jrefrmopf

မင်းသေ့

မူပိုင်ခွင့် ၂၀၂၀ မင်းသေ့

ပထမအကြိမ်၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုံနှိပ်သည်။

ဤစာအုပ်သည် ပြည်သူ့ထံသို့ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိပြီးဖြစ်၍
ပြည်သူကပိုင်ပါသည်။
ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ကောက်နုတ်၊ ကူးယူ ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။
စာရေးဆရာအား ခွင့်ပြုချက်တောင်းရန်မလို။

ဦးထက်ပိုင်အောင် (မြ-၀၀၇၈၄)
ပန်းဆက်လမ်း စာအုပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေ၍

မုံရွေးပုံနှိပ်တိုက် (မြ-၀၀၁၃၅) တွင်
အမှတ် ၁၄၀၊ ၄၅ လမ်း (အထက်) ရန်ကုန်မြို့တွင် ပုံနှိပ်သည်။

ပန်းဆက်လမ်း စာအုပ်တိုက်
အမှတ် (၄၅၄)၊ မြင်တော်သာလမ်း၊ သာကေတ၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၀၉ ၇၃၁၆၇၃၄၆၊ ၀၉ ၂၅၀၄၂၁၀၈၁ က ဖြန့်ချိသည်။

အတွင်းဖလင် - Eagle
ကွန်ပျူတာစာစီ - Dreamcity computer
စာမျက်နှာ - ၃၈၇
စာအုပ်ဆိုဒ် - ၁၅ x ၂၂ စင်တီမီတာ
အုပ်ရေ - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ၆၀၀၀ ကျပ်

လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှသည်

လူမှုတော်လှန်ရေး ဆီသို့…

မာတိကာ

အမှာ ၁

tyi; (1)

လူ့အဖွဲ့အစည်း

၁။ အနာဂတ်ဝါဒီ ၃
၂။ ပညာတတ်လူပ်ရှားမှု ၉
၃။ ပြည်ပရောက် ပညာတတ် ပြဿနာ ၁၄
၄။ တိုင်းပြည် ကိုယ်ကျင့် ၁၉
၅။ အုပ်စုတွေး ၂၆
၆။ သိမှုမှသည် နားလည်မှုအဆင့်သို့ ၃၈
၇။ အတွေးအခေါ်သစ်ပင် ၃၆
၈။ ဆရာအလုပ်ဆိုတာ ၄၂
၉။ ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ၄၅
၁၀။ ပညာတတ်လူတန်းစားအလွှာ ၄၉
၁၁။ ပညာတော်လှန်ရေးမုန်တိုင်း ၅၃
၁၂။ ရွေးချယ်မြုပ်နှံခြင်း ၅၈
၁၃။ သာသနာရောင်ဝါ ၆၂
၁၄။ သာသနာတော်ပြုပြင်ရေး ၆၆
၁၅။ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း ၇၁

၁၆။ ဟုတ်ယောင်ထင်မှု	၇၆
၁၇။ သာသနာ့ဝန်ဆောင်	၈၀
၁၈။ လူမှုအဆင့်အတန်း	၉၂
၁၉။ ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်တမ်း	၉၆
၂၀။ ဒီခေတ်နဲ့ ဒီလူငယ်	၁၀၇
၂၁။ လူမမာ လူ့အဖွဲ့အစည်း	၁၁၂
၂၂။ လူ/စနစ်	၁၁၈
၂၃။ လူမှုစိတ်ပညာ	၁၂၁
၂၄။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် လုပ်	၁၂၃
၂၅။ မြန်မာ့ပညာရေးသမိုင်းစဉ် ဆန်းစစ်ချက်	၁၂၆
၂၆။ ပြင်ညာဒတ်	၁၃၃
၂၇။ ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒ	၁၃၇
၂၈။ ၉၀/၉၁ မျိုးဆက်နဲ့ သမိုင်းအမြင်	၁၄၂
၂၉။ ဗဟုရာဇ ခေတ်	၁၄၆
၃၀။ လူမှုတော်လှန်ရေး အရွေ့	၁၅၁
၃၁။ ကျွတ်မုန်းဝင်၊ ဂငယ် နှင့် ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက်	၁၅၈
၃၂။ လူသားမျိုးရိုး	၁၆၂
၃၃။ ဂျီးနီးယပ်စ် သေးသေးလေး (Little Genius)	၁၆၆
၃၄။ အသိအမှတ်ပြုခံလိုခြင်း သားကောင်	၁၇၀
၃၅။ လွတ်လပ်ခြင်း ကွင်းပြင်၊ လုပ်ကိုင်ခွင့် ဝန်းကျင်	၁၇၄
၃၆။ ပညာမဲ့မှု	၁၇၇
၃၇။ ပညာ့ဝန်းကျင်	၁၈၅
၃၈။ ဆဲသူများ	၁၈၉
၃၉။ သမိုင်းလေ့လာချက်	၁၉၃
၄၀။ ဗုဒ္ဓဒဿန	၁၉၈
၄၁။ ရှုးခွင့်မရှိတဲ့ တိုင်းပြည်	၂၀၁
၄၂။ သမိုင်းသင်ရိုး	၂၀၇
၄၃။ သမိုင်းသင်ကြားချက်	၂၁၁

၄၄။ သမိုင်းဇာတ် ၂၁၇
၄၅။ မြန်မာ့လူမှုစရိုက် ၂၂၁
၄၆။ ဗဟုစုံလူ့အဖွဲ့အစည်း ၂၂၆
၄၇။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စ ၂၃၂
၄၈။ လူလတ်တန်းစား ၂၃၆
၄၉။ စားသောက်မှုပုံစံ (၁) ၂၃၉
၅၀။ စားသောက်မှုပုံစံ (၂) ၂၄၃
၅၁။ စားသောက်မှုပုံစံ (၃) ၂၄၇
၅၂။ အပြစ်ဆိုတာ ၂၅၃
၅၃။ အကန့်အသတ်ကို သိဖို့ ၂၅၇

t yi; (2)

နိုင်ငံရေး

၅၄။ အကျိုးစီးပွားနိုင်ငံရေး ၂၆၇
၅၅။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပရဟိတ တူ / မတူ ၂၇၆
၅၆။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ **proxy party** ဘယ်ပါတီလဲ… ၂၈၁
၅၇။ အရင်းခံဓလေ့ဆိုး နှင့် ဗြူရိုကရက်ယန္တရား ၂၈၄
၅၈။ သပွတ်ဖြူနဲ့ တရားဝင် စားခွင် ၂၈၉
၅၉။ အရာရှိဆိုးစနစ် ၂၉၅
၆၀။ ချောဆီမထည့်ရင် မလည်တဲ့ ယန္တရား ၃၀၂
၆၁။ မဲပေးခြင်းဓလေ့ ၃၀၇
၆၂။ ယင်လောက်ကြီးကိုက်နေသည် ၃၁၃
၆၃။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးစစ်ချက် ၃၁၆
၆၄။ ရာဇပလ္လင်ပေါ်ထိုင်တဲ့အလုပ် ၃၂၂
၆၅။ ပန်းပေါင်းတစ်ရာပွင့်ပြီလား ၃၂၆
၆၆။ စစ်နှင့် ဒီမိုကရေစီ အတူရှိနိုင် / မရှိနိုင် ၃၃၀
၆၇။ နိုင်ငံရေးကျင့်စဉ် တစ်ရပ် ၃၃၆
၆၈။ နိုင်ငံပြုသုခမိန် ၃၄၀

၆၉။ ဒီမိုကရက်တစ်ကောဒါ ၃၄၉
၇၀။ နိုင်ငံရေးလေ့လာမှု အစ ၃၅၄
၇၁။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ၃၆၀
၇၂။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပါတီစုံစနစ် အသက်ဝင်ဖွယ်ရာ ရှိ / မရှိ ၃၆၆
- ကျေးဇူးတင်လွှာ ၃၇၂

မင်းသေ့

၏

အမှာ

မြန်မာသစ်ဟူသော စကားလုံးသည် ဝေါဟာရအသစ် မဟုတ်ပါ။ ရှေ့ကာလ နဂိုကတည်းက သုံးစွဲထားဖူးခဲ့သော စကားလုံးဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် အသုံးပြုမှု နည်းပါးသော စကားလုံးဟု နားလည်ရပါသည်။ မြန်မာသစ်ဟူသော စကားလုံးကို သုံးနှုန်းရသောအကြောင်း ရှိပါသည်။ အသစ်နှင့် အဟောင်းတွင်၊ အဟောင်းကို ငြီးငွေ့နေပါပြီ။ အသစ်ကို တောင့်တနေပါပြီ။ အတိတ်မှာပင် မနေချင်တော့။ အတိတ်စွဲ ဝေဒနာမှ ကင်းလွတ်ချင်လှပြီ။ အနာဂတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကိုသာ အသားပေးလိုတော့သည်။ အတိတ်သည် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမျှသာ ပါသင့်ပြီ။ အလုံးစုံ၊ နေရာစုံ၌ ပါဝင်ရန် မသင့်တော့။ အကန့်အသတ်နှင့်သာ ဖြစ်သင့်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာသစ်ဟူသော စကားလုံးကို ပြန်လည် တ,သ ကြရန် မျှော်ရည်၍ စာအုပ်နာမည်ပေးရန် စဉ်းစားမိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ မြန်မာ့လူမှုစရိုက်၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု၊ မြန်မာ့အဆင့်အတန်း၊ မြန်မာ့ဖြစ်ရပ်၊ မြန်မာ့ဖြစ်တည်မှုများသည် အချိန်နှင့်အမျှ ယုတ်လျော့ကျဆင်းနေပါသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အသွင်သဏ္ဌာန်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြောင်းရောင်ချင် ပြောင်းရောင်နိုင်

သော်ငြားလည်း၊ အနှစ်သာရပိုင်း၌ ယုတ်လျော့ပျက်ယွင်းမှုများ များစွာ တွေ့နေရပါသည်။ ဤအမြင် တွေ့ရှိချက်များကြောင့် မခံချိမခံသာ၊ အားမလိုအားမရ စိတ်အခံဖြင့် ဆောင်းပါးများ ရေးသားမိပါသည်။ ထိုနည်း လည်းကောင်းပင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကိစ္စ၊ နိုင်ငံရေးကိစ္စနှင့် စာပေကိစ္စများကိုလည်း ပိုမိုရေးသားမိပါသည်။ ရေးသားသည့် အလျောက် မြန်မာပြည်၏ အနာဂတ်အတွက် အထောက်အပံ့ပြုစေလိုခြင်း အလို့ငှာ ရည်ရွယ်၍ ရေးသားခဲ့သည် ချည်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာ့ကောင်းချီးအတွက်၊ ကျေးဇူးပြုထောက်ပံ့သူ အသီးသီး အသသ ရှိပါသည်။ စေတနာရင်းခံဖြင့်၊ ကိုယ်ကျိုး မမျှော်ကိုးဘဲ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို အမုန်းခံ၍ လုပ်သွားသူများ ရှိပါသည်။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များကို လေးစား ကြည်ညိုမိပါသည်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်ကောင်းသော အကျိုးကျေးဇူးပြုမှုများဖြစ်ရန်၊ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် ကိုယ်နားလည် တတ်ကျွမ်းပြီး၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ပြီးမြောက်သည်အထိ လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုသည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ကိုယ်လုပ်သည့်အလုပ်ကို ချစ်မြတ်နိုး၍ ကိုယ်လုပ်သည့် အလုပ်ကို စေတနာနှင့် ဉာဏ်ပေါင်းထည့်ခြင်းသည် မင်္ဂလာဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ အနာဂတ်၌ လူ့ဘောင်ကောင်းကျိုးကို မျှော်၍ လုပ်ဆောင်သင့်သော ကိစ္စရပ်များ ရှိပါသည်။ ထိုကိစ္စရပ်များသည် လတ်တလော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိချင်မှ ရှိပါလိမ့်မယ်။ ရေတိုအကျိုးအတွက်ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ရေရှည်အကျိုးကို မျှော်၍ လုပ်သင့်သည်များကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကျော်ကြားမှု လျစ်လျူရှု၍ လုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံရေးသမား မဟုတ်စေကာမူ၊ နိုင်ငံရေးစိတ်ဖြင့် စာဖတ်၊ စာရေးခြင်း အလုပ်၌ စွဲမြဲနေသူဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အစစအရာရာ အရည်အသွေးပိုင်း၊ ကိုယ်ကျင့်ပိုင်း၊ အခြေခံစံတန်ဖိုးရပ်များ လျော့ပါးနိမ့်ကျနေသည့် အခြေအနေတွင် ၂၀ ရာစုကိုကျော်၍ ကြည့်နိုင်သော မျိုးဆက်တချို့ ပေါ်ထွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အနာဂတ်ကို မျှော်ကြည့်နိုင်သောအမြင် အယူအဆဓာတ်ခံ အားကောင်းသူတို့ ဖြစ်ထွန်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ လာမည့်နှစ်တွင် ဘာဖြစ်မည်ဆိုတာထက် ကျော်လွန်၍ နောင် နှစ်ပေါင်း သုံးလေးငါးဆယ်တွင် ဘယ်သို့သော အခြေအနေမျိုးဖြစ်လာရန် လိုသည်ဟူသော စိတ်ကူးယဉ်မှုများ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အိပ်မက်မက်ကြရန် လိုပါသည်။ ဤသို့သော လူအမျိုးအစား နည်းပါးပါလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာ လူတော်တော်များများသည် တစ်တောင်မကြည့်။ တစ်ထွာလောက်သာ ကြည့်ကြတာများပါသည်။ မျက်စိတစ်ဆုံး မကြည့်၊ မျက်တောင်မွေးတစ်ဆုံး ကြည့်သူသာ

ရှိပါသည်။ တစ်တောင်သာ ကြည့်ပြီး တစ်လံ မကြည့်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ လူအုပ်စုကြီးထဲမှာမှ၊ မဆိုစလောက်သော ရှုးရှုးမိုက်မိုက် လူတချို့သာ သာမန် မည်ကာမတ္တ လူသားများထက် ထိုးထွက် အိပ်မက်မက်ရဲကြပါသည်။ ၄င်းတို့သည်လည်း၊ ရှာပြင်ထုတ်ခံကြရတာသာများသည်။ သိုးမည်းဟု အသတ်မှတ်ခံကြရတာ များသည်။ မည်သို့သော လျစ်လျူရှုမှု၊ ဖယ်ကြဉ်မှုမျိုးကိုမဆို ဥပေက္ခာပြု၍ လုပ်သင့်သည်ကို ရှုးသွပ်စွာ တစိုက်မတ်မတ် လုပ်နေသော မျိုးဆက်အား အလိုရှိပါသည်။ မြန်မာသစ်အတွက် လူသားကလာပ်စည်းကောင်းများ ပေါ်ထွက်ရန် လိုပါသည်။

မြန်မာသစ်ရေးသည် လွယ်ကူသောကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ လွယ်ကူသောကိစ္စ မဟုတ်သလို၊ ခက်ခဲလွန်းသောကိစ္စလည်း မဟုတ်ပါ။ မြန်မာဟောင်းသည် ဘောင်မဝင်တော့။ မြန်မာသစ်နှင့် အစားထိုးရန် လိုသည်။ မျိုးဆက်သည် သစ်ရန် လိုသည်။ အင်စတီကျူးရှင်းသည် သစ်ရန်လိုသည်။ တိုင်းပြည်သည် သစ်ရန်လိုသည်။ အမြင်သည် သစ်ရန်လိုသည်။ လေ့လာမှုသည် သစ်ရန်လိုသည်။ စိတ်သည် သစ်ရန်လိုသည်။ အသစ်သည်လည်း အကောင်းသို့ တိမ်းညွှတ်သော သစ်ခြင်းဖြစ်ရန် လိုသည်။ ပြောင်းလဲခြင်းသည် အဟောင်းကို ခွာ၍ အသစ်ကို မွေးမြူသော ကိစ္စဖြစ်လေရာ၊ ပြောင်းလဲခြင်းတရားတို့သည် ကောင်းသောအခြင်းအရာဘက်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းဟု အနက်ယူပါမည်။

မြန်မာသစ်ကို ပယ်၍ မြန်မာဟောင်းကို ဖက်တွယ်သော လူများစုများ ရှိပါလိမ့်မည်။ ဤအချက်သည် အကြောင်းမဟုတ်ပါ။ စိုက်လိုက်မတ်မတ် လုပ်ဆောင်တတ်သော ဖွင့်၍ကြည့်မြင်တတ်သော၊ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရပ်ကို စောင့်ကြည့်လေ့လာတတ်သော၊ မိမိအလုပ်၌ တစ်ဖက်ကမ်းခပ်အောင် လေ့ကျင့်ရည်ဝနေသော လူတချို့က တိုင်းပြည်ကို ချီ,မပါလိမ့်မည်။ လူအုပ်ကြီးနောက်လိုက်သူတို့သည် အပြောင်းအလဲ၌ ပါဝင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ဖောက်ထွက်၍ ထိုးထွက်နိုင်ရန် ရှန်းကန်ကြိုးစားသော လူအနည်းစုထဲမှာ ဦးဆောင်သူ လူစွန့်စား တချို့ကြောင့်သာ အပြောင်းအလဲသည် ဖြစ်ပေါ်ပါလိမ့်မည်။ အမှန်တရားသည် လူကြိုက်မများတတ်ပါ။ လက်ခုပ်သံများများလည်း ရလေ့ မရှိပါ။ အများကြိုက် အပေါ့စားအလေ့အလွင့်များက ထောင်းနမောင်းထ နေတတ်ပါသည်။ အနှစ်မရှိသော ကြက်ဆူပင်များ မင်းမူနေတတ်ပါသည်။ ဥယျာဉ်ထဲ၌ ပန်းပင်ထက် ပေါင်းပင်များက များနေတတ်ပါသည်။ ဤကား သဘာဝဖြစ်ပါသည်။ ဤဖြစ်စဉ်ကို နားလည်၍၊ အသက် မကုန်ဆုံးခင်၊ ပြာဖြစ်သွားမည့်ခန္ဓာကို အကောင်းဆုံး အသုံးချနိုင်ခဲ့ခြင်းသည်သာ တန်ဖိုးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်

မြန်မာသစ်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရာ စာတစ်အုပ်ကို စုစည်း၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

အကြောင်းအကျိုးတို့သည် ဆက်စပ်ကျေးဇူးပြုနေသည်ဖြစ်ရာ ပြုခဲ့သော အလုပ်နှင့် အားထုတ်မှုများသည် အဟောသိကံ မဖြစ်စေရာဟု ယုံကြည်ပါသည်။ မြန်မာ့လူဘောင် ကောင်းကျိုးအတွက်၊ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် ပီပီပြင်ပြင် ပြီးမြောက်အောင် အကောင်းဆုံး ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ၏။

မင်းသော့

နံနက် ၁ း ၄၆

၃၀၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

v tz tpn;

Society

tem*wf0g'D

၅၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀

အနာဂတ်ဝါဒီတစ်ယောက်၏ မေးခွန်းများ

ဒီဆောင်းပါးဟာ အနာဂတ်ဝါဒီတစ်ယောက်ရဲ့ စဉ်းစားချက် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မှာပါ။ သို့တည်းမဟုတ် အနာဂတ်ဝါဒီတစ်ယောက်ရဲ့ စိုးရိမ်သောကလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ သို့မဟုတ် အနာဂတ်ဝါဒီတစ်ယောက်ရဲ့ မေးခွန်းများလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။

ဘယ်လောက်ထိ စဉ်းစားမလဲ

ကျွန်တော်တို့ခေတ်၊ ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်၊ ကျွန်တော်တို့လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ အနာဂတ်အကြောင်းကို စဉ်းစားတဲ့သူ ဘယ်လောက်လောက်ရှိနိုင်မယ် ထင်ပါသလဲ။ အနာဂတ်အကြောင်းကို စဉ်းစားတာဟာ လက်တစ်ကမ်းက မနက်ဖြန်အကြောင်းကို စဉ်းစားရုံနဲ့ မရပါဘူး။ လာမယ့်နှစ်အတွက် စဉ်းစားရုံနဲ့လည်း မလုံလောက်သေးဘူး။ နောင် သုံးလေးငါးနှစ်နဲ့လည်း မလုံလောက်သေးဘူး။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုစာ ဆိုရင်တော့ မဆိုးသေးဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒါနဲ့ရပ်လို့ မရသေးဘူး။ နောင်ဖြစ်လာမယ့် နှစ်ပေါင်း သုံးလေး

ဆယ်ငါးဆယ်မှာ ဖြစ်လာမယ့် အခင်းအကျင်းကို ကြိုတင်စဉ်းစားထားကြဖို့၊ ကြိုတင်မှန်းဆထားကြဖို့၊ ကြိုတင်မြော်မြင်ထားကြဖို့ လိုလိမ့်မယ်။ လိုကို လိုလိမ့်မယ်။

ပညာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာတောင် အတိတ်ထက် အနာဂတ်ကို ပိုစဉ်းစားမိတဲ့သူဟာ နည်းနေလိမ့်မယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဒါဟာ သုတေသနလုပ်ဖို့ ခက်တဲ့ကိစ္စဖြစ်လေတော့၊ အချက်အလက်အားဖြင့်မပြနိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် မှန်းဆချက် (assumption) နဲ့ပဲ ယေဘုယျကောက်ယူလို့ ရနိုင်တယ်။ လူတော်တော်များများဟာ အနာဂတ်ထက် အတိတ်ကို ပိုချစ်ကြတယ်။ အတိတ်ကို ပိုလွမ်းကြတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အတိတ်ကို အနာဂတ်ထက် ပိုစိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုတာ စာပေတွေ၊ အနုပညာတွေ၊ ဂီတတွေရဲ့ ရေးသားဖော်ပြချက်၊ ဟောပြောပို့ချချက်တွေကို လေ့လာကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။ အတိတ်ကို လေ့လာတာဟာ အနာဂတ်အတွက်ပဲ ဖြစ်သင့်တယ်။ သမိုင်းဆိုတာ အတိတ်က ကိစ္စဖြစ်လို့၊ သမိုင်းကို လေ့လာရင်း အနာဂတ်ဆီ မရောက်နိုင်တာ တွေ့ရတယ်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်တွေနဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးချက်တွေ၊ နိုင်ငံရေးဖော်ပြချက်တွေကိုပဲ ယေဘုယျ လေ့လာကြည့်ပါ။ စူးစမ်းကြည့်ပါ။ အားလုံးဟာ အတိတ်က ကိစ္စတွေထဲမှာပဲ ခြေချုပ်မိနေကြတယ်။ အတိတ်က အနှောင်အဖွဲ့တွေထဲမှာပဲ ဝဲလည်လိုက်နေတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ အတိတ်ရဲ့အကျဉ်းသားဖြစ်နေတဲ့လူတွေ ဒုနဲ့ဒေး အများကြီးပဲ။ မြန်မာပြည်မှာ အနာဂတ်အကြောင်း လူသိရှင်ကြားထုတ်ပြောတဲ့သူ၊ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် များများစားစားရေးသား ဟောပြောတဲ့သူ အင်မတန်နည်းပါတယ်။ လက်ချိုး ရေတွက်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တောင် လက်ငါးချောင်းပြည့်မယ် မထင်ဘူး။

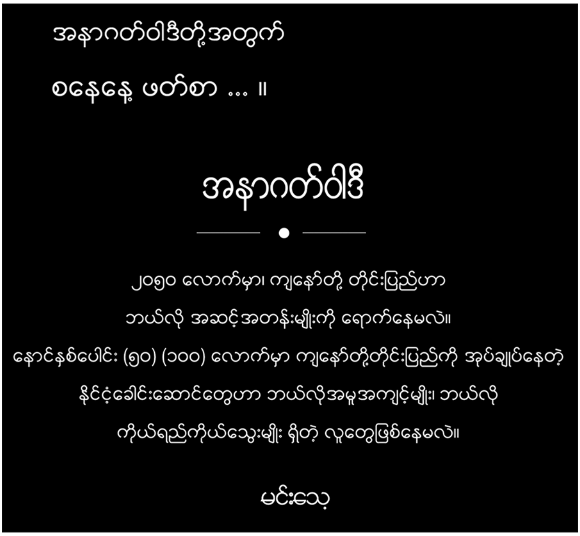

ကျွန်တော်တော့ သိပ်မတွေ့ရဘူး။ လက်ငါးချောင်းပြည့်မယ် မထင်ဘူးလို့ ပြောတာ လွန်လွန်းကောင်း လွန်လွန်းမယ်လို့ ထင်လိမ့်မယ်။ လူထုရှေ့မှာ ထွက်နေတဲ့ public intellectual တွေထဲမှာ၊ စာရေးဆရာတွေထဲမှာ၊ လူထုခေါင်းဆောင်တွေထဲမှာ၊ ပညာရှင်တွေထဲမှာ၊ ဟောပြော ပို့ချသူတွေထဲ ရှာကြည့်ပါ။ သိပ်များများစားစား မရှိပါဘူး။

၂၀၅၀ ခုနှစ်၊ ၂၀၇၀ ခုနှစ်၊ ၂၁၀၀ ခုနှစ်

အနာဂတ်အကြောင်း ပိုစဉ်းစား ကြဖို့၊ အနာဂတ်အကြောင်း ဉာဏ်မီသလောက် မှန်းဆကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ အနာဂတ်ဟာ အတိတ်ထက် ပိုအရေးကြီးတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ဟာ အတိတ်ထက် ပိုအရေးကြီးတယ်။ အနာဂတ်နဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ဟာ တန်းတူအရေးကြီး ပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်မှာ ပြုမူပြောဆိုတွေးခေါ်လုပ်ကိုင်တဲ့ကိစ္စတွေဟာ အဟောသိကံ မဖြစ် သွားဘူး။ အနာဂတ်ကို ကျေးဇူးပြုတယ်။ အနာဂတ်ကို ထောက်ပံ့တယ်။ အနာဂတ်ကို ပံ့ပိုးတဲ့ အရာတွေဖြစ်ပါတယ်။ နေရာ တော်တော်များများမှာ ကြည့်ရင် အနာဂတ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စဟာ မှေးမှိန်နေပါတယ်။ တော်တော်များများဟာ လတ်တလော အရေးပေါ်ကိစ္စတွေနဲ့ နစ်ပါးသွား နေတယ်။ လူတွေဟာ လတ်တလောကိစ္စတွေနဲ့ အတိတ်ရဲ့ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ပဲ အသက်ရှင်သန်နေတယ်။ နောင်နှစ်ပေါင်း (၅၀) (၁၀၀) လောက်အထိကို စဉ်းစားပြီး တွေးခေါ်လုပ်ကိုင်နေတဲ့သူတွေဟာ မြန်မာပြည်မှာ အတော်ရှားပါတယ်။

ဒီစာကိုဖတ်နေချိန်မှာ ကျွန်တော် ရေးတဲ့ မေးခွန်းတချို့ကို စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ အနာဂတ်အတွက် မေးခွန်းတွေ များများလိုတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ အဖြေဆိုတာကတော့ ကိုယ်ဉာဏ်မီသလောက်၊ ကိုယ့်ဉာဏ်အတိုင်းအတာ ရှိသလောက် ခြေဆန့်ဖြန့်ကျက် တွက်ထုတ်ရမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ အနာဂတ်အကြောင်းဟာ အတိတ်ထက် ပိုအရေးကြီး ပါတယ်။ အတိတ်ဟာ ကျန်ခဲ့ပြီ။ အတိတ်ဟာ ပြောင်းလို့ မရတော့ဘူး။ အတိတ်ဟာ ပြင်လို့ မရတော့ဘူး။ အတိတ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ဘဝကံကြမ္မာကို မပြဋ္ဌာန်းနိုင်တော့ဘူး။ မစီရင်နိုင်တော့ဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်မှာ အနာဂတ် အမြင်သန်သန်နဲ့ မြော်မြင်မှန်းဆလုပ်ကိုင်ကြဖို့ လိုနေပြီ။ မျက်စိကိုဖွင့် နားကိုစွင့်ပြီး မြန်မာပြည်ဟာ နောင်နှစ်ပေါင်း သုံးလေးဆယ်မှာ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုး၊ ဘယ်လိုအဆင့်အတန်းမျိုး၊ ဘယ်လိုဝေလွှေယဉ်ကျေးမှုမျိုး၊ ဘယ်လို လူမှုအဆင့်အတန်းမျိုးကို ရောက်နေမလဲ သို့တည်းမဟုတ် ဘယ်လောက်နိမ့်ကျသွားနိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုစိန်ခေါ်ချက်မျိုးတွေ၊ ဘယ်လိုအကျပ်အတည်းမျိုးတွေ ကျရောက်နေမလဲဆိုတာကို ဉာဏ်မှီသလောက် မှန်းဆကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။ ပိုပြီး မှန်းဆပံ့ဖော်နိုင်အောင်လည်း ကိုယ့်ရဲ့ ဉာဏ်အတိုင်းအဆကို စူးစမ်းလေ့လာ ခြင်းအားဖြင့် ချဲ့ထွင်ဖို့ လိုနေပါပြီ။

မေးခွန်းတွေ / မေးစရာတွေ

နောင် သက္ကရာဇ် ၂၀၅၀ မှာ မြန်မာပြည်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ ဖြစ်တည် နေမလဲ။ နောင် သက္ကရာဇ် ၂၀၇၀ မှာ မြန်မာပြည်ဟာ ဘယ်လိုလူ့အဖွဲ့အစည်း မျိုးဖြစ်နေ မလဲ။

နောင် သက္ကရာဇ် ၂၁၀၀ မှာ မြန်မာပြည်ဟာ ဘယ်လို နိုင်ငံမျိုး တိုင်းပြည်မျိုးဖြစ်နေမလဲ။

- ❖ တိုင်းပြည်ရဲ့ မြေပုံ အပြောင်းအလဲဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ တိုင်းပြည်ရဲ့ လူမျိုးစုတွေရဲ့ ဖြစ်တည်မှုက ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ တိုင်းပြည်ရဲ့ ဓလေ့စရိုက်နဲ့ အပြုအမူတွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ ပြည်သူလူထုတွေရဲ့ လူနေမှုအဆင့်အတန်းဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေရဲ့ တွေးခေါ်ပုံနဲ့ ပြောဆို၊ ပြုမူပုံတွေ၊ နေထိုင်စားသောက်မှုပုံစံတွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ နေ့စဉ်လူတွေရဲ့ တစ်နေ့တာ ဝင်ငွေဟာ ဘယ်လောက်ရှိနေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လို အသုံးအဆောင်မျိုးကို သုံးနေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လို စကားမျိုးကို ပြောနေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လို အဝတ်မျိုးကို ဝတ်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးကို ဆက်လုပ်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လို ပညာမျိုးတွေကို လေ့လာသင်ယူနေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လိုစာပေမျိုးတွေကို ပိုကြိုက်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေဖန်တီးတဲ့ အနုပညာတွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေတွေးခေါ်ယူဆတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေဟာ ဘယ်လိုဒေသမျိုးမှာနေထိုင်မလဲ။
- ❖ စစ်ပွဲတွေဟာ ဘယ်လိုပုံစံမျိုး ရှိနေမလဲ။
- ❖ လူတွေရဲ့ စာပေဖန်တီးမှု၊ လူတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုတွေဟာ ဘယ်လိုပုံစံဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ တိုင်းပြည်ရဲ့ စက်မှုနည်းပညာတွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်ရဲ့ စစ်တပ်ဟာ ဘယ်လိုအဆင့်အတန်းမျိုးမှာ ရှိနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်ရဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ အခုလို ပုံစံတော့ ဖြစ်မယ် မထင်ဘူး။
- ❖ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်နေမယ့် တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဘယ်လိုအမူအကျင့်မျိုး၊ ဘယ်လိုကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမျိုး၊ ကိုယ်လိုအတွေးအခေါ်မျိုး၊ ဘယ်လို ဘဝနေထိုင်မှုမျိုးမှာ နေထိုင်တဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်မလဲ။
- ❖ မြန်မာတွေဟာ ဘာသာရေးကို ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ ယုံကြည်သက်ဝင်နေမလဲ။
- ❖ မြန်မာတွေဟာ ဘယ်လိုစာအုပ်မျိုးကို ဖတ်နေမလဲ။

- ❖ မြန်မာလူငယ်တွေဟာ ဘယ်လိုလူမျိုးကို လေးစားအားကျနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာမိဘတွေဟာ သူတို့သားသမီးတွေကို ဘာတွေ လက်ဆင့်ကမ်း အမွေပေးနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာကျောင်းဆရာတွေဟာ စာသင်ခန်းတွေမှာ ဘယ်လိုဘာသာရပ်မျိုးတွေကို သင်ကြားပို့ချနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာငွေကြေးဟာ ဘယ်လောက်ထိ တန်ဖိုးတက်နေမလဲ။ သို့မဟုတ် ဘယ်လောက်ထိ ငွေကြေး ဖောင်းပွနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်က စီးပွားရေးသမားတွေက ပါမစ်တောင်း၊ ကန်ထရိုက်ယူ၊ သစ်ခုတ်၊ ပွဲစားလုပ်နေပြီးတော့ပဲ စီးပွားရှာနေကြမှာလား။ သို့တည်းမဟုတ် ဘယ်လို ထုတ်ကုန်မျိုး၊ ဘယ်လိုဝန်ဆောင်မှုမျိုးကို ထုတ်လုပ် ဖြန့်ချိပြီးတော့ အမြတ်အစွန်းရနေကြမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်တွင်းက ပညာရှင်တွေဟာ ဘယ်လိုအယူအဆအတွေးအခေါ်တွေ ဟောပြောပို့ချနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်က ဘုန်းတော်ကြီးတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဟာ ဘယ်လောက်ထိ ကိုးကွယ်ထိုက်နေမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်က လယ်သမားတွေဟာ ဘယ်လိုစိုက်ပျိုးနေကြမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်တွင်းက စစ်သားတွေရဲ့ လေ့ကျင့်ရည်နဲ့ သတ္တိဇွဲတွေဟာ ဘယ်လိုမျိုးလဲ။ စစ်တက္ကသိုလ်ထဲကို ဝင်တဲ့လူငယ်တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်က ဘယ်လိုစိတ်ဓာတ်မျိုးတွေဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ ဘယ်လိုဝါဒ၊ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆမျိုးနဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်နေကြမလဲ။
- ❖ မိဘတွေဟာ သားသမီးတွေကို ဘာတွေ သွန်သင်ပြီး၊ ဘယ်လိုပြုစုပျိုးထောင်နေကြမလဲ။
- ❖ စာရေးဆရာတွေဟာ ဘယ်လိုစာတွေ ရေးနေပြီး၊ လူထုဟာ ဘယ်လိုစာမျိုးတွေကို အငမ်းမရဖတ်နေမလဲ။ စာရော ဖတ်ကြပါအုံးမလား။
- ❖ လူတွေရဲ့ ဖုန်းထဲမှာ ဘယ်လို application တွေ များပြားနေမလဲ။ လူတွေရဲ့ ကျောပိုးအိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုအရာတွေကိုထည့်သယ်ကြမယ်လို့ ထင်သလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်ဟာ ဘယ်လိုနိုင်ငံရေးစနစ်မျိုးဖြစ်နေမလဲ။

- ❖ လူထုရဲ့လွတ်လပ်ခွင့်ဟာ ဘယ်လောက်ထိ ရှိနေမလဲ။
- ❖ မြန်မာပြည်တွင်းက အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လူမှုအရင်းဟာ ဘယ်လိုရှိနေမလဲ။
- ❖ အသွေးအရောင်ကွဲပြားမှု၊ လိင်ကွဲပြားမှုနဲ့ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကွဲပြားခြင်းမှာ ဘယ်လောက်ထိ နားလည်လက်ခံပေးနိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်အဆင့်အတန်းမှာ မြန်မာပြည်ဟာ ရှိနေမှာလဲ။
- ❖ မြန်မာလူငယ်တွေဟာ သူတို့ ချစ်သူရည်းစားကို ပိုးပန်းတဲ့ပုံစံဟာ ဘယ်လို ဖြစ်လာမလဲ။
- ❖ မြန်မာတွေရဲ့ အိမ်ထောင်ရေး အကွဲအပြဲတွေနဲ့ အိမ်ရာတည်ထောင်မှုတွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ။
- ❖ လူတွေရဲ့ လိင်မှုဆက်ဆံရေးဟာ ဘယ်လိုပုံစံတွေဖြစ်လာမလဲ။
- ❖ လူတွေစွဲလမ်းတဲ့ အရာတွေဟာ ဘာတွေဖြစ်မလဲ။ (ဂိမ်းလား၊ အရက်လား၊ လိင်မှုလား) ဂိမ်းဆိုရင် ဘယ်လို ဂိမ်းမျိုးတွေကို စွဲလမ်းနေကြမလဲ။ အရက်ဆိုရင်ရော ဘယ်လိုအရက်မျိုး၊ ဘယ်လိုမူးယစ်ဆေးဝါးမျိုး၊ ဘယ်လို ယမကာမျိုး၊ ဘယ်လိုဆေးလိပ်မျိုးတွေကို သောက်သုံးနေကြမလဲ။ လူတွေရဲ့ လိင်မှုကိစ္စတွေဟာ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးဖြစ်နေမလဲ)
- ❖ မြန်မာတွေဟာ ဘယ်လိုအရာတွေကို တန်ဖိုးထားအားကျ လေးစားနေပြီးတော့ ဘယ်လိုအရာတွေကို အရာတွေကို ပစ်ပယ်ရှုတ်ချနေမလဲ။

စဥ်းစားစရာတွေ အများကြီး ရှိနေဦးမှာပါ။ မေးစရာတွေ အများကြီး ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ မေးခွန်း နံပါတ် (၁၀၀) မက မေးခွန်း ထုတ်ချင်ပါတယ်။

နေ့လယ် ၂ း ၁၇
၅ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

အနာဂတ်ဝါဒီ

၂၀၅၀ လောက်မှာ၊ ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ
ဘယ်လို အဆင့်အတန်းမျိုးကို ရောက်နေမလဲ။
နောင်နှစ်ပေါင်း (၅၀) (၁၀၀) လောက်မှာ မြန်မာတွေဟာ ဘယ်လို
အသုံးအဆောင်မျိုးတွေကို သုံးနေပြီး၊ ဘယ်လို အစားအစာမျိုးတွေကို
စားနေကြမလဲ၊ ကျနော်တို့ဟာ ဘယ်လို စာမျိုးတွေကိုဖတ်နေပြီး ၊ ဘယ်လို
ဘာသာရပ်တွေကို သင်ကြားနေမလဲ၊ ကျနော်တို့ဟာ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးကို
လုပ်နေမလဲ၊ ဘယ်လို အနုပညာတွေကို ဖန်တီးနေမလဲ၊ ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ကို
အုပ်ချုပ်နေတဲ့ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဘယ်လိုအမူအကျင့်မျိုး၊ ဘယ်လို
ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမျိုး ရှိတဲ့ လူတွေဖြစ်နေမလဲ။
ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ မြေပုံ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်နိုင်သလား။

မင်းသေ့

ynmwwfvIyf&Sm;rI

၁၂၊ စက်တင်ဘာ ၊ ၂၀၂၀။

မြန်မာပြည်မှာ ပညာတတ်လှုပ်ရှားမှုက အရေးတကြီးလိုနေတယ်။ ပညာတတ်မွေးမြူရေးကလည်း လိုတယ်။ ပညာတတ်မွေးမြူရေးကို တစ်ပါတည်းစရမှာဖြစ်သလို၊ တည်ဆဲရှိနေတဲ့ ပညာတတ်တွေရဲ့တွေဝေမှု၊ မှိန်းမောမှုနဲ့ ဝေဝါးမှုတွေကိုက သုတ်သင်ပစ်ရမယ့်အချိန်ရောက်နေပါပြီ။ မြန်မာပြည်မှာ ပညာတတ်တွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုထက်၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုက ပိုများခဲ့တယ်။ နိုင်ငံရေးစိတ်ဝင်စားတဲ့ ပညာတတ်တွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ်ဖြစ်ထွန်းဖို့ လိုတယ်လို့ယူဆတယ်။ အကြောင်းကတော့ အနှစ်နှစ်အလလက မတည်ဆောက်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ လူမှုအဆောက်အအုံကောင်းတွေ၊ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံကောင်းတွေနဲ့ ပညာ့အဆောက်အအုံကောင်းတွေကို တည်ဆောက်ရမှာဖြစ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အတူ တွဲဖက်

ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးဆိုတာနဲ့ပဲ လမ်းဆုံးနေလို့ မရပါဘူး။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အဖော်အပေါင်းနဲ့ သွားရမယ့် ခရီးဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးအဆောက်အအုံကောင်း မရှိဘဲနဲ့ ဒီမိုကရေစီ မဏ္ဍိုင်ကို တည်ဆောက်လို့ မရဘူး။ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံကောင်းတွေ မရှိဘဲနဲ့ ဒီမိုကရေစီ ကျင့်ထုံးတွေကို အသက်သွင်းလို့ မရဘူး။ လူမှုအဆောက်အအုံကောင်းတွေ မရှိဘဲနဲ့ ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့်ဟာ မစွဲမြဲ

နိုင်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို မြန်မာပညာတတ်တွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စဉ်းစားဖို့ လိုနေပါပြီ။

နိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းဟာ ဒီမိုကရေစီ မဟုတ်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီဟာလည်း ဒီမိုကရေစီအတွက်မဟုတ်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီဟာ ပြည်သူ့အတွက်။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ လူထုအကျိုးစီးပွားအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာလို့ ဒီမိုကရေစီဆိုတာကို အထပ်ထပ် အော်ဟစ်တောင့်တ ခဲ့သလဲ။ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွား ခေါင်းပါးပြီးတော့၊ လူတစ်စု အကျိုးစီးပွားသာ ဖြစ်ထွန်းခဲ့လို့ ဒီမိုကရေစီကို အငမ်းမရ လိုချင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို မမေ့သင့်ဘူး။ ဒါကို သတိချပ်သင့်တယ်။

စိမ့်ဝင် ပျံ့နှံ့ နိုးထ

ပညာတတ်လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ နယ်ပယ် ကဏ္ဍအသီးသီးကို စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့မှ ကောင်းလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲမှာ ပညာတတ်တွေ များများရောက်ဖို့ လိုတယ်။ ပညာရေးနယ်ပယ်ထဲမှာ တကယ်တတ်တဲ့ ပညာတတ်တွေ များများမွေးဖို့ လိုသလို၊ တကယ်တတ်တဲ့သူတွေကိုလည်း ပညာရေးနယ်က ထွက်ခွာမသွားအောင် ဆွဲထားဖို့ လိုတယ်။ ပညာရေးနယ်မှာတော့ တကယ်တတ်တဲ့သူတွေကို ဆွဲမထားဘဲနဲ့ ကန်ထုတ်ကြတာများတယ်။ မနာလို မရှုစိတ်ဟာ သိပ်အားကြီးတာကိုး။ မြန်မာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ကိုယ်ပြုသောကံ ကိုယ်သာခံနေရပါတယ်။ ပညာတတ်တွေဟာ အနုပညာနယ်ပယ်ထဲလည်း တိုးဝင်ရမှာပဲ။ အနုပညာဆိုတာ တိုင်းပြည်ရဲ့ နှလုံးသား ဖြစ်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်တွေဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ဦးနှောက်ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးဆိုတာ တိုင်းပြည်ရဲ့သွေးသား ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးဆိုတာဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အစာအိမ်ဖြစ်ပါတယ်။ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် အတတ်ပညာရှင်တွေဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ခြေလက်ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာတတ်တွေဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ နားမျက်စိဖြစ်ပါတယ်။ ပညာဟာ နေရာတကာမှာလိုနေပါတယ်။ နိုင်ငံရေးပယောဂကြောင့်၊ ပညာတတ်ဟာ ပျက်စီးသွားတယ်ဆိုတာ မဖြစ်ရပါ။ ဒါကို သတိထားဖို့ လိုပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအလုပ်ဟာ တိုင်းပြည်ဝန်ကို ဝင်ထမ်းရတဲ့အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ပညာတတ် ထုတ်ကုန်တွေ

ကျွန်တော်ကတော့ ပညာတတ်တွေရေးတဲ့ စာအုပ်၊ စာတမ်းတွေ ဖတ်ချင်ပါတယ်။ ပညာတတ်တွေ ပါဝင်တဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီကို မြင်ချင်ပါတယ်။ ပညာတတ်တွေ ထုတ်လုပ်တဲ့

ကုန်ပစ္စည်းတွေ သုံးချင်ပါတယ်။ ပညာတတ် တွေပို့ချတဲ့ စာသင်ခန်းတွေထဲမှာ ကျောင်းသားတွေကို ဦးနှောက်ခါးတောင်းကျိုက်စေချင်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ မွေးမြူရေးလို ကဏ္ဍမျိုးတွေမှာ ပညာတတ်တွေဟာ သူတို့နဲ့ မဆိုင်သလို၊ လျစ်လျူရှုနေကြပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးဟာ ပညာတတ်နဲ့ဆိုင်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ တကယ့်ပညာတတ်လူငယ်၊ လူလတ်တွေ ဦးဆောင်နေတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဟာ လက်ချိုးရေလို့ပဲ ရပါတယ်။ အလားတူ မွေးမြူရေး နယ်ပယ်ဆိုလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ ပညာတတ်တွေဟာ ကြက်မွေး၊ ဝက်မွေး၊ နွားမွေး၊ ဆိတ်မွေးတဲ့အလုပ်ဟာ သူတို့နဲ့ လားလားမှ မသက်ဆိုင်သလို နေတတ်လွန်းကြပါတယ်။ တကယ့်ပညာတတ်လူငယ်၊ လူလတ်ပိုင်းတချို့သာ ဒီလိုမွေးမြူရေးကဏ္ဍမှာ ကျကျနန လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ၊ အတော်ရှားပါတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အလှမ်းကျယ် အလတ်လပ်နေကြတယ်။ မြန်မာတွေဟာ သိပ်ပြီးကိန်းကြီးခမ်းကြီး နိုင်လွန်းကြတယ်။

အလှမ်းကျယ် အလယ်လပ်

ပညာတတ်ဘွဲ့ရတစ်ယောက်ဟာ သူ့ကိုယ်သူ တောင်သူလယ်ယာအလုပ်နဲ့ လားလားမှ မသက်ဆိုင်တော့တဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်မှတ်ထားကြတော့တယ်။ မြန်မာပညာတတ် ဘွဲ့ရတစ်ယောက်ဟာ သူ့ကိုယ်သူ ကြက်၊ ဘဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ် မွေးမြူရေးတွေ ဆို တာ အောက်ခြေတန်း တွေနဲ့သာ ဆိုင်တယ် လို့၊ အလိုလို သိမှတ်ခံယူထားကြတယ်။ မွေးမြူရေး အလုပ်ဆိုတာ ပညာမတတ်တဲ့ လူတွေ လုပ်တဲ့ အလုပ်လို့ ယူဆထားကြတယ်။ သိပ် အံ့သြဖို့ကောင်းတာပဲ။ မြန်မာတွေဟာ အလှမ်းကျယ် အလယ်လပ်နေကြတယ်။ အခြေခံပြဿနာတွေကို နားလည်မနေကြဘူး။ မိဘဆရာတွေကလည်း ရေလိုက်လွဲနေကြတယ်။ တပည့်သားသမီးတွေကို သွန်သင်မှု လွဲချော်နေကြတယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ အောက်ခြေက

> **ပညာတတ်လှုပ်ရှားမှု**
>
> မြန်မာတွေဟာ အလှမ်းကျယ် အလယ်လပ်နေကြတယ်။
> ရေလိုက်လွဲပြီး မယောင်ရာဆီလူးနေကြတာများတယ်။
> သူ့အရပ်နဲ့ သူ့ဇာတ်တော့ ဟုတ်နေတာပဲ....
> တကယ့်ပညာတတ်တွေ ဘယ်လိုလဲ။
>
> မင်းသေ့

အခြေခံကဏ္ဍတွေမှာကိုပဲ အခြေမခိုင်တာတွေ အများကြီးရှိနေတယ်။ အောက်သက်မကျေတာတွေ အများကြီး ရှိနေတယ်။ ရေလိုက်လွဲနေတာတွေ အများကြီး ရှိနေတယ်။ မယောင်ရာ ဆီလူးတာတွေလည်း အများကြီး ရှိနေတယ်။

မယောင်ရာ ဆီလူး

နှစ်စဉ် နှစ်စဉ် ဆယ်တန်း အောင်စာရင်းထွက်လို့၊ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်ကို ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီးနဲ့ တက်ချင်တဲ့ ကျောင်းသား ဘယ်နှယောက်ရှိသလဲ။ မိဘ ဆရာတွေထဲမှာလည်း ငါ့သား၊ ငါ့သမီးကို စိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်ကို ပို့ဖြစ်အောင် ပို့ပြီး တိုင်းပြည် စားနပ်ရိက္ခာ ကြွယ်ဝအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ လူတော်ပညာတတ် တစ်ယောက်ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ မိဘ၊ ဆရာ ဘယ်နှယောက်ရှိပါသလဲ။ အင်မတန် ရှားပါးပါလိမ့်မယ်။ အင်မတန် ရှားပါးပါလိမ့်မယ်။ ဆယ်တန်းအမှတ် မမှီလို့သာ တိ/ကု တက္ကသိုလ်ကို သွားချင်သွားကြလိမ့်မယ်။ အမှတ်သာ မှီရင်၊ မိဘဆရာတွေဟာ လူ/ကု တဲ့ တက္ကသိုလ်ကို သွားစေချင်ကြတာလေ။ တိ/ကု ထက် လူ/ကုက ပိုဂုဏ် ရှိတယ်လို့ ထင်နေကြတာ။ သိပ်လွဲမှားတဲ့ အယူအဆပဲ။ မြန်မာမိဘတွေ၊ မြန်မာဆရာတွေဟာ ဉာဏ်တိမ်သလ္လာဖုံးနေကြတဲ့ လူတွေ အများကြီးပဲ။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးပဲလို့ ပြောရင် လွန်အံ့မထင်။

ဒီတော့ မြန်မာတွေရဲ့ စိတ်နေစရိုက်နဲ့ မြန်မာတွေရဲ့ သဘောထား တိမ်းညွှတ်ချက်တွေကပဲ မြန်မာပြည်ကို မတိုးတက်အောင်၊ မကြီးပွားအောင် လုပ်နေကြပါတယ်။

ဝေးသေး

မြန်မာပြည်မှာ ပေါလိုက်တဲ့ နည်းပညာတက္ကသိုလ်တွေ။ ဘယ်မှာလဲ နည်းပညာ။ ဘယ်မှာလဲ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှု။ အားလုံးဟာ ဘိတ်ချီးချည်းပဲ။ အခြေခံကျတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ မွေးမြူရေးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် လုပ်ရင်ကိုပဲ တိုင်းပြည်ဟာ ကြီးပွားရေးလမ်းစတွေ အများကြီးထွက်လာနိုင်တယ်။ အခုတော့ သူများ နောက်မြီးဆွဲပဲဖြစ်နေကြတယ်။ နံဘေးနားက ထိုင်းနဲ့ဗီယက်နမ်တို့ရဲ့ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကြီးတစ်ခုလုံးနဲ့ယှဉ်ရင် မြန်မာပြည်ဟာ အများကြီး ပြတ်ကျနေခဲ့ပြီ။ စက်ာပူနဲ့ ယှဉ်ကြည့်အုံးမလား။ အထွေထွေဝန်ဆောင်မှုအရာမှာ ဘိတ်ချီးကပဲ ကျန်နေခဲ့ပါပြီ။ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ထိုင်ဝမ်။ ဝေးပါသေးတယ်။ မြန်မာတွေဟာ မယောင်ရာ ဆီလူးတွေ များတယ်။

မယောင်ရာ ဆီလူးနေတာကတော့၊ အစိုးရအဆက်အဆက်လည်း ထိုနည်းလည်း ကောင်းပဲ။ အဲသည့်အစိုးရ အဆက်ဆက်ကို မကောင်းဘူးလို့ လက်ညှိုးထိုးနေတဲ့ မိဘတွေလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ကျောင်းက ဆရာတွေလည်း ဘာထူးလို့လဲ။ အားလုံးက ပိန်း၊ ပိန်းတား၊ ပိန်းတက်တွေများပါပဲ။ အဲသည်လိုပြောလို့ အိမ်ထဲက ဘွဲ့ဓာတ်ပုံကြီးတွေ လက်ညှိုးထိုးပြပြီး 'ငါတို့က မပိန်းဘူး…' 'အခု ဒီစာရေးနေတဲ့ မင်းကသာ ပိန်းတာ' လို့ နှုတ်လှန်ထိုးမယ့် မဟာ ပြင်ညာဃိုကြီးများကလည်း တစ်ပုံကြီး။

ဒီတော့ မြန်မာပြည်ဟာ အလှမ်းကျယ် အလယ်လပ်နေသရွေ့၊ တိုးတက်ဖို့ ဆိုတာ မထင်။ မမြင်။

သူ့အရပ်… သူ့ဇာတ်နှင့် နှစ်ပါးသွား က,ကြပါကုန်…။

ည ၁၀ း ၅၁

၁၂၊ စက်တင်ဘာ ၊ ၂၀၂၀။

❖

jynfa&mufjynmwwfjyó em

၇ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀ ။

❖ အဖိုးနည်းရင် အိုးကွဲပဲရမယ်။

❖ ငှက်ပျောသီးပေးရင် မျောက်တွေပဲလာလိမ့်မယ်။

❖ သူ့အိုးသူ့ဆန် တန်ရုံပဲ ရမယ်။

❖ အိုးရွဲ့ရင် စလောင်းရွဲ့နဲ့ ဖုံးမှ အတော်ပဲ။

❖ ပြည်သူဟာ သူနဲ့ တန်တဲ့အစိုးရကို ရတယ်။

ဒီစကားတွေကို ရပ်ထဲရွာထဲမှာဖြစ်ဖြစ်၊ လုပ်ငန်းခွင်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တရားပွဲတစ်ခုမှာဖြစ်ဖြစ်၊ စာသင်ခန်းတစ်ခုမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာဖြစ်ဖြစ်၊ စာတစ်အုပ် စာပုဒ်မှာဖြစ်ဖြစ် တွေ့ဖူးမြင်ဖူး၊ ကြားဖူး၊ ပြောဖူးပါလိမ့်မယ်။

သရုပ်ခွဲ

အဖိုးနည်း အိုးကွဲ။ သူ့အိုးသူ့ဆန် တန်ရုံ။ အိုးရွဲ့ရင် စလောင်းရွဲ့ စတဲ့စကားတွေဟာ မြန်မာစကားပုံ/ဆိုရိုး အဖြစ်ရှိနေကြပါတယ်။ ငှက်ပျောသီးတွေပေးရင် မျောက်တွေပဲ လာမှာပေါ့ ဆိုတဲ့စကားကို စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း၊ ဒါမှမဟုတ် စီးပွားရေးသင်ကြားချက် စာသင်ခန်းမတွေထဲမှာ ဟောပြောသူတွေ၊ ပြောလေ့ပြောထရှိတဲ့စကား ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူဟာ သူနဲ့ တန်တဲ့အစိုးရကိုပဲရတယ် ဆိုတဲ့စကားကို နိုင်ငံရေးအသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ နိုင်ငံရေးစာပေရေးသားတဲ့သူ တချို့ဆီက နားထောင်ဖူး၊ ဖတ်ဖူးပါလိမ့်မယ်။ ထားတော့။ ဆိုလိုချင်တာက လူတွေဟာ သူနဲ့ တန်ရာတန်ရာကိုပဲ များသောအားဖြင့် ရလေ့ရှိတယ်။ မတန်မရာတွေ ရတာလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် များသောအားဖြင့် အကြောင်းရှိလို့ အကျိုးဖြစ်တာ။ အကြောင်းအကျိုးရဲ့သဘောက၊ နိယာမအားဖြင့် ဆက်စပ်နေတာပဲ။

အကြောင်း / အကျိုး

နိုင်ငံကို ကြည့်ပါ။ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ကြည့်ပါ။ လုပ်ငန်းတွေကို ကြည့်ပါ။ ဌာနတွေကို ကြည့်ပါ။ အားလုံးဟာ သူ့ဟာနဲ့ သူ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်နေပါတယ်။ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ အဆင်ပြေနေတယ်လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ သိပ်ကောင်းနေတယ်လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အကောင်းဆုံးဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြဿနာတွေ မရှိဘူးလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အကျိုးရလဒ်ကောင်းတွေ ထွက်နေတယ်လို့ ပြောတာ မဟုတ် ဘူး။ ဒီမိုး ဒီရေ ဒီလူတွေနဲ့တော့ ဒီလိုပဲဖြစ်နေမှာ··· ဆိုတာကို ဆက်စပ်နားလည်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

လူတွေဟာ မျှော်လင့်ချက်ကြီးကြီးထားကြတယ်။ ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီး ထားကြတယ်။ ကိုယ်အားကျရတဲ့ ပုံစံအတိုင်း ကိုယ့်ဘဝကို ဖြစ်ချင် ကြတယ်။ ကိုယ့်လုပ်ငန်းစုကို ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းကို ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ ကိုယ့်ဒေသကို ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ ကိုယ့်လူမျိုးကို ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို ဖြစ်စေချင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် မဖြစ်ဘူး။ ဖြစ်ချင်တိုင်း မဖြစ်ဘူး။ ဖြစ်စေချင်တိုင်းလည်း မဖြစ်ဘူး။ ဘာလို့လဲ···။

အဖြေက ရှင်းရှင်းလေးပါ။

သူ့အိုး သူ့ဆန် တန်ရုံပဲ ရမယ်။ မျှော်လင့်ချက် ဘယ်

လောက်ပဲ အကြီးကြီးထားပါစေ။ ကိုယ်က ငှက်ပျောသီးပဲ ပေးမှတော့၊ မျောက်တွေပဲ လာမှာပေါ့။ လူတွေ လာစေချင်ရင် ငှက်ပျောသီးပေးလို့ ဘယ်ရမလဲ။ ကိုယ်က အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ လူကောင်းသူကောင်း၊ လူတော်လူမော်တွေ လာစေချင်တယ်။ လူတော်မွေးမြူရေးဟာ လွယ်သလိုနဲ့ ခက်ပါတယ်။ လူတော်တွေအတွက် မက်လုံးဟာ ဘာလဲ။

တို့... မညံ့ခဲ့ဘူး

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ လူတော်တွေ အမြောက်အမြား ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရှိနေဆဲလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်ကာလမှာလည်း ကိုလိုနီခေတ်ကာလအလျောက် လူကျော် လူတော် လူကောင်းတွေ ရှိခဲ့တာပဲ။ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းကို ရှာဖတ်ကြည့်။ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းမှာ အကြမ်းပတမ်းနည်းနဲ့ တော်လှန်ခဲ့တဲ့လူတွေအားလုံးဟာ တော်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ လူထုတော်လှန်ရေးနည်းကို ကိုင်ဆွဲခဲ့သူတွေထဲမှာလည်း လူတော်တွေ ရှိတာပဲ။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရနဲ့ ပလဲပနံသင့်တယ်ဆိုပေမယ့်၊ အနုနည်း (soft power) နဲ့ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုမှာ လုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့သူတွေလည်း ရှိတာပဲ။ ရာဇဝင်က စာမတင်လို့ လူမသိတာလည်းဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ်မှာလည်း ကြည့်လိုက်။ စစ်ခေတ်မှာ ပြေးလွှားရတယ်ဆိုပေမယ့်လည်း လူတော်တွေ ရှိခဲ့တာပဲ။ ပညာကောင်းကောင်း မသင်ခဲ့ရဘူး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းက စစ်ကြောင့် တည်ငြိမ်တဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်း မဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်လည်း ဒီလိုအကျပ်အတည်းကြားမှာပဲ တော်တဲ့သူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိခဲ့တာပဲ။ လူသားသမိုင်းကိုပဲ လေ့လာလေ့လာ၊ မြန်မာပြည်သမိုင်းမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အစောင်စောင်ကိုပဲ လေ့လာလေ့လာ။ လူတော်တွေ ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာ မငြင်းနိုင်ဘူး။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ်မှာလည်း လူတော်တွေ ရှိတာပဲ။ စစ်အစိုးရလက်အောက် ရောက် တော့လည်း လူတော်တွေ ရှိခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမယ့်··· ဒါပေမယ့် အဲသည့် ဒါပေမယ့်တွေကပဲ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ကံကြမ္မာကို စီရင်ပြဋ္ဌာန်းသွားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ လူမျိုးအားဖြင့်၊ သိပ်အသွေးအရောင်စုံတယ်။ လူမျိုးစုတွေထဲမှာ ဇနပုဒ်သားဖြစ်ပေမယ့် သိပ်ပြီး ဗီဇဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့သူတွေ ပေါ်ထွက်ခဲ့တာပဲ။ ပြည်မမှာပဲ ကြည့်မလား။ ကျေးလက်တောရွာမှာပဲ ကြည့်မလား။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှာပဲ ကြည့်မလား။ ဝေးလံခေါင်ဖျား တောင်တန်းဒေသမှာပဲ ကြည့်မလား။ တော်သူတွေဟာ တောတောင်ကျောက်ဆောင်တွေထဲက စိန်တွေလိုပဲ ခိုအောင်း ပေါ်ထွက်လာခဲ့ကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာတွေဟာ သိပ်ကံခေတယ်။ ကံခေတယ်လို့ပဲ သုံးနှုန်းရမှာပေါ့။

မြန်မာတွေဟာ သယံဇာတကျိန်စာ သင့်နေသလို၊ လူသား ကျိန်စာလည်း သင့်နေခဲ့တယ်။ လူတော်တွေဟာ မြန်မာပြည်မှာ မနေပျော်ဘူး။ မြန်မာပြည်ဟာ လူတော်တွေအတွက် နှစ်လိုဖွယ်ဒေသ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ လူတော်တွေအတွက် မြန်မာပြည်ဟာ ပတိရူပဒေသ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ဘာ့ကြောင့်လဲ⋯ ဘာ့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသလဲ⋯။

အဖြေက ကျွန်တော့်ဆီမှာ မရှိပါဘူး။

ခင်ဗျားဆီမှာပဲ ရှိပါတယ်။

ပစ္စန္တရစ်

တော်တဲ့သူတွေဟာ ပြည်တွင်းမှာ မနေနိုင်လို့ နယ်ခြားမျဉ်းကို ဖောက်ပြီးတော့ နေပျော်ရာအရပ်ကို ရွှေ့သွားကြတယ်။ ရွှေ့သွားကြတယ်။ ပညာတတ်တွေဟာ မြန်မာပြည်မှာ နေရာ မပေးခံရဘူး။ မြန်မာပြည်ဟာ ပညာတတ်တွေကို မသုံးစွဲတတ်ဘူး။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ပညာတတ်တွေဟာ မွေးရပ်ကို စွန့်ပြီး ပြည်ပကို ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြရတယ်။ ဘာ့ကြောင့်လဲ။ သမိုင်းကို လေ့လာပါ။ မြန်မာ့လူမှုစရိုက်ကို လေ့လာပါ။ မြန်မာပြည် အဆက်ဆက်က အစိုးရတွေရဲ့ စိတ်နေသဘောထား (attitude) အစဉ်ကို လေ့လာကြည့်ပါ။ အဖြေဟာ ဒီမှာ ရှိလိမ့်မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

- ❖ ပညာတတ်တွေ မနေပျော်တဲ့ အသိုင်းအဝန်းဟာ မကြီးပွားတာ မဆန်းပါဘူး။
- ❖ ပညာတတ်တွေ မရှင်သန်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ နိမ့်ကျယိုယွင်းတာ မဆန်းပါဘူး။
- ❖ ပညာတတ်တွေ စွန့်ခွာခဲ့တဲ့ ဒေသဟာ မပြောင်ရောင်တာ မဆန်းပါဘူး။

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေ မရှိတဲ့ အရပ်ကို ပစ္စန္တရစ်အရပ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ ပညာရှိတွေ၊ ပညာတတ်တွေဟာ မြန်မာပြည်နေရပ်၊ ကိုယ့်မွေးရပ်ကို ပစ်ပြီးတော့ ကိုယ်လွတ်ရုန်းသွားကြတယ်လို့ မယူဆစေလိုပါဘူး။ ဘယ်လူမျိုးမှ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို ထာဝရစွန့်ခွာပြီးတော့ တိုင်းတစ်ပါးမှာ ထာဝရခေါင်းမချချင်ပါဘူး။ အဲသည်လို တိုင်းတစ်ပါးမှာ ခေါင်းချချင်စိတ်ပေါ်ရင်တောင်၊ ဒီလိုလူတစ်ယောက်ကို တိုင်းပြည်က စိတ်နာအောင် လုပ်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ရှိသလားဆိုတာ ပြန်မေးရပါမယ်။ ထားတော့။

- ❖ မြန်မာပြည်ဟာ ပညာတတ်တွေ စွန့်ပစ်ခံရတဲ့ နေရပ်ဒေသအဖြစ် ပါဝင်နေပါသလား။
- ❖ ဒါမှမဟုတ် ပညာရှိ၊ ပညာတတ်တွေ၊ လူတော်တွေ ကျိန်စာသင့်ခံရတဲ့ တိုင်းပြည်ဒေသဖြစ်ပါသလား။

❖ စဉ်းစားစရာဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ တော်တဲ့ကောင်းတဲ့သူဟာ အသက်ရှည်ရှည်မနေရတာ များတယ်။ တော်တဲ့ကောင်းတဲ့ လူတွေ နံဘေးမှာ ဖျက်လိုဖျက်ဆီးတွေ များတယ်။ ကဖျက်ယဖျက်တွေ များတယ်။ မနာလို ဝန်တိုသူတွေ သိပ်များတယ်။ မြန်မာတွေဟာ ပါးစပ်ကနေ အမြဲတမ်း တတွတ်တွတ် မေတ္တာပို့နေတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ အရွတ်ပဲ ရှိတယ်။ အသား မရှိဘူး။ အရွတ်စားပြီး အသားမစားတော့ အာဟာရမဖြစ်ဘူး။

စကားလုံး သုံးလုံးနဲ့ နိဂုံးချုပ်ချင်ပါတယ်။

❖ ပညာတတ် လူမိုက်တွေ မကြီးစိုးပါစေနဲ့။

❖ သူတော်ကောင်း လူအကြီးတွေနဲ့တင် မတင်းတိမ်ပါနဲ့။

❖ ပညာတတ် သူတော်ကောင်းတွေ ဦးဆောင်ခွင့် ရကြပါစေ။

ည ၁၂ နာရီတိတိ
၇ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

wdkYjynfuqdkYusifh

၃ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက အတန်းကျောင်းဖတ်စာမှာ၊ ပညာသင်ခါ မရှက်ရာ ဆိုပြီး သင်ကြားခံရဖူးတာ မှတ်မိတယ်။ မနက်က ရုံးကိုလမ်းလျှောက်လာရင်း၊ ဘာမှန်းမသိ ဒီစကားလုံးက ခေါင်းထဲကို ဝင်လာတယ်။ ပညာသင်ခါ မရှက်ရာ။ ပညာသင်ခါမရှက်ရာ။

ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ ပညာရှာဆိုတော့၊ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်၊ လူငယ်အရွယ်မှာ ပညာသင်ဖို့ မရှက်ရဘူး… ရှက်ရင် ပညာရသင့်သလောက် မရဘူးလို့ တွေးပြီး နှလုံးသွင်းမိတယ်။ အခုတော့ လူလည်း (၃၀) နားကပ်လာပြီ ဆိုတော့ စီးပွားရေးနဲ့ ငွေရေးကြေးရေး ကိုလည်း ထည့်တွေးမိလာတယ်။ ဒီလိုတွေးမိပြီး၊ ဒီဆောင်းပါးကို ရေးဖြစ်တယ်။

မြန်မာပြည်မှာတော့ စီးပွားရှာတဲ့နေရာမှာ ရှက်တာကို မဟုတ်ဘူး၊ မျက်နှာပြောင် တိုက်တဲ့ လူတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိပါလိမ့်မယ်။ ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ် စီးပွားရှာဖွေတဲ့သူတွေ ကတော့ ရှက်စရာ မလိုပါဘူး။ ရှက်ရမှာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ ဘဝရပ်တည် ရှင်သန်ရေးအတွက် ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပြဿနာ (၂) ရပ်ကို သွားတွေ့တယ်။

ပထမအခြေအနေ

မြန်မာတွေမှာ အကျင့်ပျက်ခြစားတဲ့စစ်အစိုးရခေတ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ လူတွေဟာ ကောင်းရောင်း ကောင်းဝယ် လုပ်ကိုင် မစားသောက်ချင်တော့ဘူး။ အမြီးကျက် အမြီးစား၊

ခေါင်းကျက်ခေါင်းစားတွေ တောထလာတယ်။ ဖြတ်စား လှီးစားတွေ ပေါက်ပွားလာတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူကို လာဘ်ထိုးကပ်ဖားပြီးတော့၊ အကျိုးတူ ဝေစား မှုစားတွေ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာတယ်။ အောက်ဆိုက်ရတာကို ဂုဏ်ယူတတ်တဲ့ တိုင်းပြည်ဖြစ်လာတယ်။

ရာထူးရာခံရှိတဲ့ သားတစ်ယောက်ကို ဖခင်ဖြစ်သူက လူကြားသူကြားထဲမှာ သူ့သားဟာ အောက်ဆိုက် ဘယ်လောက်ရကြောင်း ကြွားဝါပြီး ဂုဏ်ယူတတ်တဲ့တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်တယ်။ အဖေဟာ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်မယ့် သားကို အောက်ဆိုက်များများရတဲ့ ဌာနမှာ ဝင်ဖို့ဆော်ဩတိုက်တွန်းတယ်။ ဦးလေး၊ အဒေါ်၊ ဦးကြီး၊ ဆရာသမား အဆက်အသွယ်နဲ့ အောက်ဆိုက်များများရတဲ့ ဌာနမှာ ရာထူးရာခံရဖို့ ကပ်ဖားယက်ဖားလုပ်တယ်။ ခွင်ကြီးကြီးရရင် ဖျောင်ပြီး၊ ရာထူးကြီးကြီးရရင် သူခိုးအကြီးစား ရာထူးကို ရတော့တာပဲ။ မဆလခေတ် ကတည်းက ဒီလိုခွင်များများဖန်လို့ရမယ့်နေရာကို စုပြုံတိုးကြတာ လူပေါင်း သိန်းနဲ့ချီ။ သန်းနဲ့ချီ။

မဆလခေတ်မှာတော့၊ သမဝါယမတို့၊ ကုန်သွယ်ရေးတို့က ခေတ်ကောင်းကိုး။ ခေတ်ကောင်းဆိုတာ ခိုးလို့ ကောင်းတဲ့ခေတ်ကောင်းလို့ ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်။ ခေတ်ကောင်းမှာ၊ ကိုယ်လည်းလိုက်ကောင်းချင်တဲ့လူတွေက ဒုနဲ့ဒေး။ ဒါ့ကြောင့် မဆလ ခေတ်တစ်လျှောက်လုံးမှာ၊ အနေအစားချောင်ချင်ရင် အစိုးရဝန်ထမ်းသာလုပ် ဆိုတဲ့အမြင်ကြီးစိုးလာတယ်။ ဒီအမြင်ကြောင့်လည်း သားသမီးတွေကို မိဘတွေက ဘယ်နေရာမှာပဲရရ အစိုးရ အလုပ်ဝင်တိုးဖို့ လော်ဆော်ကြတော့တာပဲ။ အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်ရင် အနေချောင်မယ်၊ အစားချောင်မယ်။ မဆလခေတ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ အနေအစားချောင်ချင်ရင် အစိုးရဝန်ထမ်းအလုပ် ဝင်တိုးဆိုတဲ့ လော့ဂျစ်က လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ်မှာ သိုင်းလို့ ဝိုင်းလို့ ကြီးစိုးခဲ့တယ်။ အောက်ဆိုက်ရတယ်ဆိုတာ တရားမဝင်ရတဲ့ ငွေရလမ်းကြောင်းလေ။ ဒါကို ရှက်ရကောင်းမှန်း မသိတဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်တယ်။

ဒုတိယအခြေအနေ

နောက် မဆလခေတ် ကုန်သွားတော့၊ စစ်အစိုးရခေတ် ရောက်လာပြန်တယ်။ အစိုးရဌာနတွေကို စစ်ယူနီဖောင်းချွတ်တွေနဲ့ ထိန်းလိုက် အုပ်လိုက်တော့၊ စစ်ယူနီဖောင်းချွတ်တွေလည်း ဩဇာတက်ကုန်ကြတယ်။ ဒီတော့ ၈၈ နှောင်းပိုင်းကာလ ဆယ်စုနှစ် (၂) ခုအကြားဖြစ်လာတဲ့ ရေစီးကတော့ စစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ်ရေးပဲ။ ကာတွန်းတွေကတောင် ဆွဲကြ

တယ်။ ကလေးလေးတစ်ယောက်က သူ့အဖေဖြစ်သူကို မေးတယ်။ 'အဖေ··· သူဌေးကြီးဖြစ်ချင်ရင် သားကြီးလာရင် ဘယ်တက္ကသိုလ်တက်ရမလဲ' တဲ့။ အဖေဖြစ်သူက ပြောမယ်။ 'စစ်တက္ကသိုလ်သာ သွား··· ငါ့သားရေ' တဲ့။ စစ်အစိုးရခေတ်ဟာ စစ်ဗိုလ်တွေ ခေတ်ကောင်းတဲ့ခေတ်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။

ဒီမှာလည်း စီးပွားရှာရေး၊ အနေအစားချောင်ရေးဟာ မဆလခေတ်လို အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်ရေး မဟုတ်တော့ဘူး။ စစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ်ရေးပဲ။ ဒါပေမယ့် မဆလခေတ်လက်ကျန်တွေ့တော့ ကျန်သေးတယ်။ စစ်အစိုးရခေတ် အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် တိုးတဲ့ဌာနတွေကတော့၊ မြေစာရင်းတို့၊ အခွန်တို့၊ ကုန်သွယ်ရေးတို့၊ ပို့ကုန်သွင်းကုန်တို့၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးတို့၊ နယ်စပ်ရေးရာတို့၊ ရဲတို့၊ ကညနတို့၊ ဆောက်လုပ်ရေးတို့၊ မယကတို့ ဘာတို့ စုံလို့ စီလို့ တန်းစီနေတဲ့လူတွေ ဒုနဲ့ဒေး။ ဒီနေရာမှာ သဘောမညီစရာတွေ ရှိကောင်းရှိမယ်။ အားလုံးကို ဝါးလုံးသိမ်းပြောတယ်ဆိုပြီး၊ မကျေမနပ်ဖြစ်ဦးမယ်။ တချို့သောသူတွေတော့ ရှိနိုင်ပါတယ်။ သိပ်ရိုးသားလွန်းတဲ့ လူတွေကျတော့လည်း၊ မွဲမွဲတေတေချို့ချို့တဲ့တဲ့နေကြရတာပါပဲ။ လိုသည်ထက် ပိုပြောင်ရောင်ရင်တော့၊ စီးပွားရှာရာမျက်နှာပြောင်တိုက်ပါ··· ဆိုတဲ့ ထုံးနှလုံးမူလို့ပဲ ဖြစ်ဖို့များတယ်။

ပထမအချက်

ဒီအခြေအနေ နှစ်ရပ်ကို ချုပ်လိုက်ရင် ဘာတွေ့သလဲဆိုတော့၊ မြန်မာတွေဟာ တရားမဝင် အောက်ဆိုက်ရတာကို သိပ်ဂုဏ်ယူတတ်တယ်။ ခွင်ကောင်းကောင်းကနေ၊ ဝင်ငွေ ရပေါက်ရလမ်းကောင်းရင် ဂုဏ်ယူတတ်တယ်။ တလွဲ ဆံပင်ကောင်းနေကြတယ်။ သမ္မာအာဇီဝ စီးပွားရှာရာကနေ ရတဲ့ငွေ မဟုတ်ဘဲနဲ့ တရားမဝင် အောက်ဆိုက်ကနေ

> ဖြတ်စား လှီးစား ၊ ဝေစား မျှစား ၊
> အမြီးကျက် အမြီးစား ခေါင်းကျက် ခေါင်းစား ၊
> ကပ်ဖား ယက်ဖား လုပ်ရတာကို မရှက်တတ်တဲ့စိတ်နဲ့
> အောက်ဆိုက် ကောင်းကောင်းရတာ ....
> ဝွင်ဖန်လို့ ကောင်းတာကို
> လူကြား သူကြားထဲ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနေတတ်တဲ့ လူတွေ ရှိတဲ့
> တိုင်းပြည်မှာ
> ကျနော်တို့ နေထိုင်တယ်။
>
> မင်းသေ့

ရတဲ့ ငွေနဲ့ ရာထူးအတွက် လူကြားသူကြားထဲ ဂုဏ်ယူပြီး ပြောတတ်တဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်တယ်။ ဒါက တစ်ချက်။ နောက်တစ်ချက်က··· ရာထူးရာခံရှိတဲ့သူ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာပါဝါ ရှိတဲ့သူကို ကပ်ဖို့ယက်ဖို့ မရှက်တတ်တာ ဖြစ်တယ်။

ခွင်ကောင်းကောင်းရပြီး ရှင်သန်ရပ်တည်ရတာကို မရှက်တတ်ဘူး။ ရာထူးအာဏာ ပါဝါ ရှိတဲ့သူကို ကပ်ဖားယက်ဖား လုပ်တာကို မရှက်တတ်ဘူး။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူဆီကို လာဘ်ထိုးပြီး ဖြတ်စားလှီးစား၊ အမြီးကျက်အမြီးစား၊ ဝေစားမျှစား လုပ်ရတာကို မရှက်ဘူး။ ဒီလို ကပ်ယက်ပြီးတော့ စီးပွားရှာစား၊ ငွေရှာစားရတာကို မရှက်တတ်ဘူး။ ဒီလို မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီးတော့၊ ခရိုနီ၊ ခရိုဝါ၊ ခရိုပြာ၊ ခရိုစိမ်းဖြစ်လာတဲ့ စီးပွားရေးသမား၊ ပွဲစားအမည်ခံတွေ လည်း တစ်ပုံကြီး၊ တစ်မကြီး။ ဒါဟာ ဘာလဲဆိုတော့၊ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ အသက်မွေးတာ မဟုတ်ဘူး။

- ❖ မကောင်းမှုလုပ်ရတာ မရှက်တတ်တဲ့စိတ်ဟာ မြန်မာတွေမှာ ရှိတယ်။
- ❖ မကောင်းမှု လုပ်နေတာကို မရှက်တဲ့စိတ် မြန်မာတွေမှာ ရှိတယ်။
- ❖ တစ်တက်စားလည်း ကြက်သွန်။
- ❖ နှစ်တက်စားလည်း ကြက်သွန်။
- ❖ ပေါက်တဲ့နှဖူးမထူးပါဘူး။
- ❖ သူများ မိုးခါးရေ သောက်တော့ လိုက်သောက်ရမှာပေါ့။
- ❖ သူနဲ့ ကိုယ်ဟာ အတူတူနဲ့ အနူနူချည်းပဲ။
- ❖ အူမတောင့်မှ သီလစောင့်ရမှာပေါ့။
- ❖ ရေယိမ်းလိုက် ဘသားယိမ်းလိုက်နဲ့ ယိမ်းတတ် တိမ်းတတ်မှ အသက်ရှင်မယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆမျိုးတွေဟာ မြန်မာပြည် စစ်အစိုးရခေတ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆီကို ပျံ့နှံ့စိမ့်ဝင် အမြစ်တွယ်လာပါတယ်။ ဒါတွေကို သတိထားမိတဲ့သူတွေဟာ လူအနည်းစုပဲ ရှိပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ မကောင်းမှုလုပ်ရတာကို မရှက်တတ်တဲ့စိတ်၊ မကောင်းမှု လုပ်ရတာကို မကြောက်တတ်တဲ့စိတ် ရှိနေတယ်။ ဖြတ်စားလှီးစား၊ ဝေစားမျှစား၊ အမြီးကျက် အမြီးစား ခေါင်းကျက်ခေါင်းစား၊ ကပ်ဖားယက်ဖားလုပ်ရတာကို မရှက်တတ်တဲ့စိတ် ရှိနေတယ်။

အနာဂတ်တိုင်းပြည်အတွက်၊ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်ဟာ သိပ်စိုးရိမ်စရာကောင်းလှ

တယ်။ ဒီလိုအကျင့်ဆိုးတွေ၊ ညဉ့်ဆိုးတွေ သူတို့ သားသမီး မျိုးဆက်သစ် လူငယ်တွေဆီကို အမွေပေးနေရင် ဒုက္ခပဲလို့ တွေးမိတယ်။

ဒုတိယအချက်

မြန်မာတွေဟာ မရှက်သင့်တာကို ရှက်တယ်။ ရှက်သင့်တာကို မရှက်ဘူး။ ခေါင်းထဲ၊ ဦးနှောက်ထဲမှာ ဘယ်လို အရာက ရှက်ရမယ့်အရာ၊ ဘယ်လိုအရာက မရှက်ရမယ့် အရာဆိုတာကို ကောင်းကောင်းခွဲခြား နားမလည်ဘူး။ ဆင်ခြင်တုံတရား သိပ်နိမ့်တယ်။ မြန်မာတွေ နဂိုက ဒီလောက် မညံ့ပါဘူး။ အခုမှ ဘာ့ကြောင့် ဒီလောက် ညံ့နေ ကြရတာလဲ။ ဖျက်ဆီးခံရတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ၊ ဖျက်ဆီးခံလိုက်ရတဲ့ ပညာရေးအခြေခံကောင်းတွေ။ ဘယ်မှာလဲ။ ဘယ်ဆီမှာလဲ။

ပညာသင်ရမယ့်နေရာမှာ မရှက်ရဘူး။ သူများ ဥစ္စာ မခိုးဘူး၊ ကောင်းရောင်း ကောင်းဝယ် လုပ်ကိုင်စားသောက်တယ်။ တန်ရာတန်ကြေးနဲ့ ရောင်းရေးဝယ်တာကို လုပ်တယ်။ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ ရှာဖွေစားသောက်တယ်။ လမ်းဘေးမှာ ဈေးရောင်းရတယ်…၊ ဟင်းရွက်ကန်စွန်းရူးရောင်းရတယ်၊ မုန့်တီခေါက်ဆွဲ လုပ်ရောင်းရတယ်၊ တန်ရာ တန်ကြေး ပေးပြီးဝယ်တယ်၊ ဝန်ဆောင်မှုကောင်းကောင်းပေးပြီး ထိုက်သင့်တဲ့ အမြတ်အစွန်းယူတယ်။ ပညာနဲ့ လုပ်စားတယ်။ ရာထူးမရှိဘူး။ အာဏာမရှိဘူး။ ပါဝါ မရှိဘူး။ ယူနီဖောင်းဝတ် မထားဘူး။ ကိုယ်ရတဲ့ ငွေဟာသူများ မျက်ရည်ကျလို့ရတဲ့ ငွေမဟုတ်ဘူး။ သူများ အိတ်ထောင်ထဲကငွေကို အလကား မလိုချင်ဘူး။ လုပ်အားကောင်းကောင်းပေးတယ်။ ဒါဟာ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ လုပ်ကိုင်စားသောက်တာပဲ။

သူများတကာကို မျက်နှာချိုသွေးပြီး ကပ်ဖားယက်ဖား လုပ်တာသာ ရှက်ရမယ့်အရာ။ သူများပစ္စည်းခိုးစားတာ၊ ဝှက်စားတာ၊ လုစားတာ မဟုတ်ရင် ရှက်စရာ မလိုဘူး။ သူများ မျက်ရည်ကြီးငယ်ကျမှ ငွေရပြီး အသက်ရှင်သန်ရတဲ့ လူတွေဟာ သိပ်သနားစရာကောင်း ပါတယ်။

မြန်မာတွေဟာ ဒီလိုကောင်းရာမွန်ရာတွေကို လုပ်ရပြီဆိုရင် အောက်ကျနောက်ကျ ဖြစ်တယ်လို့ထင်တယ်။ ဒါတွေကို ရှက်တယ်။ ကောင်းတာ လုပ်တာကိုရှက်တတ်ပြီး မကောင်းတာ လုပ်တာကို မရှက်တတ်တာဟာ မြန်မာတွေမှာ ကိန်းအောင်းနေတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် လူငယ်တချို့ကိုလည်း တွေ့နေရတယ်။ ကောင်းကောင်း မွန်မွန်နဲ့ အောက်ခြေ

တန်းအလုပ်တွေကို လုပ်ရမှာ ရှက်နေတယ်။ ကြောက်နေတယ်။ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ လုပ်ကိုင်စားသောက်တာပဲ။ ဘာရှက်ရမှာတုန်း။

- ❖ ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ်လုပ်ကိုင်စားသောက်ရတာကို အောက်ကျ နောက်ကျဖြစ်တယ်လို့ ထင်တဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်တော်တို့ နေတယ်။
- ❖ ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ် လုပ်ကိုင်စား သောက်ရတာကို ရှက်တတ်တဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်တော်တို့ နေတယ်။

တောင်းပန်ပါ၏

မဆလခေတ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ အစိုးရဝန်ထမ်း လုပ်လာပေမယ့်၊ ရိုးဖြောင့်စွာ နေထိုင်လို့ ချောင်ထိုးခံရပြီး ဘဝကို ချို့ချို့တဲ့တဲ့နဲ့ ကိုယ်ကျင့်ထိန်းသိမ်းသွားကြတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိကြပါ၏။ ထိုသူများကို အလေးအမြတ်ပြုပါ၏။ စစ်အစိုးရခေတ်မှာ တပ်ထဲဝင်ပေမယ့်၊ ရိုးဖြောင့်စွာ နေထိုင်ပြီး စစ်သားကောင်း စစ်ဗိုလ်ကောင်း အဖြစ် အသက်မွေးသော တကယ့် good soldier များ အနည်းစု ရှိပါ၏။ ထိုသူများကို အလေးအမြတ်ပြုပါ၏။ ခေတ်တွေ ဘယ်လိုပြောင်းပြောင်း··· တတ်သိပညာ၊ နားလည်သည့် အသိတစ်စုံတစ်ရာဖြင့်၊ ကောင်းရောင်း ကောင်းဝယ် အသက်ရှင်နေထိုင်ရပ်တည်ပြီး မိသားစုကို ကျွေးမွေးပြုစုစောင့်ရှောက်သော လူပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိပါ၏။ ၄င်းတို့ကို အလေးအမြတ်ပြုပါ၏။

မြန်မာတွေဟာ···

- ❖ ရှက်သင့်ရှက်ထိုက်တာမှာ မရှက်ကြဘူး။
- ❖ မရှက်သင့်တဲ့နေရာမှာ ရှက်နေကြတယ်။

မြန်မာတွေဟာ···

- ❖ ဘယ်အရာဟာ ရှက်စရာဖြစ်တယ်။
- ❖ ဘယ်အရာဟာ ရှက်စရာ မဟုတ်ဘူး။

ဆိုတာကို ကောင်းကောင်း ဝေဖန်ပိုင်းခြားခြင်း မပြုနိုင်တဲ့ ဉာဉ်ဆိုး၊ ဉာဏ်မဲ့ စရိုက် ကိန်းအောင်းနေတယ်။

ဒါဟာ တစ်ဦးချင်းနဲ့ဆိုင်လား။ အများနဲ့ဆိုင်လား။ အလေ့ စရိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်လာပြီလား။ ဒါမှ မဟုတ်··· ပုံသွင်းခံရတာလား။ ပုံဖျက်ခံရတာလား။ စနစ်တကျ ဖျက်ဆီးခံရတာလား။ ဖျက်တိုင်းရော ပျက်လို့ရသလား။ နဂိုကတည်းက ပျက်ချင်ချင် စရိုက်တွေလား···။ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါဟာ အဓိကလဲ···။ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမေမွေးတုန်းက အမွေပေးလိုက်တဲ့ ကိုယ့်ဦးနှောက်ကလေးကို မသုံးဘဲ အသစ်စက်စက်အတိုင်း အလှမထားပါနဲ့။ မြန်မာ့ဦးနှောက်တွေ သိပ်တန်ဖိုးကြီးမြင့်သွားမှာ စိုးလို့ပါ။

နေ့လယ် ၃ း ၁၈
၃ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့။

❖

tjyfkaw,G

၉ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။

'လူအုပ်ကြီးနောက် လိုက်ကြ…'
'လူအုပ်ကြီးနောက် လိုက်ကြ…'
'လူအုပ်ကြီးနောက် လိုက်ကြ…'

ဒီကြွေးကြော်သံဟာ ဘယ်နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်း၊ ဘယ်အစိုးရ၊ ဘယ်အစုအဖွဲ့ရဲ့ ကြွေးကြော်သံမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဒီလိုဖြစ်အောင်၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ အစိုးရတွေတွေ လုပ်လေ့လုပ်ထရှိပါတယ်။ လုပ်လည်း လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ လုပ်လည်း လုပ်နေပါတယ်။ နောင်လည်း လုပ်အုံးမှာပါပဲ။ ဒါဟာ ဘာကို ပြောသလဲဆိုရင် အုပ်စုအကျိုးစီးပွားကို ချဲ့ထွင်ဖို့၊ အုပ်စုတွေး (group think) ထဲကို ဆွဲသွင်းတဲ့ အထာပါပဲ။

စစ်အစိုးရလက်ထက်အဆက်ဆက်က ပုံဖျက်ခဲ့တဲ့ ပညာရေးဟာ အခု ပစ္စုပ္ပန် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကျေးဇူးပြုနေပါပြီ။ သက်ရောက်နေပါပြီ။ လူတွေရဲ့ အပြုအမူတွေဟာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားပြဋ္ဌာန်းလို့ ဖြစ်လာတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို တွေ့နေရသလား။ သို့တည်းမဟုတ် အများသဘော လိုက်လျောနေတတ်သူ၊ လူအုပ်ကြီးရဲ့အတွေး ပုံစံထဲ လိုက်ပါ စီးမျောနေသူလား။

- ❖ ပညာရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်လို သင်ကြားပေးခဲ့ပါသလဲ။
- ❖ ပညာရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်လို တွေးခေါ်စေခဲ့ပါသလဲ။
- ❖ ပညာရေးသင်ရိုးတွေနဲ့ စာသင်ခန်းထဲက ကျင့်ထုံးတွေဟာ ကြီးပြင်းလာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ လူသားဘဝတွေကို ဘယ်လို လွှမ်းမိုးပုံဖော်နေပါသလဲ။

ပညာရေးနဲ့ပတ်သက်ရင်၊ ကျွန်တော်ဟာ အဖြေတွေဆိုတာထက် မေးခွန်းတွေကို ပိုမေးပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စာတွေရေးတိုင်း ကျွန်တော်ဟာ မေးခွန်းတွေကို တရပ်စပ်ထုတ်နေပါတယ်။ ပညာရေးဟာ အဖြေတွေကို နှုတ်တိုက် အာဂုံကျက်မှတ်ခြင်းထက်၊ မေးခွန်းတွေကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ထုတ်တတ်ခြင်းက ပိုအရေးကြီးတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်။

❋❋❋

Whatever an education is, it should make you a unique individual, not a conformist. (John Taylor Gatto)

'ပညာရေးက ခင်ဗျားကို လွတ်လပ်ရပ်တည်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရမှာ၊ အများနည်းတူ လိုက်လုပ်သူဖြစ်အောင် သင်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။'

ဒေါက်တာမြင့်ဇော်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးစိတ်ပညာ စာအုပ်၊ စာမျက်နှာ - ၉၁ က ကောက်နှုတ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။

❋❋❋

ပညာရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်လို သင်ကြားပါသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကတည်းက မိဘ၊ ဆရာတွေ သွန်သင်ဆုံးမခဲ့တဲ့ ပုံပြင်၊ ဇာတ်လမ်း၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျတွေက ဘာတွေပါလဲ။ ကျွန်တော်တို့ အသွေးအသားထဲမှာ စိမ့်ဝင်ယုံကြည်နေတဲ့ အယူအဆ၊ သဘောထား၊ မှတ်ချက်တွေဟာ ဘာတွေဖြစ်နိုင်ပါသလဲ။

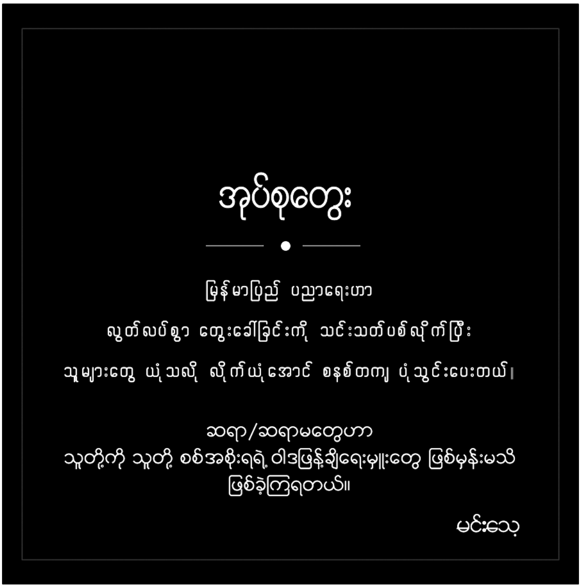

ပညာရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ဘာသာကို မေးခွန်းနာနာထုတ်တတ်ဖို့ သင်ကြားပေးခဲ့ပါသလား။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်ကရော ကိုယ့်ကိုယ်ကို မညှာမတာ မေးခွန်းထုတ်တတ်တဲ့အလေ့ကို နှစ်သက်ခဲ့ဖူးပါသလား။ ကျွန်တော်တို့ကို ရိုက်သွင်းထားတဲ့ ပုံပြင်၊ ဇာတ်လမ်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်နှခါ စောဒက တက်ခဲ့ဖူးပါသလဲ။ မေးကြည့်စမ်းပါ။ မေးကြည့်စမ်းပါ။ ကျွန်တော်တို့မှာ သွတ်သွင်းခံထားရတဲ့ ဝါဒတွေ ရှိသလား။

- ❖ ဆရာတွေဟာ ဝါဒဖြန့်ချိရေးမှူးတွေလား။
- ❖ သို့တည်းမဟုတ်။
- ❖ စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်စေခဲ့သူတွေလား။

ကျွန်တော်တို့ကို သိုးမည်းဖြစ်အောင် သင်ကြားစေခဲ့တဲ့ ပညာရေးမျိုးကို ကြုံခဲ့ဖူးပါသလား။ ခင်ဗျားဟာ သိုးမည်းဖြစ်နေရင် တခြားသိုးတွေလို အဖြူ မဖြစ်ရကောင်းလားဆိုပြီးတော့ ဝိုင်းကြဉ်ခဲ့ကြတာ မဟုတ်လား။ ခိုပြာတွေအကြားမှာ ခိုဖြူလေးကိုကျတော့ လှသတဲ့။ တကယ်တော့ သိုးဖြူတွေကြားက သိုးမည်းရော… ခိုပြာတွေကြားက ခိုဖြူရောဟာ သဘာဝထဲက ဖြစ်တည်မှု မဟုတ်ဘူးလား။

- ❖ ပညာရေးဟာ သဘာဝကို နားလည်အောင် သင်ကြားတာလား။
- ❖ သို့တည်းမဟုတ်။
- ❖ လူအများလက်ခံထားတာကို ကိုယ်လည်း မရမက လက်ခံလိုက်အောင် ဝါဒဖြန့်ချိရေး လုပ်နေတာလား…။

မြန်မာစာပေကို လေ့လာကြည့်ပါ။ အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းဖို့၊ အများသဘောကို မလွန်ဆန်ဖို့၊ ရှေးထုံးကို မပယ်ဖို့ စတာတွေကိုပဲ များသောအားဖြင့် ရေးသားကြပါတယ်။ ဖောက်ထွက်တွေးဖို့၊ ဖောက်ထွက် စဉ်းစားကြဖို့၊ ဖောက်ထွက် လုပ်ဆောင်ကြဖို့၊ အစဉ်အလာကို ထိုးဖောက်ဖို့ ဆိုတာကို ဟောပြောရေးသားတာ အတော်နည်းပါတယ်။ မြန်မာစာပေဟာ ရှေးရိုးစွဲအထဲမှာပဲ ပိတ်မိနေပါတယ်။ ဖောက်ထွက်လွန်းတဲ့ ပို့စ်မော်ဒန်တွေ ကျတော့လည်း၊ ဖောက်ထွက်တယ်ဆိုတာထက် ကန့်လန့်တိုက်တာ ပိုများနေပါတယ်။ ပညာရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်လို သင်ကြားပါသလဲ။

- ❖ အစဉ်အလာကို မျက်စိမှိတ်လက်ခံလိုက်ဖို့လား။
- ❖ လူကြီးသူမ စကား မပယ်ရှား၊ လူလိမ္မာစာရင်းအသွင်းခံရဖို့ ဝါဒဖြန့်ချိနေတာလား။
- ❖ သူတို့အလို မလိုက်လိုက်အောင် 'ဂျင်း' ထည့်နေတာလား။

***

စစ်အစိုးရဟာ သူတို့အာဏာစက် သက်ဆိုးရှည်ဖို့အတွက် ပညာရေးကို ပုံဖျက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုပညာရေး ပုံပျက်ခဲ့မှုဟာ အခုကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို လာသက်ရောက်နေပါတယ်။ လူတွေဟာ စစ်အစိုးရကို ဘယ်လောက်မုန်းတယ်ပြောပြော၊ စစ်အစိုးရထည့်ခဲ့တဲ့ format ထဲက ဖောက်မထွက်နိုင်သေးပါဘူး။ စစ်အစိုးရဟာ အနာဂတ်မှာလည်း သူ့ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိအောင်၊ ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားကို ပညာရေးဌာနတွေနဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရား ဖျက်ဆီးခြင်းခံရတဲ့ မျိုးဆက်ကနေ ပေါက်ဖွားလာတဲ့ စာသင်ခန်းထဲက ဆရာ/ဆရာမတွေဟာ စစ်အစိုးရရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးမှူးတွေဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာကြပါတယ်။ ဆရာ/ဆရာမတွေ ကိုယ်တိုင်၊ သူတို့ဟာ တည်ဆဲအစိုးရတွေရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးမှူးတွေဖြစ်နေပေါ့လားဆိုတာကို သတိထားမိရဲ့လား။

❖ ဆရာ/ဆရာမတွေဟာ ယုတ္တိအမှားတွေနဲ့ အသက်ရှင်ခဲ့ရပါတယ်။
❖ ဒါကို ဘယ်သူမှ သတိမထားမိပါဘူး။
❖ ဒီလို သတိမထားမိလို့ပဲ ကျွန်တော်တို့တွေရဲ့ ဦးနှောက်တွေဟာ format တစ်ခုတည်း အသေ ရိုက်ခံထားခဲ့ကြရတယ်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ်အစိုးရတွေဟာ လူထုကို အလုပ်စခန်းတွေပို့ပြီးတော့၊ ဦးနှောက်ဆေး (brain wash) လုပ်ပါတယ်။ အလုပ်စခန်းတွေကို ပို့ခံထားသူတွေဟာ၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို စနစ်တကျ ဝါဒဖြန့်ချိခံရတဲ့ သားကောင်တွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ အလုပ်စခန်းတွေ မရှိပါဘူး။ ကွန်မြူနစ်တွေ လုပ်သလို Brain wash လုပ်ခံထားရတာလည်း မရှိပါဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ အစိုးရမဖြစ်ခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် … စစ်အစိုးရ လက်အောက်မှာ၊ စာသင်ခန်းတွေဟာ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအလုပ်စခန်းတွေ အသွင်နဲ့ သိမ်မွေ့စွာ ဖြစ်တည်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာပါတယ်။ ဘယ်လောက်တောင် သိမ်မွေ့သလဲဆိုရင် … ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ လုပ်တဲ့သူတွေဟာ သူတို့ဟာ စစ်အစိုးရရဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာနတွင်းက ကေဒါတွေဆိုတာတောင် သူတို့ကို သူတို့ မသိခဲ့ဘူး။ နားမလည်ခဲ့ဘူး။ သတိမထားမိခဲ့ဘူး။ ဒါဟာ ဆန်းသလား။ ဆန်းပါတယ်။ သိပ်ဆန်းကျယ်ပါတယ်။

❖ ဒီနေ့ခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အပြုအမူတွေကို ကြည့်ပါ။
❖ ဒီနေ့ခေတ် လူတွေရဲ့ တုံ့ပြန်လုပ်ကိုင်မှုတွေကို ကြည့်ပါ။
❖ ဒီနေ့ခေတ် လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ တွေးခေါ်မှုပုံစံတွေကို ကြည့်ပါ။

မိုးခါးရည် မသောက်ဘူးလို့ ဘယ်လောက်ပဲ သိစိတ်က ငြင်းဆန်နေပါစေ၊ မိုးခါးရည်ကိုမှ အသွေးအသားထဲက၊ မသိစိတ်ထဲက စွဲလမ်းနေတဲ့ပြဿနာဟာ အခု မြန်မာပြည်မှာ

ကြုံနေရပါပြီ။ ဘယ်လောက်ပဲ ဆင်ခြင်တုံတရားကို ကြိုက်တယ်လို့ပြောပြော ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်မှုအတွက် မစဉ်းစားတတ်တော့ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်တွေဟာ သေနေပြီလေ။

- ❖ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်တွေဟာ မစဉ်းစားတတ်တော့ဘူးလေ။
- ❖ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်တွေဟာ မေးခွန်းမထုတ်တတ်ကြတော့ဘူးလေ။
- ❖ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်တွေဟာ ဝါဒဖြန့်ချိရေး စာသင်ခန်းထဲမှာ သေဆုံးသွားခဲ့ပြီးပြီလေ။

❋❋❋

အများယိမ်းသကဲ့သို့ လိုက်ယိမ်းတတ်သော သဘာဝသည် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ အမြစ် စွဲနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပ အခြေအနေအပေါ် မူတည်၍ အများနည်းတူ လိုက်ပါ တိမ်းတတ်၊ ယိမ်းတတ်သော အမူအကျင့်သည် မြန်မာ့စရိုက်တွင် ကိန်းအောင်းနေပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မှန်တာပြောသူကို ရှုပြင်ထုတ်၊ ဝိုင်း၍ ကြဉ်တတ်သော အလေ့အထသည်လည်း ဓလေ့ကျင့်ထုံးတစ်ခုအနေနှင့် စွဲမြဲနေပြီးဖြစ်ပါသည်။ အများနှင့် မတူလျှင်၊ သူရူးဟု စွပ်စွဲ၍ လူအုပ်စုလိုက် ဝိုင်း၍ 'ဆွမ်းကြီးလောင်း' တတ်သည့် အကျင့်သည် မြန်မာတို့၌ စွဲမြဲနေပြီးဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာပြည်၏ ပညာရေးသည်၊ တစ်ကိုယ်တော် လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားပိုင်ခွင့်နှင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြား စိစစ်၍ မိမိသဘောအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ခြင်းကို မနှစ်မြို့သည့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးသော ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရား အဖြစ် တည်ရှိနေ တုန်း ဖြစ်ပါသည်။

ည ၁၀ း ၃၁
၉ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❒

ordSnfm;vnfltqibM

၈ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။

သိခြင်းနဲ့ နားလည်ခြင်းဟာ မတူပါဘူး။ ကျွန်တော် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်တုန်းက၊ ဆရာ ဦးအောင်သင်းရဲ့ ဟောပြောပွဲတစ်ခုကို နားထောင်ဖူးပါတယ်။ 'If you don't ask me, I know. If you ask me, I don't know." တဲ့ ။ 'မမေးရင် သိတယ်။ မေးရင် မသိဘူး' လို့ ဆိုလိုတာ။

ကျွန်တော် မြန်မာပြည်ပတ်ပြီးတော့၊ နိုင်ငံရေး စာသင်ခဲ့တာ ၆ နှစ်ကျော် ၇ နှစ်လောက်ရှိပြီ။ သင်တန်းတော်တော် များများမှာ၊ ဒီလိုလူတွေ အများကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ နိုင်ငံရေးနဲ့ အဆက်ပြတ်ခဲ့တာလည်း ပါပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ လေ့လာမှု၊ သင်ယူမှု၊ ဆည်းပူးမှု အဝန်းအဝိုင်း ကျဉ်းမြောင်းခဲ့တာလည်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ ဆင်ခြင်အနေနဲ့သာ စဉ်းစားတာဖြစ်ပါတယ်။ အခုလို လေ့လာခွင့်၊ သင်ယူခွင့်၊ ဆည်းပူးခွင့်၊ စူးစမ်းခွင့် တော်တော်များများရနေတဲ့အခြေအနေမှာရော ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။ ဒီလိုအခြေအနေမှာလည်း ထိုနည်းလည်း ကောင်းတွေ အများကြီးတွေ့နေရဆဲပါပဲ။

ကြားဖူးနားဝ အဆင့်

လူတော်တော်များများဟာ သိသလိုလိုနဲ့ နားမလည်ကြတာများပါတယ်။ ကြားဖူးနားဝရှိတာကိုပဲ သိတယ်၊ နားလည်တယ်လို့ ထင်နေကြတာများပါတယ်။ နားစွန်နားဖျားကြားဖူးတိုင်း ကြုံရင် မြည်ကြ တွန်ကြတာ များပါတယ်။ ဒီဘက်ခေတ်မှာ အွန်လိုင်း

စာမျက်နှာက လွယ်လာလို့ ဖတ်ခွင့်လေ့လာခွင့်တွေ ပိုရကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖေ့ဘုတ်ခ်လို နေရာမျိုးမှာ စာဖတ်တာဟာ သတင်းအချက်အလက်လောက်ကိုသာရပါတယ်။ ကိုယ်သိနားလည်ချင်တဲ့အရာအတွက် အစတစ်ခု ဆွဲမိတာလောက်ပဲ ရပါတယ်။ မြည်းရုံစမ်းရုံလောက်ပဲ ရပါတယ်။ အသိပညာကို အုံလိုက်ကျင်းလိုက် မပေးနိုင်ပါဘူး။ မြန်မာတွေဟာ ဖေ့ဘုတ်ခ် အွန်လိုင်းကိုပဲ အင်တာနက် ထင်နေကြတာများပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ၊ digital literacy ကိုလည်း အတော်လုပ်ယူရအုံးမယ်။ information literacy ကိုလည်း အတော်အဆင့်မြှင့်ရပါအုံးမယ်။

လေ့လာမှု ကွင်းပြင်

တကယ်လေ့လာချင်ရင်တော့ အွန်လိုင်း ပလက်ဖောင်းတစ်ခုတည်းနဲ့ မရပါဘူး။ စာအုပ်ကိုလည်း သုံးရပါမယ်။ စာအုပ်တစ်ခုတည်းနဲ့လည်း မလုံလောက်ပါဘူး။ ကွန်မြူနတီထဲကို ဆင်းရပါမယ်။ လူထဲကို ခေါင်းထိုး ရပါမယ်။ တက္ကသိုလ် အသိုက်အဝန်းမှာ ခြေဆန့်ရပါမယ်။ လူထုဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ ပါဝင်ရပါမယ်။ အနက်နဲဆုံး လေ့လာချင်ရင် ကိုယ်တိုင် သုတေသနပြု လုပ်ဆောင်ရပါမယ်။ လူတော်တော်များများဟာ ပညာရှင်အဆင့် တတ်သိနား လည်စရာတော့ မလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ် နေရာမှာလည်း ရပ်မနေသင့်ပါဘူး။

တကယ်တော့၊ လေ့လာသင်ယူမှုမှာ အင်တာနက် အင်ပါယာမှာ ကူးလူးတတ်တာနဲ့ စာအုပ်တွေကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စူးစိုက်ဖတ်ရှုနိုင်ရင်ကိုပဲ အသိစက်ဝန်းဟာ အတော်ကျယ်လာပါတယ်။ တကယ်သိအောင်လည်း လုပ်နိုင်ပါတယ်။ တကယ်တော့ သိတယ်ဆိုတာလည်း နားလည်တာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ သိတယ်ဆိုတာ ပါးစပ်ကနေ ကြားကောင်းအောင် ပြောလို့တော့ ရချင်ရမယ်။ တကယ် လက်တွေ့ လုပ်တဲ့အခါမှာတော့ အခက်ကြုံနိုင်ပါတယ်။ လက်တွေ့နဲ့ အသိဟာ မတူပါဘူး။ တကယ်လက်တွေ့ လုပ်နိုင်ဖို့အတွက်ဆိုရင်တော့၊ သိမှုအဆင့်နဲ့ မရတော့ဘူး။ နားလည်မှုအဆင့်ကိုပါ ရောက်မှရမယ်။ တကယ်နားမလည်ဘဲနဲ့ ဘာမှ လက်တွေ့လုပ်လို့ မရဘူး။

အလုပ်ဖြစ်ရုံမျှသာ

ဒီနေ့ခေတ် အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ လုပ်ငန်းတွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။ ထွက်လာတဲ့ ပရောဒက်(ထုတ်ကုန်) တွေဟာ ဘာလို့ လျော့တိလျော့ရဲတွေ ဖြစ်နေကြသလဲ။ ပညာ

အဝန်းအဝိုင်းမှာ ရှိုးလို့ မရပါဘူး။ ဖြီးလို့ မရပါဘူး။ ပညာကိစ္စဟာ နက်နက်နဲနဲ နားလည်ထားမှ၊ လက်တွေ့ကို အပီပြင်ဆုံး လုပ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ တော်တော်များများဟာ အဖြစ်ပဲ လုပ်ကြတာများတယ်။ အပြအတွက်ပဲ လုပ်ကြတာများတယ်။ တကယ်အစမ်းခံနိုင်တဲ့ ပညာထုတ်ကုန်တွေကို ထုတ်နိုင်စွမ်း နည်းပါးတယ်။ အကြောင်းကတော့၊ သာမန်အသိနဲ့ ကြားဖူးနားဝ အသိနဲ့၊ အပေါ်ယံအသိနဲ့၊ အလုပ်လုပ်နေကြတာများလို့ပါပဲ။

ကျွန်တော် လူတော်တော်များများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့် ကောက်ချက်ဟာ မှားကောင်း မှားနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်တွေ့ရှိချက်ကို ပြောချင်ပါတယ်။ လူတော်တော်များများဟာ သူတို့ လုပ်နေတဲ့အလုပ် တွေကို တကယ်နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်သိနားလည်မနေပါဘူး။ တော်တော်များများဟာ အလုပ်ဖြစ်ရုံ လုပ်တတ်တဲ့ အဆင့်လောက်သာ ရှိနေပါတယ်။ ဒါက မြန်မာပြည်ကို ညွှန်းပြီး ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။

လူတော်တော်များများဟာ ကြားဖူးနားဝအသိလောက်နဲ့ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့အလုပ်တွေကို လုပ်နေကြတာများတယ်။ လူတချို့ကတော့ သိအောင် ကြိုးစားကြတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ သိတော့ သိနေကြတယ်။ တကယ် နားလည်မနေကြဘူး။ သိခြင်းနဲ့ နားလည်ခြင်းဟာ တူသလိုလိုနဲ့ မတူဘူး။ မမေးရင် သိတယ်။ မေးရင် မသိဘူး ဆိုတာဟာ ဘာကိုပြသလဲဆိုရင် တကယ်နားလည်မနေဘူးဆိုတာကို ပြတာဖြစ်ပါတယ်။

ဟို… အင်း…အဲ… အာ… အွန်

ဒီနေ့ခေတ် ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့စကားလုံးကို လူတိုင်းလိုလို၊ ပြောကြဆိုကြ၊ မြင်ဖူးကြ၊ နားရည်ဝဖူးကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာကို ဂဃနဏ (၅) မိနစ်လောက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပြပါလို့ မေးလိုက်ရင် ‘ဟို… အင်း… အဲ… အာ… အွန်…’တွေဖြစ်ကုန်ကြတာ များတယ်။ ဒါကိုလည်း ငြင်းလို့ ရသေးတယ်။ မြန်မာပြည်ဟာ ဘယ်တုန်းက ဒီမိုကရေစီကို သင်ကြားခွင့်၊ ဟောပြောခွင့်၊ ရေးသားခွင့် ကောင်းကောင်းရခဲ့ဖူးလို့တုန်း။ ဘယ်တုန်းက စနစ်တကျ သင်ကြားခွင့်၊ လေ့လာဆည်းပူးခွင့် ရခဲ့ဖူးလို့တုန်းလို့ စောဒကတက်ကြလိမ့်မယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ယခင်အတိတ်မှာ၊ အဲသည်လိုဖြစ်ခဲ့လို့ ဒါကို နားလည်မနေဘူးလို့ ပြောတာကို လက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခု မြန်မာပြည်မှာ ၂၀၁၂ နောက်ပိုင်းလောက်ကစပြီး သတင်းအချက်အလက်နဲ့ အသိ၊ ပညာဆည်းပူးလေ့လာခွင့်၊ ဆွေးနွေးခွင့်၊ ပြောဆိုရေးသားခွင့်တွေ ရလာတာ နှစ်ကာလအတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ရောက်လာပြီ။ ဒီလိုအချိန်မှာတောင်မှ အပေါ်ယံရုပ်သိပြီး နားဖူးနားဝအဆင့်နဲ့ မြည်ကြတွန်ကြတဲ့ လူတွေက များပြားနေဆဲပါပဲ။ ကျွန်တော့် ဥပမာကို ငြင်း

နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြောလိုရင်းကတော့၊ မြန်မာတွေဟာ အပေါ်ယံရုပ်အသိမျိုးနဲ့ ကျေနပ် တင်းတိမ်နေတာမျိုးကို ရပ်သင့်ပြီ။ ဒီ့ထက် တစ်ဆင့်တက်ပြီး သိခြင်းကနေ သေချာ ဂဃနဏ နားလည်ခြင်းအဆင့်ကို တိုးဝင်သင့်ပြီ။ ဘယ်လိုအရာမျိုးမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ခေါင်းထဲက သိမှုကို အပေါ်ယံအတိုင်းပဲ၊ ကြားဖူးနားဝအဆင့်နဲ့ မထားဘဲ ဒီ့ထက် အရည်အသွေးမြင့်တဲ့ နားလည်မှုအဆင့်ကို လှမ်းသင့်ပြီလို့ လက်တို့သတိပေးလိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ဝီရိယထား

လူတော်တော်များများဟာ ကိစ္စရပ် အားလုံးကို အမြောက်အမြား မသိနိုင်ဘူး။ နားမလည်နိုင်ဘူး။ ဒါဟာ ကိစ္စမရှိဘူး။ ဒါက အရေးမကြီးဘူး။ အရေးကြီးတာက ဘာလဲဆိုရင် လက်ရှိကိုယ်လုပ်နေတဲ့အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်ရင်တော့ အပေါ်ယံကြားဖူးနားဝ အသိလေးနဲ့ အလုပ်မလုပ်ချင်စမ်းပါနဲ့လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ လူအားလုံးဟာ နယ်ပယ် တော်တော်များများကို လေ့လာစူးစမ်းတာ မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် နယ်ပယ် ကဏ္ဍ တော်တော်များ များထဲမှာ ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ နယ်ပယ်၊ ကဏ္ဍကတော့ ကိုယ်စီရှိနေပါတယ်။ ဒီလို ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ နယ်ပယ်၊ ကဏ္ဍတွေမှာတော့ ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ် ကြားဖူးနားဝ သိမှုမျိုးနဲ့ အသက်မရှင်ပါနဲ့လို့ပြောချင်ပါတယ်။ ဒီ့ထက် သိမှုကျယ်ဝန်းတဲ့၊ သိမှုနက်ရှိုင်းတဲ့ဆီကိုရောက်အောင် သေချာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ဝီရိယထား လေ့လာ ပြီးတော့၊ နားလည်မှု အဆင့်ကို ရောက်အောင်သွားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ် နားလည် နေမှ၊ တကယ် အကောင်းဆုံးဖြစ် အောင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ သိမှု ကနေ နားလည်မှုဆီကို သွားဖို့ လိုတယ်။ နားလည်မှုဆီကနေ လက်တွေ့ အကောင်းဆုံး လုပ် နိုင်လာလိမ့်မယ်။ လက်တွေ့ ကနေ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု လုပ်

> မမေးရင် သိတယ်။ မေးရင် မသိဘူး။
>
> “လူဟာ သာမန် ကြားဖူးနားဝ အသိနဲ့ ၊
> ဒါမှမဟုတ် အဖြစ်လုပ်တတ်ရုံ ၊ အလုပ်ဖြစ်ရုံ လုပ်တတ်တဲ့
> သိမှုမျိုးလောက်နဲ့ ရပ် မနေသင့်ပါဘူး ။
> ဒါ့အပြင် ...
> လူတိုင်းဟာ ပညာရှင်အဆင့်ထိ တတ်သိစရာ မလိုပေမယ့်
> ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ် နေရာမှာလည်း ရပ်မနေသင့်ပါဘူး။”
>
> သိမှုမှသည်
> နားလည်မှု အဆင့်သို့ /
>
> မင်းဒေသ

နိုင်ပြီး နယ်ပယ်ကဏ္ဍတစ်ခုကို ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက် ဦး ဆောင်နိုင်သူအဆင့် ရောက်လာ ပါလိမ့်မယ်။

လက်တို့လိုက်ရပါတယ်

အခုတွေ့နေရတာက လက်တွေ့ ဦးဆောင်နေပါတယ်လို့ ပြောနေတဲ့ လူတွေမှာကိုက သိမှုချို့တဲ့တာ နားလည်မှုအဆင့်ကို မရောက်တာကို တွေ့နေရလို့ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ နားလည်မှုအဆင့်နဲ့လည်း ရပ်နေလို့မရပါဘူး။ အလုပ်တစ်ခုကို လူ့အဖွဲ့အစည်းဆီ ထိ ရောက်တဲ့ ကောင်းကျိုးသက်ရောက်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့ ဆိုရင်တော့ အပေါ်ယံ အပြသဘော အဖြစ်လုပ်နေတာမျိုးတွေကို ရှောင်သင့်ပါပြီ။ သာမန် ကြားဖူးနားဝ အသိနဲ့၊ ဒါမှမဟုတ် အဖြစ်လုပ်တတ်ရုံ၊ အလုပ်ဖြစ်ရုံ လုပ်တတ်တဲ့ သိမှုမျိုးနဲ့ ရပ်မနေသင့်ဘူးလို့ လက်တို့ သတိပေးလိုက်ချင်ပါတယ်။

ကိုယ့်ဦးနှောက်စက်ဝန်းက ဗဟိုပြုတဲ့ နယ်ပယ် ကဏ္ဍတိုင်းလိုလိုမှာ သိမှုအဆင့် ထက် နားလည်မှုအဆင့်ကို ကျော်လွန်ပြီး၊ ချောက်ချားလောက်အောင် တတ်သိနားလည် သူဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ တိုက်တွန်းလိုက်ရပါတယ်။

ည ၁၁ း ၀၄
၈ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

taw,Gtac:opyfif

၅ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။

အတွေးအခေါ် အယူအဆတွေဟာ သစ်ပင်မျိုးစိတ်တွေနဲ့တူတယ်။ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆတွေကို သေချာ ပြင်ဆင်ထုပ်ပိုးထားတဲ့ the set of ideas လို့ အိုင်ဒီယာလိုဂျီတွေဟာ လည်း သစ်ပင်မျိုးစိတ်တွေနဲ့ တူတယ်။ သစ်ပင်တွေဟာ ရေခံမြေခံပေါ် လိုက်ပြီးတော့၊ ပေါက်ပွားလေ့ရှိတယ်။ ပေါက်ရောက်တဲ့ရေမြေဓာတ်ခံနဲ့ မျိုးစိတ်ရဲ့ သဘာဝကိုက်ညီတဲ့အခါ၊ ဓာတ်ကိုက်ညီတဲ့အခါမှာ ဖြစ်ထွန်းတယ်။ တစ်ခါတရံလည်း ပိုးမွှားကျလို့ မျိုးသုဉ်းတာလည်း ကြုံတာပေါ့။ ရေမြေအလိုက် ပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်ပင်မျိုးစိတ်ဟာ မတူဘူး။ ရေခံမြေခံအလိုက် ပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်တောဟာ မတူညီဘူး။

ရေခံ မြေခံ အလိုက်

သဲဆန်တဲ့မြေမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်ပင်မျိုးစိတ်တွေရှိတယ်။ ရွှံ့မြေမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်ပင်မျိုးစိတ်တွေ ရှိတယ်။ ကျောက်စရစ်တွေ ရောပြွမ်းနေတဲ့ မြေမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်ပင်ဟာ တစ်မျိုး။ ကျောက်ကြိုကျောက်ကြားမှာ ပေါက်ရောက်ရင် နောက်တစ်မျိုး။ မြေအဝါ၊ မြေအနီ ပုံစံကို လိုက်ပြီးတော့ သစ်ပင်ရဲ့ အသားပင်စည်ကို ခုတ်လှဲလိုက်တဲ့အခါ အဝါဘက် သမ်းနေတာ၊ အနီဘက် သမ်းနေတာလည်း ရှိတယ်။ ရေစပ်စပ်မှာ ပေါက်ရောက်တတ်တဲ့ အပင် ရှိတယ်။ ရွှံ့ညွန်မှာ ပေါက်ပွားတတ်တဲ့အပင်လည်း

ရှိတယ်။ နုံးမြေမှာ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းတဲ့ အပင်မျိုးရှိတယ်။ ကျပ်တည်းကုန်းမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်ပင်မျိုးလည်း ရှိသေးတယ်။ သဲကန္တာရမှ ပေါက်တတ်တဲ့ အပင်မျိုးက တစ်မျိုး။ အေးခဲလွန်းတဲ့ နှင်းဖုံးရေခဲဒေသမှာ ပေါက်တတ်တဲ့ အပင်မျိုးစိတ်တွေကတစ်မျိုး။ ပင်လယ်ရေအောက်ထဲမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့ အပင်မျိုးစိတ်တွေက တစ်မျိုး။ အမျိုးမျိုး ရှိနေတတ်တယ်။

အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆတွေကလည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပေါ်ခဲ့တာ အထောင်အသောင်းနဲ့ ချီလို့။ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်၊ စီးပွားရေးအတွေးအခေါ်၊ ပညာရေးအတွေးအခေါ်၊ ဘာသာရေး အတွေးအခေါ်၊ ဘဝနေထိုင်မှု အတွေးအခေါ်၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာအတွေးအခေါ် ရှုထောင့်တွေ အမျိုးမျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့တယ်။ ဝါဒပေါင်း တစ်ထောင်တစ်သောင်းဟာ ကမ္ဘာမှာ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဝါဒတွေ၊ အယူအဆတွေ၊ အတွေးအခေါ်တွေဟာ မျိုးစပ်တွေ များပါတယ်။ သူ့ချည်းသီးသန့် ဖြစ်တည်နေတာ ရှားတယ်။ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အိုင်ဒီယာတွေကို စုပေါင်း ပြီးတော့ မူဘောင်တစ်ခုထဲ၊ ရှုထောင့်တစ်ခုထဲ၊ ပုံစံတစ်ခုထဲမှာ ပုံဖော်တည်ထောင်ခံ ထားရတာများပါတယ်။ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆတွေ စတင် ပေါက်ဖွားတဲ့ဒေသကနေ ရွှေ့လျားလာပြီးတော့ ရေခံမြေခံပေါ်လိုက်ပြီး ပြောင်းလဲတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ပုံပြောင်းဒဿနတွေလို့ ပြောလို့ရမယ်။

မျိုးစုံ

ကွန်မြူနစ်အိုင်ဒီယော်လိုဂျီတွေ၊ ဆိုရှယ်လစ် အိုင်ဒီယော်လိုဂျီတွေဟာ ကမ္ဘာအနှံ့ ပျံ့ပြီးတော့ ရေခံမြေခံအလိုက် ပုံပြောင်းဖြစ်တည်နေတာတွေ အများကြီးဖြစ်ပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ၊ အရင်းရှင်ဒဿန၊ ကွန်ဖြူးရှပ်ဒဿန၊ ဗုဒ္ဓဒဿနတွေဟာလည်း ရေမြေအလိုက် ပုံပြောင်း ဖြစ်တည်ကြတယ်။ ရေခံမြေခံနိုင်ငံဒေသကို လိုက်ပြီးတော့ ရှင်သန်ရတယ်။ တချို့သော မြေရေမှာ၊ တချို့သော မျိုးစိတ်တွေဟာ အသက်မရှင်နိုင်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် မျိုးပျံ့လာပေမယ့်၊ ရှင်သန်ပေါက်ပွားမှု မရှိတာတွေ့ရတယ်။ တချို့လည်း ပိုးမွှားကျလို့ ကြုံလှီတယ်။ သေဆုံးကုန်တယ်။ တချို့သော အပင်မျိုးစိတ်တွေဟာ ရေခံမြေခံအပေါ်မှာ ပေါက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရာသီဥတုအလိုက် မှီတည်ပြီးပေါက်ရောက်တဲ့ သစ်ပင်ကြီးတွေပေါ် ထပ်ဆင့်ပေါက်ရောက်ကြတာ။ ကပ်ပါးပင်လို အပင်မျိုးတွေပေါ့။ အပင်မျိုးစိတ်မှာတော့ သစ်ခွပင်လို အပင်မျိုးတွေဖြစ်တယ်။

အသုံးဝင်ပုံ / အသုံးချပုံ မတူ

အတွေးအခေါ် အယူအဆတွေဟာ ရေခံမြေခံပေါ်လိုက်ပြီး ပြောင်းလဲသွားတတ်ကြတယ်။ ပေါင်းစပ်တတ်သော သဘော၊ ပုံပွားတတ်သောသဘော၊ ဆင့်ပွားတတ်သောသဘော၊ ကူးပြောင်းတတ်သော သဘောလည်း ရှိကြတယ်။ လူ့အတ္တနဲ့ လူ့စိတ်သဘာဝတွေဟာ ဆန်းကြတယ်။ သိပ်ဆန်းကြယ်လွန်းတဲ့အခါ၊ အယူအဆတွေဟာလည်း ဆန်းကြယ်လာပြန်တယ်။ သစ်ပင်မျိုးစိတ်တွေမှာ အသုံးဝင်ပုံမတူကြသလိုမျိုး၊ ဒဿနတွေမှာလည်း အသုံးဝင်မှုတန်ဖိုးတွေ မတူညီကြဘူး။ တချို့သော အပင်တွေဟာ အလှစိုက်ပျိုးတာ။ တချို့အပင်တွေဟာ အရိပ်အာဝါသ အတွက်။ တချို့အပင်တွေဟာ စားသုံးဖို့အတွက်။ တချို့အပင်တွေဟာ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်အတွက်။ တချို့အပင်တွေဟာ ဆေးဝါးအတွက်။ တချို့အပင်တွေဟာ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက်။ တံတားအတွက်၊ အိမ်တွေအတွက်၊ အမိုးအကာအတွက်။ တချို့ပင်တွေကတော့ ပတ်ဝန်းကျင် သဟဇာတဖြစ်ဖို့အတွက်။ တချို့အပင်တွေကတော့ ဓာတ်နတ်ယတြာအတွက်။

အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ ဒဿနတွေရဲ့ အသုံးဝင်ပုံဟာ မတူပါဘူး။ ဆေးဝါးအတွက် ဒဿနတွေကို နေ့စဉ် စားသုံးဖို့အတွက် သုံးရင် သူ့ရဲ့အသုံးဝင်မှု တန်ဖိုးဟာ ပျက်တယ်။

- ❖ နှလုံးသွင်းဖို့အတွက် ဒဿနတွေရှိပါတယ်။
- ❖ ကျင့်သုံးဖို့အတွက် ဒဿနတွေ ရှိပါတယ်။
- ❖ တွေးခေါ်ရုံသက်သက်အတွက်သာ ဖြစ်သင့်တဲ့ ဒဿနတွေရှိပါတယ်။
- ❖ ဖန်တီးတီထွင်ဖို့အတွက် ဆုပ်ကိုင်ရတဲ့ ဒဿနတွေ ရှိတယ်။
- ❖ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရာမှာ အနိုင်ယူဖို့အတွက် သုံးရတဲ့ ဒဿနတွေရှိတယ်။
- ❖ လူနည်းစုကို ကာကွယ်ဖို့ သုံးရတဲ့ဒဿနတွေ ရှိတယ်။
- ❖ အများစုကို အလေးထားဖို့ သုံးရတဲ့ ဒဿနတွေ ရှိတယ်။
- ❖ မိုးခါးရေကို ငြင်းဆန်လို့ မရအောင် ဖန်တီးတီထွင်ထားတဲ့ ဒဿနတွေရှိတယ်။
- ❖ အကြောက်တရားကို ဆန့်ကျင်နိုင်ဖို့ သုံးတဲ့ဒဿနတွေ ရှိတယ်။
- ❖ သွေးသားကို ချစ်တတ်ဖို့ သုံးတဲ့ ဒဿနတွေ ရှိတယ်။
- ❖ လူအထင်ကြီးအောင် ရွတ်ဖတ်ရတဲ့ ဒဿနတွေလည်း ရှိနေပြန်တယ်။
- ❖ အများအကျိုးစီးပွားအတွက် ပေါ်ထွန်းလာတဲ့ဒဿန။

❖ တစ်ကိုယ်တော် လွတ်လပ်ခွင့်အတွက် ပေါ်ထွက်လာတဲ့ ဒဿန။
❖ လွတ်မြောက်ရာအကျိုးတရားတွေအတွက် ပေါ်ထွက်လာရတဲ့ ဒဿန။

လူသားဗေဒ

ဒဿန၊ အတွေးအခေါ်တွေဟာ အရာအထောင်အသောင်း မက ရှိနေပါလိမ့်အုံးမယ်။ လူတွေ ရှိနေသရွေ့ အယူအဆတွေဟာ ပေါ်ထွန်းလာနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆတွေအားလုံးရဲ့ အချုပ်တော့ ရှိတယ်။ အိုင်ဒီယော်လိုဂျီတွေ၊ ဒဿနတွေရဲ့ ရေသောက်မြစ်တွေတော့ ရှိတယ်။ ရှေ့ရှေ့ဆရာ့ဆရာကြီးတွေက ဖော်ထုတ်ထားပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဿနအတွေးအခေါ်တွေကို လေ့လာတဲ့အခါ အစပိုင်းမှာ သိပ်ရှုပ်တယ်လို့ ထင်ကောင်းထင်မယ်။ ဒါပေမယ့် လိုရင်းကို ဆုပ်ကိုင်နိုင်ရင် ရှင်းပါတယ်။ လင်းပါတယ်။ ဒဿနပိုင်းမှာ၊ ပညတ်ပိုင်းနဲ့ ပရမတ်ပိုင်းကို ခွဲပြီးနားလည်ရင် ဘယ်အရာက အဓိက။ ဘယ်အရာက သာမညလို့ ခွဲခြားနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ လူ့သဘော၊ လူ့သဘာဝနဲ့ စိတ်ရဲ့ဖြစ်စဉ်တွေကို နားလည်ရင် ဒဿနိကဗေဒကို လေ့လာရာမှာ ကြီးစွာသော အသုံးဝင်မှုဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒဿနိကဗေဒကို လေ့လာတဲ့သူဟာ၊ စိတ်ပညာကိုလည်း လေ့လာဆည်းပူးရတယ်။ အပြုအမူသိပ္ပံ(အမူအကျင့်သိပ္ပံ) လို့ခေါ်တဲ့ behavior science ကိုလည်း လေ့လာရတယ်။ လူမှုဗေဒနဲ့ လူမှုသိပ္ပံကိုလည်း လက်လွှတ်ထားလို့ မရပြန်ဘူး။ သမိုင်း၊ နိုင်ငံရေး၊စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာဂီတနဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေကိုလည်း ပစ်ပယ်ထားလို့ မရပြန်ဘူး။ ဒါတွေဟာ humanity science လို့ ခေါ်တဲ့ ပညာရပ်ထီးရိပ်ကြီးထဲမှာ ရှိနေတယ်။

ကမ္ဘာပေါ်မှာ လေ့လာစရာ ဘာသာရပ်တွေ ပညာရပ်တွေဟာ အထောင်အသောင်းမက ရှိနေပါတယ်။ ဘဝဆိုတာ တက္ကသိုလ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခံယူထားသူအတွက်၊ လေ့လာ

အတွေးအခေါ်သစ်ပင်

အတွေးအခေါ်ရဲ့ သဘောက ၊ ရေခံမြေခံ အနေအထားကို လိုက်ပြီးတော့
ရှင်သန် ပေါက်ပွားတတ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။
ရေမြေ သဘောနဲ့ အတွေးအခေါ်ရဲ့ မူလဓာတ်ခံ ဓာတ်မကိုက်ရင် ၊
အတွေးအခေါ်မျိုးစိတ် မရှင်သန်နိုင်ဘူး။

မြန်မာ့ ရေခံ မြေခံ မှာ ရော ....
ဘယ်လို အတွေးအခေါ် အယူအဆ အိုင်ဒီယော်လိုဂျီ တွေ
ပျက်သုဉ်းသွားပြီလဲ ။ ဖြစ်ထွန်းနေဆဲ ဖြစ်သလဲ ။
အသစ်ဖြစ်ထွန်းမှာတွေက ဘာတွေ ဖြစ်မလဲ ။

မင်းသေ့

စရာတွေက ကုန်ခမ်းနိုင်မယ် မထင်ပါဘူး။ လောကကြီးကို ဆရာတင်ပြီးတော့ လောကထဲမှာ သင်ယူ စူးစမ်းဆည်းပူးနေသူအဖို့ လေ့လာသင်ယူစရာတွေက မကုန်နိုင်ပါဘူး။ ဖတ်စရာ စာအုပ်တွေကလည်း အများကြီး။ တွေးခေါ်စရာ ဒဿနတွေကလည်း အပုံအပင်။ စူးစမ်းရမယ့် ဘာသာရပ်တွေကလည်း အများအပြား။ ဒါတွေဟာ ရင်ခုန်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။

***

ကျွန်တော် စာသမားဖြစ်လာရခြင်း အကြောင်းရင်းက ဒါပါပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ရင်ခုန်စေတဲ့ ဘာသာရပ်တွေကို ကိုယ့် ဘာသာလေ့လာရင်း အသိစက်ဝန်းကျယ်လာတယ်လို့ ခံစားရတယ်။ ဖတ်စရာတွေ၊ လေ့လာစရာတွေ တိုးလို့လေ့လာရင်း ငါ ဘာမှ မသိသေးပါလား… ငါ ဘာကိုမှ ရေရေလည်လည် နက်နက်နဲနဲ မသိသေးပါလားလို တွေးမိပြီး ထပ်ထပ်လေ့လာရင်း လေ့လာစရာတွေ များလာခဲ့တယ်။ အသိအသစ် တစ်ခုချင်းစီဟာ အသိဉာဏ်အလင်း တစ်ချက်ချင်းစီဖြစ်လို့ အလင်းတွေ စိပ်လာအောင် ကိုယ့်ဘာသာကြိုးစား လာမိတယ်။

မီးချောင်းတစ်ချောင်းက အလင်းရောင် ရနေတယ်ဆိုတာ၊ အလင်းရောင်က အမြဲတမ်း ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ လင်းလိုက်မှိတ်လိုက်ဖြစ်နေတာ။ မီးချောင်းက အလင်းဟာ လင်းလိုက် မှိတ်လိုက်၊ လင်းလိုက် ပိတ်လိုက်၊ လင်း လိုက် အလင်းပျောက်သွားလိုက်ဖြစ်နေတာ။ ဒါပေမယ့် လျှပ်စစ်မီးဖွင့်ထားလိုက်ရင် မီးချောင်းဟာ အခန်းတစ်ခု လုံးကို အလင်းရောင်ရနေစေတယ်။ အလင်းရောင်ဟာ အမြဲတမ်း ဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ပေါ်လိုက် ပျောက်လိုက် ဖြစ်နေတာ။

ဒါဆို ဘာလို့ အခန်းတစ်ခုလုံးဟာ အချိန်အကြာကြီး လင်းနေသလဲ။ ရှင်းပါတယ်။ မီးချောင်းက အလင်းဟာ ဖြစ်လိုက်၊ ပျက်လိုက်၊ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်ဖြစ်နေတယ်။ လင်းလိုက်ပျောက်လိုက်၊ လင်းလိုက် မှိတ်သွားလိုက်ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် အလင်းရဲ့ ဖြစ်မှုပျက်မှုဟာ သိပ်မြန်လွန်းတော့၊ အမြဲတမ်း လင်းနေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ တကယ်တော့ မီးချောင်းက အမြဲလင်းနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ခဏ ခဏ လင်းနေတာ။ တစ်ကယ်တော့ မြစ်ထဲမှာ ရေတွေ ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ရေတွေဟာ ခဏခဏ ရှိနေတာ။ အလင်းရဲ့ ပျောက်မှုကို နောက်ထပ်အလင်းဖြစ်မှုက အစားထိုးတာ သိပ်မြန်လွန်းတော့၊ မီးချောင်းဟာ အမြဲတမ်း လင်းနေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ တကယ်တော့ မီးအရောင်ဟာ အမြဲတမ်း

လင်းမနေပါဘူး။ ခဏခဏ လင်းနေတာပါ။ အလင်းရဲ့ပျက်မှုနေရာမှာ ဖြစ်မှုက ခဏခဏ အစားထိုးတာ မြန်လွန်းတော့၊ အလင်းဟာ အမြဲရှိနေတယ်လို့ ထင်ရတာပါ။

ပညာအသိ၊ ဉာဏ်အသိဟာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ လေ့လာမှု၊ ဆည်းပူးမှု၊ စူးစမ်းမှုဟာ သတိမလပ် ရှိနေလို့သာ ပညာဟာ တည်နေတယ်လို့ ထင်ရတာပါ။ တကယ်တော့ ပညာဟာ ခဏ ခဏ ပေါ်လိုက် ပျောက်လိုက်၊ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်၊ ပျက်ခြင်းနေရာမှာ ဖြစ်ခြင်း အစားထိုးလိုက်ဆိုတာဟာ ခဏခဏဖြစ်နေတာပါ။

ည ၈ း ၀၃

၅ ၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

q&m tvkyfqdkwm

၂ ၊ မေလ ၊ ၂၀၁၈။

စာသင်ရတဲ့အလုပ်က မလွယ်ပါ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် စာသင်တဲ့ နယ်ပယ်ထဲ၊ ထဲထဲဝင်ဝင် ရောက်လာလေလေ၊ စာသင်တဲ့ အလုပ်အပေါ်မှာ ပိုပြီး တာဝန်ကြီးတယ်လို့ ခံယူလာဖြစ်လေလေ ဖြစ်လာတယ်။ စာသင်တဲ့ အလုပ်က၊ တကိုယ်လုံးနဲ့ လုပ်ရတယ်။

စာသင်ဖို့အတွက်၊ ဦးနှောက်လည်း သုံးရတယ်။ နှလုံးသားလည်း ပါရတယ်။ ကိုယ်ကာယကလည်း အားစိုက်ရတယ်။ ဥပမာ- စာသင်တဲ့ အချိန်တစ်ခုတည်းကိုပဲ ကြည့်ပါ။ စာသင်ချိန်မှာ ဦးနှောက်လည်း တရပ်စပ် အလုပ် လုပ်နေရတယ်။ ဒီလိုပဲ ပါးစပ်နေလည်း တစ်တွတ်တွတ် ပြောနေရတယ်။ စာသင်နေရင်း လက်ဟန်၊ ခြေဟန်တွေက ဟိုလှုပ် ဒီလှုပ်။ တကိုယ်လုံးက လှုပ်ဖို့လိုရင် လှုပ်နေရတယ်။ Body Language နဲ့လည်း သင်ရ၊ နှုတ်ကလည်း အားထုတ်နေရတယ်။ ဒီကြားထဲမှာ ဆရာတစ်ယောက်ဆိုတဲ့ အသိစိတ်က လူကို လွှမ်းမိုးနေတယ်။ နှလုံးသားကနေ၊ သင်ယူသူတွေ နားလည်ရဲ့လား။ သူတို့နားနဲ့ ကိုက်ရဲ့လား။ ငါ့အာဘော်ကို နှစ်သက်ရဲ့လား။ သူတို့ စရိုက်နဲ့ အပ်စပ်ရဲ့လား ဆိုတာတွေကို ခံစားနားလည်အောင် လုပ်ပြီး၊ သတိနဲ့ ကြည့်ကြည့်နေရတယ်။

ငါသာ သင်တန်းသား တစ်ယောက်၊ စာသင်သား တစ်ယောက်ဆိုရင် အခု၊ ငါ သင်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကို ကောင်းကောင်း နားလည်၊ သဘောပေါက်နိုင်ပါ့မလား… ဆိုတဲ့ပုံစံနဲ့ စဉ်းစားရတယ်။ ပမာပြု ခံစားရတယ်။ ဒါတွေဟာ ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့

စာသင်ချိန်မှာ ထားရတဲ့ နှလုံးသား အလုပ်။ နောက် စေတနာတို့၊ ဘာတို့ဆိုတာတွေက၊ အပိုဆုတွေ ဖြစ်လို့ မပြောတော့ပါဘူး။

နောက် ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ အလုပ်က၊ စာသင်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်ရတဲ့ အချိန်။ ဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် နေထိုင်ဖို့၊ လေ့လာဆည်းပူးရတဲ့ ပုံစံတွေ စသည်ဖြင့် ရှိနေပါတယ်။

ဆရာတစ်ယောက်ဟာ၊ သူ့အလုပ်ကို လုပ်ဖို့ စာအုပ်ပုံထဲကို ခေါင်းတိုးရတယ်။ ဒီလိုပဲ လူတွေထဲလည်း တိုးဝင်ရတယ်။ သဘောတရားသက်သက်ချည်း မဟုတ်ဘဲ၊ လက်တွေ့ သိနားလည်အောင်လည်း လုပ်ရတယ်။ Vocational ဆိုလည်း၊ Vocational အလိုက်။ ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံဆိုလည်း ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံအလိုက် ကိုယ့်ဘာသာရပ်ကို၊ ထဲထဲဝင်ဝင်ပိုပိုပြီး နားလည်နေဖို့ အမြဲ ကြိုးစားနေရတယ်။ ခေတ်ကိုလည်း မျက်ခြေမပြတ် ကြည့်နေရတယ်။

ကိုယ်သင်ကြားတဲ့ ဘာသာရပ်တွေမှာ၊ အမြဲ အသစ်အသစ် ဖြစ်နေဖို့ အားထုတ်ရတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ၊ ရှုထောင့်အသစ်၊ နည်းနာသစ်တွေ ပေးနိုင်အောင် ကြိုးစားရတယ်။ ကိုယ်သင်တဲ့ ဘာသာရပ် အကြောင်းအရာကိုပင်၊ ချဉ်းကပ်ပုံအသစ်နဲ့ ထပ်မံတင်ပြနိုင်အောင် ကြိုးစားရတယ်။

ဆရာကြီး ဦးအောင် သင်း ပြောသလိုဆိုရင်၊ ဆရာ ဆိုတာ စာကိုချည်း သင်တာ မဟုတ်။ စိတ်ကိုလည်း သင်ရတယ်။ ကျောင်းသားတွေရဲ့ စိတ်ကို သင်ဖို့၊ တတ်နိုင်သမျှ ကျောင်းသား တစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့ စရိုက်၊ ဗီဇကို နားလည်အောင် ကြိုးစားရတယ်။

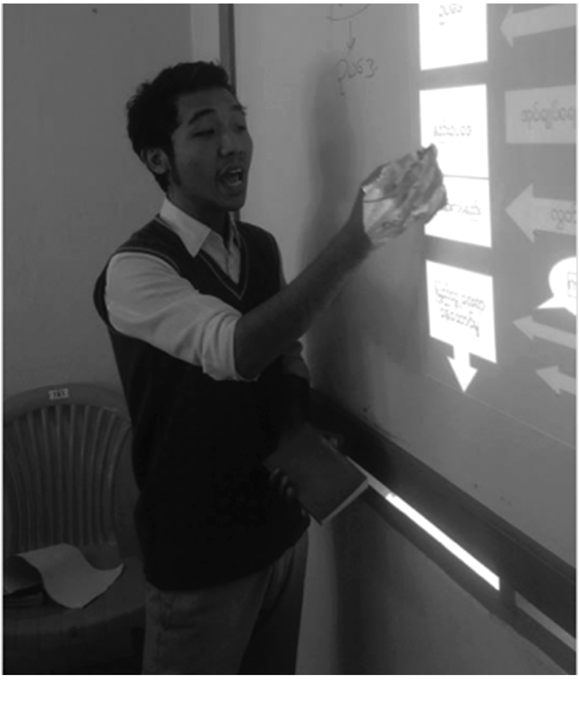

ဆရာဟာ စာသင်ခန်းထဲမှာ သင်ကြားသူ၊ ပြသသူ၊ လမ်းညွှန် အကြံပေးသူ ဖြစ်သလို၊ စာသင်ခန်းပြင်ပမှာလည်း ဦးလေးသဖွယ်၊ အဖေသဖွယ်၊ အစ်ကိုသဖွယ်၊ အဒေါ်သဖွယ်၊ အစ်မသဖွယ် နီးနီးကပ်ကပ် ပေါင်းသင်းကြရတယ်။ အဲ့လို

စိတ်ချင်း၊ ကိုယ်ချင်းနီးကပ်ပြီးတော့ ကျောင်းသားတွေကို ဆွဲခေါ်ရတယ်။ အနီးကပ်ကြီးကြပ်ရတယ်။

တကယ့် ဆရာတွေဟာ၊ သူတို့ ပညာရပ်ကို ဆက်လက် ဆည်းပူးဖို့ အမြဲကြိုးစားရတယ်။ သုတေသနလုပ်ဖို့ ကြိုးစားရတယ်။ စာတမ်းတွေ ရေးဖို့ မပြတ်လေ့လာရတယ်။ သင်ကြားရေးကိုလည်း မျက်ခြည်ပြတ်လို့မရဘူး။ သုတေသနအတွက်၊ ခရီးတွေ သွားတန်သွားရတယ်။ လူတွေနဲ့ တွေ့ဖို့ ဆုံဖို့၊ ဆွေးနွေးဖို့၊ မေးမြန်းဖို့၊ စနည်းနာဖို့ မပြတ်အားထုတ်ရတယ်။ ဒီကြားထဲ၊ ကျောင်းသားတွေအတွက် ဆိုပြီး၊ အိတ်ကပ်ထဲက ပိုက်ဆံကိုတွန့်တိုခြင်း မရှိ၊ စိုက်ထုတ်ရတာတွေလည်း ရှိတယ်။

တကယ့် ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဟာ၊ သာမန်စိတ် မဟုတ်ပါဘူး။ ပရဟိတစိတ်သက်သက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာဆိုတာ နူတ်၏စောင်မခြင်းကိုလည်း ပြုရတယ်။ ကိုယ်၏လုံ့လထုတ်ခြင်းကိုလည်း လုပ်ရတယ်။ မနောကံ ကရုဏာကိုလည်း မွေးရတယ်။ ဦးနှောက်ကလည်း၊ ဓားသွေးကျောက်လို မဖြစ်အောင် လုပ်ရတယ်။

ဓားသွေးကျောက်ဆိုတာ၊ ဓားတွေကို ထက်စေပေမယ့် ကိုယ်က တဖြည်းဖြည်းပါးသွားတယ်။ တုံးသွားတယ်။

- ❖ ဆရာ အလုပ်ဆိုတာ၊ တစ်ပွဲထိုးအလုပ် မဟုတ်ဘူး။
- ❖ ဆရာ အလုပ်ဆိုတာ၊ အပျင်းပြေ ဝင်လုပ်ရတဲ့ အလုပ် မဟုတ်ဘူး။
- ❖ ကိုယ်ကျိုးကို မျှော်ကိုးပြီး လုပ်လို့ရတဲ့ အမျိုးအစားလည်း မဟုတ်ဘူး။
- ❖ အာဏာ ရဖို့ မဟုတ်သလို၊ ငွေကြေး ချမ်းသာဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။
- ❖ ဆရာအလုပ်ဆိုတာ၊ ပညာကို ချစ်လို့လုပ်တဲ့ အလုပ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာ အလုပ် လုပ်နေပြီး၊ ပညာကို ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် ချစ်တယ်ဆိုရင်၊ ဆရာအဖြစ်နဲ့ မထိုက်တန်သူလို့ပဲ ဆိုလို့ရပါမယ်။

ည ၈း ၃၈

၂ ၊ မေလ ၊ ၂၀၁၈။

❒

q&mwpfa , mujzpfoMY

၁၉ ၊ ဧပြီ ၊ ၂၀၁၈။

ကွန်ဖြူးရှပ် ကပြောတယ်။

“လူတစ်ယောက်ဟာ၊ ယခင်က မိမိဘယ်ပညာရပ်ကို ဆည်းပူးခဲ့တယ် ဆိုတာနဲ့ ဆက်လက်ပြီး၊ ဘယ်လို ဗဟုသုတ ဆည်းပူးနေတယ်ဆိုတာကို အစဉ်တစိုက် သုံးသပ်ရင်၊ သူဟာ တခြားလူတွေအတွက် ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ကိုက်ညီတယ်…

ဒီအဆိုအမိန့်က ကျွန်တော်ကို ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ တွန်းအားပေးခဲ့တယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ၊ ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ၊ ဆရာပီသဖို့အတွက် သတိပေးနေခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် လွန်ခဲ့တဲ့ ၅ နှစ်လောက်က ကျွန်တော့်ရုံးခန်းထဲမှာ အဲ့ဒီစာကို နံရံမှာ အကြာကြီးကပ်ထားခဲ့တယ်။ ဒီစာကို ညတိုင်းဖတ်ပြီး ကျွန်တော် စာဖတ်ခဲ့တယ်။ မှတ်စုတွေ ထုတ်ခဲ့တယ်။

ဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် လောက်လောက်လားလား ဖြစ်ဖို့၊ ခက်ခဲခြင်း အကြောင်းတွေကို ရှာခဲ့တယ်။

အသက် (၂၂) မှာ ပြင်ပ အလွတ်တန်း နိုင်ငံရေးနည်းပြဆရာဘဝကို ကျွန်တော် ရောက်တယ်။ အခုထိလည်း အဲ့ဒီဘဝကို ရနေဆဲပါပဲ။

ကွန်ဖြူးရှပ်ရဲ့ အဆိုအမိန့် တော်တော်များများထဲမှာ ကျွန်တော် အနှစ်သက်ဆုံးတစ်ခု။

ကျွန်တော် သိလိုက်တယ်။

ကွန်ဖြူးရှပ်က ဆရာတစ်ယောက်ဟာ… အတိတ်မှာ လေ့လာခဲ့ရမယ်။ ပစ္စုပ္ပန်မှာလည်း လေ့လာနေရမယ်။ အနာဂတ်မှာလည်း၊ ဘယ်ပညာရပ် ဘယ်ဘာသာရပ်ကို လေ့လာမယ်ဆိုတဲ့ ပြင်းပြတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောကို ပြောတယ်။

ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ အခြေခံလိုအပ်ချက်က ဆည်းပူးမှု၊ လေ့လာမှုပါပဲ။

စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာမှု မရှိတဲ့ ဆရာဟာ၊ မည်ကာမတ္တ ပါပဲ။ သာမန်ညောင်ညပါပဲ။ ဆရာအဖြစ်ကို တက္ကသိုလ်တွေမှာ၊ ကျောင်းတွေမှာ ရာထူး၊ တာဝန်တစ်ခုလို ယူလိုက်လို့ ရတယ်။ အဲ့လိုပဲ ဆရာအဖြစ် ခန့်အပ် လို့ရတယ်။ သို့ပေမယ့် လူထုကို ပညာပေးနေတဲ့ ဆရာအဖြစ်ကို ခန့်အပ်လို့ မရဘူး။ လူထုကပဲ သတ်မှတ်တယ်။

ကွန်ဖြူးရှပ်ဟာ၊ အရစ္စတိုတယ်ဟာ၊ ပလေတိုးဟာ၊ ဆိုကရေးတီးဟာ၊ လူထုကိုယ်တိုင်က ခန့်အပ်တဲ့ ဆရာတွေဖြစ်တယ်။ သူတို့ကို တက္ကသိုလ်က ခန့်အပ်လို့ ဆရာအဖြစ်ကို ရလာကြတာ မဟုတ်ဘူး။

ကျွန်တော် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆရာအဖြစ်ကို မခံယူဝံ့ဘူး။

ဒါ့ကြောင့် မိတ်ဆက်ရင် နာမည်ရှေ့မှာ ဆရာတပ်ပြီး ဘယ်တော့မှ မိတ်မဆက်ဘူး။ သူများတွေ မိတ်ဆက်ပေးရင်လည်း နာမည်ရှေ့မှာ 'ကို' တပ်ပြီး ခေါ်တာပဲ ကြိုက်တယ်။ အခုထိလည်း အဲ့လိုပါပဲ။ ဆရာအဖြစ်က၊ ရခဲတယ်။ ပြီးတော့၊ တာဝန်ကြီးတယ်။ ခံယူချက်နဲ့ ယုံကြည်ချက်တို့ တသမတ်တည်း တည်နေမှရမယ်။ စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာမှု၊ နက်နက်နဲနဲ လေ့လာမှုတွေလည်း လိုတယ်။

- ❖ အပေါ်ယံ ရှပ်သိပြီး ဆရာဘဝကို မခံယူထိုက်ဘူး။
- ❖ ကြားဖူးနားဝအသိနဲ့ ဆရာ လုပ်လို့ မရဘူး။
- ❖ အသိတွေ စုစုစည်းစည်း မရှိဘဲ ဆရာ လုပ်လို့ မရဘူး။
- ❖ သိရုံသိပြီး သေချာနားမလည်ဘဲ ဆရာ လုပ်လို့ မရဘူး။
- ❖ ဟိုးအရင်က ဆရာဖြစ်ခဲ့ရုံနဲ့ အခု ဆရာပြန်လုပ်လို့ ရမယ်လို့ ခံယူလို့ မရဘူး။
- ❖ ဖြန့်ချိချင်တဲ့ စေတနာမရှိရင် ဆရာလုပ်လို့ မရဘူး။
- ❖ ဆရာစား ချန်တဲ့ သူက ဆရာ မဖြစ်ထိုက်ဘူး။
- ❖ ကြေညက်အောင် လေ့လာမထားရင်၊ ဆရာ လုပ်လို့ မရဘူး။

❖ ထင်တာ စွတ်ပြောရင် ဆရာ မဟုတ်ဘူး။

ဆရာတစ်ယောက်ဟာ၊ အတိတ်မှာ ဘာသာရပ်တစ်ခုခုကို ကြေကြေညက်ညက် နားလည်သဘောပေါက်အောင် လေ့လာခဲ့ရမယ်။ ဒီလိုပဲ အခုလည်း တိုးချဲ့လေ့လာမှု လုပ်နေရမယ်။ ပို့ချမှု၊ ဟောပြောမှုအတတ်ကို ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်ရမယ်။ ကျောင်းသားရဲ့ စရိုက်အကဲကို ခတ်ပြီး၊ ကျောင်းသားနဲ့ကိုက်တဲ့ သင်ကြားနည်းကို ပြုစွမ်းနိုင်ရမယ်။ ကျောင်းသားက တော်လာရင်၊ တတ်လာရင် ‘သင့်ရာအပ်ပို့… ဆရာတို့’ ဆိုတဲ့ ဆရာ့ တာဝန်ကို ကျေကျေပွန်ပွန် လုပ်နိုင်ရမယ်။

ဆရာတစ်ယောက်ဟာ၊ ဆရာအလုပ်ကို လုပ်နေပြီး ကိုယ့်တပည့်ကို မနာလိုဝန်တိုစိတ် ဖြစ်နေရင် ဆရာမဖြစ်ထိုက်ဘူး။ အဲ့လိုလူကို ဆရာ မခေါ်ထိုက်ဘူး။ ဆရာဟာ၊ တပည့် တော်တာ တတ်တာကို ပီတိဖြစ်နိုင်တဲ့ နှလုံးလှမှုမျိုး ပိုင်ဆိုင်မှ ရမယ်။

ဆရာတစ်ယောက်ဟာ၊ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ကိုယ့်တပည့်ပဲ အမြဲ ဖြစ်နေ စေချင်လို့ မရဘူး။ ဆရာ့ထက်တော်တဲ့ တပည့်အဖြစ် ခံယူဖို့ လမ်းညွှန်ရမယ်။ တတ်နိုင်ပါ က၊ အပ်ပို့ ပေးနိုင်ရမယ်။

ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့၊ စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာမှု လိုတယ်။ ဒါကို Continuous Learning လို့ ခေါ်တယ်။ ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ လေ့လာမှုဟာ၊ နက်နဲမှုရှိရမယ်။ အပေါ်ယံ မဖြစ်ရဘူး။ ဒါကို Deep Learning လို့ ခေါ် တယ်။ ဆရာတစ်ယောက်ဟာ၊ တခြားနယ်ပယ် က ဘာသာရပ်တွေကိုလည်း ဆက်စပ် နားလည်ရမယ်။ ဒါကို ဆက်စပ်နားလည်နိုင်စွမ်းလို့ ခေါ်တယ်။ ဆရာတစ်ယောက်ဟာ၊ ကျောင်းသားရဲ့စရိုက်ဗီဇ၊ ပါရမီ အနုအရင့် အပေါ် မူတည်ပြီး သင်ကြားနည်းကို ကျွမ်းကျင် ပိုင်နိုင်ရမယ်။

ပြီးတော့၊ ဆရာတစ်ယောက်ဟာ စိတ်ကောင်း ရှိရမယ်။

မနာလိုခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်း၊ စေးနည်းခြင်း၊ ပျင်းခြင်း၊ စိတ်မရှည်ခြင်း၊ ပညာ သဒ္ဓါ တရားခေါင်းပါးခြင်းတွေ ရှိနေရင် ဆရာ မဖြစ်ထိုက်ဘူး။

ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ ပညာရပ်ကို ချစ်တတ်တဲ့စိတ်ဟာ၊ ဆရာ တစ်ယောက်အတွက် အလိုအပ်ဆုံးပါပဲ။

ပညာကို မချစ်တတ်တဲ့သူတွေ ဆရာအဖြစ်ကို ရောက်ရင်၊ အဲ့ဒီ လူ့အဖွဲ့အစည်း ပျက်ဆီးတယ်။ ပျက်ယွင်းတယ်။ အဆင့်အတန်း နိမ့်တယ်။

ဆရာတစ်ယောက်အဖြစ်ကို အလွယ်တကူ ခံယူကြတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကြည့်ပြီး၊ အနာဂတ်အတွက် ရင်လေးစရာဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းက၊

- ❖ လောက်လောက်လားလား ဆရာတွေကို မွေးထုတ်နိုင်ပါစေ။
- ❖ ပညာကို ချစ်တဲ့ ဆရာတွေ ပေါ်ထွန်းပါစေ။
- ❖ တစ်ခုခုကို တစိုက်မတ်မတ် အမြဲလေ့လာနေတဲ့ ဆရာတွေ ပေါ်ထွက်ပါစေ။

ည ၈ း ၃၅

၁၉ ၊ ဧပြီ ၊ ၂၀၁၈။

❒

ynmwwfvlwef;pm; t vmT

၁၀ ၊ မေ ၊ ၂၀၂၀။

မြန်မာပြည်မှာ လိုနေတာက နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတစ်ခုတည်း မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုကို ဆက်လုပ်နေပြီး တပါတည်း တွဲပြီး လုပ်ရမယ့်အလုပ်နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့၊ လူမှုပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုမှာ နိုင်ငံတော်က မူဝါဒချပြီး လုပ်ဆောင်နေတာ ရှိပေမယ့် လိုအပ်ချက်တွေအများကြီး ရှိနေဆဲပါပဲ။ ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာ၊ အခြေခံပညာရေးကနေ စပြီး တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲနေတယ်လို့ ဆိုပင်ဆိုငြားသော်လည်း၊ ဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ပုံစံတစ်မျိုးတည်းနဲ့တော့ မရပါ။ တစ်ဖက်မှာလည်း အဆင့်မြင့်ပညာရေးအပေါ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ အများကြီးလုပ်ဖို့ လိုနေပါသေးတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို သည့်ထက် အကျယ်ချဲ့ပြီး မပြောလိုသေးဘူး။ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စကိုသာ ခပ်များများ ပြောချင်ပါတယ်။

အမူအကျင့်ပြောင်းလဲရေး

နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဘယ်လောက်ပဲ လုပ်လုပ်၊ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးက နောက်ကတွဲပြီး ပါမလာဘူးဆိုရင်၊ အဲသည့် အပြောင်းအလဲဟာ ဘယ်တော့မှ အာမခံချက်ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ခိုင်မာတည်တံ့နိုင်မှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲတယ်ဆိုတာ စနစ်ကို ပြောင်းတာဖြစ်တယ်။ မူကိုပြောင်းတာဖြစ်တယ်။ အင်စတီကျူးရှင်းကို

ပြောင်းတာ ဖြစ်တယ်။ စနစ်ရယ်၊ မူရယ်၊ အင်စတီကျူးရှင်းရယ် ကောင်းကောင်း အသက်ဝင်ဖြစ်ထွန်းဖို့ လူလိုတယ်။ စနစ်တို့၊ မူတို့၊ အင်စတီကျူးရှင်းတို့ဆိုတာ ရုပ်ပိုင်းသဘော ဖြစ်ပါတယ်။ လူမှာ စရိုက်ရှိတယ်။ သဘာဝရှိတယ်။ အကျင့်ရှိတယ်။ အလေ့အထ၊ အမူအကျင့်ဆိုတာ ရှိတယ်။ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ စနစ်ကို ဗဟိုပြု ပြောင်းလဲခြင်းနောက်မှာ လူ့စရိုက်ကိုလိုက်ပါ ပြောင်းလဲအောင် မလုပ်နိုင်ရင်၊ စနစ်ဟာ ဆောက်ပြီး မခိုင်ဖြစ်ရပါမယ်။ တည်ထားတုန်းသာ ထောင်နေလိမ့်မယ်။ ပစ်ထားလိုက်ရင် လဲသွားပါလိမ့်မယ်။ စနစ်အပြောင်းအလဲနောက်မှာ အမူအကျင့်ပြောင်းလဲရေး လိုက်ပါဖို့ လိုတယ်။

မူအပြောင်းအလဲမှာ လူအပြောင်းအလဲလုပ်ဖို့ လိုတယ်။ လူလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ အပြောင်းအလဲကို လုပ်နိုင်တဲ့လူ ရှိတယ်။ အပြောင်းအလဲကို မလုပ်နိုင်တဲ့လူ ရှိတယ်။ အပြောင်းအလဲကိုလုပ်ဖို့ တွန့်ဆုတ် နေသေးတဲ့လူ ရှိတယ်။ အပြောင်းအလဲကို ငြင်းဆန်ကန့်ကွက် ဘဲ့တိုက်နေတဲ့လူ ရှိတယ်။ အကြီးအမှူး လုပ်သူဟာ လူကို အမျိုးအစားခွဲပြီး ကြည့်ရမယ်။ လူ့စရိုက်တွေကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရမယ်။ အားလုံးကို သိမ်းကျုံးခေါ်ငင်သွားလို့ မရဘူး။ တရွတ်ဆွဲလိုက်နေတဲ့ လူတွေကို ထားသင့်က ထားခဲ့ရမယ်။ ချန်ထားသင့်က ချန်ထားရမယ်။ ပြတ်ပြတ်သားသားနဲ့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ လုပ်သွားဖို့လိုတယ်။

ဒီမိုကရေစီ အပြောင်းအလဲမှာ ဒီမိုကရက်တစ် ကျင့်ထုံးတွေ အသက်ဝင်ဖို့လိုတယ်။ လူဟာ ကျင့်ထုံးတွေကို ကျင့်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်သလို၊ ကျင့်ထုံး တွေကို ဖျက်နိုင်တဲ့သူလည်း ဖြစ်တယ်။ ကျင့်ထုံးတစ်ခုနဲ့ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ဖို့ ဝန်းကျင်ကောင်း ဖန်တီးဖို့လိုတယ်။ အလေ့အကျင့်၊ အလေ့အထတွေကို တွေ့ထိပေးဖို့လိုတယ်။ တော်တော်များများသော လူတွေဟာ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲသာ ကြိုက်တယ်။ အပြောင်းအလဲကို မကြိုက်ဘူး။ အပြောင်းအလဲကို မလိုလားဘူး။ အပြောင်းအလဲကို မကြိုဆိုဘူး။ အပြောင်းအလဲဟာ နဂိုမူလ သူတို့အထိုင်တွေကို ရွေ့သွားစေမယ်လို့ ယူဆလို့ အပြောင်းအလဲကို ငြင်းပယ် တယ်။ အပြောင်းအလဲလုပ်ရင်၊ အပြောင်းအလဲနဲ့အတူ အထိုင်ပါပြောင်းသွား နိုင်တယ်။ အထိုင်ပြောင်းရင် အကျိုးစီးပွားတွေလည်း ရွေ့သွားတတ်တယ်။ ဒီလို အရွေ့မျိုးကို မလိုလားဘူး။ အကျိုးစီးပွားမှာပဲ ဂုတ်ခွစီးထားချင်တယ်။ ဒါဟာ လူ့အကျင့်ဖြစ်တယ်။

လူတွေကို အပြောင်းအလဲမှာ လိုက်ပါနိုင်အောင် လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ တစ်ဖက်ကလည်း အာဏာစက်နဲ့ လိုက်ပါစေဖို့ လိုသလို၊ မက်လုံးနဲ့လည်း ဆွဲဆောင်ရမယ်။ အမာနည်း၊ အပျော့နည်း၊ အကြမ်းနည်း၊ အနုနည်း အမျိုးမျိုး လှည့်သုံးရမယ်။ နည်းတစ်နည်းတည်းနဲ့ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။

လူမှုထိပ်ပိုင်းအလွှာ

လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲကို ဦးဆောင်ရနိုင်မယ့် လူတွေက ဘယ်လို လူတွေလဲ။

လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဦးဆောင်နိုင်မယ့်လူတွေဟာ အာဏာ စက်ဝိုင်းထဲက လူတွေပါပါတယ်။ အာဏာမရှိပေမယ့် လူထုအပေါ် ဩဇာရှိတဲ့ လူမှုထိပ်ပိုင်းအလွှာက အကြီးအမှူးတွေ၊ ဟီးရိုးတွေ ရှိပါတယ်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေဟာ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ အခရာကျတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ လူမှုပြောင်းလဲရေးမှာ အခရာကျတယ်။ အနုပညာသမားတွေ၊ စာရေးဆရာတွေကလည်း လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ အရေးကြီးတယ်။ ပညာတတ်အလွှာ လူတန်းစားဟာ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ထမ်းရွက်နိုင်တဲ့ လူစွမ်းကောင်းပဲ။

တကယ်တော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြောင်းလဲနိုင်တယ်ဆိုတာ ပညာတတ်တွေသာ ပြောင်းလဲနိုင်ပါတယ်။ **ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ဟာ ဘယ်လောက် ကျော်ကြားမှု ရှိနေပါစေ၊ ပညာတတ် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘူးဆိုရင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို မပြောင်းလဲနိုင်ဘူး။ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ ဦးမဆောင်နိုင်ဘူး။ ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးသမားလည်း သည်လိုပဲ။ နိုင်ငံရေးသမားဟာ ဘယ်လောက်ပဲ အာဏာကို ရထားရထား၊ အာဏာကို ကိုင်ထားနိုင်၊ ကိုင်ထားနိုင် ပညာတတ် နိုင်ငံရေးသမား မဟုတ်ဘူးဆိုရင် လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ အရာမဝင်ဘူး။ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှာလည်း အလကားပဲ။** အနုပညာသမား၊ စာရေးဆရာတွေလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ အနုပညာသမားဟာ ပညာတတ်ရင် ခေတ်ကို ပိုပြီး အကျိုးပြုနိုင်တယ်။ ခေတ်ပြောင်း၊ စနစ်ပြောင်းမှာ လူမှုလူတန်းစား အလွှာအသီးသီးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လှုံ့ဆော်ဆွဲဆောင်နိုင်တယ်။ ပညာတတ်တဲ့ အနုပညာသမားဟာ တိုင်းပြည်ကို တည်ဆောက်တဲ့နေရာမှာ အသုံးဝင်တဲ့ ရတနာတစ်ပါးဖြစ်တယ်။ ပညာတတ်တဲ့ စာပေသမား၊ စာရေးဆရာကလည်း တိုင်းပြည်အတွက်အသုံးဝင်တယ်။ ပညာတတ်စာရေးဆရာဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကျောင်းဆရာပဲ။ လူထုကို မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းရအောင် လုပ်ပေးနိုင်တယ်။ လူမှုစရိုက်တွေမှာ အဆီအငေါ် မတည့်တဲ့နေရာတွေမှာ လှုံ့ဆော်သတိပေး ပဲ့ပြင်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ပညာတတ်စာရေးဆရာဟာ အမြော်အမြင် ရှိတာဖြစ်လို့၊ လူထုကို ဖျော်ဖြေတာနဲ့ပဲ အချိန်မကုန်ဘူး။ လူထုကို လမ်းပြနိုင်တယ်။ လူထုကို လမ်းညွှန်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ သူ့မှာ စာပေဩဇာရှိလို့၊ လူတန်းစားပေါင်းစုံကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။

ဒီတော့ နိဂုံးချုပ်ကြည့်လိုက်ရင်၊ ပညာတတ်အလွှာ လူတန်းစား ကြီးထွားဖို့လိုတယ်။ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ ဒီမိုကရေစီအသွင် ကူးပြောင်းမှုတွေ လုပ်နေချိန်မှာ ပညာတတ်အလွှာ ကြီးထွားရေးကို အာရုံစိုက်ရမယ်။ ပညာတတ်အလွှာကို တိုင်းပြည်ထဲမှာ နေပျော်တဲ့ ဝန်းကျင်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးဖို့ လိုလိမ့်မယ်။ ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံတွေဆီက ရှားပါးဦးနှောက်တွေဟာ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံတွေဆီကို ယိုဖိတ်သွားကြတာများတယ်။ ဒီတော့ တိုင်းပြည်တွင်းမှာ ပညာတတ်လူတန်းစား နေပျော်တဲ့ ဝန်းကျင်ကောင်းဖြစ်ထွန်းရေးဟာ အရေးတကြီးလိုအပ်နေတယ်။ ပညာတတ်တွေသာလျှင် ခေတ်နဲ့စနစ်ကို ပြောင်းနိုင်ပါတယ်။ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ .....

- ❖ ပညာတတ်တဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ ပေါ်ထွက်လာပါစေ။
- ❖ ပညာတတ်တဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ ပေါ်ထွက်လာပါစေ။
- ❖ ပညာတတ်တဲ့ အနုပညာသမားတွေ ပေါ်ထွက်လာပါစေ။
- ❖ ပညာတတ်တဲ့ စာရေးဆရာတွေ ပေါ်ထွက်လာပါစေ။
- ❖ တကယ်လောက်လောက်လားလား ပေါက်မြောက်တဲ့ ပညာရှင်တွေ ပေါ်ထွက်လာပါစေ။
- ❖ လူထုရှေ့ဆောင် ပညာတတ်လူတန်းစားအလွှာ ဖြစ်ထွန်းပါစေ။
- ❖ တို့နိုင်ငံဟာ ပညာတတ်တွေ နေပျော်တဲ့ တိုင်းပြည်တစ်ခု ဖြစ် ထွန်းပါစေ....။

ည ၁၁ း ၁၈
၁၀ ၊ ဧပြီ ၊ ၂၀၂၀။

❐

ynmawmfvSd&;rkwkf

၁၇ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀။

ကွန်ဖြူးရှပ်က ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ‘ငါဟာ အရာရာမှာ အသိပညာရှိသူအဖြစ် မွေးဖွားလာတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဟာ ငါ ရှေးခေတ် စာအုပ်စာပေတွေကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်လေ့လာပြီး အဲဒီစာအုပ်စာပေများကို တက်ကြွတဲ့ စိတ်နဲ့ အပင်ပန်းခံပြီး နားလည်အောင်လုပ်ခဲ့ရတယ်....’ ဒီအဆိုအမိန့်ဟာ ကျွန်တော် ဆယ်ကျော်သက်ဘဝကတည်းက ခေါင်းထဲစွဲလာတယ်။

ကွန်ဖြူးရှပ်က ပြောတယ်။ ငါဟာ အရာရာမှာ အသိပညာရှိသူအဖြစ် မွေးဖွားလာတာ မဟုတ်ဘူး...တဲ့။ မွေးဖွားခြင်းမှာ ပါရမီဆိုတာကို မမြင်နိုင်ပါ။ ဘယ်လိုပဲ ပညာပါရမီ ရင့်သန်ခဲ့တယ် ပြောပြော၊ လက်တွေ့ဘဝမှာ အသိပညာရဖို့ လုံ့လ မထုတ်ဘူးဆိုရင် အသိပညာရှိသူ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး။ ပညာဆိုတာကို သင်ယူရမှာ ဖြတ်လမ်းဆိုတာ မရှိဘူး။ ပညာအခင်းအကျင်း ကောင်းကောင်းရရင် ပညာပိုရနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ရေခံမြေခံ တူမျှနေရင်တောင် လုံ့လစိုက်မှု၊ ဝီရိယထုတ်မှု၊ ဆန္ဒထက်သန်မှု ကွာဟရင် ပညာရနိုင်မှု ကွာနိုင်ပါတယ်။ ပညာဆိုတာ ဖြတ်လမ်းက ယူလို့ရတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။ ပညာဟာ နို့သက်ခံပြီး မှီခိုလိုက်နေရမှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အသိပညာရချင်ရင် အပင်ပန်းခံပြီး ဆည်းပူးရမယ်။ အသိပညာရှိခြင်းဟာ လုံ့လဝီရိယမပါဘဲ အလိုလိုဖြစ် လာတာ မဟုတ်ဘူး။

ကွန်ဖြူးရှပ်ရဲ့ အဆိုအမိန့်ဟာ ကျွန်တော့်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝရဲ့ တွန်းအားတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ စာအုပ်တွေထဲ ခေါင်းတိုးပြီးတော့ အသိပညာအတွက်

အိပ်မက်တွေ မက်ခဲ့ဖူးတယ်။ အခုလို နွေညတွေ။ ကျွန်တော် မှတ်မိသေးတယ်။ ပူစပ်လောင်စပ်ညတွေမှာ အခန်းကျဉ်းလေးထဲ၊ ဖယောင်းတိုင်မီးထွန်းပြီး လက်လှမ်းမီသမျှ စာအုပ်တွေကို ကျွန်တော် ရှာဖတ်ခဲ့တယ်။ စာအုပ် မဝယ်နိုင်တဲ့အခါ၊ ရှိထားတဲ့စာအုပ်တွေကို အခေါက်ခေါက်အခါခါ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ဖတ်ခဲ့တယ်။ တချို့စာအုပ်တွေကို ဒီလိုပုံစံမျိုးနဲ့ ကြေကြေညက်ညက် ဝါးမြိုနိုင်ခဲ့တယ်။

တချို့စာအုပ်တွေကို ကျွန်တော် ဖတ်တဲ့အခါ၊ ကျွန်တော် နားမလည်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဆက်ဖတ်တယ်။ နောက်တော့ ကျွန်တော်ဖတ်ရင်း နားလည်လာတယ်။ ဒီစာအုပ်ကို နားလည်ဖို့ ရှေ့မှာ စာအုပ်ပေါင်း လေးငါး ဆယ်အုပ်ကို အကြေအလည်နားလည်ထားပြီးမှ ဒီစာအုပ်ကို ကိုင်နိုင်လိမ့်မယ် ဆိုတာ။ စာအုပ်တွေဟာ ကျွန်တော်ကို ခြောက်ခြားစရာ အိပ်မက်တွေ မက်စေခဲ့တယ်။ မိုက်ရူးရဲတိုးဝင်ဖို့၊ နယ်ပယ်တစ်ခုခုမှာ ရူးသွပ်ဖို့ ဖိုထိုးပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ပြင်းပြသော ရူးသွပ်မှုတွေကို နှစ်ပေါင်းများစွာမွေးဖွား လာနိုင်ခဲ့တယ်။

စာဖတ်တဲ့အခါမှာ နားမလည်တာတွေ ကြုံရတယ်။ ဒါပေမယ့် အပင်ပန်းခံဖတ်တာကို မလုပ်ရင် လူဟာ အပျော်ဖတ် စာပေအဆင့်မှာပဲ ရပ်နေလိမ့်မယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ စိတ်ပျော်ဖို့ စာဖတ်ရမှာ ဖတ်ချင်တဲ့နည်းနဲ့ ကြိုက်သလို ဖတ်ခွင့်ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် နယ်ပယ်တစ်ခုခုမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက်နဲ့ လောက်လောက်လားလား တစ်ဖက်ကမ်းခတ် တတ်သိချင်တယ် ဆိုရင်တော့ အပျော်ဖတ်အဆင့်နဲ့မရဘူး။ အပျော်ဖတ် ဝါသနာအဆင့်နဲ့ မရဘူး။ သူများတကာတို့ နားမလည်နိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို အပင်ပန်းခံ လေ့လာဖတ်ရှုရမယ်။ လူသာမန်တို့ နားလည်ဖို့ ခက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို နာရီပေါင်းများစွာ စိတ်အလုပ်ပေးပြီး ဝီရိယထုတ် စွဲမြဲစွာ လေ့လာရမယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် စာအုပ်စာပေကနေ တဆင့် မြင့်မားတဲ့အသိဉာဏ်ကို မရနိုင်ဘူး။ နက်နဲတဲ့ပညာကို မရနိုင်ဘူး။

မြန်မာစကားပုံ တစ်ခုရှိတယ်။ ရခဲမှ ရတနာ၊ သိခဲမှ ပညာ…တဲ့။

လူတကာတို့ သိနားလည်နေတာကို ကိုယ်က သိနားလည်နေတာဟာ တကယ့်ပညာ မဟုတ်သေးဘူး။ သူများတကာလည်း မြင်နိုင်တဲ့အရာကို ကိုယ်လည်း မြင်နိုင်တာ အမြင်အာရုံစူးရှတာ မဟုတ်ဘူး။ သူများတကာ မသိ နားမလည်တာကို သိနားလည်မှ ပညာဖြစ်တယ်။ ဗဟုသုတဆိုတာ ဒီခေတ်မှာလွယ်တယ်။ အသိဉာဏ်ကတော့ ခက်တယ်။ ပညာကတော့ ပိုခက်တယ်။

ဉာဏ်ဆိုတာက 'အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး၊ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားသိတာ' ဖြစ်တယ်။ ပညာ ဆိုတာကတော့ 'အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး၊ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်တာ' ဖြစ်တယ်။ ဉာဏ်နဲ့ ပညာဟာ တူသလိုလိုနဲ့ မတူဘူး။ ပညာဆိုတာ သိနားလည်တဲ့အဆင့်မှာ ရပ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ လက်တွေ့ လုပ်နိုင်တာကို ခေါ်တာဖြစ်တယ်။ လက်တွေ့ ကျင့်သုံးနိုင်တာကို ခေါ်တယ်။ လက်တွေ့ ကျင့်ကြံနိုင်တာကို ခေါ်တယ်။ သိတဲ့အဆင့်နဲ့ လုပ်နိုင်တဲ့အဆင့် မတူပါဘူး။

လူတွေဟာ စာအုပ်စာပေအပေါ် ခုံမင်ဖို့ခက်တယ်။ ဒီခေတ်မှာ အာရုံများစရာတွေ သိပ်များတယ်။ နေ့စဉ်လိုလို ကိုယ့်နံဘေးက အရာတွေက ကိုယ့်အာရုံကို လွှမ်းမိုးထားတယ်။ ချုပ်ကိုင်ထားတယ်။ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ့်နံဘေးက အာရုံတွေကပဲ ချုပ်ကိုင်ထားတယ်။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က အာရုံတွေရဲ့သဘောကို နားမလည်ရင်၊ အာရုံတွေရဲ့ ပြုစားခြင်းကို ခံရတယ်။ အာရုံတွေရဲ့ မြှူဆွယ်မှုနောက်ကို လိုက်နေပြီး၊ လူဟာ အသိဉာဏ်ရဲ့ ဘယ်အဆင့်အတန်းကိုမှ ပေါက်ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်နံဘေးက အာရုံတွေရဲ့ သဘာဝကို ကောင်းကောင်း နားလည်သင့်တယ်။ နားလည်ရမယ်။

စာအုပ်စာပေအပေါ် ဝါသနာထုံတဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ခက်တယ်။ သာမန်လူတစ်ယောက်ဟာ စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုမှုအပေါ် အရူးအမူးခုံမင်တဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ဒီအယူအဆနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကွန်ဖြူးရှပ် ပြောခဲ့ဖူးတဲ့ အဆိုအမိန့်တစ်ခု ရှိတယ်။ 'ရွာငယ်ဇနပုဒ်တစ်ခုမှာ မိသားစုဆယ်ခုသာရှိတယ်။ တာဝန်သိတတ်တဲ့ ယုံကြည်ထိုက်တဲ့လူကို တွေ့ဖို့ မခက်ခဲပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စာပေလေ့လာသင်ကြားဖို့ နှစ်သက်တဲ့ သူမျိုးတော့ တွေ့နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး…' တဲ့။

ဒါဟာ ဘာကို ပြသလဲ။ တောရွာဇနပုဒ် တစ်ခုကိုသွားရင် ယုံကြည်ထိုက်တဲ့သူ၊ ရိုးသားတဲ့သူကိုတွေ့ဖို့ မခက်ခဲဘူး။ ဒါပေမယ့် စာအုပ်စာပေကို လေ့လာဖတ်ရှုဖို့ နှစ်သက်တဲ့ သူမျိုးတော့ တွေ့နိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်လို့ ပြောတာ။ ဒီခေတ်မှာလည်း ဒီသဘောပါ။ ရွာတစ်ရွာမှာဖြစ်ဖြစ်၊ မြို့တစ်မြို့မှာဖြစ်ဖြစ် စာအုပ်စာပေကို ရူးရူးသွပ်သွပ်နဲ့ ခုံခုံမင်မင်ရှိပြီး အစဉ်တစိုက် လေ့လာလိုက်စားနေတဲ့သူက ရှားလိမ့်မယ်။

ဒီခေတ်မှာ ဆက်သွယ်ရေးတွေ ခေတ်မီလာလို့၊ လူတွေဟာ ယခင်ကထက် ပိုပြီး စားနိုင်သောက်နိုင်လာလို့၊ လူတော်တော်များများမှာလည်း ဝင်ငွေ ပိုလျှံလာလို့ စာအုပ်တွေကို ပိုပြီး ဝယ်စုနိုင်တဲ့သူ များလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဲသည်လို စာအုပ်တွေကို ချစ်မြတ်

နိုးစွာ ဝယ်ယူသူတွေထဲကတောင် စာအုပ်ကို အစဉ်တစိုက်ရှုးသွပ်စွာ သဲကြီးမဲကြီး အငမ်းမရ ဖတ်ရှုလေ့လာနေသူကတော့ အတော်ရှားပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ စာဖတ်သူ များလာဖို့ လိုတယ်။ စာဖတ်သူများလာရုံနဲ့ မရသေးဘူး။ စာကို အရည်အသွေး အခြေပြု ဖတ်လာနိုင်တဲ့ လူတန်းစားဖြစ်ထွန်းဖို့ လိုတယ်။

"စာအုပ်စာပေကို ဝယ်ယူစုဆောင်းလာတာဟာ အဆင်တန်ဆာ အဆင့်ထက် ပိုသင့်တယ်။ ပကာသန တစ်ခုထက် ပိုသင့်တယ်။ စာအုပ်ကို ခုံခုံမင်မင် အငမ်းမရ တကယ်ဖတ်တဲ့ သူကတော့ စာအုပ်ကို ရှေ့ထားပြီး showမထုတ်မနေဘူးလို့ ထင်တယ်။ စာကို တကယ်ဖတ်တဲ့သူတွေ များလာမှ ကောင်းမယ်။ စာအုပ်စာပေပေါ် အခြေပြုပြီး တိုင်းပြည်မှာ အသိဉာဏ်အရည်အသွေးကို မြှင့်အောင်လုပ်ဖို့ လိုတယ်။"

တကယ်တော့ စာပေဆိုတာ ပညာရေးရဲ့ခက်မတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ စာပေနဲ့ တက္ကသိုလ်ပညာရေး၊ ကျောင်းတွေကနေ မပေးနိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်တွေကို ပေးနိုင်တယ်။ တက္ကသိုလ်နဲ့စာပေဟာ ရန်ဖက် မဟုတ်ဘူး။ မိတ်ဖက် ဖြစ်တယ်။ ကျောင်းနဲ့ စာပေဟာ ရန်သူ မဟုတ်ဘူး။ မိတ်ဆွေ ဖြစ်တယ်။

လက်ရှိ မြန်မာပြည်က မိဘဆရာတွေကို ကြည့်လိုက်ပါ။

ကိုယ့်ရဲ့ တပည့်သားမြေးတွေထဲမှာ စာအုပ်စာပေကို ခုံခုံမင်မင် ရှုးရှုးသွပ်သွပ် ဖတ်နေသူတွေ့ရင် လိုလိုလားလား အားပေးအားမြှောက် လုပ်သူထက်၊ ကဖျက်ယဖျက်လုပ်တဲ့ မိဘဆရာက ပိုများပါတယ်။ ဆရာတွေရဲ့ အသိဉာဏ်အဆင့်အတန်းကို မမြှင့်ရင် ပညာရေး အရည်အသွေးကို မမြှင့်နိုင်ဘူး။ မိဘတွေရဲ့အသိဉာဏ် အဆင့်အတန်း နိမ့်နေရင် နိုင်ငံတော်က ပညာရေးစနစ်ကို ဘယ်လောက်မြှင့်မြှင့် မြှင့်လို့ မရဘူး။

မြန်မာပြည်က မိဘဆရာတွေဟာ ကျောင်းမှာ အဆင့်ကောင်းကောင်းရဖို့နဲ့ တကယ် အသိတရားရှိဖို့ ဆိုတာကို ကွဲကွဲပြားပြား နားမလည်ဘူး။ ခွဲခွဲခြားခြား မသိဘူး။ အသိဉာဏ် နုပ်နည်းလွန်းတဲ့ ဆရာ၊ မိဘတွေ မြန်မာပြည်မှာ အများကြီး ကြွင်းကျန်ရစ်နေသေးတယ်။ ဒါတွေကို အသိဉာဏ်တော်လှန်ရေး လှိုင်းလုံးနဲ့ တိုက်စားပစ်ရမယ်။ ပညာတော်လှန်ရေး မုန်တိုင်းနဲ့ တိုက်စားပစ်ရမယ်။

စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုမှုမှာ မိဘဆရာတွေရဲ့ အားပေးအားမြှောက်မှု မရရင်တောင်၊ စာဖတ်ပေဖတ် လူငယ်သားသမီးတွေရဲ့ ဝါသနာဗီဇကို ကဖျက်ယဖျက် မလုပ်သင့်ပါဘူး။ အသာတကြည် လိုက်လျော စောင့်ကြည့် ထိန်းကျောင်းပေးသင့်ပါတယ်။ စာအုပ်စာပေ အပေါ်မှာ အချိန်တိုင်း ရှုးသွပ်ဖို့ဆိုတာ တော်ရုံပါရမီနဲ့ ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝ

ဘဝက အထုံအလေ့အကျင့်မများခဲ့ရင် ပေါ့ပျက်ပျက်နဲ့ လတ်လျားလတ်လျားနဲ့ နေ့စဉ်ဘဝဟာ ဖင်လှည့်ခေါင်းလှည့်နဲ့ အလိုလို ကုန်ခမ်းသွားမှာ ဖြစ်တယ်။

စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုမှုကို အားပေးချီးမြှောက်တဲ့ မိဘ ဆရာများကို ဦးခိုက်လျက်····

နံနက် ၀ း ၀၃

၁၇ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့။

❐

a&G, jrSEf

၁၇ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀။

စရိတ်ကုန် ဇလုံပွန်း ဆန်ပေါလို့ ကြီးနေကြတာ....

လူတွေအပေါ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြလို့ ပြောကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ တရုတ်ပညာရှိ မိန်းရှပ်ရဲ့ အဆိုတစ်ခုကို ထုတ်ပြချင်တယ်။ မိန်းရှပ်က အခုလိုဆိုတယ်။ **'ပညာရပ်ဟာ နက်နဲရင် နက်နဲသလောက်၊ ပညာသင်ပေးရမယ့်သူကို ပိုပြီး ရွေးချယ်ရလေလေပါပဲ'** တဲ့။ ဒီအဆိုပြုချက်က ရိုးရိုးလေးဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရပ်တစ်ခုကို သင်ကြားပေးမယ်ဆိုရင်၊ ပညာရပ်ရဲ့ အတိမ်အနက်ကို လိုက်ပြီးတော့ အသင်ကြားခံရမယ့် လူရဲ့စရိုက်ကို သေချာရွေးရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တွေ့ကရာ လူကို သင်ပေးလို့ မရပါဘူး။ အခံ ပါရမီ အထုံနည်းပါး/နိမ့်ပါးတဲ့သူကို သင်ပေးလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ စရိတ်ကုန် ဇလုံပွန်းတာပဲ အဖတ်တင်ပါလိမ့်မယ်။ တချို့သော် လူတွေဟာ ဆန်ပေါလို့ ကြီးနေကြတာပါ။ မသင်ပေးထိုက်ပါဘူး။ မမြှုပ်နှံထိုက်ပါဘူး။ ဒီလိုလူမျိုး တွေအတွက် မရင်းနှီးထိုက်ပါဘူး။

ဒီခေတ်မှာ သင်ပေးချင်တဲ့သူတွေဟာ သိပ်ပေါတာပဲ။ မျှဝေချင်တဲ့သူတွေကလည်း သိပ်ပေါတာပဲ။ ပြောချင်တယ်၊ ပေးချင်တယ်၊ သင်ပေးချင်တယ်၊ မျှဝေချင်တယ်၊ ဖြစ်စေချင်တယ်၊ သိစေချင်တယ် ဆိုတဲ့ သူတွေ သိပ်ပေါတာပဲ။ ကောင်းရာမွန်ရာတွေကို မျှဝေဖို့

အတွက် ထက်သန်တဲ့စိတ်ရှိတာဟာ မင်္ဂလာပါ။ သိပ်မင်္ဂလာရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ကြိုဆို လက်ခံရမယ့် ကိစ္စပါ။ သို့ပေမယ့် တစ်ဖက်က ပြန်ကြည့်လိုက်ရင်၊ အဲသည်လိုမျိုးတွေကြောင့် တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာတွေဟာ ပေါပေါပဲပဲလို့ အထင်ခံရတာတွေ တွေ့လာရပါတယ်။ **တန်ဖိုး မသိတော့ ၊ တန်ဖိုး မရှိပါဘူး။ တန်ဖိုးသိတဲ့သူရဲ့ လက်ထဲကို ရောက်မှသာ တန်ဖိုးအမှန်ဟာ ပေါ်လာပါတယ်။** ဒီဘက်ခေတ်မှာက အသိဉာဏ် ဗဟုသုတ ပေါတယ်။ သတင်းအချက် အလက်ပေါတယ်။ အားလုံးဟာ ဖောချင်းသောချင်း ရနိုင်နေပြီ။ ဒါ့ကြောင့်လည်း လူတော် တော် များများဟာ ဘာကိုမှ အလေးအနက်ထားတာ မတွေ့ရပါ။ အားလုံးဟာ အလွယ်တကူ ရနေတော့၊ ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ သဘောထားပါတယ်။ တော်တော်များများမှာ ပေါ့ပျက်ပျက် အမူအကျင့်တွေ တွေ့နေရပါတယ်။

ဒီလို ပေါ့ပျက်ပျက် စရိုက်တွေနဲ့ တန်ဖိုးမြင့်တဲ့အရာတွေကို ဖောချင်းသောချင်း ပေးဝေနေတာတွေကို တွဲပြီး မြင်နေရလို့ သက်ပြင်းချမိပါတယ်။ တကယ်တော့ မဖြစ်သင့် ပါဘူး။ ဒီတော့ ပေးဝေသူ၊ မျှဝေသူ၊ ဝေမျှသူ၊ ဖြန့်ချိသူ၊ သိစေချင်၊ တတ်စေချင်သူ၊ ဖြစ်ချင်သူတွေရဲ့ စေတနာကို နားလည်ပြီး မချိတင်ကဲ ဖြစ်ရတယ်။ အားမလိုအားမရ ဖြစ်ရတယ်။ ကြားထဲက မဆိုင်သူက နာနေတယ်လို့ ပြောချင်ပြော။ မဖြစ်သင့်ဘူးဆိုတဲ့ စိတ်ဟာ စိတ်ထဲ တနုပ်နုပ်နဲ့ နှိုးနေပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ဒီစာကို ရေးဖြစ်တာဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ဖက်ကပြန်ကြည့်ရင်လည်း၊ ပညာသမားတွေဟာ မာနမရှိကြတော့ဘူးလားလို့ တွေးမိတယ်။ အဲသည်လို ဖြစ်ဟန်တော့ မတူပါဘူး။ ဘာ့ကြောင့်များ တန်ဖိုးမြင့်တာတွေကို ဖောချင်းသောချင်းနဲ့ လမ်းဘေးမှာ ဟင်းရွက်ကန်စွန်းရွက်ရောင်းသလို လုပ်နေကြပါလိမ့်။ ပညာဆိုတဲ့အရာဟာ ဖောချင်းသောချင်း မလိုချင်သူတွေလက်ထဲ အတင်း လက်သိပ်ထိုး ပေးရမယ့်အရာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟင်းရွက်ကန်စွန်းလို ပေါပေါပဲပဲ ဖြန့်ချိရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ရခဲမှ ရတနာ၊ သိခဲမှ ပညာ....ဆိုတဲ့ စကားပုံရှိပါတယ်။ အခုဟာကတော့ ပြောင်းပြန်။ နည်းပညာနဲ့ အိုင်တီ၊အင်တာနက် ပွထလာတာကြောင့် အသိနဲ့ ဗဟုသုတတွေ၊ သတင်းနဲ့ အချက်အလက်တွေဟာ ပေါပေါများများ ဖောချင်းသောချင်းပါပဲ။ ဒီတော့ အားလုံးဟာ ပေါ့ပျက်ပျက်နဲ့ အလေးအနက် ထားသင့်တာကို အလေးအနက် မထားကြတော့။ ရခဲတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ရလွယ်တာဖြစ်သွားပြီ။ ဒီတော့ ပညာဟာလည်း အဆင့်နိမ့် သွားသလို ဖြစ်သွားတယ်။

တရုတ်ပညာရှိ မိန်းရှပ်ရဲ့အဆိုကို ဆက်လက်ထောက်ခံချင်ပါတယ်။ **ပညာရပ်ဟာ နက်နဲလေလေ၊ သင်ကြားခံရမယ့်သူကို ပိုပြီး ရွေးရလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်**

စာသင်သားရဲ့အရည်အချင်းကို ပိုပြီး စစ်ထုတ်ရွေးရလေလေဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရပ်ဟာ နက်နဲလေလေ၊ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် မြှုပ်နှံရမယ့် လူရဲ့အရည်အချင်းကို ပိုပြီး စစ်ထုတ်ရလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတိုင်းကို မျှော်လင့်လို့ မရပါ။ စိတ်ဝင်စားပါတယ်ဆိုတဲ့ အပြောလောက်နဲ့ လက်ကမ်း မပေးသင့်ပါ။ သည့်ထက် ရွေးရပါမယ်။ သည့်ထက် စစ်ထုတ်ရမယ်။ လူတွေဟာ 'အင်း… ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားပါတယ်' လို့ ခပ်ပေါ့ပေါ့ ပြောကြလွန်းတယ်။ အဲသည်လို ပြောတဲ့သူဟာ ဘယ်လောက်ထိ စိတ်ဝင်စားတာလဲ။ ဘယ်လောက်ထိ ဖွဲ့နပဲရှိ ရှိနဲ့ လေ့လာလိုက်စားနိုင်သလဲ။ **ဘယ်လောက်ထိ တစိုက်မတ်မတ် မြှုပ်နှံနိုင်သလဲဆိုတာကို ကြည့်ရမယ်။ ဆန်းစစ်ရမယ်။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင် စရိတ်ကုန် ဇလုံပွန်းရုံပဲ အဖတ်တင်ပါလိမ့်မယ်။ တချို့သော သူတွေဟာ ဆန်ပေါလို့ ကြီးနေကြတာပါ။ လူ့လောကမှာကို ရှင်သန်မထိုက်ပဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်နေတဲ့သူတွေ တစ်ပုံကြီး ရှိနေပါတယ်။** ဒီလိုလူမျိုးတွေကို ငွေကြေးအားဖြင့်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအားဖြင့်၊ လုပ်အားအားဖြင့် ကြီးကြီးမားမားစိုက်ထုတ် မြှုပ်နှံကြမယ်ဆိုရင် စရိတ်ကုန် ဇလုံပွန်းရုံ အပြင် ဘာမှ ထူးလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆန်ပေါလို့ ကြီးနေတဲ့သူတွေအတွက် လူ့အဖွဲ့အစည်းက အပိုဝန် ထမ်းစရာအကြောင်းမရှိပါ။ အလေဏတော နေထိုင်ပြုမူတာတွေကို လက်လွှတ်စပယ် ခွင့်လွှတ် နားလည်ပေးဖို့ မသင့်ပါဘူး။ လွတ်လပ်ခြင်းဆိုတာ တာဝန်ကင်းမဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘူး။ လွတ်လပ်ခြင်းဆိုတာ ဘာတာဝန်မှ မယူခြင်းမဟုတ်ဘူး။ လွတ်လပ်ခြင်းဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အလကားနေချင်သလို နေခွင့်ပြုတာ မဟုတ်ဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေချင်သလို နေတဲ့သူတွေအတွက် လွတ်လပ်ခြင်း အစစ်အမှန်ဆိုတာ မရှိပါ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ဘယ်ဝန်ကိုမှလည်း မထမ်း။ မိသားစုရဲ့ဘယ်တာဝန်ကိုမှလည်း မယူ။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ တိုင်းပြည် လူမျိုးအတွက်ဆိုတာ ဝေးရော။ ဝါသနာဆိုတာလည်း မယ်မယ်ရရ မရှိ။ ဘယ်အရာပေါ်မှလည်း ရှူးရှူးသွပ်သွပ် စိုက်ထုတ် လုပ်ကိုင်နေတာလည်း မတွေ့ရ။ ဘယ်ကိစ္စအပေါ်မှ လေးလေးနက်နက် တစ်ခုတစ်လေတောင်မရှိဘဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အလကားသက်သက် အသက်ရှင်နေတဲ့ လူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေတယ်။ ဒီလို လူမျိုးတွေအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကို မြှင့်တင်ပေးဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဘာကိုမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ မသင့်ဘူး။ စရိတ်ကုန် ဇလုံပွန်းရုံပဲ အဖတ်တင်မယ်။ ဆန်ပေါလို့ ကြီးနေကြတဲ့လူတွေအတွက် နိုင်ငံတော်ကရော၊ မိသားစုကရော၊ လူကြီးသူမတွေကရော၊ အဖွဲ့အစည်းတွေကရော ဘာမှ လုံ့လစိုက် အားပေးအားမြှောက် ထောက်ပံ့ကူညီနေစရာ အကြောင်းမရှိပါ။

ပညာအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေမှာ၊
လူတွေကို ပိုပြီး ရွေးချယ်နိုင်ကြပါစေ.....။

နံနက် ၁ း ၀၂
၃ ၊ မေ ၊ ၂၀၂၀။
မန္တလေးမြို့

မှတ်စုများ။

❃ ဥစ္စာကြေးငွေကို ပေးလှူရာတွင် အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ် မရွေး ပေးလှူခြင်း၌ အပြစ်ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပါသော်လည်း ပညာကို လက်ဆင့်ကမ်းရာတွင်ကား အဆင့်မြင့်ပညာဖြစ်လျှင် ဖြစ်သလောက် လူကို ရွေး၍သာ သင်ကြားပို့ချသင့်ပေသည်။ သို့မဟုတ်ပါက အချိန်ဖြုန်းရာသော်လည်း ရောက်မည်။ လောကကို အဆိပ်သင့်စေရာသော်လည်း ရောက်မည်သာ ဖြစ်တော့၏။

❃ ပညာကို နှမြောတွန့်တိုခြင်း မဟုတ်။ ဥစ္စာနှင့်ပညာတို့ သဘာဝ မတူသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ လက်ဝယ်ရရှိသူတို့၏ တုံ့ပြန်ပြောင်းလဲမှုများ မတူသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ဥစ္စာထက် ပညာ၏တန်ခိုးက များစွာ ပိုမို၍ ထက်မြက်သောကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။

❃ ပညာသည် အဆင့်မြင့်လာလေလေ တပည့်ကို ရွေးချယ်ရလေလေ ဖြစ်စမြဲတည်း။ ဤသည်ကို ရှေးမြန်မာပညာရှိများက 'ခြင်္သေ့ဆီသည် သံဂီရွှေခွက်တွင်သာ တည်၏' ဟူ၍ တင်စား ပြောကြားခဲ့ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

❃ ပညာရှာမှီးခြင်းနှင့် စပ်စုသည့်ချင်ခြင်းကို ဖြေသိမ့်ခြင်းတို့သည် လုံးဝမတူ။

❃ ပညာရှာပြီဆိုလျှင် မိမိကိုယ်မိမိ ဆန်းစစ်ကြည့်ရပါမည်။ လူ၏ စပ်စုတတ်သောစိတ်သဘာဝဖြင့် မသိသေးတာကို သိချင်ရုံဖြင့် ပညာကို မွတ်သိပ်ခြင်း မခေါ်လောက်ပါ။ မသိသေးတာကို သိချင်ခြင်းနှင့် အသိတရား ကို အသက်ထက်မြတ်နိုး၍ မွတ်သိပ်ရှာဖွေခြင်းသည်သာ ပညာလိုလားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

❃ စပ်စုစိတ်ဖြင့် လေ့လာသူသည် ပညာစခန်း နက်နဲ၍ ခက်ခဲလာသောအခါ ရှာဖွေမှုကို ရပ်ဆိုင်း၍ ပြန်ပြေးလေ၏။ သူသည် ပြီးမြောက်ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ချေ။ မီးသည် ပွတ်ရာတွင် သုံးလေးချက်ပွတ်၍ ရပ်ထားလျှင် မီးထွက်မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့ မီးမထွက်သဖြင့် 'အလကားပါ' ဆိုကာ စွန့်ခွာထွက်သွားသူသည် မီးကို ရရှိမည် မဟုတ်။

စာညွှန်း။ ။ တရုတ်ပညာရှိကြီး မိန်းရှပ်၊ သက်လုံ၊ စိတ်ကူးချိုချို၊ ရန်ကုန် ၊ ၂၀၀၈ ဩဂုတ်။

❐

omoema&mifg

၁၆ ၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀ ။

အခုတလော ပြန်ဖတ်မိတဲ့စာအုပ်ရှိတယ်။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးရဲ့ သာသနာရေးအလုပ်တွေနဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ သာသနာအပေါ်ထားတဲ့အယူအဆ အမြင်တွေ။ ဒါတွေကို ပြန်ဖတ်မိတော့ **ယနေ့ခေတ် သာသနာရဲ့အခြေအနေကို တွေးတွေးပြီး သက်ပြင်းချရတာ များတယ်။ တို့သာသနာဟာ ဘယ်လို ရှေ့ဆက်မလဲ····လို့တွေးမိပြီး သက်ပြင်းချရတယ်။** ပြီးတော့ အားမလိုအားမရ ဖြစ်ရတယ်။ သာသနာအရောင်ညှိုးနေတယ်လို့ ပြောရင် ရွှေကျောင်းပြောင်ပြောင်တွေကို လက်ညှိုးထားပြမယ့် သူတွေက အများကြီးရှိဦးမှာပဲ။ ကျောင်းကန်တွေ ဝင်းပြောင် ဟီးထနေတာကို ပြမယ့်သူတွေ တစ်ပုံကြီးပေါ်လာမှာပဲ။

သစ်သားသင်္ခမ်း ကျောင်းဆောင်လေးနဲ့သာ သီတင်းသုံးခဲ့တဲ့ အရှင် ဇနကာဘိဝံသကို ပိုပြီး ကြည်ညိုရတယ်။ သာသနာတော် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို တဖွဖွရေးခဲ့ ပြောခဲ့တဲ့ ဆရာတော်။ ဓမ္မစက်နဲ့ အာဏာစက်ပေါင်းပြီး တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးကို လုပ်ဖို့ ဆော်ဩခဲ့တဲ့သူ၊ တိုက်တွန်းခဲ့တဲ့သူ၊ ဆန္ဒရှိခဲ့တဲ့သူ။

သာသနာတော်နဲ့ နိုင်ငံတော်မှာ ပြုပြင်ရမယ့်အရာတွေကို ပြင်းပြင်းပြပြရှိခဲ့ပြီး ကျမ်းစာတွေ ရေးခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကိုယ့်ကျောင်းကိုယ်သာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးရဲ့ စံပြထားမယ်ဆိုတဲ့ ဆန္ဒနဲ့ မဟာဂန္ဓာရုံကို စံပြအဖြစ်နဲ့ တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ ဆရာတော်။

ဒေါက်တာသန်းထွန်းက ရှင်ဇနကာဘိဝံသကို 'မြန်မာနိုင်ငံက နှစ်ဆယ်ရာစု အထူးခြားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်' အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့တယ်။ ဒေါက်တာ သန်းထွန်းလို ဘာကိုမှ သိပ်ပြီး ထီမထင်တဲ့သူက ရှင်ဇနကာဘိဝံသကို အခုလို ထောပနာပြု ကြည်ညိုခဲ့တယ်။ ရှင်ဇနကာဘိဝံသအကြောင်းရေးတဲ့ စာအုပ်တွေ ပြန်ဖတ်ဖြစ်တယ်။ ဒေါက်တာသန်းထွန်းက ရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကိုယ်တိုင်ရေးထေရုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝသံသရာ) ကို အကျဉ်းပြန်ရေးတယ်။ မေမြို့မိုးကြည်က ရှင်ဇနကာဘိဝံသအကြောင်းထပ်ရေးတယ်။ စာအုပ်နာမည်က 'သာသနာ ၂၅-၂၆ ရာစုခေတ် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ (သို့မဟုတ်) အရှင်ဇနကာဘိဝံသ' ဆိုပြီးပြန်ရေး တယ်။

ဆရာတော်ကြီး အကြောင်းရေးထားတဲ့ သာသနာရေး အယူအဆတွေကို ထပ်ခါ တလဲလဲဖတ်ပြီး ကြည်ညိုလိုက်တာ။ ဆရာတော်ဟာ သာသနာအပေါ်မှာ ဘယ်လို အမြင် ရှိခဲ့သလဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေအပေါ်မှာ ဘယ်လို ချဉ်းကပ်ခဲ့သလဲဆိုတာကို လေ့လာရတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတည်းက မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကိုသွားရင် 'စိတ် ကောင်းရှိဖို့ ပထမ' ဆိုတဲ့ စည်းကမ်းကို စဖတ်ရတယ်။ အမြဲတမ်းကြားဖန်များလို့ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ပဲ။ ဒါပေမယ့်…ဆရာတော့်အကြောင်းတွေ ပြန်ပြန်ဖတ်မိရင်း 'စိတ်ကောင်းရှိဖို့ ပထမ'ဆိုတာ သိပ်ရိုးပြီး သိပ်တန်ဖိုးရှိလိုက်တာလို့ တွေးမိတယ်။ ပြီးတော့ ပီတိဖြစ်မိတယ်။ အင်မတန် အနှစ်သာရရှိတာပဲလို့ တစိမ့်စိမ့်တွေးမိတယ်။

ဟုတ်ပေသားပဲ။ စိတ်ကောင်းရှိဖို့က ပထမ။ စိတ်ကောင်းရှိဖို့က ပထမ။ စိတ် ကောင်းရှိဖို့က ပထမ။

ဆရာတော်ဟာ သာသနာကို အဓွန့်ရှည်အောင်တည်စေဖို့။ သံဃာ ဆိုရင် သံဃာ ပီသတဲ့ သာသနာ့ဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်စေဖို့ လိုလားခဲ့တယ်။ လူမှာလည်း လူ့တာဝန်ရှိတယ်။ ဒကာမှာလည်း ဒကာ့တာဝန် ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးမှာလည်း ဘုန်းကြီးတာဝန်ရှိတယ်။ သံဃာဆိုတာ ဘယ်လိုဆိုတာကို ကောင်းကောင်း ရှင်းပြထားတယ်။ ဆရာကို ဒကာကလည်း မြှောက်တယ်။ ဒကာကို ဆရာကလည်း မြှောက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သာသနာပျက်ယွင်းတာတွေကို ဆရာတော်က မြင်တယ်။ သာသနာရဲ့အခြေခံအလုပ်က ရှင်းရှင်းလေး။ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ သင်ကြားရေးနဲ့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရေး။ ဒီနှစ်ခု။

သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခုလုံးရဲ့ ယိုကွက်၊ ဟာကွက်၊ ပျက်တဲ့အကွက်တွေကို ထောက်ပြထားလိုက်တာ။ လိုရင်းအနှစ်သာရထက်ပိုတဲ့ ပကာသနတွေကို ဘုန်းကြီးတွေကလည်း လုပ်တယ်။ လူတွေကလည်း လုပ်တယ်။ ဒါကို ဆရာတော်က ငြင်းပယ်ပြီး စံပြအဖြစ်နေထိုင်ကျင့်ကြံခဲ့တယ်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ရှင်ဇနကာဘိဝံသကို မျက်လုံးထဲမှာ စွဲစွဲနှစ်နှစ် မြင်နေတယ်။ **သင်္ကန်းပတ်ထားတိုင်း သံဃာလို့ ကျွန်တော် မယူဆဘူး။ သံဃာနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ အကျင့်အကြံရှိမှ သံဃာဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည် လက်ခံတယ်။** ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဘာသာရေးကျင့်ထုံးတွေရှိတယ်။ အကာတွေက ဘာတွေလဲ။ ပကာသနတွေက ဘာတွေလဲ။ အပိုဆာဒါးတွေက ဘာတွေလဲလို့ ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိတယ်။ ဆရာတော် ရှင်ဇနကာဘိဝံသရဲ့ ကျေးဇူးတော်ဖြစ်ပါတယ်။

သံဃာမှာ ဝိနည်းက အခရာပဲ။ ဝိနည်းဆိုတာဟာ သံဃာဘုန်းကြီးနဲ့ပဲ ဆိုတာ မဟုတ်။ ဒကာနဲ့လည်း ဆိုင်တယ်။ ဝိနည်းကို လူတွေသိဖို့ လိုတယ်။ ဝိနည်းဟာ ဘုန်းကြီးတွေ ကိစ္စ၊ သံဃာ့နဲ့သာ ဆိုင်တဲ့ကိစ္စလို့ လူတွေ ထင်ပြီး ပေါ့ပေါ့နေကြလို့ တို့သာသနာဟာ အခုလို ညစ်နွမ်းနေရတာလို့ ယူဆတယ်။

အခုခေတ်မှာဆိုရင် ဒကာတွေကလည်း ပိုလို့ လျှုနိုင်တန်းနိုင်လာပြီ။ ဘုန်းကြီးဦးပဉ္စင်းတွေကလည်း ရုပ်ပိုင်းအားဖြင့် ပိုပြီးတင့်တင့်တယ်တယ် နေထိုင်လာနိုင်ပြီ။ဒါဟာ သာသနာကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်း မဟုတ်သေးဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား၊ ကိုရင် ရှားပါးလာပြီလို့သာ ပြောတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေက မရှားပါဘူး။ ဝင့်ဝင့်လွှားလွှား သွားလာနေထိုင် ကျက်စားကြတာတွေလည်း ဒုနဲ့ဒေး တွေ့နေကြုံနေရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအထဲမှာ သံဃာစစ်စစ် ရှားတယ်။

အနာဂတ်သာသနာဟာ ဘယ်လို ဖြစ်ကြမလဲလို့ တွေးပြီး သက်ပြင်းချရတယ်။ ဒကာလည်း ဖျက်၊ သံဃာလည်း ပျက်တော့ တို့များသာသနာဟာ ရွှေကျောင်းတော့ ပြောင်ပါရဲ့ သာသနာတော် အရောင် ညှိုးမှိန်လွန်းလှတယ်။ နေ့စဉ်လိုလို အလှူအတန်းတွေကို ပွဲကြီးလမ်းကြီးတွေနဲ့ ဝှဲချီး ကျင်းပလိုက်ကြတာ။ နေ့စဉ်လိုလို လမ်းတိုင်း လမ်းတိုင်း၊ မြို့တိုင်းမြို့တိုင်း၊ ရပ်ကွက်တိုင်း ရပ်ကွက်တိုင်းမှာ တရားပွဲတွေ ကျင်းပလိုက်ကြတာ။

သာသနာရောင်ဝါ ဘယ်သို့ လင်းပါမည်နည်း။

စာညွှန်း

၁။ ရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ အနာဂတ်သာသနာ။

၂။ ရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး။

၃။ ဒေါက်တာသန်းထွန်း၊ မြန်မာနိုင်ငံက နှစ်ဆယ်ရာစု အထူးခြားဆုံးပုဂ္ဂိုလ် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ။

၄။ မေမြို့ မိုးကြည်၊ သာသနာ ၂၅-၂၆ ရာစုခေတ် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ (သို့)အရှင်ဇနကာဘိဝံသ။

ည ၉ း ၃၃
၁၆ ၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❒

omoemawmfjyjyifa&;

၉ ၊ မေ ၊ ၂၀၂၀ ။

စကားချီး

သာသနာတော် ပြုပြင်ရေးလို့ ပြောရင်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ရေးသားတာဖြစ်ခြင်း ကြောင့် သိပ်ကြီးကျယ်လွန်းတယ်လို့ ထင်ကောင်း ထင်ကြပါလိမ့်မယ်။ လူတော်တော်များ များဟာ သာသနာတော်ကိစ္စဟာ၊ ဒကာတို့ကိစ္စ မဟုတ်။ ရဟန်းသံဃာတို့ ကိစ္စလို့သာ မှတ်ယူထားကြတယ်။ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် ရှင်ဇနကာဘိဝံသဟာ၊ သာသနာတော် ကြီးပွားကြောင်းဖြစ်ဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေမှာတင် တာဝန်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒကာတွေလည်း တာဝန်ရှိကြောင်း ရေးသားပါတယ်။ **သာသနာ့ဝန်ထမ်း ဘုန်းကြီးသံဃာတွေ စောင့်ထိန်း လိုက်နာရတဲ့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တွေသည်လည်း၊ ဘုန်းကြီးတွေနဲ့သာ သိသင့်သည် မဟုတ်။ ဒကာတွေလည်း သိနားလည်မှ၊ ဆရာ ဒကာ အပြန် အလှန် အထိန်းအကွပ်နဲ့ သာသနာကြီး ပွားမည်ဖြစ်ကြောင်း** ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

သည်ခေတ် နောက်ပိုင်းမှာ ဆရာလည်းပျက်။ ဒကာလည်း ပျက်။ ဆရာဒကာကလည်း အတွဲညီညီ ပျက်ကြသည်မို့၊ နွတ်ခမ်းပဲ့ချင်း မီးမှုတ်ရသည့်အဖြစ်။ သာသနာသည် ရုပ်ပိုင်း အရ ရွှေရောင်တို့ ပြောင်ဝင်းပါ၏။ သို့သော်လည်း အကျင့်သီလအားဖြင့် မပြောင်ရောင်။ ဒကာကလည်း အခြေခံသီလမှာ မလုံခြုံသလို၊ ဆရာကလည်း အသွင်အားဖြင့်သာ ရှိတော့

သည့်သဘော။ အကြောင်း အရင်းကို ဆန်းစစ်လိုက်ရင်၊ အကြောင်းပေါင်းများစွာ ရှိပါတယ်။ တစ်ခုတည်းကြောင့် မဟုတ်။ သာသနာတော်ကို ထမ်းရွက်ကြတဲ့ ရဟန်းသံဃာတော်တွေဆိုတာ အနည်းစု။ အများစုသည် ... စားပြီးအိပ်နေ ဘိက္ခုဝေများသာ ဖြစ်ကြောင်း .... အချီးနိဒါန်း ဆိုလိုက်ရပါတယ်။

ဆရာ – ဒကာ ဆက်ဆံရေး

ဆရာတွေပျက်ကြောင်းကို အသာထား။ ဒကာတွေပျက်ခြင်းနှင့် ဒကာတို့ ဖျက်ခြင်း အကြောင်းကို အရင် ပြောပါမယ်။ ပကာသနကို ခုံမင်တဲ့ ဒကာတွေ၊ ဒကာမတွေဖြစ်ခြင်းကြောင့် နေ့စဉ် လှူဖွယ်တန်းမှုမှာ လိုသည်ထက် ပိုနေပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ သာသနာက လိုသည် မလိုသည် မကြည့်။ လှူလိုခြင်းကိုသာ အခရာထားကြတယ်။ ဒကာဟာ ဆရာ ကိစ္စကို ဝင်မစွက်ရလို့ လက်ခံထားတယ်။ ဆရာ မှားခြင်း၊ ဆရာ သိက္ခာကျခြင်းသည် ဆရာ့ကိစ္စ။ ဒကာ့ကိစ္စ မဟုတ်ဟု ယူဆတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သာသနာမှာ မတင့်တယ်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို ဒကာက ဘာသိဘာသာနေတယ်။ လျစ်လျူရှုတယ်။ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်သလိုနေ တယ်။ ဘုန်းကြီးကိစ္စ၊ လူ့ကိစ္စ မရောထွေးရဆိုပြီး ဆရာကို မထိန်းမကျောင်းဘဲ နေထိုင် တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဆရာသည် အမြဲတမ်း အထက်စီးက ဖြစ်သည်မို့၊ ဆရာကို ဒကာက ထိန်းကျောင်းရန် မလို။ ဆရာ ဒကာ ဆက်ဆံရေးသည် အပြန်အလှန်သဘောမဟုတ်။ အထက် အောက်သဘောဖြစ်တယ်။ သည်တော့ ဆရာပျက်ခြင်းကို ဒကာက ရေငုံနှုတ်ပိတ် မပြောမဆို၊ သတိမပေး၊ မရေးမသား နေထိုင်ကြတယ်။ ဤအခြင်း အရာသည်ပင် ဆရာ–ဒကာ ပျက်ဆီးခြင်းအစဖြစ်တယ်။

ဘုန်းတော်ကြီးတွေ၊ သံဃာတော်တွေဟာ ဒကာ ဒကာမတွေကို အကျင့်သီလအားဖြင့် စောင့်ထိန်းကြအောင် ဟောပြောကြတယ်။ ပုံမှန် လှူဖွယ်တန်းမှု၊ ဆွမ်းကပ်၊ သင်္ကန်းကပ်၊

အန္တရာယ်ကင်း၊ ပရိတ်တရားနာလို အခြေအနေမျိုးမှာ၊ သီလပေး ဘုန်းကြီးဟာ အကျင့်သီလ အကြောင်း ဒကာ ဒကာမကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မဟောပြောဝံ့။ ဒကာပျက်ခြင်းကို ဆရာက ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ထောက်မပြရဲခြင်း၏အကြောင်းက ဘာ့ကြောင့်လဲ။ အကြောင်းမှာ ဆရာကိုယ်တိုင် ပျက်နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ အကျင့်သိက္ခာမပြည့်စုံသော မိမိတို့ အဖြစ်ကို သိနားလည်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဒကာကြည်ဖြူမှ၊ ဆရာတို့ ရပ်တည် နေနိုင်မည်၊ ထောက်ပံ့ပေးကမ်းဒါနပြုမည့်သူ ရှိမည်ဟူသော အကျိုးမြော်အမြင်ကြောင့်လည်း ဖြစ်ဟန်တူပါတယ်။ အကျင့်သိက္ခာမခိုင်မာတဲ့ ဆရာဟာ လှူတဲ့တန်းတဲ့ ဒကာကို အကျင့်သီလမြဲမြံဖို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မဟောပြောဝံ့ပါ။ လှူတဲ့ဝတ္ထုပစ္စည်းဟာ ဘယ်သို့သောနည်းလမ်းမျိုးနဲ့ ရှာဖွေပြီး လှူဒါန်းသလဲ၊ အပ်စပ်၏ မအပ်စပ်၏ ဆိုတာကိုပင် မဆင်ခြင်နိုင်။ သာမန် သီလပေး၊ တရားနာ ပရိတ်ရွတ် ကမ္မဝါဖတ်နဲ့ ပြီးသွားတာကများတယ်။

လူ့သဘောတွေ

လူပုဂ္ဂိုလ်များဘက်က ဘုန်းတော်ကြီး ဆရာတွေကို ထောက်ပြဝေဖန်တာ မလုပ်ရဲပါ။ လုပ်ရင်လည်း ဆရာ့နံဘေးက ဒကာတွေက ဝိုင်းပြီး အာကြတယ်၊ မြန်မာလူမျိုးရဲ့စရိုက်က ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဆိုတာ တစ်ဂိုဏ်းတည်းထား တဲ့သဘော။ ဒီတော့ သံဃာကိုဝေဖန်တာ၊ ထောက်ပြတာ၊ စောကြောတာ၊ စောဒကတက်တာဟာ ဘုရားကို စော်ကားတာလို့ ယူဆတယ်။ ဒီတော့ **သံဃာဘုန်းကြီး လွဲနေတာ မြင်ရင် ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေကြတာ များတယ်။ ဝိနည်းမလုံ၊ သိက္ခာမလုံရင် မလုံတဲ့အတိုင်း ငရဲသွားလိမ့်မယ်၊ ဒါက ဘုန်းကြီးကိစ္စ။ လူ့ကိစ္စမဟုတ်ဘူးလို့ မှတ်ထင်တယ်။ ဒီအယူအဆသည်ပင် သာသနာပျက်ကြောင်း ဖြစ်လာပါတယ်။**

ဘုန်းကြီးကိစ္စဟာ လူ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ လူ့ကိစ္စဟာလည်း ဘုန်းကြီး ကိစ္စဖြစ်တယ်။ အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းပြီးသွားရမှာ ဖြစ်တယ်။ လူကလည်း ဝိနည်း နားလည်ဖို့လိုသလို၊ ဘုန်းကြီးကလည်း ဝိနည်းလိုက်နာဖို့လိုတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေဟာ လူတွေထောက်ပြ စောဒကတက်လာရင် ချေပကြတာ ရှိသေးတယ်။ ဟိုးယခင်က ဗန်းမော်ဆရာတော်ကြီးနဲ့ မင်းတုန်းမင်းတို့ ဖြစ်ရပ် ထင်ပါရဲ့....။

မင်းတုန်းမင်းကြီးက ဗန်းမော်ဆရာတော်ကို လျှောက်တယ်။ ဟိုး ရှေးယခင်က အာသောကမင်းကြီးတို့ ခေတ်မှာ ဆရာတော်တို့လို ဘုန်းကြီး သံဃာတော်တွေ ပရိတ်ရွတ်ကြ

ရင်၊ ပရိတ်ရေတွေ ဆူပွက်ကုန်တယ်လို့ မှတ်သားဖူးတယ်။ အခု ဆရာတော်တို့က ရေတစ်ပျောက်တောင် မထပ့်လား ဘုရား…လို့လျှောက်ပြီး စကားနာထိုးတယ်။ ဗန်းမော် ဆရာတော်ကြီးက တစ်ခွန်းပဲပြန်မိန့်တယ်။ အာသောက ဘုရင်တို့ဆိုတာ လက်ညှိုးညွှန်ရာ ရေဖြစ်ပြီး နဂါးပြည်က နဂါးကိုတောင် ဆင့်ခေါ်နိုင်တယ်တဲ့။ အခု မင်းကြီးတို့က ရေမြွေလေး တစ်ကောင်တောင် ဆင့်ခေါ်နိုင်သလား…. လို့ ပြန်မိန့်သတဲ့။ ဒီဖြစ်စဉ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က ဗန်းမော်ဆရာတော်ကြီးရဲ့စကား အလင်္ကာပြောင်မြောက်မှုနဲ့ ဉာဏ်ထက်မြက်မှုလို့ ဖတ်ရပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အခုတော့ဒီအမြင် မမြင်မိပါ။ ဆရာ ဒကာနှစ်ဦးလုံး အစွမ်းတွေ စ,လျော့ ကုန်ကြပြီ….လို့ မှတ်ရပါတယ်။ သူ့ကြည့်တော့လည်း အိုးခြမ်းပဲ့၊ ကိုယ့်မှာလည်း အိုးခြမ်းပဲ့ဆိုတော့ ဆရာဒကာက အချင်းချင်း မပြောသာတော့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ သာသနာလည်း ဆုတ်ယုတ်။ လူ့ အဖွဲ့အစည်းလည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်တော့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရှားပြင်ထုတ်ခံကြရ

မြန်မာတွေဟာ သာသနာပြုပြင်ရေးအတွက် ထောက်ပြတဲ့သူကိုလည်း ရှုံ့ချတယ်၊ ကြဉ်တယ်၊ ကဲ့ရဲ့တယ်၊ သာသနာဖျက် တိတ္ထိလို့ ယူဆကြတယ်။ အားပေးခြင်းဆိုတာ ဝေလာဝေး။ လူပုဂ္ဂိုလ်ထဲက ရေးသားထောက်ပြ ဟောဆိုခြင်းလည်း အင်မတန်နည်းသလို၊ ပညာရှိဘုန်းတော်ကြီးတွေထဲက ပြောရင်လည်း ဘုန်းကြီးအချင်းချင်းလည်း မနှစ်မြို့သလို၊ ဒကာကလည်း ရွံ့တွန့်တွန့် ဖြစ်ပါတယ်။ သာသနာတော် ပြုပြင်ရေးကို အတွင်တွင်ရေးသား ဟောပြော၊ လျှောက်ထားတဲ့ ဆရာတော်ရှင်ဇနကာဘိဝံသလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုတောင် သူ့ခေတ်သူ့အခါက အစိုးရပိုင်းကလည်း အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ရှောင်လွှဲသလိုလုပ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးသံဃာ အချင်းချင်းကလည်း မကြည်ပါ။ ဆရာတော်ဟာ သံဃာ့အစည်းအဝေးမှာ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက်တွေ တင်သွင်းဖူးပါတယ်။ ဒီလို လျှောက်ထားချက်မျိုးတွေကို ဘုန်းကြီး အချင်းချင်းက သိသိသာသာ ကန့်ကွက်သလို၊ မသိမသာလည်း ကန့်ကွက်တယ်၊ တချို့ဘုန်းကြီး သံဃာများကလည်း 'ယုန်ကလေး နှာစေးနေသလို' လုပ်ကြပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမား စာရေးဆရာ သိန်းဖေမြင့် ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ 'တက် ဘုန်းကြီး' ဝတ္ထုရေးတာကြောင့် သက်ရောက်မှုကြီးတာ မလိုလားလို့၊ ဘုန်းကြီးအသိုင်းအဝိုင်းက ရေးသူကို တောင်းပန်ခိုင်းတယ်လို့တောင် ကျွန်တော် ကြားဖူးပါသေးတယ်။

ဒီလို အခြင်းအရာတွေကို ထောက်ရှုပြီးကြည့်ရင် တိုင်းပြည်မှာ သာသနာလည်း မပြောင်ရောင်။ လူမျိုးလည်း မပြောင်ရောင်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းလည်း မပြောင်ရောင် ဖြစ်နေ

ခြင်းဟာ တစ်ဦးတည်း တစ်ဖက်တည်း ပျက်နေလို့ မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ပျက်စီးနေလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာလည်း ပျက်နေတယ်။ ဒကာလည်း ပျက်နေတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အပြုသဘောဆောင်ပြီး ဝေဖန်ခြင်းကိုလည်း မလုပ်တတ်ဘူး။ ဝေဖန်ချက်ဟာ အပြုသဘောဆောင်ရင်တောင် အဝေဖန်ခံရတဲ့သူနဲ့ ဘေးလူက တိုက်ခိုက်တယ်၊ စော်ကားတယ်လို့ ယူဆတယ်။ တကယ်ဝေဖန်တဲ့သူကလည်း ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကို ခွဲခွဲခြားခြား၊ ကွဲကွဲပြားပြားရေးသားတာကို မလုပ်တတ်ကြတာများတယ်။ ဒါကို ချင့်ချိန်ပြီး ကျေးဇူးပြုနိုင်ရင်တော့၊ ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ပိုပြီး အရည်အသွေးကောင်းတဲ့ လှမ်းနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့သဘောထားက အပြုသဘောဝေဖန်မှုကို နားလည်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ရည် အဆင့်မှာ မရှိသေးရင်တော့ မြန်မာပြည်ဟာ ဖွတ်သထက် ညစ်နေမှာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

နေ့လယ် ၁၂ း ၄၆
၉ ၊ ဧပြီ ၊ ၂၀၁၀ ။
မန္တလေးမြို့။

❐

oEHhtzUGpnf,

၁၇ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀

မြန်မာပြည်မှာ ဘာသာရေးစာအုပ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဘာသာရေးလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ညွှန်းတာဖြစ်တယ်။ ဘာသာရေး စာအုပ်တွေကို ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း ရေးသားပြုစုတယ်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း စီရင်ရေးသားတယ်။ မြန်မာပြန်တွေလည်း ရှိသလို၊ ဇာတ်နိပါတ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဝင်တွေလည်း အမျိုးမျိုး ရှိသလို၊ ထေရုပ္ပတ္တိတွေလည်း အမြောက်အမြားပါပဲ။ ဝိနည်းဆိုရင်လည်း ဝိနည်းအလျောက် ဝိနိစ္ဆယဆိုလည်း ဝိနိစ္ဆယအလျောက် စာအုပ်အမျိုးမျိုး တွေ့ရပါတယ်။ ပရိတ်တွေ၊ ပဋ္ဌာန်း တွေလည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓစာပန်းချီတွေ၊ အဘိဓမ္မာတွေ၊ ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့တဲ့ သုတ္တန်သာဓကတွေလည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာသမိုင်းကို ရေးသားပြုစုထား တာတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ ဝိပဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြောက်မြားစွာသော စာအုပ်တွေ ရှိပါတယ်။

ဒီအကြောင်းအရာတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ကျွန်တော်မြင်မိ၊ တွေးမိတာတချို့ကို ပြောချင် ပါတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ ကိစ္စပါ။ ရဟန်းသံဃာကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ကို လက်ဆင့်ကမ်း သယ်ပိုး၊ သယ်ဆောင် ဖြန့်ချိလာသူတွေဟာ ရဟန်းသံဃာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေရဲ့ အလှူဒါနတွေကို လယ်ယာ မြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ထွန်းစေတာလည်း ရဟန်းသံဃာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

သံဃာ့အခန်းကဏ္ဍ

လူသားတွေမှာ ဘာသာတရားရဲ့အခန်းကဏ္ဍဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ အရေးလည်း ပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ မြန်မာပြည်အတွက်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာ ရှိနေတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာလည်း ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍ ဟာ အရေးပါတယ်။ အရေးကြီးတယ်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ သိပ်အရေးပါတယ်။

- ❖ အတိတ်ကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ သမိုင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ တိုင်းပြည်ထူထောင်ရေး ကာလတွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ကာလတွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ အာဏာစက် ဖြန့်ကျက်ရေးဖြစ်စဉ်တွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ တော်လှန်ရေးသမိုင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကာလတွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။
- ❖ ပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်ရပ်တွေကိုလေ့လာကြည့်ပါ။

ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ ကြီးမားစွာ ပါဝင်နေတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ဦးဆောင်သူ အခန်းကဏ္ဍမှာ ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ သံဃာ တွေဟာ ဦးဆောင်မှု အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်အနေနဲ့ ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ နောက်ကွယ်က ထောက်ခံရပ်ခံသူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ကြားဝင် ဖြန့်ဖြေသူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ လမ်းညွှန်ပြသသူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ကိုယ်တိုင် တော်လှန်သူ အဖြစ်ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ထောက်ပံ့ကူညီသူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ ပါဝင်အားဖြည့်သူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ တချို့ နေရာတွေမှာ ကြီးမှူးသူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ထိန်းကျောင်းပဲ့ပြင်သူအဖြစ် ပါဝင်တယ်။ ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ ပါဝင်မှုဟာ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့ အစည်းမှာ ထဲထဲဝင်ဝင် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းရှိနေပါတယ်။

တိုင်းပြည်အစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးဖို့ တာဝန်ယူပြီး၊ ရဟန်းသံဃာ ဘုန်းတော်ကြီးတွေဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပို့ တာဝန်ယူပါတယ်။ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေ ကျွေးတဲ့ဆွမ်းကို

စားပြီး ဒါယိကာ၊ ဒါယိကာမတွေရဲ့ အကျိုးကို ရိုးသားစွာ လိုလားတော်မူတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေသမိုင်းမှာ အမြောက်အမြား ရှိခဲ့တယ်။ အတိတ်မှာ များပြားစွာ ရှိခဲ့တယ်။

တစ်ဖက်မှာလည်း အစိုးရတွေ၊ အာဏာရှိသူတွေ၊ လက်နက်ကိုင်တွေ၊ ပါတီအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးကစားကွက်ထွင်မှုကြောင့် ကြားညှပ်ပြီး ကပြအသုံးတော်ခံရတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေလည်း အများကြီး ရှိခဲ့တယ်။ ရှိနေတယ်။ အတိတ်သမိုင်းကို ကြည့်လိုက်ရင် ဘုန်းတော်ကြီးတွေရဲ့ လုပ်ရပ်တွေဟာ များစွာသော အမှားအယွင်း မရှိခဲ့ပါ။ သို့သော် ချွင်းချက်များတော့ ရှိပါတယ်။ ခေတ်တွေ စနစ်တွေ ပြောင်းလဲလာတာနဲ့အမျှ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ ပြုမူတုံ့ပြန်ပုံတွေဟာ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပါတယ်။

ပုံပြောင်းဖြစ်တည်မှု

နယ်ချဲ့တော်လှန်ရေး၊ ဝံသာနုလှုပ်ရှားမှု၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲမှာ ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ လုပ်ရပ်နဲ့ ရပ်တည်ချက်ဟာ တစ်မျိုးတစ်ဘာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရအပြီး တိုင်းပြည်ထူထောင်ရေးကာလမှာ အာဏာစက်နဲ့ ဓမ္မစက်ပေါင်းပြီး တိုင်းပြည်ရဲ့ ပြည်သူလူထုကို ပြုပြင်ဖို့ တာဝန်ယူ တုံ့ပြန်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေက တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကွဲပြားလာပါတယ်။ ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု များပြားခဲ့တဲ့ ကာလတွေလို့ ဆိုလို့ရပါမယ်။ သို့ပေမယ့် အစဉ်အတိုင်း အမြဲမတည်ပါ။ ပြောင်းလဲမှုများ ချွင်းချက်များ ရှိလာပါတယ်။

ခေတ်ရဲ့အပြောင်းအလဲ၊ စနစ်နဲ့ အချိုးအကွေ့မှာ တုံ့ပြန်မှုတွေ ကွဲလွဲလာပါတယ်။ သဘောထားအမြင်တွေ ပြောင်းလဲလာပါတယ်။ အာဏာရှိသူ အစိုးရဟာ နိုင်ငံတော်လမ်းစဉ်နဲ့ အပ်စပ်မယ့် အသွင်သဏ္ဌာန်ကို ပုံဖော်ပါတယ်။ ဒီလိုပုံဖော်တဲ့နေရာမှာ သာသနာတော်ကို ပုံသွင်းမှု ရှိခဲ့တယ်။ မင်းတုန်းဘုရင် ခေတ်မှာလည်း ရှိခဲ့သလို၊ အနော်ရထာခေတ်မှာလည်း ရှိတယ်။ ဗမာဘုရင်အဆက်ဆက်မှာ ပုံဖော်တည်ဆောက်မှု အမျိုးမျိုးရှိခဲ့တယ်။

လွတ်လပ်ရေးရအပြီး ပါလီမန်ခေတ်မှာ ဦးနုအစိုးရရဲ့ သာသနာအပေါ်ထားတဲ့ သဘောထားရှိတယ်။ ဗိုလ်နေဝင်းခေတ်မှာ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့ ပုံဖော်တွဲဆက်ခဲ့သလဲ။ ၈၈ အရေးအခင်းကာလမှာ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ၊ သံဃာတွေရဲ့ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ဘာလဲ။ နဝတခေတ်နဲ့ နအဖခေတ်မှာ အသွင်ပြောင်းလာတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ၊ သံဃာတွေရဲ့ တုံ့ပြန်မှုတွေဟာ ဘယ်လို ကွဲပြားဖြစ်တည်လာခဲ့သလဲ။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးခေတ်မှာ ပါဝင်လာတဲ့ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေရဲ့ ပုံစံတွေက ဘယ်နယ်တွေမှာ ဘယ်လို ဘယ်ကဲ့သို့လဲ။

ဒီမေးခွန်းတွေကို ဖြေဖို့အတွက် ကျွန်တော် မတတ်နိုင်ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ လိုအပ်ချက်တစ်ခုကို နားလည်လာရပါတယ်။ ပညာရပ် နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ခေတ်မီပညာရပ်တွေကို သင်ကြားတဲ့ လူငယ်ပညာတတ် တွေက လုပ်နိုင်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီလူငယ်တွေဟာ မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီး သံဃာတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို သေချာနှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် လေ့လာပြီး သုတေသနလုပ် ရေးသားပြုစုကြဖို့ ကောင်းတယ်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို နားလည်ဖို့အတွက် ဘုန်းကြီး သံဃာအဖွဲ့အစည်း အကြောင်းကို ပြည်သူတွေဟာ ဂဃနဏနားလည်ဖို့ လိုတယ်။ **မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့အတွက် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ထိပ်ပိုင်းအလွှာမှာ အရေးပါတဲ့ ဘုန်းကြီးအလွှာ၊ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပြုမူမှု အခန်းကဏ္ဍကို လေးလေးနက်နက် သိနားလည်ဖို့လိုတယ်။**

ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ တာဝန်မှာ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမအတိုင်း ပါရှိပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဗုဒ္ဓ အဆုံးအမဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ ဘာသာရေး တစ်ခုအနေနဲ့ ပြောင်းလဲ ရှင်သန်လာစဉ်မှာ ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ တာဝန်နဲ့ လုပ်ရပ်တွေ၊ အပြုအမူတွေ၊ ပါဝင်ပတ်သက်မှုတွေကလည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တွေရဲ့ တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း နီးနွှယ် ပတ်သက်လာပါတယ်။ ဒါဟာ လူမှုဗေဒမှာ အရေးကြီးတယ်။ လူမှုသိပ္ပံမှာ အရေးကြီးတယ်။ **လူ့အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို ကောင်းကောင်းနားလည်မှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို သွားနိုင်လိမ့်မယ်။**

မြန်မာပြည်မှာ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍ မသေးလှဘူး။ သံဃာတွေရဲ့ သဘောထားဟာ အရေးပါတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးတွေရဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ သက်ရောက်မှု အားကြီးတယ်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းကလည်း ဘုန်းကြီးသံဃာ ရဟန်းတွေအပေါ် ယုံကြည်ကိုးစားမှုဟာ နက်နဲစွာ ရှိနေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲ၊

လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနဲ့ လူမှုပဋိပက္ခတွေကို ကိုင်တွယ်စီရင်နိုင်ဖို့အတွက် ဘုန်းကြီးသံဃာ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကဏ္ဍအကြောင်းရပ်တွေကို အထူးပြုလေ့လာပြီး၊ စာအုပ်စာတမ်းတွေ ရေးသားပြုစုသင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းလိုက်ရပါတယ်။

ကျောင်းတော်က အာဏာပိုင်များကို လေ့လာပါ...

စကားချုပ်။ ။ ဒီဆောင်းပါးဟာ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့စည်းမှာ အရေးပါတဲ့ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအကြောင်း၊ ပညာရပ်ဆန်ဆန် သုတေသနပြု လေ့လာကြဖို့ တိုက်တွန်းတဲ့စာ ဖြစ်ပါတယ်။

နံနက် ၀ း ၄၄
၁၇ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❐

[kwf,mifkifl

၈၊ မေ၊ ၂၀၂၀။

နေ့စဉ်လို ကျွန်တော်တို့ သိမှတ်မှုထဲမှာ၊ စွဲမြဲနေတဲ့ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ ရှိပါတယ်။ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေဟာ ဘယ်လိုလုပ် ခေါင်းထဲရောက်လာသလဲ။ လူဟာ ကိုယ့်အတ္တနောမတိနဲ့ လက်ခံထားတဲ့၊ ယူဆချက်တွေရှိတယ်။ မှန်တယ်လို့လက်ခံထားတဲ့ ထင်မြင်မှုတွေ ရှိတယ်။ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဟုတ်နိုင်တယ်လို့ ဘာသိဘာသာ လက်ခံထားတဲ့ အမြင်တွေရှိတယ်။ သေချာ မစဉ်းစား၊ မစိစစ်ဘဲ အလွယ်တကူ အများတကာဆီက လက်ခံယုံကြည်ထားတဲ့ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေတယ်။

၁။ **ဘာသာရေးမှာ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေနဲ့ ယုတ္တိတွေကို ရောမွှေထားတယ်။** မူရင်းအဆုံးအမ ရှိတယ်။ ဓလေ့ထုံးတမ်း ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု ရှိတယ်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ဘုန်းကြီးတွေက စီရင်ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ဘာသာရေးရှိတယ်။ ဥပမာ–ဗုဒ္ဓဘာသာ။ ဗုဒ္ဓမှာ မူရင်း ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ ရှိတယ်။ သို့သော် သာသနာ နှစ် ၂၅၀၀ ကျော်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ၊ မူရင်းအဆုံးအမထက် လွန်ကဲတဲ့ ယုံကြည်လက်ခံမှုတွေ တိုးပွားလာတယ်။ ပေါက်ဖွားလာတယ်။ ဥယျာဉ်ထဲမှာ ဥယျာဉ်မှူးစိုက်လိုက်တဲ့အရာတွေထက် အပိုပေါက်လာတဲ့ ပေါင်းပင်တွေလည်း ရှိတယ်။ ထိုနည်းတူစွာပါပဲ . . . ကိုးကွယ်လက်ခံတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဓလေ့ထုံးစံအားဖြင့် ယုံကြည်လက်ခံထားတဲ့ ယူဆချက်တွေ ရှိနေပြန်တယ်။ ဒါကို ဓလေ့

ထိုးတမ်းဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ခေါ်တယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ဘုန်းကြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ။ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ရဟန်း သံဃာတွေအားလုံးဟာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်း မဟုတ်ကြဘူး။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ အားလုံးသော ဘုန်းကြီးတွေမှာ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်ကို စုံလင်အောင် လေ့လာ၊ ကျင့်ကြံကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘုန်းကြီးဟာ လူ။ ဘုန်းကြီးအများစုဟာ ပုထုဇဉ်။ ဒါ့ကြောင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းဘုန်းကြီးက ပြုပြင်စီရင်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ မူရင်းအဆုံးအမကနေ သွေဖည်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ယုံမှတ်လက်ခံထားတဲ့ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေဟာ ဘယ်လောက်များသလဲ။

၂။ **ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေဟာ ဘာသာရေးမှာမှ မဟုတ်ပါဘူး။** လူမှုဝလေ့ထုံးစံဆိုတာတွေမှာ နှစ်မြုပ်စွဲမြဲနေတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာလည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ များစွာရှိတယ်။ ဘာသာရေးမှာလည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ များစွာရှိတယ်။ လူမှုရေးမှာလည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေများစွာ ရှိတယ်။ ပညာရေးမှာလည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ သမိုင်းမှာလည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒဿနနယ်မှာလည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေကို ဒဿနလုပ်ထားကြတာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအပေါ် ယူဆချက်အမြင်တစ်ခု တင်ပြချင်ပါတယ်။

၃။ **အဘိဓမ္မာဆိုတာ လူနားလည်လွယ်အောင် အတွေးအခေါ်လို့ အနက်ယူလို့ ရပါတယ်။** သို့သော် အတွေးအခေါ်လို့ ပြောတဲ့အခါမှာ အနောက်တိုင်း ဒဿန၊ အရှေ့တိုင်း ဒဿနတွေလို တွေးပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဒဿန မဟုတ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဟာ အလကားထိုင် တွေးပြီးတော့ ဒဿနတွေ ထုတ်ခဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ တကယ်တော့ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာဆိုတာ သဘာဝထဲက တွေ့ရှိချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖော်ထုတ်သူက ဂေါတမဗုဒ္ဓဖြစ်ပါတယ်။ သဘာဝထဲက ဖြစ်စဉ်တွေ၊ အမှန်တရားတွေ၊ ဓမ္မ

ဟုတ်ယောင်ထင်မှု

ဘာသာရေးမှာ၊
မူရင်း အဆုံးအမထက် ယုတ္တိမဲ့စွာ
ကျော်လွန်ဖြစ်တည်နေတာတွေက ဘာတွေလဲ။
လေ့လာဖို့၊ စူးစမ်းဖို့၊ မေးခွန်းထုတ်ဖို့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိစစ်ဖို့၊
ကိုယ့်လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဆန်းစစ်ဖို့ တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

သဘောတွေကို ဗုဒ္ဓက ရှာဖွေ တွေ့ရှိတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိသလဲ။ ဗုဒ္ဓဟာ ဓမ္မအပေါင်းအစုအားလုံးကို ရှာဖွေတယ်၊ ပြီးတော့ ကျင့်ကြည့်တယ်၊ နောက်ဆင်ခြင်သုံးသပ်တယ်၊ ပယ်သင့်တာကို ပယ်တယ်၊ နောက်ဆုံးမှာ သူ့ကိုယ်တိုင် ကိလေသာအာသဝေါ ကုန်ခမ်းအောင် လေ့ကျင့် တည်ဆောက်တယ်။ ဒီတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဘိဓမ္မာကို ကြည့်ရင်၊ ထိုင်တွေးပြီး ဖြစ်လာတဲ့ ဒဿနဆိုတာ မရှိဘူး။ ကိုယ်တိုင်ကျင့် မကြည့်ဘဲနဲ့ နားလည်ထားတာ မပါဘူး။ ဒဿနတော့ ထွက်လာပါရဲ့၊ ဒဿနသမားမှာ ကိလေသာတန်းလန်းနဲ့ မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဟာ သူ့မှာရှိတဲ့ ကိလေသာ အားလုံးကို သန့်စင်ပြီးသားဖြစ်တယ်။ လျှော်ဖွတ်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။ မြူမှုန်မျှလောက်သော ကိလေသာကိုတောင် ပယ်ရှားနိုင်ပြီးသူဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဆီက ထွက်လာတဲ့ ဒဿနဟာ၊ ကိလေသာကင်းတဲ့ ဒဿနဖြစ်တယ်။ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ပြီးမှ တွေ့ရှိနားလည်ထားတဲ့ ဒဿနဖြစ်တယ်။ ဓမ္မနဲ့ အဓမ္မကို တိတိကျကျ ပိုင်းဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်တယ်။ ရောယောင် ဝေဝါးနေတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ မူရင်း ဗုဒ္ဓအဆုံးအမမှာ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေကို တွန်းလှန်ဖို့ အားပေးထားတယ်။ လေ့လာစူးစမ်းပါဆိုတာကို အဓိပတိထားတယ်။ တော်ရုံနဲ့ မယုံကြည်သေးနဲ့အုံးလို့ တိုက်တွန်းထားတယ်။ ကိုယ်တိုင် ရှာကြည့်၊ ကျင့်ကြည့်အုံးလို့ ဖိတ်ခေါ်ထားတယ်။ 'ဧဟိပဿိကော' လို့ စိန်ခေါ်ထားတယ်မလား။ မယုံရင် လုပ်ကြည့်လို့ စိန်ခေါ်ထားနိုင်တဲ့ ဒဿနဖြစ်တယ်။ ဆိုလိုတာက .... မာတယ်၊ ခိုင်တယ် ဆိုတာကို ပြတာ။ ဖောရှောမဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့သဘော။

၄။ **ဘာသာရေးမှာ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေ ကိန်းဝပ်နေပါတယ်။** လူတွေဟာ မလေ့လာချင်ဘူး။ မစူးစမ်းချင်ဘူး။ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေ ပြောတာ၊ ဟောတာကိုသာ မျက်စိမှိတ်ပြီး လက်ခံလိုက်ကြတာများ တယ်။ သာသနာရေးကိစ္စဟာ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ဘူးလို့ တွက်ကြတယ်။ လူတွေဘက်က၊ ဒါယကာတွေ ဘက်က အစဉ်တစိုက် လှူဒါန်းထောက်ပံ့နေရင် ပြီးရောလို့ မှတ်ယူကြတယ်။ ဒါမှာ မှားတယ်။ သာသနာတော် တိုးတက်စည်ပင်တယ်ဆိုတာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားဖြင့် ကျောင်းကြီးကျောင်းကန်တွေ၊ စေတီ ပုထိုးတွေချည်း များပြားနေလို့ မရဘူး။ အကျင့်သီလအားဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်တဲ့သာသနာ ဖြစ်ရမယ်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်းဘုန်းကြီးရဟန်းတွေကလည်း အကျင့်သီလ အားဖြင့် မြဲမြံရမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ကိုယ် တိုင်ကလည်း အကျင့်သီလကို စောင့်ထိန်းရမယ်။ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုမှာ၊ ဆရာရော ဒကာရော နှစ်ဦးလုံးပျက်တဲ့အခါ၊ စိတ်လုံခြုံမှုကို ဖာထေးဖို့အတွက် ဘာသာရေးမှာ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေကို ဖန်တီးရတော့တယ်။ ဟုတ်ယောင်

ထင်မှုတွေကို မသိစိတ်က သိမှတ်လက်ခံလိုက်ကြတယ်။ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လိမ်လည်ထားရတာ သက်သာတယ်လေ။ စိတ်လုံတယ်လေ။ တကယ့်အစစ်အမှန်အတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်မြင်ရတာ စိတ်ဆင်းရဲတယ်။ စိတ်မလုံဘူး။ စိတ်မသက်သာဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေဟာ ဘာသာရေးမှာ အပြိုင်းအရိုင်း ပေါက်ဖွားလာတယ်။

၅။ **ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။** လေ့လာခြင်း၊ စူးစမ်းခြင်း၊ မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း၊ နှိုင်းယှဉ်အကဲဖြတ်ခြင်း၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် ကျ မကျ ဆန်းစစ်ခြင်း၊ ယထာဘူတ ကျ မကျ လေ့လာခြင်းနည်းနဲ့ သိနားလည်နိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေထဲမှာ ဗုဒ္ဓရဲ့ မူရင်း အဟောနဲ့ မညီညွတ်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ မြောက်မြားစွာ စွဲမြဲပါဝင်နေပါတယ်။ မလေ့လာရင်၊ မစူးစမ်းရင် မသိနိုင်ဘူး။ နားမလည်နိုင်ဘူး။ တစ်ခုခုကို တရားသေဆုပ်ကိုင်ထားရင်လည်း ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေကို ပယ်ရှားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သဒ္ဓါဓိက ကိုးကွယ်ယုံ ကြည်မှုဟာ သာသနာကို အလုံးစုံ မချီးမြှောက်နိုင်ပါဘူး။ ပညာဓိက ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုကသာ လူသား ဘဝနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အရည်အသွေးကို မြှင့်ပေးနိုင်တဲ့ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု ဖြစ်လာစေပါလိမ့်မယ်။ ဒါကို နားလည်ထား သင့်တယ်။

နံနက် ၁၀ း ၃၅
၈ ၊ မေ ၊ ၂၀၂၀။
မန္တလေးမြို့။

❖

သာသနာ့ဝန်ဆောင်

၂၅ ၊ ဇွန် ၊ ၂၀၂၀ ။

ဘုန်းကြီး၊ ရဟန်းသံဃာတွေကို သာသနာ့ဝန်ဆောင်လို့ သုံးနှုန်းကြတာရှိတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့၊ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ဆိုတဲ့စကားရပ်အပြင်၊ တိုင်းပြည်ဝန်ဆောင်လို့တောင် ထပ်ပြီး သုံးနှုန်းချင်ပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ တိုင်းပြည်တစ်ခု၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ကောင်းမွန်ခိုင်မာဖို့ ဆိုရင် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အသိုက်အဝန်းတွေ အားကောင်းဖို့လိုတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ **တိုင်းပြည်မှာ၊ အစိုးရလုပ်သူဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ စစ်တပ်ဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ အသက်အိုးအိမ် လုံခြုံရေးလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ ကျောင်းဆရာနဲ့ စာရေးဆရာ ပညာတတ်တွေဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ ပညာလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ အနုပညာသမားတွေဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့ နှလုံးသားလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ ဘုန်းကြီး၊ ရဟန်းသံဃာတွေကတော့ ပြည်သူတွေရဲ့စိတ်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးတယ်။**

ထပ်ကောက်ရရင် အစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ physical need ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ ရဟန်းသံဃာတွေဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ spiritual need ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ အနုပညာသမားတွေဟာ ပြည်သူရဲ့ emotional need ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ ကျောင်းဆရာ၊ ပညာတတ်စာရေးဆရာတွေဟာ ပြည်သူရဲ့ intellectual need ကို ဖြည့်ပေးတယ်။ စစ်တပ်ဟာ ပြည်သူရဲ့ security need ကို ဖြည့်ပေးတယ်။

ဒီတော့ တစ်ခုချင်းစီမှာ၊ တာဝန်အသီးသီးရှိတယ်ဆိုတာ ပေါ်လာပြီ။ တာဝန်အသီးသီး ကလည်း ပုံစံတွေတော့မတူဘူး။ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုဟာ သဘာဝချင်း လည်းမတူဘူး။ မတူတဲ့ သဘာဝ တွေနဲ့၊ မတူတဲ့ ကြိုးပမ်းဝန်ဆောင် မှုတွေနဲ့ တိုင်းပြည်ကို အသီးသီး ကျေးဇူး ပြုကြရတာပါပဲ။ ဒီ နေရာမှာ၊ ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ် ကျေဖို့အတွက် ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်ပီပီပြင်ပြင် လုပ်ကြရမယ်။ ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ်ကျေဖို့ အတွက်လိုအပ်တဲ့ တတ်သိကျွမ်းကျင်မှုလည်း ရှိဖို့လိုတယ်။ တခြားကိစ္စတွေမှာ ယောင်မနေဘဲနဲ့ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် ပြတ်ပြတ်သားသား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အာရုံစိုက် ထားဖို့ လည်းလိုတယ်။

ကိုလိုနီလက်အောက်ရောက်စဉ်တုန်းက၊ တိုင်းပြည်တစ်ခုလုံးမှာ လွတ်လပ်ရေးသာ အခရာ။ သူ့ကျွန်လက်အောက်က လွတ်မြောက်ရေးသာ ပဓာန။ ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းနဲ့ ကိုယ့်ကြမ္မာကို ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေးသာ အဓိက ဖြစ်လေတော့၊ အသီးသီးသော အလွှာ၊ လူတန်းစားတွေက လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုနဲ့ ကိုလိုနီစနစ်တော်လှန်ရေးမှာပဲ အားလုံး စုဆုံ ဝိုင်းဝန်းကျေးဇူးပြုကြတာကို လက်ခံပါတယ်။ ဖြစ်လည်းဖြစ်သင့်ပါတယ်။ တိုင်းပြည် ရဲ့ အရေးပေါ် အခြေအနေလည်းဖြစ်ခဲ့တာကြောင့် သဘာဝတွေ မတူပေမယ့်၊ စုဆုံရာတွေ တူခဲ့တယ်။ ဗဟိုပြုချက်တွေ တူခဲ့တယ်။ ဘုံရည်မှန်းချက်တွေ တူညီခဲ့တယ်။ ခံစားကြရတဲ့ ပြဿနာတွေလည်း တူသလို၊ ဖြစ်နေတဲ့ ဒုက္ခတွေကလည်း အားလုံးအတူတူဆိုတော့၊ လွတ်လပ်ရေးသည်သာ ပြည်သူအားလုံးရဲ့ ဘုံအကျိုးစီးပွားဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုကြောင့်လည်း လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းချက်ဟာ လက်တွေ့အရ အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုကြိုးပမ်းမှုမှာ အချိန်ကိုက်လှုပ်ရှားနိုင်မှု၊ အချိန်ကိုက် စုဖွဲ့နိုင်မှု၊ အချိန်ကိုက် ခေါင်းဆောင်မှုပေးနိုင်မှုတွေလည်း ပါဝင်ခဲ့တယ်။

အတိတ်ကကိစ္စကို ဒီလောက်နဲ့တင် ခဏ အသာထားလိုက်ကြဦးစို့။ ဒီနေရာမှာ၊ ဒီနေ့ခေတ် ကြုံနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို ချင့်တွက်ကြရအောင်။ **လက်တွေ့မှာ မြန်မာပြည် ကြုံနေတဲ့ ပြဿနာဟာ ဘာတွေလဲ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာအများအပြား ရှိနေသလို၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာအများအပြားလည်း ရှိနေဆဲဖြစ်တယ်။** နိုင်ငံရေးပြဿနာတို့၊ အခြေခံစားဝတ်နေရေးပြဿနာတို့၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု မရှိတာ၊ ရာဇဝတ်မှုထူပြောတာ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲတာ၊ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်တာတွေကို လောလောဆယ် အသာထား လိုက်ပါမယ်။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ကျင့်ပြဿနာတွေကို သာသနာ့ဝန်ဆောင် ဘုန်းကြီး၊ သံဃာတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ပြောချင်ပါတယ်။

မြန်မာ့ပြဿနာ

တိုင်းပြည်မှာ၊ သက်ပြင်းချစရာတွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ အတွင်းလှိုက်လို့ သိပြီး နားလည်လေလေ၊ မြန်မာပြည်အနာဂတ်ဟာ ဒီလိုနဲ့ မိုးကြီးချုပ်တော့မယ်ဆိုတာကို မြင်နေရတယ်။ မြန်မာပြည်အတွင်းမှာ၊ အစဆွဲထုတ်လို့ မလွယ်လောက်အောင် ဖြေရှင်းဖို့ ကျပ်တည်းတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေ ရှိနေတယ်။ ကိုယ့်ရှူးကိုယ်ပတ် ဖြစ်နေတဲ့ကိစ္စတွေကလည်း တစ်ပုံကြီး။ အဆင်ပြေနေသလိုလိုနဲ့ အတွင်းကြိတ်ပြီးလောင်နေတဲ့ မီးတွေကလည်း အများကြီး။ ဖွဲမီးလို ပြဿနာတွေကလည်း အပုံအပင်။ ဒီလိုပြဿနာတွေဟာ အကင်းပြတ် အောင်ဖြတ်ဖို့ ခက်သလို၊ တစ်စချင်းစီ တိုင်တိုင်ပင်ပင် ရှင်းထုတ်လို့လည်း မပြေလည်နိုင်တဲ့ ပြဿနာတွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ ကိုယ်ပြုသောကံ၊ ကိုယ်အားထုတ်ခဲ့သော အလုပ် သည်ပင် လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ကို ပြန်ပြီး ကျေးဇူးပြုနေပါတယ်။ ကောင်းသော ကျေးဇူးပြုခြင်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်လာတဲ့အကြောင်းရပ်တွေမှာ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံးဟာ အသွင်အပြင် သားနားနေတယ်လို့ ထင်နေသလောက်၊ ယိုယွင်းပျက်စီးနေတဲ့ လူ့အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခုလုံးကို တကယ်မြင်အောင်ကြည့်တဲ့သူသာ မြင်နေရပါတယ်။ **မြန်မာပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ဟာ ဆိုးဆိုးရွားရွားတွေ ဖြစ်လာမယ်နဲ့တူတယ်။**

ကိုယ်ကျင့်တရားကိစ္စ

တစ်ဦးချင်းမှာ အခြေခံကိုယ်ကျင့်တွေ ပျက်စီးနေတယ်။ အကျင့်ပျက်ခြင်းဆိုတာ ခိုးတာ၊ ဝှက်တာကိုချည်း ပြောတယ်လို့ မထင်စေချင်ဘူး။ ကောင်းသော အကျင့်တွေ ပျက်နေတယ်လို့ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အထွေထွေ ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်သုဉ်းခြင်းလို့

ပြောလို့ရတယ်။ ကိုယ်ကျင့်တရားဟာ အခြေခံတန်ဖိုးတွေနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ အခြေခံတန်ဖိုးတွေ ယိုယွင်းလာခြင်းကနေ တန်ဖိုးတွေဟာ နေရာရွှေ့လာတယ်။ တန်ဖိုးတွေကို ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ကုန်ကြတယ်။ ကိုယ်ကျင့်တန်ဖိုးဟာ ရုပ်ပိုင်းတန်ဖိုးကို မယှဉ်နိုင်တော့ဘူး။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တန်ဖိုးတွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ပိုနေရာရလာတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း ကလည်း ရုပ်ပိုင်းတန်ဖိုးကိုပဲ ဦးစားပေး အလေးထားလာတယ်။ လူတွေဟာ ခေတ်က တိုးတက်လာလို့၊ ကုန်သွယ်ကူးလူးမှုတွေ တွင်ကျယ် လွယ်ကူလာလို့ ဝတ်ကောင်းစားလှတွေ ပိုဝတ်နိုင်လာကြတယ်၊ ခမ်းခမ်းနားနား အိမ်ကြီးကနားကြီးနဲ့ နေနိုင်ကြတယ်။ နောက်ဆုံး ပေါ် မော်တော်ကားတွေ စီးနိုင်ကြတယ်။ ဘဝနေထိုင်မှုဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားဖြင့် သားသားနားနား ဖြစ်လာပေမယ့် ကိုယ့်ကျင့်အရ ခေါင်းပါးလာတာကို နေရာတော်တော် များများမှာ တွေ့နေရတယ်။ ကြုံနေရတယ်။ မြင်နေရတယ်။

တိုင်းပြည်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကို ထိန်းသိမ်းတည့်မတ်ဖို့အတွက် ဘယ်သူတွေမှာ တာဝန် ရှိသလဲ။ ဘယ်သူတွေ တာဝန်မကျေတာလဲ။ ပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့် ထိန်းသိမ်း တည့်မတ်ဖို့အတွက် ဘယ်သူတွေမှာ တာဝန်ရှိသလဲ။ ဘယ်သူတွေ တာဝန်လစ်ဟင်းနေတာလဲ။ ဘယ်သူတွေ တာဝန် မကျေတာလဲ။ ခေါင်က စပြီး မလုံမှတော့ အားလုံး ယိုယွင်းပျက်စီး ကုန်ကြတော့တာပါပဲ။ မြန်မာပြည်ရဲ့ဖြစ်စဉ်ဟာ ရှင်းရှင်းလေးပါ။ ရိုးရိုးလေးပါ။

မြန်မာပြည်ရဲ့ ပညာရေးဟာ လူထုရဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကို တည့်မတ်နိုင်လောက်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြား မပေးနိုင်တော့ဘူး။ မြန်မာပြည်ရဲ့ သာသနာဟာ လူထုရဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကို တည့်မတ်နိုင်လောက်အောင် ဟောပြောဆုံးမ မပေးနိုင်တော့ဘူး။ မြန်မာပြည်ရဲ့စာပေ၊ အနုပညာဟာ လူထုရဲ့ကိုယ်ကျင့်ကို တည့်မတ်နိုင်လောက်အောင် လမ်းပြရှေ့ဆောင် မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အခု ကျွန်တော်ပြောတဲ့အချက်ကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ပါ တယ်။ **မြန်မာပြည်ဟာ သန့်ရှင်းသလိုလို၊ သန့်စင်သလိုလိုနဲ့ ဖျာအောက်မှာ ထိုးထည့်ထားတဲ့ အမှိုက်တွေဟာ တစ်ပုံကြီးပါ။ ဒါကို မြင်အောင်ကြည့်ရင် သိပါတယ်။ ဖျာအောက်ထိုး ထည့်ထားတဲ့ အမှိုက်တွေဟာ အစတစ်စ ဆွဲထုတ်မိတာနဲ့ အံ့လိုက်ကျင်းလိုက်ပါလာပါတယ်။**

ဆရာ – ဒကာ

ကိုယ်ကျင့်ပြဿနာမှာ ဆရာရော ဒကာရော အားနည်းချက်တွေ ရှိနေတာတွေ့ရပါ တယ်။ ကိုးကွယ်သူ ဒကာတွေဘက်မှာလည်း ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ယွင်းမှုတွေ များစွာ ရှိနေတယ်။ အကိုးကွယ်ခံ ဆရာတွေဘက်မှာလည်း ကျင့်ဝတ်သိက္ခာနဲ့ မညီတဲ့ အကျင့်

အကြံတွေ၊ အနေအထိုင်တွေ၊ အပြုအမူလုပ်ရပ်တွေ ရှိနေတာကို တွေ့နေရပါတယ်။ ဆရာ – ဒကာပျက်တဲ့ကိစ္စကတော့ သူ့အပြစ် ကိုယ့်အပြစ်ရယ်လို့ လက်ညှိုးထိုး အပြစ်ဖို့နေရမယ့် ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ထိန်းကြတည့်ကြရမယ့်ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်က ဒကာတွေဟာ တစ်စတစ်စနဲ့ ပျက်လာတာဟာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ နိုင်ငံရေးပျက်စီးခြင်းနဲ့အတူ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ဟာ ပျက်စီးလာတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့အတူ တရားရေးမဏ္ဍိုင်လည်း ပျက်စီးခဲ့ပြီးပြီ။ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုဟာ နိုင်ငံရေးအလုပ်ကို လုပ်ခဲ့ပြီး၊ အုပ်ချုပ်ရေး အလုပ်ကိုပါ ဦးဆောင်ခဲ့တယ်။ တာဝန်ယူမှုပျက်တဲ့အခါမှာ၊ တာဝန်ကျေမှုပါပျက်လာတယ်။ တာဝန်ဟာ အခွင့်ထူးခံလိုဖြစ်လာပြီး၊ ခိုးတာ၊ ဝှက်တာ၊ ဂွင်ဖန်တာ၊ ဖြောင်တာ၊ ခြစားတာ၊ အဂတိလိုက်တာ၊ အကျင့်ပျက်တာ၊ လိင်မှုဖောက်ပြားတာ·· စတဲ့ကိစ္စတွေဟာ တစ်သီးတစ်တန်းကြီး ပေါ်လာတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း နိုင်ငံရေးအာဏာနဲ့ ရာဇပလ္လင် မြဲမြဲရေးအတွက် စနစ်တကျ ဖျက်ဆီးတာ၊ စနစ်တကျ ပုံဖျက်တာတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ၊ နိုင်ငံရေးအာဏာတည်မြဲဖို့အတွက်၊ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဘုန်းကြီးနဲ့ သံဃာတွေကို သတိထားခဲ့ရတယ်။ တော်လှန်သော ရဟန်း၊ တော်လှန်သော ဘုန်းကြီးကို ဖိနှိပ်ခဲ့ပြီး ဩဇာကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေကို ဘွဲ့တံဆိပ်တွေ ဆက်ကပ်၊ အထူးအခွင့်အရေးတွေ ပေး၊ အဆောင်အယောင်တွေနဲ့ ချီးမြှောက်လှူဒါန်း၊ ကျောင်းကြီးကျောင်းကန်တွေ ပြောင်ပြောင်ယောင်ယောင်ဖြစ်စေဖို့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးပါမစ်တွေ တောင် ပေးခဲ့ကြတယ်။ ဒီလိုအထူးအခွင့်အရေးတွေအတွက် ဆရာကို မှီးပြီး ဆရာကိုယ်စားလုပ်ပေးတဲ့ဒကာတွေလည်း ပေါ်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဆရာ၊ ဒကာ ပေါင်းပျက် လာတာတွေလည်း ရှိတယ်။

- **❖ လူ ၊ ရဟန်းလို ကျင့်တော့ မြတ်တယ်။**
- **❖ ရဟန်း ၊ လူလို ကျင့်တော့ ပျက်တယ်။**

အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သူဟာလည်း ကိုယ်ကျိုးစီးပွားချဲ့ထွင်ရင်း ပျက်စီးလာလို၊ အကျင့်ပျက် ဒကာက ကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာလည်း ပျက်လာတော့တယ်။ လက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာ ဘုန်းကြီး သံဃာအရေအတွက်ဟာ သုံးသိန်းကျော်၊ လေးသိန်းနီးပါးလောက်ရှိတယ်လို့ ခန့်မှန်းရတယ်။ လက်ရှိ မြန်မာပြည်ရဲ့သာသနာကို ထမ်းနေတာက၊ သံဃာ အုပ်စုကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဦးကောင်း တစ်ပါးကောင်း သံဃာတွေက ထိန်းနေခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ အုပ်စုရဲ့ စွမ်းအားထက်၊ တစ်ဦးချင်းရဲ့ စွမ်းအားက ပိုကြောင်းကို ပြောချင်တာဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းကတော့၊

သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးကို ခြုံကြည့်ရင် ရွှေကျောင်းပြောင်ပြောင်၊ ပုထိုးရွှေရောင်တွေ မြင်နေရပေမယ့် ဘုန်းကြီးသံဃာ တစ်ပါးချင်းစီရဲ့ ကိုယ်ကျင့်နဲ့ သိက္ခာ၊ အကျင့်တရားကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်ရင် ရာခိုင်နှုန်းတော်တော်များများဟာ ပျက်စီးယိုယွင်းနေတာ တွေ့ရပါ လိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီး၊ သံဃာတစ်ပါးဟာ ပရိယတ္တိကို လေ့လာသင်ကြားနေသလား၊ ပဋိပတ္တိကို ကျင့်ကြံအားထုတ်နေသလား၊ လူမှုရေးပရဟိတ (ministry) လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်နေသလား၊ တရားဓမ္မတွေကို ဟောပြောပို့ချ၊ ရေးသားဖြန့်ချိနေသလား··· စတဲ့ အလုပ်တွေထဲက တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုကို လုပ်နေသလားဆိုတာ ကြည့်ရပါမယ်။ ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ စားပြီးအိပ်နေ ဘိက္ခုဝေတွေ များတဲ့ သာသနာဟာ မကြီးပွားပါ။ မစည်ပင်ပါ။ သာသနာလည်း မထွန်းကားပါ။ သာသနာလည်း မသန့်စင်ပါ။ မသန့်ရှင်းပါ။ သာသနာ ဟာလည်း ကြည်ညိုဖွယ် မဖြစ်ပါ။

ဘုန်းကြီးဟာ လူလိုကြီးပွားချင်တယ်။ လူလို ပြောင်ရောင် ချင်တယ်။ လူလို ထင်ပေါ်ချင်တယ်။ လူလို သုံးဆောင်ချင်တယ်။ လူလို သွားလာချင်တယ်။ လူလို နေထိုင် ချင်တယ်။ လူလို ပြုမူချင်တယ်။ လူလို အဆောင်အယောင်မျိုး ရှိချင်တယ်။ ဘုန်းကြီးနဲ့ လူဟာ တူလာပြီ။ အိမ်နဲ့ ကျောင်းဟာ တူလာပြီ။ ယောကျ်ား မိန်းမ တူလာပြီ။ မတူသင့် တာတွေ တူလာပြီး၊ တူသင့်တာတွေ မတူတာကြုံလာနေတယ်။

သံဃာ့ဩဇာ

ခေတ်ရဲ့အခြေအနေဟာ ပြောင်းလာတယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုတွေဟာ ထင်မှတ်မထားလောက် အောင် ပြောင်းလဲတိုးတက်လာတယ်။ နည်းပညာတွေလည်း မြင့်လာတယ်။ ကူးလူး ဆက်သွယ်မှုတွေလည်း များလာတယ်။ ရှုပ်ထွေးလာတယ်။ ယှက်နွှယ်မှုတွေကလည်း ထိန်းမနိုင် သိမ်းမရ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့ ခေတ်နဲ့အတူ လူထုဟာ ပြောင်းလဲလာတယ်။ ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ လူမှုအမူအကျင့်အသစ်တွေလည်း ပေါ်လာတယ်။ လူ့အပြုအမူအသစ်နဲ့ အယူအဆအမြင်အသစ်တွေ၊ နည်းနာအသစ်တွေဟာ အချိန်နဲ့အမျှ ပြောင်းလဲလာကြတယ်။ ဒီလိုပြောင်းလဲမှုဟာလည်း ၂၁ ရာစုအဝင်ကတည်းက ယခင်ကထက် ပိုမြန်လာတယ်။ နယ်ခြားမျဉ်းတွေဟာ ပွင့်ထွက်လာပြီး၊ ကူးလူးဆက်နွှယ်မှုတွေဟာ ဒွေးရောယှက်တင်ဖြစ်လာ တယ်။ ဒီလိုခေတ်ရဲ့ ပြောင်းလဲလာတဲ့ အခင်းအကျင်းတွေကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ်မှာ သာသနာရဲ့ လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှု ပြောင်းလဲလာတာလည်း ရှိတယ်။ အသစ်ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ လူမှုအပြောင်းအလဲကြောင်း သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကိုလည်း ရိုက်ခတ်မှုတွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

ဒါတွေကို လိုက်ပါပြောင်းလဲပြီး **သာသနာရေးကြိုးပမ်းချက်တွေကို စွမ်းစွမ်းတမံ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဆရာတော်တွေ၊ ဘုန်းကြီးသံဃာတချို့လည်း ရှိနေပါတယ်။ ဒီလိုရှိနေခြင်းကြောင့်လည်း မြန်မာပြည်မှာ၊ သာသနာဟာ အပျက်များပေမယ့် အကောင်းကျန်နေသေးတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။** ဒါ့ကြောင့် မြန်မာပြည်အတွက် မျှော်လင့်ချက်တော့ ရှိသေးတယ်။ သို့မဟုတ်ရင် 'အကောင်းကို ရှာ၏။ အကောင်းကား မရှိတော့' ဖြစ်သွားနိုင်ချေရှိတယ်။

သမိုင်းအစဉ်အဆက်ကိုကြည့်ပြီး နိုင်ငံအသီးသီးရဲ့ အတိတ်ကြောင်းကို လေ့လာကြည့်ရင်၊ ကျောင်းတော်နဲ့ နန်းတော်ရဲ့သြဇာဟာ အမြဲတမ်း ပြိုင်နေတယ်။ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက်လွှမ်းမိုးဖို့ ကြိုးစားသလို၊ အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြုပြီး ရပ်ခံနေကြတာလည်း တွေ့ရတယ်။ များသောအားဖြင့် နန်းတော်ရဲ့ သြဇာဟာ ကျောင်းတော်ကို လွှမ်းမိုးတာ များတာပါပဲ။ မြန်မာပြည်မှာတော့ ကျောင်းတော်နဲ့ နန်းတော်ဟာ ရှဉ့်လည်းလျှောက်သာ၊ ပျားလဲစွဲသာ အနေအထားမျိုးနဲ့ ကျင်လည်ခဲ့တာ များတယ်။ စစ်အစိုးရခေတ်မှာတော့ နန်းတော်ရဲ့သြဇာဟာ ကျောင်းတော်ကို လွှမ်းမိုးခဲ့တယ်။ လွှမ်းမိုးခဲ့ရုံမက နန်းတော်ရဲ့ သြဇာ မညောင်းနိုင်တဲ့ ကျောင်းတော်ကို ပုံဖျက်သင်းသတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တာတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ များသောအားဖြင့် လမ်းပေါ်ထွက်ပြီး ဦးဆောင်ရင် ဖိနှိပ်တယ်။ မြေအောက်တော်လှန်ရေးလုပ်တယ်လို့ ယူဆရင် ဖမ်းဆီးတယ်။ ထောင်ချတယ်။ အစိုးရဆန့်ကျင်ရေးဟောပြောတယ်ဆိုရင် ကန့်သတ်တယ်၊ ချုပ်ချယ်တယ်၊ တားမြစ်တယ်၊ အနှောက်အယှက်ပေးတယ်။ ဒီလိုနည်း နဲ့ အမာနည်း အပျော့နည်း အစုံသုံးပြီး ကျောင်းတော်ရဲ့သြဇာကို နိုင်ငံရေးအာဏာအတွက် အသုံးချတယ်။

သာသနာ ပျက်ယွင်းလာတာဟာ အစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုပုံစံနဲ့လည်း သက်ဆိုင်တယ်။ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်မှုတွေ ရှိသလို၊ သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် သက်ဆိုင်မှုတွေလည်း ရှိနေတယ်။ ဒါက တစ်ချက်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ပြောင်းလဲလာတဲ့ ခေတ်အခြေအနေနဲ့ ကိုယ်ခံအားမကောင်းတဲ့ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေ ထိပ်တိုက်တွေ့တဲ့အခါမှာ သာသနာဟာ လိုသည်ထက် ပို၍ ပျက်လာတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ်မှာရော၊ လူတစ်ဦးချင်းစီအပေါ်မှာပါ သံဃာရဲ့ သြဇာဟာ ကျလာတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် လူကြီး လူငယ်တွေအပေါ်မှာ၊ သံဃာဘုန်းကြီးတွေရဲ့ သြဇာ လွှမ်းမိုးမှု အကွာအခြားကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာဖို့ ကောင်းတယ်။ **တစ်ဦးကောင်း တစ်ပါးကောင်း ဆရာတော်၊ သံဃာတော်တချို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် မြန်မာပြည်သူတွေထဲမှာ ယခင်ကထက် ပိုပြီး ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု အရည်အသွေး မြင့်လာတဲ့ လူငယ်၊ လူကြီး ပြည်သူလူထုအနည်းစုရှိလာတယ်။** အထူးသဖြင့် ဘဝရဲ့ အရည်အသွေး

မြင့်မားဖို့၊ ကိုယ်ကျင့်တရားမြင့်မားဖို့၊ အသိဉာဏ်မြင့်မားဖို့၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် ဘာသာရေးကို စနစ်တကျ လေ့လာလိုက်စားပြီး ကျင့်သုံးနေတဲ့ လူနည်းစုတော့ ရှိလာတယ်။ ဒီလိုလူနည်းစုဟာ ဟိုးယခင် ဆယ်စုနှစ် သုံးလေးခုကျော်က မဆိုစလောက်သော ပမာဏသာရှိတဲ့ အနေအထား။ ဒီလို ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုအရည်အသွေး တက်လာတဲ့ လူနည်းစုရှိလာတာဟာ ဝမ်းသာစရာဖြစ်တယ်။ ဒါဟာလည်း တစ်ပါးကောင်း သံဃာတော်တွေရဲ့ စွမ်းဆောင်ချက်တွေ ကြောင့်သာ များတယ်။ သံဃာ့အစုအဖွဲ့ကြီးတစ်ခုလုံး အရည်အသွေး ကောင်းလာလို့ ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကိုတော့ ခွဲခွဲခြားခြား နားလည်ဖို့ ကောင်းတယ်။

ဘုန်းကြီး သံဃာ့ အလုပ်

ဘုန်းကြီးသံဃာတွေရဲ့ အလုပ်ဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်လိုအပ်ချက် (spiritual need) ကို ဖြည့်ပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်ပိုင်းလို့ ပြောရင် ကိုယ်ကျင့်တရား ကိစ္စပါတယ်။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကိစ္စပါတယ်။ စာရိတ္တမဏ္ဍိုင် ပါလာတယ်။ သီလကိစ္စပါလာတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ထိန်းမှုဆိုတာတွေ ပါလာတယ်။ ကိုယ့်ကြောင့် တစ်ပါးသူ အနှောင့်အယှက်မဖြစ်စေရ၊ ဒုက္ခမဖြစ်စေရဆိုတာ အခြေခံနှုန်းစံဖြစ်တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းက အခြေခံသတ်မှတ်ထားတဲ့ လူမှုနှုန်းစံတွေမှာ၊ ပုံဖျက်ခံထားရတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေ ရှိတယ်။ ပုံပျက်နေတဲ့ ရှေးရိုးစွဲ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေလည်း ရှိတယ်။ အကြောင်းအကျိုး ခွဲခြားနားလည်ပြီး၊ ကိုယ်ကျင့်တည်ကြည်ခြင်းကိစ္စကို အားလုံးဝိုင်းလုပ်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ ကိုယ်ကျင့်ကိစ္စကို အားလုံးလို့ သိမ်းကျုံးပြောလိုက်ရင် တာဝန်ယူမှု မပြတ်မသားဖြစ်နိုင်တယ်။ တာဝန်ယူမှုတွေ ဝေဝါးထွေပြားသွားနိုင်တယ်။ diffusion of responsibility လို့ ပြောလို့ရမယ်။ တာဝန်ကို ဘယ်သူယူရမလဲ ဆိုတာ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မဖြစ်သွားဘဲနေမယ်။ **ဒီတော့ ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်လိုအပ်ချက် (တစ်နည်း) နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်မှာ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်ရေးအတွက် ထိပ်တန်းက တာဝန်ရှိတာကတော့ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ထိပ်ပိုင်းက တာဝန်ရှိတာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခေါင်ကစပြီး လုံသင့်ပြီ။ လုံသင့်တယ်။ လုံရမယ်။** ဒီလိုပြောလို့ လူဟာ ရဟန်းသံဃာကို ဆရာလုပ်တယ်၊ လူတတ်ကြီး လုပ်တယ်၊ မိကျောင်းမင်း ရေကင်းပြတယ်လို့ မယူဆစေလို။ **လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လူနဲ့ရဟန်း၊ ကျောင်းတော်နဲ့ နန်းတော်၊ ဆရာ- ဒကာဟာ အပြန်အလှန် တည့်မတ် ထိန်းကျောင်းရင်း တိုင်းပြည်နဲ့**

လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပိုကောင်းအောင် တည်ဆောက်ကြရမှာ မဟုတ်လား။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသကလည်း၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တွေဟာ ဘုန်းကြီး ရဟန်းသံဃာတွေသာ သိဖို့ နားလည်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ လူတွေလည်း သိရမယ်။ ဒကာတွေလည်း သိရမယ်။ သိသင့်တယ်။ သိထားဖို့လိုတယ်လို့ ဟောဖူးတယ်။ ဒါမှလည်း ဒကာရဲ့လျှဒါန်းမှုဟာ စစ်မှန်သော သာသနာရဲ့ အထောက်အပံ့ကောင်းဖြစ်မယ်။ သို့မှမဟုတ်ရင် အဆိပ်ပင်ရေလောင်းသလို ဖြစ်သွားမယ်။

ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်ပီပီပြင်ပြင်လုပ်

လူက လူအလုပ်လုပ်မယ်။ ရဟန်းက ရဟန်းအလုပ်လုပ်မယ်။ အစိုးရက အစိုးရအလုပ်ကို လုပ်မယ်။ စစ်တပ်က စစ်တပ်အလုပ်ကို လုပ်မယ်။ ကျောင်းဆရာက ကျောင်းဆရာ အလုပ်ကို လုပ်မယ်။ ကုန်သည်က ကုန်သည် အလုပ်ကို လုပ်မယ်။ အနုပညာသမားက အနုပညာအလုပ်လုပ်မယ်။ သဘင်သည်က သဘင်သည် အလုပ်လုပ်မယ်။ စာရေးဆရာက စာရေးဆရာ အလုပ်လုပ်မယ်။ လယ်သမားက လယ်သမားအလုပ်လုပ်မယ်။ မိဘက မိဘအလုပ် လုပ်မယ်။ သားသမီးက သားသမီး အလုပ်လုပ်မယ်။ ဝန်ကြီးက ဝန်ကြီးအလုပ် လုပ်မယ်။ ရဲက ရဲအလုပ်ကို ကောင်းကောင်းလုပ်မယ်။ နိုင်ငံရေးသမားက နိုင်ငံရေးသမားအလုပ်လုပ်မယ်။ သတင်းသမားက သတင်းသမား အလုပ်ကို လုပ်မယ်။ ပညာရှင်က ပညာရှင်အလုပ် လုပ်မယ်။ ဒီလိုဆိုရင်တော့ ပိုကောင်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။

အပြင်ထိန်း / အတွင်းထိန်း

တစ်ဖက်မှာလည်း ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ကျစွာ လုပ်ရင်း၊ ကိုယ်ကျင့်အရ ထိန်းသိမ်းမှုတွေကို အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းပဲ့ပြင်တာတွေ လုပ်ဖို့လိုတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ ကျင့်သုံးတဲ့ အာဏာခွဲဝေကျင့်သုံးပြီး ထိန်းကျောင်းသလိုပေါ့။ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ကို၊ တရားရေးမဏ္ဍိုင်ကလည်း ထိန်းမယ်။ လွှတ်တော်ကလည်း ထိန်းမယ်။ တရားရေးကို လွှတ်တော်ကလည်း ထိန်းမယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးကလည်းထိန်းမယ်။ အချင်းချင်း ထိန်းကျောင်းမယ်။ အာဏာအဝန်းအဝိုင်း အတွင်းမှာ အချင်းချင်းထိန်းဖို့ မလုံလောက်ရင် ပြင်ပကနေ ထိန်းဖို့ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒါက မီဒီယာ။ စာနယ်ဇင်း။ မီဒီယာ၊ စာနယ်ဇင်း၊ သတင်းသမားတွေက အစိုးရကို

အာဏာပလက်ဖောင်း ပြင်ပကနေ ထိန်းကျောင်းမယ်။ ပဲ့ပြင်မယ်။ ဒါဆိုရင် ပိုကောင်းတဲ့ အုပ်ချုပ်မှုဖြစ်လာမှာ။ ဒီသဘောပါပဲ။

သာသနာရေးမှာလည်း သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းတွေ ရှိတယ်။ ဆရာတော် ၊ သံဃာတော်၊ ဘုန်းကြီး ရှင်ရဟန်း စသဖြင့် အသီးသီး သာသနာရေးအဝန်းအဝိုင်းမှာ ရှိနေတဲ့ အင်စတီကျူးရှင်းတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ သံဃာ့မဟာနာယကလို ပုံစံတွေ ရှိတယ်။ အချင်းချင်းလည်း ထိန်းမယ်။ အချင်းချင်းထိန်းလို့ မလုံလောက်ရင်၊ ပြင်ပက သာသနာရေးကို ကျွမ်းကျင်နားလည်တဲ့ ပညာတတ်တွေ၊ ဒကာတွေက ထိန်းကျောင်းရမယ်။ ထိန်းကျောင်းတဲ့ အခါမှာလည်း ဥပဒေကြောင်းအရ ထိန်းကျောင်းရမယ့် အရာတွေ ရှိသလို၊ စာပေ အနုပညာအားဖြင့် သွယ်ဝိုက်သော ထိန်းကျောင်းမှုတွေလည်း ရှိတယ်။ အထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်း ဆိုတာတွေမှာ ဉာဏ်ရှေ့သွား ရှိသော၊ ဆင်ခြင်တုံတရားရှေ့သွားရှိသော လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခြင်းတွေ ပြုရမယ်။ သဒ္ဓါရှေ့သွား ရှိပေမယ့် ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်တဲ့ ထောက်ပံ့လှူဒါန်းမှု မဟုတ်ဘူးဆိုရင် သာသနာအတွက်လည်း ကျေးဇူးမများဘူး။ သာသနာပြုမဖြစ်တဲ့ အပြင် သာသနာကို ဖျက်သလိုပါဖြစ်နိုင်တယ်။ အသိဉာဏ်မဲ့တဲ့ ဒကာတွေရဲ့ ထောက်ပံ့လှူဒါန်းမှုတော်တော် များများဟာ သာသနာကြီးပွားကြောင်း အစစ်အမှန်မဖြစ်ဘဲ၊ သာသနာဖျက်ကြောင်း အထောက်အပံ့တွေ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာလည်း သတိထားကြည့်စေချင်တယ်။

'သပိတ်မှောက်' ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ သံဃာ့ရပ်ဝန်းကနေ ဆင်းသက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မကျေနပ်ရင်၊ အလိုမရှိရင် သပိတ်မှောက် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြကြပါတယ်။ သံဃာဟာ၊ ဒကာရဲ့လှူဖွယ်ပစ္စည်းဟာ မသန့်စင်ဘူးဆိုရင် အလှူမခံခွင့်ရှိတယ်။ သပိတ်မှောက်ထားခွင့် ရှိတယ်။ အလှူခံပစ္စည်းကို ငြင်းပယ်ခြင်းအားဖြင့် ဒကာရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ လုပ်ရပ်ကို ထိန်းကျောင်းပဲ့ပြင်လို့ ရတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဒကာဟာ သာသနာကို ရည်မှန်းပြီးတော့ စစ်မှန်သော ရဟန်းသံဃာကိုသာ အထောက်အပံ့၊ အလုပ်အကျွေးပြုသင့်တယ်။ ပြုရမယ်။ အလဇ္ဇီသံဃာကို ငြင်းပယ်သင့်တယ်။ ရှုတ်ချသင့်တယ်။ မလှူဒါန်းခြင်း၊ မထောက်ပံ့ခြင်းအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသင့်တယ်။

အလဇ္ဇီတွေ

ဘုန်းကြီးသံဃာတော်တွေထဲမှာ သာသနာကို အမှိုက်ကြဲနေတဲ့သူတွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ ဒကာတွေ မလုပ်သင့်တာ၊ မပြုမူသင့်တာကို၊ မကျင့်သုံးသင့်တာကိုတွေ့နေ့

မြင်နေပါလျက်နဲ့ ရေငုံနှုတ်ပိတ်ပြီး မသိသလို နေနေတာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒကာတပည့်မွေးပြီး ဒကာတပည့်ရဲ့ အလုပ်အကျွေးမရတော့မှာ ကြောက်ပြီး၊ ပြောသင့်တာ မပြော၊ ဟောသင့်တာ မဟော၊ မိန့်မှာသင့်တာ မမိန့်မှာ၊ ဆုံးမသင့်တာကို မဆုံးမဘဲ ကြောင့်ကြမဲ့ နေနေကြပါတယ်။ ဒါဟာ သာသနာကို အမှိုက်ကြဲတာနဲ့ တူပါတယ်။ ချီးမြှောက်ထိုက်ရင် ချီးမြှောက်ရမယ်။ ဆုံးမထိုက်ရင် ဆုံးမရမယ်။ လာဘ်လာဘနဲ့အဆောင်အယောင် အကြည်ညိုခံမှုကို လိုလားပြင်းပြတာနဲ့ အလဇ္ဇီ တပည့်တွေကို မွေးထုတ်သလို ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဖြစ်လည်းဖြစ်နေပါတယ်။

လက်ရှိမှာတော့ သာသနာဟာ အသွင်အပြင်ပိုင်းမှာ တိုးတက်စည်ပင်သလောက် ဖြစ်ပေမယ့်၊ အတွင်း အနှစ်သာရပိုင်းမှာတော့ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဗဟိဒ္ဓသာသနာဟာ အသွင်အပြင်သာဖြစ်ပါတယ်။ အဇ္ဈတ္တသာသနာက ကိုယ်ကျင့်သီလ ပရိယတ် ပဋိပတ်ဖြစ်ပါတယ်။ **ရဟန်းဟာ ရဟန်းအကျင့်ကို မြဲမြဲမြံမြံကျင့်ပြီး တိုင်းပြည်တွင်းက ပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကို ထိန်းကျောင်းရမှာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးရမှာဖြစ်တယ်။** ခေတ်ကာလမှာ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားမှုတွေ အပြင်၊ တစ်ဦးချင်းမှာ စိတ်ကျရောဂါတွေ ရနေတာများလာတာတွေ့ရတယ်။ သာသနာဘက်ကနေ ဖြည့်ပေးနိုင်တဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေဟာ ခေတ်နဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ နည်းလမ်းတွေ၊ နည်းနာတွေကို သုံးပြီး တိုင်းပြည်ကို ကျေးဇူးပြုဖို့ လိုနေပါတယ်။ ပညာတတ် ရဟန်းသံဃာတွေ အမြောက်အမြားလိုတယ်။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နားလည်နှံ့စပ်တဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ လိုတယ်။ ခေတ်အမြင်ကို နားလည်ပြီး ကိုယ်ကျင့်တည်မြဲတဲ့ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်တွေ လိုအပ်တယ်။

ကိုယ်ကျင့် စာရိတ္တ

မြန်မာပြည်သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ရင်၊ ပညာရေးကို စခဲ့တာ ဘုန်းကြီးတွေဖြစ်တယ်။ သံဃာတွေဖြစ်တယ်။ ကျောင်းတော်က စတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း school ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ကျောင်းလို့ ဘာသာပြန်တာ ကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။ မြန်မာပြည်ပညာရေးရဲ့ အစဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေက စတာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်ကနေစပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေဟာ ပညာရေးကို တစ်စတစ်စဦးဆောင်မှု မပြုနိုင်ကြတော့ဘူး။ ခေတ်လိုအပ်ချက်ကြောင့်လည်း ပြောင်းလဲလာသလို၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ကလည်း ကျလာတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးဟာ လွတ်လပ်ပြီးခေတ်နောက်ပိုင်းမှာ အနည်းငယ် တက်ဟန်ပြပေမယ့်၊ တဖြည်းဖြည်းချင်းသာ နိမ့်လျောသွားတယ်။ စာရိတ္တပိုင်းဆိုင်ရာ

ပြုပြင်မှုကို အစိုးရကျောင်းတွေကလည်း မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသင် ပညာရေးကလည်း ခေတ်နဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ မဖြစ်ဘဲ ဩဇာကျဆင်းသွားတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ခေတ်အပြောင်းအလဲတွေဟာ ဦးဆောင်သူ အစိုးရမင်းတွေရဲ့ ညံ့ဖျင်းမှုနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စရိုက်ဆိုး၊ အကျင့်ဆိုးတွေကြောင့် ယိုယွင်းလာတယ်။ **ကိုယ်ခံအားမကောင်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ကင်ဆာရောဂါရသလို တဖြည်းဖြည်း ချိနဲ့ ပျက်စီးလာတယ်။ အတွင်းလှိုက်လို့ ပျက်စီးလာပြီး၊ ခေါင်တွေ စပျက်လာတယ်။** နောက်ပိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းက အလွှာအသီးသီး၊ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ၊ အကောင်းဟာ နည်းပြီး အပျက်ဟာ များလာတယ်။ ဒါဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျက်စီးမှု (တစ်နည်း) ကိုယ်ကျင့်ပိုင်းပျက်စီးမှုရဲ့ ဖြစ်စဉ်ဇယားဖြစ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒီလိုကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြားမှုမှာ တစ်ဦးချင်းနဲ့လည်း ဆိုင်သလို၊ ခေတ်အခြေအနေနဲ့လည်းဆိုင်နေပြန်တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝန်းတွေရဲ့ အားနည်းချက်တွေကြောင့်လည်းဖြစ်တယ်။ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ပျက်စီးကြရင်၊ အားလုံးပျက်နေတဲ့သဘောလည်း ဖြစ်တယ်။ တစ်တက်စားလည်း ကြက်သွန်၊ နှစ်တက်စားလည်း ကြက်သွန်။ ပေါက်တဲ့နှဖူး မထူးပါဘူးဆိုပြီး အားလုံး ရောကြိတ်ပြီး မျောလိုက်သွားကြတာလည်း ပါတယ်။ အားလုံးကတော့ ပတ်သက်ဆက်နွှယ်နေကြတာချည်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီမှာတော့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်ကို ထိန်းကျောင်းတည့်မတ်တဲ့နေရာမှာ ထိပ်ပိုင်းက တာဝန်ရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးသံဃာတော်တွေကို ဦးတည်ပြီး ရေးသားလိုက်ခြင်းကြောင့် နားလည်ပေးစေလိုပါကြောင်း။

ညနေ ၅ း ၄၂
၂၅ ၊ ဇွန် ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❐

vlrItqifhwef;

၇ ၊ ဧပြီ၊ ၂၀၂၀။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ပညာတတ်လူတန်းစား မဖွံ့ဖြိုးပါဘူး။ အနုပညာလက်ရာတွေကို အဆင့်အတန်းမြင့်စွာ ခံစားနိုင်တဲ့ လူတန်းစား မဖွံ့ဖြိုးပါဘူး။ စာအုပ်စာပေကို တရှိုက်မက်မက် စွဲလမ်းရူးသွပ်နိုင်တဲ့ လူတန်းစား မဖွံ့ဖြိုးပါဘူး။ စဉ်းစားတွေးခေါ်ပြီး အိုင်ဒီယာ ထုတ်လုပ်ရေးကို ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ လူတန်းစား မဖွံ့ဖြိုးပါဘူး။ စွန့်ဦးတီထွင် လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ လူတန်းစား မဖွံ့ဖြိုးပါဘူး။

လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမှာ စာပေကို စိတ်ဝင်စားပါသလဲ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လို အခြေအနေမျိုးမှာ အနုလက်ရာကို ဖန်တီးနိုင်ပါသလဲ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ ပညာကို ကောင်းစွာ ဆည်းပူး လေ့လာနိုင်ပါသလဲ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လို အခြေအနေမျိုးမှာ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းကို လုပ်ကိုင် နိုင်ပါသလဲ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ ပြောင်မြောက်တဲ့ အနုပညာကို ခံစားနိုင်ပါသလဲ။

မေးစရာမေးခွန်းတွေ မေးပြီးပါပြီ။

ဗိုက်ဝမှ ယဉ်ကျေးတာ

'ဗိုက်ဝမှ ယဉ်ကျေးတယ်' ဆိုတဲ့စကား ရှိပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘယ်လို အခြေအနေမျိုးမှာ၊ ယဉ်ကျေးမှု မြင့်မားတဲ့ အဆင့်အတန်းကို ရပါသလဲ။ ယဉ်ကျေးမှု

အဆင့်အတန်း မြင့်မားခဲ့တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေကို ကြည့်ပါ။ ယဉ်ကျေးမှု အနုလက်ရာ ပြောင်မြောက်စွာ ရေးထွင်းနိုင်ခဲ့တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။ ဘယ်လို အခြေအနေမျိုးမှာ ယဉ်ကျေးမှုအရ အထွဋ်အထိပ်ကို ရောက်ပါသလဲ။

လူထုဟာ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ ပညာကောင်းစွာ တတ်မြောက်ခွင့် ရှိပါသလဲ။

နေ့စဉ်စားဝတ်နေရေးမှာ ဖူလုံ၊ လုံလောက်မှု မရှိဘဲ ဘယ်လို ပညာကို သင်နိုင်ပါမလဲ။ နေ့စဉ်စားဝတ်နေ ရေးမှာ ပူပန်နေရတဲ့လူတန်းစားအတွက် ဘယ်မှာလဲ အနုလက်ရာကို ခံစားချိန်၊ ဖန်တီးချိန်။ ဘယ်မှာလဲ ပညာသင်ယူ ချိန်။ ဘယ်မှာလဲ စဉ်းစားတွေးခေါ်ချိန်။ ဘယ်မှာလဲ စာအုပ်စာပေအပေါ် အလေးထား လေ့လာဖတ်ရှုချိန်။ ဘယ်မှာလဲ တီထွင်ဖန်တီးစရာ အကွက်အကွင်း။ မရှိရေးချ မရှိ။ ဗလာနတ္ထိ ဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ ပညာတတ် လူတန်းစားဖွံ့ဖြိုးရေး
- ❖ အနုလက်ရာ ခံစားနိုင်သူ လူတန်းစား ဖွံ့ဖြိုးရေး
- ❖ စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုသူ လူတန်းစားဖွံ့ဖြိုးရေး
- ❖ စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်သည့် လူတန်းစားဖွံ့ဖြိုးရေး
- ❖ တီထွင်ဖန်တီးနိုင်သည့်လူတန်းစားဖွံ့ဖြိုးရေး

စတဲ့အရေးအရာတွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အဆင့်အတန်းကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်တဲ့အချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ပညာအလှာ

ပညာတတ် လူတန်းစား ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် အခြေခံစာတတ်မြောက်ရေး အဆင့်ကို ကျော်လွန်ထားနိုင်ရမယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဝမ်းရေးအတွက် မပူပင်ရပဲ ပညာကောင်းစွာ သင်ယူနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ရှိရမယ်။ ပညာကို အေးအေးချမ်းချမ်း သင်ယူလေ့ကျက်နိုင်တဲ့ ဝန်းကျင်မျိုးမှာ ရှိရမယ်။ **ပညာကောင်းစွာ သင်နိုင်တဲ့ မျိုးဆက်သစ်တွေကို မွေးထုတ်နိုင်ဖို့ တိုင်းပြည်ဟာ တည်ငြိမ်ရမယ်၊ အေးချမ်းရမယ်။ ငွေကြေးနေအားဖြင့် အခြေခံအဆင့်မှာ ဖူလုံ၊ လုံလောက်တဲ့အဆင့်မှာ ရှိရမယ်။ နေ့စဉ်ဝမ်းရေးအတွက် ရှာဖွေ စားသောက်နေရတဲ့ မိသားစုမျိုးမှာ ဘယ်လိုလုပ် ပညာတတ်မျိုးဆက်ကို မွေးထုတ်နိုင်မှာလဲ။** နိုင်ငံ့ဝင်ငွေ နိမ့်ပါးတဲ့ တိုင်းပြည်မျိုးမှာ ပညာရေးဝန်းကျင်အတွက် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မယ့် ငွေကြေးဟာ ဘယ်တော့ လုံလောက်မလဲ။ တိုင်းပြည်ဟာ ပညာတတ်လူတန်းစား မဖွံ့ဖြိုးတဲ့အခါ

တိုင်းပြည် အဆင့်အတန်း နိမ့်တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းလည်း နိမ့်ပါးတယ်။ ပြောင်ရောင်တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ကို ပညာတတ် လူတန်းစားကသာ မှတ်ကျောက်တင်နိုင်တယ်။

ယဉ်ကျေးမှုအလှ

အနုလက်ရာကို၊ ဖန်တီးနိုင်ခြင်းနဲ့ ခံစားနိုင်စွမ်းဆိုတာ ဆက်စပ်နေတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲက လူထုဟာ နေ့စဉ်သာမန် စားဝတ်နေရေးကိစ္စမှာ လုံးပမ်းနေရရင်၊ အနုလက်ရာဆိုတာကိုလည်း မသိဘူး။ နားလည်း မလည်ဘူး။ ဖန်တီးဖို့ဆို ဝေလာဝေး။ ခံစားနိုင်စွမ်းဆိုတာကို ဘယ်လိုရှင်းပြ ရမလဲဆိုတဲ့အဖြစ်။ ဒီတော့ လူ့အဖွဲ့ အစည်းမှာ အခြေခံလိုအပ်ချက် ပြည့်စုံဖို့ လိုတယ်။ အခြေခံ လိုအပ်ချက်ဆိုတာ သာမန် စားမှု၊ နေမှု၊ ဝတ်မှုကိုပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ အိမ်မှာ မိုးလင်းကနေ မိုးချုပ် တကုပ်ကုပ် အိမ်မှုကိစ္စလုပ်နေရတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဟာ အနုလက်ရာနဲ့ စာပေကို အေးအေးစွာ လေ့လာ ဆည်းပူးဖို့ အချိန်မရှိပါ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ တစ်နေ့လုပ်မှ တစ်နေ့စားရတဲ့ဘဝ၊ လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတဲ့ဘဝ၊ တစ်နေ့တာဝင်ငွေရှိမှ မိသားစု စားဝတ်နေရေး ချောင်လည်ရတဲ့ဘဝမျိုးမှာ ဘယ်အမျိုးသား၊ ဘယ်လို အိမ်ထောင်ဦးစီးမျိုးက နက်နဲသော အနုလက်ရာနဲ့ စာပေအပေါ်မှာ ခံမင်နိုင်စွမ်းရှိမှာလဲ။ ရှားရှားပါးပါး လူတချို့ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် လူ့ အဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ ခြုံပြီးကြည့်ရင်၊ **လူထုဟာ အခြေခံလိုအပ်ချက် ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိဘဲနဲ့ အနုလက်ရာကို ခံစား၊ ဖန်တီးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။** ဒီတော့ တိုင်းပြည်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းကလည်း နိမ့်ပါးနေရမှာ ထုံးစံပါပဲ။

အေးဆေး သက်သာ စဉ်းစားခန်း ထုတ်နေရတဲ့အလုပ်မျိုး၊ အိုင်ဒီယာကောင်းတွေ ထုတ်လုပ်နေရတဲ့အလုပ်မျိုးဆိုတာ မြန်မာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခြေခံလူတန်းစားနဲ့ အလှမ်းဝေးလွန်း ပါတယ်။ အိုင်ဒီယာတွေကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခွင့် မရတဲ့ အခြေအနေမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှင်သန်လာခဲ့ရတယ်။ အိုင်ဒီယာ ဆိုတာ ဘာလဲလို့ တကူးတက ရှင်းပြရတဲ့ အခြေအနေမျိုးကို ရောက်ခဲ့ရတယ်။ အခြေခံလူတန်းစားဆိုတာကို အိုင်ဒီယာဆိုတာ ဘာလဲလို့ ရှင်းပြနေရမယ့် အခြေအနေဖြစ်ပါတယ်။ စွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ဖို့ ရေခံမြေခံ မဆိုထားနှင့် စွန့်ဦးတီထွင်၊ စွန့်ထွင်ဦးစီးဆိုတာ သာမန် အခြေခံ လူတန်းစားနဲ့ လားလားမှ မသက်ဆိုင်တဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်အားဖြင့် ကြည့်ရင်....

လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အဆင့်အတန်းကို၊ လူမှုဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ လူမှုယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်း ဘယ်လောက်နက်နဲသလဲဆိုတာနဲ့ တိုင်းတာပါတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားကိစ္စဟာ ပညာရေးကိစ္စဖြစ်တယ်။ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်ဆိုတာ စာပေနဲ့ အနုပညာလက်ရာတွေကို ဖန်တီးစီရင်နိုင်စွမ်း ဖြစ်တယ်။ အခြေခံလူတန်းစားအနေနဲ့ မပြောပါနဲ့။ ဝေးပါသေးတယ်။ လက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာ လူလတ်တန်းစား ဘယ်လောက်ဖွံ့ဖြိုးနေပြီလဲ။ အဲသည့်ရှိနေတဲ့ လူလတ်တန်းစားထဲမှာ၊ နေ့စဉ် စားဝတ်နေရေးကို လုံလုံလောက်လောက် လုံခြုံတဲ့အဆင့် ဘယ်လောက် ပမာဏရှိနေပြီလဲ။ လူလတ်တန်းစားထဲမှာ လူမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်နိုင်မယ့် လူတန်းစားအလွှာတွေ ပေါ်ထွက်နိုင်ပါတယ်။ အဲသည်လိုဖြစ်ဖို့ဆိုရင် အခြေခံ (၅) ချက် လိုပါတယ်။

၁။ နေ့စဉ် သာမန် စားဝတ်နေရေးမှာ ပြည့်စုံဖူလုံမှု ရှိရမယ်။

၂။ လွတ်လပ်စွာ ပညာသင်ယူခွင့် ဝန်းကျင်ကို ရရှိရမယ်။

၃။ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းက ရှုးသွပ်ခွင့်ကို ချီးမြှောက်ရမယ်။

၄။ စာပေ၊ အနုပညာ ယဉ်ကျေးမှု နေပျော်ရာ အဝန်းအဝိုင်းရှိရမယ်။

၅။ တိုင်းပြည်အစိုးရဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးကို နားလည်ရမယ်။

ဒီအချက်တွေဟာ၊ တိုင်းပြည်ရဲ့ လူမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်တဲ့ လိုအပ်ချက်တွေဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ လူမှုအဆင့်ကို ညွှန်းပြတယ်။ တိုင်းပြည်ရဲ့ လူမှုအဆင့်ဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ သြဇာဂုဏ်ဒြပ် ဖြစ်ပါတယ်။

နံနက် ၁၀ း ၂၁
၇ ၊ ဧပြီ၊ ၂၀၂၀။
မန္တလေးမြို့။

❖

Ak'¨bmomppfwrf;

၂၅ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀။

မြန်မာပြည်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းပြည် ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ တိုင်းပြည်ဖြစ်တာကြောင့်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ပတ်သက်ရင် အယူအဆစွဲကြီးတယ်။ ဥပါဒါန်အစွဲအားကြီးတယ်။ ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်မျိုး နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ် ဝေဖန်လာရင်၊ ဝေဖန်သူဟာ ဘေးရောက်သွားလေ့ရှိတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီး တော်တော်များများက ဟောကြပြောကြရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ အယူလွဲကြတဲ့ ကိစ္စတွေကို မဟောပြောကြဘူး။ ပရိသတ်အကြိုက်၊ လူထုအကြိုက်ပဲ ဟောတာပြောတာများတယ်။ သာမန် ဓမ္မကထိကများဟာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာလောက်ကိုသာ အကျဉ်းဟောပြီး ဒါယိကာ ဒါယိကာမကျွေးတဲ့ဆွမ်းကို စားပြီး ပြန်သွားကြတာများတယ်။

သို့ပေမယ့် ပွင့်လင်းလာတဲ့ သည့်နောက်ပိုင်းခေတ်မှာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်တွေကို ထောက်ပြဟောပြောတဲ့ ဓမ္မကထိကတွေ ရှိလာတယ်။ တချို့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေကတော့၊ နားခံသာအောင် ပညာရှိနည်းနဲ့ ပါးပါးနပ်နပ် ဝေဖန်တာ ရှိတယ်။ ပြုပြင်စရာရှိတာ ပြုပြင်ထိုက်အောင် ဟောပြောတာတွေ ရှိတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ဟော့ဟော့ဒိုင်းဒိုင်း ဟောပြောတဲ့ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တချို့လည်း ရှိတယ်။ ပညာရှိနည်းအားဖြင့် သိမ်မွေ့စွာ ဟောပြောကြတဲ့ သီတဂူဆရာတော်ကြီးတို့လို၊ ပါမောက္ခချုပ် ဆရာ

တော်ကြီးတို့လို ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်း ချန်ထားခဲ့ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မှတ်မိ သလောက်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေအပါအဝင် ဗုဒ္ဓသာသနာ့ဝန်ထမ်းတွေ လွဲနေမှားနေကြတဲ့ အရာတွေကို ထောက်ပြ ဝေဖန် ဟောပြော၊ ရေးသားခဲ့ သူကတော့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်ဇနကာဘိဝံသရဲ့ အနာဂတ်သာသနာကျမ်းကို စာပေ နှံ့စပ်တဲ့ လူတော်တော်များများ ဖတ်ဖူးကြပါလိမ့်မယ်။

စာအရေးအသားအားဖြင့် သိပ်များများစားစား မတွေ့ရပါ။ သို့သော် ကိုလိုနီခေတ် ကာလမှာ၊ နိုင်ငံရေးသမား စာရေးဆရာ သိန်းဖေမြင့်ကတော့ တက်ဘုန်းကြီးဆိုတဲ့ ဝတ္ထု တစ်အုပ်ကို ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါကလည်း သာသနာ့ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ထောက်ပြ ဝေဖန်တဲ့ဝတ္ထုအဖြစ် ကျော်ကြားပါတယ်။ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်ကတော့ စာအားဖြင့် မဖတ် ဖူးခဲ့ပါ။ အဟောအပြောအားဖြင့် နားထောင်ခဲ့ဖူးတာ တစ်ခုရှိပါတယ်။ ဖြူးဆရာတော်ဟောတဲ့ တရားဖြစ်ပါတယ်။ တရားနာမည်ကိုတော့ မမှတ်မိပါ။ တရားကိုတော့ မှတ်မိနေပါတယ်။ ဖြူးဆရာတော်ဟာ၊ နတ်ကိုးကွယ်မှု အားကြီးနေတဲ့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ၃၇ မင်း နတ်တွေအကြောင်း၊ သူရဿတီစတဲ့ နတ်သမီးအကြောင်းတွေ ဟောပါတယ်။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်တုန်းက ကက်ဆက်တိပ်ခွေနဲ့ နားထောင်ခဲ့ရဖူးတယ်။ နတ်ကိုးကွယ်မှုကို မျက် ကန်းယုံ ယုံပြီး ဓာတ်တွေ နတ်တွေကို ကိုးကွယ်တဲ့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ဘာသာရေး အဆင့်အတန်းနိမ့်ကျမှုကို ပြုပြင်ဖို့ ဟောခဲ့တာလို့ ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ်။

မှတ်မှတ်ရရ၊ ဘာသာရေး ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အားမနာတမ်း ဟောတဲ့ ဆရာတော်နှစ်ပါးကိုလည်း ကျွန်တော်ဆယ်ကျော်သက်ဘဝ (၂၀၀၇ ခုနှစ် ဝန်းကျင်) က နားထောင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲသည့် ဆရာတော် နှစ်ပါးကတော့၊ ဓမ္မစေတီ ဆရာတော် ဦးကောသလ္လနဲ့ ဒယ်အိုးဆရာတော်လို့ နာမည်ကြီးတဲ့ ဆရာတော် ဦးသုမင်္ဂလ တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်တို့ဟာ လေ့လာမှုအားဖြင့်၊ စူးစမ်းမှုအားဖြင့် နက်နဲကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒါယိကာ ဒါယိကာမကို ဖားယားမြှောက်ပင့် ချော့မော့ပြီးတော့ သာသနာပြု တရားဟောတဲ့ ဆရာတော်တွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ နားလည်လိုက်ရပါတယ်။ သာမန်ဒါန သီလ လောက်ကို ဟောပြီး၊ တကိုယ်တော်ကြီးပွား ပြောင်ရောင်ကြောင်း လုပ်ခဲ့တဲ့ဆရာ တော်တွေ မဟုတ်ဘူးလို့ နားလည်လိုက်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ဓမ္မစေတီဆရာတော်ရဲ့ 'ထေရဝါဒနဲ့ သရဏဂုံ' ဆိုတဲ့ တရား ဖြစ်ပါ တယ်။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင် စစ်စစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ ကြီးစွာ သော တွန်းအားဖြစ်စေခဲ့တဲ့ တရားဖြစ်ပါတယ်။ တချို့ တချို့သော ဆရာတော်များဟာ

တရားဟောပုလ္လင်ထက်မှာ သာသနာရေးရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်တွေကို ဟောပြောကောင်း ဟောပြောပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် လူထုကြားထဲ များများတိုးဝင်တဲ့ ဆရာတော်များမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်တွေကို မထောက်မညှာ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဟောပြောတဲ့ ဆရာတော်တွေကိုတော့ သိပ်များများစားစား မတွေ့ရပါဘူး။

ဒီနေရာမှာ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာလည်း ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ထောက်ပြရေးသား ဝေဖန်ကြတာ နည်းပါတယ်။ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက်တော့၊ ဦးအေးမောင်တစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒကျမ်းဟာ မူရင်းဗုဒ္ဓအဆုံးအမထက် ကျော်လွန်နေတဲ့ ယုတ္တိတွေ ကင်းမဲ့နေကြောင်း ပညာရပ်ဆန်ဆန် ထောက်ပြဝေဖန်ထားတဲ့ကျမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တော်တော်များများဟာ ဒီစာအုပ်ကို ကိုင်ပြီးဖတ်ရင် မနှစ်မြို့ကြဘူး။ ဘုန်းကြီးတွေကလည်း ဒီစာအုပ်ကို သံသယနဲ့ ကြည့်ကြတာ များတယ်။ ပညာတတ်ပြီး၊ ဆင်ခြင်တုံတရားရှိတဲ့ ရဟန်းနဲ့လူပုဂ္ဂိုလ် တချို့ကသာ ဒီလိုစာအုပ်မျိုးကို နားလည်လက်ခံကြပါတယ်။ ဦးအေးမောင်အပြင် တခြားသော လူပညာရှိ၊ စာရေးဆရာ၊ ပညာရှင် စသည်အားဖြင့် များများစားစား၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ၊ တစိုက်မတ်မတ် ဝေဖန်ထောက်ပြ ရေးသားတာ သိပ်မဖတ်ရပါဘူး။ ရှိကောင်း ရှိပေမယ့် သိပ်ထင်ထင်ရှားရှား မဟုတ်ကြဘူး။ ကျွန်တော် မသိသေးတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ် ယုံကြည်သက်ဝင်မှု စွဲမြဲနေတဲ့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အုပ်စုတွေးကို လွန်ဆန်ပြီး ဟောပြောကြတာ၊ ရေးသားကြတာကို မလုပ်နိုင်ကြတာ အကြောင်းရှိပါတယ်။ လူတွေဟာ လူအများ လက်ခုပ်သံရစေတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေမှာသာ ထောင်ထောင်ထောင်ထောင် လုပ်ချင်ကြတာ၊ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း အငြိုအငြင်ခံရမယ့်ကိစ္စတွေကျတော့ အမုန်းခံပြီး ပြောမယ့်သူ၊ ဟောမယ့်သူ၊ ရေးမယ့်သူ နည်းပါတယ်။ ဘုန်းကြီးထဲမှာလည်း နည်းတယ်။ လူတွေထဲမှာလည်း နည်းတယ်။ ဒီခေတ်မှာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီတွေ ဘာတွေ၊ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့်ဆိုတာတွေကို အပြောများပေမယ့်၊ ပညာရှင်တွေ ကိုယ်တိုင်က ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် ရှောင်ကြတယ်။ ရှားကြတယ်။ စာရေးဆရာတွေကလည်း ဖတ်ပျော်စရာတွေသာ ရေးတာများ ပါတယ်။ တကယ့် အမှန်တရားဖြစ်ပေမယ့် လူထုသဘောထားနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရင်၊ အမုန်းခံပြီး မရေးဝံ့ကြဘူး။ မြို့မေတ္တာခံယူချင်စိတ်သာများနေတယ်။

စာရေးဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း ရှုထောင့် / အမြင်

ဒီနေရာမှာ လူထုအပေါ်တာဝန်ကျေခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက် အကြောင်း ရေးချင်ပါတယ်။ အားလုံးသိပြီးတဲ့ စာရေးဆရာဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် လူတော်တော်များများ သတိမထားမိပါဘူး။ သူကတော့ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေဥဒေါင်းလို့ ပြောရင် ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူကိုယ်တိုင် ကျင့်ပြီး ရေးခဲ့တဲ့ 'ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ' စာအုပ်ကိုပဲ အသိများကြပါတယ်။ ရွှေဥဒေါင်းရဲ့ တစ်သက်တာ မှတ်တမ်းနှင့် အတွေး အတွေးအခေါ်များ စာအုပ်ကိုလည်း သိကြပါလိမ့်မယ်။ ဒီစာအုပ်ကိုတော့ ရွှေဥဒေါင်းရဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိသဘောမျိုးလောက်ပဲ သိကြတာများတယ်။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း ရဲ့ ဘဝဖြတ်သန်းမှုနဲ့ လူကျင်လည်ခဲ့တဲ့ စရိုက်သကန်တွေကိုပဲ လူတော်တော်များများက အမှတ်ထားတယ်။ နောက်ဆုံးပိုင်းဖြစ်တဲ့ အတွေးအခေါ်များအပိုင်းမှာ၊ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးသော်လည်းကောင်း၊ စာပေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့သော်လည်းကောင်း၊ ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စရိုက်ဓလေ့တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့သော်လည်းကောင်း ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်နည်းကျ ဝေဖန်ထောက်ရှုထားတာတွေ ကိုတော့ လူတော်တော်များများက အပြောနည်းတယ်။ မှတ်မိတာ နည်းတယ်။ စိတ်ဝင်စား မှုလည်း နည်းဟန်တူပါတယ်။ ကျွန်တော်မြင်ရသလောက်တော့၊ ရွှေဥဒေါင်းရဲ့ယူဆချက် အတွေးအခေါ် ရှုထောင့်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး မပြောကြ၊ မရေးကြတာ များတယ်။ ဒီဘက် ခေတ်ရောက်လာလို့လည်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ရွှေဥဒေါင်းနဲ့ ဒီခေတ်က လူတွေ က နည်းနည်း ခပ်ဝေးဝေး ဖြစ်သွားလို့လည်း ဖြစ်ဟန်တူတယ်။ ထားတော့။

ဦးနု အတွက်ဝေဖန်ချက်

ဒီနေရာမှာ ရွှေဥဒေါင်း ထောက်ပြဝေဖန်ခဲ့တဲ့ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ထောက်ပြဝေဖန် ချက်တွေကို ပြောချင်ပါတယ်။ အားလုံး သိထားကြပြီး ဖြစ်မှာပါ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ပါလီမန်ခေတ်မှာ ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်သူက ဦးနုဖြစ်ပါတယ်။ ဦးနုဟာ သူကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ် ယုံကြည်မှု ပြင်းထန်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဦးနုရဲ့ ဘာသာရေး ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုဟာ မှားယွင်းတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါ။ သို့သော် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အားဖြင့်၊ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေတဲ့ အစိုးရ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ လွဲမှားခဲ့တဲ့ အပြုအမူနဲ့ ယူဆချက်အမြင်တွေကို

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းက ဝေဖန်ထောက်ပြခဲ့ပါတယ်။ ရွှေဥဒေါင်းဟာ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ စာပေတွေကနေ အမူအကျင့်ကောင်း၊ စရိုက်ကောင်းတွေကို တွေ့မြင်ပြီး သူကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံနေထိုင်ခဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်တယ် ဆိုတာကိုလည်း ကြိုတင် ပြောထားချင်ပါတယ်။

ဆိုလိုချင်တာကတော့၊ အင်္ဂလိပ်ဟာ မြန်မာပြည်ကို ကျွန်ပြုတဲ့လူမျိုး ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်သော်လည်း အင်္ဂလိပ်တွေဆီမှာ မြန်မာတွေ အတုယူရမယ့်၊ မြန်မာတွေအတွက် စံပြု ထိုက်တဲ့ အမူအကျင့်ကောင်းနဲ့ အတွေးအခေါ်ကောင်းတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းက ယုံကြည်တယ်။ လက်ခံတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း ရေးသားတဲ့ စာတွေထဲမှာ 'ဂျန်တယ်မဲန်း' ဆိုတာ ဘယ်လို၊ ဘယ်ကဲ့သို့ ဆိုတာတွေကို ရေးသားပြီး မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်ကို လက်တို့မှုဝေခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ် ဘယ် နှယောက်က သတိထားမိပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးတယ်ဆိုတာကတော့ ပြောရခက်ပါတယ်။ မသိနိုင်ပါ။ သို့သော် ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းဆိုရင် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်က မသိသူ မရှိ သလောက်ပါပဲ။ ရွှေဥဒေါင်းစာအုပ်တွေကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖတ်တဲ့ စာဖတ်သမား လူအုပ်စုထဲက လူတစ်စုကသာ ရွှေဥဒေါင်း ထောက်ပြခဲ့တဲ့ ဒီအချက်ကို သတိထားမြင်ပြီး ကျင့်သုံးဖြစ် ကြမယ် ထင်ပါတယ်။ ထားတော့။

ရွှေဥဒေါင်းဟာ သူရေးသားခဲ့တဲ့ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနဲ့ အတွေးအခေါ်များ စာအုပ်မှာ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုရဲ့ လုပ်ရပ်တွေ အထာမကျတာ၊ အံ့မဝင်တာ၊ ရေလိုက်လွဲနေ တာတွေကို ကြည့်ပြီး မနှစ်မြို့ဟန်ရှိပါတယ်။ တချို့သော ကိစ္စရပ်တွေကို လိမ္မာပါးနပ်စွာ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက် ရေးသားထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာသာရေးသမား ဦးနုအပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအားဖြင့် ယုံကြည်လေးစားတဲ့ လူထုဟာ များစွာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ မြောက်မြားစွာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဦးနုဟာ ဘုရားလောင်းလျာ လူထုခေါင်းဆောင်ဖြစ် တယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့တဲ့ မြန်မာတွေလည်း များစွာရှိပါတယ်။ ဦးနုဟာ သူ့ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဩဇာနဲ့ နိုင်ငံရေး အာဏာရလာတဲ့လူ တစ်ယောက်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဦးနုဟာ ဝန်ကြီးချုပ် ဘဝမှာ ကောင်းကျိုးတွေကို လုပ်ခဲ့သလို၊ တစ်ဦးချင်းကိစ္စနဲ့ အများသဘော (အုပ်စုကိစ္စ) ကို ခွဲခွဲခြားခြား နားမလည်လို့ နိုင်ငံရေးအရ ရှုံးကွက်တွေ ရှိခဲ့တာကို သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေမှာ ဖတ်လို့ရနိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဦးနုရှုံးကွက်တွေကို များများစားစားရေးသားထားတာတော့ နည်းပါတယ်။

ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းဟာ ဦးနုကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအားဖြင့် မုန်းတီးမှု မရှိပါဘူး။ သို့သော်လည်း ဦးနု ရေလိုက်လွဲခဲ့တဲ့ မူဝါဒသဘောထားကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရှုတ်ချကန့်ကွက်တယ်။ ဦးနုရဲ့နိုင်ငံရေးဘဝကို လေ့လာကြည့်ရင် နိုင်ငံရေးဇာတ်သိမ်း မလှခဲ့တာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ရွှေဥဒေါင်းက ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်နိုင်သလို ရေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီရေးသားချက်ဟာ ယခု ကာလမှာ မှန်ကန်နေတာတွေ့ရပါတယ်။

'ဦးနု၏ အဖြစ်ကား ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း၊ ညစ်ပတ်ယုတ်မာခြင်း မဟုတ်။ လောကကြောင်းနှင့် ဓမ္မကြောင်းကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား နားမလည်ရှာ ခြင်းပင် ဖြစ်သည်၊ သူ့သန္တာန်၌ ရှိနေသည့် ဗီလာသဘောတရား(Absurdities)ကြောင့် သူ့ဟာသူ စွန့်ခွာသွားရလိမ့်မည်ထင်သည်။ အချုပ်အားဖြင့် ဖော်ပြရသော် ဦးနုသည် စိတ်နှလုံးကောင်းနှင့် စေတနာကောင်း ရှိသော်လည်း နားလည်မှု မပြည့်စုံရှာချေ။ ပညာဓိက မဟုတ်။ သဒ္ဓါဓိက ဖြစ်ပုံရသည်‥‥' **(တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ စိတ်ကူးချိုချို၊ ရန်ကုန်၊ ၂၀၁၃၊ စာ - ၅၁၅)**

သည်စာအုပ်မှာပဲ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းရဲ့ ဝေဖန်ချက်ကို ထပ်တွေ့ရပါတယ်။

'‥ ပုဂ္ဂလိကကျင့်စဉ်နှင့် အုပ်စုကျင့်စဉ်ကိုလည်း ပိုင်းခြား၍ နားမလည်၊ တန်ခိုးအာဏာကိုလည်း မက်လိုက်သေး၊ သနားတတ်သည်ဆိုသော နာမည်ကောင်းကလေးလည်း ယူလိုက်ချင်သေးဆိုပါလျှင် အကြင်သူသည် မင်းအဖြစ် (သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်) နှင့် မလျော်ကန်ဟု ကျွန်ုပ်နားလည်သည်။ မည်မျှလောက် စိတ်နှလုံးကောင်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပင် ဖြစ်စေကာမူ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သည့်အခါ တိုင်းပြည်ချောင်ချိအောင် စီမံရမည့် မိမိ၏တာဝန်ကို ရှောင်တိမ်းခဲ့လျှင် သူကိုယ်တိုင်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက် သဘာဝများ (Contradictions)နှင့်တွေ့ရ၍ ပြည်သူလူထုမှာလည်း စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းများနှင့် တွေ့ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် နောက်ဆုံးတစ်နေ့တွင် သူ့ဘာသာသူ စိတ်ညစ်ပြီး တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးရမည်ဖြစ်သည်။'

(ရွှေဥဒေါင်း၊ စာ - ၅၁၆)

ရွှေဥဒေါင်းက ပါလီမန်အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဦးနုရဲ့ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ထားခဲ့တဲ့ သဘောထားကိုလည်း အခုလို ထောက်ပြခဲ့တယ်။

'‥ အစိုးရ၏ ဝတ္တရားသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ စားနေဝတ် အဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ တင်ပေးရန် တာဝန် မရှိချေ‥‥'

(ရွှေဥဒေါင်း ၊ စာ - ၅၁၄)

ဦးနုဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် လုပ်နေပြီး တစ်ဖက်ကလည်း နိုင်ငံရေးအာဏာကို ကိုင်ထားချင်၊ တစ်ဖက်ကလည်း အုပ်ချုပ်ရေး အလုပ်လုပ်ရင်း ကုသိုလ်ကလေးက ရလိုက်ချင်··· စတဲ့ စိတ်သဘောထားရှိပါတယ်။ ဦးနုရဲ့ တစ်ကိုယ်တော် သဘောထားဖြစ်တဲ့ သားကြီး ငါးကြီး မသတ်ရ၊ သတ်သတ်လွတ်စားရေး··· စတဲ့သဘောထားတွေဟာ တိုင်းပြည်မှာ လူထုအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွေနဲ့ ဖီလာဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ရွှေဥဒေါင်းက ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ထောက်ရှုဝေဖန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဦးနုကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအားဖြင့် ကြည်ညိုလေးစားတဲ့ မြန်မာလူထုဟာ ရွှေဥဒေါင်း ဝေဖန်ထောက်ပြခဲ့တဲ့ ယူဆချက်တွေကို မျက်နှာမှု ဂရုစမ္မ ထားရကောင်းမှန်း မသိပါဘူး။ သူများအသတ်မသတ်တဲ့ ကိစ္စပဲ၊ သက်သတ်လွတ်စားတဲ့ကိစ္စပဲ··· ဘာမကောင်းစရာရှိလဲ···လို့ ထင်မြင်ခဲ့ဟန်တူပါတယ်။

တစ်ဖက်မှာလည်း ဦးနုက ငါးပါးသီလအကြောင်းကို အတွင်တွင် ဟောပြောပါတယ်။ ဒီလို ဟောပြောချက်ဟာ သူ့ယုံကြည်ချက်လည်း ဖြစ်နိုင်သလို၊ တစ်ဖက်ကလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဗမာလူမျိုး အများစုကို နိုင်ငံရေးအားဖြင့် တိမ်းညွှတ်လာအောင် မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး လုပ်သလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါဟာ သန့်ရှင်းတည်မြဲ အကွဲအပြဲအားကြီးခဲ့တဲ့ ကာလတွေကို ပြန်ကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်။ ဖဆပလမှာ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် အကွဲအပြဲ အားမကြီးသေးခင်၊ သန့်ရှင်းတည်မြဲ အကွဲအပြဲ မဖြစ်ခင်မှာ မသိသာပေမယ့်၊ နိုင်ငံရေးမဲကွဲတဲ့အခါမှာ ဦးနုဟာ သူရဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဩဇာသက်သက်ကို သုံးပြီး နိုင်ငံရေးမဲဆွယ် စည်းရုံးလို့ မရတော့ပါဘူး။ နဂိုက သူ့ကို မူလကတည်းက ထောက်ခံအားရှိခဲ့တဲ့ ဘာသာရေးကို သုံးပြီး မဲဆွယ်ရပါတော့တယ်။

ဦးနုဟာ သူ ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝမှာပဲ ဘာသာရေးအရ ကြီးမှူးပြီး လှူဒါန်းဆော် တိုက်တွန်းခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ကြီးတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဘက်က ကြည့်ရင်၊ မင်းက ချီးမြှောက်တဲ့၊ အစိုးရက ချီးမြှောက်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ကောင်းသောအခြင်းအရာလို့ ပြောလို့ရနိုင်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံရေးအရအားဖြင့် ရေရှည်သဘောမှာ ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုး ဘယ်အရာ ပိုများသလဲဆိုတာ သုတေသနပြု ဆန်းစစ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးနုဟာ 'ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ဖို့ ကြီးမှူးခဲ့တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ ပြန်တွေထွက်ရှိအောင် ကြီးမှူးလှူဆော်ခဲ့တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုလည်း နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်း

ခဲ့တယ်…'။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ… ဦးနုဟာ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ဘဝမှာရော၊ နိုင်ငံရေးသမား ဘဝမှာပါ ဘာသာရေး မိန့်ခွန်းတွေ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောချက် အမြောက်အမြားကို ဟောပြောခဲ့တယ်။ ထို့နောက် ရေးသားခဲ့တယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့သမိုင်းကို ကောက် ကြည့်လိုက်ရင် အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်အနေနဲ့၊ တိုင်းပြည်က လူထုခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘာသာရေးအကြောင်းကို အများဆုံးပြောခဲ့ ဟောခဲ့ ရေးခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကို ပြပါဆိုရင်၊ ဦးနုကို ပြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းက ဦးနုရဲ့ ငါးပါးသီလ ဟောပြောချက်ကို ထောက်ပြဝေဖန်ခဲ့တာ ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ငါးပါးသီလကိစ္စကို အထူးအထွေ ငြင်းချက် ထုတ်နေစရာအကြောင်း မရှိပါ။ ငါးပါးသီလဟာ ငြင်းစရာ မရှိပါ။ သူများ အသက်မသတ်တဲ့ကိစ္စ၊ သူများဥစ္စာ မခိုးတဲ့ကိစ္စ၊ လိမ်ညာမပြောတဲ့ကိစ္စ၊ သူများသားမယား မပြစ်မှားရတဲ့ကိစ္စ၊ အရက်သေစာ မသောက်စားရတဲ့ကိစ္စ။ ဒီသီလ ငါးပါးဟာ ငြင်းချက် ထုတ်ရမယ့်ကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော်လည်း ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းဟာ မြန်မာတွေ ယုံကြည်လက်ခံတဲ့ ငါးပါးသီလကိစ္စနဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေမှာ ရှိနေတဲ့ 'ဂျန်တယ်မဲန်း' လို အပြု အမူမျိုးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ဝေဖန် ထားတာဟာ စဉ်းစားရမယ့်ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ယုတ္တိအားအားဖြင့်၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ထောက်ပြဝေဖန်ထားလို့ နားလည်ထားရမယ့်ကိစ္စလို့ မြင်ပါတယ်။

ရွှေဥဒေါင်းရဲ့ ယူဆချက်ကို ကြည့်ကြဦးစို့….။

'…အင်္ဂလိပ် ဂျန်တယ်မဲန်းတစ်ယောက်သည် ဦးနု၏ ငါးပါးသီအနက်မှ ပစ္စည်း ခိုးခြင်း၊ မယားခိုးခြင်း၊ လူသတ်ခြင်း၊ မုသားပြောခြင်းတည်းဟူသော လေးပါးတို့ကိုလုံခြုံ၍ သေအရက်သောက်ခြင်း တစ်ခုမျှလောက်သာ ဖောက်ဖျက်ချင် ဖောက်ဖျက်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ထားဦးတော့ သေအရက် မသောက်ခြင်း တစ်ချက်တွင် ဦးနု၏ ငါးပါးသီလသမားက ဂျန်တယ်မဲန်း တစ်ယောက်ထက်သာသည် ဆိုကြပါစို့။ ဂျန်တယ်မဲန်းဘက်မှ သာသော အချက်များကိုလည်း ကြည့်ကြပါဦး။ ငါးပါးသီလသမားတစ်ယောက်သည် ကြွေးပူသဖြင့် မရောင်းဘဲ မနေနိုင်သည့် မုဆိုးမတစ်ယောက်ထံမှ ပစ္စည်းတစ်ခုကို တန်ဖိုးထက် ဖိနှိပ်ပြီး ဆစ်၍ ဝယ်ချင်ဝယ်နိုင်သည်။ သီလပျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ဂျန်တယ်မဲန်း တစ်ယောက်မူ ကား ဤသို့သော အမူမျိုးကိုပြုရန် စိတ်ထဲမှ အလွန်ဝန်လေးတတ်သည်။ ခွန်အားနည်းသူ တစ်ယောက်အား ခွန်အားကြီးသူက နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူခြင်းကို မြင်ရသည့်အခါ ငါးပါး သီလသမားက မျက်နှာလွှဲ၍ နေနိုင်သည်။ ဂျန်တယ်မဲန်း တစ်ယောက်မူ ကား မိမိကိုယ်တိုင်

ခွန်အားနည်း၍ မကူညီနိုင်လျှင် အနည်းဆုံးနှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ခုခံ၍ ပြောပေးပေလိမ့်မည်။ မိမိအကျိုး အတွက် အခြားလူတစ်ယောက်က မတရားသဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးသည်ဆိုလျှင် ငါးပါးသီလသမားက မှိန်းပြီး ကြည့်နေလိုက နေနိုင်သည်။ ဂျန်တယ်မဲန်း တစ်ယောက်မူကား ထိုကဲ့သို့နေ၍ မဖြစ်။ သူ့အတွက် မတရား လုပ်မပေးပါနဲ့ဟု ပြောလိမ့်မည်။ ငါးပါးသီလ သမားတစ်ယောက်သည် ကြုံကြိုက်ခဲ့လျှင် ထိုက်သင့်သည်ထက် ပို၍ အခွင့်အရေး ယူလိမ့်မည်။ အခွင့်အရေးယူခြင်းသည် ခိုးခြင်း မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဂျန်တယ်မဲန်း တစ်ယောက်မူကား ထိုက်သင့်သည်ထက် ပိုပြီး အခွင့်အရေးယူရမည်ကို ရှက်တတ်သည်။ ငါးပါးသီလသမားတစ်ယောက်သည် ဖော်လံဖားနိုင်သည်၊ ကပ်ပါးရပ်ပါး အလုပ်မျိုးနှင့် ကြီးပွားအောင်လုပ်နိုင်သည်၊ ဂုဏ်ကြီးသူများ ပိုက်ဆံရှိသူများကို 'ကျို့'၍ ချူနိုင် မြှိုက် နိုင်သည်။ ဂျန်တယ်မဲန်းတစ်ယောက်မူကား ကိုယ့်သိက္ခာကို ကိုယ်စောင့်ထိန်းသည် ဖြစ်၍ မည်သူ့ဆီကမျှ ချူခြင်း၊ မြှိုက်ခြင်း မပြု၊ ဘာကိုမျှ အလကားမလိုချင်၊ ထိုက်တန်အောင် အလုပ်လုပ်၍ ယူချင်သည်။ မည်သူ့ရှေ့မျှ မျက်နှာအောက်မချ၊ အမြဲ ဦးခေါင်းထောင်ချင်သည်။ ဆင်းရဲသည်ကို မရှက်၊ ညစ်ပတ်ရမည်ကို ရှက်သည်။ အမျိုးမြတ်သည်ဆို၍ ဂုဏ်မတက်၊ ရိုးဖြောင့်သည့်အတွက် ဂုဏ်ယူသည်။ လိုရင်းအချုပ်၌ ဂျန်တယ်မဲန်းတစ်ယောက်သည် (Sense of Justice and Fair Play) မိမိနှင့် ဆက်ဆံသမျှသော ကိစ္စအဝဝတွင်သာမက မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌လည်း မတရားသဖြင့် အနိုင်ကျင့်ခြင်းကို မမြင်လို၊ မျှမျှတတ ဖြစ်စေလိုသော စိတ်သဘောထားမျိုး အမြဲကိန်းအောင်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်လေသည်....”

(တစ်သက်တာမှတ်တမ်း၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ စာ / ၅၀၈ - ၉)

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းရဲ့ ယူဆချက်တွေကို တစ်သက်တာ မှတ်တမ်းမှာ ဆက်လက် ဖတ်ရှုနိုင်ပါတယ်။ နိဂုံးကောက်ချက်အရ ပြောချင်ပါတယ်။

နိဂုံးကောက်ချက်

မြန်မာပြည်မှာ မြန်မာလူထုပရိသတ်ကို အမှန်းခံပြီး တည့်မတ်ပေးတဲ့ ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိဆိုတာ အင်မတန်နည်းပါတယ်။ ကျွန်တော် အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ လူထုရှေ့ဆောင် ပညာတတ်တွေအဖြစ် တာဝန်ကျေခဲ့ပါတယ်။

တိုင်းပြည်မှာ လူထုကို ပုံဖော်တာ၊ ပုံသွင်းတာကို ဘုန်းကြီးတွေ၊ အစိုးရတွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ ပညာရှိတွေ၊ ပညာတတ်တွေ၊ အနုပညာ သမားတွေ၊ စာရေးဆရာတွေက

အများဆုံးလုပ်ကြပါတယ်။ ဒီအထဲမှာပဲ ကိုယ်ကျိုး စီးပွားအလို့ငှာ အတ္တနောမတ္တိနဲ့ လူထုကို ဆွဲဆောင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီး ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲသည့်အထဲမှာ လူထုနားက ခါးနိုင်ပေမယ့် လူထုကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ထောက်ပြဝေဖန် ရေးသား ဟောပြောခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကျွန်တော်က ဒီစာတမ်းကိုရေးပြီး ဂုဏ်ပြုချင်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ဂုဏ်အားဖြင့် တိမ်မြုပ်နေတယ်၊ သို့မဟုတ် လူအများမေ့လျော့နေတယ်၊ မျိုးဆက်သစ်တွေက လက်လှမ်းမမီခဲ့ဘူးဆိုရင် ဒီစာတမ်းနဲ့ လက်တို့ချင်ပါတယ်။ သတိပေးချင်ပါတယ်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ပညာရှေ့သွား ရှိခြင်းအားဖြင့် ကိုးကွယ်ယုံကြည်ကြတာ နည်းတယ်။ သဒ္ဓါအားဖြင့် အဓိပတိထားပြီး ယုံကြည် ကိုးကွယ်ကြတာ များတယ်။ ဒီတော့ သဒ္ဓါများပြား ပညာအားဖြင့် ရှားပါတယ်။ သို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ လိုသလို ပုံသွင်း မဲဆွယ်ခြင်းကို ခံရတယ်။ မူရင်း ဗုဒ္ဓအဟောနဲ့ သွေဖည်ပြီးတော့ ဓလေ့ထုံးစံအားဖြင့် လိုက်နာရတဲ့ အံလွဲမှုတွေ များစွာရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ စစ်စစ်တွေ လုပ်ဆောင်တဲ့ အပြုအမူတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ များစွာလေ့လာနိုင်ပါတယ်။

ဒီစာတမ်းကို ဖတ်မိပြီးရင်၊ ပို၍ကောင်းသော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ်တစ်ယောက်အဖြစ် ခံယူနိုင်ကြဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟောခဲ့တဲ့ ကာလာမသုတ်ကို နားလည်ပြီး ဝိဘဇ္ဇဝါဒီစစ်စစ်အဖြစ် ခံယူနိုင်ကြပါစေ။ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာလို့ ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး နိုင်ငံရေး မဲဆွယ်မှု ဘေးအန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးနိုင်ကြပါစေ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ပညာရှေ့သွားရှိသော၊ ပညာဓိကဖြစ်သော ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုပြုနိုင်ကြပါစေ။ လူမှုဝန်းကျင်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လူကြီးလူကောင်းဆိုတဲ့ အပြုအမူမျိုးကို ငါးပါးသီလအားဖြင့် ယှဉ်စပ်ပြီးတော့ လူ့အပြုအမူကောင်းတွေ လေ့ကျင့်တည်ဆောက်မွေးမြူ နိုင်ကြပါစေ....။

ဒါဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ဒီစာတမ်းတိုကို ရေးရကျိုးနပ်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ကိုးကားချက်

၁။ ရွှေဥဒေါင်း၊ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ၊ စိတ်ကူးချိုချို၊ ရန်ကုန်၊ တတိယအကြိမ်၊ မတ်လ၊ ၂၀၁၃။

၂။ ဦးနု၊ ဘာသာရေးဟောပြောချက်များပေါင်းချုပ်၊ မိန့်ခွန်းပေါင်းချုပ် အမှတ် (၃)၊ စိတ်ကူးချိုချို၊ ရန်ကုန်၊ ပထမအကြိမ်၊ မတ်လ၊ ၂၀၁၈။

၃။ မင်းသေ့၊ မြန်မာ့လမ်းပွင့်၊ ဗမာဖြစ်လူမျိုးဝါဒစာတမ်း၊ ရိုးရိုး ရှင်းရှင်းစာပေ၊ ရန်ကုန်၊ ပထမအကြိမ်၊ ဧပြီလ၊ ၂၀၂၀။

ည ၉ း ၁၃

၂၅ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

'aDwfEJYDi , f

၁၉ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀ ။

၂၀၁၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ဦးသိန်းစိန်အစိုးရဟာ ဖြေလျှော့ရေးအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေကို လုပ်ခဲ့တယ်။ ဖြေလျှော့မှုတွေ တော်တော်များများ ရှိခဲ့တယ်။ သည်အထဲကမှ စာပေစိစစ်ရေးကိစ္စကို ဖြေလျှော့လိုက်တဲ့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောချင်တယ်။ ဒါဟာ ကောင်းတဲ့အချက်ဖြစ်တယ်။

စာပေစိစစ်ရေးကို ကျွန်တော် မကြုံရပါ။ ကျွန်တော်ဟာ စာပေနယ်ကို ခြေလှမ်းတာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်က စပါတယ်။ စိစစ်ရေးခေတ် ထနေဆဲကာလမှာ ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ၂၀၁၁၊ ၂၀၁၂ နောက်ပိုင်းမှ ဖြေလျှော့ရေးတွေကို အစိုးရလုပ်တယ်။ ဖြေလျှော့ရေးတွေ တော်တော်များများဟာ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာကို ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ဒီ/ချုပ် အစိုးရတက်လာတော့လည်း စာပေစိစစ်ရေးအတွက် ဖြေလျှော့ထားချက်ဟာ ယခင်အတိုင်းဖြစ်ပါတယ်။ မူလအတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်အစိုးရခေတ်၊ စာပေ စိစစ်ရေးအခြေအနေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် ယခုလက်ရှိအခြေအနေဟာ အများကြီးသာတယ်။ အများကြီး ကောင်းတယ်လို့ ဆိုလို့ရမယ်။

စစ်အစိုးရခေတ်မှာ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ခိုးဖတ်ခဲ့ကြရတယ်။ ဒီဘက်ခေတ်မှာ ဘယ်စာအုပ်ကို မဆို ဖတ်နိုင်ပြီ။ ယခင်က အစိုးရပိတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေ ရှိခဲ့တယ်။ အခု

သည်လို စာအုပ်မျိုးတွေကို လူမြင်ကွင်း စာအုပ်ဆိုင်တွေပေါ်မှာ မလိုချင်မှ အဆုံး၊ ဝယ်လို့ ရနိုင်ပြီ။ စစ်အစိုးရခေတ်မှာ ဖုန်းတစ်လုံးကို သိန်းသုံးလေးဆယ်ပေးဝယ်ရတဲ့ ခေတ်။ ဒါတောင် လူတိုင်း ဝယ်ချင်တိုင်း ဝယ်လို့ မရဘူး။ စစ်ဘက်နဲ့ နီးတဲ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာသာ အခွင့်ထူးခံ သုံးစွဲခွင့်ရှိတာ။ ဒီဘက်ခေတ်မှာ ဆင်းကဒ်တစ်ခုကို ဝယ်ရင် လမ်းဘေးမှာ ဝယ်လို့ရပြီ။ အင်တာနက် အွန်လိုင်းဆိုတာ ဖောချင်းသောချင်း။ သုံးလို့ မကုန်။ ဝင်ချင်တဲ့ ဝက်ဆိုဒ်ဝင်ကြည့်။ လိုချင်တဲ့ စာအုပ်ဒေါင်းလုပ်ဆွဲ။ ဖတ်ချင်သလိုဖတ်။ ဖုန်းထဲ ထည့် ဖတ်ဖတ်။ ကွန်ပြူတာထဲ ထည့်ဖတ်ဖတ်။ ပရင့်ထုတ်ပြီး ဖတ်ဖတ်။ ကြိုက်သလို ဖတ်။

ဖတ်စရာ၊ မှတ်စရာတွေက များလိုက်တာ။ မကုန်နိုင်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်လို ဖတ်မလား။ အိုး...အများကြီးပဲ။ ဗမာလို ဖတ်မလား။ ဖတ်လို့ မကုန်။ လူတွေကလည်း နေ့တိုင်းလိုလို အွန်လိုင်းစာမျက်နှာတွေပေါ်မှာ ရေးလိုက်ကြ တာ။ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရရဲ့ ဖြေလျှော့ရေးဖြစ်စဉ် အတွင်းမှာ ပေါ်လာတဲ့ လူတန်းစားသစ်တွေ ရှိတယ်။ ကီးဘုတ်ခ်ဖိုက်တာတွေဟာ လူတန်း စားသစ်ထဲ မှာပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း စာပေအခင်းအကျင်းဟာ ပြောင်းသွားတယ်။

စာပေစိစစ်ရေးကို ဖယ်လိုက်တော့ အလိုလိုကောင်းသွားတဲ့ အရာတွေ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အလိုလိုတော့ မကောင်းဘူး။ ယခင်က ဂျာနယ်တစ်စောင်ထုတ်ဖို့ ဆိုတာ မလွယ်ဘူး။ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူး။ စာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူး။ ဒါကို ဒီဘက်ခေတ် လူငယ်တွေ သိမနေဘူး။ နားလည်မနေဘူး။ တို့တတွေဟာ ဖတ်ချင်တိုင်း ဖတ်လို့ရတဲ့ခေတ်မှာ လူကြီးဖြစ်လာတာ။ တို့တတွေဟာ ရေးချင်ရာရေးလို့ ရတဲ့ခေတ်မှာ လူကြီးဖြစ်လာတာ။ အခုကြည့်။ အားလုံးဟာ အခွင့်အလမ်းတွေနဲ့ ချည်း ပြည့်နေတယ်။ အားလုံးဟာ သင်ယူစရာတွေနဲ့ချည်း ပြည့်နေတယ်။ လေ့လာစရာတွေ မကုန်နိုင်ဘူး။ သင်ယူစရာတွေ မကုန်နိုင်ဘူး။ ဖတ်စရာတွေ မကုန်နိုင်ဘူး။ ရေးစရာ တွေလည်း ပေါလို့ များလို့။

စစ်အစိုးရခေတ်တုန်းက စာအုပ်တစ်အုပ်ကြောင့် ထောင်ကျတဲ့ခေတ်။ စာအုပ် တစ်အုပ်ကြောင့် စစ်ကြောရေး လုပ်ခံရတဲ့ခေတ်။ စာအုပ်ဖတ်တာတောင် ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ခေတ်။ ဒီခေတ်မှာ ဘယ်မှာမှ ခိုးကြောင် ခိုးဝှက် ဖတ်စရာ မလိုတော့ဘူး။ စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်တွေမှာ လက်သိပ်ထိုး ဝယ်ရမယ့်ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ အားလုံး ဟာ အရှင်း။ ဗွင်းဗွင်း။

ဒီနေ့ခေတ်ဟာ စာပေအခွင့်အလမ်းသစ်တွေ ပေါ်တဲ့ခေတ်ဖြစ်တယ်။ ယခင်က ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်ဖို့ကလည်း မလွယ်။ စက္ကူ စာရွက်ဆိုတာလည်း လိုချင်

တိုင်းမရ။ ပုံနှိပ်စက်တွေဆိုတာလည်း အကန့်အသတ်နဲ့။ ရေးသူကိုလည်း စောင့်ကြည့်ခံရ။ စစ်ဆေးခံရ။ မလိုရင်ထောင်သွင်း အကျဉ်းချ။ စစ်အစိုးရခေတ်က စာပေသမားတွေရဲ့ဘဝက မလွယ်။ စာဟောင်းရောင်းသူတွေရဲ့ ဘဝက မလွယ်။ စာရေးသူတွေရဲ့ ဘဝက မလွယ်။ စာရေးဆရာတွေရဲ့ ဘဝက မလွယ်။ စာဖတ်သမားတွေ အတွက်က မလွယ်။ ပေါပေါပဲပဲ အနှစ်မဲ့၊ ဆူလွယ်နပ်လွယ်တွေနဲ့သာ ဝမ်းချရတာ။ အာသာဖြေရတာ။

စစ်အစိုးရဆိုတာ လူတွေကို တွေးတတ်သွားမှာ သိပ်ကြောက်သကိုး။ စစ်အစိုးရဆိုတာ ပြည်သူတွေ စဉ်းစားဉာဏ်ရှိသွားမှာ သိပ်ကြောက်သကိုး။ စစ်အစိုးရဆိုတာ ပြည်သူတွေ မေးခွန်းထုတ်တတ်သွားမှာ သိပ်ကြောက်သကိုး။ စစ်အစိုးရဆိုတာ တခြားတိုင်းပြည်တွေ ဘယ်လိုကြီးကျယ် တိုးတက်နေတယ်ဆိုတာ ပြည်သူသိသွားမှာ သိပ်ကြောက်သကိုး။

ဒီတော့ ပိတ်လို့ရတဲ့ အပေါက်မှန်သမျှ အကုန်ပိတ်မယ်။ ပြည်သူကို မျက်စိပိတ်နားပိတ်ထားမယ်။ ပြည်သူကို စောဒက မတက်နိုင်အောင်လုပ်မယ်။ ပြည်သူက အထွန့်မတက်အောင် လုပ်မယ်။ ပြည်သူ မေးခွန်းမထုတ်ရဲအောင် လုပ်မယ်။ စစ်အစိုးရဆိုတာ ဒီလိုမျိုး။

စစ်အစိုးရခေတ်မှာ နေပြည်တော်ကြီး တည်ခဲ့တာပဲ။ ဘယ်ပြည်သူတွေ သိလို့တုန်း။ အခုတော့ အဲသည်လို မဟုတ်တော့။ နောက်ဖေးလမ်းကြား ကွန်ကရစ် ခင်းတာတောင် တစ်နိုင်ငံလုံး သိလို့ရနေတဲ့ ခေတ်။ အိုး··· ခေတ်ဟာ မတူတော့ဘူး။ အခင်းအကျင်းဟာ မတူတော့ဘူး။ အခွင့်အလမ်းသစ်တွေ အပြိုင်းအရိုင်း ပေါ်နေတဲ့ခေတ်။ ရေးချင်သလား၊ ဖတ်ချင်သလား··· သိပ်လွယ်။ သိပ်လွယ်။ နိုင်ငံခြား ထွက်ချင်သလား၊ အင်္ဂလိပ်စာသင်ချင် သလား···၊ သိပ်လွယ် သိပ်လွယ်။ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ဖတ်ချင်သလား သိပ်လွယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ် ဘာသာပြန်ချင်သလား။ သိပ်လွယ်။

ဒီလို အခွင့်အလမ်းတွေ ရှိနေတဲ့ခေတ်မှာ၊ လူငယ်တွေဟာ သိပ်ပေါ့လျော့လွန်းတယ်။ သိပ်ပြီးတော့ လတ်လျားလတ်လျား နေနိုင်ကြလွန်းတယ်။ သိပ်ပေါ့တီးပေါ့ဆ နေတတ်ကြလွန်းတယ်။ သိပ်ပြီးတော့ ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စား နိုင်ကြလွန်းတယ်။ ခေတ်ကျပ်ကြီးထဲမှာ လူမဖြစ်ခဲ့ဖူးတော့၊ ခေတ်ဆိုးကြီးထဲမှာ မရုန်းကန်ဖူးတော့ တန်ဖိုးကို နားမလည်ကြဘူး။ ဆရာတော် ဦးသုမင်္ဂလ ဟောဖူးတဲ့ ‘တန်ဖိုးသိမှ တန်ဖိုးရှိတယ်’ ဆိုတဲ့စကားဟာ သိပ်မှန်တာပဲ။

ဒီဘက်ခေတ်မှာ လူငယ်တော်တော်များများဟာ ဖုန်းလေးတစ်လုံးနဲ့ တစ်တောက်တောက်လုပ်ပြီး ဂိမ်းလေး တစ်နှိပ်နှိပ်လုပ်နေကြတယ်။ မျောလိုက်နေကြတာများတယ်။ အခွင့်အလမ်းကို အမိမဖမ်းကြဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဆိုတာ နားမလည်ကြဘူး။ အမေအမွေပေးထားတဲ့ မျက်စိကောင်း၊ နားကောင်းကို အဟောသိကံဖြစ်အောင် ဖြုန်းတီးနေကြတယ်။ မိသားစုက အားကိုးထိုက်တဲ့သူ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိတဲ့သူ၊ ရပ်ရွာက အားကိုးထိုက်တဲ့သူ၊ တိုင်းပြည်က လိုအပ်နေတဲ့သူ ဖြစ်ဖို့ မကြိုးစားကြဘူး။ ဒီခေတ်လူငယ် တော်တော်များများဟာ မျောနေကြတာများတယ်။ 'ငါ ဘယ်သူလဲ' ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိဘူး။ 'ငါ ဘာဝါသနာပါသလဲ၊ ငါ တစ်သက်လုံး လုပ်ရမယ့် အလုပ်ဟာ ဘာလဲ၊ ငါ့ခံယူချက်ဟာ ဘာလဲ' ဆိုတာတွေကို ပြတ်ပြတ်သားသား သိမနေကြဘူး။ 'ငါ ဘယ်ကို သွားနေတာလဲ၊ ဒီအတိုင်းဆိုရင် ငါ ဘယ်ကို ဘယ်လောက်ထိ ရောက်မယ်' ဆိုတာ မမှန်းဆနိုင်ကြဘူး။ မရည်မှန်းနိုင်ကြဘူး။ အားလုံးဟာ အလိုလို ဖြစ်သွားကြမှာလို့ ထင်နေကြတယ်။

တစ်ဖက်မှာလည်း ရတဲ့အခွင့်အရေးကို ကောင်းကောင်း အသုံးချနေတဲ့ လူငယ်တချို့ကို တွေ့ရတယ်။ ဒီလို လူငယ်တွေကတော့ အတော်နည်းတယ်။ သူတို့ဟာ လေ့လာတယ်။ သင်ယူတယ်။ အသစ်အသစ်ဆိုတာကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ စွန့်စားချင်တယ်။ သွားမယ် လာမယ်။ ဝယ်မယ်။ သုံးကြည့်မယ်။ လုပ်ကြည့်မယ်။ ကြိုးစားကြည့်မယ်။ တစ်ဖက်မှာ ပျော်ပျော်နေသလို၊ တစ်ဖက်မှာလည်း လေးလေးနက်နက် ထားပြီး လုပ်တယ်၊ လေ့လာတယ်၊ လေ့ကျင့်တယ်၊ ကိုယ်ရပ်ရမယ့် ပလက်ဖောင်းကို တစ်ဆင့်ချင်းစီ တည်ဆောက်နေတယ်။ ဒီလိုလူငယ်တွေကိုလည်း လူအုပ်ကြီးထဲမှာ တချို့တလေ တွေ့ရတော့ ဝမ်းသာမိတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ပေါ့ပေါ့နေပေါ့ပေါ့စား မျောလိုက်ပြီး၊ လေယူရာတိမ်းပြီး ယိမ်းနေကြတဲ့ လူငယ်တွေတော် တော်များများကို တွေ့ရတော့ အားမလို အားမရ ဖြစ်မိတယ်။ တန်ဖိုးကို နားမလည်နိုင်ကြပါ့လားဆိုပြီး ဒေါသဖြစ်မိတယ်။ ခေတ်တိုင်း စနစ်တိုင်းမှာတော့ ပေါ့ပေါ့တီးပေါ့ဆနဲ့ မျောလိုက်ပဲ ဟားလား ဝါးလားလုပ်တဲ့လူငယ်တွေ ဆိုတာ ရှိနေကြစမြဲပါပဲ။ ပေါ့တီးပေါ့ဆနဲ့ မျောလိုက် နေတဲ့ လူငယ်တွေဟာ ရှိနေစမြဲပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုလူငယ်တွေဟာ ဒီခေတ်မှာ ပိုများနေသလားလို့ တွေးမိပြီး ရေးသားလိုက်ရတာဖြစ်ပါတယ်။

ဘာပဲပြောပြော လူငယ်ဘဝမှာ ပေါ့ပျက်ပျက် မျောလိုက်နေတဲ့ လူငယ်တွေဟာ ကြီးလာရင်လည်း သူငယ်နာ မစင်တဲ့လူကြီးတွေသာ ဖြစ်လာကြမှာ။ လူငယ်ဘဝမှာ

အပတ်တကုတ်ကြိုးစားပြီး ကိုယ့်အသိဉာဏ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကျင့်ကို တည်ဆောက်ပြီး ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် တစိုက်မတ်မတ် အကောင်းဆုံးလုပ်နေတဲ့ လူငယ်တချို့ကပဲ တချိန်ကျရင် တိုင်းပြည်ကို ချီ,မနိုင်ကြတဲ့ လူကြီးတချို့ ဖြစ်လာကြမှာပါပဲ။

ည ၁၁း ၀၂
၁၉ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❐

vlrm vlUzGHnf

၁၄ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀ ။

မျိုးဆက်ဟောင်းဆီကနေ လက်ဆင့်မကမ်းသင့်တဲ့ ရောဂါ(၂) မျိုး ရှိတယ်။ လူတော်ကြောက်ရောဂါနဲ့ မနာလို မစ္ဆရိယရောဂါ ဖြစ်ပါတယ်။

လူတော်ကြောက်ရောဂါဟာ ဘာ့ကြောင့် စဖြစ်တာလဲ။ အကြောင်းကတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်မတော်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မတော်တဲ့ သူဟာ လူတော်ကို ကြောက်တယ်။ အထူးသဖြင့် ကိုယ့်နဘေးကလူ တော်မှာကို သိပ်ကြောက်တယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်အောက်ကလူ တော်မှာကို သိပ်ကြောက်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ ငယ်ပေါင်းကြီး ဖော်တစ်ယောက် တော်သွားမှာ၊ ထူးချွန်သွားမှာ၊ ပေါက်မြောက်သွားမှာကို သိပ်ကြောက်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက်တဲ့သူ အောင်မြင်သွားမှာ၊ ကြီးပွားသွားမှာ သိပ်ကြောက်တယ်။

လူတော်ကြောက်ရောဂါ ရတဲ့သူတွေမှာ ပညာကိုယ်ခံအားနည်းတာ တွေ့ရတယ်။ သူတို့ဟာ ပညာနဲ့ပတ်သက်ရင် ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ်ပဲ သိကြတယ်။ အပေါ်ယံပဲ နားလည်ထားကြတယ်။ ဒါကို သူတို့ကိုယ်တိုင် သတိထားမိတယ်။ သူတို့ဟာ တစ်ခုခုကို သေချာတတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားဖို့၊ လုံ့လထုတ်ဖို့တော့ ပျင်းတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အတ္တနဲ့ လောဘက ကြီးနေပြန်ရော။ ဒါ့ကြောင့် လောဘကိုလည်း မလျှော့ချင်၊ အတ္တကိုလည်း

မချိုးနှိမ်နိုင်တဲ့အခါမှာ သူတို့ဟာ သူတို့ တည်မြဲရေးအတွက် ကြံဆကြရတယ်။ အဲဒါကတော့ လူတော် ဖယ်ရှားရေး ဖြစ်ပါတယ်။

သစ်ချောင်းတစ်ချောင်းဟာ ကောက်သလား ဖြောင့်သလားကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိချင်လား။ လွယ်ပါတယ်။ သူ့ထက်ပိုဖြောင့်တဲ့ သစ်ချောင်းတစ်ချောင်းကို ယှဉ်ချထားလိုက်ပါ။ ဒါဆိုရင် အဖြေက ပေါ်သွားပြီ။ ဒါဆိုရင် အဖြေက သိသာသွားပြီ။ လူတော်ကြောက်တဲ့ သူတွေကလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ သူဟာ သူ့နံဘေးက သာမန်လူတွေအကြားမှာတော့ လူတော်ကြီး၊ လူတတ်ကြီး လုပ်လို့ရတယ်။ ဒီတော့ သူဟာ သူ့နံဘေးက လူတွေကို ခြိမ်းလို့ရတယ်၊ ဖြီးလို့ရတယ်၊ ပညာပြလို့ရတယ်၊ လှည့်စားလို့ရတယ်။ ဖိနှိပ်လို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ မရတော့တဲ့ အနေအထားရှိတယ်။

အဲဒါကတော့ သူ့နံဘေးမှာ သူ့ထက်တော်တဲ့သူ ရောက်လာခြင်းပဲ။ အဲဒီအခါမှာ သူဟာ သူ့စိတ်ကို သူ မလုံတော့ဘူး။ ခါတိုင်း သူ့နံဘေးက လူတွေကို သူ ခါတိုင်း ဖြီးနေကျ၊ ခြိမ်းနေကျ၊ ဖိနှိပ်နေကျအတိုင်း လုပ်လို့မရတော့ဘူး။ အကြောင်းကတော့ သူ့စိတ်ကို သူ မလုံတော့လို့ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ သူ့စိတ်မလုံတော့ဘူး။ စိတ်က မသိုးမသန့် ဖြစ်လာတယ်။ သူက ဒီအတိုင်းနေရင် သူ့ကို နံဘေးက လူတွေက ကိုးကွယ်တယ်၊ ဆည်းကပ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ထက်တော်တဲ့သူ ရောက်လာတဲ့အခါမှာ သူ့ကိုယ်စား အဲဒီလူတော်ကို လေးစားသွားမှာ၊ ကြည်ညိုသွားမှာ၊ ကိုးကွယ်သွားမှာ ကြောက်တယ်။ အဲဒီထက် ပိုကြောက်တာကတော့၊ သူ ရောချ လိမ့်ချ၊ ခြိမ်းတာ၊ ဖြီးတာကို လူသိသွားမှာ သိပ်ကြောက်တယ်။

မြန်မာစကားပုံ ရှိတယ် မဟုတ်လား။ ဆင်ဖြူ့မျက်နှာ ဆင်မည်း မကြည့်သာ… တဲ့။

ဒီသဘောပါပဲ။

ဒီတော့ ပညာအားဖြင့်၊ အသိဉာဏ်အားဖြင့် ကိုယ်ခံအားမကောင်းတဲ့အခါမှာ လူတော်ကြောက်ရောဂါ ရလာတယ်။ လူတော်တော်များများဟာ ကိုယ်နဂို သိထားပြီးသားအသိနဲ့ ဆရာကြီး လုပ်ချင်တယ်၊ ခေါင်းဆောင် လုပ်ချင်တယ်၊ လူတွေအပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးချင်တယ်၊ ရှိထားတဲ့အသိကလေးနဲ့ တစ်သက်လုံး လူတတ်ကြီး လုပ်သွားချင်တယ်။ ဆက်လက်လေ့လာ အားထုတ်ဖို့ကျတော့ ပျင်းတယ်။

ဆက်လက် လေ့လာအားထုတ်ဖို့ ပျင်းတာကြောင့် အသိတွေက မတိုးတော့ဘူး။ နံဘေးက လူတွေက သူ့အသိတွေကို ရိုးလာမှာ ကြောက်တယ်။ သူ့မှာလည်း ဒါပဲရှိတာ။ ဒါ့ထက် ပိုကောင်းတာ ကျွေးတဲ့သူ ရှိလာလို့ သူ့ နံဘေးကလူတွေက စားမိကြိုက်မိသွားရင်

သူ ဝှမ်းမှာပေါ့။ ဒီတော့သူက သူ့ထက်တော်တဲ့သူ ၊ ထူးချွန်တဲ့သူ သူ့နံဘေး ရောက်လာရင် အလိုလိုနေရင်းကို စိတ်က မလုံတော့တာ။ ဒီတော့ သူ့ထက်တော်တဲ့သူ အရေးပါ၊ အရာ မရောက်ဖို့ ကြိုးစားတော့တယ်။ လုံ့လထုတ်တော့တယ်။ သူ့ထက်တော်တဲ့သူ မှန်သမျှကို ဖယ်ရှားဖို့ ကြိုး စားတော့တယ်။

လူတော်ကြောက်ရောဂါ ရနေတဲ့သူတွေဟာ သူ့အသိဉာဏ်နဲ့ သူ့ပညာကို ဆက်လက် ဆည်းပူးဖို့နေရာမှာသာ ပျင်းရိကြတာ၊ လုံ့လ မထုတ်ကြတာ၊ အိရောအိရောနဲ့ နေ့ရွေ့ညရွေ့ ရွေ့နေကြတာ။ သူ့ထက်တော်တဲ့သူကို ဖယ်ရှားဖို့ လုံ့လထုတ်တဲ့နေရာမှာတော့ သိပ်တက်ကြွ တယ်၊ သိပ်ကြိုးစားတယ်။ အင်မတန်လည်း အားထုတ်ကြတယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရင်းက ဘာဖြစ်နိုင်ပါသလဲ။ မနာလိုတာ၊ ဝန်တိုတာ၊ မစ္ဆရိယစိတ်ဆိုတဲ့ လောင်စာတွေကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

လူတော်ကြောက်ရောဂါရှိတဲ့သူမှာ အလိုလိုနေရင်းနဲ့ မစ္ဆရိယရောဂါ စွဲကပ်ပါလာ တယ်။ ကိုယ်ခံအား နည်းတဲ့သူဆီကို တခြားသော ရောဂါဘယတွေ ထပ်တိုးဝင်ရောက်လာ သလိုပဲ။ လူတော်ကြောက်ရောဂါ ရှိတဲ့သူဆီကို မနာလို၊ ဝန်တို၊ ဣဿာမစ္ဆရိယဗိုင်းရပ်စ် တွေကလည်း ဝင်ရောက်ကူးစက်တော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဒီလိုလူတွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လူမမာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလို လူမမာတွေဟာ သူ့တို့မှာ ရှိတဲ့ရောဂါကို ပျောက်အောင် လည်း မကုနိုင်ဘူး။ ကုနိုင်တဲ့ပညာလည်း မရှိဘူး။ ကုချင်စိတ်လည်း မရှိဘူး။ အဲသည့် ရောဂါရနေမှ အသက်ရှင်သလို ခံစားနေရတယ်။ ဒီလိုပဲ လူတော်ကြောက်ရောဂါတို့၊ ဣဿာမစ္ဆရိယ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးတွေဟာ အလိုလိုကူးစက်နိုင်တဲ့ သဘောရှိတယ်။ လူမမာတွေ ဟာ တစ်ဦးကနေ တစ်ယောက်၊ တစ်ယောက်ကနေအများကို ကူးစက်သွားလိုက်တာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လူမမာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာတယ်။

မြန်မာပြည်ကို ကြည့်လိုက်ရင်လည်း သမိုင်းအမွေဆိုးတွေ လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့တာ တွေ့ရတယ်။ ရောဂါပိုးတွေကို မျိုးဆက်ဟောင်းက မျိုးဆက်သစ်ကို အမွေပေးတာ တွေ့ရတယ်။ မျိုးဆက်သစ်ကလည်း ပညာနုပ်နည်းတဲ့အခါ ရောဂါပိုးမှန်း မသိဘူး။ မျိုးဆက်ဟောင်းက လူကြီးတွေဟာ ရှေးဟောင်းဆိုတာ ထိန်းသိမ်းရကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ဂျင်းကို ထည့်တယ်။ အမွေဆိုတာ ထိန်းသိမ်းရမယ်ဆိုတဲ့ ဂျင်းကို ထည့်တယ်။ အမွေဆိုတာ ဆက်ခံရမယ်ဆိုတဲ့ ဂျင်းကို ထည့်တယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ရှေးရိုးစွဲဝါဒကို ထူထောင်ပြီး ယုတ္တိ အမှားတွေကို သူတို့အတ္တတွေ အခွန့်ရှည်ဖို့အတွက် ဖိုထိုးလောင်ကျွမ်းစေတော့တာပဲ။

ပညာနုပ်နည်းတဲ့ မျိုးဆက်သစ်က ဒါကို မသိပါဘူး။ ရှေးထုံးကို မပယ်ကောင်းဘူးဆိုတဲ့ တရားသေအစွဲနဲ့ လက်ဆင့်ကမ်းယူတယ်။ မွေခံထိုက်စေ‥‥ ဆိုတဲ့ စကားရပ်က ပါသေး။ ဒီတော့ လူမမာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကြီးထွားလာတယ်။ ခိုင်မာလာတယ်။ ကြီးမားလာတယ်။ ကျယ်ပြန့်လာတယ်။

အရူးတွေဟာ အရူးတွေ အချင်းချင်းအကြားမှာ သူတို့ကိုယ် သူတို့ အရူးလို့ မထင်ကြပါဘူး။ မိုးခါးရေသောက်ပြီး ရူးသွားတဲ့ အရူးတွေ များလာပြီး လူကောင်းတွေကို အရူးလို့ လက်ညှိုးထိုးကြတယ်။ လူကောင်းတွေထဲမှာလည်း group think လို့ခေါ်တဲ့ အုပ်စုအတွေးကို မကျော်နိုင်တဲ့သူတွေက အများလိုပဲ မိုးခါးရည်သောက်လိုက်ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ လူမမာ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လူကောင်းသူကောင်း မကျန်တော့လောက်တဲ့အထိ ဖြစ်လာတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်ဟာ ဒီဖြစ်စဉ်ကို နားလည်ရမယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်ကို နားလည်သင့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့နေတဲ့ မျိုးဆက် မဖြစ်သင့်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆန်ကုန်မြေလေးတွေ မဖြစ်သင့်ဘူး။ လတ်လျားလတ်လျားနဲ့ အိရောအိရော ယောင်ဝါး မျိုးဆက် မဖြစ်သင့်ဘူး။ အတိတ်ကို လေ့လာသင့်တယ်။ အတိတ်မှာတော့ မနေထိုင်သင့်ဘူး။ လူကြီးသူမတွေ လက်ဆင့်ကမ်းတဲ့အရာဟာ မသင့်ရင် လက်ဆင့်ကမ်းတဲ့လက်ကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပုတ်ချပစ်လိုက်ရတယ်။ ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းဆန်ရမယ်။ အမွေတိုင်းကို မယူသင့်ဘူး။

ကျွန်တော့်တို့ကို ပေးတဲ့ အမွေတွေက ဘာတွေလဲ။ အာဃာတအမွေတွေလား၊ မုန်းတီးခြင်း အမွေအနှစ်တွေလား။ မနာလို၊ ဝန်တို၊ ဣဿာ မစ္ဆရိယစိတ်နဲ့ ကဖျက် ယဖျက် လုပ်တတ်တဲ့ အမူအကျင့်တွေလား။ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရှေ့က မျိုးဆက်ကို မေးခွန်းထုတ်ရတယ်။ မေးခွန်းတွေ နာနာထုတ်ရမယ်။ နိုင်နိုင်ထုတ်ရမယ်။ ကျွန်တော့် ခေါင်း

ထဲမှာ အသိနဲ့ ပညာနုပ်နည်းရင် မေးခွန်းတွေ ထုတ်တတ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ထုတ်တတ်တယ် ဆိုရင်လည်း သိပ်လွယ်လွန်း အားကြီးနေလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့က မျိုးဆက်ဟောင်းကို အားမနာသင့်ဘူး။

လူကြီးဆိုတာ ကိုယ့်ထက် အသက်ကြီးလို့ လူကြီးဖြစ်နေတာ။ ကိုယ့်ထက် အရင် မွေးလို့ လူကြီးဖြစ်နေတာ။ လူကြီးဖြစ်တာ တစ်ခုတည်းနဲ့တော့ လေးစားရိုသေညွှတ်တွားလို့ မဖြစ်ဘူး။ လူကြီးတစ်ယောက်မှာ လူကြီးတစ်ယောက်နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အသိဉာဏ်ပညာ၊ အတွေ့အကြုံ၊ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ရင့်ကျက်မှုတွေ ရှိမှ။ ဒီလိုတန်ဖိုးတွေ ကိန်းအောင်းနေမှ ကျွန်တော်တို့ဟာ လူကြီးတွေကို လေးစားရမယ်။ လေးစားဖို့လိုတယ်။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင် လေးစားဖို့ မထိုက်ဘူး။

ကျွန်တော့် အစ်မတစ်ယောက် ငယ်ငယ်တုန်းက ဘုရားရှိခိုးရင်၊ အမြဲတမ်း ထည့်ရွတ်တဲ့ ရှိခိုးနည်းနဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်တုန်းကမှ ဘုရား မရှိခိုးခဲ့ဖူးဘူး။ နောက်လည်း ရှိခိုးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရှိခိုးရင်းနဲ့ 'ကိုယ့်ထက် တစ်နာရီကြီးသောသူ၊ တစ်မိနစ် ကြီးသောသူတို့ကို ရှိခိုးပါ၏…ဘုရား…' တဲ့။

ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုပုံစံမျိုး ဘယ်တော့မှ ရှိခိုးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်ဟာ ပေးတဲ့အမွေတိုင်းကို မျက်စိမှိတ်ပြီး အားလုံး ဖွတ်အတင်း လက်ခံနေရလောက်တဲ့အထိ မတုံးဘူး။ မ,အဘူး။ မညံ့ဘူး။ မနုပ်နည်းဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ စိစစ်မယ်။ စဉ်းစားမယ်။ တွေးမယ်။ ချင့်ချိန်မယ်။ ဆင်ခြင်မယ်။ လေ့လာကြည့်မယ်။ ရှာဖွေကြည့်မယ်။ ယုတ္တိ ရှိမရှိ၊ ယထာဘူတကျ မကျ၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျ မကျ သုံးသပ်မယ်။ အကဲဖြတ်မယ်။ အဲသည်လို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ငါတို့က အကြီး၊ ငါတို့က လူကြီး၊ ငါတို့က ဆရာတွေ၊ မိဘတွေ ဆိုပြီးတော့ အရမ်းကာရော ထိုးသိပ်လက်သိပ်ထိုးလောက်ရအောင် ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်က မညံ့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ ခေါင်းပါတယ်။ ခေါင်းထဲမှာ ဦးနှောက်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လေ့လာချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဝါဒ မဖြန့်နဲ့။ ကျွန်တော်တို့ကို ဂျင်း မထည့်နဲ့။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်မှာ ရှေ့မျိုးဆက်ဟောင်းက အနာနဲ့ ရောဂါတွေကို ကျွန်တော်တို့မှာ မကူးအောင် ကြိုးစားဖို့ လုပ်ရမယ်။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင်တော့ လူမမာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘယ်တော့မှ ဆုံးမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။

အပင်ကြီးလို့သာ နတ်ဖြစ်နေတာ၊ ပြစရာ တန်ခိုးက မရှိတဲ့ နတ်တွေကို သိပ်မလေးစားချင်ဘူး။ ပညာတန်ခိုး၊ ကိုယ်ကျင့်တရားတန်ခိုး၊ ရင့်ကျက် တည်ငြိမ် ဖြောင့်မတ်

တည်ကြည်မှု တန်ခိုးတွေကို ပိုင်ဆိုင်တဲ့ နတ်တွေ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ အသက်ကြီးလို့ လူကြီး ဖြစ်နေတာကို အလကားပဲတင်း အလေးစား မခံချင်စမ်းပါနဲ့…လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

နံနက် ၀ း ၁၅

၁၄ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့။

❐

vl^pepf

၁၀၊ မတ်၊ ၂၀၂၀

လူကို မွေးပါ။ စနစ်ကို တည်ဆောက်ပါ။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ကို နှစ်အကြာကြီး ရောက်ခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် အင်္ဂလိပ်ရဲ့ အမွေကောင်းကို မရပါ။ မရဘူးဆိုတာ အင်္ဂလိပ်က မပေးလို့ မဟုတ်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်ဆီက မယူနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယူနိုင်တဲ့လူတချို့ ရှိပေမယ့်လည်း မြန်မာအများစုဟာ အင်္ဂလိပ်အမွေကောင်းကို ငြင်းပယ်ခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ တိုင်းပြည်တွေဟာ လွတ်မြောက်ပြီး မကြာမီ ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်၊ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ အနိမ့်ကျဆုံး ကျဆင်းခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာတွေဟာ စနစ်ကို မတည်ဆောက်တတ်ဘူး။ မြန်မာတွေဟာ စနစ်တစ်ခုကို မထူထောင်တတ်ဘူး။ စနစ်ကောင်းကို လက်ဆင့်ကမ်း အမွေယူဖို့လည်း မတတ်ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်က မြန်မာကို စနစ်တွေ အမွေပေးခဲ့ပါတယ်။ မြို့ပြစနစ်ကို ဘယ်လို တည်ဆောက်မယ် ဆိုတာ။ ပညာရေးစနစ်ကို ဘယ်လို အသက်သွင်းမယ်ဆိုတာ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်ကို ဘယ်လို စီမံရမယ် ဆိုတာ။ ဗျူရိုကရေစီစနစ်ကို ဘယ်လို တည်ဆောက်ရမယ် ဆိုတာ။ သယံဇာတ ထုတ်ယူနည်း စနစ်ဆိုတာ ဘယ်ပုံ၊ ဘယ်ကဲ့သို့။ စသည်ဖြင့်....။

မြန်မာတွေဟာ စနစ်ဆိုတာနဲ့ ဝေးပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ကိစ္စတွေ အပေါ် အာရုံပြုတာများလို့ စနစ်ဆိုတာကို လူပုဂ္ဂိုလ်ထက် အလေးမထားခဲ့ဘူး။ မူနဲ့ စနစ်နဲ့သွားတဲ့လမ်းစဉ်ကို

မနှစ်မြို့ဘူး။ မကြိုက်ဘူး။ မခံမင်ဘူး။ လူ အပေါ်မူတည်ပြီး သွားရတာကို ကြိုက်တယ်။ သဘောကျတယ်။ နှစ်ခြိုက်တယ်။ လူနဲ့မူယှဉ်ရင် မူကိုပစ်တယ်။ လူကိုချစ်တယ်။ မူဆိုတာ၊ စနစ်ဆိုတာကို အပေါ်ယံသဘောပဲ သုံးတယ်။ ကိုယ့်ကျိုးစီးပွားချဲ့ထွင်ဖို့ သုံးတတ်တယ်။ မူတို့စနစ်တို့ ဆိုတာကို လက်ခုပ်ထဲကရေလို မှောက်လိုမှောက်၊ သွန်လိုသွန်လုပ်တတ်တယ်။ ဒီတော့ မြန်မာတွေဟာ မူတို့ စနစ်တို့နဲ့ ဝေးတယ်။

စနစ်မကျခဲ့လို့လည်း မြန်မာတွေဟာ အခုအချိန်ထိ၊ စားသောက် နေထိုင်မှုမှာဖြစ်ဖြစ်၊ ရောင်းရေးဝယ်တာမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သွားမှုလာမှုမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လေ့လာသင်ကြားရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ပရမ်းပတာ ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ ဖြိုလရမ်းကြီး ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ စနစ်ဆိုတာနဲ့ မြန်မာတွေဟာ ဂလိုဘယ်လိုက် ဖေးရှင်းခေတ်မှာတောင် ဝေးနေတုန်းဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာဟာ စနစ်ကို မတည်ဆောက်တတ်သလို၊ လူကိုလည်း မမွေးတတ်ဘူး။ လူကို ဘယ်လို မွေးမြူရမလဲ ဆိုတာကို နားမလည်ဘူး။ ဘာသာရေးမှာ သားသမီးကို ဘယ်လို ပြုစုပျိုးထောင်ရမယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓက ဥပမာ၊ ဥပမေယျတွေနဲ့ လမ်းညွှန်ခဲ့ပေမဲ့ လုပ်ရင် တလွဲလုပ်တယ်။ အဲဒါ မြန်မာဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးစနစ်မှာလည်း ကျောင်းသားကို အကောင်းဆုံး ပျိုးထောင်ဖို့ မလုပ်နိုင်သလို၊ လမ်းလွဲနေတဲ့ သွန်သင်မှုတွေကလည်း ယုတ္တိ အမှားတွေအဖြစ် မင်းမူနေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာ့သမိုင်းကို ကြည့်ရင် လူကို မမွေးတတ်လို့ လူကောင်းသူကောင်းတွေ ပြည်ပရောက်သွားကြတာ တွေ့ရမှာပါ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ဗီဇကောင်းတွေ သင်းသတ်ခံရတာကိုလည်း တွေ့ရမှာပါ။ လူကောင်းသူကောင်းကို ပျော်အောင် မထားတတ်လို့ လူသူတော်ကောင်း မပျော်တဲ့တိုင်းပြည်အဖြစ် မြန်မာပြည်ဟာ ဖြစ်တည်နေပါတယ်။ လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ဆိုတာ လောက်လောက်လားလား ပြစရာ မရှိပါ။ နိုင်ငံခြားပညာ သင်ယူနိုင်ရင်ပဲ စိန်နားကပ်ရောင်နဲ့ ပါးပြောင်တတ်တဲ့အကျင့်က သာလို့ ဆိုးပါသေးတယ်။ မြန်မာတွေဟာ လူကို မမွေးတတ်သလို၊ လူကိုလည်း တန်ဖိုးမထားတတ်ပါဘူး။ ဘာသယံဇာတမှ မရှိပေမယ့်၊ လူကို မွေးတတ်လို့ စင်္ကာပူဟာ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝလာပါတယ်။ လူကို တန်ဖိုးထားတတ်လို့၊ လူတော်ကို မွေးပြီး စားတတ်နေပါတယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်မှာ လူတော်မရှိသေးပေမယ့် လူတော်ကို မြူဆွယ်ဆွဲဆောင်တဲ့နေရာမှာ စင်ကာပူက သိပ်တော်ပါတယ်။ မြန်မာဟာ ဒါကို မသိပါ။ မတတ်ပါ။ မြန်မာခေါင်းဆောင်တွေရော၊ မြန်မာလူကြီး

သူမတွေရော အားလုံးလိုလိုဟာ လူတော်ကြောက်ရောဂါ ရှိပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ မနာလိုဝန်တို မစ္ဆရိယစိတ် အားကြီးပါတယ်။

မနာလိုဝန်တို မစ္ဆရိယစိတ်အားကြီးတာကြောင့် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လူတော်ဟာ ကြာကြာမနေနိုင်ပါ။ ဝေးဝေးပြေးဖို့သာ ကြိုးစားပါတယ်။ မတတ်သာလို့ နေချင်နေရမယ်၊ မပျော်ပါဘူး။ ဒီတော့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လူတော်မနေပျော်ကြဘူး။ လူတော်တွေ မနေပျော်ကြလို့လည်း တိုင်းပြည်မှာ၊ တစ်ဖက်ကန်းတွေ မင်းမူကြီးစိုးနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ည ၁၁ ႏ ၀၀
၁၀ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❐

vhrpdyfn။

၃ ၊ မတ်လ ၊ ၂၀၂၀

လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ စိတ်ပညာရဲ့ အဆက်အစပ်ကို လေ့လာကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ သမိုင်းနောက်ခံကို ကြည့်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပြောင်းလဲဖြစ်တည်မှုကို လေ့လာဖို့လိုပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ပုံစံနဲ့ စရိုက်သကန်ကို လိုက်ပြီး ပြောင်းလဲလာတဲ့ လူမှုစရိုက်ဟာ သိပ်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကြည့်ရင် သမိုင်းဖြတ်သန်းမှု စုံတာတွေ့ရတယ်။ သက်ဦး ဆံပိုင် ဘုရင်စနစ်၊ ပဒေသရာဇ်စနစ်ကို ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးတယ်။ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံ ကျွန်နိုင်ငံဘဝကို ကျရောက်ဖူးတယ်။ ဖက်ဆစ်စနစ် အောက်မှာ နင်းပြားဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီကို မြည်းစမ်းခဲ့ဖူးတယ်။ စစ်အာဏာရှင် အစိုးရလက်အောက်မှာ နေထိုင်ခဲ့ဖူးတဲ့ ရှည်ကြာသောသမိုင်း ရှိခဲ့တယ်။ ဆိုရှယ်လစ်ယောင်ယောင်ဘဝကိုလည်း ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးတယ်။ တစ်ပါတီအာဏာရှင်လက်အောက်လည်း ရောက်ဖူးတယ်။ စစ်ဝါဒီတွေရဲ့ ဖိနှိပ်ညှဉ်းဆဲမှုကိုလည်း ခံခဲ့ရဖူးတယ်။ ဖားတစ်ပိုင်း ငါးတစ်ပိုင်း အစိုးရလက်အောက်မှာ နေထိုင်ခဲ့ဖူးတယ်။

သမိုင်းဖြတ်သန်းမှုတွေ စုံလင်သလောက်၊ သင်ခန်းစာ မယူနိုင်တဲ့ တိုင်းပြည်ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့သမိုင်းဟာ အကွဲအပြဲသမိုင်းဖြစ်တယ်။ မြန်မာ့သမိုင်းဟာ ဖိနှိပ်ညှဉ်းဆဲမှုတွေရဲ့ သမိုင်းဖြစ်တယ်။ မြန်မာ့သမိုင်းဟာ မလွတ်လပ်ခြင်းသမိုင်း ဖြစ်တယ်။ မြန်မာ့သမိုင်းဟာ အကြောက်တရားတို့ရဲ့ သမိုင်းဖြစ်တယ်။ မြန်မာ့သမိုင်းဟာ ချသမိုင်း ဖြစ်တယ်။

သမိုင်းကို လေ့လာခြင်းဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို သိနိုင်တယ်။ နားလည်နိုင်တယ်။ သမိုင်းဖြစ်စဉ်တွေကို ကြည့်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ တုံ့ပြန်မှုကို နားလည်နိုင်တယ်။ စွဲမြဲနေခဲ့ဖူးတဲ့ ဓလေ့စရိုက်တွေကို သိနိုင်တယ်။ မြန်မာတွေမှာ ဘယ်လိုဓလေ့စရိုက်တွေ ကိန်းဝပ်နေပါသလဲ။

သံသယစိတ် လွှမ်းကဲတာဟာ မြန်မာတွေရဲ့စရိုက် ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မယုံနိုင်တဲ့ အပြင်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း မယုံနိုင်ပါဘူး။ မြန်မာတွေဟာ တစ်ဖက်မှာ သံသယစိတ်အားကြီးသလို၊ တစ်ဖက်မှာလည်း ရမ်းယုံ၊ ကန်းယုံ၊ မှန်းယုံပြီး မျက်စိတစ်ဖက်လပ်နေတဲ့ စရိုက်မျိုးရှိပါတယ်။ မယုံကြည်မိရင် တစ်သက်လုံး သံသယထားတတ်ပြီး၊ ယုံမိရင်လည်း တစ်ဘဝလုံး ပစ်ယုံတတ်ကြတယ်။ အယူဝါဒတစ်ခုကို သေသည်အထိ ဆွဲကိုင်နိုင်မှ သစ္စာရှိတယ်လို့ ထင်မှတ်မှားနေကြတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ မြန်မာတွေဟာ ဆင်ခြင်တုံတရား စက်ဝန်းကနေ ခပ်ဝေးဝေးကို ရောက်ကုန်ကြတယ်။

တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် သံသယစိတ်ရဲ့ အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ ပေါင်းစည်းပြီး မလုပ်နိုင်ဘူး။ ပူးပေါင်းပြီး မလုပ်နိုင်ဘူး။ အထူးသဖြင့်စွမ်းတဲ့သူတွေ စုပေါင်းပြီး မလုပ်နိုင်ဘူး။ မြန်မာတွေမှာ တစ်ကိုယ်တော် သိုင်းသမားတွေ များပါတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အစွမ်းရှိလာရင် တစ်ကိုယ်တော် ကျိတ်တတ်ပါတယ်။ စွမ်းတဲ့သူတွေစုပေါင်းပြီး လုပ်ကြတာ နည်းတယ်။ စွမ်းသူတွေ ကလည်း ပေါင်းဖို့ မကြိုးစားဘူး။ ကိုယ့်နယ်မှာ ကိုယ်ပဲ ဘုရင် လုပ်ချင်ကြတယ်။

ဒါ့ကြောင့် မြန်မာ့သမိုင်းကို ကြည့်ရင် မကွဲဖူးတဲ့ ပါတီ၊ မကွဲဖူးတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဆိုတာ ခပ်ရှားရှားဖြစ်ပါတယ်။ အဖွဲ့တွေ ဖွဲ့ပြီးကြရင်လည်း ကွဲကြတာများပါတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အစုအဖွဲ့နဲ့ လုပ်ကိုင်တတ်တဲ့ အလေ့အကျင့် နည်းလွန်းတယ်။ မြန်မာတွေဟာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေး နည်းလမ်းကို သုံးပြီး ပြဿနာဖြေရှင်းတာ နည်းတယ်။ မြန်မာတွေဟာ မတူကွဲပြားမှုအပေါ် ရှုမြင်ပုံက သိပ်ကျဉ်းမြောင်းလွန်းတယ်။ ဒါဟာ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စိတ်နေသဘောထားလို့ ပြောရင် ရနိုင်ပါတယ်။

ည ၉ း ၂၁
၃ ၊ မတ်လ ၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့။

❒

uq,ftvkyfuq,ftvkyf

၂၉ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

စာရေးဆရာရဲ့ အလုပ်ဟာ၊ ပြည်သူကို စာဖတ်ဖို့ တိုက်တွန်းရတဲ့အလုပ် မဟုတ်ပါဘူး။ စာကောင်းပေမွန် ထွက်အောင်ရေးဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာက ကိုယ့်စာ ကိုယ်စာရေးဖို့ထက် စာဖတ်ဖို့ တိုက်တွန်းတဲ့အလုပ်ကို လုပ်နေရတာဟာ အံမဝင်လှပါဘူး။ ဘဝင်မကျလှပါဘူး။ နေရာမကျလှပါဘူး။ စာရေးဆရာဟာ လူတွေစာဖတ်ဖို့ အာရုံစိုက်နေရတာထက် ကိုယ့်စာကို ကိုယ် အကောင်းဆုံးရေးနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကိုယ်အလုပ်ကို ကိုယ်လုပ်ခြင်းသည်ပင် အကောင်းဆုံးကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာတွေဟာ၊ စာများများ ဖတ်ကြဖို့ တိုက်တွန်းနေတာတွေ တွေ့နေရရင် ကိုယ့်အလုပ်မဟုတ်တာကို လုပ်နေကြတယ်လို့ တွေးမိပါတယ်။

တကယ်တော့ စာရေးဆရာက စာဖတ်ဖို့ တိုက်တွန်းနေစရာ မလိုပါဘူး။ အဲသည့်အစား စာရေးဆရာကို ပြည်သူက စာကောင်းတွေ ရေးဖို့သာ တိုက်တွန်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးတော့ နိုင်ငံရေးသမား။

နိုင်ငံရေးသမားဟာ ပြည်သူကို မဲပေးဖို့ တိုက်တွန်းနေရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးသမားဟာ ပြည်သူ မဲပေးချင်အောင် လုပ်ဆောင်ပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူဟာ ကိုယ့်အိမ်ထဲကနေ မဲရုံကို တကူးတကလာပြီး မဲပေးချင် စိတ်ပေါက်အောင်၊ နိုင်ငံရေး

သမားတွေက ညှို့အားပြင်းပြင်းနဲ့ ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူက ဒီလူ့ကို မဲပေးခွင့် မရဘူးဆိုရင် ငါတို့ဟာ လူကောင်းတစ်ယောက် ဆုံးရှုံးတော့မယ်လို့ ထင်နေရလောက်တဲ့အထိ နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ ကိုယ့်ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ဖြည့်ကျင့်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုဟာကတော့ ပြောင်းပြန်။

ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ့် နိုင်ငံရေးသမားဟာ ပြည်သူ့ရဲ့မဲကို သူတောင်းစား လိုက်တောင်းသလို တောင်းနေစရာ မလိုပါ။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်ပြထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့နိုင်ငံရေးစွမ်းရည်နဲ့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားပြုမှုကို ကျယ်သထက်ကျယ်အောင်၊ ခိုင်သထက် ခိုင်အောင် လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားဟာ ကိုယ့်ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ပြနိုင်မယ့်ကွင်းမှာ ကစားပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကစားကွက်လှရင် ပြည်သူ့လက်ခုပ်သံရမှာ ကြိမ်းသေပါပဲ။ အခုဟာကတော့ ပြောင်းပြန်။

❖ **မဲမရမှာ မပူပါနဲ့။**

❖ **နိုင်ငံရေးသမား လုပ်ပြီး နိုင်ငံရေးအရည်အချင်း မရှိမှာကိုသာ ပူပါ။**

စတိတ်ရှိုးပွဲတွေမှာ 'လက်ခုပ်သံလေးတွေ ကြားချင်ပါတယ်' လို့ စင်ပေါ်တက်ဆိုသူက ပရိသတ်ကို လက်ခုပ်သံတောင်းတာ ကြားဖူးကြမှာပါ။ အဆိုတော်ရဲ့အလုပ်ဟာ ကိုယ်ဆိုတဲ့ သီချင်းကို ခံစားမှုအပြည့်နဲ့ အကောင်းဆုံး သီဆို ဖျော်ဖြေဖို့သာဖြစ်ပါတယ်။ လက်ခုပ်သံဟာ ကိုယ့်အနုပညာကောင်းရင် ရလာမှာပါ။ လက်ခုပ်သံလေးတွေ ကြားချင်ပါတယ်လို့ တောင်းတာဟာ အဆိုတော်ရဲ့ အလုပ်မဟုတ်ပါဘူး။ အနုပညာသမားရဲ့ အလုပ်မဟုတ်ပါဘူး။

ဒီခေတ်မှာတော့ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် အကောင်းဆုံး မလုပ်သူတွေကို ခပ်များများတွေ့နေရပါတယ်။ နေရာတွေ လွဲနေတယ်။ ဘုရားကား အောက်၊ မျောက်ကားအထက်ဖြစ်နေတယ်။ အိုးကမပူ စလောင်းက ပူနေတယ်။ မြင်းက မလှုပ်၊ ခုံကလှုပ်နေတယ်။ မယောင်ရာ ဆီလူးနေတယ်။ ယုန်တောင် ပြေး ခွေးမြောက်လိုက် ဖြစ်နေတယ်။

ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်မလုပ်ကြတဲ့ ပြဿနာဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်ကို ကာကွယ်ရမှာက စစ်တပ်ရဲ့အလုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်တပ်က ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်မလုပ်ဘူး။ စစ်တပ်က စီးပွားရှာတယ်။ စစ်တပ်က နိုင်ငံရေးဝင်လုပ်တယ်။ စစ်တပ်က အုပ်ချုပ်ရေးကို ဝင်လုပ်တယ်။ စစ်တပ်ဟာ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်မလုပ်ဘူး။

ဘုန်းကြီးရဲ့အလုပ်ဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့သွန်သင်ချက်တွေ ပြန့်ပွားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုန်းကြီးဟာ ဘုန်းကြီးအလုပ်ကို ဘုန်းကြီး မလုပ်ဘူး။ အမျိုးဘာ သာသာသနာလို့

အော်တယ်။ လူမျိုးရေးကိစ္စမှာ ဝင်ပါတယ်။ တစ်လင် တစ်မယားစနစ်ကို အသက်သွင်းတဲ့ ခြင်ထောင်ထဲက ကိစ္စမှာ ဝင်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဟာ ဘုန်းကြီးအလုပ်ကို ဘုန်းကြီးမလုပ်ဘူး။

မြန်မာပြည်မှာ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်မလုပ်တဲ့လူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိပါတယ်။ အစုံသုပ်တွေ ရှိတယ်။ ပါလေရာ ငပိချက်တွေ ရှိတယ်။ ယောင်ခြောက်ဆယ်တွေ ရှိတယ်။ ရောယိမ်းလိုက် ဘသားယိမ်းလိုက်နဲ့ ယိမ်းအက ကနေသူတွေ ရှိတယ်။ ဟိုစပ်စပ် ဒီစပ်စပ် နဲ့ အုတ်ရောရော ကျောက်ရောရော တွေလည်း အများကြီး။ မြန်မာပြည်ကတော့ ၊ ကိုယ့် အလုပ်ကို ကိုယ်ပီပီပြင်ပြင် နဲ့ တစိုက်မတ်မတ် အကောင်းဆုံးမလုပ်နိုင်ကြလို့ ပြဿနာတွေ က ပိုများလာပါတယ်။ အစကတည်းက ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်လုပ်နေကြရင် ဒီလောက် ပြဿနာတွေ ရှုပ်မယ် မထင်ဘူး။

ည ၇ း ၄၇
၂၉ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ဟုမ္မလင်းမြို့။

❒

jrefmjynma&;orkdif;pOfqef;ppfcsuf

၆ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

မြန်မာပြည်ရဲ့ပညာရေးသမိုင်းစဉ်ကို လက်လှမ်းမှီသမျှ တို့ထိချင်ပါတယ်။

ပညာရေးအစ ဘုန်းကြီးကျောင်းက

မြန်မာပြည်ရဲ့ပညာရေးကို ကြည့်ရင်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းက စတာတွေ့ရပါတယ်။ 'ကျောင်း' ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းကို ကြည့်ရင် သိသာနိုင်ပါတယ်။ ရှေးရှေးဘုရင်လျောင်းလျာ၊ မင်းညီမင်းသားတွေ အားလုံးဟာ ဘုန်းကြီး ကျောင်းထွက်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အားလုံး နီးပါးဟာ ပညာရေးဆိုတာကို ထိတွေ့ဖို့ ဘုန်းကြီးတွေကို အားကိုးရတယ်။ သံဃာတွေကို အားကိုးရတယ်။

ဘာသာရေးနဲ့ နိုင်ငံရေး

ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အခြေပြုပြီး ဆက်နွယ်သွားတဲ့ နယ်ပယ်တွေ ရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီး သံဃာဆိုတာ ဘာသာရေးနယ်က ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာရေးနယ်က ဦးစီးဦးဆောင် ဘုန်းကြီးသံဃာတွေဆီက ပညာရေးကို ရရှိခဲ့တဲ့ ဘုရင်တွေဟာ သူတို့အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်ရာ တိုင်းပြည်မှာ ဘာသာရေးနဲ့ ဆက်နွယ်တဲ့ အာဏာစက်ကို ထူထောင်ပါတယ်။ ဒီနည်းဟာ

ရာဇပလ္လင်ကို ခိုင်မြဲစေသော အကြောင်းတရားလည်း ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အကြောင်းကတော့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘာသာရေးအပေါ်မှာ စွဲမြဲတဲ့ ယုံကြည်မှုရှိလို့ ဘုရင်ဟာ ဘာသာရေးနဲ့ သူ့ရဲ့ရာဇပလ္လင်ခိုင်မြဲအောင် လုပ်သလို၊ ဘာသာရေးနည်းအားဖြင့် သူ့ရဲ့ တရားဝင်မှုကို ထူထောင်တာလည်း ရှိပါတယ်။ စစ်ရေးနည်းဟာ အာဏာကို အမာနည်းနဲ့ ထူထောင်တာဖြစ်ပြီး၊ ဘာသာရေးကို အသုံးချတာဟာ အပျော့နည်းနဲ့ အာဏာကို ခိုင်မြဲအောင်လုပ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် ဘုရင်တွေဟာ ဘာသာရေးနဲ့ ဆက်နွှယ်နေတာဟာ ထူးသောအကြောင်း မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘာသာရေးဟာ ဆက်နွှယ်နေတယ်။ ယခင်ကလည်း ဆက်နွှယ်နေတယ်။ အခုလည်း အပြန်အလှန် ဆက်နွှယ်မှီတည်ပြီး တည်ရှိနေတဲ့အရာတွေ ဖြစ်နေဆဲဖြစ်တယ်။

အာဂုံနည်း

နောက်တစ်ခုက ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးမှာ သုံးတဲ့နည်း။

ကျွန်တော့်တို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ‘အာဂုံရမှ အာဂလူ’ ဆိုတဲ့ ယူဆချက်ဖြစ်တယ်။ အကြောင်းကတော့ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေက စတယ်လို့ ယူဆလို့ရပါတယ်။ သံဃာတွေဟာ ဗုဒ္ဓပိဋကတ်တော်တွေကို နှုတ်အားဖြင့် လက်ဆင့်ကမ်း သယ်ဆောင်လာတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ ပေ၊ ပုရပိုက်တွေ ပေါ်လာတဲ့အခါမှာ သင်္ဂါယနာတင်ကြရတဲ့ အတည်ပြုချက်နဲ့ ပေထက်အက္ခရာ တင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျောက်ထက်အက္ခရာ တင်တဲ့အဆင့်ကို ရောက်လာတယ်။

ဗုဒ္ဓအဆုံးအမတော်တွေဟာ ဘယ်လိုပဲ ခေတ်ပေါ်နည်းနဲ့ ခိုင်မြဲအောင် အက္ခရာ ရေးထိုး၊ ဖြန့်ချိ သယ်ဆောင်လာတယ်လို့ပဲ ပြောပြော ဘုန်းကြီးသံဃာတွေမှာ ရှေးအစဉ်အဆက်ကတည်းက နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်က ကျင့်သုံးလာတဲ့ နှုတ်တက် အာဂုံရွတ်ခြင်း ဓလေ့ကို မစွန့်လွှတ်ပါ။ ဒီတော့ မြန်မာပြည်ပညာရေးရဲ့ အဦးအစဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဘုရင်တွေ ကိုယ်တိုင်ဟာ ပညာရေးအတွက် ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အားကိုးရတယ်။ သာမန်ပြည်သူလူထုဟာလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အားကိုးရတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဟာ မြန်မာ့ပညာရေးရဲ့ အဦးအစဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဘုန်းကြီး၊ သံဃာတွေ အစဉ်အဆက်ကျင့်သုံးတဲ့ နှုတ်တက် အာဂုံရွတ်ဆိုခြင်း ဓလေ့ဟာ မြန်မာ့ပညာရေးမှာ ကူးဆက်လာတယ်။

အမွေကောင်းမရ

မြန်မာပြည်ဟာ သူ့ကျွန်လက်အောက်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။ အင်္ဂလိပ် ဗြိတိသျှဟာ သူ့ရဲ့ ကိုလိုနီယန္တရား လည်ဖို့အတွက် အင်္ဂလိပ်စိတ်ပေါက်နေတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေကို မွေးမြူတယ်။ ပညာရေးနည်းအားဖြင့် မွေးမြူတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီရဲ့ အမွေတချို့ကို ရလိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် အပြည့်အဝကို မယူနိုင်ခဲ့ဘူး။ အကြောင်းကတော့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဓလေ့နဲ့ လူမှုဓလေ့ကြောင့်ဖြစ်တယ်။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ခံယူချက်ရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဟောကြားထားတဲ့ဓမ္မတွေကို မပြင်ဆင်ရ၊ မဖြည့်စွက်ရ။ အသစ် မထည့်ရ။ မူရင်းအတိုင်း လက်ခံကျင့်သုံးခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒါက ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ မူဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် မြန်မာပြည်ရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကြည့်ရင် ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ အဆုံးအမကို တိုက်ရိုက်ယူတာ တွေ့ရတယ်။ တိဗက်တို့၊ တရုတ်တို့၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်တို့၊ ထိုင်းတို့လို ပြင်ဆင်တာ ဖြည့်စွက်တာ မလုပ်ဘူး။ localize လုပ်တာလည်း မရှိဘူး။ အရင်းမူလအတိုင်းကို တိုက်ရိုက်ယူတာ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဋ္ဌကထာဆရာတွေရဲ့ ဖြည့်စွက်ချက်တွေ စွက်ဝင်နေတာကို သတိမထားမိဘူး။ သတိထားမိတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေကလည်း ဗုဒ္ဓ အဟောနဲ့ ညီရင် လက်ခံထိုက်တယ်လို့ ယူဆပြီး လက်ခံထားကြတယ်။ ထားတော့။

ဆိုလိုချင်တာက ထေရဝါဒရဲ့ နည်းစဉ်ဖြစ်တဲ့ မပြင်ရ၊ မဆင်ရ၊ မဖြည့်ရ၊ မစွက်ရ၊ အသစ်မထည့်ရ….ဆိုတဲ့မူဟာ ပညာရေးထဲကို မူအားဖြင့် ရောက်လာတယ်။ ခေတ်တွေ ပြောင်းလဲလာပြီး လောကီပညာရပ်တွေအသစ်ပွား၊ ပေါ်ပေါက်လာပေမယ့် မြန်မာ့ပညာရေးဟာ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာတွေကို တိုက်ရိုက် ရွတ်ဆိုကျက်မှတ်ခြင်း အလေ့အထကို ကျင့်သုံးနေဆဲ ဖြစ်တယ်။

ကိုလိုနီပညာရေးဟာ ကိုလိုနီစနစ်ကို မောင်းနှင်မယ့် ယန္တရားအတွက် ဗျူရိုကရက် မွေးမြူခြင်းဖြစ်တယ်။ ပညာတတ်မွေးမြူခြင်း ဖြစ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်စိတ်ပေါက်တဲ့ တိုင်းရင်းသားကို မွေးထုတ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒီလူတွေ ကို ကိုလိုနီယန္တရားရဲ့ ခွေးသွားစိတ်တွေအဖြစ် အသုံးချဖို့ ဖြစ်တယ်။ သို့ပေမယ့် အင်္ဂလိပ်ရဲ့ကိုလိုနီပညာရေးဟာ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ဝေဖန်ပိုင်းခြား စိစစ်စဉ်းစားခြင်းကို သင်ပေးနိုင်တယ်။ တစ်ဖက်မှာ အင်္ဂလိပ်သစ္စာခံစေတဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးသင်ကြားချက်တွေ ရှိပေမယ့်၊ ကိုလိုနီပညာရေးဟာ မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းက မပေးနိုင်တဲ့ ခေတ်သစ် အသိအမြင်တွေကို ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ဉာဏ်နဲ့စဉ်းစား ဆင်ခြင်တဲ့နည်းကို ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။

ဒါပေမယ့် မြန်မာတွေဟာ အခုထက်ထိ ပညာရေးမှာ ဝေဖန်ပိုင်းခြား စဉ်းစားခြင်း ဆိုတဲ့ critical thinking ကို အလေ့အထအဖြစ် စွဲမြဲမနေတာ တွေ့ရတယ်။ ထိုနည်းလည်း ကောင်းပဲ အကြောင်းအရာအဖြစ်အပျက်တွေကို ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ယုတ္တိကျကျ ယထာ ဘူတကျကျ စဉ်းစားတာကို ဦးစား ပေးတဲ့အလေ့အထ အားနည်းနေတာ တွေ့ရတယ်။

အမျိုးသားကျောင်းကိစ္စ

အင်္ဂလိပ်ရဲ့ ကိုလိုနီပညာရေးကို အန်တုတော်လှန်ဖို့ ဆိုပြီး၊ ပထမ ကျောင်းသား သပိတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး အမျိုးသားကျောင်းတွေ ပေါ်လာတယ်။ အမျိုးသားကျောင်းတွေ မပေါ်ခင်ကလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးမှာ အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီကြောင့် လောကဓာတ် ပညာရပ်တချို့ ပေါင်းထည့် သင်ကြားလာတာ ရှိခဲ့တယ်။ အမျိုးသားကျောင်းတွေ ပေါ်လာ တော့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် တွန်းအားဖြစ်စေမယ့် ဝံသာနုစိတ်ဓာတ်ကို မွေးဖွားပေးနိုင်ခဲ့ တယ်။ သို့ပေမယ့် ပညာရေးအပေါ် မြင်တဲ့အမြင်ဟာ အမျိုးသားရေးအမြင်နဲ့ ကြည့်တာဖြစ် လာတယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးတဲ့ အခါမှာလည်း ကိုလိုနီ ပညာရေးရဲ့ ကောင်းကွက်တွေကို အမျိုးသားရေးအမြင်နဲ့ ငြင်းပယ်လိုက်တာတွေ ရှိတယ်။ အတော်များများ ရှိခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း မြန်မာပြည်ရဲ့ ပညာရေးဟာ အခုထက်ထိ 'ပလူမွေး ပလူတောင်အဆင့်' ကနေ တက်မလာနိုင်တာဖြစ်တယ်။

တိရစ္ဆာနကထာ

ပညာရေးကို အမျိုးသားရေးအမြင်နဲ့ ချဉ်းကပ်ခဲ့တာကြောင့် မြန်မာပြည်မှာ သုတေသန ဖြစ်ထွန်းခဲ့မှုဟာ သင်းသတ်ခံရတယ်။ ပြီးတော့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား သင်ကြားရေးဟာ သင်းသတ်ခံရပြန်တယ်။ စစ်အစိုးရ လက်ထက်မှာ အင်္ဂလိပ်စာ ချောင် ထိုးခံရတဲ့ အခြေအနေအထိ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ဘုန်းကြီးတွေဟာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကို 'တိရစ္ဆာနကထာ' လို့တောင် မှတ်ယူပြီး အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြားသူကို ရှုတ်ချခဲ့တဲ့အထိဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်မြန်မာပြည်ဟာ အခုထိ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ နောက်မှာ ပြတ်ကျန်နေခဲ့တာဖြစ်တယ်။

အင်္ဂလိပ်ရဲ့ကောင်းမွေကို ကောင်းကောင်းရယူနိုင်တဲ့ စင်္ကာပူလို နိုင်ငံမျိုးဟာ ရှေ့ကို ကျော်တက်သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းမှ အင်္ဂလိပ်စာကို သဲကြီးမဲကြီး ပြန်သင်ကြရတဲ့အခြေအနေကို ရောက်ရတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျပ်ကျပ်တည်း

တည်းနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းလောက်မှ အင်္ဂလိပ်စာကို ပိုပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် လေ့လာခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဒါတောင် အကန့်အသတ်နဲ့သာဖြစ်တယ်။ အခု မြန်မာပြည်ပညာရေးဟာ အင်္ဂလိပ်စာကို ကုန်းရုန်းသင်ကြားနေရတယ်။ တော်တော်နဲ့ အဆက်မမိနိုင်လောက်အောင် ပြတ်ကျန်နေခဲ့တယ်။

နောက်တစ်ခုက အနောက်တိုင်းမှာ လစ်ဘရယ်ပညာရေးဖြစ်ထွန်းပေမယ့် မြန်မာပြည်ဟာ အခုအချိန်အထိ နှုတ်တိုက် အလွတ်ကျက်စနစ်ကို မပယ်ရှား နိုင်သေးပါ။ မိဘတွေဟာ ကလေးတစ်ယောက်ယောက် နှုတ်က စာတွေ ကဗျာတွေ အလွတ်ရွတ်ပြနိုင်ရင် တော်လိုက်တာလို့ ချီးကျူးနေတုန်း၊ ချီးမြှောက်နေတုန်း ဖြစ်ပါတယ်။ အိမ်က ကိုယ့်သားသမီးက ညမှာ စာကျက် သံကြားရမှ ကြိုးစားအားထုတ်သူလို့ ယူဆနေကြသေးတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ 'ဟဲ့ကလေး.... စာကျက်သံမကြားရပါလား၊ အသံတိတ်နေတယ်.... ဘာလုပ်နေတာလဲ' လို့ ဟန့်တာတွေ့နေရသေးတယ်။ ကိုယ့်သားသမီးရဲ့ နှုတ်မှာ စာအုပ်ထဲက စာကို ကြက်တူရွေးလို တတွတ်တွတ် ရွတ်နိုင်မှ တော်သူ ထူးချွန်သူဖြစ်တယ်လို့ အနက်ကောက်နေကြသေးတယ်။

ပြီးတော့...ပိဋကတ်သုံးပုံ အာဂုံရွတ်နိုင်တဲ့ ရဟန်းသံဃာကိုမှ သာသနာ့ အာဇာနည်လို့ သတ်မှတ်နေကြပါသေးတယ်။ ပိဋကတ်သုံးပုံ အာဂုံမရွတ်နိုင်ပေမယ့် သာသနာ့ အာဇာနည်ဂုဏ်နဲ့ သာသနာရေးကြိုးပမ်းချက်တွေကို လုပ်နိုင်တဲ့ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေလည်း တန်ဖိုးရှိကြောင်း မေ့နေကြတယ်။ ကျောင်းစာကို အလွတ်မကျက်နိုင်လို့ စာမေးပွဲကျတဲ့ ကလေးတွေကို လူညံ့တွေအဖြစ် မိဘတွေရော၊ ဆရာတွေရော သတ်မှတ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ ရက်စက်လိုက်ကြတာ။ စာကို အလွတ်မရတဲ့ကလေးတွေမှာ တခြား အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ တန်ဖိုးတွေ ရှိနေသေးတာကို သူတို့ ပေလျှာလကန် ပြုလိုက်ကြတယ်။ လျစ်လျူရှုလိုက်ကြတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ ဘဝဟာ အဟောသိကံ။

သင်းသတ်ခံရခြင်းတွေ

မြန်မာပြည်ပညာရေးမှာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားစိစစ်စဉ်းစားတဲ့(critical thinking)လည်း မဖြစ်ထွန်းဘူး။ ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြစ်တဲ့ (logical / rational thinking) လည်းမဖြစ်ထွန်းဘူး။ ကမ္ဘာ့ပညာရပ်အသီးသီးကို လေ့လာနိုင်တဲ့အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကိုလည်း တတ်မြောက်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားမပေးနိုင်ကြဘူး။ ဘာသာစကားကို အမျိုးသားရေးအမြင်နဲ့ ကြည့်တဲ့အခါမှာ စပြီးမှားတော့တာပဲ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ

ဘာသာစကားကို ဆက်သွယ်ရေး ကိရိယာအဖြစ် မမြင်ဘူး။ မကြည့်ဘူး။ ကျွန်စာလို့ ယူဆတယ်။ တိရိစ္ဆာနကထာလို့ ယူဆတယ်။ အခု ကိုယ်မှားတာ ကိုယ်သိလို့ အခုခေတ် မြန်မာတွေကိုယ်တိုင် တိရစ္ဆာနကထာလို့ သတ်မှတ်ခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်စာကို ကုန်းရုန်းပြီး တရှုတ်တိုက် လေ့ကျင့်သင်ကြားပြီး အမှီလိုက်နေရတယ်။

တို့ဗမာအစည်းအရုံးရဲ့ကြွေးကြော်သံဖြစ်တဲ့ 'ဗမာပြည်သည်၊တို့ပြည်။ ဗမာစာသည် တို့စာ။ ဗမာစကားသည်၊ တို့စကား၊ တို့ပြည်ကို ချစ်ပါ။ တို့စာကို မြတ်နိုးပါ။ တို့စကားကို လေးစားပါ…' ဆိုတာ ရှိခဲ့တယ်။ ဒီ ကြွေးကြော်သံဟာ နိုင်ငံရေးအရ အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ အကြောင်းကတော့ ဝံသာနုစိတ်ဓာတ်ကို နှိုးဆွပြီး အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီ လက်အောက်ကနေ လွတ်လပ်ရေးရအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့လို့ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ဖက်မှာလည်း မြန်မာတို့ရဲ့ တယူသန်ဓလေ့အတိုင်း အဆိုးဘက်ကို သက်ရောက်မှုရှိခဲ့တယ်။ အင်္ဂလိပ်စာကို ကျွန်စာလို့ ခံယူပြီး၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကို တိရစ္ဆာနကထာလို့ ယူဆပြီး အင်္ဂလိပ်စာကို ပစ်ပယ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ငြင်းပယ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒါက မြန်မာပြည် ပညာရေးကို သတ်လိုက်တဲ့ အကြောင်းရင်းတွေထဲက တစ်ချက်ဖြစ်တယ်။ ဦးနေဝင်း အစိုးရတက်လာတော့ တစ်နိုင်ငံလုံးကို တံခါးပိတ်ပြီး ဖိနှိပ်လိုက်ခြင်းကလည်း အကြောင်းတွေထဲက တစ်ခုဖြစ်တယ်။

မြန်မာပြည်မှာ အင်္ဂလိပ်စာရဲ့တန်ဖိုးနဲ့ အင်္ဂလိပ်ရဲ့ပညာရေးတန်ဖိုးကို နားလည်တဲ့ ပညာတတ်တချို့ရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ နိုင်ငံရေးမှာလည်း ဦးဆောင်ခွင့်မရခဲ့ဘူး။ အမြော်အမြင်ရှိပြီး အင်္ဂလိပ်စာတတ်တဲ့ နိုင်ငံရေး သမားတွေကလည်း နိုင်ငံကို စီမံအုပ်ချုပ်ခွင့်မရခဲ့ဘူး။ ပြီးတော့ ကိုလိုနီခေတ်က ပညာတတ်တွေဖြစ်တဲ့ လူကြီးလူကောင်းတွေဟာ စာပေအားဖြင့်၊ ပညာရေးအားဖြင့်၊ အနုပညာအားဖြင့်၊ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် နိုင်ငံကို ကျေးဇူးပြုခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း အခုအဲဒီအသီးအပွင့်ကြောင့် နိုင်ငံဟာ ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်နေနိုင်တာ။ ဒါတောင် လူလူသူသူ မဟုတ်ဘူး။

ရှားရှားပါးပါးတွေ

အင်္ဂလိပ်စာကို ခိုးသင်ခဲ့ရတဲ့သူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိတယ်။ စာအုပ်စာပေကို ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် ဖတ်ခဲ့ရတဲ့သူတွေ ရှိတယ်။ ဒီလိုလူတွေကြောင့် အခု မြန်မာပြည်မှာ လူ့အရင်းအမြစ်တချို့ ကျန်နေနိုင်တာ။ ပြည်ပရောက် မြန်မာတွေထဲမှာလည်း မြန်မာပြည်ကို ပြန်အကျိုးပြုနိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေ ရှိနေသေးတာ။ အမှန်တကယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့

တိုင်းပြည်ဟာ မလွယ်ဘူး။ မြန်မာပြည်ဆိုတာ ကမ္ဘာမှာ တံတွေးခွက် ပက်လက်မောနေရမယ့် အဖြစ်။

အခုကြည့်လေ။ ကမ္ဘာမှာ မြန်မာပြည်ဟာ အဘိဓမ္မာနဲ့ ဝိပဿနာမှာ လက်မထောင်နေနိုင်တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီအကြောင်းတရားက ဘယ်က လာသလဲ။ အကြောင်းကတော့ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စာကို ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် သင်ယူပြီး ကမ္ဘာကို အဘိဓမ္မာနဲ့ ဝိပဿနာပြန့်အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတဲ့ အမြော်အမြင်ရှိ ပညာတတ် သံဃာတွေကြောင့်သာ ဖြစ်တာကို သတိချပ်စေချင်တယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အာဂုံရွတ်ဆိုခြင်းကို လုံးဝ ပစ်ပယ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရရဲ့ သုစိပုဘာဝိလိသိဓာ ဆိုတာ ရှိတယ် မဟုတ်လား။ နှုတ်ဂုံ အာဂုံရွတ်ခြင်းဟာ သင်ကြားရေးနည်း၊ သင်ယူလေ့လာနည်းရဲ့ နောက်ဆုံးမှာ ရှိနေပါတယ်။ ရှေ့ဆုံးမှာလည်း မဟုတ်ပါ။ အလယ်မှာလည်း မဟုတ်ပါ။ အရင်ဟာ အနောက်၊ အနောက်ဟာ အရင်ဖြစ်နေတဲ့ မြန်မာ့ပညာရေးကတော့ လွတ်လမ်းမမြင်ရသေးပါ။ အားလုံးနားလည်နိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။

ည ၁၀ း ၁၄
၆ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
မြဝတီမြို့။

❒

jyifhm'wf

၄၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၂၀

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းက ပြင်ညာယိုဂီးများ၊ ပြင်ညာဒတ်ကြီးများ။

အလေ့အကျင့်မှသည် အလေ့အထသို့ ဆိုတဲ့စကားကို ကျွန်တော့်အဖေဆီကနေ ကျွန်တော် ပထမဆုံး ကြားဖူးခဲ့တယ်။ ဒီစကားဟာ ကျွန်တော့်ကလေးဘဝ ကတည်းက စွဲစွဲမြဲမြဲနှစ်ဝင်နေပါတယ်။ အလေ့အထဆိုတာတွေက၊ အလေ့အကျင့်ကနေ တစ်ဆင့်ဖြစ်လာတာ။ အလေ့အကျင့်ဆိုတာလည်း နေ့စဉ် ပုံမှန်လုပ်နေရတာ။ ဒီလိုနဲ့ လူတစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး အလေ့အထတွေ မတူဖြစ်လာ ပါတယ်။

- ❖ အလေ့အကျင့်ကအနေ အလေ့အထ
- ❖ အလေ့အထကနေ အကျင့်
- ❖ အကျင့်ကနေ စရိုက်
- ❖ စရိုက်ကနေ ဘဝ.... ဆိုပြီး ဖြစ်လာတယ်လို့၊ ကျွန်တော် မြင်မိတယ်။

ဘဝဆိုတာ စိတ်ရဲ့ရောင်ပြန်ဟပ်မှု... ဆိုတဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဆရာတော် ဦးဇောတိက စာအုပ်ထဲက ဖတ်ရတယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်းဘဝ ဆိုတာကို ကျွန်တော် ပိုပြီး တဖြည်းဖြည်း နားလည်လာတယ်။ ဘဝဆိုတာတွေက ဘယ်လို ဖြစ်လာသလဲ။ စိတ်ကိုပြောင်းရင် ဘဝကို ပြောင်းနိုင်တယ်။ စိတ်ကိုပြင်ရင် ဘဝကို ပြင်နိုင်တယ်။ စိတ်အရည်အသွေး ဆိုတာ ဘဝ အရည်အသွေးနဲ့ တိုက်ရိုက် အချိုးကျတယ်။ ဒီယူဆချက်တွေက ကျွန်တော့်ဆီမှာ နှစ်ဝင်နေပါတယ်။

ကားမတ်(ခ်)က ကမ္ဘာလောကကြီးကို ပြောင်းချင်ရင် ခင်ဗျားအမြင်ကို အရင်ပြောင်းပါလို့ ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ အမြင်ပြောင်းရင် ဘာပြောင်းမှာလဲ။ အမြင်ကို ပြောင်းအောင်လုပ်ရင် အယူအဆ၊ သဘောထားကို ပြောင်းအောင်လုပ်နိုင်တယ်။ အမြင်၊ သဘောထား၊ အယူအဆကို ပြောင်းတာဟာ စိတ်ကိုပြောင်းတာ မဟုတ်ဘူးလား။ စိတ်ကိုပြောင်းရင် အပြုအမူကို ပြောင်းနိုင်တယ်။ အပြုအမူကနေတစ်ဆင့် အလေ့အကျင့်ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ အလေ့အကျင့်ကနေ အလေ့အထ၊ အလေ့အထကနေ အကျင့်စရိုက်။ အကျင့်စရိုက်သည်ပင် လူတစ်ယောက်ရဲ့ဘဝ ဖြစ်လာတယ်မလား။

လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်ဟာ အကျင့်စရိုက်တွေ မတူဘူး။ အကျင့်စရိုက်တွေ ကွာဟသွားလို့ ဘဝတွေ ကွာဟသွားကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝကို ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အကျင့်စရိုက်ကို ဘယ်အရာက လွှမ်းမိုး ပြုပြင်သလဲ။ ဘဝရဲ့အမြင်က ပြုပြင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝရဲ့ အယူအဆ၊ ဘဝအပေါ်ခံယူချက် စတဲ့အရာတွေက ဘဝကို လွှမ်းမိုး ပြုပြင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝကို ပြောင်းချင်ရင် စိတ်ကိုပြောင်းမှ ရတယ်ဆိုတာ သိပ်မှန်လိုက်တာ။ စိတ်ကို ပြောင်းနိုင်ရင် အမြင်ကို ပြောင်းနိုင်တယ်။ ဒါဆိုရင် ကမ္ဘာလောကကြီးကို ပြောင်းနိုင်ဖို့ အတွက် အထောက်အပံ့ကောင်းဖြစ်ပြီ။

အမြင်ပြောင်းနိုင်ဖို့ ဆိုတာ သိပ်ခက်တယ်။ အထူးသဖြင့် လူဟာ အသက်ကြီးလာရင် ပြောင်းဖို့ ခက်သွားတယ်။ သူဆွဲကိုင်ထားတဲ့ အယူအဆကို လက်သီးဆုပ် မဖြည်ချင်တော့ဘူး။ ဘဝမှာ သူ လက်ခံယုံကြည်ထားတဲ့အမြင်ကို ပြောင်းလဲလက်ခံဖို့ ခက်သွားပြီ။ ဒီတော့ လူတစ်ယောက် အမြင်အယူအဆတွေ ပြောင်းဖို့ဆိုတာ သိပ်ခက်တယ်။ ခါးသီးတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေနဲ့ ထရော်မာတွေ ရခဲ့တဲ့ အသက်ကြီးလာသူတွေအတွက် အမြင်ပြောင်းဖို့ဆိုတာ သိပ်ခက်သွားပြီ။ အမြင်ပြောင်းဖို့ခက်ရင် သူတို့ရဲ့ အပြုအမူတွေ၊ အမူအကျင့်တွေ၊ သူတို့ရဲ့ အလေ့အထတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့စရိုက်တွေကို ပြောင်းဖို့ သိပ်ခက်သွားပြီ။

ပြောင်းလဲခြင်းရဲ့အခြေခံက အမြင်ယူဆချက် ပြောင်းလဲခြင်းက ဖြစ်ပါတယ်။ အမြင်အယူအဆကိုမှ မပြောင်းလဲသေးရင် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပြောင်းလဲခြင်းကို မျှော်လင့်လို့ မရဘူး။ အမြင်သဘောထားကိုမှ မပြောင်းနိုင်သေးရင်၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ပြောင်းလဲဖို့ ခက်သွားပြီ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပြောင်းလဲခြင်းဟာ အမြင်အယူအဆတွေ ပြောင်းလဲခြင်းကနေ စပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာတော့ အမြင်အယူအဆ ပြောင်းလဲရေးကို ဘယ်လို လူတန်းစားတွေက ဦးဆောင်နေပါသလဲ။ နည်းပညာရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အမြင်

အယူအဆသစ်တွေကို ဖလှယ်ခွင့်၊ လေ့လာခွင့်၊ စူးစမ်းခွင့် ရနေပါတယ်။ ဒါဟာ အားသာချက်ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ဦးဆောင်အလွှာဖြစ်တဲ့ ပညာတတ် လူတန်းစားအလွှာဟာ ပျက်စီးနေတယ်။ ယုတ်လျော့နေတယ်။ အရည်အသွေး နိမ့်နေတယ်။ ပညာတတ်ဆိုတာကို တစ်ဦးချင်းအနေနဲ့သာ ပြောလို့ရကောင်းနေတယ်။ လူတန်းစားအလွှာလိုက် ပြောဖို့ ခက်နေတယ်။ အကြောင်း ကတော့ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေး ရောနေသလို၊ အုတ်ရောရော ကျောက်ရောရောတွေ များနေပါတယ်။

ပညာတတ်လို့ ပြောရင် မည်ကာမတ္တ ဘွဲ့ရတွေ များနေတယ်။ တတ်ယောင်ကား ပညာတတ်တွေ များနေတယ်။ မဟာပြင်ညာယိုကြီးတွေ များပြားနေပါတယ်။ ပညာတတ် အလွှာထဲမှာ စုန်းပြူးတွေ များနေတယ်။ ဒါဟာ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး မအောင်မြင်ရခြင်း အကြောင်းတရား ဖြစ်ပါတယ်။

ပညာတတ်တွေကို သင်းသတ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောရင် နဂိုက ကျွန်တော် လက်မခံချင် ပါဘူး။ သို့ပေမယ့် အခုတော့ လက်ခံပါပြီ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အတိတ်မှာ ပညာတတ်ကို ကြောက်ခဲ့တဲ့ လူတန်းစားအလွှာ အားကြီးခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတော်ကို ကြောက်တယ်။ လူတော်ကို လန့်တယ်။ လူတော်ကို မနာလို မရှုစိမ့်လည်း အားကြီးခဲ့ပါတယ်။ ပညာတတ် အလွှာထဲမှာတောင် ကိုယ့်ထက်တော်သူကို မချီးမြှောက်နိုင်တဲ့လူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါတယ်။ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်နဲ့ ဒီလို အမူအကျင့်မျိုးရှိတဲ့သူတွေက ပညာတတ်လောက ကို ဦးဆောင်နေသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ပြောရင် ခင်ဗျား ယုံချင်မှ ယုံပါလိမ့်မယ်။ ယုံချင်ရုံ မယုံချင်နေ။ ကျွန်တော်ကတော့ ယုံတယ်။

ပညာတတ်ဆိုသူတွေဟာ အခုခေတ်မှာတော့ မရှားတော့ဘူး။ လေ့လာခွင့်၊ ဆည်းပူးခွင့်၊ သင်ယူခွင့်၊ ဖတ်ခွင့် မှတ်ခွင့်တွေ အများကြီးရလာပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အခု မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ပညာတတ်သူတွေ ပိုများလာပါတယ်။ အသိအမြင်များပြား သူတွေ ပိုများလာပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ပညာတတ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခံယူထားတဲ့ သူ တွေထဲမှာ အတိတ်က လူ့အဖွဲ့ အစည်းရဲ့ စရိုက်အတိုင်း ရှိနေတဲ့သူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ပညာတတ်အလွှာရဲ့ အမူအကျင့်နဲ့ စရိုက်ကို အကဲဖြတ် သင့်တယ်။

လူထုဟာ မညံ့တော့ဘူး။ လူထုဟာ မျက်စိပွင့် နားပွင့်ဖြစ်လာပြီ။ လူထုဟာ မျက်စိလျင်ပြီး နားပါးသူတွေ ဖြစ်လာပြီ။ သေချာကြည့်ရင် မြင်ပါတယ်။ ပညာတတ် ဆိုသူတွေရဲ့ အမူအကျင့်နဲ့ အလေ့အထ၊ စရိုက်တွေဟာ ဘယ်လောက်နှစ်လိုဖွယ် ဖြစ်ပါ

သလဲ။ ဒါဟာ အခု ကျွန်တော့်တို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခြေအနေကို ပြောပြနိုင်ပါတယ်။ ဒီ့အတွက် ခင်ဗျားဟာ စာအုပ်တွေထဲက ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်တွေကို ရှာကြံဖတ်မှတ်နေစရာ မလိုပါဘူး။ ခင်ဗျား နံဘေးမှာ ပညာတတ်လို့ ခံယူထားတဲ့ လူတချို့ရဲ့ အမူအကျင့်နဲ့ အကျင့်စရိုက်ကို မျက်စိရှင်ရှင်ထားပြီး နည်းနည်းလေး အာရုံစိုက်ကြည့်လိုက်ရုံနဲ့ အဖြေ ရပါလိမ့်မယ်။

လက်ရှိမြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အနာဂတ်ဟာ ၊ ပညာတတ်လူတန်းစား အလွှာရဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေရဲ့ ရောင်ပြန်ဟပ်မှု ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ....

- ❖ ပညာတတ်ပါတယ်ဆိုတဲ့သူတွေ
- ❖ ပိုက်ဆံငွေကြေးချမ်းသာပါတယ်ဆိုတဲ့သူတွေ
- ❖ ရာထူးအာဏာရှိပါတယ်ဆိုတဲ့သူတွေ
- ❖ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများပါတယ်ဆိုတဲ့ သူတွေရဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေဟာ၊ အနာဂတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ရောင်ပြန်ဟပ်ချက်တွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ည ၈ း ၁၈
၄ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❒

qijcifwkwl&m;0g'

၁၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၂၀

ဝါဒဖြန့်ချိရေးနဲ့ စာရေးဆရာအကြောင်းကို ကျွန်တော် စာတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အခုလည်း ဝါဒတစ်ခုအကြောင်း ရေးချင်ပါသေးတယ်။

စာရေးဆရာဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးသမား ဖြစ်တယ်။ စာရေးဆရာဟာ သူယုံကြည်တဲ့ဝါဒကို သူဖြန့်လေ့ရှိတယ်။ သူဆွဲကိုင်ထားတဲ့ဝါဒနဲ့ ဗီလာဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ဝါဒကို တိုက်ခိုက်တယ်။ ထိုးနှက်တယ်။ ဝေဖန်တယ်။ ရှုတ်ချတယ်။ စာရေးဆရာဟာ သူနှစ်သက်တဲ့ဝါဒကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နဲ့ ဖြန့်ချိနိုင်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ စာရေးဆရာဟာ ဘာဝါဒကို ယုံသလဲ။ ဒါကတော့ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ မတူညီနိုင်ပါ။

ကျွန်တော်က စာရေးဆရာ မဟုတ်ပေမယ့် စာရေးသူဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးသူဖြစ်နေရခြင်း အကြောင်းကလည်း၊ ကိုယ်ယုံကြည်ထားတဲ့ ဝါဒကို လွတ်လပ်လွယ်ကူစွာ ဖြန့်ချိနိုင်လို့ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးခြင်းအတတ်နဲ့ လူအများအကြားထဲမှာ ကိုယ်လက်ခံထားတဲ့ဝါဒကို ဖြန့်ရတာဟာ စိတ်အာသာပြေစရာ ကောင်းတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီအလုပ်ကို ကျွန်တော် လုပ်နေမိတယ် ထင်ပါတယ်။

ဘယ်ဝါဒကို ယုံသလဲ····

စာပေတွေထဲမှာ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၊ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၊ အရင်းရှင်ဝါဒ၊ ဖက်ဆစ်ဝါဒ၊ အမျိုးသားရေးဝါဒ၊ ကုန်သည်ဝါဒ အစရှိသဖြင့် နိုင်ငံရေးဝါဒ ပေါင်းများစွာကို ကျွန်တော်

ဖတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ စာရေးဆရာတွေထဲမှာလည်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို ယုံကြည်သက်ဝင်ခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာတွေ၊ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ယုံကြည်လက်ခံခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာတွေ ရှိခဲ့တယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ အရင်းရှင်ဝါဒ၊ လစ်ဘရယ်ဝါဒနဲ့ အမျိုးသားရေးဝါဒ စတဲ့ နိုင်ငံရေးဝါဒ အထွေထွေကို ကိုယ်စီကိုယ်စီ လက်ခံယုံကြည်ပြီး စာပေလက်ရာတွေ ရေးသားခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ နိုင်ငံရေးဝါဒကို မပြောလိုပါ။ သို့သော် ဉာဏ်ရှုထောင့်အရ သိမှုဝါဒ တစ်ခုကို ကျွန်တော် ယုံကြည် လက်ခံထားတယ်။ အဲဒါကတော့ ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒ ဖြစ်တယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါဒ ဖြစ်တယ်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆင်ခြင်တုံတရား ဝါဒလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်မှုကို ကျွန်တော် လက်ခံတယ်။ အကြောင်းအကျိုးရဲ့ဆက်စပ်မှုကို လက်ခံတယ်။ အကြောင်းတရားနဲ့ အကျိုးတရားရဲ့ ဆက်နွယ်မှုကို လက်ခံတယ်။ ယုတ္တိရှိမှုကို လိုလားနှစ်သက်တယ်။ ကြောင်းကျိုးဆီလျော်မှုကို ကျွန်တော်သဘောကျတယ်။ ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့ကိုယ် ယုံမှတ်လက်ခံတာကို ကျွန်တော်ကြိုက်တယ်။ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်ရဲ့ အတ္တနောမတ္တိနဲ့ ကတိတရားကို ကျွန်တော်မြင်အောင် ကြည့်တယ်။ ဖြစ်နိုင်ချေ၊ ဖြစ်နိုင်စွမ်းနဲ့ ယုတ္တိတန်မှုကို ကျွန်တော်ဆင်ခြင်တယ်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်နိုင်ဖို့ ကျွန်တော် ကြိုးစားတယ်။

ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒ ဖြစ်ထွန်းဖို့အတွက် ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်ဉာဏ်လိုတယ်။ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်ဖို့အတွက် အသိဗဟုသုတလိုတယ်။ အသိဗဟုသုတကို သုံးသပ်နိုင်ဖို့ အတွက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်မြင်နိုင်ဖို့လိုသလို၊ ဆက်စပ်တွေးခေါ်တတ်ဖို့လည်း လိုတယ်။ ဒီနှစ်ခုက အရေးကြီးတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း နည်းနာအားဖြင့် နားလည်တတ်ကျွမ်းဖို့ လိုပြန်တယ်။ ဒီလိုအင်္ဂါရပ်တွေ ပြည့်စုံနေရင်တောင် အစွဲတရားတွေ၊ ဂတိတရားတွေ၊ အတ္တတွေနဲ့ကင်းအောင် ကောက်ယူဖို့ ခက်တယ်။ ဒါကို သတိနဲ့ယှဉ်တွဲမှ ရတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း သိမ်မွေ့စွာ ကပ်ငြိနေတဲ့အရာတွေ အမှန်အမှားတွေအတွက် သတိလိုသလို၊ တစ်ဖက်မှာလည်း အမှန်တရားအတွက် သတ္တိလိုပြန်တယ်။ နောက်ဆုံး ငါလည်း မှားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ နှလုံးသွင်းမှု လိုအပ်နေပြန်တယ်။ ဒါကတော့ တရားသေဝါဒကို ငြင်းဖျက်တဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒ ဖြစ်ထွန်းဖို့အတွက် ချုပ်ကြည့်လိုက်ရင်....

- **နံပါတ် (၁) အသိအမြင် ဗဟုသုတ လိုတယ်။**
- **နံပါတ် (၂) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်မြင်တတ်မှု လိုတယ်။**
- **နံပါတ် (၃) ဆက်စပ် စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်ဖို့လည်း လိုတယ်။**
- **နံပါတ် (၄) သတိနဲ့ ယှဉ်ဖို့ လိုနေပြန်တယ်။**
- **နံပါတ် (၅) သတ္တိရှိမှုလည်း ဖြစ်မယ်။**
- **နံပါတ် (၆) ငါလည်း မှားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ နှလုံးသွင်းမှု လိုတယ်။**

ဘာအသိ၊ ဘာအမြင်၊ ဘာဗဟုသုတမှ မရှိတဲ့သူက ဘာကို ဆင်ခြင်မှာလဲ။ ဘယ်ဟာအကြောင်း၊ ဘယ်ဟာအကျိုး ဆိုတာကို ခွဲခြားဖို့ အချက်အလက်ရမှာလဲ။ အချက်အလက် ရှိထားပြီဆိုရင်လည်း အပိုင်းလိုက် အပိုင်းလိုက်၊ အကန့်လိုက် အကန့်လိုက်၊ အလွှာလိုက် အလွှာလိုက်၊ အမျိုးအစားအလိုက် သရုပ်ခွဲဖို့ လိုပြန်တယ်။ ဒါဟာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်မှု စွမ်းရည်ဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းတရားကို ဆင်ခြင်ဖို့၊ အကျိုးတရားကို ဆင်ခြင်နိုင်ဖို့အတွက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာတတ်မှု လိုတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အကြောင်းတရားတွေကို ဆက်စပ်ကြည့်ပြီး အကျိုးတရားဆိုတာကို ကောက်ထုတ်ဖို့အတွက် ဆက်စပ်စဉ်းစားတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဒီအချက် (၃) ချက်ဟာ ဆင်ခြင်တုံတရား ဝါဒအတွက် ပထမဆုံး လိုအပ်ချက်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်။

သတိ၊ သတ္တိနဲ့ နှလုံးသွင်းမှုဆိုတာကတော့ အကန့်အသတ်ကို ထိန်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သတိဆိုတာက သိမ်မွေ့ပြီး မြင်နိုင်ဖို့ခက်တဲ့ အရာတွေကို နားလည်သိမြင်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ သတ္တိဆိုတာကတော့ ကြီးမားကြံ့ခိုင်တဲ့အရာတွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ နှလုံးသွင်းမှုဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒကို ဆုပ်ကိုင်ဖို့အတွက် မလွယ်ပါဘူး။ ဆင်ခြင်တယ်ဆိုတာ အားထုတ်ရတယ်။ အိပ်ပြီး ဆင်ခြင်နေလို့ မရဘူး။ ပျင်းပြီး ဆင်ခြင်လို့ မရဘူး။

- ရှာဖွေရတယ်။
- လေ့လာရတယ်။
- စူးစမ်းရတယ်။
- မေးမြန်း ရတယ်။
- ဆွေးနွေးရတယ်။
- ဒါမှ ဆင်ခြင်နိုင်မယ်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒ ထွန်းကားစေချင်တယ်။

အကြောင်းအရာအချက်အလက်တွေကို ရမ်းယုံ၊ မှန်းယုံ၊ အကန်းယုံနေလို့ မရဘူး။ ကောလဟာလဆိုတာကို ယုံကြည်လို့မရဘူး။ ကြားဖူးနားဝနဲ့ ရမ်းတုပ်မှန်းတုပ်တာ လုပ်လို့မရဘူး။ အဖြစ်အပျက်တွေကို ဆင်ခြင်ပြီး လက်ခံမှရမယ်။ အတိတ် အကြောင်း အခြင်းအရာတွေကို လေ့လာစူးစမ်းပြီး ဆင်ခြင်မှဖြစ်မယ်။ သွေးထိုးတာ၊ လှုံ့ဆော်တာ၊ ရှူးတိုက်တာတွေကို ဖယ်နိုင်မှ ကောင်းမယ်။

ဉာဏ်နည်းတဲ့ ခွေးဟာ 'လူက ခဲနဲ့ပေါက်ရင်' လူကို မကိုက်ဘူး ခဲကို လိုက်ကိုက် တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ အဲသည်လို ဖြစ်နေလို့ မရဘူး။

ကျွန်တော် စာရေးရင် ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒကို လက်ကိုင်ထားပြီး ရေးတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားကို ကျွန်တော်ယုံကြည်တယ်။ လက်ခံတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော့် စာကို လူတွေ ဖတ်ရင် ဆင်ခြင်တုံတရားကို ရသွားစေချင်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း သူတို့ကိုယ်တိုင် ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒကို လက်ခံယုံမှတ်စေချင်တယ်။

- ❖ ကြောင်းကျိုးညီညွတ်မှ ယုံမယ်။
- ❖ ယထာဘူတကျမှ ယုံမယ်။
- ❖ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျမှ ယုံမယ်။
- ❖ အထောက်အထားခိုင်မှ ယုံမယ်.... ဆိုတာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

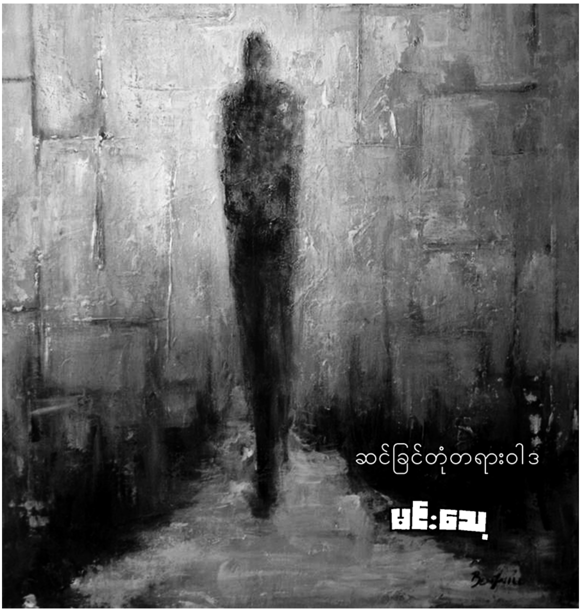

ကျွန်တော်တို့မှာ သိမှု အရ အကန့်အသတ် ရှိတယ်။ နားလည်မှုအရ အကန့်အသတ် ရှိ တယ်။ ဒါ့ကြောင့် တတ်နိုင် သရွေ့ ဆန့်ထုတ်လေ့လာနိုင်မှ ကောင်းမယ်။ တတ်နိုင်သရွေ့ ဖြန့်ထွက် စူးစမ်းနိုင်မှ ကောင်း မယ်။ ဘက်တစ်ဖက်တည်း အမြင်နဲ့ လက်ခံထားလို့မရဘူး။ နှစ်ဖက်တည်းလည်း မလို လောက်နိုင်ဘူး။ မှန်ကူကွက်တွေ စုံအောင် ကြည့်မြင်နိုင်မှ တော်

ကာကျမယ်။ ဒါ့တောင်မှ နောက်ဆုံးမှာ 'ငါ လည်း မှားနိုင်သေးတာပဲ' ဆိုတာကို သတိနဲ့ယှဉ်ပြီး နှလုံးသွင်းထားရမယ်။

ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ အစွန်းရောက်ဓလေ့ကို မပယ်ရှားနိုင်ဘူး။ သံသယကဲပြီး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မယုံကြည်နိုင်ကြဘူး။ ခွင့်လွှတ်နားလည်မှု မမြင့်မားဘူး။ ဘယ်အရာတွေကို သင်ပုန်းချေရမယ်ဆိုတာ နားမလည်ဘူး။ ဘယ်အရာကို မေ့ရမယ်၊ ဘယ်အရာကို မေ့မပစ်ရဘူးဆိုတာ နားလည်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင်လည်း ဘယ်လိုမှ ရှေ့ဆက်သွားလို့ မရဘူး။ အနာဂတ်ဟာ ရှိမနေဘူး။ အတိတ်က အကြောင်းတရားတွေနဲ့ပဲ စကားလုံးတစ္ဆေအခြောက်ခံရပြီး ဘဝနိဂုံးချုပ်သွားမယ်။

- ❖ ဆင်ခြင်တုံတရား မရှိတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အနာဂတ် မရှိဘူး။
- ❖ လွတ်လပ်မှု မရှိဘူး။
- ❖ ဂုဏ်သိက္ခာလည်း မရှိဘူး။
- ❖ တည်ငြိမ်မှုလည်း မရှိဘူး။
- ❖ အေးချမ်းသာယာခြင်းလည်း ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

နေ့လယ် ၃ း ၄၇
၁ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❐

90^91 rsK;quf;Y6rk&ftjrif

၂၆ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

၁၉၉၂၊ ဩဂုတ်လထုတ်၊ နွယ်နီမဂ္ဂဇင်းမှာ ဆရာမြသန်းတင့်က သမိုင်းစကားပန်းစကားဆိုပြီး သမိုင်းအမြင် အယူအဆတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးပါတယ်။ ဆရာမြက ၁၈ ရာစု အင်္ဂလိပ်သမိုင်းဆရာ ဂစ်ဘွန်းရဲ့ အယူအဆကို တင်ပြတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ပြင်သစ် ဧကရာဇ် နပိုလီယန်ရဲ့ သမိုင်းအမြင်ကို တင်ပြတယ်။ ပြီးတော့ ၂၀ ရာစုရဲ့ စွန့်ဦးတီထွင် အရင်းရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဟင်နရီဖို့ရဲ့ သမိုင်းအမြင်ကို တင်ပြတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ မှန်နန်းရာဇဝင်ကိုရေးတဲ့ ဦးကုလားရဲ့ သမိုင်းအမြင်ကိုတင်ပြတယ်။

- သမိုင်းအမြင်

သမိုင်းဆိုသည်မှာ
လူ့လောကကြီး၏ ရာဇဝတ်မှုများ၊ မိုက်မဲမှုများနှင့် ကြမ္မာဂြိုလ်ဆိုးတို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်စာရင်းကြီးသာဖြစ်သည်။
(ဂစ်ဘွန်း – အင်္ဂလိပ်သမိုင်းဆရာ / ၁၇၃၇ – ၁၇၉၄)

သမိုင်းဆိုသည်မှာ
အများသဘောတူထားသည့် ပုံပြင်ဖြစ်သည်။ (နပိုလီယန် – ပြင်သစ်ဧကရာဇ်)

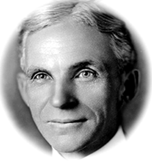

သမိုင်းဆိုသည်မှာ
အလိမ်အညာ အလကားအရာသာဖြစ်သည်။ (ဟင်နရီဖို့)

သမိုင်းအမြင်ဟာ သမိုင်းဖြတ်သန်းခဲ့မှုနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်။ သမိုင်းအမြင်ဟာ သမိုင်းယူဆသူရဲ့ ဖြတ်သန်းမှုနဲ့ ဆိုင်တယ်။ သူ့ရဲ့ကြုံတွေ့မှုအပေါ်မူတည်ပြီး သမိုင်းအမြင်ဟာ ပြောင်းလဲသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်ရဲ့ သမိုင်းအမြင်ဟာ ဘာ ဖြစ်နိုင်ပါသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့က ၈၈ မျိုးဆက်ရဲ့ သမိုင်းအမြင်ဟာ ဘာဖြစ်နိုင်ပါသလဲ။

ဂစ်ဘွန်း၏ သမိုင်းအမြင်သည် မည်းမှောင်ညစ်ထေးနေသော ရောမ လက်နက်နိုင်ငံတော်ကြီး သမိုင်းကို ကြည့်၍ စိတ်ပျက်နေသော ၁၈ ရာစုနှစ်၊ အင်္ဂလိပ်သမိုင်းဆရာတစ်ယောက်၏ အမြင် ဖြစ်သည်။

နပိုလီယန်၏ သမိုင်းအမြင်သည် တိုက်ပွဲတိုင်းတွင် အောင်မြင်မှု သရဖူကို ဆောင်းကာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုဖြင့် ကျေနပ်ရောင့်ရဲနေသော ၁၉ ရာစုနှစ်အစ ဘုရင်ဧကရာဇ်တစ်ပါး၏ သမိုင်းအမြင်ဖြစ်သည်။

ဟင်နရီဖို့၏ သမိုင်းအမြင်သည် ဘဏ္ဍာရေး၏ အောင်မြင်မှုကို ကျေနပ်ကာ စိတ်ပျက်နေသော သဘောကောင်းသည့် ပရဟိတဝါဒီတစ်ဦး၏ အမြင်ဖြစ်သည်။

မြသန်းတင့်
သမိုင်းစကား ပန်းစကား ၊ နွယ်နီ ၁၉၉၂ ဩဂုတ်

ဖြတ်သန်းမှု ကွာဟတဲ့အခါမှာ သမိုင်းအမြင်ကွာဟချက်လည်း ရှိလာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ၈၈ သမိုင်းကို မဖြတ်ဖူးဘူး။ သို့ပေမယ့် ၈၈ အရေးတော်ပုံရဲ့ ရေးသားချက်တွေကို ဖတ်ရတယ်။ မှတ်တမ်းတင်မှုတွေကို မြင်ရတယ်။ ၈၈ အရေးအခင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မျက်နှာစာပေါင်းစုံကနေ ရေးကြပြောကြတဲ့ အမြင်တွေ၊ ရှုထောင့်တွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြားနာရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တတ်နိုင်သရွေ့ မှန်ကူကွက်တွေကို စုံအောင်ကြည့်ဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကို လွှမ်းမိုးတဲ့အရာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ၈၈ သမိုင်းကို မြင်ပုံမှာ ခြားနားချက်တွေရှိကြောင်း စာအုပ်အစုံစုံကို ဖတ်ပြီးမှ နားလည်လာရပါတယ်။ ၈၈ သမိုင်းမှာ စစ်ဘက်က ရေးတဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေရှိသလို၊ ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေကနေ ရေးတဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ထိုနည်းလည်း

ကောင်း ဒီမိုကရေစီဆိုတာထက် အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေး အယူအဆနဲ့ရေးတဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုသမိုင်းအပြင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အင်အားစုတွေဘက်က ပြုစုတဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ သမိုင်းဟာ ထောင့်ပေါင်းစုံကနေ ကြည့်နိုင်မှ မျက်နှာစာ ပေါင်းစုံကို မြင်နိုင်ပြီး ရုပ်လုံးမှန်ကို မြင်နိုင်မယ်ဆိုတာ နားလည်လိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ယခင်ကထက် ဖတ်ခွင့်၊ မှတ်ခွင့်၊ လေ့လာခွင့်၊ ဆည်းပူးခွင့်၊ ဖလှယ်ခွင့်၊ ဆွေးနွေးခွင့်တွေ ပိုရလာပါတယ်။ ၈၈ မျိုးဆက်ရဲ့ အံကြိတ် တော်လှန်ခဲ့မှုတွေရဲ့ အသီးအပွင့်ကို ကျွန်တော်တို့ ၉၀/၉၁ မျိုးဆက်တွေ ခံစားရပါတယ်။ ဒီ့အတွက် ကျေးဇူးတင်တယ်။ ဝမ်းသာတယ်။ ဂုဏ်ပြုတယ်။ ချီးကျူးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခု ရနေတဲ့ အခွင့်အရေးကို ကျွန်တော်တို့ တန်ဖိုးထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းအမြင်ကတော့ ၈၈ မျိုးဆက်တွေရဲ့ သမိုင်းအမြင်နဲ့တော့ အနည်းငယ်ကွာပါတယ်။ ဒါဟာလည်း ပြဿနာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်သန်းခဲ့တာက အကြမ်းပတမ်း ဖိနှိပ်ခံခဲ့ရတာတွေ မဟုတ်ဘူး။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အကြီးအကျယ်ဝါဒဖြန့်ချိရေးကို ခံခဲ့ရတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ကျွန်တော်တို့အသိတွေထဲမှာ ပုံဖျက်ခံထားရတဲ့ အယူအဆတွေ ရှိတယ်။ အမြင်တွေ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်ဟာ ကိုယ်တိုင် ခါးခါးသီးသီးမခံစားခဲ့ရတော့ အရာတော်တော်များများမှာ ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စားတွေ ဖြစ်တာတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာသိဘာသာပဲ နေတတ်ကြတယ်။ ငါတို့ကြုံခဲ့ရတာ မဟုတ်တော့ ငါတို့ နားလည်စရာ မလိုဘူးဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ မမွေးခင် မရေးမနှောင်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ သမိုင်း ဖြစ်ရပ်ကို အလွယ်တကူ ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောထားတတ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သမိုင်းအမြင်ဟာ ဘာပါလဲ။

၈၈ အရေးတော်ပုံဖြစ်ခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော်လာပြီဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်မှာ စစ်သားဖြစ်ချင်ဖို့ တွန်းအားပေးခဲ့တဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဒဏ်ကို ခံခဲ့ကြရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် စစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ်ချင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်ဟာ ဘာ့ကြောင့် စစ်ဗိုလ်ကြီး ဖြစ်ချင်ခဲ့ပါသလဲ။

သမိုင်းအမြင်၊ သမိုင်းအယူအဆဆိုတာ တတ်နိုင်သရွေ့ ဘက်ပေါင်းစုံက လေ့လာမှု၊ ဖတ်မှတ်မှု နာနာလုပ်နိုင်ပါမှ တကယ့်ဖြစ်စဉ်ကို မြင်နိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နံဘေးမှာ အစွဲကိုယ်စီ၊ ဘက်ကိုယ်စီနဲ့ ရေးထားတဲ့ သမိုင်းစာအုပ်တွေ အပုံလိုက်ရှိနေပါတယ်။

အထွေထွေ အဖိနှိပ်ခံခဲ့ရမှုကြားထဲက ကျွန်တော်တို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဖတ်ခွင့်မှတ်ခွင့် လေ့လာခွင့် ဆည်းပူးခွင့် ရအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့တဲ့ ၈၈ အရေးတော်ပုံအတွင်းက တော်လှန်ရေး သမားတွေကို ဦးညွှတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်ကို ပုံဖျက်ခံရတဲ့ အမြင်၊ အယူအဆ တွေကနေ ကိုယ်ခံအားရှိရှိ တွန်းလှန်နိုင်အောင် ဉာဏ်အလင်းကို ချဲ့ပေးတဲ့ အနုပညာသမား တွေ၊ ကဗျာဆရာတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်ဟာ ၈၈ အရေးတော်ပုံဆိုတာကို ကောင်းကောင်း နားလည်သဘောမပေါက်တဲ့၊ နားလည်စရာလည်း မလိုဘူးလို့ ယူဆနေတဲ့သူတွေ မြောက် မြားစွာရှိနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော့်တို့ကို ပခုံးထိုးတင်ပေးပြီး အနစ် နာခံခဲ့တဲ့ ရှေ့က မျိုးဆက်ကို သိနားလည်အောင် ကြိုးစားဖို့ တာဝန်ပျက်ကွက် နေတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော် မြင်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ ၉၀ / ၉၁ မျိုးဆက်မှာ ကျွန်တော်တို့ မမွေးခင်လေးမှာပဲ သမိုင်းဝင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်ကြီး နားမလည်တဲ့သူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါတယ်။ နားလည်စရာ မလိုဘူးလို့ယူဆတဲ့ သူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါတယ်။ နားလည်လို့ရော ဘာထူးမှာ လဲဆိုတဲ့ သူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါတယ်။ ငါတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး ဆိုတဲ့သူတွေလည်း မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်အတွက် မကောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ ပုံဖျက်ခံရတဲ့ အသိတွေ ခေါင်းထဲမှာ စွဲမြဲစွာ နစ်ဝင်နေပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင် သတိမထားမိကြဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတိတ်ကို မေ့နေတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်မှာလည်း ပေါ့လျော့နေတယ်။ အနာဂတ်အတွက်လည်း ဝေဝါးနေတယ်။

ည ၁၀ း ၀၅
၂၆ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့

❒

A[kmZ acwf

၂၅ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

ဒီဘက်ခေတ်မှာတော့ ချုပ်နှောင်ထားတဲ့စည်းတွေ ပေါက်ကုန်ပြီ။ ပြဲကုန်ပြီ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ချုပ်ထားလို့ မရတော့ဘူး။ တည်းထားလို့ မရတော့ဘူး။ ဆုပ်ထားလို့ မရတော့ဘူး။ မိုးထားလို့ မရတော့ဘူး။ အားလုံးဟာ ဗဟုရာဇ်ခေတ်ကို ရောက်လာပြီ။

ဗဟုရာဇ်ဆိုတဲ့အသုံးအနှုန်းကို ဆရာ ဒဂုန်တာရာ သုံးတာဖြစ်ပါတယ်။ ‘ဧကရာဇ်’ ဆိုတဲ့အသုံးအနှုန်း ခေတ်ထနေတဲ့အချိန်မှာ ‘ဗဟုရာဇ်’ ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းကို ချဲ့ထွင်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ‘ဧက’ ဆိုတာကတော့၊ တစ်ခု၊ တစ်ယောက်။ ‘ရာဇ်’ ဆိုတာကတော့ ‘ရာဇ’ ဆိုတဲ့အသုံးက လာပါတယ်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က အုပ်စိုးလွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်ထားတယ်ဆိုတဲ့သဘော။ လူတစ်ယောက်ကပဲ အခရာ၊ လူတစ်ဦးတည်းကပဲ အဓိက။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဗဟိုပြုတာထက် လူတစ်ဦးတည်းကို ဗဟိုပြုတဲ့ခေတ်/ ပုံစံ။ ဒီတော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘုရင်လို့ခေါ်တဲ့၊ ဧကရာဇ်လို့ ခေါ်တဲ့ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း အပေါ်မှာပဲ မှီတည်နေတယ်။ မှီတည်နေရတယ်။ လူတစ်ယောက်တည်းရဲ့ လွှမ်းမိုးပြုပြင်စီရင်မှုကို ခံရတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကြမ္မာဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ပြဋ္ဌာန်းချက်အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဖြစ်ပျက်ရတဲ့ ဆိုတဲ့သဘော။

ဧကရာဇ်ခေတ်ကို လွန်လာတယ် ဆိုပေမယ့်၊ ပလ္လင်ပေါ်မထိုင်တဲ့ ဧကရာဇ်တွေ အများ အပြား ရှိနေဆဲပါ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကြမ္မာကို လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လက်ထဲမှာသာ

စီရင် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ဖို့ လိုတယ်။ သို့ကြောင့် ပြည်သူ့အာဏာ လိုတယ်။ ပြည်သူ့အာဏာဆိုတာ ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထဲ လက်ထဲမှာ အာဏာကို ထည့်ထားတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုင်ထားတာ မဟုတ်ဘူး။ လူအများ (သို့မဟုတ်) လူထုလက်ထဲမှာ အာဏာကို ကိုင်ထားနိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို ဒီမိုကရေစီလို့ ပညတ်တယ်။

ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အများသဘောကို ညွှန်းတယ်။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီ ကတော့ အများသဘောနဲ့တင် ရပ်မနေဘူး။ အနည်းစုကိစ္စကိုပါ ထည့်ပြောတယ်။ ဒီတော့ ပိုပြီး ဗဟုရာဇ်သဘောဆောင်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒီမိုကရေစီမှာ အများစုသဘောညီမှုကို ဦးစားပေးတယ်။ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစီ မှာတော့ လူနည်းစုရဲ့ အခွင့်အရေးတွေ အကာအကွယ်ပေးရေးကိစ္စကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားတယ်။ လစ်ဘရယ်မှာ အနည်းစုကိစ္စဟာ ထပ်တိုး အရေးပါလာတဲ့သဘော။ လူထုအခန်းကဏ္ဍ ပိုကျယ်လာတဲ့သဘော။ အများဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့တင် ရပ်မနေတော့ဘူး။ ကျယ်ပြန့်တဲ့သဘော ဖြစ်လာတယ်။ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစီကတော့ ဗဟုသဘောကို ပိုဆောင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီဘက်ခေတ်မှာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီလို့ အပြည့်အဝ သုံးနှုန်းကြတယ်။ ဗဟုသဘောကို ပိုနားလည်လာလို့ ဖြစ်တယ်။ ဗဟုသဘောဟာ ပိုထင်ရှား လာလို့ဖြစ်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် ၂၁ ရာစုမှာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီက အရာရောက်လာတယ်။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီနဲ့ မိတ်ဖက်တစ်ခု တိုးလာတယ်။ အဲဒါကတော့ နည်းပညာဖြစ်ပါတယ်။ တက်ခနိုလိုဂျီ ဖြစ်ပါတယ်။

တက်ခနိုလိုဂျီ

ဒီဘက်ခေတ်မှာတော့ နည်းပညာက 'ဧကရာဇ်' သဘောကို သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကမ္ဘာကြီးက အပြန့်ကျယ်ရာကနေ ကျုံ့လာတယ်။ ကမ္ဘာဆိုတာ ရွာလိုဖြစ်လာတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အများသိတာကတော့ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းပေါ့။ ဒီတော့ နည်းပညာရဲ့ တိုးတက်မှု၊ ကမ္ဘာလုံးသဘောဆန်လာမှုတွေ ပျံ့နှံ့အသက်ဝင်လာတဲ့အခါမှာ ဧကရာဇ်တို့ရဲ့ အင်ပါယာတွေ ကျဆုံးခန်း စတင်လာတယ်။ စစ်အေးခေတ်နောက်ပိုင်းက စပြီး အင်ပါယာတွေ အပြိုင်းအရိုင်း လဲပြိုလာတယ်။ ကမ္ဘာကြီးကို တစ်ဦးတည်း ချုပ်ကိုင်ထားနိုင်တဲ့ အမေရိကားတောင် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပခုံးကို ချုပ်ကိုင်လွှမ်းမိုးဖို့ ခက်လာတယ်။ ဒါဟာ နည်းပညာကြောင့် ဗဟုဝါဒ ပိုမိုထွန်းကားလာခြင်းရဲ့ အကျိုးဆက်ဖြစ်တယ်။ ထိုနည်းလည်း ကောင်းပဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ နိုင်ငံတော်တွေ၊ အုပ်စိုးသူ အစိုးရတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ

ကျုံ့ဝင်လာပြီး လူတစ်ဦးချင်း အခန်းကဏ္ဍ မြင့်လာတဲ့သဘော ဖြစ်တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခန်းကဏ္ဍမြင့်လာတဲ့သဘော ဖြစ်တယ်။

နည်းပညာကြောင့် လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ အရေးပါမှု၊ အရာရောက်မှုကို မြှင့်တင်လာနိုင်တယ်။ လူတစ်ဦးချင်းစီဟာ ကိုယ့်ကြမ္မာကို ကိုယ်ဖန်တီးခွင့် အပြည့်ရလာတယ်။ အစိုးရကပေးတဲ့ လွတ်လပ်ခွင့် မဟုတ်ဘဲနဲ့ နည်းပညာကြောင့်ရလာတဲ့ လွတ်လပ်မှုက ပိုများလာတယ်။ လွတ်လပ်မှုဆိုတာလည်း ပေးမှရတဲ့အမျိုး မဟုတ်တော့ဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေကျင့်သုံးနိုင်လေလေ ပိုလွတ်လပ်လာလေလေ ဆိုတဲ့သဘောဖြစ်လာတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ၂၁ ရာစုဟာ ဗဟုရာဇ လို့ခေါ်တဲ့ ဗဟုရာဇ်ထွန်းကားတဲ့ခေတ် ဖြစ်လာတယ်။

လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်ကြမ္မာကို ကိုယ်ဖန်တီးခွင့် မြင့်လာတယ်။ လူတိုင်းဟာ နည်းပညာကြောင့် တန်းတူညီမျှမှု ပိုရနိုင်လာကြတယ်။ ပညာရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စီးပွားရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အခွင့်အလမ်းတွေကို ပိတ်ထားလို့ မရတော့ဘူး။ ပညာရေးမှာ ကိုယ်ရှာရင် ရှာနိုင်သလောက်၊ ကိုယ်လေ့လာရင် လေ့လာနိုင်သလောက် ပညာရနိုင်မှု မြင့်လာတယ်။ ပညာ ရှာနိုင်မှု အခွင့်အလမ်း ပိုမြင့်လာတယ်။ ယခင်ကလို အစိုးရက ပညာရေးကို ဝါဒဖြန့်ချိရေး ယန္တရားတစ်ခုလို သုံးပြီး ပညာသင်ယူရတဲ့ အခင်းအကျင်း မဟုတ်တော့ဘူး။ ပညာရေးမှာလည်း ရွေးချယ်စရာတွေ များလာတယ်။ ပုံမှန်အတန်းပညာရေးမှာလည်း ရွေးချယ်ခွင့်ရလာသလို၊ ပြင်ပ ပညာရေးမှာလည်း ရွေးချယ်စရာတွေ ပိုများလာတယ်။ လူတိုင်းဟာ သိမှုစက်ဝန်း ပိုကျယ်လာတယ်။ အစိုးရဟာ လူထုရဲ့သိမှုစက်ဝန်းကို ပုံဖော်လို့ မရတော့ဘူး။ လွှမ်းမိုးစီရင်လို့ မရတော့ဘူး။ နိုင်ငံတော်ဟာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ သိမှုစက်ဝန်းကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင် ပြုပြင်လို့ မရတော့ဘူး။ နေရာအားလုံးမှာ သိမှုကို ဖြန့်ကျက်နိုင်မယ့် ပလက်ဖောင်းတွေ အများကြီး ပေါ်လာပြီ။

နိုင်ငံတော်သာ အခရာ မဟုတ်

ဒီတော့ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ဟာ ပိုအရေးကြီးလာတယ်။ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရတော့မယ်။ ယခင်ကလို နိုင်ငံတော်က ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ စနစ်တစ်ခုကို မှီးပြီး လိုက်လို့ မရတော့ဘူး။ ယန္တရားတစ်ခုထဲမှာ၊ နေရာ တစ်ခုကို အသေထိုင်ထားပြီးတော့ ဘဝကို ရှင်သန်ရပ်တည်ဖို့ ခက်လာတယ်။ သို့ပေမယ့် ဒီလိုလူတွေက ရှိနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

ပညာဖြန့်ကျက်မှု စက်ဝန်းက ကျယ်လာတယ်။ အာဏာကို တစ်ဦးတည်းက ချုပ်ကိုင်တဲ့ ခေတ်ကုန်သွားပြီ။ နည်းပညာက ဒီစည်းတွေကို ဖျက်ပစ်လိုက်တယ်။ နည်းပညာကို အကျွမ်းမဝင်၊ နားမလည်တဲ့ အာဏာရှင်တွေဟာ ပလ္လင်ပေါ်ကနေ ခွေးကျဝက်ကျ ကျကုန်ကြတယ်။ သက်သေ သာဓကတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

နည်းပညာကြောင့် ချုပ်နှောင်ထားတဲ့စည်းတွေ ပျက်ကုန်တယ်။ နိုင်ငံရေးစနစ်ကို အကြောင်းပြပြီး ဘာမှ လုပ်ဖို့ ကိုင်ဖို့ မကြိုးစားတဲ့သူက ကျန်ခဲ့မယ်။ စနစ်နဲ့ စည်းတားမှုတွေကို နည်းပညာနဲ့ ကျော်လို့ရတယ်။ မြင်အောင်ကြည့်ရင် သိပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီဘက်ခေတ်ဟာ ဧကရာဇ်တွေရဲ့ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဗဟုရာဇလို့ခေါ်တဲ့ ဘုရင်တွေ အများအပြား၊ နေရာတိုင်းမှာ ထွန်းကားပေါ်ထွက်နိုင်တဲ့ခေတ်ကို ရောက်လာပြီ။

လူတိုင်းဟာ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ဘုရင်ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ လူတိုင်းဟာ အလွှာအသီးသီးမှာ ဘုရင်ဖြစ်ခွင့် ရှိလာတယ်။ ပညာရေးမှာ ဘုရင် လုပ်ချင်သလား။ လုပ်လို့ရတယ်။ လုပ်ခွင့်ဟာ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ အပြည့်အဝ ရှိလာပြီ။ လူတစ်ယောက်ဟာ စာပေမှာ ဘုရင်လုပ်ချင်သလား။ လုပ်လို့ရတယ်။ လုပ်ခွင့်ဟာ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ရှိလာပြီ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဂီတနယ်မှာ ဘုရင်လုပ်ချင်သလား။ လုပ်လို့ရပြီ။ အနုပညာနယ်မှာ ဘုရင်တစ်ဆူ ဖြစ်ချင်သလား။ လုပ်လို့ရပြီ။ လုပ်ခွင့်ဟာ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ရှိလာပြီ။ စီးပွားရေးမှာဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးမှာ ဖြစ်ဖြစ် နိုင်ငံတော် လက်တံ မသက်ရောက်နိုင်တဲ့ ခွင်တွေ၊ ကွက်လပ်တွေဟာ ပိုများလာပြီ။ ဒါကို သိသင့်တယ်။ နားလည်သင့်တယ်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေ ပိုသိ
သင့်တယ်။

ဗဟုရာဇ ခေတ်

■

ညည်းတွားနေလို့ ဘာမှမရ

ဒီဘက်ခေတ်ဟာ ဆင်ခြေပေးပြီး ထိုင်နေရမယ့် ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ တတ်နိုင်သရွေ့ မျက်စိကို ဖွင့်၊ နားကိုစွင့်၊ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးလေ့လာ၊ လုပ်ခွင့်ကို လုပ် ရင်းနဲ့ ချဲ့ထွင်ယူ ရမယ့်ခေတ်ကို

စည်းတွေကို ကျော်လို့ရတယ်။
ဘောင်တွေကို ကျော်လို့ရတယ်။
လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို
ချဲ့ထွင်သွားလို့ရတယ်။
ဧကရာဇ်တို့ အင်ပါယာကို နည်းပညာနဲ့
ဖျက်လို့ရတယ်။

ရောက်လာပြီ။ နည်းပညာရဲ့ အားသာချက်ကို နားလည်ထားပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ နိုင်ငံတော်က ပြဋ္ဌာန်း ထားတဲ့ စီရင်ပြဋ္ဌာန်းချက် မူဘောင် စည်းတံတိုင်းတွေကို ကျော်လို့ရပြီ။

ထိုင်နေတဲ့သူအဖို့ ဘာမှဖြစ်မလာဘူး။ အိပ်နေတဲ့သူအဖို့ ဘာမှ ဖြစ်မလာဘူး။ ဆင်ခြေပေးပြီး ညည်းညူနေတဲ့သူအဖို့ ဘာမှဖြစ်မလာဘူး။ ဖြစ်ချင်ရင် ဖြစ်အောင်လုပ်လို့ရတဲ့ခေတ်ကို ရောက်လာပြီ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းရဲ့ လက်အောက်မှာ အကြာကြီး ကျွန်သက်ရှည်ကြာ အမှုထမ်းနေဖို့ မလိုတော့ဘူး။ တစ်စုတစ်ဖွဲ့ထဲမှာ အနေကြာအောင်နေပြီး မေဂျာလုပ်ရမယ့်ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ အခွင့်အလမ်းဟာ မရှားဘူး။ ခလုတ်တွေ နှိပ်တတ်ရင် ဘ၀တွေ ရွှေ့လို့ရတယ်။ ခလုတ်ဘယ်လို နှိပ်ရမလဲ ဆိုတာသာ နားလည်ဖို့ လိုတယ်။ အဲဒါဟာ ပညာ။

လူငယ်တွေ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့နယ်ပယ်တွေမှာ ဘုရင်ဖြစ်ခွင့်ရှိလာပြီ။ နယ်ပယ်ကိုရွေး။ အဆင့်ကို ရွေး။ ဗဟုရာဇ် ထွန်းကားတဲ့ခေတ်ကို နည်းပညာနဲ့ သွားလို့ရနေပြီ။ နည်းပညာဟာ ဂိမ်းနှိပ်ဖို့ တစ်ခုတည်းတော့ မဟုတ်ဘူး။

ည ၉ း ၁၁
၂၅ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❐

vlhawmfvS&&; ta&G

၂၄ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ချို့တဲ့ခြင်း

လက်ရှိမြန်မာပြည်မှာ ပြဿနာတွေ တော်တော်များများ ရှိပါတယ်။ ထင်သာမြင်သာရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာ၊ ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာ၊ စားဝတ်နေရေး ကျပ်တည်းခြင်း ပြဿနာဆိုတာတွေကို ပြောနေကြတာများလို့ မပြောတော့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနဲ့၊ သိသလိုလိုဖြစ်ပြီး ဘာသိဘာသာ ထားထားတဲ့ ပြဿနာကို ပြောချင်တယ်။ အဲဒါကတော့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ပြဿနာဖြစ်ပါတယ်။ လူတစ်ဦးချင်းကိစ္စဖြစ်သလို လူ့အဖွဲ့အစည်းကိစ္စလည်း ဖြစ်တယ်။

လွယ်မယောင်နဲ့ခက်၊ တိမ်မယောင်နဲ့နက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဦးချင်း ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးလို့ ပြောတဲ့ နေရာမှာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အကုန်လုံးကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဆိုတာ တစ်ဦးချင်း အတွေးအခေါ်၊ တစ်ဦးချင်းရဲ့အမြင်အယူအဆ၊ တစ်ဦးချင်းရဲ့စရိုက်၊ တစ်ဦးချင်းရဲ့ အပြုအမူ အပြောအဆို၊ တစ်ဦးချင်းရဲ့အနေအထိုင်နဲ့ တုံ့ပြန်ချက်၊ တစ်ဦးချင်းရဲ့အမူအကျင့် စတာတွေ အားလုံးပါပါတယ်။ လူတစ်ယောက် ဝတ်ပုံစားပုံကအစ နေပုံထိုင်ပုံအလယ် လုပ်ပုံကိုင်ပုံအဆုံး ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဆိုတဲ့ အထဲမှာ ပါဝင်နေပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကောင်းကောင်းလုပ်မယ်လို့ ပြောနေတဲ့သူတွေ။ ကိုယ့်ဒေသ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်း ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို ကောင်းအောင် လုပ်မယ်လို့ ပြောနေတဲ့သူတွေ။ ကိုယ်ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဦးဆောင်နေပါတယ်လို့ ပြောနေတဲ့လူတွေ။ ကိုယ်ဟာ ကိုယ့်ဝန်းကျင်မှာ ဦးစီးဦးဆောင် လုပ်နေပါတယ်လို့ ပြောနေတဲ့ လူတွေကိုယ်တိုင်မှာတောင် ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးချို့တဲ့နေတာ တွေ့နေရတယ်။ မြောက်မြားစွာ တွေ့နေရပါတယ်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လူတစ်ဦးချင်းစီမှာ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး ချို့တဲ့နေတဲ့ကိစ္စဟာ အတော် ရှက်စရာကောင်းတယ်။ အင်မတန်လည်း စိုးရိမ်စရာဖြစ်တယ်။ အကြောင်းကတော့ လူတစ်ဦးချင်းစီဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ယူနစ်ဖြစ်တယ်။ လူတစ်ဦးချင်းစီဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အနာဂတ်ကို ပြဋ္ဌာန်းလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အရည်အသွေးဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အရည်အသွေးကို ပြတဲ့ညွှန်းကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း မြန်မာတွေကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ ပါးစပ်က ဘုရားဘုရား လက်က ကားယားကားယား ဖြစ်နေတာ တွေ့ရ ပါတယ်။ အပြောနဲ့အလုပ်ဟာ တစ်ထပ်တည်း မကျတာ တွေ့ရပါတယ်။

လူတွေမှာ အမူအကျင့်ကိုယ်စီရှိကြတယ်။ တည်တည်တံ့တံ့လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်တဲ့ အချိန်ရှိသလို၊ လူ့သဘာဝအတိုင်း လွတ်လပ် ပျော်ရွှင်တဲ့အချိန်ဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာတွေရဲ့ လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာဟာ သတိလက်လွတ်ဖြစ်နေတယ်။ ဘရိတ်ပေါက်နေတယ်။ အကန့်အသတ်ကို ကျော်လွန်နေတယ်။ ဒါဟာ ဆိုးခြင်းလက္ခဏာ ဖြစ်ပါတယ်။

လူသားမှာ လူသားဗီဇ သဘာဝရှိတာဖြစ်လို့ ကောင်းခြင်းဆိုးခြင်းဟာ ဒွန်တွဲနေတယ်။ လူသားမှာလည်း အဖြူဘက်အခြမ်း၊ အမည်းဘက်အခြမ်း ရှိတယ်။ သို့ပေမယ့် လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့အပြုအမူဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ညစ်ညမ်းစေရင် ဒါဟာ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု ပျက်ယွင်းတာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကြောင့် တစ်ပါးသူ၊ သို့မဟုတ် လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်ခြင်းဟာ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးညံ့ဖျင်းသူရဲ့ လုပ်ရပ်ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး ညံ့ဖျင်းသူရဲ့ အပြုအမူဖြစ်တယ်။

ကိုယ့်ကြောင့် တပါးသူ ဒုက္ခမဖြစ်စေရဆိုတဲ့ ခံယူချက်

လူတစ်ယောက်ချင်းစီဟာ ကိုယ့်ကြောင့် တစ်ပါးသူ ဒုက္ခမဖြစ်စေရ။ ကိုယ့်ကြောင့် တစ်ပါးသူ အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေရဆိုတဲ့ စိတ်ကလေး ထားနိုင်ရင်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့

အရည်အသွေးဟာ အတော်ကြီး တက်လာလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာတွေ တော်တော်များများဟာ ဘာသိဘာသာပဲ။ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ၊ ကိုယ်လုပ်ချင်တာပဲ ကိုယ်သိတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ဗဟိုပြုစဉ်းစားတယ်။ အတ္တကို အနားသပ်မထားဘူး။ အတ္တကို ဒီအတိုင်း ပေါက်လွှတ်ပဲစား ပစ်ထားတယ်။ ဒါဟာ လူ့အမူအကျင့်ကောင်း ပျောက်ဆုံးခြင်း ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး နိမ့်ပါးခြင်း အချက်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

နှစ်လိုဖွယ်ရာ အပြုအမူ ရှိထားခြင်း

ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ဖြစ်တယ်။ နှစ်လိုဖွယ်ရာဖြစ်တယ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမှာ အင်မတန် လိုအပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာအဆုံးအမနဲ့ ကြီးပြင်းလာတဲ့ လူတွေဖြစ်တယ်လို့ ‘ဂုဏ်း’အထည့်ခံကြရတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ့်လက်တွေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားတွေဟာ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ဖြစ်မနေကြဘူး။ နှစ်လိုဖွယ်ရာ ဖြစ်မနေကြဘူး။ အထူးသဖြင့် မြို့ပြမှာနေထိုင်တဲ့ နိုင်ငံသားတွေက ပိုလို့ဆိုးရွားတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ အညာဒေသနဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသတွေဟာ အင်မတန် ချစ်စရာကောင်းသလောက်၊ မြန်မာပြည်ရဲ့မြို့ကြီး ပြကြီးတွေဟာ နှစ်လိုဖွယ်မရှိဆုံး ဖြစ်နေတယ်။ မြို့ကြီးပြကြီးလို နေရာမျိုးမှာ ပညာတတ်ပါတယ်၊ ငွေကြေး ချမ်းသာပါတယ်လို့ ဆိုတဲ့ လူ့အထက်တန်းလွှာလို့ ယူဆကြတဲ့ လူတွေကိုယ်တိုင်က နှစ်လိုဖွယ်မရှိဆုံး၊ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာမရှိဆုံး လူတွေဖြစ်တာ တွေ့ကြရတယ်။

အခြေခံသီလပျက်သုဉ်းခြင်း

ပိုပြီးဆိုးတာက အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၊ ပရဟိတလို့ ခေါ်တဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေမှာ ဦးဆောင်နေပါတယ်လို့ ဆိုသူတွေ ကိုယ်တိုင်က နှစ်လိုဖွယ်မဖြစ်တဲ့ အပြုအမူတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေတာကို တွေ့ရတယ်။ ယုတ်စွအဆုံး··· ပြည်သူကို

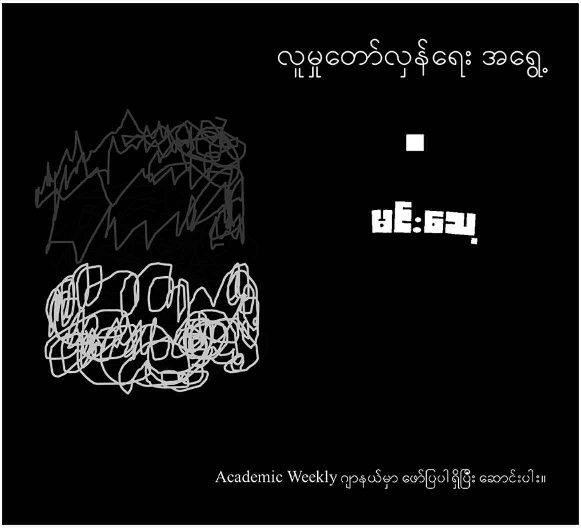

ယဉ်ကျေးလိမ္မာအောင် သွန်သင် ဆုံးမနေပါတယ်လို့ဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ ကိုယ်တိုင်မှာ သီလကျိုးပေါက်တာ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ယွင်းတာ၊ အခြေခံ ဝိနည်းမှာကို အလွန်အကျွံ ချိုးဖောက်နေကြတာ တွေ့နေရပါတယ်။ အခြေခံသီလဆိုတာ အမြင့်စားသီလထက်စာရင် အပုံကြီး ကွာဟပါတယ်။ သို့သော်လည်း ဒီလို အခြေခံ တန်ဖိုးတွေမှာတောင် ပျက်ယွင်းနေကြတာများလို့၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်နိုင်ငံသားတွေကို ချစ်ဖို့တောင် တွန့်သွားတယ်။ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ်ရှိဖို့ ဆိုရင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်က ချစ်စရာ ကောင်းရမှာပေါ့။ အမျိုးချစ်စိတ်ဖြစ်ဖို့ ဆိုရင် ကိုယ့်လူမျိုးဟာ ချစ်စရာကောင်းရမှာပေါ့။ နှစ်လိုဖွယ်ရာ ကောင်းရမှာပေါ့။ တန်ဖိုးထားစရာ ကောင်းရမှာပေါ့။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်၊ ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်နိုင်ငံသားနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုမှာ တန်ဖိုးထားစရာ၊ ချစ်စရာ၊ နှစ်လိုဖွယ်ရာ မရှိဘဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် မျိုးချစ်စိတ် ဖြစ်မလဲ။ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ် ဖြစ်မလဲ။ နိုင်ငံချစ်စိတ် ဖြစ်ပါ့မလဲ။

ပြဿနာတွေဟာ ဖျာအောက်ထဲမှာ

လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဖွဲမီးလို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အတွင်းလှိုက်လို့ လောင်နေပါတယ်။ ပြဿနာတွေဟာ တဟုန်းဟုန်းထတောက်မှ ဘူးပေါ်သလို ပေါ်တော့တယ်။ ဒါပေမယ့် သာမန်အချိန်မှာ ပြဿနာတွေဟာ မရှိသလို၊ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးနဲ့ ရှင်သန် မင်းမူနေကြတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဦးဆောင်နေတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း ပြဿနာတွေကို ဖျာအောက်ထဲ ထိုးထည့်ထားကြတယ်။ ဒီအတိုင်း ကြည့်လိုက်ရင်တော့ အမှိုက်တွေ သန့်ရှင်းနေသလို။ တကယ့်ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့လည်း ကြုံရော မြန်မာ့စရိုက်တွေဟာ လူလုံးမလှ၊ ဝက်ဝက်ကွဲ အရှက်ရကုန်ကြရတယ်။ အဲသည်လိုဖြစ်စဉ်တွေကို နေ့စဉ်လိုလို ကြားနေရပါတယ်။

လူမှုတော်လှန်ရေး

မြန်မာပြည်မှာ လိုအပ်နေတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေ ရှိနေတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလည်း လိုတယ်။ ဒါက လူသားတန်ဖိုးတွေကို မြှင့်တင်ဖို့အတွက် လိုအပ်တာဖြစ်တယ်။ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလည်း လိုတယ်။ ဒါကတော့ နေ့စဉ် လူမှုစီးပွားဘဝမှာ စားဝတ်နေရေး ချောင်လည်ရေးအတွက် ဖြစ်ပြီး လူချင်းတူတူ သူချင်းမျှမျှ နေနိုင်ဖို့ဖြစ်တယ်။ ပညာရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုလည်း လိုတယ်။ ဒါကတော့ ဆင်ခြင်တုံတရား စက်ဝန်းကို

ချဲ့ထွင်ရေးနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ နေထိုင်ရပ်တည်နိုင်တဲ့ လူတန်းစားကြီးထွားဖို့ ဖြစ်တယ်။ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ အရေးတကြီး လိုအပ်နေတယ်။ ဒီနေရာမှာ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (Social Reform) လို့တောင် မပြောချင်ပါဘူး။ လူမှုတော်လှန်ရေး (Social Revolution) လို့ ပြောချင်တယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလို့ ပြောရင် ကြာလွန်းလို့။ တော်လှန်ရေးလို့ပြောမှ မြန်ဆန်မယ်လို့ ယူဆလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ မြန်မာပြည်ရဲ့ လူမှုတော်လှန်ရေးနဲ့ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဘယ်သူတွေ လုပ်ကြမှာလဲ။ ဘယ်သူတွေ လုပ်နိုင်ကြပါသလဲ။

တကယ့်ပညာတတ်တွေ လိုတယ်

ဒီတာဝန်ကို စပြီး ထမ်းရမယ့်သူတွေကတော့ တကယ့်လူထုပညာတတ် လူတန်းစား (Public Intellectual) တွေကပဲ စတင်ရမယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ အခု စကားလုံးထဲမှာ တကယ့် ပညာတတ် ဆိုတာပါတယ်။ လူထုပညာတတ် ဆိုတာ ပါတယ်။ ပညာတတ် လူတန်းစားဆိုတဲ့ စကားလုံး လည်း ပါဝင်နေတယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ လူမှု ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်း တွေကို တာဝန်ယူမယ့်သူတွေဟာ တကယ့် ပညာတတ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီလူတွေဟာ တတ် ယောင်ကား ဖြစ်လို့မရဘူး။ ပြီးတော့ လူထုအတွက် အကျိုးပြုနိုင်မယ့် ပညာတတ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ့်ဘာသာ ပညာတတ်နေပြီး အများကို အကျိုးမပြုရင် အသုံးမကျဘူး။ တန်ဖိုးမရှိဘူး။ ဒါ့ကြောင့် လူထု အတွက် အလုပ်လုပ်မယ့် ပညာတတ်တွေလိုတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ လူတန်းစား။ ဆိုလိုချင်တာကတော့… ပညာတတ်လို့ပြောရင် တစ်ဦးတည်းနဲ့ မရဘူး။ တစ်ယောက်တည်းနဲ့ မရဘူး။ နယ်ပယ်အသီးသီး အဆင့်အတန်းအလွှာ အသီးသီးမှာ ပညာတတ်တွေ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ဖြစ်ထွန်းပေါ် ထွက်လာဖို့ လိုတယ်။

> လူတော်တွေ မနေပျော်ကြလို့လည်း၊
> တိုင်းပြည်မှာ
> တစ်ဖက်ကန်းတွေ မင်းမူကြီးစိုးနေတာဖြစ်ပါတယ်။
>
> မင်းသေ

ဒီလိုလူတွေ လိုတယ်

လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကြမ္မာကို လူ့အဖွဲ့အစည်းကပဲ ပြဋ္ဌာန်းစီရင်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲက လူတန်းစားအလွှာ အသီးသီးမှာ တကယ့် လူထုပညာတတ်လူတန်းစားအလွှာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖို့လိုတယ်။ ဒီလိုလူတွေက အသိရှိရှိ၊ သတိရှိရှိ၊ တာဝန်သိသိနဲ့ မြန်မာပြည်ရဲ့ လူမှု တော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို လုပ်ဆောင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

ဒီလိုဦးဆောင်မယ့် လူတွေဟာ ...

- ❖ ငယ်ရွယ်ရမယ်၊
- ❖ ပညာတတ်ရမယ်၊
- ❖ အမြော်အမြင်ရှိရမယ်၊
- ❖ သဘောထားကြီးရမယ်၊
- ❖ ကိုယ်ကျိုးအတ္တနည်းရမယ်၊
- ❖ အောင့်အီးရမယ်၊
- ❖ သည်းခံနိုင်စွမ်းမြင့်ရမယ်၊
- ❖ ဇွဲရှိရမယ်၊
- ❖ အလုပ်လုပ်ရမယ်၊
- ❖ အပင်ပန်းခံနိုင်ရမယ်၊
- ❖ အချိတ်အဆက်ကောင်းရမယ်၊
- ❖ ကျန်းမာရမယ်၊
- ❖ ခေတ်နဲ့ ရင်ဘောင်တန်းနိုင်ရမယ်၊
- ❖ စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာမှု ရှိရမယ်၊
- ❖ ရိုးသားရမယ်၊
- ❖ သိုသိပ်ရမယ်၊
- ❖ ဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာ မလုပ်ရဘူး၊
- ❖ အုတ်ရောရောရော ကျောက်ရောရော မဖြစ်ရဘူး၊
- ❖ တိကျပြတ်သား ရှင်းလင်းတဲ့ ဦးတည်ချက်ရှိရမယ်၊
- ❖ ဗျာမများရဘူး၊

❖ ရောယိမ်းလိုက် ဘသားယိမ်းလိုက်နဲ့ မဖြစ်ရဘူး၊

❖ ကိုယ်ခံအားကောင်းရမယ်…

လိုအပ်ချက်တွေကတော့ များတယ်။ သို့ပေမယ့် ဒါက တကယ်လုပ်ရင် မခက်ဘူး။ ဖြစ်အောင် လုပ်လို့ရတယ်။

အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးနယ်၊ စာပေနယ်၊ အနုပညာနယ်၊ လူမှုရေးနယ်၊ ဘာသာရေးနယ်၊ ပညာရေးနယ်တွေကနေ ဒီလို လူထုပညာတတ်လူတန်းစားတွေ အုံလိုက်ကျင်းလိုက် ပေါ်ထွက်ပြီး အလုပ်လုပ်နေကြဖို့ လိုတယ်။ အလုပ်လုပ်ရင်လည်း တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ ပိုကောင်းအောင်၊ ပိုထိရောက်အောင် လုပ်နေကြဖို့ လိုတယ်။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင်တော့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ နှစ် (၅၀) မခံဘူး။ ပျောက်မှာ အသေအချာပါပဲ။

နံနက် ၁ း ၂၆

၂၄ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့။

❐

uwfk0if*i , ESKRQ;cmuf , muf

၂၃ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀ ။

'ပထမအရွယ်မှာ ပညာရှာ၊ ဒုတိယအရွယ်မှာ ဥစ္စာရှာ၊ တတိယအရွယ်မှာ တရားရှာ' ဆိုပြီး ပြောကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်ပျက် သင်္ခါရ သဘောကို နားလည်တဲ့ ဓမ္မသမားဟာ သေခြင်းတရားကို နှလုံးသွင်းတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တတိယအရွယ်မှ တရားရှာဖို့ မတိုက်တွန်းဘူး။ တတ်နိုင်ရင် ငယ်ရွယ်စဉ်အချိန်မှာ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်း ထက်သန်တုန်း တရားဓမ္မကို ရှာဖွေဖို့ တိုက်တွန်းလိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေ၊ ဓမ္မကထိကတွေကလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒါက ဘာသာရေးသမားဟာ သူ ယုံကြည်ထားတဲ့ ဘာသာရေးအလုပ်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်လို့ သူ့အမြင်၊ သူ့ရှုထောင့်ကနေကြည့်ပြီး ပြောတာဖြစ်တယ်။ ဒါက ဘာသာရေးသမားတစ်ယောက်ရဲ့ အမြင်။

ပညာသမားကလည်း ပြောလိမ့်မယ်။ ပညာဆိုတာ အမြဲတမ်း ရှာနေရမယ်။ ပထမအရွယ်မှာလည်း ပညာရှာ၊ ဒုတိယအရွယ်မှာလည်း ဥစ္စာရှာနေရင်းနဲ့ ပညာကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆည်းပူး။ တတိယအရွယ်မှာလည်း အိုမင်းသည့်တိုင်အောင် လေ့လာ။ ပညာလို အိုသည်မရှိ၊ ဦးကျည်ပွေ့ကို ကြည့်။ စသည်ဖြင့်။ ပြီးတော့ အသက်အိုမင်းသည့်တိုင်အောင် လေ့လာဆည်းပူးမှု မလျှော့ခဲ့တဲ့သမိုင်းထဲက ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တွေအကြောင်းကို ထုတ်နုတ် သာဓကေ ပြလိမ့်မယ်။ ဘယ်သူက ဘယ်လို ဘယ်ကဲ့သို့စသည်ဖြင့်။

စီးပွားရေးသမားကလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒုတိယအရွယ်မှာလည်း ဥစ္စာရှာ။ တတိယအရွယ်မှာလည်း ဥစ္စာရှာ။ ဥစ္စာသည်သာ အခရာ။ ဥစ္စာသည်သာ

စေစားရာ။ ဥစ္စာသည်သာ ဓနေ။ ဓနသည်သာ အင်အား။ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်ချိန် ငွေနဲ့မ,ပြီး အမှီအခိုကင်းကင်းနဲ့ သက်သောင့် သက်သာ ဖြတ်သန်းချင်ကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ငွေကြေး လုံလုံလောက်လောက် ရှိထားဖို့ လိုတယ်။ ငွေ၊ ငွေ၊ ငွေ။ စသည်ဖြင့်။

လူတွေဟာ ကိုယ် သန်ရာသန်ရာထောင့်က ကြည့်တာ ထုံးစံပဲ။ လူတွေဟာ ကိုယ်မြင်ချင်တာ ကိုယ်ကြည့်ကြတယ်။ ကိုယ်ကြည့်တာ ကိုယ် မြင်ကြတယ်။ လူတွေဟာ ကိုယ်ကြည့်ချင်တာကိုပဲ ကွက်ပြီး ကြည့်ကြတယ်။ ကိုယ်မြင်ချင်တာကိုပဲ ကွက်ပြီး မြင်လေ့ရှိတယ်။ ဒါဟာ လူတွေရဲ့ စိတ် အာသာအတ္တ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွတ်မုန်းဝင်

ငယ်ငယ်တုန်းက ဖတ်ဖူးတဲ့ ပုံပြင်လေးတစ်ပုဒ်ရှိတယ်။

အရူးတစ်ယောက်ဟာ လူအသွားအလာ နားခိုရာဖြစ်တဲ့ ဇရပ်တစ်ခုမှာ မီးသွေးခဲနဲ့ 'ကျွတ်မုန်းဝင်'လို့ ရေးသွားတယ်။ ခရီးသွားတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ရောက်လာသူက ဘုန်းကြီး။ ဒီတော့ 'ကျွတ်မုန်းဝင်'ကို မြင်တယ်။ တွေးတယ်။ အတွေးက ဘာလဲဆိုတော့ ဒါဟာ သံသရာက ကျွတ်လွတ်ကြောင်းအတွက် ကိလေသာတဏှာကို မုန်းပြီး မြတ်နိဗ္ဗာန် စံဝင်ဖို့အတွက် သတိပေးထားတာပဲလို့ တွေးမိပြီး ပြောလိုက်တယ်။ ဘုန်းကြီးလိုပဲ ဇရပ်ထဲမှာ လူတစ်ယောက်ရှိနေတယ်။ အဲသည့်လူက အရူးရေးခဲ့တာကိုလည်း မြင်တယ်။ နောက်တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူကတော့ ဗေဒင်ဆရာ။ ကျွတ်မုန်းဝင်လို့ရေးထား ဖတ်မိတော့ ဒါဟာ အတိတ်က ဘယ်လို တဘောင်က ဘယ်ကဲ့သို့ဆိုပြီး ဗေဒင်ဆရာအတွေး တွေးပြီး နှုတ်က ထုတ်ပြောပြန်တယ်။ နဘေးက လူက ကြားတယ်။ နောက်တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူကတော့ ဗိန္ဒောဆရာ။ ဒီတော့ စာကို ဖတ်မိပြန်တယ်။ ဒါကတော့ ဘယ်လိုရောဂါကို ပျောက်အောင် ကုပေးနိုင်တယ် ဆေးနည်းကို ပြောထားတာဖြစ်တယ်လို့ ပြောပြန်တယ်။ ဒါကို နံဘေးက လူက ကြားတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ ကိုယ်စီကိုယ်စီ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ထွက်သွားကြတယ်။

နံဘေးက လူက ကြားတယ်။ ကြည့်တယ်။ အရူးက ပြန်ရောက်လာတယ်။ မနေနိုင်လို့ အရူးကို မေးကြည့်တယ်။ ခင်ဗျား ဘာလို့ ကျွတ်မုန်းဝင်လို့ရေးသလဲ။ အဲဒါ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲလို့မေးတယ်။ အရူးက ဖြေတယ်။ ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူး ဗျာ…တဲ့။ သီတင်းကျွတ်လို့ တန်ဆောင်မုန်းကိုဝင်ရင် ဟိုဘက်ရွာမှာ စတုဒိသာ ကျွေးမယ်ဆိုတာကို မမေ့အောင် ရေးထားတာတဲ့။ မှတ်ကရော။

လူတိုင်းဟာ ကိုယ်သန်ရာ ကိုယ်သန်ရာထောင့်ကနေ တွေးကြမယ်။ မြင်ကြတယ်။ ကြည့်ကြတယ်။ ကိုယ်မြင်ဖူး ကြားဖူးတဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ယှဉ်ပြီး မြင်ကြတယ်။ ကြည့်ကြတယ်။ ကိုယ်တွေးတတ်သလောက်အတွေးနဲ့ တွေးကြတယ်။ မြင်ကြတယ်။ ဒါကတော့ သဘာဝပါပဲ။ ထုံးစံပါပဲ။

ဂငယ်

ဥပမာ – 'ဂ'ဆိုတဲ့ အက္ခရာကိုပဲကြည့်။ တစ်ဖက်က ကြည့်ရင် 'ပဓောက်'။ နောက်တစ်ဖက်က ကြည့်ရင် 'င'။ နောက်တစ်ဖက်က ကြည့်ရင် 'တစ်'။ နောက်တစ်ဖက်က ကြည့်ရင် 'ဂငယ်'။ ဒီတော့ လူဆိုတာ ကိုယ်ရပ်တဲ့ နေရာကနေ ကိုယ်မြင်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ရပ်တည်မှုကို မရွှေ့ရင် မြင်ပုံလည်း မရွှေ့ဘူး။ ကြည့်ပုံလည်း မပြောင်းဘူး။ ဒီတော့ ဒီမြင်ကွင်းအတိုင်းပဲ မြင်မယ်။ ရှုထောင့်တစ်မျိုးတည်းကိုပဲ နားလည်နေမယ်။ သဘောတစ်ခုကိုပဲ တရားသေ ဆုပ်ကိုင်နေလိမ့်မယ်။

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တွေ၊ သမိုင်းတွေ၊ အတိတ်တွေ၊ အကြောင်းကိစ္စတွေ လိပ်ပတ်လည်အောင် ကြည့်ဖို့ လိုတယ်။ ထောင့်ပေါင်းစုံက ကြည့်ဖို့လိုတယ်။ မှန်ကူကွက်တွေကို စုံအောင် ကြည့်ဖို့လိုတယ်။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင် လူဟာ ကိုယ်မြင်တဲ့အရာကိုပဲ တရားသေဆုပ်ကိုင်ပြီး 'ဖင်ပိတ်' ငြင်းနေမှာပဲ။ ဒါကို သိထားဖို့ လိုတယ်။ သတိထားဖို့ လိုတယ်။ တတ်နိုင်သရွေ့ မျက်နှာစာ ပေါင်းစုံကနေ ပြောင်းကြည့်နိုင်မှ ခြုံငုံပြီးမြင်နိုင်မယ်။ ကိုယ်ဆုပ်ကိုင်ထားတာကို ကိုယ်ပြောနေလို့ မရဘူး။

ဆင်စမ်းခြင်း

မျက်မမြင် ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက် 'ဆင်' စမ်းနေသလို မဖြစ်ရဘူး။ ဆင်ကို မမြင်ဖူးတဲ့ ပုဏ္ဏားခြောက်ယောက်ဟာ ဆင်ကို ကိုင်ပြီး စမ်းကြတယ်။ ပြီးတော့ ဆင်ဆိုတာကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ကြတယ်။ ခြေထောက်ကို ကိုင်မိတဲ့ လူက ဆင်ဆိုတာ တကယ်တော့ တိုင်လုံးကြီးတဲ့။ အမြီးကို ကိုင်မိတဲ့လူကျတော့ တကယ်တော့ဆင်ဆိုတာ ကြိုးပါကွာတဲ့။ ဗိုက်ကို ကိုင်မိတဲ့ လူကျတော့ တကယ်တော့ ဆင်ဆိုတာ နံရံကြီးပါကွာတဲ့။ နားရွက်ကို ကိုင်မိတဲ့ လူကတော့ တကယ်တော့ ဆင်ဆိုတာ ယပ်တောင်လိုပါပဲကွာတဲ့။ နှာမောင်းကို ကိုင်မိတဲ့ လူကတော့ တကယ်တော့ ဆင်ဆိုတာ မြွေလိုပါပဲ။ အစွယ်ကိုင်မိတဲ့သူကတော့ ဆင်ဆိုတာ လှံလိုပါပဲလား…လို့ အမျိုးမျိုး ကောက်ချက်ချကြတယ်။

မက်ခရိုဗျူး၊ မိုက်ခရိုဗျူး

သစ်ပင်ကိုပဲ မြင်ပြီး သစ်တောကို မမြင်တဲ့သူကတော့ ကိုယ်မြင်ရာ ထင်ရာကို တရားသေ ဆုပ်ကိုင်ပြီး ပြောနေမှာပဲ။ ဒါဟာ သဘာဝဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာမှာ ကြည့်ခြင်းတွေ ထောင့်စုံဖို့လိုတယ်။ ရှုထောင့်တွေ စုံမှ မြင်ကွင်းတွေ စုံမယ်။ မြင်ကွင်းကို စုံအောင်ကြည့်မှာ တစ်ခုလုံးသဘောကို နားလည်မယ်။ ဒီသဘောပါပဲ။

မြို့ထဲကို ကားနဲ့ လျှောက်ပတ်သွားလာကြည့်တဲ့ မြင်ကွင်းနဲ့ ဝေဟင်ကနေ ရဟတ်ယာဉ်၊ လေယာဉ်ပေါ်ကနေ ကြည့်တဲ့ မြင်ကွင်းဟာ မတူနိုင်ဘူး။ ပညာသင်ယူတဲ့အခါ၊ လေ့လာသင်ယူတဲ့အခါ အသေးစိတ်လည်းကြည့်ဖို့ လိုတယ်။ ခြုံငုံပြီးတော့ ကြည့်ဖို့လည်း လိုတယ်။ ကိုယ့်ဝါးလုံးခေါင်းထဲကနေ ကိုယ်ထွက်ဖို့တော့ အလိုအပ်ဆုံးပဲ။ ကိုယ့်ဥခွံထဲမှာ နေပြီး ဥခွံကို ကမ္ဘာထင် မနေဖို့ လိုတယ်။

အမြင်ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ဘဝကို ပြဋ္ဌာန်းတယ်။ ရှုထောင့်၊ ယူဆ ချက်အမြင်ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပုံဖော်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် မြန်မာတွေဟာ ကမ္ဘာကြည့်ကြည့်နိုင်ဖို့၊ ရောက်တဲ့နေရာကနေ လည်ဆန့်ပြီး ကြည့်နိုင်ဖို့ လိုတယ်။ တစ်ထွာပြရင် တစ်တောင်မြင်ဖို့ လိုတယ်။ တစ်တောင်ပြရင် တစ်လံမြင်ဖို့ လိုတယ်။ ချက်ဆို နားခွက်က မီးတောက်ဖို့ လိုတယ်။ အရိပ်ပြရင် အကောင်မြင်ဖို့ လိုတယ်။ အကင်းပါးဖို့ လိုတယ်။ အမြင်ကျယ်ဖို့ လိုတယ်။ သစ်ပင်ကို နားလည်သလို သစ်တောကိုလည်း နားလည်ဖို့လိုတယ်။ မြို့ထဲမှာ ဘာဖြစ်နေတာ သိရမှာဖြစ်သလို မြို့ရဲ့အခြေအနေနဲ့ ဧရိယာထဲမှာ ဘယ်အခြမ်းမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတာကိုလည်း ခြုံငုံနားလည်ထားသင့်တယ်။

ဒီသဘောတရားကတော့ ရိုးတယ်။ ရိုးပေမယ့် လူတွေတော်တော် များများက လက်တွေ့လုပ်ဖို့ မေ့နေကြတယ်။ ကိုယ့်နေရာကနေ ခဏလောက်ခွာပြီး ကြည့်နိုင်တဲ့ အလေ့အထလေးဟာ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ တစ်စုံတစ်ရာ အသက်ဝင်နေရင်ကို ပြဿနာတော်တော်များများဟာ စကားတွေအများကြီး မပြောရဘဲ ပြေလည်သွားနိုင်မယ်လို့ ထင်တယ်။ အစွယ်ကိုင်မိတဲ့သူကတော့ ဆင်ဆိုတာ လုံ့လိုပါလားတဲ့။

နံနက် ၁ း ၁၇

၂၃ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့။

❐

vbm;rsK\-/dk

၂၁ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

လူ့သမိုင်းဟာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးလာပါသလဲ။ သမိုင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်ပါ။ သမိုင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။ လူသားတွေမှာ ထူးခြားတဲ့ဗီဇဓာတ်တွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒီလို ဗီဇဓာတ်တွေကပဲ လူသားကို တခြားသတ္တဝါတွေနဲ့ မတူတဲ့ အဆင့်တစ်ခုကို မြှင့်တင်ပေးလိုက်တယ်။ လူသားသမိုင်းဟာ ပိုလို့ ဆန်းကြယ်လာတယ်။ ပိုလို့ တိုးတက်စည်ပင်လာတယ်။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုဟာ နက်နဲကျယ်ပြန့်လာတယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဟာ တစ်ဦးချင်းစီနဲ့ စုပေါင်းထားခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒီလို စုပေါင်းထားခြင်းမှာ ပရမ်းပတာ စုပေါင်းထားခြင်းမဟုတ်ဘူး။ စနစ်တကျ စုပေါင်းထားခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုစုပေါင်းနိုင်ဖို့အတွက် လူသားရဲ့ဘယ် ဗီဇဓာတ်က တွန်းအားပေးပါသလဲ။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်တဲ့ဗီဇ ဖြစ်ပါတယ်။

လူသားဟာ စုပေါင်းနေထိုင်တတ်တယ်။ ယှဉ်တွဲနေထိုင်တတ်တယ်။ ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်တတ်တယ်။ စုပေါင်းအလုပ်လုပ်တတ်တယ်။ ဒီလို စုပေါင်း အလုပ်လုပ်ခြင်းကြောင့် လူ့ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းဟာ ပိုပြီး နက်နဲကျယ်ပြန့်လာတာ ဖြစ်တယ်။ စိုက်ပျိုးခေတ်မှာ လူသားဟာ စုပေါင်း ထွန်ယက်တယ်။ စုပေါင်း စိုက်ပျိုးတယ်။ စုပေါင်း ရိတ်သိမ်းတယ်။ စုပေါင်း ခွဲဝေသုံးစွဲတယ်။ စုပေါင်းထုတ်လုပ်တယ်။ အမဲလိုက် လူသားဘဝမှာလည်း လူသားဟာ တစ်ဦးတည်း သားကောင်ပစ် ထွက်ခြင်းထက် စုပေါင်း အမဲလိုက်ခြင်းက

ပိုသာတယ်ဆိုတာ နားလည်လာတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ လူသားဟာ အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း လုပ်ဆောင်တတ်တဲ့ အကျင့်ကို ရလာတယ်။

အဆင့်တစ်ဆင့်ကို တက်လာတဲ့အခါ လူသားဟာ စုပေါင်းနေထိုင်ခြင်းအားဖြင့် ပိုပြီးတော့ လုံခြုံလာတယ်၊ ပိုပြီး တည်ငြိမ်တဲ့ဘဝကို ရလာတယ်လို့ နားလည်လာကြတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ လူအုပ်စုတွေ စုဖွဲ့နေထိုင်ခြင်းမှာ လူဟာ အသားကျလာတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ခေတ်တွေ ပြောင်းလာတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဟာ သိမ်မွေ့လာတယ်။

တိုးတက်လာတဲ့ခေတ်မှာ ချုံကလီးယားနည်းပညာကို ထုတ်လုပ်လာနိုင်တဲ့အထိ ကြီးမြင့်လာတယ်။ လူသားဟာ လူသားကြောင့်ပဲ သေကြေရသလို၊ လူသားတွေကြောင့်ပဲ ပိုပြီး အသက်ရှည်ရှည် နေနိုင်လာကြတယ်။ ထုတ်လုပ်မှု နည်းစဉ်တိုင်းမှာ လူသားဟာ စုပေါင်းပါဝင်ကြရတယ်။ စုပေါင်းမှုမှာ 'ဘယ်လို စုပေါင်းမလဲ' ဆိုတာကို တီထွင်ကြံဆ လာကြတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားဟာ တိုးတက်လာတယ်။

ဥပမာ – စာပေယဉ်ကျေးမှု ဆိုကြပါစို့။ စာပေ ယဉ်ကျေးမှု ဖြစ်ထွန်းဖို့အတွက် ဘာသာစကားရှိမှုဟာ အခြေခံဖြစ်တယ်။ ဘာသာစကားတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးပွားစီးမှုဟာ နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာကြာမှ ပိုပြည့်စုံလာတတ်တယ်။ ဘာသာစကား ဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ နှစ်ထောင်ဂဏန်းတစ်ခုတော့ လိုအပ်တယ်။ မူရင်းလူသားမျိုးစိတ်ရဲ့ တီထွင်ဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုး မှုလည်း လိုအပ်တယ်။ ဘာသာစကားဖြစ်လာရင် အသံအဆင့်နဲ့ ရပ်နေလို့မရဘူး။ အက္ခရာ အဆင့်ကို ကူးပြောင်းနိုင်ဖို့ လိုတယ်။ အက္ခရာအဆင့်မှာလည်း ဆက်သွယ်ပြောဆိုလို့ လွယ်ကူတဲ့ အသုံးအနှုန်း၊ ဝေါဟာရ စကားလုံး ဖွံ့ဖြိုးဖို့ လိုအပ်သေးတယ်။ ဒီလိုအဆင့်အဆင့် ဘာသာစကား အဆင့်ပြည့်စုံပြီးတဲ့အခါမှာ၊ စာပေဘက်ကို စ,ကူးတယ်။ စာပေအတွက် ဖန်တီးဖို့ စာရေးသူလိုတယ်။ စာရေးသူတစ်ယောက်မှာ ဦးနှောက်ရယ်၊ လက်ရယ်၊ စိတ်ကူးရယ် ဟာမိုနီကျကျ ပေါင်းစပ်ဖို့ လိုသေးတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း စာပေကို ရေးသားဖို့ ကိရိယာ လိုတယ်။ အဲဒါကတော့ ဖောင်တိန်၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊ ကညစ်၊ စက္ကူ၊ သားရေ၊ ပေရွက်၊ ပရပိုက်၊ လက်နှိပ်စက်၊ မင်၊ စုတ်တံ‥‥ စသည်ဖြင့် အခြေခံလိုတယ်။ ဖောင်တိန်အဖြစ်၊ ဘောပင်အဆင့်ထိ ရောက်လာဖို့ လူသားယဉ်ကျေးမှုဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ တက်လှမ်းရသေးတယ်။ ဒီလို နည်းအားဖြင့် စာပေဟာ အခြေခံအဆင့်ကို ရောက်လာတယ်။ ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်ကို ရောက်ဖို့ ဖြန့်ချိရေးအတတ် လိုတယ်။ ပုံနှိပ်စက် လိုတယ်။ ခဲစာလုံးလိုတယ်။ မင်လိုတယ်။ စက္ကူလိုတယ်။ ပုံနှိပ်ခြင်းအတတ် လိုတယ်။ ချုပ်လုပ်ခြင်းအတတ် လိုတယ်။ ဖြန့်ချိခြင်း အတတ်လိုတယ်။ ဆက်သွယ်ခြင်း အတတ်လိုတယ်။

စာဖတ်ခြင်း ဓလေ့လိုတယ်။ လေ့လာမှုနည်းစဉ်လိုတယ်။ ဖတ်ရှုခြင်းအတွက် စေ့ဆော်မှု လိုတယ်။ ဖတ်မယ့်သူ လိုတယ်။ ဝေဖန်ရေး လိုတယ်။ ဆွေးနွေးခြင်းလိုတယ်။ ပြန်လည် ဆန်းစစ်ပြီး ချေပရေးသားရေး လိုအပ်သေးတယ်။ ဖန်တီးမှုလိုတယ်။ ကွန့်မြူးမှုလိုတယ်။ တီထွင် ကြံဆမှု လိုတယ်။ စိတ်ကူးလိုတယ်။ အနုပညာလိုတယ်။ ရေးသားခြင်းအတတ် လိုတယ်။ ရေးသားခြင်း အနုပညာလိုတယ်။ လူစိတ်ဝင်စားဖို့ လိုတယ်။ စာပေအချင်းချင်း ကူးလူး ဆက်ဆံဖို့ လိုတယ်။ ရေရှည်တည်တံ့စေဖို့ လိုတယ်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်စေဖို့ လိုတယ်။ မှတ်တမ်းပြုတတ်ခြင်း အလေ့အထ ဖွံ့ဖြိုးဖို့လိုတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ စာပေယဉ်ကျေး မှုဟာ တဖြည်းဖြည်း ပွားစီးတိုးတက်လာတယ်။

ဒါဟာ လူသားတွေပြုတဲ့ သမိုင်းဇာတ်ကွက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ လူသားဟာ နေ့စဉ် အိပ်၊ စား၊ ကာမနဲ့ပဲ မသေဆုံးချင်ဘူး။ အသက်ရှင်တဲ့ဘဝမှာ စိတ်လိုအင်ချင်ခြင်းကို ဖြည့်ဖို့အတွက် ကြိုးစားချင်တယ်။ ဒါမှ လူသား စိတ်အာသာဟာ ပြေပျောက်တယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ စိတ်ချင်ခြင်းအတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရင်း လူသားတွေဟာ ပိုလို့ သြဇာတိက္ကမကြီးမား လာတယ်။ လူသားတွေမှာ တီထွင်ဉာဏ်ရှိကြတယ်။ တီထွင်ဉာဏ် ဆိုတာ စိတ်ကူးကလာတယ်။ လူသားဟာ စိတ်ကူးယဉ်တတ်တဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တယ်။ ကူးလူးသွားလာတတ်တဲ့သတ္တဝါ ဖြစ်တယ်။ လက်ချောင်းတွေနဲ့ ပြုပြင်စီရင် တတ်တဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တယ်။ အလိုဆန္ဒ မရပ်နိုင်တဲ့သတ္တဝါဖြစ်တယ်။

လူသားမှာ စိတ်ကူးယဉ်တတ်တယ်။ လက်ချောင်းတွေရဲ့ ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ စိတ်လိုအင်မှာ မရပ်နိုင်တဲ့ ချင်ခြင်းရှိတယ်။ ဒီအရာတွေကပဲ လူသားယဉ်ကျေးမှုကို တွန်းအားပေးတဲ့ အချက်တွေလို့ ယူဆလို့ရတယ်။ လူသားသမိုင်းဟာ ဘယ်တော့မှ ရပ်မလဲ။ လူသားဟာ သဘာဝဘေးဆိုးတွေ ကြုံရင်တောင် အလိုက်သင့် အလျားသင့်နေဖို့ အတွက် စွမ်းရည်ရှိထားပြီးသား သတ္တဝါဖြစ်တယ်။ လူသားဗီဇမှာ မမြင်နိုင်တဲ့စွမ်းအားတွေ ရှိတယ်။

သမိုင်းပညာရှင်တွေ၊ မနုဿဗေဒပညာရှင်တွေနဲ့ စိတ်ပညာရှင်တွေဟာ လူသား သမိုင်း ဖွံ့ဖြိုးလာမှုရဲ့ အကြောင်းတရားကို ရှာဖွေကြတယ်။ အချက် (၃) ချက်ကို သွား တွေ့တယ်။

၁။ မီးကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း

၂။ လက်ကို ကျင်လည်စွာ အသုံးချတတ်ခြင်း နဲ့

၃။ ဘာသာစကားတို့ ဖြစ်တယ်။

လူသားမျိုးဆက်ရဲ့ အခြေခံအကြောင်းတရား (၃) ခုဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြဋ္ဌာန်းစီရင်တဲ့ လူသား အပြုအမူ /ဗီဇတွေ ရှိနေပါသေးတယ်။ လူသားမှာ အချင်းချင်း ဆက်သွယ်လို့ရမယ့် ဘာသာစကား ရှိတယ်။ ဒီလို ဘာသာစကားကို အသုံးပြုပြီး အချင်းချင်း ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်တတ်တယ်။ အချင်းချင်း ငြိမ်းချမ်းစွာ ယှဉ်တွဲလုပ် ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ မီးကို ရှာဖွေတွေ့ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် မီးကို ချက်ပြုတ် စားသောက်တဲ့နေရာမှာတင် မသုံးဘူး။ စုပေါင်းပြီးတော့ တီထွင်ကြံဆကြတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့မီးကို အသုံးပြုပြီး ကမ္ဘာမြေကျောကို ချုံ့ပစ်လိုက်ကြတယ်။ လေပေါ် ပျံဝဲကြတယ်။ လကမ္ဘာထိ ခြေဆန့်ကြတယ်။ မီးဟာ လူသားအချင်းချင်း စုပေါင်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အရာရောက်မှု မြင့်ခဲ့တယ်။

လူသားဖွံ့ဖြိုးမှုဟာ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းကြောင့် ဆိုတာထက် လူ့အဖွဲ့အစည်းကြောင့်ဖြစ်လာတာ။ လူအများကြောင့်ဖြစ်လာတာ။ လူသား အချင်းချင်း ယှဉ်တွဲဆက်စပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လာတာ။ လူသား အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်တတ်လို့ ဖြစ်လာတယ်။ လူသားဟာ ပေါင်းစည်းခြင်းအားဖြင့် အချင်းချင်း သေကြေအောင် သတ်ဖြတ်တတ်သလို၊ ပေါင်းစည်းခြင်းအားဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားအောင်လည်း ပြုပြင်စီရင်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။

လူသားဟာ စုပေါင်း လုပ်ဆောင်တတ်ခြင်း၊ အပြုအမူကြောင့် လူ့သမိုင်းကို ထင်မှတ်မထား လောက်အောင် ယဉ်ကျေးမှုမြင့်စေခဲ့တယ်။

ည ၁၁ း ၀၃
၂၁ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❒

*ED,yfao;ao;av; (Little Genius)

၉ ၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀

ကျွန်တော် ငယ်ငယ်တုန်းက သိပ္ပံနဲ့ မနီးစပ်ခဲ့ဘူး။ သိပ္ပံနဲ့ မနီးစပ်ခဲ့ဖူးလို့ ပြောတော့ ဝိဇ္ဇာနဲ့ရော နီးလို့လားဆိုတော့ ဝေးသေး။ အနုပညာနဲ့ရော။ အနုပညာဆိုတာလည်း ကျွန်တော် မထိတွေ့ခဲ့ရဖူးဘူး။ မောင်နှမသားချင်းများတဲ့ မိသားစုမှာ ကျွန်တော်က အငယ်ဆုံးသား။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အမေလုပ်သူက အိုးကြီးအိုးငယ် အသွယ်သွယ်နဲ့ မီးဖို ချောင်ထဲကနေကို မထွက်အားတာ မှတ်မိသေးတယ်။ အမေလည်း မအားသလို၊ အဖေ ကလည်း နယ်ဝေးမှာ။ အနီးနားလေးမှာရှိတဲ့ အစ်ကိုကြီး၊ အစ်မကြီးတွေကလည်း အလုပ် ကိုယ်စီ၊ ကျောင်းကိုယ်စီမို့ တစ်ယောက်တခြားစီ။

ငယ်ငယ်ကလေးဘဝကို ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းလိုလို ဖြတ်သန်းခဲ့ရတယ်။ နံဘေးနား အိမ်နီးချင်း ကလေးတွေနဲ့တော့ တစ်ခါတစ်ရံ ဆော့ကစားပေါ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒါ ရံဖန်ရံခါ။ အမြဲတမ်း မဟုတ်ဘူး။

မှတ်မိသေးတယ်။

ငယ်စဉ် ကလေးဘဝက နေ့လယ်နေ့ခင်း ဘဝ။

နေ့လယ်စာ စား၊ ရေမိုးချိုးပြီးရင် နေ့လယ်နေ့ခင်း တရေးတမော အိပ်ရတယ်။

အမေက နေ့လယ် ရေချိုးပြီး သနပ်ခါးလူးပေးပြီးရင် အိပ်မှကြိုက်တယ်။ အိပ်ရာက နိုးတော့၊ နေ့ခင်း မပျယ်သေးတဲ့ နေ့လယ်။

ဒီလိုနဲ့ ပျင်းပျင်းရှိ တစ်ယောက်တည်း ခြံဝန်းထဲ လျှောက်ပတ်ပေါ့။

ကျွန်တော် ငယ်ငယ်က တစ်ယောက်တည်းနေရင် အမြဲတမ်းလိုလို ဆော့တတ်တာရှိတယ်။ အဲဒါက ရွှံ့နဲ့ အရုပ်လုပ်တာ။ အခုလို အသက်ကြီးမှ သိတယ်။ ရွှံ့နဲ့ အရုပ်လုပ်တာဟာ တကယ့်အနုပညာပါလားလို့။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ် သူငယ်တန်းမတက်ခင် ကလေးဘဝကတည်းက မြေကြီးမှာ ရွှံ့ကောင်းကောင်း ရှာပြီး ကျွန်တော် အရုပ်လုပ်တတ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အမျိုးအစားများများ မလုပ်တတ်။ ကျွန်တော် အမြဲတမ်းလုပ်တဲ့ အရုပ်နှစ်မျိုးရှိတယ်။

လေယာဉ်ပျံ နဲ့ ရဟတ်ယာဉ်

ကျွန်တော့် အိမ်ရှေ့မှာ မနက်ခင်း ဝေရီဝေလင်းကနေ၊ ညနေစောင်း ညီအစ်ကိုမသိတသိ အချိန်အထိ မြင်နေရတာက ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ။ အိမ်နောက်ဘက်က လယ်ကွင်းတွေဆီ လှည်းနဲ့ တစ်သွယ်၊ တစ်ကိုယ်တည်းတစ်ဖုံ။ သူတို့ ဖြတ်သန်းသွားလာကြတယ်။ ကျွန်တော့်မြင်ကွင်းထဲမှာ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ၊ လှည်းတွေကို အမြဲတမ်း မြင်နေရပေမယ့် ကျွန်တော် အဲသည့်အရုပ်မျိုးတွေ မလုပ်တတ်ခဲ့ဘူး။ ဘာလို့ မလုပ်တာလဲလို့ ကျွန်တော်လည်း မသိဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် အမြဲတမ်းလိုလို လုပ် လေယာဉ်ပျံနဲ့ ရဟတ်ယာဉ်။

မကြာမကြာ ကျွန်တော်တို့ခေါင်းပေါ်မှာ အသံတစ်ခု အမြဲတမ်းကြား ရတယ်။ အဲဒါက ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ လေယာဉ်။ လေယာဉ်ကတော့ ခပ်နီးနီး မဟုတ်ဘူး။ ခပ်မြင့်မြင့်။ ရဟတ်ယာဉ်ကတော့ ခပ်နီးနီး။ ပုသိမ်ကြီးက မွန္တလေးနဲ့ နီးတော့ နန်းတွင်းထဲမှာ တိုင်းမှူးတွေ၊ လူကြီးတွေ နေပုံရတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရဟတ်ယာဉ်ဆင်းရင် ခပ်နိမ့်နိမ့်မှာ ပျံတတ်လို့ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က ရဟတ်ယာဉ်ကို သေချာမြင်ဖူးတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက စစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ် ချင်တာလည်း ပါတာပေါ့။ 'ငါ ကြီးလာရင် ဒီလို ဟပ်စကီးပေါ် လိုက်စီးမယ်' လို့ မသိမသာ ကြုံးဝါးမိတယ် ထင်ပါရဲ့။ ငယ်ငယ်တုန်းက ကလေးအခေါ် ရဟတ်ယာဉ်ကို 'ဟပ်စကီး' လို့ခေါ်တာ။

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် လေးငါးခြောက်တန်းလောက်ထိ ရွှံ့နဲ့ လေယာဉ်ပျံရုပ်၊ ရဟတ်ယာဉ်ရုပ်တွေကို ကိုယ့်ဘာသာလုပ်ပြီး ဆော့ကစားခဲ့တယ်။ မွေးချင်းများတဲ့ မိသားစုမှာ ကျွန်တော့်အတွက် သီးသန့်ကစားစရာက နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒါက မှတ်မှတ်ရရ။

သိပ္ပံဆိုတာ မသိဘူး။

နည်းပညာဆိုတာ နားမလည်ဘူး။

အနုပညာဆိုတာ ဘာကောင်မှန်း ကျွန်တော် မသိဘူး။

ဒီလိုနဲ့ နည်းနည်း လူကောင်ကြီးလာတော့ ထပ်တိုး တီထွင် လုပ်ဆော့တာ ရှိသေးတယ်။ သစ်သားပြားကို သေနတ်ထွင်းတယ်။ သေနတ်လုပ်ဆော့တယ်။ သစ်သားပြားကို သေနတ်ဒင် လုပ်တာတော့ ငယ်ငယ်တုန်းကလည်း သိပ်ကျွမ်း။ ပြီးတော့ ရှိသေးတယ်။ အုန်းဖူး (အုန်းသီးသီးမယ့်အဖူး) ကနေ ထွက်လာတဲ့ မာဂေါက်ဂေါက် အလက်ကို သင်္ဘော လုပ်ဆော့တာ။

ငယ်ငယ်တုန်းက ဘယ်ကမှန်း မသိရောက်လာတဲ့ မော်တာလေးတစ်ခုကို စက် တပ်ပြီး သင်္ဘောလုပ် ကစားခဲ့ဖူးတယ်။ အိမ်ရှေ့ချောင်းဟာ ကိုယ့်ရဲ့ ပင်လယ်ပေါ့။

ပင်လယ်နဲ့လည်း မနီး။ မြစ်နဲ့လည်း မနီးနဲ့ ကလေးတစ်ယောက်က ဘာလို့ ဒီလို အရုပ်တွေ လုပ်ဆော့ရတာလဲ။ လေယာဉ်၊ ရဟတ်ယာဉ်ဆိုတာ သာမန် အခြေခံလူတန်းစားတွေနဲ့ မနီးစပ်ဘဲနဲ့ ဘာလို့ ကလေးတစ်ယောက်က ဒီအရုပ်မျိုးတွေ ရွေးလုပ်တာလဲ။

တကယ်တမ်း ပြောရရင် **ကလေးတွေမှာ အိပ်မက်တွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော့်ငယ်ဘဝ ဖြတ်သန်းမှုကို သတိထားကြည့်မိတယ်။ ကျွန်တော့်မှာလည်း အိပ်မက်တွေ ရှိခဲ့တယ်။ နံဘေးမှာ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာတာကို မြင်ပြီး ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွဲနွားနဲ့ ဖက်ရုန်းမယ်လို့ အိပ်မက် မမက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ အလှမ်းဝေးပေမယ့် ကျွန်တော်တို့အိပ်မက်တွေ မြူးတူးပျော်ပါးနိုင်မယ့် အမြင့်ဆုံးကို အိပ်မက်မက်ကြပါတယ်။ဒါဟာ ကလေးတိုင်းလိုလို ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည် ပါတယ်။**

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ဘဝတွေဟာ သိပ္ပံနဲ့ မနီးခဲ့ဘူး။ စက်မှုနဲ့ မနီးခဲ့ဘူး။

သို့ပေမယ့် ကျွန်တော် နည်းပညာတက္ကသိုလ်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် ကလေးဘဝ တုန်းက အာရုံကျခဲ့တဲ့ အိပ်မက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ခွင့်ရမယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ပေါ့။

သည့်နောက် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဆယ်တန်းပြီးတဲ့အခါ နည်းပညာတက္ကသိုလ်ကို ရောက်ခဲ့ပေမယ့် ပထမနှစ်နဲ့ ဒုတိယနှစ်အတွင်းမှာပဲ အင်ဂျင်နီယာ လုပ်ချင်စိတ်က အပျက်ကြီး ပျက်သုဉ်းခဲ့တယ်။

❖ တက္ကသိုလ်ပညာရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ စိတ်အာရုံကို မဖမ်းစားနိုင်ခဲ့ဘူး။
❖ တက္ကသိုလ်စာသင်ခန်းဟာ ကျွန်တော်တို့ဉာဏ်ကို မမြှုးတူးစေခဲ့ဘူး။
❖ တက္ကသိုလ် လက်တွေ့ခန်းဟာ ကျွန်တော့်စိတ်ကို မတက်ကြွစေခဲ့ဘူး။
❖ တက္ကသိုလ် ပရိဝုဏ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ နှလုံးကို မခုန်စေခဲ့ဘူး။
❖ တက္ကသိုလ်အဝန်းအဝိုင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ ဘဝကို မလတ်ဆတ်စေခဲ့ဘူး။

ဒီလိုနဲ့ အင်ဂျင်နီယာအလုပ်ကို ကျွန်တော် ကျောခိုင်းခဲ့ပါတယ်။ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဆိုတာ ကျွန်တော်တို့မက်လို့ မရတဲ့ အိပ်မက်လို့ ကျွန်တော် နားလည်ခဲ့ရတယ်။

အခုရော....

အခုရော ကျွန်တော်တို့ မက်ခွင့်ရသလိုလို ရှိပေမယ့် တကယ် အကောင်အထည် မဖော်ဖြစ်တဲ့ အိပ်မက်တွေက ဘယ်လိုလဲ။ ဘယ်ကဲ့သို့လဲ။ ကျွန်တော်တို့ နောက်က ညီ/ညီမတွေရော။ သူတို့မှာလည်း ကျွန်တော် ကလေးဘဝ တုန်းကလို အိပ်မက်တွေ ရှိခဲ့မှာပဲ။ ရှိနေမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် မိဘတွေရဲ့ လူမှုစီးပွား အခြေအနေအရ အိပ်မက်တွေကို ဘယ်မက်ရဲပါ့မလဲ။ မက်ရဲရင်တောင် မဝံ့မရဲဖြစ်နေကြမှာပဲ။

မိဘတွေရဲ့ လူမှုစီးပွားအခြေအနေ၊ နိုင်ငံတော်ပညာရေးရဲ့ အစီအမံ ဆိုတဲ့ အကြောင်းတရားတွေအောက်မှာ ကလေးတွေရဲ့ ဘဝ၊ လူငယ်တွေရဲ့ အိပ်မက်တွေဟာ အမှောင်အတိကျလို့။ အိပ်မက်တွေ မီးအရောင် ဘယ်တော့ တောက်ပနိုင်ပါ့မလဲ။

❖ မြန်မာပြည်ရဲ့ အယ်ဒီဆင်ပေါက်စတွေ ရှိလာမှာလား။
❖ မြန်မာပြည်ရဲ့ အိုင်းစတိုင်းပေါက်စတွေ ဘယ်မှာလဲ။
❖ ကျေးလက်မှာလား။
❖ မြို့မှာလား။
❖ တစ်စုံတစ်ဦးရဲ့ လက်ထဲမှာလား။
❖ ကလေးတို့ရဲ့ နှလုံးအိမ်မှာလား။

ညနေ ၄ း ၀၂
၉ ၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❐

todrSwfjyKcHcsifonfhom;aumif

၅ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀။

လူတော်တော်များများဟာ အသိအမှတ်ပြု ခံလိုခြင်းရဲ့ သားကောင် ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီဘက်ခေတ်မှာ လူတွေဟာ ကိုယ်အတွက်ကို ကိုယ်အရောင်တင်ဖို့အတွက် အခွင့်အလမ်း ပိုများလာကြတယ်။ လူတော်တော် များများဟာ ကိုယ်တကယ်လုပ်ချင်နေတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေကြတာထက် အသိအမှတ်ပြုခံရဖို့အတွက် လုပ်နေကြတဲ့အလုပ်တွေက ပိုများတယ်။ အနုပညာတစ်ရပ်ရပ်ကို ဖန်တီးသည် ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပရဟိတ လုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို ကူညီလုပ်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု တစ်ရပ်ရပ်၌ ပါဝင်သည်ဖြစ်စေ လူအသိအမှတ်ပြုခံရရေးအတွက် အဓိကထား လုပ်နေတာတွေကို တွေ့ရတယ်။ ဒါဟာလည်း လူ့သဘာဝဖြစ်လို့ အများရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။

လူဆိုတာ အသိအမှတ်ပြု ခံချင်တဲ့သတ္တဝါလို့ ဒဿနသမားတွေက ပြောခဲ့ဖူးတယ် မဟုတ်လား။ လူသားပြုမူချက်တွေဟာ လူသားသဘာဝအရ အသိအမှတ်ပြုခံချင်တာဟာ အများမဟုတ်ပေမယ့်၊ လူသားစိတ်ရဲ့ အမြင့်ဆုံး အပိုင်းကို သွားနိုင်ဖို့ လိုနေသေးတယ်။ လူသားဟာ လွတ်လပ်သောစိတ်နဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နိုင်မှ ပိုကောင်းတဲ့ စိတ်အရည်အသွေးကို ရနိုင်တယ်။ ပိုလွတ်လပ်တဲ့ စိတ်အရည်အသွေးကို ရဖို့ဆိုရင် အသိအမှတ်ပြုခံချင်တဲ့ သားကောင် ဘဝကနေ သတိရှိရှိ လွတ်မြောက်ဖို့ လိုတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

လူသားဟာ အလုပ်တစ်ခုခုကို ဘာအတွက် လုပ်ပါသလဲ။ လူသားဟာ စာပေ၊ အနုပညာတစ်ရပ်ရပ်ကို ဘာအတွက် ဖန်တီးပါသလဲ။ လူသားဟာ အများကောင်းကျိုးအလုပ်ကို

ဘယ်အတွက် လုပ်ကိုင်ပါသလဲ။ နိုင်ငံရေးအရေး၊ တိုင်းရေးပြည်ရေး၊ အမျိုးသားရေး ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုတွေမှာလည်း ဘယ်အတွက် ဝင်ရောက်ပါဝင်ကြပါသလဲ။

လူတော်တော်များများဟာ အသိအမှတ်ပြုခံချင်ခြင်းနဲ့ မကင်းလွတ်ပါ။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း မကင်းလွတ်ပါ။ ကင်းလွတ်ချင်ပေမယ့် လူသား ဗီဇအရ၊ လူသား သဘာဝအရ သတိလက်လွတ်ဖြစ်မိတိုင်း ကိုယ့်အတ္တနဲ့ ကိုယ့်ပုံရိပ်ကို အရောင်တင်ဖို့ လုပ်မိတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးသြဇာ ဆိုတာကို လိုချင်လာတယ်။ လူတွေအပေါ် ကိုယ့်ရဲ့သြဇာ သက်ရောက်မှု လိုချင်လာတယ်။ လူတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကိုယ့်အပေါ် အားပေး ချီးမြှောက်တဲ့ အပေါ် နှစ်ခြိုက် သဘောကျလာတယ်။ လူတွေ ချီးကျူးတာကို နှစ်လိုတယ်။ လူတွေ လက်ခုပ်တီးတာကို သာယာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကိုယ့်အတ္တကို အရောင်တင်တဲ့ကိစ္စတွေ တစ်ခုပြီး တစ်ခု လုပ်လာမိတယ်။ စာပေကို ဖန်တီးတယ်ဆိုရင်တောင် လူ အသိအမှတ်ပြု ခံရရေးအတွက် ကြိုးစားလာတာကို သတိထားမိတယ်။ ဒါဟာ အနုစား စိတ်အာရုံဖြစ်တာမို့၊ တော်ရုံတန်ရုံဆို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတိ မထားမိပါ။ နည်းနည်း သတိထားကြည့်မှ၊ ငါဟာ သူတို့ အသိအမှတ်ပြုခံရရေးအတွက် အားထုတ်နေတာပဲ့လားလို့ သတိထားမိပြီး၊ အဲဒါဟာ အင်မတန် ပင်ပန်းပဲ့လားလို့ တွေးမိပြီး သက်ပြင်းချရတယ်။

လူ့စိတ်ဟာ သတိသာ မရှိရင် အရာတော်တော်များများကို အကန့် အသတ်မထား၊ ဒလဟော လုပ်ပစ်တတ်တယ်။

ငါ ဟာ ကျော်ကြားချင်တယ်။ ငါဟာ အောင်မြင်ချင်တယ်။ ငါ့ လုပ်ရပ်ကို လူတွေ ချီးမွမ်း သြဘာပေးရမယ်။ ငါ့စကားကို လူတွေ လက်ခံရမယ်။ ငါ့လုပ်ရပ်တွေကို လူတွေ အားကျရမယ်။ ငါ့လို ဖြစ်ချင်တဲ့ လူတွေ များလာရမယ်။ ငါ့ကို လူတွေ လေးစား ရမယ်။ ငါ့ကို လူတွေ အသိအမှတ် ပြုရမယ်… ဆိုတဲ့ စိတ်တွေနဲ့ လုပ်တဲ့ ကိစ္စတိုင်း ကိစ္စတိုင်း၊ အလုပ်တိုင်း အလုပ်တိုင်းဟာ ပင်ပန်းပဲ့လား၊ ဆင်းရဲပဲ့လား၊ မလွတ်လပ်ပဲ့လားလို့ သိသိပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လက်တို့ သတိပေးနေရတယ်။

ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်၊ ကိုယ်ဖန်တီးတဲ့ စာပေ/အနုပညာဟာ လွတ်လပ် တဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်တာ၊ ဖန်တီးတာဟာ ပိုကောင်းတဲ့ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်မှုကို ပေးစွမ်းနိုင်တယ်။ ဒီလို လွတ်လပ်တဲ့စိတ်နဲ့ အနှောင်အဖွဲ့ ကင်းတဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်ရတာ ကြိုက်လာတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကိုယ့်အတ္တကို ကိုယ် ဖိထိုးရတဲ့အလုပ်ကို စက်ဆုပ်လာတယ်။ ကိုယ့်ပုံရိပ်ကို အရောင် တင်ရတဲ့ကိစ္စကို မုန်းလာတယ်။

လူ့ဘဝဟာ တိုတိုကလေးပဲ။ လူ့သက်တမ်းမှာ အလွန်ဆုံးနေရ ဘယ်လောက်လဲ။ သိပ်များများစားစား မရှိပါဘူးနော်။ သေရင်လည်း ခန္ဓာဆိုတာ မီးသင်္ဂြိုဟ်စက်ထဲ ထည့်ပြီး ပြာဖြစ်သွားမှာ။ သေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ဖိနပ်စုတ်လောက်တောင် တန်ဖိုးမရှိတော့ဘူးတဲ့။ ငယ်ငယ်တုန်းက အမေပြောဖူးတာအမှတ်ရတယ်။ လမ်းသွားရင်း ကိုယ့်ဖိနပ်လေး ပြတ်သွားရင်၊ အိမ်တစ်အိမ်မှာ ဖိနပ်ပြတ်လေးကို ခဏအပ်ထားလို့ ရသေးတယ်။ အပြန်ကြရင် ပြန်ယူပါ့ မယ်လို့ ပြောပြီး ဖိနပ်ပြတ်လေးကို အပ်ထားလိုက်။ ရွာထဲ၊ ရပ်ကွက်ထဲက ဘယ်အိမ်မဆို လက်ခံမယ်နော်။ ဒါပေမယ့် လူတစ်ယောက် သေသွား။ အဲသည့် လူသေကောင်ကို အိမ်မှာ ခဏ အပ်ထားမယ်၊ ပြီးတော့ ပြန်လာယူမယ်လို့ ပြောရင် ဘယ်သူလက်ခံမလဲ။ ဘယ်သူမှ လက်မခံဘူးနော်။ ဘယ်သူမှ လူသေကောင်ကို ကိုယ့်အိမ်မှာ လာအထားခံမှာလဲ။ ဒါကြောင့် လူဟာ သေသွားရင် ဖိနပ်ပြတ်လောက်တောင် တန်ဖိုး မရှိဘူးလို့ ပြောခဲ့ဖူးတယ်။

မသေခင် တန်ဖိုးတွေ တက်အောင် လုပ်နေရတာကိုက ဘဝစွန့်စားခန်းကို ဖွင့်နေရတယ်လို့ မှတ်ပါတယ်။ တန်ဖိုးလို့ ပြောတဲ့အခါမှာလည်း လူတွေ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ တန်ဖိုးတွေ ဆိုတာထက် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ လွတ်လပ်စွာ သိမှတ်ထားတဲ့ တန်ဖိုးတွေကိုပဲ တက်အောင် လုပ်ရတာကောင်းတယ်။ သူများတကာအပေါ်မှာ မှီခိုနေရတဲ့ တန်ဖိုးဟာ အင်မတန် ဆင်းရဲတယ်။ သူများပေးမှ ဖြစ်မြောက်တဲ့ တန်ဖိုးဟာ ပျက်စီးတယ်၊ မလွတ်လပ်ဘူး။ သူများအပေါ်မှာ မှီတည်ထားရတဲ့ တန်ဖိုးဖြစ်လို့ မခိုင်မာဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ့်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် တည်ဆောက်ထားတဲ့ တန်ဖိုးကသာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ မှီနေတယ်။

လူအများ အသိအမှတ်ပြု ခံရခြင်းဆိုတာလည်း တန်ဖိုးတစ်ခုပါပဲ။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ နေတဲ့ လူတိုင်းလိုလို လိုအပ်ကြတာချည်းပါပဲ။ လူတွေဟာ လူ့အခြေခံ လိုအပ်ချက်တွေဖြစ်တဲ့ စားဝတ်နေရေးနဲ့ လုံခြုံရေး၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း၊ ဝါသနာ စတာတွေကို ကောင်းကောင်းရပြီးသွားရင် လူ့ အသိအမှတ်ပြုခံရရေးအတွက် တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ကြိုးစားကြတာ ချည်းပါပဲ။

လူဆိုတာ လူတွေနဲ့ အတူပေါင်းသင်းနေထိုင်ရတဲ့ သတ္တဝါ။ လူဆိုတာ အပေါင်းအဖော်နဲ့ နေရတဲ့သတ္တဝါ။ ဒါ့ကြောင့် ကိုယ့်အပေါင်းအသင်း၊ ကိုယ့်အပေါင်းအဖော်တွေရဲ့ အသိအမှတ်ပြု ခံရရေးက လူသားအနေနဲ့ လိုအပ်တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ သာမန်လူသားဖြစ်စဉ်ကို ပြောတာ။

အသိဉာဏ်ရှိတဲ့လူဟာ သာမန်ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် လူသားလုပ်ရပ်တွေထက် ကျော်လွန်တဲ့ စိတ်အရည် အသွေးရှိရမယ် မဟုတ်လား။ လူ့အသိအမှတ်ပြု ခံရရေးဟာ တန်ဖိုးလို့ပြောရင်၊ အဲဒီတန်ဖိုးဟာ တစ်ပါးသူအပေါ်မှာ အမှီပြုပြီး ဖြစ်တည်ရတဲ့ တန်ဖိုးမို့၊ သဘောမကျပါဘူး။ သူများအပေါ်မှာ ငွေကြေးအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝရပ်တည်မှု စားဝတ်နေရေး အရသော် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကိုင်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပညာရေးအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း တစ်နည်းနည်းနဲ့ မှီခိုနေရတာကို သဘောမကျပါဘူး။ လွတ်လပ်သော စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ဘဝကိုကိုယ် တန်ဖိုးရှိရှိနေထိုင်ရတာကိုပဲ ကြိုက်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တကယ်တမ်း စဉ်းစားကြည့်လိုက်ရင်၊ ကိုယ့်အလုပ်တစ်ခုခုကို သူများတကာ အသိအမှတ်ပြုခံရဖို့ အားထုတ် ကြိုးစားနေရတာဟာလည်း ဆင်းရဲခြင်း တစ်မျိုးပဲ့လားလို့ တွေးမိတယ်။ ဒီလိုတွေးမိပြီး တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဒီဝဋ်ဒုက္ခက ကင်းလွတ် လာချင်တော့တယ်။

ည ၉ း ၀၂
၅ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀။
မန္တလေးမြို့။

❐

vwfvyfjcif;uG,if vkuk.Gefuif

၂၉ ၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။

- ❖ ပညာရှင်တစ်ယောက်အတွက် လိုအပ်ချက်
- ❖ ပညာရှင်တစ်ယောက်အတွက် ဘာလိုသလဲ။
- ❖ ပညာရှင် ရှင်သန်ဖြစ်ထွန်းရာ အကြောင်းတရားက ဘာလဲ။

ပညာဆိုတဲ့သဘောက လွတ်လပ်ခြင်းကွင်းပြင်မှာသာ ရှင်သန်နိုင်တာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပညာရှင်တစ်ယောက်အတွက် ပထမဆုံးလိုအပ်ချက်က ‘လွတ်လပ်မှု’လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ လွတ်လပ်မှုမရှိရင် ပညာဟာ သေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာရှင်တစ်ယောက်ရဲ့ အစွမ်းအစဟာလည်း လွတ်လပ်ခြင်းမှာသာ ရှင်သန်ပေါက်မြောက်နိုင်တယ်။ လွတ်လပ်ခြင်း ကွင်းပြင်မှာသာ ကြီးထွားသန်မာနိုင်တယ်။

လွတ်လပ်ခြင်းကို သင်းသတ်သလို သတ်ခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်အဖို့ ပညာရှင်ကောင်းကောင်း ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိမနေတာ မဆန်းပါဘူး။ ပညာရှင်ဆိုသူတွေဟာ ပြည်ပထွက်ပြီး သူတို့ရပ်ဝန်းကို ရှာဖွေကြရတယ်။ ပညာရှင်ဖြစ်ချင်သူတွေကလည်း ပြည်ပထွက်ပြီး သူတို့ အစွမ်းအစတွေကို သ,ကြရတယ်။

ပြီးတော့ မြန်မာပြည်ဟာ ပညာရှင်တွေ အစွမ်းပြခွင့်မရတဲ့ တိုင်းပြည်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ **ပညာရှင်တွေ အစွမ်းပြ ခွင့်မရဘူးဆိုတဲ့နေရာမှာ အကြောင်း(၂) ချက်ရှိနေပါတယ်။**

နံပါတ် (၁) ကတော့ ပညာတတ်ကို တန်ဖိုးထားပြီး နေရာပေးဆက်ဆံ တတ်တဲ့ အလေ့ မထွန်းကားခြင်းပါပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့် တော်သူကို ကြောက်တတ်တဲ့ဓလေ့ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

နံပါတ် (၂) ကတော့ ပညာရှင်ဆိုသူတွေ ကိုယ်တိုင်က ဒေသဓာတ်ခံကို ဂဃနဏ နားမလည်ဘဲ အိုင်ဒီယာ အတောင့်လိုက် သွတ်သွင်းချင်မှုပါ။

ဒီချို့တဲ့မှု နှစ်ခုကြောင့် မြန်မာပြည်မှာ ပညာကွင်းပြင် ကျယ်ကျယ် မရှိပါ။ ပညာသမားတွေ နေရာမရပါ။ ပညာသမားဆိုသူတွေမှာလည်း လောက်လောက်လားလား တတ်ကျွမ်း နားလည်နေတာထက်၊ အနူတောမှာ လူချော လုပ်နေတဲ့သူတွေသာ များပါတယ်။ တကယ် ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် တတ်ကျွမ်းသူဆိုတာ အနည်းစုသာရှိပါတယ်။ တကယ် ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် တတ်ကျွမ်းသူတွေဟာ ရေမြေဓာတ်ခံကို ကောင်းကောင်းနားလည်ပြီး အိုင်ဒီ ယာကောင်းတွေ သွတ်သွင်းနိုင်ရင် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အကောင်းတွေ များလာပြီး အကောင်းဆုံးတွေ ဖြစ်လာမယ်ထင်တယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ လုပ်ကိုင်ခွင့်ဝန်းကျင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ 'လုပ်ပိုင်ခွင့်' လို့ မသုံးပါဘူး။ လုပ်ကိုင်ခွင့် ဝန်းကျင်လို့ သုံးနှုန်းပါတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုတာ လုပ်ပြီးရင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိတာကို ဆိုလိုဟန်တူပါတယ်။ လုပ်ကိုင်ခွင့်ဆိုတာကတော့ 'အစွမ်းပြခွင့်' 'အလုပ်လုပ်ခွင့်' ကို ညွှန်းချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ တတ်ကျွမ်းသူဟာ လုပ်ခွင့်ရဖို့ လိုပါတယ်။ လုပ်ခွင့်ရတဲ့ ဝန်းကျင် ကျယ်ကျယ်ရှိလေလေ အစွမ်းပြခွင့်ရလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ အစွမ်းပြခွင့် ကျဉ်းတဲ့အခါမှာ ရတဲ့ space မှာ အားလုံးဝိုင်းအုံ အစွမ်းပြဖို့ ကြိုးစားတဲ့အခါ 'ဆရာများသားသေ' တဲ့ ကိန်းဆိုက်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါ မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ပေါ့စေလိုလို့ ကြောင်ရုပ်ထိုး၊ ဆေးအတွက် လေးနေတဲ့ ပုံစံ ဖြစ်နေပါတယ်။

လုပ်ခွင့်ကိုင်ခွင့်ကို ကျယ်ကျယ်ဖွင့်ထားနိုင်ရင် တကယ်လုပ်နိုင်သူတွေမှာ လုပ်စရာ တောင် မကုန်ပါဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ လုပ်စရာတွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ ကြည့်ရင်မြင် ပါတယ်။ လူတွေဟာ မြင်ချင်တာကိုပဲ ကြည့်တတ်ကြတယ်။ ကြည့်တာကိုပဲ မြင်ပါ လိမ့်မယ်။

လွတ်လပ်စွာ လေ့လာဆည်းပူး သင်ယူခွင့်နဲ့ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့်။ ဒီနှစ်ခုရှိရင် မြန်မာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ တော်တော်များများ ကောင်းသွားမယ်။ လူတွေကို ငယ်စဉ် ကလေးဘဝကတည်းက တာဝန်ယူတတ်မှုဆိုတာကို ခေါင်းထဲ ထည့်ပေးဖို့လိုတယ်။ လွတ်လပ်မှုမှာ တာဝန်ယူမှုဆိုတာ တွဲပြီး မပါရင် လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ပရမ်းပတာဖြစ်မယ်။

ဒါတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။ မြန်မာတွေဟာ လွတ်လပ်ခြင်းနဲ့ ပြီးကပစ် ပြီးစလွယ် နေထိုင်ခြင်းကို ကွဲကွဲပြားပြား နားမလည်ကြဘူး။

နေ့လယ် ၁၂ း ၁၉
၂၉ ၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။
မန္တလေးမြို့။

❐

ynmrb

၁၄၊ ဇွန် ၂၀၁၈။

❖ အိုင်ဒီယာမဲ့၊

❖ သမားရိုးကျဘောင်က ဖောက်မထွက်နိုင်သူတို့ စဉ်းစားဖို့…။

ကနဦးအနေနဲ့ မြတ်ဆရာ၊ ဆရာမများကို ကြိုတင်တောင်းပန်အပ်ပါကြောင်း….။

ကျွန်တော် ကျောင်းသင်ပညာရေးနဲ့ ဘွဲ့ရအချိန်ထိ (၁၆) နှစ်တိတိနေခဲ့ တယ်။ ဘွဲ့ရပြီး ဘွဲ့လွန် ဒီပလိုမာတွေ တက်၊ အခုလည်း မဟာတန်းတွေ တက်ဆိုတော့ စုစုပေါင်း (၁၉) နှစ်လောက်ထိ ကျင်လည်ခဲ့ဖူးတယ်။ ကျောင်း ချည်းပဲတက်နေတဲ့သူ မဟုတ်ပါဘူး။ အလုပ်လုပ်တယ်။ သမားရိုးကျ သင်ကြားရေးမဟုတ်တဲ့ လမ်းကြောင်းထဲမှာလည်း ရှိနေတယ်။ ကျောင်းသင် ပညာရေးအပြင်၊ ပြင်ပ ပညာကို တတ်နိုင်သရွေ့ အငမ်းမရ ရှာဖွေခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် မဟုတ်ပေမယ့်၊ ရှေ့လူတွေရဲ့ အိုင်ဒီယာမဲ့ကင်းမှုကို ကျွန်တော့် အတ္တနောမတိနဲ့မြင်တာ ရေးပါ့မယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ ဒီလို လူတွေကြောင့် ဒီလို အခြေအနေမျိုး ရောက်နေရတာကိုလည်း ရင်နာလို့ မဆုံးပါဘူး။ ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် ကျွန်တော့်အယူအဆက ကြမ်းရှကောင်း ကြမ်းရှပါလိမ့်မယ်။ သည်းခံပြီး နားလည်ပေးကြဖို့ ဦးစွာ ပဏာမ တောင်းပန်လိုက်ရပါတယ်။

အခု ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်မှာ ဆွေးနွေးနေတဲ့ ကိစ္စပါ။ ဆွေးနွေးချက်က သုတေသနအပေါ်မှာ အခြေခံတာဖြစ်လို့ အားပေးပါတယ်။ ဖြစ်သင့်တယ်လို့လည်း ထင်

ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သုတေသနတိုင်းက အဖြေကောင်းကို မပေးနိုင်ပါဘူး။ တကယ့် အရှိပကတိကို ဘယ်လောက် ကိုယ်စားပြုသလဲ ဆိုတာကြည့်ရပါမယ်။ နောက်ပြီး အကြောင်းတရားကို ရှာတဲ့နေရာ မှာလည်း၊ ကောက်ချက်တွေ လွဲနိုင်တယ်ဆိုတာ သုတေသန အခြေခံနားလည်သူတွေ အလွယ်တကူ နားလည်မယ်ထင်ပါတယ်။ တရားသေဆုပ်ကိုင်ခြင်းကို ကျွန်တော် လက်မခံပါဘူး။

အခု လွှတ်တော်တွင်းမှာ ကျောင်းသင် သင်ရိုးပြဋ္ဌာန်းစာတွေဖြစ်တဲ့ သင်္ချာနဲ့ သိပ္ပံဘာသာရပ်တွေကို မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ် ပြောင်းလဲသင်ယူရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးကြတယ်။ လွှတ်တော်ဖြစ်လို့ ဒိုင်ယောလော့ခ်တွေ၊ ဒီဘိတ်တွေရှိတာ ကြိုဆိုရမယ့် ကိစ္စပါ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်ပညာရေးကိစ္စက သုတေသနလုပ်စရာ မလိုလောက်အောင်ကို ရိုးရှင်းနေတာကို လူတွေ ဘာ့ကြောင့် နားမလည်နိုင်ရတာလဲ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ မြန်မာပြည်ပညာရေးမှာ ကိုယ့်ဘဝကို နှစ်မြှုပ်ဖြတ်သန်းစီးဆင်းခဲ့တဲ့ ဖြတ်သန်းမှုလောက် ကောင်းမွန်တဲ့ သုတေသနဘာရှိမှာလဲ… လို့ မေးလိုက်ချင်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ကျောင်းမှာ သင်ကြားရေးကို တိုက်ရိုက်လုပ်ခဲ့တဲ့သူတွေဆို သိသိကြီးနဲ့ ဘာလို့ အိုင်ဒီယာမဲ့ရတာလဲ ဆိုတာကို ထောက်ပြချင်ပါတယ်။ ဘာ့ကြောင့် အဲ့လိုဖြစ်ရသလဲ ဆိုရင်၊ အောက်သက်ကျေ ပညာရေးအဆင့်မှာ ကြာကြာမနေခဲ့ရလို့လို့ပဲ ပြောချင်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်စဉ်းစားချက်

ကျွန်တော့် ကောက်ချက်ကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပဲ တင်ပြပါမယ်။

၁။ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ ပြောင်းလဲ ပြဋ္ဌာန်းမယ်ဆိုတဲ့ စဉ်းစားချက်က စဉ်းစားချက်အသစ်မဟုတ်ပါဘူး။ ဟိုးယခင်ကတည်းက လုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ စဉ်းစားချက်ဖြစ်ပါတယ်။

၂။ ဒါကို ဖောက်ထွက် အဖြေမရှာဘဲ၊ စဉ်းစားချက် အဟောင်းပေါ်မှာ တည်စဉ်းစားတာကို လက်မခံပါဘူး။

၃။ နောက်ပြီး အခြေခံပညာရေးမှာ ရိုးရိုးလေး စဉ်းစားရုံနဲ့ အဖြေထွက် နေတာကို အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာကိစ္စ ထဆွေးနွေးတာကို မယောင်ရာဆီလူးလို့ပဲ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

၄။ တကယ့် ပြဿနာက အင်္ဂလိပ် မြန်မာကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူး။

၅။ ဟုတ်တယ်လို့ဆိုရင်လည်း သိပ်အငြင်းပွားမနေဘဲ၊ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ရော ၊ မြန်မာရော တစ်အုပ်ထဲမှာ လွယ်လွယ်ကူကူ စာမျက်နှာ တစ်ဖက်စီမှာ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်မျိုးလုံး ယှဉ်ထည့်ပေးလိုက်ရင် ခက်ခဲတဲ့ ကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူး။

၆။ နောက်ပြီး လွှတ်တော်အတွင်းမှာ ပြောတဲ့ စကားတွေကို မီဒီယာမှာ ဖတ်ရသလောက် ပြောချင်ပါတယ်။

၇။ အင်္ဂလိပ်လို စာတွေ ရေးထားတာကို နားမလည်ဘဲ အလွတ်ကျက်တဲ့ ကိစ္စကို ထောက်ပြကြတယ်။ ခင်ဗျားတို့ပဲ စဉ်းစားကြည့်၊ တကယ်တော့ ကလေးတွေက အလွတ်ကျက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ စနစ်၊ ခင်ဗျားတို့ လူကြီးတွေ၊ ခင်ဗျားတို့ ဆရာဆရာမတွေ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်က အလွတ်ကျက်အောင် လုပ်နေတာ။ အလွတ်မကျက်ရင်လို့ စာအုပ်ပါအတိုင်း မရေးနိုင်ရင်ကိုပဲ လူ့ဗာလ၊ လူ့အန္တလို လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ ဝိုင်းဝန်းရှုတ်ချ၊ နှိမ့်ချကြတာ တွေးရင်း ရင်နာတယ်။ ဒါကို ဆရာမတွေလည်း လုပ်တယ်။ ဆရာတွေလည်း လုပ်တယ်။ မိဘတွေ ကိုယ်တိုင်ကလည်း လုပ်တယ်။ သောက်သုံးမကျတဲ့ လူကြီးတွေကလည်း လုပ်တယ်။ လုပ်ဖို့ အားပေးတယ်။ တိုင်တွန်းတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အလွတ်ကျက်တဲ့ ကလေးတွေ၊ မစဉ်းစား မဆင်ခြင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကို လက်ညှိုးမထိုးပါနဲ့။ ဒါဟာလူကြီး လူကောင်း မဆန်မှုပါပဲ။

၈။ နောက်ပြီး၊ အလွတ်ကျက်တဲ့ ကိစ္စက··· ဘာ့ကြောင့်ဖြစ်လာသလဲ ဆိုရင် စာမေးပွဲစနစ်ကြောင့်ဖြစ်လာတာ။ မြန်မာပြည်မှာကျင့်သုံးတဲ့ စာမေးပွဲစနစ်နဲ့ ကျောင်းသားအရည်အချင်းကို အကဲဖြတ်၊ အမှတ်ပေး၊ အဆင့်သတ်မှတ်၊ အအောင်အကျ သတ်မှတ်ခြင်းဟာ ထိခိုက်မှု ဘယ်လောက်ကြီးသလဲဆိုတာကို သုတေသနပြုရမှာ။ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာအပေါ်မှာ အငြင်းပွားနေတဲ့ ကိစ္စကရှင်းရင် လွယ်လွယ်လေး။ နိုင်ငံတော်အဆင့်မှာ ရှိသူတွေ မလုပ်နိုင်စရာ မရှိဘူး။ ဒါကို မယောင်ရာဆီလူးတာ အတော်ရှေးရိုးစွဲခေတ်မှာ နေထိုင်ချင်တဲ့ လူတွေလို့ပဲ ပညတ်လိုက်ချင်တယ်။

၉။ အဲ့တော့ စာမေးပွဲ စနစ်ကို ပြင်လိုက်ရင်၊ စာမေးပွဲ ဆိုတာထက် ကျောင်းသားရဲ့ အရည်အချင်းကို အကဲဖြတ် ဆန်းစစ် သုံးသပ်တဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလိုက်ရင် အလွတ်ကျက်တဲ့ ကိစ္စ၊ ဝေဖန်စဉ်းစားမှု နည်းတဲ့ ကိစ္စက အတော်အတန် ပြေလည်သွားပါလိမ့်မယ်။

၁၀။ နောက်တစ်ခုက စာမေးပွဲစနစ်ကို မူတည်ပြီး ဖြစ်လာတဲ့ သင်ကြားရေးစနစ်။ ဆရာ၊ဆရာမတွေရဲ့ ရလဒ်ကို တိုင်းတာတာက ကျောင်းသားတွေရဲ့ စာမေးပွဲ၊ အအောင်အကျနဲ့ တိုင်းတာတာဖြစ်လို့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကလည်း ကျောင်းသားတွေ၊ မကျဖို့၊ ကျောင်းသားတွေ အောင်ဖို့ကို ကြိုးစားတယ်။ ကြိုးစားတဲ့ ပုံစံကလည်း ရှင်းရှင်းလေး။ စာမေးပွဲရဲ့ပုံစံနဲ့ တိုက်တယ်။ စာမေးပွဲမှာ ဘယ်လိုလုပ်မှ အောင်မယ်ဆိုတာ ရှိတယ်။

ဘယ်လိုရေးမှ အောင်မယ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဘယ်လိုဖြေမှ အောင်မယ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒီအတိုင်း ဆရာ၊ ဆရာမတွေက လိုက်လုပ်တာပါပဲ။ ဒီစနစ်ဟာ ဆရာ၊ ဆရာမတွေနဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်ပေမယ့် ဆရာ၊ ဆရာမတွေလုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ မူဝါဒချသူတွေ၊ ပညာရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ လူကြီးတွေ လုပ်ကြတာပါ။ အဲ့တော့ သင်ကြားရေးစနစ် ကိုယ်တိုင်ကလည်း အလွတ်ကျက်၊ စာမေးပွဲမှာ အမှတ်များများရရေးကို ဦးတည်ပြီး သင်ကြားကြတော့တယ်။ အဲ့လိုနဲ့ နားလည်မှု၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားစိစစ်မှု၊ ဆင်ခြင်နိုင်မှုတွေ ကြက်ပျောက်၊ ငှက်ပျောက် ဖြစ်ကုန်ကြတော့တယ်။ နောက်ဆုံး ဘယ်လောက်ထိ ဆိုးသလဲ ဆိုရင်၊ ကျောင်းသားတွေထဲက တစ်ယောက်စ၊ နှစ်ယောက်စက စဉ်းစားမှု၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားမှု တစ်ခုခုလုပ်ရင်ကိုပဲ ဒါဟာ ကာပြန်တယ်၊ တော်လှန်တယ်၊ စော်ကားတယ်၊ မိုက်ရိုင်းတယ်၊ မလိမ္မာဘူးလို့ သမုတ်လိုက် ကြတော့တယ်။ ဒါဟာ အင်မတန် ညစ်ထေးတဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းက လုပ်တဲ့ စရိုက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၁။ သင်ကြားရေးကိစ္စပြီးရင်၊ ထပ်ပြီးအရေးကြီးတာက ဆရာ၊ ဆရာမရဲ့ အရည်အသွေးကိစ္စ။ အခုအသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလကို ဖြတ်သန်း နေပြီ။ ၂၀၁၀ ကတည်းက ဆိုရင် အခု ၈ နှစ်ထဲကို တိတိကျကျ ရောက်လာပြီ။ ဒီခေတ်လူကြီးတွေကို မြင်နေတွေ့နေရလို့ ဒီလူကြီးတွေ လုပ်တဲ့ကိစ္စတွေ အပေါ် ထူးထူးခြားခြား မမျှော်လင့်ပါဘူး။ မျှော်လင့်ရင် မောလွန်းလို့။ ကိုယ့်မျိုးဆက်ကျမှ ဒီလိုမဖြစ်ဖို့ပဲ လိုမ့်ပိတ် ကြိုးစားနေပါတယ်။

၁၂။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ အရည်အသွေးကိစ္စကို ပြောချင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကား တစ်ခု ရှိပါတယ်။ Garbage In, Garbage Outတဲ့။ အမှိုက်ထည့်ရင် အမှိုက်ပဲထွက်သတဲ့…။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ ကိုယ်တိုင်က အမှိုက် ဖြစ်နေရင်၊ သင်ကြားခံရတဲ့ ကျောင်းသားက ဘာများ လောက်လောက်လားလား တတ်သိစရာ ရှိမလဲ။ ကျောင်းသားလည်း အမှိုက်ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။ အဲ့တော့ အမှိုက်ဖြစ်သွားတဲ့ ကျောင်းသားတွေအပေါ် လက်ညှိုးထိုး စွပ်စွဲချင်တဲ့ လူကြီးတွေကို ကျောင်းသားတွေ ကိုယ်စား ကျွန်တော်က ပြစ်တင် ရှုတ်ချလိုက်ပါတယ်။

၁၃။ အမှိုက်တွေကို ပြန်သုံးလို့ရအောင် Recycleလုပ်ဖို့ မစဉ်းစားဘဲ၊ ဘာသာစကား ကိစ္စမှာ ယောင်လှည့်နေလို့ ဒါဟာ ညံ့ဖျင်းတဲ့ ချဉ်းကပ်မှုလို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ ဆရာ၊ ဆရာမရဲ့ အရည်အသွေးကိစ္စက အကြောင်းအချက် တစ်ခုတည်းနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ အကြောင်းအချက်အများကြီးနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။

၁၄။ ဆရာ၊ ဆရာမရဲ့ အရည်အသွေးကိစ္စက မြန်မာပြည်မှာ ပညာရေး စနစ်အပေါ် ဦးစားမပေးတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက တိုင်းပြည်က

ဆင်းရဲလို့။ ဆင်းရဲရတာကလည်း ခြစားမှု၊ လာဘ် စားမှုနဲ့ ညံ့ဖျင်းတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကြောင့် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေတွေ အခိုးခံရလို့ တိုင်းပြည် ဘဏ္ဍာနည်းပါးရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ရထားတဲ့ဘဏ္ဍာငွေကို အဓိကနဲ့ သာမညခွဲပြီး စိစိစစ်စစ် အသုံးမချဘဲ၊ ကိုယ်ကျိုးကြည့် ဗြူရိုကရေစီ ယန္တရားကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက စနစ်က ဖန်တီး လိုက်တဲ့ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမအပေါ်မှာ မြင်တဲ့ လူတွေရဲ့ လူမှုစရိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ့ လူမှုစရိုက်က ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ လုပ်တဲ့လူတွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို နိမ့်ပြီးမြင်ကြတဲ့ ရလဒ်ထွက်လာတယ်။ ဒီ့နောက်ပိုင်းရေးတာ တွေ့ဖူးတယ်။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကို ကြိမ်ခွေတွေ ဆိုလား။ အဲ့ဒီအနက်ကို သိရင် အခုကျွန်တော် ပြောတဲ့ လူမှု စရိုက်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပြီ၊ နားလည်နိုင်ပါပြီ။

၁၅။ နောက်ပြီး မြန်မာပြည်ရဲ့ ပညာရေးက ပညာရေး မဟုတ်ပါဘူး။ လူမှုရေး ဖြစ်နေပါတယ်။ စဉ်းစားဉာဏ် ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်း၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်မှု ရှိခြင်း မရှိခြင်းကို ဦးစားမပေးဘဲ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်လုပ်ချင်တဲ့ မြန်မာ့စရိုက်ကြောင့် နိမ့်ပါးလာတာဖြစ်ပါတယ်။ စနစ်ကိုယ်တိုင်ကလည်း အဲ့လိုဖြစ်အောင် တွန်းပို့တာတွေ ရှိပါတယ်။ ဘွဲ့ရမှ အထင်ကြီးတာ။ ကိုယ့် အိမ်ရှေ့အခန်းမှာ ဘွဲ့ဓာတ်ပုံကြီး ကပ်ထားချင်တာ။ မြန်မာပြည်ကလူတွေ ပညာ ရှာတာ၊ တကယ်ပညာရှာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဂုဏ်သိက္ခာကို ရှာတာ။ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး တကယ့်ပညာတတ်ခြင်းနဲ့ ဘွဲ့ရခြင်းကို လွဲပြီးဘွဲ့ရမှ ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိတယ် ဆိုတာကို တလွဲမှတ်ယူနေခြင်းပါ။

၁၆။ နောက်ပြီး ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ အရည်အသွေးကိစ္စက ပညာရေး အသုံးစရိတ် ပါ။ ပညာရေးအသုံးစရိတ် မလောက်ငလို့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ ဆင်းရဲနေရပါတယ်။ နောက်ပြီး ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ ရာထူးတိုးတဲ့စနစ် လွဲမှားလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်သက် အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး စဉ်းစားတာကြောင့် ဘယ်လောက် ကြိုးစားတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမ မဆို မက်လုံး မရှိဘူး။ အဲ့တော့ ရေရှည်မှာ ကြိုးစားချင်စိတ် ပျောက်သွားပါတယ်။

၁၇။ ဆရာ၊ ဆရာမ တွေရဲ့ ရရှိတဲ့ အဆောင်အယောင်၊ လစာ၊ ခံစားခွင့်၊ အခွင့် အလမ်းရှာကြံခွင့်၊ ရာထူးတိုးခွင့် ဆိုတာတွေက ပုံမလာတော့ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ ဘဝကို ခံယူချင်တဲ့ အလုပ်အင်အားစု နည်းလာတယ်။ အပြန့်ကျယ်လာတဲ့ လူဦးရေ တိုးပွားနှုန်းကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမ လိုအပ်ချက်က မြင့်လာတယ်။ အဲ့တော့ လူရဖို့ပဲ စနစ်က ကြိုးစားတယ်။ အဲ့တော့ ဆရာ၊ ဆရာမအပေါ် ရွေးချယ်ခန့်ထားမှုက စပြီး မှားလာတယ်။ ရှင်းရှင်း ပြောရရင် အမှိုက်တွေ ရောက်လာတယ်။ အမှိုက်တွေ စုလာတယ်။

၁၈။ စကားပုံ ရှိတယ်။ လူပျင်းရှိရာ လူဖျင်းလာတဲ့၊ အမှိုက်ရှိရာ ခွေးချေးလာတဲ့။ ပညာရေးအသိုက်အဝန်း ကိုယ်တိုင်က အမှိုက်ပုံဖြစ်နေတဲ့အခါ ချေးတုတ်တွေပဲ ရောက်လာတယ်။ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဖို့၊ စနစ်နဲ့ ဘဏ္ဍာရေးကို တိုးမပေးချင်တဲ့ လူ့အတ္တသမားတွေက ရရာလူနဲ့ ဖြည့်ဖို့ လွယ်လွယ်ပဲ လုပ်လိုက်ကြတယ်။ အဲ့ဒီအထဲမှာ တကယ့်ကျောင်းဆရာဘဝကို မြတ်မြတ်နိုးနိုးနဲ့ ဝင်တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကို လွန်တာရှိ ဝန္ဒာမိပါလို့ တောင်းပန် ကန်တော့လိုက်ရပါတယ်။

၁၉။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေခမှာ အခွင့်အလမ်းလည်းမရှိ။ ကြိုးစားရင်တောင် ကြိုးစားမှုအလိုက် ခံစားခွင့်တွေ မရှိ။ စနစ်ကိုလည်း မတွန်းလှန်နိုင်။ စနစ်ရဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွန်ဆန်ရင်လည်း အဖြုတ်ခံရ၊ အပြုတ်ခံရ။ ချောင်ထိုးခံရ။ အဲ့ဒီနေရာမှာ ပြောချင်သေးတယ်။ စာမေးပွဲအောင်ရေးကို အဓိကမထားဘဲ၊ ကျောင်းသားရဲ့ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုကို ဦးစားပေးသင်တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ တွေ့ရင် ကိုယ့်ကလေးကို အဲ့လို ဆရာ၊ ဆရာမဆီမှာ လိုလိုချင်ချင် အပ်နှံချင်တဲ့ မိဘ ဘယ်နှယောက်ရှိသလဲ။ ဒါ့ကြောင့် ခွေးချေးတွေက အမှိုက်တွေဆီပဲ သွားချင်တာ မဆန်းလှပါဘူး။ ပညာရေးမှာ သူ့ကို လက်ညှိုးထိုး၊ ငါ့ကို လက်ညှိုးထိုးနဲ့ ဇာတ်သိမ်းသွားကြမှာပါ။

၂၀။ အဲ့တော့ လုပ်နိုင်တဲ့သူတွေ မလုပ်ကြတာကို အတော်ခံပြင်းပါတယ်။ လုပ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စက SPECIAL PROGRAM FOR TEACHER'S CAPACITY DEVELOPMENT TRAINING ပါ။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေရဲ့ အရည်အသွေး မြှင့်တင်ရေး အထူးအစီအစဉ်ပါ။ ဒါကို နိုင်ငံတော်အဆင့်က ရေတို၊ ရေရှည် မူဝါဒ ဆွဲပြီး စီမံကိန်းဆွဲပြီး လုပ်လို့ရပါတယ်။ နောက်ပြီး လုပ်နိုင်တဲ့ အရင်းအမြစ် တွေကိုလည်း ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှာ သေချာရှာကြံရင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်က အရင်ခေတ်လောက် မညံ့ကြတော့ပါဘူး။ ဒါကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လုပ်ရကောင်းမှ မသိတာ အတော်ကို အသုံးမကျတာလို့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

၂၁။ အဲ့တော့.... ကျွန်တော့် အကြံပြုချက်က.....

၂၂။ အစိုးရက နိုင်ငံတော်အဆင့်မှာ ဆရာဆရာမတွေရဲ့ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေး အထူးအစီအစဉ်ကို ငွေအား၊ လူအား၊ အဆက်အသွယ် အင်အားနဲ့ မူဝါဒကောင်းကောင်းချပြီး ရေတိုအတွက်ရော၊ ရေရှည်အတွက်ရော လုပ်ပါ။

၂၃။ ဆရာ၊ ဆရာမ အရည်အသွေးကို မြှင့်ရင် အဓိကထား စဉ်းစားရမှာက သင်ကြားရေး စနစ်ပါ။ သင်ကြားရေး စနစ်ယှဉ်ပြီး ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရမှာက သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ကိစ္စပါ။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကိစ္စနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင်

လုပ်ရမယ့်အရာက စာမေးပွဲ စနစ်ပါ။ ဒါတွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ပညာရေး အသုံးစရိတ်က အတိုင်းအတာ တစ်ခုထိ လိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လွဲနေတာ တစ်ခုရှိပါတယ်။ ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်သူ၊ ကျောင်းတွေ တက္ကသိုလ်တွေကို စီမံခန့်ခွဲနေတဲ့သူတွေက ငါ့ခေတ်မှာ၊ ဘယ်အဆောက်အအုံကို ဆောက်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဘယ်ခန်းမကို ပြုပြင်နိုင်ခဲ့တယ်။ ကျောင်းတွင်းက ဘယ်လမ်းတွေ ကောင်းအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်၊ ဘယ်လို စာသင်ခုံတွေနဲ့ အစားထိုးမြှင့်တင်တယ် ဆိုတာကိုပဲ ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားနေကြတာ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းလှပါ တယ်။ အဲလို လိုအပ်ချက်တွေကလည်း လိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့လို စဉ်းစားချက် တော်တော်များများကို တွေ့နေရတာကိုပဲ ဝမ်းနည်းမိပါတယ်။

၂၄။ အဲ့ဒါတွေကို ဘယ်လို အစီအစဉ် ဆွဲရမလဲ ဆိုတာကို မစဉ်းစားဘဲ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ ကိစ္စကို အပြင်းအထန် ငြင်းခုန်နေတာဟာ မယောင်ရာ ဆီလူးလို့ပဲ ဆိုလိုက်ချင်ပါ တယ်။ အရင်ဟာ အနောက်အနောက်ဟာ အရင်ကို လွဲနေတာကိုက အစိုးရလုပ်ခြင်းအတတ်မှာ ညံ့ဖျင်းတယ်ဆိုတာ သိသာလွန်းပါတယ်။

၂၅။ နောက်ဆုံးတစ်ခု ပြောချင်တာက၊ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ ကိုယ်တိုင်ရဲ့ တိမ်းညွှတ် ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ခုနောက်ပိုင်း တက္ကသိုလ်အဆင့် ဆရာ၊ ဆရာမ တွေမှာ စာသင်ချင်လို့ ကျောင်းဆရာ ဆရာမ လုပ်သူတွေ ရှားလာပါတယ်။ အထူးသဖြင့်၊ ဆရာဆရာမ ဖြစ်ရင် သင်ကြားရေးကိစ္စထက်၊ ဌာနမှူးဖြစ်ရေး၊ ကျောင်းအုပ်ဖြစ်ရေး၊ ပညာရေးမှူးဖြစ်ရေး . . . စတဲ့ ရာထူးတို့၊ အုပ်ချုပ်ရေးတို့၊ ကျောင်းတွင်း၊ တက္ကသိုလ်တွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို ပိုပြီး မျှော်နေကြပါတယ်။ ဒါဟာ ဆရာအလုပ် လုပ်ပြီး အုပ်ချုပ်မှုအလုပ်ကို မျက်စောင်း ထိုးနေတဲ့ အကျင့်ဖြစ်လို့ လက်ခံနိုင်စရာ မရှိတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး၊ အဲ့လို မျက်စောင်းထိုးခြင်းဟာ ဆရာ၊ ဆရာမ အရည်အသွေးကို ဖျက်တဲ့ စရိုက် ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

၂၆။ နောက်ပြီး ပညာရေးကဏ္ဍကို အစိုးရက တဖြည်းဖြည်း လက်တံ တွေလျှော့တာ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နဲ့ ပညာရေး လွတ်လပ်ခွင့်ကို ပိုပေးတာ လုပ်ပြီး၊ အရည်အသွေးစစ်ဆေးတဲ့ ကော်မတီလိုဟာမျိုးတွေကို ထိထိ ရောက်ရောက် အကောင်အထည်ဖော်မယ်။ ပညာရေး မူဘောင်ကို ခေတ်မီမီ ရေးဆွဲနိုင်မယ်ဆိုရင် အခြေခံအဆင့်ပညာရေးနဲ့ အဆင့်မြင့်ပညာရေး အဆင့်တွေမှာ တော်တော်ကောင်းလာဖို့ လိုမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

၂၇။ နောက်ဆုံးသတိပေးချင်တာကတော့၊ ပညာရေး အလုပ်ဟာ အခုရေတွင်းတူး၊ အခုရေကြည်သောက်လို့ ရတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူးဆိုတာပါပဲ။ နောက်ပြီး ဓာတ်ခွဲခန်းတွေနဲ့

ပတ်သက်ပြီး ပညာရေးအသုံးစရိတ် မတတ်နိုင်သေးရင် ကွန်ပြူတာ တစ်လုံး၊ အင်တာနက် ကောင်းကောင်းနဲ့ ပရိဂျက်တာတစ်ခုလောက် ကောင်းကောင်းရှိရုံနဲ့ လက်တွေ့မလုပ်ရရင် မတတ်ဘူးဆိုတဲ့ အခက်အခဲကို ကျော်လွှားလို့ ရနိုင်ပါကြောင်း လက်တို့ လိုက်ပါတယ်။

၂၈။ ဝေဖန်စဉ်းစားပိုင်းခြားခြင်းဆိုတာလည်း၊ သင်ကြားနည်းစနစ်၊ နည်းပညာနဲ့ ကွန်ပြူတာ အခြေခံ ကျွမ်းကျင်မှု၊ GOOGLEမှာ ဘာသာရပ်နဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ Key Word လေး ရိုက်တတ်တယ်ဆိုတဲ့ အဆင့်နဲ့ တော်တော်များများကို ပြုပြင်ပြောင်းနိုင်ပါကြောင်း… လွယ်တာကို မခက်သင့်ကြောင်း ရေးလိုက် သားလိုက်ရပါတယ်။

ည ၈ း ၅၀

၁၄၊ ဇွန် ၂၀၁၈။

ynmbef;usif

၁၂ ၊ ဇူလိုင်လ ၊ ၂၀၁၈

လာမယ့် တနင်္ဂနွေနေ့မှာ မုံရွာစီးပွားရေးတက္ကသိုလ်မှာ စကားဝိုင်း ဆွေးနွေးပွဲရှိတယ်။ ခေါင်းစဉ်က Campus Lifeတဲ့။ ပညာအသိုက်အဝန်း အကြောင်းကို ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝကတည်းက သေချာ လေ့လာဖြစ်ခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်း ကျောင်းပြီးတော့လည်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းတွေက ဦးစီးကျင်းပတဲ့ ဟောပြောပွဲ ငယ်ငယ်လေးတွေမှာ အကယ်ဒမစ် ဝန်းကျင်၊ ဘယ်လို ဘယ်ကဲ့သို့… ဆိုတာတွေ ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။ အခုလည်း နိုင်ငံရေး စာသင်တယ်။ စာရေးတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်တယ်။ နိုင်ငံရေးတို့၊ စာပေတို့ ဆိုပြီး ခေါင်းစဉ် တပ်လို့ ရပေမယ့် ကျွန်တော် တကယ်လုပ်တာ ပညာအတွက်သာ ဖြစ်တယ်လို့ ခံယူပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအလုပ်ကို လုပ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ပညာနဲ့ ဆက်နွယ်တဲ့ နိုင်ငံရေးအကြောင်း သင်ကြားခြင်းကို လုပ်တယ်။ စာရေးတယ်။ စာပေဟာ ပညာကို ဖြန့်ဖို့ အကောင်းဆုံး လက်နက်ကိရိယာလို့ မြင်လို့

- ❖ ပညာကို ဖြန့်ဖို့၊
- ❖ အသိကို ဖြန့်ဖို့၊
- ❖ အမြင် ရှုထောင့်ကို ဖြန့်ချိဖို့ စာရေးပါတယ်။

အခုလည်း ကိုယ့်အဝန်းအဝိုင်းထဲက မုံရွာ စီးပွားရေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေကို စကားဝိုင်း ဆွေးနွေးပွဲလာဖို့ လက်တို့ရင်း လောလောဆယ် တွေးမိတဲ့ ပညာဝန်းကျင်အကြောင်း ရေးသားတင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

တက္ကသိုလ်ဆိုတဲ့ သဘောကို ပညာရှင်အသီးသီး၊ စာရေးဆရာအသီးသီး၊ ဒဿန ဆရာတို့ ခပ်များများဖွင့်ဆိုပြီးခဲ့ပြီ။ ဒီနေရာမှာ တက္ကသိုလ်ရဲ့ ပရဂုဏ်ဆိုတာ နိုင်ငံတကာမှာ ဘယ်လို၊ ဘယ်ကဲ့ဆိုတာ ပြောချင်တယ်။

တက္ကသိုလ်ဆိုတာ ဘာသာရပ်တစ်ခုတည်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့ဆိုတာထက် ဘာသာရပ် အစုံစုံ ပွထနေမှ ကောင်းတယ်။ အဲ့လို ဘာသာရပ်အစုံစုံ သင်နိုင်ပေမယ့် ဘာတစ်ခုမှ စနစ်တကျ မဖြစ်ရင်လည်း မဟုတ်သေးဘူး။ ခြေခြေမြစ်မြစ် သင်ကြားပေးနိုင်တဲ့ ဘာသာ ရပ်တွေက ဗဟုသဘော ဖြစ်မှကောင်းတယ်။ ပညာရပ်တွေက စုံလေလေ၊ ဖလှယ်လို့ ကောင်းလေလေ။ ပိုမိုနီးနွယ်လို့ ကောင်းလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာရပ်တွေ၊ ပညာရပ် တွေဟာ သူ့ချည်းသက်သက် ကျောက်ချနေလို့ မကောင်းဘူး။ တတ်နိုင်သမျှ ဝင်နှောနိုင်မှ ကောင်းတယ်။ ဒီ့နောက်ပိုင်းဆိုရင် ဘာသာရပ်တွေကို ဆက်စပ်ပြီး လေ့လာတဲ့ ပညာရပ်တွေ ပိုပြီး ဖွံ့ဖြိုးလာတယ်။

ဥပမာ – ပထဝီနိုင်ငံရေး။ ပထဝီနဲ့နိုင်ငံရေးကို ပေါင်းထားတာ။ နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒ။ နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေးကို တွဲပြီး ကြည့်တာ။ ဇီဝဓာတု။ သက်ရှိဗေဒကို ဓာတ်သဘောတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်လေ့လာတာ၊ ဆက်စပ်လေ့လာတာ။

ဒီ့နောက်ပိုင်းမှာ သိပ္ပံ၊ ဝိဇ္ဇာ ဆိုပြီး ခွဲစဉ်းစားတာ နည်းလာတယ်။ ပေါင်းလို့ရတဲ့ အပိုင်းတွေ ပေါင်းလာတယ်။ လူမှုသိပ္ပံနဲ့ သဘာဝသိပ္ပံကို ပေါင်းပြီး ထုတ်တဲ့သီအိုရီတွေ တောင်ပေါ်လာတယ်။ ဥပမာ– ဂိမ်းသီအိုရီ။ ဂိမ်းသီအိုရီဆိုတာ သင်္ချာသဘောက လာတာ။ ဒါကို နိုင်ငံရေးရဲ့ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေး၊ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေးတွေမှာ သုံးကြတယ်။ ဒါဟာ သင်္ချာသီအိုရီတွေက လူမှုသိပ္ပံနယ်ထဲ ကူးလူးလာတဲ့သဘောပဲ။

နောက်တစ်ခုက အရည်အသွေးပြည့်ပြည့်လေ့လာနိုင်ရေး။ တက္ကသိုလ်တစ်ခုဟာ ကျောင်းသားတွေရဲ့ လေ့လာမှုအတွက် အခြေခံ ရေခံမြေခံတွေ ဘယ်လောက်ထားပေး နိုင်သလဲ ဆိုတာကြည့်ရတယ်။ ဒီလိုပဲ သင်ကြားရေး နည်းနာတွေကို ကြည့်ရတယ်။ ဆရာ ဆရာမကို ဘယ်လို ရွေးသလဲ၊ ဘယ်လို ခန့်သလဲ၊ သူတို့အတွက် သီးခြား အပ့်အပိုး အစီအစဉ်တွေက ဘာတွေ ရှိသလဲ လေ့လာရတယ်။ ဆရာ ဆရာမတွေရဲ့ အရည်အသွေးကို

ဘယ်လို တိုင်းတာသတ်မှတ်ပြီး နေရာချသလဲ ဆိုတာ ထပ်စဉ်းစားကြည့်ရမယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ သင်ကြားမှု နည်းစနစ် ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ အကဲဖြတ်မှု စနစ်တွေကို ကြည့်ရတယ်။

နေချင့်စဖွယ်တက္ကသိုလ်

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတွေကို စစ်တမ်းကောက်ကြည့်သင့်တယ်။ သူတို့တက်နေတဲ့ တက္ကသိုလ်က ဘယ်လောက် နေချင့်စဖွယ်ဖြစ်သလဲလို့။ နောက်ပြီး တက္ကသိုလ် ရင်ငွေ့ကိုခိုလှုံနေတဲ့ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ကျောင်းသားတွေရဲ့ ခံစားချက်ကို ဆန်းစစ်သင့်တယ်။ တက္ကသိုလ်က ဘယ်လောက် နှစ်လိုဖွယ် ရှိသလဲလို့။ အဆောက်အအုံတွေ၊ လူတွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ နေရာ ထိုင်ခင်း၊ စာသင်ခန်း၊ စာကြည့်တိုက်၊ ပန်းခြံ၊ လမ်းလေးတွေ… ဘယ်လို ဘယ်ကဲ့သို့ ဆိုတာပေ့ါ။

တက္ကသိုလ်က ဘယ်လောက် အရောင်အသွေးစုံပါသလဲ။ လူတွေရဲ့ လာရာဒေသတွေ။ သူတို့ တွေးခေါ်တဲ့ ယူဆချက်အခံတွေ…။ ဒါတွေဟာ ဘယ်လောက် ပဒေသာစုံသလဲ ဆိုတာ စူးစမ်းကြည့်သင့်တယ်။ ကျောင်းသားနဲ့ ဆရာတွေအကြားမှာ မတူတဲ့ အိုင်ဒီယာတွေကို ဘယ်လိုရှင်သန် မွေးဖွားစေလဲ ဆိုတာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ ဘယ်လိုလဲ ကျောင်းသားတွေ မေးခွန်း ထုတ်တာကို အမြဲကြိုဆိုလက်ခံနေတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမ ဘယ်နှယောက် ရှိသလဲ။

တက္ကသိုလ်ဟာ လာချင်စရာလား။ သို့တည်းမဟုတ် ပြေးထွက် တွန်းထုတ်ချင်စရာလား။ နေချင့်စဖွယ် ပရိဝုဏ်တစ်ခုရှိတာ ကောင်းတယ်။ ဒါကို အရာတစ်ခုတည်းနဲ့ ဖန်တီးလို့ မရဘူး။

- ❖ ကမ္ဘာကြီးကို ခြေဆန့်ချင်သူတွေ အတွက် အင်တာနက်။
- ❖ ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်သန်မာချင်သူတွေအတွက် ကစားကွင်း။
- ❖ အသိဉာဏ်ကို ဖြည့်တင်းဖို့ စာကြည့်တိုက်။
- ❖ အိုင်ဒီယာတွေ ဖလှယ်ဖို့ ဟောပြောပွဲ ခန်းမ။
- ❖ မေးခွန်းတွေ ထုတ်ဖို့ စာသင်ခန်း။
- ❖ လက်တွေ့လုပ်ဖို့ စမ်းသပ်ခန်း။
- ❖ နှလုံးသားဇေဒတွေ ကူးလူးဖို့ ပန်းခြံလေး။ ရေကန်နံဘေး။

တစ်ခု မေးပါရစေ။ တက္ကသိုလ်ဌာနတွေထဲက ရုံးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ မျက်နှာထား။ ဘယ်လိုလဲ၊ ဘယ်ကဲ့သို့လဲ။ မပြုံးတတ်ရင် ဈေးမရောင်းနဲ့ ဆိုတဲ့စကား ရှိတယ်။ မပြုံးတတ်ရင် တက္ကသိုလ်မှာ ဝန်ထမ်းမခန့်နဲ့လို့တောင် ပြောချင်တယ်။

ပညာဝန်းကျင်ဆိုတာ မူဝါဒ၊ နည်းစနစ်၊ ငွေကြေး၊ အဆောက်အအုံ၊ လူ၊ ဝန်းကျင် စသည်ဖြင့် အားလုံးအစုံစုံသက်ဆိုင်လို့ နေပါကြောင်း။

ည ၉ း ဝ၆

၁၂ ၊ ဇူလိုင်လ ၊ ၂၀၁၈

❐

qÐrsm;

၉၊ ဩဂုတ် ၂၀၁၈

ကျွန်တော် စာအုပ်တော်တော်များများ ဖတ်ခဲ့ပါတယ်။ စာအုပ်တွေထဲ ကနေ၊ သမိုင်းကို ဖတ်ကြည့်တယ်။ သမိုင်းမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် ပါဝင်ခဲ့တဲ့သူတွေ အကြောင်းတွေ ဖတ်မိတယ်။ အောင်မြင်သူတွေ၊ ပေါက်မြောက်သူတွေ၊ အရာရောက်သူတွေ အကြောင်းကို ဖတ်မိတယ်။ စာအုပ်ထဲက လူသားတွေ အကြောင်းလိုက်ရှာမိတယ်။ ဘယ်လိုလူတွေက ဘယ်လိုစာအုပ်တွေ ရေးသားပြုစုခဲ့သလဲ ဆိုတာ ရှာဖွေမိတယ်။ စာရေးဆရာတွေက ဘယ်လိုလူမျိုးတွေအကြောင်း ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ကြသလဲ ဆိုတာ ရှာဖွေမိတယ်။

❖ လူတွေ ဘာ့ကြောင့် သမိုင်းဝင်ကြသလဲ။

❖ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ သမိုင်းဝင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လေ့လာတယ်။

❖ လူတွေ ဘာ့ကြောင့် သမိုင်းဝင်ကြသလဲ ဆိုတာ မေးခွန်းထုတ် ကြည့်တယ်။

သမိုင်းဝင်ကြတဲ့လူတွေမှာ၊ ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်တွေ မတူကွဲပြားတာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးလိုလိုမှာ တူတဲ့အချက် ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ သူတို့ ယုံကြည်ရာကို တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ကြတာပါပဲ။

အဲ့ဒီလို ယုံကြည်ရာကို တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ကြတဲ့သူတွေထဲမှာ၊ တစိုက်မတ်မတ် ဆဲတဲ့သူတွေတော့ မပါတာကို ထူးထူးခြားခြား တွေ့ရပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့

ယုံကြည်ချက်ဟာ တစိုက်မတ်မတ် ဆဲဆိုခြင်းဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ မပါတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဒါဟာ သမိုင်းဝင်သူနဲ့ ဘေးရောက်နေသူအကြား အဓိက ကွာခြားချက် ဖြစ်ပါတယ်။

သမိုင်းကို ကြည့်လိုက်ပါ။

သမိုင်းမှာ တစိုက်မတ်မတ် ဆဲတဲ့သူတွေ မှတ်တမ်းဝင်လို့လား။ ဆဲတတ်သူတွေရဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ သမိုင်းမှာ ဘာများ လောက်လောက်လားလား ကျန်ခဲ့လို့လဲ။ ဆဲတတ်သူတွေဟာ ဆဲခြင်းကလွဲလို့ ဘာများ လောက်လောက်လားလား လုပ်တတ်ခဲ့လို့လဲ။ လုပ်ခဲ့တယ်ဆိုရင်တောင် ဘာများ မယ်မယ်ရရ ပေါက်မြောက်ခဲ့ဖူးပါသလဲ။ ပေါက်မြောက်တယ်ဆိုရင်တောင် အဆဲသန်ခြင်းမှာ ပေါက်မြောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဆဲသူတွေကို သရုပ်ခွဲကြည့်မိတယ်။

- ❖ တချို့က မနာလိုလို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က ဆားနဲ့ အပက်ခံရလို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က စရိုက်ကြမ်းလို့ကို ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က အရာမဝင်ရလို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က မကျေနပ်လို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က အရေးတယူအလုပ်မခံရလို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က ဆဲတတ်လို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က ဆဲတာက လွဲပြီး ဘာမှ မလုပ်တတ်လို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က အငုံ့စိတ် ရှိလို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကိုက သိမ်ငယ်နေလို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က ကိုယ့်အမှားကို ဖုံးဖိချင်လို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က လက်ခုပ်သံရချင်လို့ ဆဲတယ်။
- ❖ တချို့က လူအာရုံစိုက်ခံချင်လို့ ဆဲတယ်။

တကယ်တော့ ဘယ်လိုပဲ ဆဲဆဲ အသိအမှတ်ပြု မခံရလို့ ဆဲတာက များပါတယ်။ **လူဆိုတာ အသိအမှတ်အပြု အခံချင်ဆုံး သတ္တဝါ မဟုတ်လား။ ကောင်းရာမွန်ရာ လုပ်လို့ အသိအမှတ်ပြုမခံရင်၊ မကောင်းတာ တစ်ခုခုလုပ်ပြီး အသိအမှတ်ပြု၊ အာရုံစိုက်ခံရအောင် ကြိုးစားကြတာပါပဲ။ ဒီတော့ အရူးတွေဟာ လူကြားထဲ ပုဆိုးချွတ်၊ ထဘီချွတ်ပြပြီး လူတွေ အာရုံစိုက်ခံရအောင် ကြိုးစားတတ်ကြတာပါပဲ။**

ဆဲခြင်းကို သရုပ်ခွဲရင်၊ အကြောင်းတရားပေါင်းများစွာ ထွက်လာနိုင်ပါတယ်။ တချို့ဆဲသူတွေဟာ မျက်နှာမော့ပြီး ကောင်းကင်ကို တံတွေးနဲ့ မော့ထွေးသလိုပါပဲ။ ကိုယ်ထွေးတဲ့ တံတွေးက ကိုယ့်မျက်နှာပေါ် ပြန်ကျတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်ပါ။

သမိုင်းကို ကြည့်လိုက်ပါ။

ဆဲတာက လွဲပြီး ဘာမှ မလုပ်တဲ့သူတွေဟာ၊ လောက်လောက်လားလား မှတ်ကျောက်တင်ခံခြင်း ရှိခဲ့ဖူးသလား။ ဆဲခြင်းကို ဆဲတတ်သူတွေသာ အားပေးတယ်။ ဆဲခြင်းကို ဗီဇဓာတ်ညှိသူတွေသာ အားပေးတယ်။ တစ်ခုခုကို အလိုမကျသူတွေက ဆဲခြင်းကို လုပ်လေ့ရှိကြတယ်။

- ❖ အရေးပါချင်လွန်းသူတွေကလည်း ဆဲတတ်တယ်။
- ❖ အရာရောက်လွန်းချင်သူတွေကလည်း ဆဲတတ်တယ်။
- ❖ သိမ်ငယ်စိတ် ရှိသူတွေကလည်း ဆဲတတ်တယ်။
- ❖ အငုံ့စိတ် ရှိတဲ့သူတွေကလည်း ဆဲတတ်တယ်။

ကိုယ့်အပြုအမူဟာ ကိုယ့်စိတ်အဆင့်အတန်းကို ဖော်ပြပါတယ်။ ကိုယ့်စရိုက်ဟာ ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာကို ဖော်ပြပါတယ်။ မြန်မာ့လူ့အသိုက် အဝိုင်းဟာ ဆဲခြင်းနဲ့ ဝေဖန်ခြင်းကို ခွဲခွဲခြားခြား နားမလည်လောက်အောင်၊ အဆင့်အတန်း မနိမ့်ပါဘူး။ တချို့ကလည်း အထွေထွေ မကျေနပ်ချက်နဲ့၊ စိတ်ထွက်ပေါက်အနေနဲ့ ဆဲကြတာလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မှာပါ။

သို့ပေမယ့် နားလည်ထားဖို့က၊ ဆဲသူတွေကြောင့် ကမ္ဘာကြီး လည်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆဲသူတွေကြောင့် ကမ္ဘာကြီးတိုးတက်တာလာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆဲသူတွေကြောင့် သမိုင်းဟာ ပြောင်းလဲသွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကို နားလည်ရင်ရပါပြီ။

ဆဲတတ်သူရဲ့ ကိုယ်တွင်း ဓာတ်ခံမှာကိုက အငုံ့စိတ် ရှိပါတယ်။ သိမ်ငယ်စိတ် ရှိနေပါတယ်။ ဒါကို မြင်အောင် ကြည့်တတ်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။

သမိုင်းကို ကြည့်လိုက်ပါ။

- ❖ ဆဲခြင်းနဲ့ ကြီးမြတ်သူ ဖြစ်ခဲ့တဲ့သူ ရှိခဲ့ပါသလား။
- ❖ ဆဲခြင်းကနေ ပြောင်းလဲမှုကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသလား။
- ❖ ဆဲခြင်းကြောင့် အသိဉာဏ်တိုးတက်မြင့်မားမှု ဖြစ်ခဲ့ပါသလား။
- ❖ ဆဲခြင်းကြောင့် မျိုးဆက်များ ကြီးမြင့်ခဲ့ပါသလား။

ပြောင်းလဲ တိုးတက်မှုတိုင်းဟာ၊ ဆဲသူတွေကြောင့် ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်တစ်ခုခုကို မဆုပ်မနှစ် ဆွဲကိုင်ပြီး၊ တစိုက်မတ်မတ် လုပ်စရာရှိတာကို စဉ်ဆက်မပြတ် အားထုတ်လုပ်ကိုင်နေခဲ့ သူတွေကြောင့်သာ ဖြစ်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ပတ်ဝန်းကျင်က ဆဲသံများကို ဥပေက္ခာတရား လက်ကိုင်ထားပြီး၊ အရေထူထူ ဖြတ်သန်းနိုင်ကြပါစို့… လို့ နှိုးဆော်လိုက်ရပါတယ်။

ည ၉ း ၀၅

၉၊ ဩဂုတ် ၂၀၁၈ ။

❐

orkdavhvmcsuf

၂၇၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉

ကျွန်တော် သမိုင်းကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ သမိုင်းလေ့လာချက်မှာ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ စာပေတွေထဲကနေ နှိုက်ထုတ်လေ့လာမှုကို ကျွန်တော် လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော် လေ့လာဖြစ်တဲ့ သမိုင်းလေ့လာနည်း တချို့ကို ပြောချင်တယ်။ ပဏာမ နိဒါန်း အနေနဲ့ ပြောပါရစေ…။

ပဏာမ

သမိုင်းဆိုတာ ပြီးပြီးသား ကိစ္စဖြစ်တယ်။ သမိုင်းဆိုတာ အတိတ်ဖြစ်တယ်။ ပြီးပြီးသားဖြစ်လို့ ပြင်လို့မရဘူး။ အတိတ်ဖြစ်လို့ နေထိုင်လို့ မရတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ပြီးပြီးသားကို ဆင်ခြင်လို့ ရတယ်။ အတိတ်က ကောင်းချက်တွေကို အတုယူပြီး၊ ဆိုးချက်တွေကို သင်ခန်းစာယူလို့ရတယ်။ သမိုင်းကို လေ့လာတဲ့အခါမှာ၊ အနာဂတ်ကို ပြန်ကြည့်ဖို့ အတွက်ပဲ လေ့လာသင့်တယ်။ အတိတ်ဟာ သင်ခန်းစာယူစရာနဲ့ အတုယူစရာကိုပဲ ပေးနိုင်လိမ့်မယ်။ အတိတ်ကနေ ရုန်းမထွက်ဖို့ တွန်းအားမဖြစ်စေရဘူး။

သာမန် စာဖတ်သမားတစ်ယောက်ဟာ ကိုယ်နေထိုင်မွေးဖွားတဲ့ လူ့ အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း နားလည် သဘောပေါက်သင့်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် သမိုင်းလေ့လာခြင်းဟာ အများကြီး တာ, သွားတယ်။ သမိုင်းကို လေ့လာရင်းနဲ့ အတိတ်ကနေ ရုန်းမထွက်နိုင်အောင် ဖြစ်တတ်တာကိုလည်း သတိထားသင့်တယ်။ သမိုင်းကို လေ့လာတာဟာ အတိတ်မှာ နေထိုင်ဖို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို အမြဲတမ်း နှလုံးသွင်းထားသင့်တယ်။ ဒါကတော့ နိဒါန်း ပြောချင်တာ....။

မက်ခရိုဗျူး / မိုက်ခရိုဗျူး

သမိုင်းလို့ ပြောရင် မြင်ကွင်းကျယ်ကြည့်တာရှိတယ်။ ကွက်ကြည့်တာ ရှိမယ်။ မြင်ကွင်းကျယ်ဆိုတာကို မက်ခရိုဗျူးနဲ့ ကြည့်တာလို့ သုံးနှုန်းမယ်။ တစ်နေရာရာကို စူးစိုက်ပြီး ကွက်ကြည့်တာကို မိုက်ခရိုဗျူးမြင်အောင် ကြည့်တာလို့ ပြောရမယ်။

သမိုင်းကို ချဉ်းကပ်ရင်၊ တစ်ခုလုံးကို ခြုံကြည့်ဖို့လည်း လိုတယ်။ တစ်နေရာရာကို အသေးစိတ်ကြည့်ဖို့ လိုရင်လည်း ကြည့်ရလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ သမိုင်းလေ့လာနည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ သစ်တောကို ကြည့်တာနဲ့သစ်ပင်ကို ကြည့်တာဆိုပြီး ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ သမိုင်းလေ့လာသူဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးရဲ့ဖြစ်စဉ် သဘောတရားကို အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း စိတ်ထဲမှာ ကျက်မိအောင် လေ့လာဖို့ လိုတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ကိုယ့်လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုးရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို သေချာဂဃနဏ နားလည်အောင် လေ့လာဖို့ လိုတယ်။ မြန်မာတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဆိုရင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းကို လေ့လာခြင်းဟာ မက်ခရိုဗျူးနဲ့ ကြည့်တာဖြစ်လိမ့်မယ်။ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းကို လေ့လာခြင်းဟာ မိုက်ခရိုဗျူးနဲ့ ကြည့်တာဖြစ်လိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းဆိုတာဟာ တစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံမိအောင် မြင်ကွင်းကျယ်ကျယ် မြင်ရအောင် ကြည့်တာနဲ့တူတယ်။ မြန်မာ့သမိုင်း ဆိုတာကတော့ ကိုယ့်အကြောင်းနဲ့ပတ်သက်တာကိုပဲ အထူးပြုပြီး မိုက်ခရိုဗျူးနဲ့ ကြည့်တာနဲ့ တူတယ်။ ဒါက တစ်ချက်။

ခေတ်နှောင်း / ခေတ်သစ်

သမိုင်းကို လေ့လာတဲ့အခါမှာ သမိုင်းစဉ်ကာလဇယားကို ပိုင်းကြည့်ဖို့ လိုလိမ့်မယ်။ သမိုင်းလို့ ပြောရင် အားလုံးကို ဘယ်လေ့လာနိုင်မလဲ။ အတိတ်ကာလဆိုတာ ရှည်ကြာစွာ ရှိခဲ့တာ။ လတ်တလောအတိတ်နဲ့ နှောင်းအတိတ် ဆိုတာလည်း ရှိတယ်မဟုတ်လား။ နှောင်းအတိတ် ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဘယ်လောက်ထိ 'နှောင်း' မလဲ ဆိုတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး တစ်ဖြတ်ချင်းစီ ပိုင်းကြည့်မှ ကောင်းမယ်။

ဒီတော့ သမိုင်းကို လေ့လာရင် ခေတ်သစ် သမိုင်းလား/ ခေတ်နှောင်း သမိုင်းလား ဆိုတာကို ပိုင်းခြားလေ့လာမှ ထိရောက်နိုင်တယ်။ ခေတ်နှောင်း သမိုင်းလို့ ပြောတဲ့အခါမှာ လည်း လူသားတို့ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ စုံစုံလင်လင်ရနိုင်တဲ့ အတိတ်က ခေတ်နှောင်းကာလကို ရွေးချယ်မလား။ သို့တည်းမဟုတ် လူသားတို့ သမိုင်းမတင်မီခေတ်က ဟိုးအရှေးကျဆုံး ခေတ်နှောင်းထိ သွား ချင်သလားဆိုတာ ထပ်မံဝေခွဲရပြန်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သမိုင်းလေ့လာမှုက တဖြည်းဖြည်း ကျယ်ပြန့်လာလိမ့်မယ်။

ဧရိယာ/ နယ်ပယ်

သမိုင်းကို လေ့လာရင် နယ်ပယ်ရွေးရတယ်။ ဧရိယာရွေးရတယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်က ဘယ်နယ်ပယ်ကို အာရုံကျသလဲဆိုတာ အရေးကြီးပြန်တယ်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြောရင် နိုင်ငံရေးသမိုင်းလား၊ ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး သမိုင်းလား (တစ်နည်း) စီးပွားရေးသမိုင်းလား၊ လူမှုရေးသမိုင်းလား၊ လူမှုစီးပွားသမိုင်းလား၊ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းလား၊ ဘာသာရေးသမိုင်း လား၊ လူမျိုးသမိုင်းလား၊ စာပေသမိုင်းလား၊ တပ်မတော်သမိုင်းလား၊ ပြည်တွင်းစစ် သမိုင်းလား၊ ပညာရေးသမိုင်းလား၊ အုပ်ချုပ်ရေးသမိုင်းလား‥‥ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ဧရိယာခွဲပြီး လေ့လာမှ ကောင်းမယ်။ နောက်ထပ် ရှိသေးတယ်။ လူသားမျိုးဆက်သမိုင်းကို လေ့လာမလား၊ စိတ်ပညာသမိုင်းလား၊ ဒဿနသမိုင်းလား၊ အနုပညာသမိုင်းလား၊ ပန်းချီ သမိုင်းလား…စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး အသေးစိတ်ခွဲခြားလေ့လာလို့ ရနိုင်သေးတယ်။ ဒီတော့ သမိုင်းလေ့လာမှုမှာ နဂိုအစပိုင်းမှာတော့ တတ်နိုင်သမျှ ဧရိယာတွေကို ထိထိစပ်စပ် ရှိအောင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာမှကောင်းလိမ့်မယ်။ ဒါမှ သမိုင်းအမြင်ဟာ အဆက်အစပ် ရှိလိမ့်မယ်။

ဒေသ

သမိုင်းလေ့လာမှုမှာ ဒေသ(နယ်နိမိတ်)ကိုလည်း အခြေပြုပြီး လေ့လာရတယ်။ ဥပမာ ဆိုကြပါစို့။ အာရှနိုင်ငံတွေရဲ့သမိုင်းကို လေ့လာမလား၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ဥရောပ နိုင်ငံတွေရဲ့သမိုင်းကို လေ့လာမလား။ အာဖရိက ဒေသတွင်းက နိုင်ငံတွေအကြောင်းလေ့လာ မလား၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသက နိုင်ငံတွေရဲ့သမိုင်းစဉ်ကို လေ့လာမလား။ အရှေ့တောင် အာရှဒေသနိုင်ငံတွေရဲ့ သမိုင်းကို လေ့လာမလား၊ သို့တည်းမဟုတ် အင်ဒိုချိုင်းနားဒေသရဲ့

သမိုင်းကို လေ့လာမလား။ ဒေသနယ်နိမိတ်ကိုအခြေပြုပြီး အများကြီးလေ့လာလို့ ရနိုင်တယ်။

အာရှဒေသမှာကို အရှေ့တောင်အာရှ၊ တောင်အာရှ၊ အရှေ့အာရှဆိုပြီး ခွဲခြားပိုင်းဖြတ်ပြီး လေ့လာလို့ ရနိုင်သေးတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ အရှေ့အာရှ ဆိုကြပါစို့။ အရှေ့အာရှနိုင်ငံတွေထဲက ဂျပန်နိုင်ငံအကြောင်း သီးသန့်ခွဲထုတ်လေ့လာမလား၊ ကိုရီးယားနိုင်ငံအကြောင်းခွဲခြားလေ့လာ ကြည့်မလား။ အမျိုးမျိုးရနိုင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် အာရှဒေသထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံသမိုင်းကို လေ့လာမလား။ ဆိုဗီယက်/ရုရှားလား။ တရုတ်ဆိုရင်တော့ 'စိနဗေဒ လေ့လာချက်' ပေါ့။ ရုရှားဆိုရင်တော့ 'ကရင်မလင်ဗေဒ' ပေါ့။ ဒါကတော့ ဒေသကို အခြေခံပြီး ပိုင်းဖြတ်လေ့လာတာဖြစ်ပါတယ်။

မှန်ကူကွက်များ

သဘောထား မှန်ကူကွက်တွေကို စုံစုံလင်လင် မျက်နှာစုံပေါင်းစုံကနေ ကြည့်နိုင်မှ သမိုင်းဆိုတာကို အနီးစပ်ဆုံး အမှန် မြင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ဒါ့ကြောင့် သမိုင်းလေ့လာမှုမှာ ဘက်ပေါင်းစုံကနေ ကြည့်နိုင်ဖို့ လိုတယ်။ သမိုင်းဆိုတာ နိုင်သူတွေကလည်း ရေးတယ်။ ရှုံးသူတွေဘက်ကလည်း အခြေအနေပေးရင် အငြိုးအတေးနဲ့ ရေးတတ်ကြ သေးတယ်။ တိုင်းပြည်ချစ်သူ၊ အမျိုးချစ်သူတွေက ပြည်ချစ်စိတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်နဲ့ရေးကြတဲ့သမိုင်းတွေ ရှိသလို၊ ယုံကြည်မှု အစွဲရှိ တဲ့သူတွေကလည်း ကိုယ်သန်ရာသန်ရာ ယုံကြည်မှု အစွဲတွေနဲ့ ရေးကြတာ ချည်းပါပဲ။

လက်ဝဲဝါဒစွဲသူက လက်ဝဲတွေးတွေးပြီး လက်ဝဲမှန်ပြောင်းနဲ့ ကြည့် ပြီးရေးတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်က လူတန်းစား ရှုထောင့်နဲ့ကြည့်ပြီး လူတန်းစားအမြင်နဲ့ ရေးတယ်။ စစ်ဘက်ကတော့ လုံခြုံရေးအမြင်၊ စစ်ဝါဒမှန်ပြောင်းနဲ့ကြည့်ပြီး ရေးကြမှာပါပဲ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ လူမျိုးစွဲဝါဒီက လူမျိုးကြီးဝါဒ ရှုထောင့်ကနေ ထောက်ခံမယ်၊ ကန့်ကွက်မယ်။ ဒီဟာကို ပါးပါးနပ်နပ် လုပ်လိမ့်မယ်။ ပညာရှင်မှာလည်း 'ဂတိ' ရှိနိုင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာရှင်တိုင်းကလည်း ရမ်းယုံလို့မရသေးဘူး။ သူတို့အတ္တနောမတိနဲ့ မသိမသာ 'လော်' တာ ရှိသလို၊ ပညာတတ် ဆန်ဆန် 'ဆော်'တာလည်း ရှိတာပဲ။ ပညာရှင်ဆိုတာကတော့ များသောအားဖြင့် သိသိသာသာ ဘက်လိုက်တာ အင်မတန် ရှားပါတယ်။ မသိမသာ ဘက်လိုက်တာတော့ တော်တော်များများ ရှိပါတယ်။ ဒါကို အရပ်စကားလို ပြောရင်တော့

'ကပ်ထည့်တယ်' လို့ပြောလို့ ရနိုင်မယ်ထင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကောင်းကောင်း ဖတ်ကြည့်ဖို့ လိုတယ်။ သဘောထား မှန်ကူကွက်ကို မျက်နှာစာ စုံစုံကြည့်နိုင်ရင် အမှားနည်းနိုင်တယ်။ သမိုင်းကိုရေးတဲ့ စာရေးဆရာတွေမှာလည်း အတ္တနောမတ္တိတွေ အတောင့်လိုက် ရှိနေတာကို သတိထားစေချင်တယ်။

ဥပမာ - တရုတ်ပြည်အကြောင်း ရေးတာချင်း အတူတူ အင်္ဂလိစနိုး ရေးတာနဲ့ ကစ်ဆင်းဂျားရေးတာ ကွာတယ်။ ဘာကွာသလဲ ဆိုတာတော့ လေ့လာ ကြည့်စေချင်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ မြန်မာပညာရှင်ဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာမောင်မောင်ရေးတဲ့ စာအုပ်တွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။ ရောဘတ်တေလာရေးတဲ့ စာအုပ်တချို့ကို လေ့လာကြည့်ပါ။ မေရီကလန်ဟမ် ရေးတဲ့ စာအုပ်တချို့ကို လေ့လာကြည့်ပါ၊ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးရေးတဲ့ စာအုပ်ကို လေ့လာကြည့်ပါ၊ ဘာတေးလစ်တနာရေးတဲ့စာအုပ်တချို့ကို လေ့လာကြည့်ပါ၊ ဒေးဗစ်စတိုင်းဘတ်ရေးတဲ့ စာအုပ်တချို့ကို လေ့လာကြည့်ပါ၊ သန့်မြင့်ဦးရေးတဲ့ စာအုပ် တချို့ကို လေ့လာကြည့်ပါ။ ဒါဆိုရင် သမိုင်းမှန်ကူကွက် တော်တော်များများကို လေ့လာလို့ ရနိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။

ပါလီမန်ခေတ် အကွဲအပြဲအကြောင်းကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာဖို့၊ 'အကွဲအပြဲဇာတ်လမ်း' ဆိုတာနဲ့ 'ကျော်ငြိမ်း . . . ငါ့ညီငယ်ပါသေးတယ် . . . ဟဲ . . . ဟဲ . . . ဟဲ' ဆိုတဲ့ စာအုပ်တွေ ကလည်း ယှဉ်စပ်လေ့လာလို့ကောင်းတဲ့ စာအုပ်တွေ ဆိုတာ သိစေချင်ပါတယ်။

ဘာပဲပြောပြော **သမိုင်းကို နားလည်ထားရင် အုတ်ရောရောရော ကျောက် ရောရောဖြစ်တဲ့ လူအုပ်ထဲ ကိုယ်မပါနိုင် တော့ဘူးပေါ့။ အများမိုးခါးရည်သောက်သလို သောက်စရာ မလိုတော့ဘူးပေါ့။ ဒေါက်တာသန်းထွန်း ပြောသလို ဆိုရင် မ,အ တော့ဘူးပေါ့။ မ,အ ဘူးဆိုရင် အလိမ်မခံရတော့ဘူးပေါ့။**

စာသမားတွေ သမိုင်းကို ထိထိစပ်စပ်နဲ့ အဆက်အစပ်ရှိရှိ လေ့လာနိုင်ကြပါစေ . . . .

ည ၉ း ၃၁

၂၇၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။

မန္တလေးမြို့။

❒

AK̈óe

၂၂ ၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉

လူတစ်ယောက်ဟာ ဒဿနိက ဘာသာရပ်ကို လေ့လာ သင်ယူသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ စနစ်တကျ လေ့လာသင်ယူမှု မလုပ်နိုင်ဘူး ဆိုရင်တောင်၊ ဒဿနိက နယ်ပယ်ကို စိတ်ဝင်စားသင့်တယ်။ ဒဿနိကလို့ ပြောရင် စာဆန်ဆန် ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ အတွေးအမြင် ဒါမှမဟုတ် အတွေးအခေါ်လို့ ပြောရင် ပိုပြီး နားလည်လိမ့်မယ်။ ဆောင်းပါးတွေထဲမှာလည်း အတွေးအမြင် ဆောင်းပါးဆိုတဲ့ အမျိုးအစားရှိတယ်။ စာပေထဲမှာလည်း ဒဿနစာပေ အခန်းကဏ္ဍဟာ ကြီးကြီးမားမား ရှိနေတယ်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်မှာလည်း ဒဿနိကဗေဒ ဆိုတာ ကြီးကျယ်နက်နဲတဲ့ ပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ ဘဝဒဿနဆိုတာကို ကောင်းကောင်းလေ့လာ စူးစမ်းဖို့ လိုတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ ဘဝနေနည်းဆိုတာ ဘာလဲလို့ ရှာဖွေ တွေ့ရှိဖို့လိုတယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ဘဝနေနည်း နားမလည်ဘဲ ဖြတ်သန်းရတဲ့ ဘဝဟာ စိတ်ကျေနပ်မှု ကောင်းကောင်း မရနိုင်ဘူး။ ဘဝနေနည်းဟာ ဘာလဲလို့ မေးရင်၊ ဘဝ ဒဿနဆိုတာ ဘာလဲလို့ ထပ်မေးဖို့ လိုဦးမယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဒဿနက ဘာလဲ·····

ဘဝနေနည်းကို သိခြင်းနဲ့ စိတ်ထားနည်းကို နားလည်ခြင်းဟာ ဘဝရဲ့တန်ဖိုးကို မြှင့်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒါကို ဒဿနစာပေက လုပ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒဿနစာပေရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးဟာ ကြီးကြီးမားမား ရှိနေတယ်။ အနုပညာနယ် ၊ နိုင်ငံရေးနယ်၊ စီးပွားရေး နယ် ၊ စိတ်ပညာနယ် ၊ လူမှုဗေဒ နယ်ပယ်တွေမှာ ဒဿနဟာ ကျောက်ချထားနိုင်တယ်။ ဒဿနဗေဒဟာ လူသားဘဝကို ပိုပြီးကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝအဆင့်အတန်းရောက်အောင် အလင်းပြပေးနိုင်တယ်။

ကျွန်တော် အနောက်တိုင်း ဒဿနနယ်ပယ်ကို အစဆွဲမိသလောက် လေ့လာဖူးတယ်။ အရှေ့တိုင်းဒဿနနယ်ကို မှန်းစမ်းကြည့်ဖူးတယ်။ ကျွန်တော် စိတ်လိုလက်ရ အာရုံကျနေမိတာကတော့ ဗုဒ္ဓဒဿနပါပဲ။ တကယ်တော့ **အနောက်တိုင်းဒဿနဆိုတာ တွေးတွေးပြီး ရေးတဲ့ ဒဿန ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဒဿနကတော့ တွေးပြီး ဖြစ်လာတဲ့ ဒဿန မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဟာ သူကိုယ်တိုင် ရှာဖွေတယ်။ ရှာဖွေပြီး ကျင့်ကြည့်တယ်။ ကျင့်ပြီးတော့မှ ပယ်သင့်တာကို ပယ်ပြီး ယူသင့်တာကို ယူပြီး ဆင်ခြင်သုံးသပ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ဗုဒ္ဓဟာ သူရှာဖွေထားတဲ့ ဓမ္မကို သူကိုယ်တိုင် ကျင့်ပြီး သိပြီး ပယ်ပြီးမှ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဗုဒ္ဓဒဿနတွေ ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ တကယ်တော့ ဒဿနလို့တောင် ပြောဖို့ မသင့်ပါဘူး။ အကြောင်းကတော့ ဗုဒ္ဓဟာ သူကိုယ်တိုင် ကျင့်မကြည့်ရသေးဘဲနဲ့ ပို့ချသင်ကြားခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ သူကိုယ်တိုင် သိပြီး ပယ်ပြီးမှ အများတကာအတွက် ပို့ချသင်ကြားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဒဿနဟာ ကိလေသာကို ပယ်ပြီးသားဒဿန ဖြစ်ပါတယ်။ အနောက်တိုင်း ဒဿနကတော့ ကိလေသာတွေ တစ်ထွေးကြီးနဲ့ ဒဿနဖြစ်ပါတယ်။** ဒီလို ကွာဟချက်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝက အဘိဓမ္မာကို စာပေနည်းအားဖြင့် အနည်းငယ် လေ့လာခဲ့ဖူးတယ်။ 'အဘိ'ဆိုတာ မြင့်မားတယ်ဆိုတဲ့ အနက်သဘော။ 'ဓမ္မ'ဆိုတာ အတွေးအခေါ်ဆိုတဲ့ အနက်သဘော။ ဒဿနဆိုတဲ့ အနက်သဘော။ 'အဘိဓမ္မာ' ဆိုတာကို ကောက်လိုက်ရင် မြင့်မားတဲ့အတွေးအခေါ်၊ မြင့်မားတဲ့ ဒဿန ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ပေါက်တယ် မဟုတ်လား။

ပိဋကတ်မှာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလိုက်ရင်၊ အစုသုံးစု ရှိတယ်။ သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ။

ပြီးတော့ သုတ် (၃)ကျမ်း၊ ဝိနည်း (၅)ကျမ်း၊ အဘိဓမ္မာ (၇) ကျမ်း ဆိုပြီး ရှိတယ် မဟုတ်လား။ အဘိဓမ္မာ (၇)ကျမ်းမှာ နောက်ဆုံးကျမ်းက ပဋ္ဌာန်းကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။ ပဋ္ဌာန်းအကြောင်းကို ဟောကြားထားတဲ့ ဆရာတော်တွေ တော်တော်များများ ရှိတယ်။ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း နာယူဖူးတာကတော့၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ရှင်ဇနကာဘိဝံသရဲ့ ပဋ္ဌာန်းတရားတော်ရယ်၊ ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော် ဒေါက်တာနန္ဒာမာလရဲ့ ပဋ္ဌာန်းတရားရယ်၊ ဒယ်အိုးဆရာတော် ဦးသုမင်္ဂလရဲ့ ပဋ္ဌာန်းတရားတော်တွေကို ကောင်းကောင်း နာယူဖူးတယ်။ ရှင်ဇနက ရေးတဲ့ ပဋ္ဌာန်းတရားတော်ကို စာအုပ်ပြန်လုပ်ထားတာလည်း ဖတ်ရတယ်။ ဒီစာအုပ်ကို ကျွန်တော် စာအုပ်အညွှန်း ရေးဖူးတယ်။ ကျွန်တော် ရေးထားတဲ့ စာအုပ်အညွှန်းရဲ့ နာမည်က 'သီအိုရီ ၂၄' တဲ့။

ကျွန်တော်က ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာမှာပါတဲ့ ပဋ္ဌာန်းတရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဓမ္မတွေလို့မမြင်ဘူး။ သီအိုရီတွေ၊ သဘောတရားတွေလို့ မြင်တယ်။ သဘာဝထဲမှာ ရှိနေတဲ့ သဘောတရားတွေ၊ သဘာဝဖြစ်စဉ်တွေကို နက်နဲတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေနဲ့ ဟောပြောပို့ချထားတဲ့ သင်ကြားချက်တွေလို့ မြင်ထားတယ်။ မှတ်ယူထားတယ်။ ဗုဒ္ဓဒဿနဟာ နှိုက်ထုတ်လို့ မကုန်နိုင်အောင် များပြားတယ်။ နက်နဲတယ်။ အခံပါရမီ အထုံများပြားရင် သိလွယ်တယ်။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်နိုင်တယ်။ ဆရာကောင်းရဲ့ သွန်သင်ချက်ကို ခံရရင် ပိုပြီး နားလည်သဘောပေါက်လွယ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဒဿနလို့ ပြောရင် အဘိဓမ္မာကို ပြေးမြင်မိတယ်။ အဘိဓမ္မာလို့ ပြောရင်လည်း အဘိဓမ္မာရဲ့ နောက်ဆုံးကျမ်းဖြစ်တဲ့ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းရဲ့ နက်နဲမှုကို သတိပြုဆင်ခြင်မိတယ်။ ပဋ္ဌာန်းဆိုတာ ရွတ်စရာ မဟုတ်ဘဲ၊ ပိုမိုသိနားလည်အောင် သဘောပေါက်ထားရမယ့် သီအိုရီတွေလို့ ကျွန်တော် မြင်မိတယ်။ တကယ်တော့ ပဋ္ဌာန်းထဲမှာ သီအိုရီက ၂၄ ခု မကပါဘူး။ သီအိုရီတွေ အများကြီးပါပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဗုဒ္ဓဓမ္မတွေကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်ရမယ့် အရာတွေလို့ မမြင်ပါဘူး။ သိနားလည်အောင် လုပ်ရမယ့်အရာ။ ကျင့်သုံးရမယ့် သဘောတရား။ လေ့လာဆည်းပူးသင့်တဲ့ အတွေးအခေါ်တွေလို့ ယူမှတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓကို 'ဘုရား' လို့ မမြင်မိဘဲ၊ 'မဟာလူသား' လို့ မြင်ပါတယ်။ ထိုနည်း လည်းကောင်းပဲ ဗုဒ္ဓဓမ္မတွေကို ကိုးကွယ်ရာဆိုပြီး သဒ္ဓါတရား ဦးထိပ်ထားပြီး မလေ့လာ မဆည်းပူးဘဲ ကိုးကွယ်နေခြင်းထက် တက္ကသိုလ်က ပညာရပ်တစ်ခုလို သဘောထားပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မတွေကို ဘာသာရပ်တစ်ခုလို၊ ပညာရပ်တစ်ခုလို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် လေ့လာရတာကို သဘောကျပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ရှေ့ ကျွန်တော် ရောက်ရင်တောင်၊ ကျွန်တော်ဟာ 'ဘုရားကို ရှိခိုးတယ်' လို့ မမှတ်ယူပါဘူး။ ကျွန်တော် လေးစားကြည်ညိုတဲ့ 'မဟာလူသား' ကို အလေးအမြတ်ပြု ဦးညွှတ်တယ်လို့ပဲ ကျွန်တော် မှတ်ယူပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘာသာရေးဒဿနတစ်ခု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ည ၁၀ း ၀၈

၂၂ ၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉။

မြိတ်မြို့။

❐

½|cGRuSbwkd;ynf

၁၆ ၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။

မြန်မာတွေဟာ ရူးသွပ်တာနဲ့ ရူးမိုက်တာကို မခွဲတတ်ဘူး။ ရူးသွပ်တယ်ဆိုတာ အရူးအမူးကိုပြောတာ။ ရူးမိုက်တယ်ဆိုတာ သောက်ပေါကို ပြောတာ။ ဒါပေမယ့် ရူးတယ်ဆိုတာကို မြန်မာတွေတော်တော်များများက လုံးချတယ်။ ဒီကောင် အရူးလို့ ပြောရင် ဘာအရူးမှန်း သေချာ မကြည့်ဘူး။ ဒီကောင်သောက်ပေါ၊ ရူးကြောင်ကြောင်၊ ပေါချောင်ချောင်၊ ဂေါက်တောက်တောက်၊ ဘုဂလန့်၊ ရူးကြောင်မူးကြောင်၊ သူငယ်နာ မစင်တဲ့ကောင်၊ ကျပ် မပြည့်တဲ့ကောင်၊ သိုးမည်း… လို့ ယူဆလိုက်ကြတယ်။

မြန်မာတွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တစ်ယောက်ယောက်က အများနဲ့ မတူဘဲ၊ ထူးပြီး ကွဲထွက်နေရင် တစ်နည်းနည်းနဲ့ တံဆိပ်ခတ် ကန့်သတ်ပစ် တတ်ကြတယ်။ ခံရတဲ့သူမှာတော့ ရှုပ်ပြင်ထုတ်ခံရသလို ဖြစ်သွားတယ်။ marginalize လုပ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ ဖယ်ကြဉ်လိုက်တယ်။ ကန့်သတ်လိုက်တယ်။ မင်းဟာ ငါတို့နဲ့ မတူဘူးဆိုပြီး သောက်ပေါ စာရင်းထဲ ထည့်လိုက်ကြတယ်။

ဒီကောင်က ရူးတယ်လို့ ပြောရင် အကောင်းဘက်ထက် အဆိုးဘက်ကို ပိုကဲပြီး မြင်ကြတယ်။ ဒါက မြန်မာတွေရဲ့ ဓလေ့၊ ယူဆချက်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ မြန်မာပြည်မှာ အရူးတွေအတွက် နေရာမရှိဘူး။ အရူးတွေအတွက် နေရာပေးမထားဘူး။ အရူးတွေကို အသိအမှတ်မပြုဘူး။ အရူးတွေကို အားပေးအားမြှောက်မလုပ်ဘူး။

အခု ကျွန်တော် ပြောနေတဲ့ အရူးဆိုတာ စိတ်မနှံ့တဲ့သူကို ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျပ်မပြည့်တဲ့ သူကို ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အလုပ်တစ်ခု ရှူးရှူးသွပ်သွပ်လုပ်နေတဲ့သူကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဝါသနာ တစ်ခုကို ရှူးရှူးမိုက်မိုက် လုပ်နေတဲ့သူကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ အာရုံတစ်ခုတည်းအပေါ်မှာပဲ စိတ်ရောက်နေတယ်။ အလုပ်တစ်ခုတည်း အပေါ်မှာပဲ စိတ်နှစ်ထားတယ်။ ဝါသနာတစ်ခုတည်း အပေါ်မှာပဲ ရှူးသွပ်နေတယ်။ အဲသည့် အလုပ်ကိုပဲ လုပ်မယ်၊ အဲသည့် အလုပ်နဲ့ပတ်သက်တာပဲ တွေးနေတယ်၊ အဲသည့်အလုပ်နဲ့ ဆက်စပ်တာကိုပဲ လေ့လာနေတယ်၊ ဆည်းပူးနေတယ်၊ လေ့ကျင့်နေတယ်၊ တီထွင်ဖန်တီးစမ်းသပ် ကြည့်နေတယ်၊ သူ့ရဲ့အချိန်တွေကို အဲသည့် နယ်ပယ်၊ အဲသည့် ဝါသနာ၊ အဲသည့်အာရုံတွေထဲမှာပဲ နှစ်ထားတယ်၊ သူက တခြားဘာမှ မသိချင်ဘူး၊ သူရှူးသွပ်ရာ၊ သူ အာရုံကျရာကိုပဲ သူ့စိတ်ကို နှစ်ထားတယ်။ သူ့ခန္ဓာကို နှစ်ထားတယ်။ သူ့မှာရှိသမျှ အချိန်တွေကို ဒါနဲ့ပဲ ကုန်ဆုံးတယ်။ သူ့ရဲ့တစ်နေ့တာ အချိန်တွေကို ဒီအလုပ်တစ်ခုတည်းနဲ့ ဖြတ်သန်းတယ်။ သူ ရှူး သွပ်တဲ့ အရာကိုပဲ သဲကြီးမဲကြီး နေ့စဉ် တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ကိုင်နေတယ်။

ဒီလိုလူကို ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တွေ့တဲ့အခါ လူတော်တော်များများဟာ အရူးလို့ သတ်မှတ်လိုက်ကြတယ်။ အများသဘောကို ဆန့်ကျင်နေတဲ့သူ၊ အများနဲ့ အံမဝင်တဲ့သူလို့ သတ်မှတ်လိုက်ကြတယ်။ အလုပ်တစ်ခုတည်း၊ သူအာရုံကျရာ တစ်ခုတည်းအပေါ်မှာပဲ သူ့အပြုအမူတွေက ထက်သန်နေလို့ ဒီလို လူကို တခြားလူတွေ လုပ်စေချင်တဲ့ အလုပ်မျိုးကို ခိုင်းဖို့ခက်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကနေ ဒဏ်ခတ်တဲ့အနေနဲ့ ဒီလို သမားရိုးကျ အများနဲ့ မတူတဲ့ အလုပ်မျိုးကို ရှူးရှူးသွပ်သွပ် လုပ်နေတဲ့သူကို တံဆိပ်ခတ်ဖို့ ကြိုးစား ကြတယ်။ လူမှုပြစ်ဒဏ်တစ်ခုအနေနဲ့ အပြစ်ပေးလိုက်ကြတယ်။ ဒီလို အပြစ်ပေးတဲ့နည်း ကတော့ အဲသည်လူကို အရူးလို့ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ခြင်းပါပဲ။

ဒီလို အပြစ်ဒဏ်ပေးတာကို သူတို့ကိုယ်တိုင် သိချင်မှ သိလိမ့်မယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် သတိထားမိချင်မှ သတိထားမိလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ လက်တွေ့လုပ်လိုက်ကြတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ဝါသနာတစ်ခုခုကို ရှူးရှူးသွပ်သွပ် လုပ်နေတဲ့သူတွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့အဝေးမှာ ရောက်ကုန်တယ်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ အပြင်ဘက်ကို ရောက်ကုန်ကြတယ်။ တချို့လည်း အဲသည်လို သတ်မှတ်ခံရတော့ စိတ်ပျက် အားလျော့ကုန်ကြတယ်။ ဒါကို မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့ အစည်းမှာ အများကြီးတွေ့နိုင်တယ်။

မြန်မာစကားပုံ တစ်ခုရှိတယ်လေ။ ခင်ဗျားတို့လည်း သိလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ အရူး ဗုံမြှောက်လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ စကား။ အရူးက နဂိုကတည်းက က,ချင်နေတာ။ ဗုံတီးပြီး

မြှောက်ပေးလိုက်တော့ ပိုလို့တောင် က,သေး ဆိုတဲ့ သဘောကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ အရူးကို အားပေးတဲ့သူတွေကို ရှုတ်ချတဲ့အနေနဲ့ အရူးဗုံမြှောက်ဆိုတဲ့ စကားက ပေါ်လာတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက၊ မြန်မာမှာ ဝါသနာကို ရူးရူးသွပ်သွပ် လုပ်နေတဲ့ လူငယ်တွေ ရှိတယ်။ အဲသည်လို ဝါသနာကို ရူးသွပ်တဲ့သူတွေက ဟိုးအရင်ကလည်း ရှိတယ်။ အခုလည်း ရှိတယ်။ နောင်လည်း ရှိဦးမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ တစ်ခုခုကို ရူးရူးသွပ်သွပ်လုပ်ရင် ပတ်ဝန်းကျင်က အားမပေးဘူး။ လူအများက ရှုပ်ချကြတယ်။ မိဘတွေကလည်း အဲသည်လို လုပ်နေတဲ့သားသမီးမျိုး ရှိရင် 'မင်း အရူးထမနေစမ်းပါနဲ့' လို့ ပြောတတ်ကြတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း ဝါသနာကို ရူးရူးမူးမူး လိုက်နေတဲ့ သူတို့ သူငယ်ချင်းကို 'ဒီကောင်က အရူး' လို့ ပြောတတ်ကြတယ်။ ဒီလို စကားကို လူတော်တော်များများဟာ တစ်ကြိမ်ကြိမ်မှာ အပြောခံရဖူးမယ် ထင်ပါတယ်။ ဒါဟာ မရည်ရွယ်ထားဘဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြစ်မှုကျူးလွန်လိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည့်အထဲမှာ အဆိုးဆုံးကတော့ ဆရာ/ ဆရာမ တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာ/ဆရာမတွေဟာ သူတို့ အတန်းသားထဲမှာ အများနဲ့မတူ၊ တမူထူးပြီး လုပ်တတ်တဲ့ ကျောင်းသားကို မနှစ်မြို့တတ်ကြဘူး။ မနှစ်ခြိုက်တတ်ကြဘူး။ အများနဲ့မတူ၊ တခြားကျောင်းသားတွေနဲ့ ပုံစံကွဲထွက်ပြီး လုပ်နေတဲ့ ကျောင်းသားကို ရှုတ်ချတယ်။ လူညံ့လို့ သတ်မှတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကြပ်မပြည့်ဘူး၊ ဉာဏ်ရည်မမီဘူးလို့ သတ်မှတ်လေ့ရှိကြတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ဒီကလေးဟာ တခြားသူတွေနဲ့ ကွဲထွက်နေလို့ ပေါချောင်ချောင်၊ ဂေါက်တီး ဂေါက်တောက် ဖြစ်တယ်လို့ သတ်မှတ်ကြတာ များပါတယ်။ ဒါဟာ လူစွမ်း လူစကို သတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အညွှန့်မလူခင် အညွှန့်ချိုးခံလိုက်ရတဲ့ လူငယ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ လူငယ်တွေဟာ သူတို့ ယုံကြည်ရာ၊ သူတို့ ဝါသနာထုံရာ၊ သူတို့ ရူးသွပ်တဲ့အရာကို လုပ်ချင်ကြတယ်။ လုပ်ဖို့လည်း ကြိုးစားကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို ဝါသနာကို ရူးရူးသွပ်သွပ် လိုက်နေတဲ့လူငယ်တွေကို မိဘတွေ၊ ဆရာတွေ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေက ကဲ့ရဲ့ရှုပ်ချကြတယ်။ သူ့ရှေ့မှာ ကဲ့ရဲ့မရှုတ်ချဘူး ဆိုရင်တောင် လူကြားသူကြားထဲမှာ စသလိုလို၊ နောက်သလိုလိုနဲ့ ကဲ့ရဲ့ကြတယ်။ ဟားကြတယ်။ လှောင်ပြောင်ကြတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ဝါသနာကို ရူးရူးသွပ်သွပ် လုပ်ချင်ကြတဲ့ လူငယ်တွေဟာ အညွှန့်ချိုးခံလိုက်ကြရတယ်။

ဒီလို လူငယ်တွေ တော်တော်များများကို တွေ့နေရပေမယ့်၊ အဲသည်လို လှောင်ပြောင် ဟားတိုက်ခြင်း ခံနေရတဲ့အကြားက လှောင်ပြောင်မှုတွေကို လျစ်လျူရှုပြီး ဝါသနာပါရာကို ရှုးရှူးမိုက်မိုက် တစ်ဇွတ်တိုးလုပ်တတ်ကြတဲ့ လူငယ်အချို့ကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဒီလို ရှူးရှူးမိုက်မိုက်နဲ့ လှောင်ပြောင်မှုတွေကို မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး လုပ်တတ်ကြတဲ့ လူငယ် တချို့သာ သူတို့ ဝါသနာကို သူတို့ လုပ်ခွင့်ရကြပါတယ်။ ဒီလို မိုက်မိုက်ကန်းကန်း သတ္တိရှိတဲ့ လူငယ်တွေကတော့ နည်းပါတယ်။ ရှားပါတယ်။

လူငယ်တော်တော်များများဟာ ကိုယ့်တန်ဖိုးနဲ့ကိုယ့်ဘဝကို တည်ဆောက်မယ်ဆိုပြီး ကြုံးဝါး ကြီးပြင်းလာကြပေမယ့်၊ လူငယ်တော်တော် များများဟာ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ လှောင်ပြောင်သရော်မှုတွေကို မခံနိုင်ပါဘူး။ ဆယ်ကျော်သက် လူငယ်ဘဝမှာ မိဘရဲ့အမှီအခို ကနေ မကင်းလွတ်သေးတဲ့အခါ ပိုလို့ဆိုးပါတယ်။ မိဘတွေဟာ သူတို့ ထောက်ပံ့ကျွေးမွေး ထားတဲ့ သားသမီးအပေါ်ကို လွှမ်းမိုးပါတယ်။ မိဘကိုယ်တိုင်က လူ့တန်ဖိုးနဲ့လူ့ဂုဏ် သိက္ခာဆိုတာကို လွဲမှားစွာ လက်ခံယူဆထားတဲ့သူတွေဆိုရင် ပိုလို့တောင် စိုးပါတယ်။ မိဘကို အမှီအခိုပြုနေရတဲ့ သားသမီးဟာ မိဘကို လွန်ဆန်နိုင်ဖို့ ခက်ပါတယ်။ တော်တော် များများဟာ မိဘကို မတော်လှန်၊ မဆန့်ကျင်ဘဲ မိဘတွေ အလိုကျ လိုက်လုပ်ကြတာ များပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ဒီလို လူငယ် တွေလည်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့ သူတို့ ဝါသနာနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဝေးသွားကြတာပါပဲ။

ဝါသနာကို လုပ်ခွင့်ရနေတဲ့ လူငယ်တော်တော်များများကို ကြည့်ရင်လည်း သူတို့ ဝါသနာကို လုပ်ခွင့်ရဖို့အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ မိဘနဲ့ ဆွေမျိုး အသိုင်းအဝန်းနဲ့ ဆရာ/ ဆရာမ တွေနဲ့ အတိုက်အခံလုပ်ပြီး မိုက်မိုက်ကန်းကန်း ထိုးထွက်လာခဲ့ကြလို့ သူတို့ဝါသနာကို သူတို့ ဆက်လက် လုပ်ခွင့်ရနေကြတာ များပါတယ်။ အဲသည်လိုမှ တော်လှန်ရေး မလုပ်ရင် သူတို့ဟာ

ရှုးခွင့်မရှိတဲ့ တိုင်းပြည်

▪ အရူး ဗုံမြှောက် ရိုက်ချက် ပြင်းသလား မပြင်းသလား သောက်ရူးများ

အများတကာလိုပဲ သမားရိုးကျဘဝမှာ နိဂုံးချုပ် ဇာတ်သိမ်းသွားကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို လူငယ်တွေဟာ သူတို့ဘဝကို အများတကာလို သမားရိုးကျ ဖြတ်သန်းကြရမှာ အကြောက်ဆုံးပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ဝေဖန်ထိုးနှက်မှုတွေ၊ လှောင်ပြောင် သရော်မှုတွေကို ရင်ဆိုင်ပြီး သူတို့ယုံကြည်ရာဝါသနာကို တစိုက်မတ်မတ် လုပ်နေနိုင်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ မြန်မာပြည်မှာ ရူးခွင့် မရှိဘူး။
- ❖ မြန်မာပြည်က ရူးခွင့်ပေးမထားဘူး။

ဒါပေမယ့် ဒီဘက်ခေတ် နောက်ပိုင်းမှာ အရင်ကထက် ကိုယ်လုပ်ချင် တဲ့အလုပ်ကို ရူးရူးသွပ်သွပ် လုပ်နေကြတဲ့ လူငယ်တော်တော်များများကို ရှားရှားပါးပါး ၊ များများစားစား တွေ့နေရပါတယ်။ ဒါကို ဝမ်းသာပါတယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့ လုပ်ချင်တဲ့အလုပ်၊ သူတို့ ချစ်တဲ့ဝါသနာကို လုပ်ခွင့်ရဖို့အတွက် ဘယ်လောက်များ စိတ်ဒဏ်ရာတွေ အရခံပြီး ဖွတ်တိုးခဲ့ကြသလဲ ဆိုတာကို တွေးမိပြီး ကိုယ်ချင်းစာမိပါတယ်။ **ဝါသနာကို လုပ်ခွင့်ရဖို့ အတွက် မိုက်မိုက်ကန်းကန်း သတ္တိမျိုးလည်း လိုတယ်။ ဘယ်သူ ဘာထင်ထင် ဂရုမစိုက်ဘူး ဆိုတဲ့ ဥပေက္ခာတရားကို လက်ကိုင်ထားနိုင်ဖို့လည်း လိုတယ်။ ဘယ်သူထိုးနှက် တိုက်ခိုက် သည်ဖြစ်စေ မနာတတ်တဲ့ အရေထူမှုမျိုးလည်း လိုတယ်။ ကိုယ့် ဝါသနာကို ပေါက်ပေါက် မြောက်မြောက် တစိုက်မတ်မတ် လောက်လောက်လားလား ထွန်းပေါက်အောင်လုပ်နိုင်ဖို့ ဇွဲလုံ့လ ဝီရိယမျိုးလည်း လိုအပ်တယ်။ အမြဲတမ်း မျက်စိကိုဖွင့်၊ နားကိုစွင့်ပြီး လေ့လာ သင်ယူနေတတ်တဲ့ အလေ့အထမျိုးလည်း လိုတယ်။**

- ❖ လူငယ်တွေကို ရူးခွင့်မပေးတဲ့ မြန်မာပြည်လို လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးက မတိုးတက် တာ မဆန်းပါဘူး။
- ❖ ဝါသနာကို ရူးရူးသွပ်သွပ် လုပ်ခွင့်နည်းတဲ့ မြန်မာပြည်လို လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးက မကြီးပွားတာ မဆန်းပါဘူး။
- ❖ အလုပ်တစ်ခုအပေါ် ရူးရူးမူးမူး လုပ်နေတဲ့သူတွေကို ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ လှောင်ပြောင် တတ်တဲ့ မြန်မာပြည်လို လူမှုစရိုက်မျိုးရှိတဲ့ တိုင်း ပြည်ဟာ ပြောင်ပြောင် ရောင်ရောင် မရှိတာ မဆန်းပါဘူး။
- ❖ မြန်မာပြည်ဟာ အခုလို အခြေအနေမျိုးမှာ အောက်ကျ နောက်ကျ နိုင်နေတာ သိပ်မဆန်းပါဘူး။

သိပ်မဆန်းပါဘူး။

သိပ်မဆန်းပါဘူး။

ကျွန်တော်ကတော့··· ဝါသနာကို ရှူးရှူးသွပ်သွပ် လုပ်နေတဲ့ လူငယ်တွေကို တွေ့ရင် သိပ်ချစ်တယ်။ ဝါသနာအပေါ် ရှူးသွပ်နေသူတွေကို ကဖျက်ယဖျက်လုပ်ပြီး၊ လှောင်ပြောင်ကဲ့ရဲ့နေတဲ့ ငနဲသားတွေကို သိပ်မုန်းတယ်။

ည ၇ း ၅၈
၁၆ ၊ ဒီဇင်ဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။

❐

orkoifk

၂၄၊ မေလ၊ ၂၀၂၀

သမိုင်းသင်ရိုးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ ငယ်ရွယ်စဉ် ကလေးဘဝမှာ သင်ရတဲ့ ကျောင်းသင်ခန်းစာတွေထဲမှာ သမိုင်းဟာ ဘာသာရပ်အနေနဲ့ ပါဝင်နေပါတယ်။ သမိုင်းသင်ရိုးကို ဘယ်လို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သလဲ။ သမိုင်းသင်ရိုးပြဋ္ဌာန်းစာပါ အချက်အလက်တွေနဲ့ အကြောင်းအချက်တွေကို ဖေဖန်ထောက်ရှုတဲ့ စာရေးဆရာ/ပညာရှင် အတော်နည်းပါတယ်။ ကျောင်း သင်ရိုးတွေဟာ အနာဂတ်နိုင်ငံတော်ကို သက်ရောက်တဲ့ အကြောင်းအချက်တွေထဲက တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ သိပ်အရေးမပါသလိုလိုနဲ့ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ သမိုင်း သင်ရိုးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဝေဖန်ထောက်ရှုမှုတွေ များများလုပ်သင့်နေပြီ။ လုပ်ချိန်လည်း တန်နေပြီ။

သတိထား

စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့ရတဲ့ မြန်မာပြည်ဟာ စစ်ဝါဒ ဖြန့်ချိရေးလက်အောက်က မကင်းလွတ်သေးပါဘူး။ ပြင်ပမှာ လူထုအပေါ် ဝါဒဖြန့်သလို၊ ကျောင်းသင်ရိုးမှာလည်း သမိုင်းကို လိုသလိုစွဲယူပြီး သွတ်သွင်းတာတွေ ရှိနေခဲ့တယ်။ ရှိနေဆဲလည်း ဖြစ်တယ်။ လူတော်တော်များများဟာ အပေါ်ယံ လူပြောသူ ပြောများတဲ့

ကိစ္စတွေအပေါ်မှာပဲ အာရုံစိုက်ပါတယ်။ သင်ရိုးတွေဟာ အနာဂတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဘယ်လို ပုံဖော်သလဲဆိုတာ ကောင်းကောင်းလေ့လာဖို့ လိုတယ်။ သေချာလေ့လာဖို့ လိုတယ်။ ဒါဟာ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ နေရမယ့်ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ သမိုင်းသင်ရိုးမှာ ဘာတွေ မှားနေသလဲ။ ဘယ်လို အချက်တွေဟာ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားတာလဲ။ ဘယ်လိုအကြောင်းရပ်တွေဟာ ယုတ္တိအမှားတွေလဲ။ သမိုင်းသင်ရိုးကို ကျောင်းက ဆရာ၊ ဆရာမတွေ ဘယ်လို သင်ကြားကြမလဲ။ သင်ကြားနေသလဲ။

လက်ရှိမြန်မာပြည်ရဲ့ အခြေအနေအရ၊ ပညာရေးလွတ်လပ်ခွင့်က အလုံးစုံရနိုင်ဖို့ မသေချာပါ။ တက္ကသိုလ်မှာ လွတ်လပ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ရလာပေမယ့်၊ တက္ကသိုလ်တွေ ကိုယ်တိုင်က ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို အပြည့်အဝ မလိုချင်ပါ။ မလိုချင်ဘူး ဆိုတာထက် မယူရဲဘူးလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ နိုင်ငံတော်အပေါ်မှာ အလုံးစုံမှီခိုအသား ကျနေတဲ့ တက္ကသိုလ်တွေဟာ နိုင်ငံတော်ကို မမှီခိုရတော့မှာ ကြောက်ပါတယ်။ တသက်လုံး အမှီအခိုနဲ့ ရှင်သန်လာတာဖြစ်ခြင်းကြောင့် လွတ်လပ်မှုကို ကြောက်နေပါတယ်။

တက္ကသိုလ်တွေကို အသာထား။ အခြေခံကျောင်းပညာရေးမှာ၊ အောက်ခြေလူထုဟာ အစိုးရကျောင်းတွေကိုသာ မှီခိုနေရဆဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်လည်း မှီခိုနေရဦးမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ လွတ်လပ်သော ပုဂ္ဂလိကအခြေခံကျောင်းတွေ ဘယ်လိုပဲ ဖွင့်ခွင့်ပေးပါစေ၊ ဆင်းရဲမွဲတေတဲ့ အခြေခံလူထုဟာ အစိုးရ ကျောင်းကိုပဲ အားကိုးနေရပါ တယ်။ လွတ်လပ်သော အခြေခံ ကျောင်းတွေဖြစ်လာဖို့ချက်ချင်း ခက်ခဲနေသေးတယ်။ ထိုနည်း လည်းကောင်းပဲ ဒီလိုကျောင်း တွေကို အလှမ်းမှီနိုင်ဖို့လည်း လူထုတစ်ရပ်လုံးက ခက်ခဲနေ ဦးမှာပဲ။ ဒါ့ကြောင့် အစိုးရ အခြေခံကျောင်းတွေရဲ့ အား နည်းချက်တွေ ဘယ်လိုပဲရှိတယ် ပြောပြော၊ လူထုက ဆက်ပြီး မှီခိုနေရဦးမှာပဲ။ ဒီတော့ အစိုးရကျောင်းတွေမှာ ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ သင်ရိုးတွေရဲ့ကိစ္စဟာ ပြဿနာ ရှိလာပြီ။

သင်ရိုး ပြဋ္ဌာန်းစာ

သင်ရိုးလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ၊ ကျွန်တော်ကတော့ သမိုင်းသင်ရိုးကိစ္စကို ဦးတည်ပြီး ပြောချင်တယ်။ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အသီးသီးကိုလည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာတို့က ဝေဖန် အကဲဖြတ် ထောက်ရှုနေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ကတော့ သမိုင်းသင်ရိုးကိစ္စကို အထူးပြု ပြောချင်တယ်။ ကျောင်းသင်ပညာရေးမှာ ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ သမိုင်းသင်ရိုးကို ပြုစုတဲ့

နေရာမှာ ဘယ်လို အခြေခံမှုတွေထားပြီး ပြုစုရေးသားကြသလဲ။ ဒါဟာ အရေးကြီးတဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို မောင်းနှင်မှာက အနာဂတ်မျိုးဆက် ဖြစ်ပါတယ်။ အနာဂတ်မျိုးဆက်ဟာ ကျောင်းမှာ သမိုင်းကို ဘယ်လိုသင်ကြားခဲ့ရသလဲ။ မြန်မာပြည်သမိုင်းကို ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံ မှတ်ယူခဲ့ကြသလဲ ဆိုတာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။

အခုဖြစ်နေတဲ့ အမှတ်သရုပ်ပဋိပက္ခတွေရဲ့ အရင်းအမြစ်ဟာ ဘယ်က လာသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က သင်ကြားခံရတဲ့ သင်ခန်းစာတွေကနေတစ်ဆင့် အခြေတည်ဖြစ်တည်လာပါတယ်။ ဗဟုစုံ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ သမိုင်းကို တစ်ဖက်ပိတ်သင်ကြားခံရတယ်။ သမိုင်းကို သင်အံ့ကျက်မှတ်ကြရတယ်။ သမိုင်းကို ဖွင့်ပြီး လေ့လာစူးစမ်းခွင့် မရကြဘူး။ ဖွင့်ပြီး လေ့လာစူးစမ်းခွင့်လည်း မပေးသလို၊ ကျောင်း စာမေးပွဲစနစ်ကလည်း လေ့လာစူးစမ်းခွင့်ကို ခွင့်မပြုဘူး။ လောလောဆယ် လက်ရှိအခြေအနေမှာ၊ ကျောင်းက သမိုင်းသင်ရိုး တွေဟာ ဘယ်သို့ဘယ်ပုံရှိပါသလဲ။

သမိုင်းအမြင်ဆိုတာကို ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားထဲမှာ ပုံသွင်းခံလိုက်ကြရတယ်။ **ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သမိုင်းအမြင်ဟာ ဘယ်လို ရှိပါသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ နောင်လာမယ့် မျိုးဆက်ရဲ့ သမိုင်းအမြင်က ဘယ်လို ရှိပါမလဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ငါတကောကောမှုတွေ၊ ရန်သူ မိတ်ဆွေအမြင်တွေနဲ့ အင်အားကြီးရာ နိုင်စတမ်းဆိုတဲ့ အယူအဆတွေကို ဘယ်ကနေ ရလာကြပါသလဲ။**

သမိုင်းဟာ ....

သမိုင်းဟာ မတူကွဲပြားမှု အပေါ် နားလည်လက်ခံတတ်ခြင်းကို သင်ကြားပေးရဲ့လား။ သမိုင်းဟာ အရှိတရားကို ဆန်းစစ်နိုင်မယ့် ဉာဏ်ကို ချဲ့ထွင်ပေးရဲ့လား။ သမိုင်းဟာ အကြောင်းအချက်အလက်တွေကို မေးခွန်းထုတ်တတ်အောင် သင်ကြားပေးရဲ့လား။ သမိုင်းဟာ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထက် ပိုကျယ်ပြန့်

သမိုင်းသင်ရိုး

သမိုင်းအမြင်ဆိုတာကို
ဝါဒဖြန့်ချိရေး ယန္တရားထဲမှာ ပုံသွင်းခံလိုက်ကြရတယ်။
သမိုင်းဟာ
ကျနော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ဖြစ်တည်မှုကို
ဘယ်လောက်အသိအမှတ်ပြုသလဲ။

တယ်ဆိုတာ နားလည်စေခဲ့ရဲ့လား။ သမိုင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ဖြစ်တည်မှုကို ဘယ်လောက် အသိအမှတ်ပြုသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် အစေးမကပ်ဘဲ ပြောဆို ညည်းတွားနေတာတွေကို လျှော့သင့်ပြီ။ နောက်ကွယ်ကနေ ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပုံဖျက်နေတဲ့ လက် တွေရဲ့ သဘာဝကို လေ့လာသင့်နေပါပြီ။

တာဝန်ရှိတယ်

လူတော်တော်များများဟာ ပေါ်ပင်ကိစ္စတွေ အပေါ်မှာပဲ စိတ်ဝင်စားပါတယ်။ လူထုမှာ သည်းခြေကြိုက်ကိစ္စတွေ ရှိနေပါတယ်။ အတင်းအဖျင်းတွေ၊ လိင်ကိစ္စတွေ၊ အပုတ်ချတိုက်ခိုက်မှုတွေ၊ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းမှုတွေ၊ အလေဏတော အသိမ်အဖျင်းတွေ အပေါ်မှာ အာသာဖြေတတ်ကြပါတယ်။ ဒါတွေကို သတိထားပြီး အနာဂတ် ကျွန်တော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို မသိလိုက်မသိဘာသာ ပုံဖော်ယူနေတဲ့ကိစ္စရပ်တွေကို စဉ်းစားလေ့လာ သင့်ပါတယ်။ လူတစ်ဦးချင်းစီမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ သားသမီးရှိတဲ့ မိဘတွေမှာ တာဝန်ရှိ တယ်။ ကလေးတွေကို သင်ကြားပေးနေတဲ့ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေမှာတာဝန်ရှိတယ်။ ဘွဲ့ရ ပညာတတ်တွေမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ အကိုးကွယ် အပူဇော်ခံ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ လူထုရဲ့အမြင် သဘောထားအပေါ် သြဇာကြီးတဲ့ စာရေးဆရာတွေ၊ အနုပညာရှင်တွေမှာ တာဝန်ရှိတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်ရဲ့ အသိဉာဏ်ကို ပုံဖော်စီရင်နေတဲ့ သင်ရိုးတွေကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ဟာ နေ့စဉ် တကူးတက ပြောနေကြရမယ်။ တကူးတက ပြောနေကြရုံနဲ့မပြီးဘူး၊ ဂရုစိုက်ထားပြီး လေ့လာဖို့လိုတယ်။ လေ့လာပြီးရင်လည်း ဒီအတိုင်း ပစ်ထားလို့ မရဘူး။ သမိုင်းအမြင်မှန်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကျေးဇူးပြုနိုင်မယ့် မျိုးဆက်တွေဖြစ်အောင် လုပ်ပေး ကြရမယ်။

ည ၉ း ၅၀
၂၄၊ မေလ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❒

orkd,oifum;csuf

၁၆ ၊ မေလ၊ ၂၀၂၀။

သမိုင်းဘယ်လိုသင်မလဲ . . .

ကလေးတွေရဲ့ ကျောင်းသင်ရိုးမှာ၊ သမိုင်းကို ဘာသာရပ်အဖြစ် ထည့်သင်ကြားတာဟာ နှစ်ကာလအားဖြင့် ကြာလှပြီ။ အာဏာရှင်ခေတ်မှာ၊ သမိုင်းသင်ရိုးတွေဟာ ဝါဒဖြန့်ချိရေး ပြဌာန်းစာအုပ်တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ သမိုင်း သင်ရိုးကို ဘယ်လိုပြဌာန်းသလဲ။
- ❖ စာသင်ခန်းထဲက ဆရာ/ ဆရာမဟာ ကျောင်းသားကို သမိုင်း ဘယ်လိုသင်သလဲ။
- ❖ သင်တဲ့ဆရာ/ဆရာမရဲ့ သမိုင်းအမြင်က ဘာလဲ။
- ❖ သင်ကြားရေးမှာသုံးတဲ့ သမိုင်းချဉ်းကပ်နည်းက ဘာလဲ။
- ❖ သမိုင်းဘာသာရပ် စာမေးပွဲမှာထုတ်တဲ့ မေးခွန်းပုံစံက ဘယ်လိုလဲ။
- ❖ နိမိတ်ပြ မေးခွန်းတွေနဲ့ ဒင်းကြမ်း ပြည့်နေတဲ့ စာမေးပွဲ မေးခွန်းတွေလား။
- ❖ စာမေးပွဲ အမှတ်ပေးစည်းမျဉ်းပုံစံက သမိုင်းဘာသာရပ်အပေါ်မှာ ဘယ်လို ပြဌာန်းသတ်မှတ်ထားသလဲ။
- ❖ သမိုင်းသင်ကြားရေးမှာ၊ ဆရာ/ဆရာမတွေဟာ ကျောင်းသားကို ဉာဏ်အလင်းပြ စေသူလား။
- ❖ သို့မဟုတ် ကျောင်းသားရဲ့ ဦးနှောက်ကို သင်းသတ်တဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေး ဝန်ထမ်းလား။

❖ ဆရာ / ဆရာမဟာ ကျောင်းသားတွေအတွက် ဝေဖန်ပိုင်းခြား စိစစ်တဲ့ဉာဏ်ရည်ကို ဘယ်လောက် မြှင့်ပေးနိုင်သလဲ။

သမိုင်း ဘယ်လို သင်မလဲဆိုတဲ့ ကိစ္စကို မေးခွန်း အထပ်ထပ်မေးရပါမယ်။ အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်းမေးနေရမှာပါ။ သမိုင်းအမြင်ဆိုတာကို ပစ္စုပ္ပန်မှာရှိတဲ့ အစိုးရပေါ်လစီက လွှမ်းမိုးသလား။ သမိုင်းဆိုင်ရာ အမြင်ဟာ အတိတ်နဲ့ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်အကြား ဘယ်လောက် ကွာခြားသလဲ။ ပညာရှင်ဆိုသူတွေ ငြင်းခုန်သင့်တယ်။ ဝေဖန်သင့်တယ်။ ဆန်းစစ်ချက်တွေ ထုတ်ပြီး လေ့လာသင့်တယ်။ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်စာအုပ်၊ စာတမ်းတွေ များများပေါ်ထွက်ဖို့ ကောင်းတယ်။ လက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာတော့ ပညာရှင်တွေ ရှားတယ်။ တတ်ယောင်ကားတွေ များတယ်။ လေဖမ်းဒါန်းစီးပြီး ရွှတ်ဖတ်နေသူတွေသာ များတယ်။

ပထမဆုံး မေးခွန်းထုတ်ရမယ်

သမိုင်းကို ဘယ်လိုသင်မလဲ။ သမိုင်းကို သင်တဲ့နေရာမှာ၊ အဖြေထုတ်တတ်အောင် မသင်စေသင့်သေးဘူး။ မေးခွန်းထုတ်တတ်အောင် အရင်သင်ဖို့ လိုတယ်။ သမိုင်းပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထဲမှာရှိတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ၊ အကြောင်းအချက်တွေကို ဘယ်လောက် မေးခွန်းထုတ်နိုင်သလဲဆိုတာနဲ့ စရမယ်။ မေးခွန်းထုတ်တဲ့အခါမှာလည်း ဘယ်လောက် ချက်ကျလက်ကျ ရှုမြင်နိုင်သလဲဆိုတာ ဆန်းစစ်ရမယ်။ ထောင့်ပြောင်းပြီး ဘယ်လောက်ကြည့်နိုင်သလဲဆိုတာကို ဆန်းစစ်ရမယ်။ အကြောင်းအချက်တွေ၊ ဖြစ်ရပ်တွေအပေါ်မှာ တိမ်မြုပ်တာတွေကို ဘယ်လောက်ဖော်နိုင်သလဲ။ ဖြစ်တန်စွမ်းတွေကို ဘယ်လောက် မြင်နိုင်သလဲ။ မြုပ်ကွက်တွေကို ဘယ်လောက် ဆန်းစစ်နိုင်သလဲ ဆိုတာ အရေးကြီးတယ်။ သမိုင်းကို မေးခွန်းတွေနဲ့ စသင်ရမယ်။ အဖြေတွေနဲ့ အရင် မသင်သင့်ဘူး။ အဖြေဆိုတာ နောက်ဆုံးမှ လာရမှာ။ မေးခွန်းဆိုတာ အရင်လာရမှာ။ မေးခွန်းထုတ်တတ်အောင် သင်ကြားရေးဟာ သမိုင်းလေ့လာ ရေးဖြစ်စဉ်မှာ ဘယ်တော့မှ ဆုံးမယ်မထင်ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မေးခွန်းတွေဟာ သမိုင်းကို ကိုင်လှုပ်နိုင်လို့ဖြစ်တယ်။

ဒုတိယ စောဒကတက်ရဲအောင် လေ့ကျင့်ပေးရမယ်

ဒုတိယနည်းနာကတော့၊ သမိုင်းဖြစ်ရပ်ကို စောဒကတက်ရဲတဲ့ သတ္တိမျိုးကို မွေးပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ သမိုင်းအချက် အလက်ကို စောဒကတက်ရဲနိုင်တဲ့ ယုံကြည်မှုမျိုး တည်ဆောက်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဆရာတွေ ကိုယ်တိုင်တောင် ဘယ်လောက် စောဒကတက်ရဲ

တယ်ဆိုတာ လက်ရှိက သက်သေပါပဲ။ ဆရာက ရှေ့မဆောင်ဘဲနဲ့ ကျောင်းသားကို ရှေ့ဆောင်လို့ မရဘူး။ စောဒက တက်တယ်ဆိုတာ အာခံတာကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ တော်လှန်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဝေဖန်တာ၊ ပိုင်းခြားတာ၊ စိစစ်တာ၊ လေ့လာမှု၊ ဆည်းပူးမှု၊ စူးစမ်းမှု ခိုင်မာတာ။ ဒီလိုလေ့လာတာ၊ ဆည်းပူးတာ၊ စူးစမ်းတာကို သေသေချာချာ နက်နက်နဲနဲ တကယ်လုပ်တဲ့သူမှသာ စောဒကတက်ရဲတဲ့ သတ္တိရှိတယ်။ ဘာမှ မသိရင် ဘာမှ စောဒက မတက်ရဲဘူး။ ဘာမှ လေ့လာမထားရင် ဘာမှ စောဒက မတက်ရဲဘူး။ ဘာမှ နားမလည်ထားရင် စောဒကမတက်ရဲဘူး။ ပြောတာကိုပဲ လိုက်မှတ်နေတယ်။ အဖြေကိုပဲ နှုတ်တိုက်ကျက်နေလိမ့်မယ်။ ပေးထားတဲ့အဖြေကိုသာ တရားသေ မှတ်လိုက်လိမ့်မယ်။ လူရှေ့သူရှေ့မှာ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ထောက်ပြပြီး စောဒကတက်နိုင်ဖို့အတွက်ဆိုရင် တော်ရုံသတ္တိနဲ့မရဘူး။ တော်ရုံယုံကြည်မှုရှိတာနဲ့ မရဘူး။ သေချာ ချက်ကျလက်ကျ အထောက်အထား၊ အကိုးအကားနဲ့ လေးလေးနက်နက် လေ့လာထားပြီးတဲ့သူသာ လုပ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စ။ ဒါ့ကြောင့် သမိုင်းကို ဒီလိုဖြစ်အောင် သင်ဖို့ ဝေးသေးတယ် ထင်တယ်။ တတိယ သမိုင်းရေးရဲသူဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးရမယ်

- ❖ ငပျင်းတွေဟာ ကိုယ့်သမိုင်း ကိုယ် မရေးရဲဘူး။
- ❖ ငကြောက်တွေဟာ ကိုယ့်သမိုင်း ကိုယ် မရေးရဲဘူး။
- ❖ မရိုးသားသူတွေဟာ ကိုယ့်သမိုင်း ကိုယ် မရေးရဲဘူး။
- ❖ လုပ်ရပ်မကောင်းသူတွေဟာ ကိုယ့်သမိုင်း ကိုယ် မရေးရဲဘူး။

ဒီမှာ အဖြေက ပေါ်လာပြီ။ သမိုင်းကို သင်ဖို့အတွက်ဆိုရင် ကျောင်းသားတွေကို ဘယ်လိုစွမ်းရည်တွေ ရအောင် ပျိုးထောင်ပေးရမလဲ။ လေ့ကျင့်ပေးရမလဲ။ ကျောင်းသားတွေဟာ သမိုင်းကို နားလည်ပြီး လုပ်ချင်ကိုင်ချင်စိတ်၊ တိုးတက်ချင်စိတ်၊ ကြီးပွားချင်စိတ်ဖြစ်အောင် သင်ပေးဖို့ လိုတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ သမိုင်းကို နားလည်ပြီး ပိုရဲရင့်အောင် သင်ပေးဖို့လိုတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ သမိုင်းကို သင်ပြီး တရားမှုနဲ့ မတရားမှုကို ခွဲခြားနားလည်အောင် သင်ပေးဖို့လိုတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ သမိုင်းကို နားလည်ပြီး သမိုင်းသစ်ရေးထွင်းချင်သူတွေ ဖြစ်အောင် အားပေးနိုင်ဖို့ လိုတယ်။

သမိုင်းသင်ကြားမှုဟာ အမှားအမှန် အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးကို ခွဲခြားနိုင်ဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး ရေခံမြေခံဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။ သမိုင်းဟာ သင်ခန်းစာယူဖို့အတွက်လည်း ဖြစ်သလို၊ အတုယူဖို့အတွက်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် သမိုင်းသင်ကြားမှုဟာ အလိမ်အညာတွေကို ဝါဒဖြန့်ချိ ရိုက်သွင်းတဲ့ဖြစ်စဉ်တော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။

လူ့အဖွဲ့အစည်း

လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အရည်အသွေးဟာ အတိတ်သမိုင်း နောက်ခံအကြောင်းတရားနဲ့ ဆက်စပ်နေပါတယ်။ သမိုင်းအမွေဆိုတာ လိုချင်ချင် မလိုချင်ချင် လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဆက်ခံရတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်မခံသင့်တာကိုတော့ ငြင်းပယ်ဖို့လိုတယ်။ ပယ်ဖျက်ဖို့ လိုတယ်။ သမိုင်းအမွေကောင်းကိုသာ လက်ခံပြီး၊ သမိုင်းအမွေဆိုးကို ငြင်းပယ် ရမယ်။ သမိုင်း အမွေဆိုး ဟုတ် မဟုတ်ဆိုတာကို ပိုင်းခြားနိုင်ဖို့ ပညာလိုတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲက လူသား ယူနစ်တစ်ခုချင်းစီမှာ ပညာဉာဏ်အလင်း တပ်ပေးရမယ်။ ပညာဉာဏ် အလင်း ပွင့်စေရမယ်။ တစ်ဦးချင်းစီက တကယ့်ပညာတတ်တွေဖြစ်မှ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးဟာ ရီနေးဆန့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ရမယ်။ ဉာဏ်အလင်းပွင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ရမယ်။

- ❖ ယဉ်ကျေးသော လူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ရင့်ကျက်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ သိမ်မွေ့သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ပဒေသာစုံသော လူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ဗဟုစုံလူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ဉာဏ်အလင်းလူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ငြိမ်းချမ်းလူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်း ၊
- ❖ တိုးတက်သောလူ့အဖွဲ့အစည်း၊
- ❖ ခေတ်ရှေ့ပြေးသော လူ့အဖွဲ့အစည်း...

စတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဂုဏ်အင်အဆင့်အတန်းတွေ များစွာ ရှိပါတယ်။ သမိုင်း သင်ကြားရေး နည်းနာဟာ၊ သမိုင်းအမြင်နဲ့ ဆက်စပ်နေပါတယ်။ သမိုင်းအမြင်နဲ့ သမိုင်း ရှုမြင်ချက်ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အတွေးအခေါ်ကို ပြဋ္ဌာန်းတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ဓလေ့ကို ပြဋ္ဌာန်းတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အနာဂတ်ကို အဲသည့်လူ့ အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စရိုက်အကျင့်က ပြဋ္ဌာန်းပါတယ်။

အတိတ်

- ❖ အတိတ်ဟာ အာဃာတတွေနဲ့ ပြည့်နက်နေပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ ဒဏ်ရာ ပရပ္ပွနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ အတိတ်ဟာ အနာဆွေးတွေနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ မကျက်သေးတဲ့အနာတွေနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ အမှိုက်တွေနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ အငြိုးအတေးတွေနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ မလိုမုန်းထားမှုတွေနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ အမုန်းတွေနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ ဘက်အစွဲတွေနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ နာကျည်းစရာတွေနဲ့ချည်းဖြစ်ပါတယ်။
- ❖ အတိတ်ဟာ အဆိုးတွေနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။

အတိတ်မှာ အဆိုးတွေကြုံရပေမယ့်၊ အဆိုးတွေကြားက အကောင်းကို ရှာရပါမယ်။ သမိုင်းသင်ကြားမှုဟာ အဆိုးကို အကောင်းလုပ်ဖို့ မဟုတ်။ အမှားကို အမှန်လုပ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အဆိုးကို အဆိုးဖြစ်ကြောင်း မှန်မှန်ကန်ကန် ပြသနိုင်ဖို့။ အကောင်းကို အကောင်းဖြစ်ကောင်း မှန်မှန်ကန်ကန် ပြသနိုင်ဖို့။ အမှားကို အမှားဖြစ်ကြောင်း ဆင်ခြင်စဉ်းစားနိုင်ဖို့။ အမှန်ကို အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိဖို့။ သမိုင်းသင်ကြားရေးဟာ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကိုပြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်အရာက အကြောင်း၊ ဘယ်အရာက အကျိုးဆိုတာ ခွဲခြား နားလည်ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

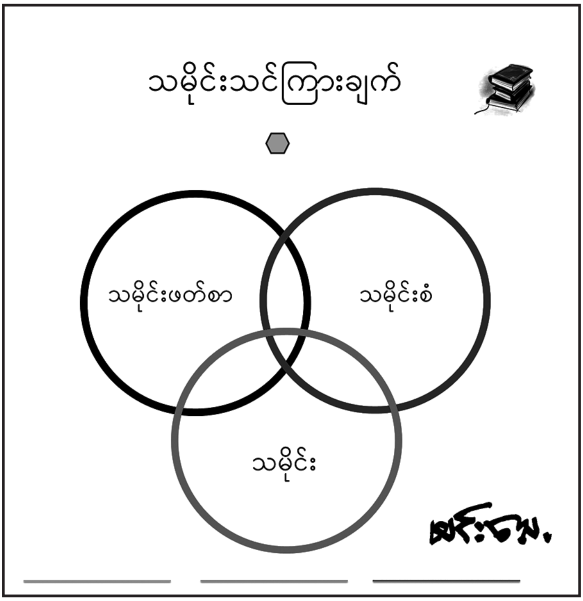

အတိတ်ဟာ အတိတ်အတွက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ သမိုင်းဟာ အတိတ်ဖြစ်တယ်။ သမိုင်းဟာ အတိတ်အတွက် မဟုတ်ဘူး။ အနာဂတ် အတွက်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အနာဂတ်အတွက်။ သမိုင်းဟာ နောက်ကြည့်မှန်။ သို့ပေမယ့် ရှေ့ခရီးအတွက် နောက်ကြည့်မှန်။ နောက်ပြန်လှည့်ဖို့ နောက်ကြည့်မှန် မဟုတ်ဘူး။ ဒါကို နားလည်သင့်တယ်။

❖ အနာဂတ်ဟာ အာဃာတတွေ ပြေရမယ်။

❖ အနာဂတ်ဟာ ဗဟုဝါဒ ဖြစ်ထွန်းရမယ်။

❖ အနာဂတ်ဟာ ပဒေသာစုံ ဖွံ့ဖြိုးရမယ်။

❖ အနာဂတ်ဟာ ငြိမ်းချမ်းကမ္ဘာ ဖြစ်ရမယ်။

❖ အနာဂတ်ဟာ တိုးတက် လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရမယ်။

❖ အနာဂတ်ဟာ အမုန်းတွေ ပျောက်၊ အချစ်တွေ ရောက်ရမယ်။

ရန်သူ မရှိ၊
မိတ်ဆွေသာရှိ။
မုန်းသူ မရှိ၊ ချစ်သူသာ ရှိ။
စစ် မရှိ၊ ငြိမ်းချမ်းသာ ရှိ။
ပစ္စုပ္ပန်ကို တည့်တည့်ကြည့်။

နံနက် ဝ း ၃၂
၁၆ ၊ မေလ၊ ၂ဝ၂ဝ။
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❐

orkEZ|wf

၁၂၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀

သမိုင်းဆိုတာ ဇာတ်ပြောစနစ် မဟုတ်ပါဘူး။ ပုံပြောခြင်းလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်သမိုင်းကို ရေးခဲ့သူတွေဟာ ဘက်လိုက်မှုကင်းကင်းနဲ့ ရေးသားခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ အထူးသဖြင့် ပညာရှင်တန်းမဝင်တဲ့ သမိုင်းရေးသူတွေဟာ သမိုင်းကို ပုံပြောသလို ရေးခဲ့ကြတယ်။ သမိုင်းကို ဝါဒဖြန့်သလို ရေးခဲ့ကြတယ်။ သမိုင်းကို ဒဏ္ဍာရီလို ရေးခဲ့ကြတယ်။ သမိုင်းကို ဇာတ်လမ်းလို ရေးခဲ့ကြတယ်။ သမိုင်းကို ပုံဖော်တည်ဆောက်ချက် တစ်ခုအနေနဲ့ ရေးခဲ့ကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သမိုင်းဟာ ဇာတ်လမ်းအဆောက်အအုံတစ်ခုလို ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သမိုင်းဆိုတာတွေကို ဖတ်ရတဲ့အခါ၊ ဇာတ်လမ်းလို ဖြစ်နေတယ်။ ပုံပြင်လိုဖြစ်နေတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်ပြီး ရေးထားသလိုဖြစ်နေတယ်။ စိတ်ထဲ ထင်ရာ ဆွဲရေးသလိုတွေ များနေတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထဲက သမိုင်းဟာ ပိုပြီး သံသယဖြစ် စရာကောင်းနေတယ်။

သမိုင်းသင်ကြားချက်

သမိုင်းသင်ကြားချက်ကနေ၊ လူထုရဲ့ တိမ်းညွှတ်မှုကို ဆွဲစုရတာဖြစ်လို့ သမိုင်းတွေမှာ ပုံဖော်တည်ဆောက်ချက်တွေနဲ့ မကင်းဘူးဆိုတာ မငြင်းနိုင်ဘူး။

ဝါဒဖြန့်ချိချက်တွေဟာ သမိုင်းလိုဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ၊ အသိဉာဏ်ဟာ လမ်းလွဲမှု အစတင်လာတယ်။ အသိဉာဏ်လမ်းလွဲရင်၊ အတွေးအခေါ် လမ်းလွဲလာတာပဲ။ အတွေးအခေါ်

လမ်းလွဲရင် အမူအကျင့်တွေ၊ အပြုအမူတွေ လမ်းလွဲလာတော့တယ်။ အပြုအမူနဲ့ အမူအကျင့်တွေ လမ်းလွဲမှတော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးမှာလည်း လမ်းလွဲတော့တာပဲ။ သမိုင်းသင်ကြားချက်ဟာ အတိတ်အကြောင်း သင်ကြားချက်ဖြစ်တယ်။ အတိတ်မှာ မုသားတွေ ထုံမွမ်းနေတဲ့အခါ၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာလည်း အလွဲတရားတွေ ဖြစ်လာတော့တယ်။ အနာဂတ်ဆိုတာလည်း ပုံပျက်လာတဲ့ ပုံစံတွေ အသက်ဝင်လာတော့တယ်။

ပညာရေးမှာ ကျက်မှတ်မှုသာ အရာတွင်ခဲ့တယ်။ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုထက်၊ ပုံသေကျက်မှတ်ခြင်းကို အားပေးခဲ့တယ်။ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်မှာ ရေးထားတာသာ အမှန်ဖြစ်တယ်။ မင်းအဖေဟာ ဦးဘ ဖြစ်တယ်။ မင်းအမေဟာ ဒေါ်မြဖြစ်တယ်။ လက်ရှိ မင်းအဖေနာမည်ဟာ အမှန်မဟုတ်ဘူး။ ပြဋ္ဌာန်း စာအုပ်ထဲက ဦးဘကသာ မင်းအဖေ ဖြစ်တယ်။ ပညာသင်ကြားရေးဟာ၊ မေးခွန်းထုတ်တာ အားမပေးဘူး။ စောဒကတက်တာကို လက်မခံဘူး။ အထွန့်မတက်နဲ့။ ဆရာပြောတာသာ အမှန်။ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်သာ အမှန်။ မိဘကသာ အမှန်။ လူကြီးသာ အမှန်။ ပညာသင်ကြားရေးဟာ အထက်အောက်ပုံစံဖြစ်တယ်။ သွတ်သွင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ ရိုက်သွင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ ဝါဒဖြန့်ချိခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ ဦးနှောက်ကို အလုပ်မလုပ်ခိုင်းဘူး။ အလုပ်လုပ်တဲ့ ဦးနှောက်ဟာ သိုးမည်းတစ်ကောင်ရဲ့ ဦးနှောက်ဖြစ်တယ်။ လူ့ အဖွဲ့အစည်းမှာ ဘောင်မဝင်ဘူး။ စဉ်းစားတဲ့ဦးနှောက်ကို လူရာမသွင်းဘူး။ ပညာရေးဟာ အမိန့်နာခံတတ်ခြင်းနဲ့ အသားကျအောင် လေ့ကျင့်ပေးတဲ့ ခြံတစ်ခုသာဖြစ်တယ်။ ခြံထဲမှာ တိရစ္ဆာန်တွေသာ နေနိုင်တယ်။ လူသားဟာ ခြံနဲ့ မနေတတ်ဘူး။ စာသင်ခန်းဟာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ရေး ကွင်းပြင်မဟုတ်ဘူး။ ခိုင်းတာလုပ်ဖို့ ပုံသွင်းတဲ့ နွားခြံတစ်ခုသာ ဖြစ်တယ်။ ခြံထဲမှာလည်း အရေခြုံ ထားတဲ့ ဝံပုလွေတွေဟာ ဒုနဲ့ ဒေး။

ပညာရေးမှာ၊ ဝံပုလွေတော်လှန်ရေးတွေ လိုအပ်နေပြီ။ မြန်မာပြည်မှာ သမိုင်းဟာ သူ့အရပ်နဲ့ သူ့ဇာတ်တော့ ကိုက်နေတယ်။ မစဉ်းစားချင်တဲ့ လူမျိုးနဲ့ သကာအုပ်ဖုံး ကွယ်တဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေနဲ့တော့ အံကိုက်ပဲ။ မြန်မာပြည်ရဲ့သမိုင်းမှာ အတွေးအခေါ် ပွင့်လင်းရေးခေတ်ဆိုတာ များများစားစား မကြုံခဲ့ရပါဘူး။ ကုန်ဘောင်ခေတ်နှောင်းပိုင်းမှာ အတွေးအခေါ် ပွင့်လင်းရေး လမ်းစရခဲ့ပေမယ့် နိဒါန်းသဘောသာဖြစ်ခဲ့တယ်။ စက်မှုတော်လှန်ရေးနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးအပြောင်းအလဲကို မင်းတုန်းမင်းခေတ်မှာ နိဒါန်းစဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့်၊ သိပ်များများစားစား အရာမရောက်ခဲ့ဘူး။ ကိုလိုနီခေတ်ကာလကျမှသာ အင်္ဂလိပ်က သူ့လူအဖြစ်မွေးဖို့ ကြိုးစားရင်း အမွေးခံရသူတွေထဲက သိုးမည်းတွေ ထွက်လာပြီး အတွေးအခေါ် တော်လှန်ရေးစခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်တော်လှန်ရေး

လူပ်ရှားမှုတွေကို လေ့လာကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်။ စာပေ၊ စာနယ်ဇင်းကနေ တစ်ဆင့် ဖြစ်လာတဲ့ အတွေးအခေါ် ပြောင်းလဲရေးဟာ လူမှုလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့အတူ နိုင်ငံရေးအုံကြွမှု အဖြစ်ကို ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးကို နားလည်ခဲ့ပြီး လက်နက်ကိုင်တော်လှန် ရေး၊ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ပါဝါအချိန်အဆကို နားလည်ခဲ့လို့ လွတ်လပ်ရေးရအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အရေခြုံ ဝံပုလွေတွေ

လွတ်လပ်ပြီးခေတ်မှာ ခေတ်မီကို သွားဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့်၊ ပုံမှားတဲ့ ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကို ဆွဲကိုင်ခဲ့လို့ စနစ်လည်းပျက်။ နိုင်ငံလည်း ပျက်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ စစ်ခေတ် ရောက်တော့လည်း စာပေဟာသင်းသတ်ခံရပြီး၊ အတွေးအခေါ် တော်လှန်ရေးပါ ပျောက်ဆုံး သွားခဲ့တယ်။ အတွေးအခေါ်ဟာ ပလူမွေး ပလူတောင်အဆင့်နဲ့ပဲ ကိုယ်ထင် ခုတင်ရွှေနန်း ထင်ခဲ့ကြတယ်။ အခုထိလည်း ထင်နေကြတုန်းဖြစ်တယ်။ **ကမ္ဘာကြီးနဲ့ မျက်ဝါးထင်ထင် ချိတ်ဆက်ခွင့်ရပေမယ့်၊ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဂျင်းတွေကို မကျော်နိုင်သေးဘူး။ အားလုံးက လတ်တလောကိစ္စနဲ့ ဆူလွယ်နပ်လွယ်တွေနဲ့ပဲ စခန်းသွားနေကြတယ်။ ရေရှည်ကို မကြည့် နိုင်ဘူး။ အနာဂတ်ကို မမြင်နိုင်ဘူး။ ဖုံးထားတာ တွေကို မဖော်နိုင်သေးဘူး။ ဉာဏ်မျက်စိမှာ တိမ်သလာဖုံးနေတယ်။ စူးစူးစိုက်စိုက်မလေ့လာဘူး။ အပေါ်ယံနဲ့ပဲ ကောက်ချက်ချကြတယ်။** ဒါ့ကြောင့်လည်း ဝါဒဖြန့်ချိရေး ကွင်းပြင်ဟာ ပျောက်မလိုလိုနဲ့၊ ပြန်ကျယ်လာတာ တွေ့ရ တယ်။ စခရင်ပေါ်မှာ လူမွေးပြီး၊ အုပ်စုဖွဲ့နိုင်လို့ ဝံပုလွေ အုပ်စုဟာ မပျက်သုဉ်းသေးဘူး။ အမှားအမှန်ဟာ ရောထွေးနေတယ်။ ဝန်းကျင်ကလည်း ဝေဝါးနေတယ်။ မီးခိုးရောင်ဇုံထဲ ရောက်နေတယ်။ အချိန်ကလည်း ညီအစ်ကို မသိတစ်သိအချိန်။ ရန်သူမိတ်ဆွေ ဝေခွဲရ ခက်ချိန်။ နေဝင်ရီတစ်ရော။ ဉာဏ်မျက်စိကလည်း အဝေးမှုန်။ အနီးမမြင်။ စုံလုံးကန်းတွေ များသလို၊ တစ်ဖက်လပ်တွေလည်း အများကြီး။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ထင်ကြေးတွေနဲ့သာ ပြည့်နှက်နေတယ်။ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေနဲ့သာ ပြည့်နေတယ်။ သို့လော သို့လောတွေနဲ့သာ ထွေပြားနေကြတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဟာ တိမ်မြုပ်နေတယ်။ အာရုံတွေအပေါ်မှာ အာသာ ဖြေနေကြတာ များတယ်။ တော်တော်များများဟာ ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ။ လောလောဆယ် အဆင် ပြေနေရင်ပြီးပြီ။ ပေါ်ပင်မှာ ပျော်ရွှင်ပြီး အုတ်ရောရောရော ကျောက်ရောရောတွေသာ များနေ တယ်။

ဒီလိုအခင်းအကျင်းမှာ သမိုင်းဟာ လိမ်စင်တွေနဲ့ပြည့်နေတာ မဆန်းပါဘူး။ ဒါကို လည်း သတိပေး၊ လက်တို့တဲ့ သူဟာ ခပ်ရှားရှား။ စာရေးဆရာ တွေဟာ ဖျော်ဖြေနေပြီး၊ သဘင်သည်တွေက လမ်းညွှန်ဩဝါဒတွေ ပေးနေကြတယ်။

ခေါင်းငုံ့ပေးလို့သာ

လူထုဟာ ဘာလို့ ခေါင်းပေါ်တက် နင်းခံရသလဲ သိလား။ ရှင်းပါတယ်။ ခေါင်းငုံ့ ပေးလို့ပါ။ ခေါင်းငုံ့မပေးရင် ဘယ်သူမှ ခေါင်းပေါ် တက်မနင်းပါဘူး။ မြန်မာတွေဟာ သိပ်တော့ အမှတ်မရှိဘူး။ ဇ၂၊ မတ်လ အာဏာသိမ်းမှုကို တစ်ချက်ပြန်ကြည့်။ အာဏာရှင် ဖြစ်လာမယ့် ဗိုလ်နေဝင်းကို ခေါင်းပေါ်တင်ခဲ့တာလည်း အဲသည့် လူထုပဲ။ အဲ··· ခေါင်း ပေါ် ချီးတက်ယိုမှ မခံနိုင်ဖြစ်ပြီး ပြန်တော်လှန်တော့လည်း အဲသည့် လူထုပဲ။ လူထုဟာ အစိုးရ မင်းဆိုတာကို ခေါင်းပေါ်တင်ဖို့ မလိုသလို၊ တော်ရုံထက် ပိုပြီး ချီးမြှောက်နေစရာ မလိုဘူး။ ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ ကိုယ်ပင့်တဲ့ ဘုရားတွေကပဲ ကိုယ်ပဲ ပြန်နိဂုံးချုပ် ပေးလိုက်ကြရတာပဲ။ နိဂုံးချုပ်တွေကတော့ သိပ်မလှခဲ့ဘူး။

ဒီတော့ သမိုင်းကို အမှန်မြင်။ အစိုးရဆိုတာကို သိပ် မမြှောက်နဲ့။ အစိုးရလည်း သူ့အလုပ်သူလုပ်။ လူထုကလည်း ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်။ မြန်မာတွေဟာ အာဏာရှိသူကို မြှောက်ပင့်ပြီး ဖားတတ်ယားတတ်တဲ့အကျင့်ကို မဖျောက်နိုင်သေးဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ဇက်ပိုးသပ်ဖို့ ကောင်းပြီ။ မင်းလိုလိုက် မင်းကြိုက်ဆောင်ပြီး လိုသည်ထက် ပိုကပ် မြှောင်တတ်လို့ မြန်မာတွေဟာ ဒုက္ခရောက်ပေါင်းလည်း များပြီ။ သမိုင်းအဆက်ဆက်ကို ကြည့်။ ဘုရင်ဆိုလည်း ဘုရင်ခေတ်မို့။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ဆိုလည်း အင်္ဂလိပ်မို့။ ဂျပန်ခေတ် လည်း ဂျပန်ခေတ်မို့။ ပါလီမန်ခေတ်လည်း ပါလီမန်ခေတ်မို့။ ဗိုလ်နေဝင်းခေတ်လည်း ဗိုလ်နေဝင်းမို့။ နဝတ၊ နအဖ၊ တယက၊ ခယက၊ မယက၊ ရယက·····။ အဆင့်ဆင့် ဖားယားကပ်မြှောင်ကြတာတွေ တော်ပြီ။ ရပ်သင့်ပြီ။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးခေတ်မှာ အသွင်တင် မဟုတ်ဘူး။ အနှစ်သာရတွေပါ ပြောင်းသင့်ပြီ ထင်တယ်။ စနစ်နဲ့ခေတ်သာ ပြောင်းဖို့ လုပ်နေကြတာ၊ အမူအကျင့်တွေကတော့ အရင်တုန်းကနဲ့ တချိုးတည်းပဲ။ ဒီ ကကွက်ခင်းရင် ဒီဇာတ်ပဲဖြစ်မှာမို့ သတိချပ်စေလိုကြောင်း လက်တို့ လိုက်ရပါတယ်။

နံနက် ၂ း ၃၉

၁၂၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀။

❐

မြန်မာ့လူမှုစရိုက်

၂၂၊ မေလ၊ ၂၀၂၀

မြန်မာ့လူမှုစရိုက်ကို၊ မြန်မာ့သမိုင်းနဲ့ ယှဉ်တွဲပြီး လေ့လာသင့်ပါတယ်။ သမိုင်းဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို ပြောပြနိုင်ပါတယ်။ ရှင်းပြနိုင်ပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ၊ လူမှုစရိုက်တွေနဲ့ လူမှုဓလေ့တွေကို လေ့လာနိုင်တယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အပြုအမူတွေ၊ စရိုက်တွေ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေကို ယဉ်ကျေးမှုလို့ ပညတ်အားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပေမယ့်၊ မယဉ်ကျေးတဲ့ အပြုအမူတွေ၊ မယဉ်ကျေးတဲ့စရိုက်တွေ၊ မယဉ်ကျေးတဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေ များစွာ ပါဝင်နေပါတယ်။ ဒါကို သေသေချာချာ ဂရုစိုက်ထားပြီး သတိထားကြည့်ရမယ်။ ဒါဆိုရင် ဘာတွေလဲ····

❖ ယုတ်မာတဲ့ အပြုအမူတွေ

❖ နှစ်လိုဖွယ် မဖြစ်တဲ့ စရိုက်တွေ

❖ ယုတ်ညံ့လွန်းတဲ့ ဓလေ့တွေ

❖ ရုပ်ဆိုးလွန်းတဲ့ ထုံးတမ်းတွေ

ဒါတွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဓလေ့စရိုက်နဲ့ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာတွေဟာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဖြစ်တည် လာပါသလဲ။

❖ အတွေးအခေါ်မှသည်၊ အပြုအမူသို့။

❖ အပြုအမူမှသည်၊ ဓလေ့စရိုက်သို့။

❖ ဓလေ့စရိုက်မှသည်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းသို့။

❖ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှသည်၊ အနာဂတ်ကံကြမ္မာသို့။

ဒီလို အဆင့်ဆင့်ဖြစ်တည်မှုတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဓလေ့စရိုက်အဖြစ်ကို ရောက်ဖို့ အချိန်အားဖြင့် ကြာညောင်းတယ်။ သို့ပေမယ့် မကောင်းတဲ့စရိုက်တွေကတော့ ကူးစက်တာ လွယ်ကူတယ်။ ပျံ့နှံ့တာ လွယ်ကူတယ်။ အသားကျတာ လွယ်ကူတယ်။ အမိုက်ကမ္ဘာမှာ၊ ယုတ်ညံ့လွန်းတဲ့ အပြုအမူတွေ မင်းမူတာ မထူးဆန်းပါဘူး။ ပညာရှိသူတော်ကောင်းဟာ ဒီလိုအပြုအမူတွေကို မြင်ရင်၊ ကဲ့ရဲ့တယ်။ ရှုပ်ချတယ်။ လူယုတ်ကတော့ လက်ခုပ်တီး ပျော်ရွှင်တယ်။

မြန်မာပြည်မှာ ယခင်က လူမိုက်တွေ ထွန်းကားခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းတော့ လူယုတ်မာတွေအဖြစ် သက်ဆိုးရှည်လာကြတယ်။ အကန်းကမ္ဘာဟာ၊ အမိုက်တွေကို အားပေးတယ်။ ယုတ်မာညစ်ထေးမှုတွေကို လက်ခုပ်လက်ဝါး တီးတယ်။ ပညာမဲ့တဲ့ လူ့ဗာလတွေဟာ ဝိုင်းဝန်း ကျေးဇူးပြုကြတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ နိမ့်ပါးတဲ့ အဆင့်အတန်းကို လျှောဆင်းလာတယ်။

သာသနာရေးကို ကြည့်မလား။ သာသနာကိုထိန်းတဲ့ ဘုန်းကြီး၊ သံဃာဟာ ဝပ်ချချင်စရာ မကောင်းတော့။ ဘုန်းကြီးနဲ့လူ တူလာတယ်။ ဘုန်းကြီးက လူလိုကျင့်တယ်။ လူက တိရစ္ဆာန်လို ကျင့်တယ်။ အဆင့်အတန်းဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မြင့်မလာတော့။ နိမ့်သာ နိမ့်လာတယ်။

❖ အောက်တန်းကျဖို့အတွက် သီးသန့် သင်ကြားနေစရာ မလို။

❖ အောက်တန်းကျဖို့အတွက် သီးသန့် သင်ယူစရာ မလို။

❖ အောက်တန်းကျဖို့အတွက် သီးသန့် ရည်မှန်းချက်ထားရန် မလို။

တိုင်းပြည်ရဲ့ စိတ်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုယ်တိုင်က ညစ်ထေးသော စိတ်ညစ်ညမ်းမှုတွေနဲ့ ရောထွေးကုန်တယ်။ အလကားပဲတင်း လေးစားခံချင်လို့ မရဘူး။ ဓမ္မဒူတ ဆရာတော် ရှင်ဆေကိန္ဒရဲ့ ဓမ္မစာစုမှာ ဖတ်ဖူးတယ်။ 'လေးစားထိုက်တဲ့သူရဲ့ စကားကိုမှ နားထောင်ကြတာ။ ကိုယ့်စကား နားထောင်စေချင်ရင်၊ လေးစားထိုက်အောင် နေပေါ့…' ဆိုတဲ့ မိန့်မှာချက်။ သိပ်ကြိုက်တာပဲ။ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ သာသနာရေးမှာ လူဒကာ၊ ဒကာမတို့ ဝပ်တွားရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဝပ်တွားထိုက်တဲ့ ကိုယ်ကျင့် ရှိနေသလား။ မေးခွန်းထုတ်ရမှာဖြစ်တယ်။

ရဟန်း လူလို ကျင့်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ။

လူက တိရစ္ဆာန်လို ကျင့်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ။

ဒါက မေးခွန်းထုတ်နေစရာ မလို။ လေးစားထိုက်မှ၊ လေးစားကြတာ။ မလေးစား ထိုက်လို့ မလေးစားတာ မဆန်း။ ထူးထွေစဉ်းစားနေစရာ မလို။ မြန်မာပြည်ဟာ သိပ် ယဉ်ကျေးတဲ့ တိုင်းပြည်။ **မြန်မာပြည်ဟာ ဘာသာအဆုံးအမနဲ့ သိပ်ယဉ်ကျေးတဲ့တိုင်းပြည်။ မြန်မာပြည်ဟာ သယံဇာတနဲ့ မြေပေါ်မြေအောက် အရင်းအမြစ်တွေပေါလို့ သိပ်နေပျော်စရာ ကောင်းတဲ့ တိုင်းပြည်။ မြန်မာပြည်ဟာ စည်းလုံးရိုင်းပင်းကြလို့ သိပ်အေးချမ်းတဲ့တိုင်းပြည်။**

ဒီလို တိုင်းပြည်မျိုးဟာ ဘာ့ကြောင့် ယုတ်မာတဲ့အပြုအမူတွေ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သလဲ။ ဒီလိုတိုင်းပြည်မျိုးဟာ ဘာ့ကြောင့် ညစ်ညမ်းတဲ့ အပြောအဆိုတွေ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သလဲ။ ဒီလိုတိုင်းပြည်မျိုးဟာ ဘာ့ကြောင့် ဆင်းရဲ မွဲတေတဲ့ပြည်သူတွေ များလာခဲ့သလဲ။ ဒီလို တိုင်းပြည်မျိုးဟာ ဘာ့ကြောင့် နေပျော်စရာ မကောင်းတော့သလဲ။ ဒီလို တိုင်းပြည်မျိုးဟာ ဘာ့ကြောင့် မအေးချမ်းတော့သလဲ။

အကြောင်းကတော့ ခေါင်ကမှ မလုံတာ။ ခေါင်က စပြီး မလုံမှတော့၊ ရာထူးနဲ့ စားခွက်ဟာ နေရာဌာနအလိုက် ပူးတွဲပါလာတယ်။

သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ပါ။

အစိုးရအဆက်ဆက်ဟာ ပြည်သူကို အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ထက် ရာထူးအာဏာကို အခွင့်အရေးလို အသုံးပြုခဲ့ကြတယ်။ တိုင်းပြည်အကြီးအကဲ ရာထူးဟာ တိုင်းပြည်ကို အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ ဖြစ်လာတာ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာတော့ ပြောင်းပြန်။ ရာထူး အာဏာဟာ အခွင့်ထူးခံဖို့၊ အခွင့်အရေးကို ကိုယ်ကျိုးအတွက်သုံးဖို့။ တိုင်းပြည်ကို ကျွန် ဇာတ်သွင်းဖို့ နေရာရလာခြင်းသာ။ အတိတ်သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ရင် အစိုးရတာဝန်ကျေခဲ့တဲ့ အစိုးရ ဘယ်မှာ ရှိခဲ့သလဲ။ မေးစမ်းချင်ပါတယ်။

ပညာရေးကို ကြည့်ပါ။

ပညာရေးဟာ ဆင်ခြင်တုံတရားအတွက် လေ့ကျင့်ရေးကွင်းပြင်မဟုတ်။ ဝါဒဖြန့်ချိရေး ယန္တရားသာ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဖြစ်နေတယ်။ ဖြစ်နေဆဲဖြစ်တယ်။ ပညာရေးဟာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို အားမပေး။ ရန်လို ယှဉ်ပြိုင်တုပရေးကိုသာ အားပေးတယ်။ ပညာရေးဟာ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုကို အားမပေး။ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထဲက အရာကိုသာ အသေမှတ်။ အသေကျက်။ စောဒက မတက်နဲ့။ ပြန်လှန်မေးခွန်း မထုတ်နဲ့။ မမေးနဲ့။

မင်း အဖေ ဘယ်သူလဲ ဆိုတာ မသိချင်ဘူး။ မင်းအဖေဟာ ဦးဘပဲ။ ဦးဘ မဟုတ်ရင် မင်းမှားတယ်။ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထဲက ဝါဒဖြန့်ချိရေးသာ မှန်တယ်။

ဒီလိုပညာရေးမျိုး

ဒီလိုပညာရေးမျိုးမှာ၊ အမှန်တွေကို ပြင်ပြင်ပြီး ညာခဲ့လို့ အခုလို တိုင်းပြည်ဖြစ်လာပါတယ်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ရှိတဲ့သယံဇာတကို ရောင်းထုတ်ပြီး ခေတ်မီရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေကို ပြည်ပနိုင်ငံတွေကနေ ဝယ်သုံးနိုင်လို့ စိန်နားကပ်ရောင်နဲ့ ပါးပြောင်နေပြီး လူလူသူသူ ဖြစ်နေတာဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ လူစင်စစ်ကနေ တိရစ္ဆာန်အဆင့်ကို ရောက်နေတာ ကြာပါပြီ။ မြန်မာ့စရိုက်ဟာ ဒီလိုအဆင့်မျိုးကို ရောက်နေပါပြီ။

ဘာသိဘာသာနေတတ်တဲ့ လူတွေကတော့ ဒါတွေကို သတိမထားမိပါ။ ဂိမ်းလေးနှိပ်၊ အွန်လိုင်းမှာ သောက်ဖောင်းလေးထု၊ ကိုယ့်ထမင်းကိုယ်စား သောက်တင်းပွားနေတော့ အာရုံစိုက်ရမှန်း မသိပါ။ တကယ့်လူမှုအဖြစ်တွေကို နားမလည်ပါ။ အာဏာမက်တဲ့သူကလည်း ရာဇပလ္လင် ဖင်ကပ်ရေးသာ အခရာဆိုတော့၊ ဒါတွေကို နားမလည်ပါ။ ဂျပေတူး ငမူးကလည်း ရီဝေဖို့သာ နားလည်ပါတယ်။ စည်းစိမ်ရှင်သူဌေးကလည်း အချောင်နှိုက်ဖို့လောက်သာ သိပါတယ်။ ပညာတတ်ကလည်း တတ်ယောင်ကား။ ကျောင်းဆရာကလည်း ငပျင်း။ တိုင်းပြည်တိုးတက်ရေးလို့ ကြွေးကြော်နေတဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း ဒိုနာ၊ ဒေါ်လာ… မလွန်ဆန်သာ။

ဒီလိုတိုင်းပြည်မျိုးက ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ။

သိပ် မထူးဆန်းပါဘူး။ တိုင်းပြည်ရဲ့ကြမ္မာကို လူ့အဖွဲ့ အစည်းရဲ့ အပြုအမူတွေကပဲ ပြဋ္ဌာန်းပါ လိမ့်မယ်။ တိုင်းပြည် ရဲ့အနာဂတ်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်း ရဲ့ စရိုက်ကပဲ ပြဋ္ဌာန်းပါလိမ့်မယ်။ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ

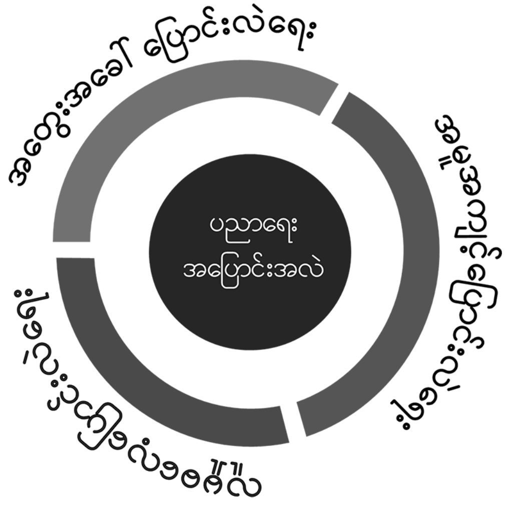

ကို လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အတွေး အခေါ်ကပဲ ပြဋ္ဌာန်းပါလိမ့်မယ်။ တိုင်းပြည် ရဲ့လားရာကို လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လူမှုဓလေ့ကပဲ ပြဋ္ဌာန်းပါတယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ တစ်ဦးတည်း၊ တစ်ယောက်တည်းကို ပြောတာ မဟုတ်ပါ။ လူအုပ်ကြီးကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ လူထုကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ လူအများစုကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အသိုင်းအဝန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ယုတ်ညံ့သူတွေ ခေါင်းထောင် ထလာတာ မဆန်းပါ။ ပညာမဲ့တွေ လူပေါ်လူဇော် လုပ်နေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်တာကိုလည်း တိုင်းပြည်ရဲ့ လူထုက ငြိမ်ခံနေလို့ဖြစ်ပါတယ်။ လူထုငြိမ်ခံနေတာလည်း မဆန်းပါ။ လူထုဟာ ပိန်းတိန်းတိန်းသာများနေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အပြုအမူဟာ အတွေးအခေါ်ရဲ့ ရောင်ပြန်ဟပ်မှု ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အပြုအမူတွေကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အတွေးအခေါ် အတိမ်အနက်ကို နားလည်နိုင်ပါတယ်။ သိနိုင်တယ်။ မြင်နိုင်တယ်။ အတွေးအခေါ် ပြောင်းလဲရေးမှ မစနိုင်ရင်၊ အပြုအမူကိုလည်း မပြောင်းနိုင်။ အပြုအမူကို မပြောင်းနိုင်ရင် လူမှုအပြောင်းအလဲဆိုတာ မဖြစ်။ လူမှုအပြောင်းအလဲ မဖြစ်ဘဲနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကြမ္မာနဲ့ အနာဂတ်ဟာ ဖွတ်ထက် မြင့်မြတ်လာစရာ အကြောင်း မရှိ။

ဒီလောက်ပဲ ပြောချင်ပါတယ်။

ည ၇ ႏ ၄၇

၂၂ ၊ မေလ၊ ၂၀၂၀။

❒

A[pkxHtUzGHonf

၁၅၊ မေလ၊ ၂၀၂၀။

ညီညွတ်ရေးတိုက်ပွဲ

ညီညွတ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲ လိုသလား။

ညီညွတ်ရေး တိုက်ပွဲဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာ ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကနေ ယူသုံးလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ညီညွတ်ရေးနဲ့ တိုက်ပွဲဆိုတာ ဆန့်ကျင်ဘက် စကားလုံးနှစ်လုံး ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ ညီညွတ်ရေး။ တစ်ဖက်မှာတိုက်ပွဲ။ ဝိရောဓိနှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီ ရှုထောင့်ကနေ ချဉ်းကပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဝိရောဓိတွေဟာ ပေါင်းလို့ ရသလား။

ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာက ဒီမိုကရေစီကို အခုလို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ 'ဒီမိုကရေစီဆိုတာ မတည့်အတူနေဝါဒပဲ' တဲ့။ မတည့်အတူနေ ဝါဒတဲ့လား။ နောက်ထပ် စကားလုံးတစ်လုံး ထပ်စဉ်းစားမိပါတယ်။ မတူကွဲပြားခြင်း။ မတူတိုင်း ကွဲသလား။ တူတိုင်းရော မကွဲကြဘူးလား။ ဗဟုစုံဝါဒ ဖြစ်ထွန်းတဲ့ ဒီနေ့ခေတ်မှာ မတူကွဲပြားမှုအပေါ် ဘယ်လို ရှုမြင်ကြသလဲ။ တစ်ဖက်ပိတ်၊ တရားသေဝါဒီတွေကတော့ ထောင့်တစ်ထောင့် တည်းက ကြည့်ကြမှာ ထုံးစံပါပဲ။ ထောင့်တစ်ထောင့်တည်းက ကြည့်ရင် တစ်ဖက်တည်း

မြင်ကြမှာ ကြိမ်းသေပါပဲ။ ဒီတော့ တစ်ခုတည်းကို တရားသေ ဆုပ်ကိုင်ပြီး ပြောကြတာ မဆန်း။ ဆန်းတာကတော့ ပဋိပက္ခတွေ။

ပဋိပက္ခတွေကတော့ ဆန်းပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ ပဋိပက္ခ သစ်တွေ ပေါ်လာတယ်။ အမှတ်သရုပ် ပဋိပက္ခတွေကတော့ ပိုများလာတယ်။ ခေတ်ကကျယ်လာတယ်။ ကြီးလာတယ်။ ရှုပ်လာတယ်။ များပြားလာတယ်။ သတင်းကပေါပြီး ပညာက ရှားလာတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားက နောက်ဆုတ်လာတယ်။ အာရုံသစ်တွေက အချိန်တိုင်း တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပေါ်လာတယ်။ ပြီးတော့ ပျောက်သွားတယ်။ ပြဿနာအသစ်တွေအဖြစ် လွယ်တယ်။ အနှစ်သာရတွေကို အပေါ်ယံတွေက ဖုံးသွားကြတယ်။ လတ်တလောကိစ္စတွေကိုပဲ ကြည့်ကြတော့တယ်။ လက်ငင်းကိစ္စကိုသာ စဉ်းစားတော့တယ်။ အရှည်ကို မစဉ်းစားကြ။ ရေတိုသာ ကြည့်ကြတယ်။ ရေရှည်ဆိုတာ မမြော်ခေါ်တော့။ အမြင်တွေ တိုကုန်ကြပြီ။

သို့ကြောင့် ခေတ်က ပို၍ ဆန်းလာတယ်။ ပြဿနာတွေက မနိုင်တော့။ အကင်းမသေတဲ့ ပြဿနာတွေ ထောင်နဲ့သောင်းနဲ့ချီ ရှိလာတယ်။ ယခင်လို အမိုက်တွေကို ဖျာအောက်ထဲ ထိုးထည့်လို့ မရတဲ့ခေတ်ဖြစ်လာတော့ ပိုဆိုး လာတယ်။ ဗဟုရာဇ်အခြေအနေကို ဘယ်သူ ထိန်းကျောင်းနေပါသလဲ။

လူ့အဖွဲ့အစည်း

ဒီမိုကရက်တစ် ရေခံမြေခံမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ အာဏာပိုလာတယ်။ တစ်ဦးတည်း တစ်ယောက်တည်း၊ တစ်စုတည်း၊ တစ်ဖွဲ့တည်းက ထိန်းကျောင်းပဲ့ပြင် စီရင်နေမှုဟာ နိဂုံးချုပ်သွားတယ်။ မတူကွဲပြားမှုဟာ အန္တရာယ် မဟုတ်တော့။ အင်အားဖြစ်လာတယ်။ အန္တရာယ်နဲ့အင်အား။ ရှုမြင်ပုံချင်း လုံးဝပြောင်းလဲသွားတယ်။ ပဒေသာစုံမှုဟာ အင်အား ဖြစ်လာတယ်။ ဗဟုဝါဒဟာ အင်အားဖြစ်လာတယ်။ ဧကဝါဒက ကျဉ်းတယ်။ ခေတ်သစ်ကမ္ဘာနဲ့ အံမဝင်တော့။ ဧကရာဇ်တွေလည်း နိဂုံးချုပ်သွားပြီ။ ဂလိုဘယ်ခေတ်အတွက် စံမမီတော့။ ဗဟုစုံခေတ် ရောက်ပြီ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အင်အားရှိလာပြီ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိလာပြီ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းက လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့တန်ဖိုးကို ကိုယ်တိုင် ထုတ်ပြနိုင်ပြီ။ ညီညွတ်ရေး ဆိုင်းဘုတ်ကိုကိုင်ပြီး ဖြို့ခွင်းဖို့ မလွယ်တော့။ ညီညွတ်ရေးဆိုတာ ပညာအခံပေါ်မှာ တည်ဆောက်ရမယ့်ကိစ္စ။ မတူကွဲပြားမှု အပေါ်မှာ နားလည်လက်ခံခြင်း သဘောတရား အခြေခံပြီး တည်ဆောက်ရမယ့်ကိစ္စ။ ချစ်စကို ရှည်စေ၊ မုန်းစကို တိုစေ။

တစ်ဦးချင်းမှာ တန်ဖိုးကိုယ်စီ။ တစ်ယောက်ချင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်ကိုယ်စီ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အင်အားရှိလာပြီ။

ပဒေသာစုံမှု

ပဒေသာစုံမှုဆိုတာ ရောင်စုံပန်းခင်းကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြူနီပြာဝါ ရောင်စုံခရမ်းစုံလင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အရောင်စုံတယ်ဆိုတာ ပသာဒ ဖြစ်ပါတယ်။ မျက်စိပသာဒ။ နားပသာဒ။ အိုင်ဒီယာပသာဒ။

ပြဿနာပေါင်းစုံဟာ ထွေပြားလာတယ်။ လိမ်ယှက်လာတယ်။ ခေါင်းတစ်လုံးတည်းနဲ့ မရတော့။ ခေါင်းအားလုံး ပေါင်းပြီးဖြေရှင်းမှ ရတော့မယ်။ သို့ပေမယ့် ပဒေသာစုံမှုကို အန္တရာယ်လို့ မြင်တဲ့ တစ်ဖက်ပိတ်တွေ ရှိနေသေးတယ်။ ပညာချို့တဲ့ရင် ဒီလိုမြင်ကြတာ ထုံးစံပါပဲ။ မထူးဆန်း။ သို့သော် ပဋိပက္ခတွေကို အကင်းသေအောင် လုပ်ဖို့တော့ လိုတယ်။ ဒီ့အတွက် အမြင်ပြောင်းလဲရေး၊ အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲရေး၊ ရှုထောင့်ပြောင်းလဲရေးဟာ အရေးကြီးတယ်။ ပညာနဲ့သာ မ,ချီ နိုင်တယ်။ ပညာသာ စွမ်းနိုင်တယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားသာ အဖြေရှိတယ်။ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်ခြင်းသည်သာ အကြီးအမှူးရှိတယ်။ ပညာသမားတွေ ပိုလိုတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒီတွေ ပိုလိုတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ဆင်ခြင်တုံတရားတွေ ဘယ်လောက် အပြန့်ကျယ်နေပြီလဲ····

ဗဟုစုံ

ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အများသဘော ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အများ သဘောမှာပဲ ရပ်နေတဲ့အမြင်၊ ယူဆချက်၊ ကျင့်ထုံး မဟုတ်။ ဒီ့ထက် ကျယ်ပြန့်တယ်။ အမြင်၊အယူအဆ၊ ဝါဒ မတူကွဲပြားတာကို ပညာနဲ့လက်ခံခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ငါနဲ့မတူ ငါ့ရန်သူဆိုတဲ့ အယူအဆ မဟုတ်ဘူး။ တရားသေဝါဒ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ဦးတည်းတစ်ယောက်တည်း၊ တစ်စုတစ်ဖွဲ့တည်း၊ တစ်မျိုးတည်းကို ဗဟိုပြု ရှင်သန်တဲ့ဝါဒ မဟုတ်ဘူး။ ဗဟုသဘောဖြစ်တယ်။ အများသဘောဖြစ်တယ်။ အားလုံးတန်းတူညီစွာ ရှင်သန်ထမြောက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့် ရှိတယ်။ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ခွင့် ရှိတယ်။ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်၊ ရေးသားခွင့်၊ ဖော်ပြခွင့်ရှိတယ်။ လွတ်လပ်ခြင်းကွင်းပြင်ဟာ ပိုကျယ်လာတယ်။ ပိုကျယ်လာရမယ်။ ဒါမှ ဒီမိုကရေစီ အဝန်းအဝိုင်းဟာ ပီပြင်မယ်။ ဖြစ်ထွန်းမယ်။ သို့ပေမယ့် **လွတ်လပ်တယ်ဆိုတာ အထိန်းအကွပ်မဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘူး။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုနဲ့**

တွဲပြီးလာတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်။ ဒီမိုကရေစီဝန်းကျင်မှာ လွတ်လပ်ခြင်းနဲ့ တာဝန်ယူမှုဟာ တွဲပြီးလာတယ်။ ယှဉ်ပြီးလာတယ်။ သီးခြားဖြစ်တည်နေဘူး။ သီးသန့် ဖြစ်မနေရဘူး။

တစ်ဦးချင်းရဲ့ အမှတ်သရုပ်ကို အလေးထားတယ်။ အုပ်စုကြီးတစ်ခုကပဲ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်စုတစ်ဖွဲ့တည်းကပဲ ဩဇာလွှမ်းမိုးတာ မဟုတ်ဘူး။ ပန်းတိုင်းပွင့်တယ်။ ပန်းတိုင်း လှတယ်။ ပန်းတိုင်းမွှေးတယ်။ ကြိုက်ခြင်း မကြိုက်ခြင်းဟာ ပုဂ္ဂလကိစ္စ။ ဖြစ်တည်ခွင့်ရှိခြင်းဟာ သဘာဝ ကိစ္စ။ ဒီနှစ်ခုရဲ့မျှခြေကို နားလည်မှ ဗဟုဝါဒဖြစ်ထွန်းမယ်။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ဗဟုဝါဒမှာ ခြေကုတ်ယူပြီး ရှင်သန်ရတာဖြစ်ပါတယ်။

အလှကိုယ်စီ

ကဗျာဆရာကြီး တင်မိုးက 'အလှကိုယ်စီ' ဆိုတဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ် ရေးဖူးပါတယ်။ ဖိုးလမင်းလည်း သူ့အဆင်းနဲ့အလင်းနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ မီးတိုင်ငယ်လည်း သူ့အရွယ်နဲ့ အစွယ်နဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ စံပယ်ဦးလည်း သူ့ဂုဏ်ထူး နဲ့ ငုံဖူးနဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ပိတောက်ဝါလည်း သူ့အခါနဲ့ နံ့သာနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ မြစ်ပြင်နက်လည်း သူ့သိုင်းကွက်နဲ့ လှိုင်းယှက်နဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ စမ်းချောင်းခွေလည်း သူ့ချောင်းရေနဲ့ လောင်းလှေနဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ အလှကိုယ်စီဖြစ်ပါတယ်။ အလှကိုယ်စီဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး အရည်အသွေးတက်ဖို့ ဆိုရင် လူသားတစ်ဦးချင်းစီ ဖွံ့ဖြိုးဖို့လိုတယ်။ တစ်ဦးချင်းစီရဲ့အလင်းဟာ တန်ဖိုးဖြစ်တယ်။ တန်ဖိုးရှိတယ်။ အလင်းချင်းတော့ တူမှာမဟုတ်ဘူး။ အရောင်ချင်းတော့ တူမှာမဟုတ်ဘူး။ သို့ပေမယ့် လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ စိတ်ကောင်းစေတနာကောင်းနဲ့ ကိုယ့်အလုပ်ကိုကိုယ် ပီပီပြင်ပြင်၊ တစိုက်မတ်မတ် လုပ်နေရင် ကိုယ်ပိုင်အလင်းတွေ ထွက်လာမယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အရည်အသွေးဟာ တက်လာမယ်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ အလင်းရောင်ရလာမယ်။ အမှောင်ကမ္ဘာ မဟုတ်ဘူး။ အမိုက်ကမ္ဘာ မဟုတ်ဘူး။ ပညာမဲ့ကမ္ဘာ မဟုတ်ဘူး။ အသွေးအရောင်စုံတဲ့ ပညာကမ္ဘာ ဖြစ်ပါတယ်။

ညီညွတ်ရေး

ညီညွတ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲမလိုပါဘူး။ ညီညွတ်ရေးအတွက် ပညာသာလိုတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားသာ လိုတယ်။ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်မှုသာ လိုတယ်။ ယထာဘူတကျခြင်းသာ လိုတယ်။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျခြင်းသာ လိုတယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဟင်းပေါင်းအိုးကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ရသာစုံတွေ ပါတယ်။ အရောင်စုံ၊ အသွေးစုံနဲ့ ကျကျနန ပြင်ဆင်ချက်ပြုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အိုင်ဒီယာတွေဟာ မတူတာတွေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တွေ ပေါင်းစည်းပြီး ဖြစ်တည်လာတ်ပြမှ အဖိုးတန်တာပါ။ **ပြဿနာတွေဟာ တစ်ဖက်သွားနဲ့ ချဉ်းကပ်လို့ မရတော့ဘူး။ တီထွင်ဖန်တီးမှုမပါဘဲ မရတော့ဘူး။ တစ်နည်းတည်းနဲ့ အလုပ်မဖြစ်တော့ဘူး။ ခေတ်သစ်ကမ္ဘာဟာ ပိုရှုပ်ထွေးလာလို့၊ သမားရိုးကျနည်းဟာ အသုံးမတည့်တော့ပါဘူး။ လမ်းကြောင်းသစ် လိုတယ်။ အိုင်ဒီယာသစ်လိုတယ်။ ပေါင်းစည်းမှုအသစ်လိုတယ်။ လုပ်နည်းကိုင်နည်းသစ် လိုတယ်။ အမြင်သစ်လိုတယ်။ ရှုထောင့်သစ် လိုတယ်။ ဂလိုဘယ် ကမ္ဘာဟာ အသစ်ကမ္ဘာဖြစ်ပါတယ်။ အဟောင်းကို သမားရိုးကျနဲ့ ရှေးရိုးစွဲနေလို့ မဖြစ်တော့။ တောင်းဆိုမှုအသစ်ဟာ လိုက်လာပြီ။ ခေတ်သဘောကို နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။**

ညီညွတ်ရေးကို အကြောင်းပြုပြီး ဖိနှိပ်မှုတွေ လုပ်တယ်။ စစ်ပွဲတွေ ပြုတယ်။ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ညီညွတ်ရေးကို အကြောင်းပြုပြီး ရန်ပွဲတွေ ဖြစ်တယ်။ ညီညွတ်ရေးဆိုတာ တူတာတွေချည်းပဲ ကွက်ညီညွတ်နေလို့ မရဘူး။ မတူတာတွေ ညီညွတ်နိုင်မှ တန်ဖိုးဖြစ်ပါတယ်။ မတူတာဟာ ရန်သူမဟုတ်ပါဘူး။ မတူခြင်းဟာ မိတ်ဖက် ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံစံတန်ဖိုးတွေ အပေါ်မှာ ဘုံသဘောတူညီချက်ရှာနိုင်ပြီး ပေါင်းစည်းနိုင်တာ ပညာဖြစ်ပါတယ်။ ပညာမဲ့ရင် လက်မကမ်းနိုင်ဘူး။ လက်မတွဲနိုင်ဘူး။ လက်တွဲဖြုတ်တယ်။ လက်ကို တွဲဆက်ပေါင်းစည်းတဲ့နေရာမှာ မသုံးဘူး။ ဖယ်ကျဉ်တဲ့နေရာမှာ သုံးပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီဆိုတာ မတူကွဲပြားမှုအပေါ်မှာ စုစည်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒီမိုကရက်တစ်ကျင့်ထုံးအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ပေါင်းစည်းနိုင်မှ ကောင်းမယ်။

အာဏာရှင်လက်ထက်မှာတော့၊ လူတစ်စုတစ်ဖွဲ့သာ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိတယ်။ လူတစ်စုသာ ပါဝင်ခွင့်ရှိတယ်။ လူထုပါဝင်မှု မရှိဘူး။ လူထုရဲ့အခန်းကဏ္ဍဟာ ကျုံ့တယ်။ ကျဉ်းတယ်။ လူထုဟာ လုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ပြောပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ဖန်တီးစီရင် ပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ကိုယ့်ကြမ္မာဟာ လူတစ်စု လက်ထဲမှာ။ လူထုက လူထုရဲ့ကြမ္မာကို မပြုပြင်နိုင်။ မစီရင်နိုင်။ မဖန်တီးနိုင်။ မပြဋ္ဌာန်းနိုင်။ တစ်စုတစ်ဖွဲ့ရဲ့ ခြယ်လှယ်ခြင်းသာ ခံရတယ်။ လူတစ်စုသာ အခရာ ဖြစ်တယ်။

ဒီမိုကရေစီဝန်းကျင်မှာတော့ ပြည်သူက ရွေးချယ်ခွင့် ပိုတယ်။ လူ့ အဖွဲ့အစည်းက ရွေးချယ်ခွင့် ပိုတယ်။ လူထုရဲ့ ပါဝင်မှုက ပိုပြီး ကျယ်ပြန့်တယ်။ လူထုဟာ ခြယ်မှုန်းခွင့်

ရှိတယ်။ လူထုမှာ ဖန်တီး စီရင်ခွင့် ရှိတယ်။ လူထုမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ လူထုကသာ ကိုယ့်ကြမ္မာကို ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်း နိုင်တယ်။ လူထုသာ အခရာ။ လူ့အဖွဲ့ အစည်းသာ အခရာ။

❖ ပညာမဲ့ရင် ...

❖ အနာဂတ် ကြမ္မာဟာ သူများ လက်ထဲမှာ။

❖ တစ်စုတည်း တစ်ဖွဲ့တည်းရဲ့ လက်ထဲမှာ။

❖ ပညာနဲ့ ပြုပြင်စီရင်နိုင်မှသာ ကြမ္မာဟာ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ။

ဒီမိုကရေစီဟာ ပဒေသာစုံတဲ့ ပန်းခင်းကြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပန်းတိုင်းဟာ ကိုယ်စီ ပွင့်လန်းခွင့်ရတဲ့ ဝန်းကျင်ဖြစ်ပါတယ်။ ပန်းတိုင်းပွင့်ပါစေ။ ဗဟုဝါဒ ဖြစ်ထွန်းပါစေ။ ပန်းခုတ်ပွဲများ နိဂုံးချုပ်ပါစေ....။

ညနေ ၄ း ၃၈
၁၅ ၊ မေလ၊ ၂၀၂၀။

❒

jyKjyifajymif;vJa&;upöü

၁၁ ၊ မေ ၊ ၂၀၂၀

မြန်မာပြည်ရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စကို အနည်းငယ် ပြောချင်ပါတယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ၊ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဆိုတာရှိတယ်။ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဆိုတာ ရှိတယ်။ အာဏာရှင်လက်အောက်က လွတ်မြောက်ပြီး၊ ဒီမိုကရေစီကို အသွင်ကူးပြောင်းနေတဲ့ ကာလမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စကို အပြောများကြတယ်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စနဲ့စီးပွားရေးကိစ္စ။ နိုင်ငံရေးကိစ္စမှာ၊ ဒီမိုကရေစီကျင့်ထုံးတွေ အသက်သွင်းတဲ့ကိစ္စ ပါဝင်တယ်။ ဒီမိုကရက်တစ်အင်စတီကျူးရှင်းတွေ တည်ဆောက်မှု အပိုင်းပါတယ်။ ပြည်သူ့အခြေပြုမူဝါဒတွေကို ဘယ်လိုချမှတ်မလဲ၊ ဘယ်လိုအကောင် အထည်ဖော်မလဲဆိုတဲ့ ကိစ္စပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ၊ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စကို ခဏ ဖယ်ထားပြီး၊ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနဲ့အတူ အရေးကြီးတဲ့ အချက်(၂)ချက်ကို တင်ပြချင်ပါတယ်။

လူတော်တော်များများဟာ၊ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စကို အတော်မဲတင်းလွန်းတယ်။ ဒါကလည်း မမှားပါဘူး။ သို့ပေမယ့် အပြည့်အဝ မမှန်ဘူး။ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကိစ္စဟာ အရေးကြီးတယ်။ ထိုနည်း လည်းကောင်းပဲ သူ့နည်းတူ အရေးကြီးတာရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တစ်ခုတည်းနဲ့ မရဘူး။ သူ့နောက်မှာ၊ နောက်ထပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး နှစ်ခုနဲ့ယှဉ်မှရတယ်။ တွဲပြီးကပ်လိုက်မှ ရတယ်။ အဲဒါကတော့

❖ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စနဲ့

❖ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကိစ္စတို့ ဖြစ်တယ်။

ဒီနေရာမှာ၊ ဒီအချက် နှစ်ချက်ကို ဖောင်းပေးပြောချင်တယ်။

ကျွန်တော့် အယူအဆကကတော့၊ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဘယ်လောက်လုပ်လုပ်၊ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု နောက်မှာ၊ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ ဒီနှစ်ခုကို ထပ်တိုးယှဉ်ပြီး မလုပ်နိုင်ရင် အာမခံချက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသစ် ဖြစ်မလာဘူး။ ဒီမိုကရေစီအသွင် ကူးပြောင်းရေးဖြစ်စဉ်ကလည်း အသားသေမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျစ်လျစ်ခိုင်မာတဲ့ အဆင့်ကိုရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးမှာ၊ ပြည်သူဗဟိုပြုချမှတ်လိုက်တဲ့ ကျင့်ထုံးအသစ်တွေကလည်း ရေရှည်အသက်ဝင်မှာမဟုတ်ဘူး။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုလည်း မူဝါဒသစ်နဲ့ ဥပဒေသစ်တွေက အကျိုးပြုမှာ မဟုတ်ဘူး။

နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲဆိုတာ စနစ်အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေတ်အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စနစ်အပြောင်းအလဲရဲ့ နောက်မှာ၊ အမူအကျင့်ပြောင်းလဲရေး လိုတယ်။ အမူအကျင့်ပြောင်းလဲဖို့ဆိုရင် အသိဉာဏ် ပြောင်းလဲရေးလိုလာတယ်။ အသိဉာဏ်ပြောင်းလဲရေးဟာ ပညာရေးမှာ ဗဟိုပြုတယ်။ ဒါ့ကြောင့် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုပြီး၊ သူ့ချည်းသက်သက် ပြီးလို့ မရပါဘူး။ သူ့နောက်မှာ၊ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဟာ တစ်ပါတည်း လိုက်ကို လိုက်ရတယ်။ ဒါမှာ ခြေခြေမြစ်မြစ် ဖြစ်တဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

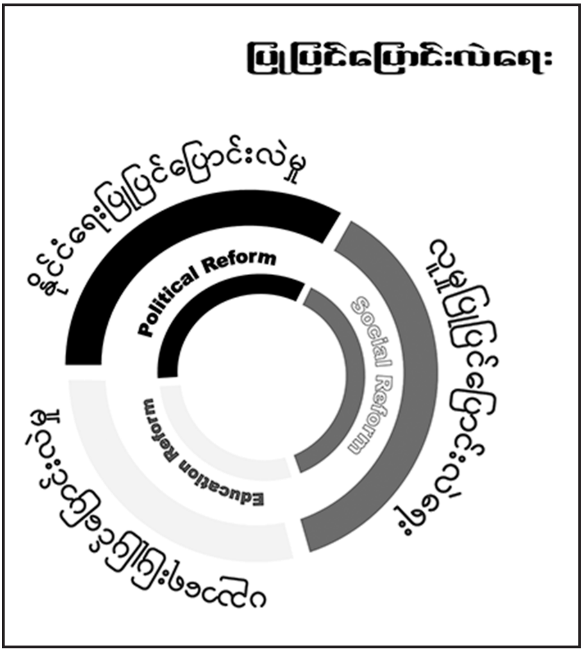

နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလို့ ပြောရင်၊ အခိက နိုင်ငံရေးထိပ်ပိုင်း ပလေယာတွေရဲ့ဦးဆောင်မှုက အရေးကြီးတယ်။ စစ်တပ်၊ ပါတီနဲ့အစိုးရ။ ပြီးတော့ လူထု။ နိုင်ငံရေးကို

အပေါ်ပိုင်း အီလစ်အလွှာကပဲ ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းကြတာများတယ်။ နိုင်ငံရေး အပြောင်း အလဲ တော်တော်များများဟာ၊ ထိပ်ပိုင်းအလွှာက စကြတာများပါတယ်။ လူတန်းစားအလွှာရဲ့ ထိပ်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမား၊ ကျောင်းသား၊ ဘုန်းကြီး စတဲ့သူတွေက စတာများတယ်။ ပြီးမှ အောက်ခြေလူထုက လိုက်ပြီး အားဖြည့်ရင်း နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲက ကြီးကြီး မားမား ဖြစ်ကြတာများပါတယ်။

လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာတော့၊ အဲသည်လို မဟုတ်ဘူး။ ထိပ်ပိုင်းအလွှာက ဦးဆောင် ပြောင်းလဲရုံနဲ့ မရဘူး။ နောက်တစ်ခုက နယ်ပယ်တစ်ခု၊ လူတန်းစားအလွှာတစ်ခု တည်းက ပြောင်းလဲလို့မရဘူး။ လူမှု အလွှာပေါင်း စုံပြောင်းလဲဖို့လိုတယ်။ နယ်ပယ်တိုင်းမှာ၊ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလိုတယ်။ သာမန် လက်လုပ်လက်စား၊ ဝန်ထမ်း၊ ကုန်သည်ပွဲစား၊ ကျောင်းဆရာ၊ နိုင်ငံရေးသမား၊ ဘုန်းကြီးသံဃာ၊ အစိုးရ၊ အနုပညာသမား၊ စာပေသမား၊ စီးပွားရေးသမား၊ လက်မှုပညာသည်၊ လယ်သမား၊ အလုပ်သမား၊ အောက်ခြေ နင်းပြား၊ လူလတ်တန်းစား ဘူဇွာ။ ဒါ့ကြောင့် လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ၊ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်း လဲမှုထက် ပိုခက်တယ်။ ပိုကြာတယ်။ ပို အပြန့်ကျယ်တယ်။ အပြောင်းအလဲရဲ့ သက်ရောက် မှုကလည်း နှေးတယ်။ စရိုက်တစ်ခု၊ အမူအကျင့်တစ်ခု၊ အလေ့အထတစ်ခု၊ ဓလေ့တစ်ခု၊ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုဟာ အသစ်စွဲမြဲဖို့လည်း ကြာတယ်။ အဟောင်းပယ်ဖျက်ဖို့လည်း ခက်တယ်။ ကြာနိုင်တယ်။

လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ၊ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ထပ်လိုက်ရတယ်။ အကြောင်းကတော့ အမူအကျင့်နဲ့အတွေးအခေါ် ပြောင်းလဲရေးကို ပညာရေးက စရမှာမို့လို့ ဖြစ်တယ်။ ပညာရေးလို့ ပြောရာမှာလည်း၊ သာမန် ကျောင်းပညာရေးတစ်ခုတည်းကို မဆိုလိုဘူး။ လူထုပညာရေးကို တတ်နိုင်သမျှ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လှုံ့ဆော်ဖို့ လိုတယ်။ အစိုးရက ဦးဆောင်ပြီး ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်တာ တစ်ခုတည်းကို မှီးနေလို့ မရဘူး။ ခိုနေလို့မရဘူး။ လူထုထဲက လူထုရှေ့ဆောင်ပညာတတ်၊ စာပေသမား၊ အနုပညာ သမားတွေက ပိုပြီးလုပ်မှ ထိရောက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူထုကို ဆွဲဆောင်ညှို့ငင် နိုင်တဲ့ အနုပညာရှင်တွေ၊ သဘင်ပညာရှင်တွေနဲ့ သြဇာရှိတဲ့စာပေသမား၊ ဘုန်းတော်ကြီးနဲ့ ဆရာတော် သံဃာတော်တွေက လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအသိရှိရှိနဲ့ လုပ်ရင်၊ ထိရောက် နိုင်တယ်။ အောင်မြင်နိုင်တယ်။ လူထုပညာရေးဆိုတာ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဝါဒီ ပညာတတ်တွေ ဦးဆောင်မှ ပိုပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်လာနိုင်တာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့်…

ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးအတွက်၊ နိုင်ငံရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုကိုလည်း ထိထိ ရောက်ရောက် လုပ်ပါ။ သူ့ချည်း မရဆိုတာလည်း ထည့်စဉ်းစားပါ။ လူမှုပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးမလုပ်ဘဲ အသွင်ကူးပြောင်းရေးဟာ တစ်ပွဲထိုးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အသွင်အပြင်အရသာ ပြောင်းလဲပါလိမ့်မယ်။ အနှစ်သာရ မပြောင်းလဲနိုင်ပါ။ အနှစ်သာရ အပြောင်းအလဲကို အာမခံချက်ရှိရှိ ဖြစ်ဖို့ဆိုရင် လူမှုပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးနဲ့ ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဟာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

ညနေ ၆ း ၃၂

၁၁ ၊ မေ ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့။

❐

vlvwfwef;pm;

၆၊ ဇွန် ၊ ၂၀၁၉

လူတန်းစားကို အကြမ်းဖျင်း (၃) မျိုးခွဲတယ်။ (၁) အထက်တန်းစား လူဂုဏ်တန်၊ (၂) လူလတ်တန်းစားနဲ့ (၃) အောက်ခြေဆင်းရဲသား အလွှာဆိုပြီး ရှိတယ်။ အရစ္စတိုတယ်ရဲ့ အလိုအရ လူလတ်တန်းစား ဖွံ့ဖြိုးသန်မာ အားကောင်းခြင်းမှာ ကောင်းတဲ့ လက္ခဏာတွေ ရှိတယ်။ လူလတ်တန်းစားအလွှာဟာ ဆင်းရဲလွန်းတာနဲ့ ချမ်းသာလွန်းတဲ့ အလွှာနှစ်လွှာထက် ပိုကောင်းတယ်။ အကြောင်းက ဒီလို။

လူလတ်တန်းစား ဖွံ့ဖြိုးခြင်းအားဖြင့် အုပ်ချုပ်ရ လွယ်ကူတယ်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟမှုနည်းတာကြောင့် အကျိုးစီးပွားချင်း ပဋိပက္ခဖြစ်တာ နည်းတယ်။ လူလတ်တန်းစား အလွှာမှာ ပညာတတ်တွေ ပိုမွေးမြူနိုင်တယ်။ ချမ်းသာလွန်းတဲ့ အလွှာကျတော့ စည်းစိမ် ရစ်နေတာကြောင့် ပညာဘက် ဇောင်းမပေးနိုင်ဘူး။ ဆင်းရဲလွန်းတော့လည်း ဝမ်းရေးအတွက် ရုန်းကန်ရလွန်းလို့ ပညာမသင်နိုင်ကြဘူး။ စာပေ၊ အနုပညာကို အေးအေးဆေးအေး ခံစားချိန် မရဘူး။ လူလတ်တန်းစားအလွှာမှာ ပညာသင်ယူနိုင်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ပိုပေးတယ်။

လူလတ်တန်းစားအလွှာအားကောင်းရင် အစိုးရမင်းတို့ ဖိနှိပ်ဖို့ ခက်တယ်။ ပညာတတ်များတယ်၊ ဆင်ခြင်တုံ တရားရှိသူများတယ်၊ လူမှုအစေးက ကပ်အား ပိုကောင်းတယ်၊ အစုအဖွဲ့အသင်းအဖွဲ့နဲ့ စုပေါင်းလုပ်တာတွေ အားကောင်းတော့ ကွန်မြူနတီက အကောင် အထည်နဲ့ ရှိနေတယ်။ တစ်ခုခု အရေးပေါ်ဆိုရင် စုလို့စည်းလို့ လွယ်တယ်။ အချင်းချင်း အကြားမှာ အလွှာမကွာခြားတာကြောင့် တန်းတူလုပ်ရှားနိုင်ကြတယ်။ အချင်းချင်း

ယုံကြည်မှုလည်း ပိုကောင်းနေတတ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် အာဏာရှင်မင်းတို့ ဖိနှိပ်တာကို တော်ရုံ မခံရဘူး။ ဖိနှိပ်မယ်ဆိုရင်လည်း တော်လှန်ဖို့ တစ်စုံတစ်ရာ အင်အားရှိနေတယ်။

လူတန်းစားအလွှာကို ပုံ(၃)ပုံနဲ့ ပြကြတယ်။ တြိဂံပုံ။ တြိဂံဖောက်ထိုးပုံနဲ့ ငှက်ပျောဖူးပုံ ဖြစ်ပါတယ်။ တြိဂံပုံကတော့ ချမ်းသာတဲ့လူက အများစု၊ ဆင်းရဲတဲ့လူ အများကြီးနဲ့ လူလတ်တန်းစားနည်းတဲ့ပုံစံ ဖြစ်ပါတယ်။ တြိဂံ ဖောက်ထိုးပုံကတော့ ချမ်းသာသူ သိပ်များပြီး ဆင်းရဲသူ နည်းတဲ့ပုံစံ ဖြစ်ပါ တယ်။ ငှက်ပျောဖူးပုံကတော့ ချမ်းသာလွန်းသူကလည်း နည်းနည်းပါးပါး၊ ဆင်းရဲလွန်းသူကလည်း နည်းနည်းပါးပါး၊ လူလတ်တန်းစားအလွှာ အား ကောင်းသန်မာတဲ့ ပုံစံဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရှင်တွေ တော်တော်များများကတော့ လူလတ်တန်းစားအလွှာ အားကောင်းတဲ့ ငှက်ပျောဖူးပုံစံ လူမှုတည်ဆောက်ပုံကို လိုလား အားပေးကြတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ လူလတ်တန်းစားအလွှာ ဘယ်လောက်ရှိနေပါသလဲ။ သန်းခေါင်စာရင်း ကနေရတဲ့ အချက်အလက်တွေကနေ အနီးစပ်ဆုံး တွက်ချက်လို့ ရနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ သို့ပေမယ့် တကယ့်အဖြစ်မှန်ကို ချဉ်းကပ်နိုင်ဖို့ကတော့ ခက်ပါလိမ့်မယ်။ ပိုပြီး တိကျတဲ့ စစ်တမ်း၊ သုတေသနတွေ လိုပါလိမ့်မယ်။ လူလတ်တန်းစား ဖွံ့ဖြိုးအားကောင်းတဲ့ လက္ခဏာတွေကို တော့ ခပ်များများ မတွေ့ရပါ။ စစ်အစိုးရလက်ထက် ရှေ့ပိုင်းကာလတွေထက် လူလတ်တန်းစားအလွှာ ပိုကြီးလာတာကိုတော့ ယေဘုယျပြောလို့ရပါတယ်။ ဒါကလည်း စားနိုင်သောက်နိုင်တဲ့ လူတန်းစား နည်းနည်းများလာတာဖြစ်ပါတယ်။ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ချို့ချို့တဲ့တဲ့ မွဲမွဲတေတေ လူတန်းစားကတော့ တရိပ်ရိပ်နဲ့ များလာနေတာတွေ့ရတယ်။

ပညာတတ် ဘွဲ့ရ အရေအတွက် များပြားလာတယ်လို့ ဆိုပေမယ့် အရည်အသွေးအရ သံသယရှိစရာတွေ ဒုနဲ့ဒေးပါ။ အသင်းအဖွဲ့တွေ များလာတယ်ဆိုပေမယ့် တကယ့်အရေးမှာ လူမှုအစေးကပ်အား ဘယ်လောက်ကောင်းနိုင်မလဲဆိုတာ သေချာပြောလို့ မရပါဘူး။

တချို့တချို့သော အရေးကိစ္စတွေမှာ အင်တာနက်၊ အွန်လိုင်းမီဒီယာနဲ့ လူမှုကွန်ယက် စာမျက်နှာတွေကြောင့် အသံစုံထွက်လာနိုင်ပေမယ့် တကယ့်လှုပ်ရှားမှုတွေမှာ လူမှုလှုပ်ရှားမှု အစစ်အမှန်ကို အတွေ့ရနည်းနေပါတယ်။ စားနိုင်သောက်နိုင် သုံးနိုင်စွဲနိုင် လူတန်းစား သင်္ကေတကို ကြည့်ပြီး လူလတ်တန်းစား ဖွံ့ဖြိုးတယ်လို့ မပြောနိုင် သေးပါကြောင်း....။

လူလတ်တန်းစားအလွှာ မဖွံ့ဖြိုးရင်လည်း အာမခံချက်ရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ကျင့်သုံးဖို့ အခက်အခဲရှိပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေး မတိုင်မီမှာ ကနဦး ကြိုတင်ရှိထားရမယ့် အရာကတော့ လူလတ်တန်းစားအလွှာ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

လူလတ်တန်းစားအလွှာနဲ့ယှဉ်ပြီး ပညာရေး၊ အတွေး အခေါ်၊ လူမှုအစေး နဲ့ လူထုလှုပ်ရှားမှုတွေရဲ့ အရည်အသွေးတက်လာခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း....။

ည ၇း ၂၃
၆၊ ဇွန် ၊ ၂၀၁၉ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❐

pm;aomufykH(1)

၂၈ ၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၉

လူမျိုးတစ်မျိုးရဲ့စားသောက်မှုပုံစံဟာ ဘယ်လောက်အရေးကြီးသလဲ . . .

ကျွန်တော်က ဆရာဝန်တစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် သေချာအသေးစိတ် ဂဃနဏ ပြောတယ်မယ်လို့တော့ မထင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် လူမျိုးတစ်မျိုးရဲ့ စားသောက်နေထိုင်မှုပုံစံဟာ အဲသည့်လူမျိုးရဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် သိပ်အရေးကြီးတယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံလိုမျိုး ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံတွေဟာ နေ့စဉ်စားသောက်မှုပုံစံကို ရွေးချယ်လို့ရတဲ့ အဆင့်မှာ မရှိဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဆင်းရဲလို့ပဲ။ ကိုယ်စားသောက်မယ့် အစားအစာ၊ ကိုယ်မိသားစုကို ကျွေးမယ် အစားအစာကို အာဟာရတန်ဖိုးမြင့်စွာ စားသုံးချက်ပြုတ်နိုင်ဖို့အတွက် တကူးတက စဉ်းစားနေနိုင်တဲ့ အဆင့်အတန်းမှာ ရှိမနေဘူး။ အဓိက အကြောင်းရင်းနှစ်ချက်ကတော့ ဆင်းရဲတာနဲ့ ပညာနည်းတာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်ရဲ့ စားသောက်မှုပုံစံကို မှတ်ချက်ပေးပါဦး . . . .

မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရဲ့ စားသောက်မှုပုံစံကို ပြောရလောက်အောင် ကျွန်တော့်မှာ ဗဟုသုတ ပြည့်ပြည့်ဝဝ မရှိဘူး။ သုတေသနလုပ် ပြောလို့ရအောင်လည်း ကျွန်တော်က အဲသည့်အပိုင်းမှာ သုတေသန လုပ်နေတဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ စားသောက်မှုပုံစံဟာ လူမျိုးရဲ့ဓလေ့နဲ့ ပထဝီရေမြေဒေသအပေါ်မှာ မှီတည်နေတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ကုန်သွယ်ရေး အခြေအနေတွေပေါ်မှာ မူတည်နေတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း လူတွေရဲ့ အလုပ်အကိုင်ပုံစံနဲ့ သူတို့ရဲ့ ဝင်ငွေအပေါ်မှာ မှီတည်နေတယ်။ ဒါတွေကို ခြုံငုံပြီးတော့ ဆွေးနွေးဖို့ မလွယ်ဘူး။

ဒါပေမယ့် တတ်နိုင်သရွေ့ မြန်မာပြည်မှာ လူတွေရဲ့စားသောက်မှုပုံစံကို ယေဘုယျ ချနိုင် သလောက်ချပြီး ပြောချင်တယ်။

မီးဖိုချောင်မှာ ဦးဆောင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နေရာမှာ ခင်ဗျား ဝင်ကြည့်ပြီး ပြောပေးစမ်းပါ။

ဒါကတော့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဟင်းချက်တာ ဝါသနာပါတယ်။ ရံဖန်ရံခါ ချက်ပြုတ်ကျော်လှော်လေ့ရှိတယ်။ ဒီမေးခွန်းအတွက် ကျွန်တော် ပထမဆုံးလေ့လာခွင့်ရတဲ့ အခင်းအကျင်းကို စပြောချင်တယ်။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်အမေဟာ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက အဖေရှာလို့ ရသမျှငွေလေးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်ပြီးတော့ သူများအိမ်တွေလို နေ့စဉ် မီးဖိုချောင်မှာ မီးခိုးအူနိုင်ဖို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ သူ့ဘဝကို မြုပ်နှံခဲ့တယ်။ ဒီဘဝကို ကျွန်တော်ကောင်းကောင်းသိတယ်။ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းနားလည်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ မိသားစုများတယ်။ အဖေကလည်း သူတတ်တဲ့ပညာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကို လူဖြစ်အောင် ကျွေးမွေးနိုင်အောင် ရုန်းကန်ရတယ်။ သားသမီးတွေအားလုံး အတန်းပညာကုန်အောင် တတ်နိုင်ဖို့ ကျွန်တော့်ရဲ့ အဖေနဲ့အမေဟာ အတော် ကြိုးစားယူခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း ငယ်ငယ်တုန်းက ချို့တဲ့စွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတယ်။

ကျွန်တော်ငယ်ငယ်တုန်းက အိမ်မှာ ကြက်ဥပြုတ်ပြီး ချက်တဲ့နေ့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ မောင်နှမတွေရဲ့ တစ်နပ်စွာခွဲတမ်းဟာ ဘယ်လောက်ရတယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလဲ။

ခင်ဗျား ငယ်ငယ်တုန်းက ဘယ်လောက် စကေးနဲ့ စားခဲ့ရလို့လဲဗျ။

တစ်စိတ်။ တစ်စိတ်နော်။ တစ်စိတ်။ ကြက်ဥတစ်လုံးကို လေးစိတ်စိတ်လိုက်။ ပြုတ်ထားတဲ့ ကြက်ဥကို ခြမ်းထားတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ခြမ်းထားတာကို ထပ်စိတ်လိုက်တာ။ တစ်စိတ်။ ကဲ... ကြည့်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ကလေးတွေရဲ့ စားသောက်မှု အဆင့်အတန်းကိုပြတာပဲလို့ ကျွန်တော် ပြောချင်တယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ စားသောက်မှု အမြင့်ဆုံး ဖြစ်တယ်။ စားသလောက်လည်း အသားဖြစ်ပြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်ထွားကြိုင်းကြတယ်။ ငယ်ရွယ်ချိန်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားမှုအတွက် အရေးကြီးတဲ့ အချိန်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟကြတယ်။ နေ့စဉ်လိုလို ရုန်းကန် လှုပ်ရှားရတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ငယ်ရွယ် စဉ်မှာ နေ့စဉ် နို့၊ ကြက်ဥ၊ အသားငါးကို ဘယ်လောက်ပြည့်ပြည့်ဝဝ စားသုံးခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို အသာထားဦး။

ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ကြက်ဥ ဘယ်နှလုံး စားသုံးခွင့်ရှိသလဲ···· ဒါနဲ့ပဲကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးရဲ့ လူမှုစီးပွား အခြေအနေကို တိုင်းတာလို့ရတယ်။

အစားသောက်မှာ အခြေခံ(၃)မျိုးရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်သိထားတယ်။ ခွန်အားဖြစ်စေသောအစာ၊ ခန္ဓာကိုယ် ကြီးထွားစေသော အစာနဲ့ ရောဂါကာကွယ် ပေးသောအစာ···· ဆိုပြီး (၃) မျိုးရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ကြက်ဥတို့ အသား ငါးတို့ နို့တို့ဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားစေတဲ့ အစားအစာတွေဖြစ်တယ်လို့ ယေဘုယျ သတ်မှတ်လို့ ရမယ်ထင်တယ်။ ကျွန်တော် တို့တွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အရွယ်အစားတွေကို ကြည့်လိုက်စမ်းပါ။ ဈေးထဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘုရားကျောင်းကန်ထဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တက္ကသိုလ်တွေ ကျောင်းတွေမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ခင်ဗျားမျက်လုံးလေးကို ပြူးပြဲပြီး ကြည့်ကြည့် လိုက်စမ်းပါ။ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးတွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထွားကြိုင်းသန်မာမှုက ဘယ်လိုရှိနေတယ်လို့ ခင်ဗျားမြင်ရမလဲ။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကလေးတစ်ယောက်ကို ငယ်ရွယ်စဥ်မှာ သူ ကြိုက်သလောက် စားပါစေလို့ ခွင့်ပြုပေးနိုင်တဲ့ မိသားစု ဘယ်လောက်ရှိမယ်လို့ ခင်ဗျားထင်သလဲ။ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးရဲ့ စားသောက်မှုပုံစံဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့စီးပွားရေးအခြေအနေနဲ့ တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေတယ်။ ထပ်ပြောရင် များနေမယ်။ ခင်ဗျား ထပ်မေးပါဦး။

ဒါဆိုရင် အသားငါး စားသုံးမှုနှုန်းကို ခင်ဗျား ဘယ်လိုထင်သလဲ။

ခင်ဗျား ဈေးမှာ ဈေးသွားဝယ်ဖူးလားလို့ ကျွန်တော် မေးချင်တယ်။ ပြီးတော့ ဈေးသည်ကို ဈေးဆစ်ဖူးလားလို့ မေးချင်တယ်။ ဝက်သားဆိုင်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ အမဲသားဆိုင်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ကြက်သားဆိုင်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ငါးဆိုင်မှာဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်တိုင်အသားကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး ဝယ်ဖူးလားလို့ မေးချင်တယ်။ ယောကျ်ားတစ်ယောက်ရဲ့လခကို ခြစ်ကုတ်ပြီး မိသားတစ်စုလုံး တစ်လလုံး ထမင်းနပ်မှန်အောင် စားရဖို့ နေ့စဥ် ခေါင်းခြောက်နေရတဲ့ ဇနီးမယားတစ်ယောက်ရဲ့ဘဝကို ကိုယ်ချင်းစာတတ်ရင် သိပ်ကောင်းမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယောကျ်ားတွေဟာ အပြင်မှာ ငွေရှာရတယ်ဆိုပြီး အိမ်မှာ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်နေရတဲ့ မိန်းမကို အထင်သေးချင်ကြတယ်။ ဒါမှာမှားတယ်။ သိပ်မှားတယ်။ အိမ်ရှင်မတစ်ယောက်ရဲ့ ခေါင်းခြောက်ရမှုဟာ သူ့အတွက် နေ့စဥ်လိုလိုဖိစီးမှု ဖြစ်နေရတယ်ဆိုတဲ့ ဘဝတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား သိနိုင်လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။

ဝက်သား တစ်ပိဿာစစ်စစ်ရဲ့ ဈေးနှုန်းကို အိမ်ထောင်ဦးစီးဖြစ်သူ ယောကျ်ားတွေ သိသလား။ အမဲသားအစိတ်သားကို ဘယ်လောက်နဲ့ဈေးမှာ ဝယ်ရတယ်ဆိုတာ ယောကျ်ား ဘယ်နှယောက် သိသလဲ။ ကြက်ဥတစ်လုံး အခု ဘယ်ဈေးပေါက်သလဲ။ ဘဲဥဈေးနဲ့

ကြက်ဥဈေး တူတယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလား။ ကြက်သားငါးဆယ်သားကို ဈေးမှာ ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်ရသလဲ။ ဒါတွေဟာ နေ့စဉ် စားသောက်မှုတွေဖြစ်လို့ အသေးအဖွဲတွေလို့ သတ်မှတ်လို့ မရဘူး။ နွားနို့စစ်စစ် တစ်ဘူးရဖို့ ဘယ်မှာ ဝယ်လို့ရတယ်လို့ ထင်သလဲ။ အခုကျွန်တော်မေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကို အမေးခံရတဲ့သူက နည်းနည်းဖြေ ကြည့်စမ်းပါ။ အားလုံးကို ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း အပြည့်ဖြေနိုင်တဲ့သူတွေ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ရှိလာတဲ့ တစ်နေ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက လူငယ်တွေရဲ့အရပ်တွေဟာ (၆) ပေကျော်ရှိလာမယ့်တစ်နေ့ပဲ။

ကျွန်တော့်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ မယောင်ရာဆီလူးနေတာ များတယ်။ မြန်မာတွေ အမူမဲ့ အမှတ်မဲ့နေပြီး ပြီးစလွယ် အဝင်ခံတဲ့ ကိစ္စ (၂) ခုရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ကိုယ့်ခန္ဓာ ကိုယ်ထဲကို နေ့စဉ်ဘယ်လိုဟာတွေ ဝင်နေတယ် ဆိုတာ မသိဘူး။ ကိုယ့်ဦးနှောက်ထဲကို နေ့စဉ် ဘယ်လိုဟာတွေ ဝင်နေလဲဆိုတာကို မသိဘူး။ ဒီနှစ်ခုကို မစိစစ်နိုင်လို့ပဲ ကျွန်တော့် တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရလည်း မှေးမှိန်နေတယ်။ အသိဉာဏ်ပိုင်းဆိုင် ရာမှာလည်း မတောက်ပဘူး။

မိသားစုတစ်စုရဲ့ တစ်နေ့ဝင်ငွေဟာ မိသားစုတစ်စုရဲ့နေ့စဉ် အသားစားနှုန်းကို ယေဘုယျ ချတွက်ကြည့်လိုက်လို့ ရတယ်။ ဒါကတော့ လူပိန်းနည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ မြင်သာထင်သာ အရှိဆုံးကိစ္စပါပဲ။ တစ်နေ့တစ်နေ့ တောတွေမှာ ပေါင်းပေါက်တယ်၊ ကွမ်းခူးတယ်၊ လယ်စိုက်တယ်၊ စပါးရိတ်တယ်၊ လယ်ထွန်တယ်ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့နေ့စားခ ဘယ်လောက်ရတယ်လို့ ခင်ဗျားသိထားသလဲ။ ယောက်ျားလေးဆို ဘယ်လောက်ရလဲ။ မိန်းကလေးဆိုရင် ဘယ်လောက်ရလဲ။ မြို့နံဘေးက ဆင်ခြေဖုံး ရပ်ကွက်တွေမှာ နေထိုင်ပြီး နေ့စဉ် ထမင်းချိုင့်လက်က စွဲပြီး မြို့ထဲကို ကူလီထမ်းရတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ ဆိုက်ကားနင်းတဲ့လူတစ်ယောက်၊ လက်သမားလုပ်တဲ့လူတစ်ယောက်၊ ပန်းရံလုပ်တဲ့လူတစ်ယောက်၊ အုတ်သယ် ကျောက်သယ် မဆလာမွှေနေရတဲ့ မိန်းမတစ် ယောက်ရဲ့တစ်နေ့ လုပ်ခ ဘယ်လောက်ရတယ်လို့ ခင်ဗျား သိထားသလဲ။

နေ့လယ်နေ့ခင်းမှာ သူတို့ ချိုင့်ကို ဖွင့်ပြီး ထမင်းထုပ်ကို ဘယ်လို ဖွင့်စားသလဲဆိုတာကို ခင်ဗျား လေ့လာဖူးလား။ ဒီနေ့တော့ ဒီလောက်ပဲ.... နောက်နေ့မှာ ဆက်ပြောကြမယ်....

ည ၈ း ၂၈

၂၈ ၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၉

ထားဝယ်မြို့။

❒

pm;aomufypJ(2)

၂၉၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၉

လူတစ်ယောက်ရဲ့စားသောက်ပုံစနစ် ဘယ်လောက်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား အမြင် ပြောပါဦး။

တကယ်တော့ ခင်ဗျားက ဒီမေးခွန်းကို ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကို သွားမေးသင့်တာ။ ကျွန်တော့်ကို မမေးသင့်ဘူး။ ခင်ဗျား ဘာလို့ ကျွန်တော့်ကို မေးသလဲ….။

ဆရာဝန်က ဆေးပညာရှုထောင့်နဲ့ ကျန်းမာရေး ရှုထောင့်က ဖြေလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ခင်ဗျားကတော့ အဲသည်လို ဟုတ်မယ် မထင်ဘူး။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုကြည့်တဲ့ ထောင့်ကနေ ဖြေမယ်လို့ ယူဆလို့ ဒီမေးခွန်းကို မေးတာပဲ။

ဟုတ်ပြီဗျာ…ဒါဆိုရင် ကျွန်တော့်အမြင်ကို ပြောချင်တယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ နေ့စဉ် စားသောက်မှုမှာ အခြေခံ စံ(၃)ချက်နဲ့ စားသောက် သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ နံပါတ် (၁) အသီးအရွက် အသားငါး နို့ ကြက်ဥ စတာတွေကို မျှမျှတတ စားသုံးသင့်တယ်၊ အလွန်အကျွံ မစားသင့်ဘူး။ ဒါက တစ်ချက်။ နောက် နံပါတ် (၂)က လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် စားသင့်တယ်။ ဒီနေ့ စားရမယ့်အစာကို ဒီနေ့စား၊ နောက်နေ့မှာ မစားနဲ့။ ဒါက ကျွန်တော့် အယူအဆ။ တတ်နိုင်သရွေ့ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် စားနိုင်တာက လူကို ပိုကျန်းမာစေတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ နောက်နံပါတ် (၃)အချက်က ပူပူနွေးနွေးစား။ ပူပူနွေးနွေး ချက်ပြီး ပြုတ်ပြီးသားကို ပူပူနွေးနွေးစားတဲ့အခါ အာဟာရဓာတ်လည်း ပိုရသလို၊ ဩဇာဓာတ်လည်း

မပျယ်ဘူးလို့ ထင်တယ်။ ဆရာဝန်တွေကတော့ ဒါကို ပိုရှင်းပြနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်က ယေဘုယျပဲ ပြောနိုင်တာပါ။

အာဟာရပြည့်ပြည့်စားနိုင်တဲ့ လူတစ်ယောက်ချင်းစီဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဘယ်လို သက်ရောက်မှုပေးနိုင်လို့လဲ။

ပေးနိုင်တာပေါ့ဗျာ။ အများကြီးပေးနိုင်တာပေါ့။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ဆိုတာ ပညာနဲ့ကျွမ်းကျင်မှုအပေါ်မှာ အခြေခံတာလေ။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်က တိုင်းတာတဲ့ စံပေတံ (၃) ချက်ရှိတယ်။ လူသားဖွံ့ဖြိုးမှု ညွှန်းကိန်း ကိုတိုင်းတာ။ နံပါတ် (၁)က စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းနဲ့ တိုင်းတယ်။ နံပါတ်(၂)က လူနေမှု အဆင့်အတန်းနဲ့ တိုင်းတယ်။ နံပါတ်(၃)က အသက်ရှည်မှုနှုန်းနဲ့ တိုင်းတယ်။ ဒီသုံးချက် မရှိရင် လူသားဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိဘူးလို့ ပြောလို့ရတယ်။ အဲသည့်အထဲမှာပါတဲ့ အသက်ရှည်မှုနှုန်းဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ကျန်းမာသန်စွမ်းခြင်းနဲ့ တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေတဲ့ ကိစ္စပေါ့။ လူမျိုး တစ်မျိုးဟာ ချိနဲ့နေရင် ဘယ်လိုလုပ် လူ့အဖွဲ့အစည်းကောင်းဖြစ်တော့မလဲ။ တစ်ဦးချင်းရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ ကျန်းမာသန်စွမ်းမှု၊ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုတာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း ရှိတယ်။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ··တဲ့။ လူ့ရဲ့ရုပ်ဟာ ဒီအချက် (၄)ချက်ပေါ်မှာ မှီတည်ထားတယ်။ ရုပ်မှာ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ် ရှိတယ်။ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်ရှိတယ်။ ဥတုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်ရှိတယ်။ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်ရှိတယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် မစားသောက်ရဘူး၊ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် မစားရဘူး၊ ပူပူနွေးနွေးမစားရဘူး၊ အဆီဩဇာ ဓာတ်ပြည့်ပြည့်ဝဝ မစားရဘူး၊ ဝဝလင်လင် မစားရဘူး၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း မစားရဘူးဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ် ကျန်းမာတော့မလဲ။ ဒါဆိုရင် ရုပ်ဓာတ်တွေလည်း ကျဆင်းလာပြီ။ ရုပ်ဓာတ်တွေ ကျဆင်းရင် နာမ်ဓာတ်တွေလည်း မှေးမှိန်တော့တာပဲ။ စိတ်ထောင်းရင် ကိုယ်ကျေ၊ စိတ်ပျို့တော့ ကိုယ်နုဆိုတဲ့ စကားရှိတယ် မဟုတ်လား။ ရုပ်နဲ့စိတ်ဟာ ဆက်စပ်နေတယ်။ စိတ်လန်းရင် ရုပ်လန်းနေတယ်။ ရုပ်ကျရင် စိတ်ပါကျလာတယ်။ အပြန်အလှန် အမှီသဟဲ ပြုနေတာပဲ။ ဒါ့ကြောင့် တိုင်းပြည်မှာ ရုပ်ဓာတ်တွေ ကောင်းနေရင် တိုင်းပြည်ထဲက ပြည်သူတွေ အသိဉာဏ်မြင့်မားဖို့ အထောက်အကူပြုတယ်။ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်နိုင်ဖို့ အပံ့အပိုးဖြစ်တယ်။ အလုပ်အကိုင်တွေကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်လုပ်နိုင်မယ့် ခန္ဓာကိုယ်ကြံ့ခိုင်သန်မာမှု ရှိလာမယ်။ ဒါဆိုရင် တိုင်းပြည်ရဲ့ လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ဟာ အထောက်အကူ ကောင်းရမယ်။ တိုင်းပြည်တွင်းက လူတွေဟာ ရုပ်အားဖြင့် ရှုနာရှိုက်ကုန်းတွေ ဖြစ်နေမယ်၊ ချိနဲ့အားပျော့နေမယ်၊

မွဲခြောက် ပိန်လိန်နေမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အတွက် အထောက် အကူဖြစ်ပါတော့မလဲ။

ခင်ဗျား မြန်မာပြည်အကြောင်း ဆက်စပ်ပြီး ပြောပါဦး။

မြန်မာပြည်အကြောင်းကတော့ ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးထောင်ပဲ။ ရှေးယခင်က လူတွေက ခေတ်ပေါ်အစား အသောက်တွေကို များများစားစားတော့ မစားနိုင်ကြဘူး။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း မဖြစ်သေးတဲ့ခေတ်မှာလည်း ကြီးပြင်းခဲ့တယ်။ နယ်စပ်မျဉ်းတွေကို ပိတ်ထားတဲ့ခေတ်မှာလည်း ကြီးပြင်းခဲတော့ ကမ္ဘာ့စားသောက်ပုံ ယဉ်ကျေးမှုက နိုင်ငံတွင်း ကို ဝင်မလာနိုင်သေးဘူး။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ကုန်တံဆိပ်တွေ ပြည်တွင်းကို ဝင်လာတာ ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး။ ပြဿနာက နယ်စပ်မျဉ်းကို ဖောက်ပြီးဝင်လာတဲ့ ပေါချောင်ကောင်း ကုန်စည်တွေက မြန်မာပြည် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဒုက္ခပေးနေတာလို့ မြင်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးခြောက်နှစ်လောက်က ကြားလိုက်တယ်မလား။ တရုတ်ကနေ သွင်းလာတဲ့ နို့မှုန့် တွေထဲမှာ မယ်လမင်းဓာတ်တွေ ပါနေတာလေ။ မြန်မာပြည်အစိုးရဟာ စားသောက်မှု စိစစ်ရေးကို မလုပ်နိုင်ဘူး။ လုပ်လည်း မလုပ်သေးဘူး။ လုပ်နေတယ်ဆိုရင်တောင် နိုင်ငံ လုံးချီ သက်ရောက်တဲ့ လုပ်ဆောင်မှုထွက်မလာဘူး။ စားသောက်ကုန်တွေကို စိစစ်တဲ့ ဌာနဆိုင်ရာတွေဟာ လာဘ်စားပြီး မှတ်ပုံတင်တွေ လိုင်စင်တွေ ထုတ်လုပ်ခွင့်တွေ ထုတ် ပေးကြတယ်။ ကုန်သွယ်ခွင့် ရောင်းချခွင့်တွေ ပေးကြတယ်။ ဈေးကွက်ထဲမှာ ရှောင်တခွင် စစ်ဆေးမှုတွေလုပ်ပြီး အရေးယူတယ်ဆိုတာ မကြားရဘူး။ ကြားရတွေ့ရရင်လည်း ယောင်ပြပဲ။ ဟန်ပြပဲ။ အဖြစ်ပဲလုပ်တယ်။ ဒါတွေကို ပြောရင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတို့၊ ဥပဒေတို့ ဆိုတာတွေကို လွှဲချပြီး ဆင်ခြေ ပေးနေတော့တာပဲ။ ဒီလို ကိစ္စမျိုးတွေဟာ တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်မှာရော ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှာရော မူဝါဒစားပွဲပေါ်ကို ရောက်မလာ ဘူး။ ဒီလူကြီးတွေနဲ့တော့ ရောက်လာနိုင်စရာလည်း အကြောင်းမရှိဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပြဿနာကို ပြဿနာလို့ မမြင်လို့ပဲ။ မြင်အောင်လည်း မကြည့်ဘူး။ ကြည့်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။ မြင်တယ်ဆိုရင်တောင် ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ။ အရေးပေါ်အဆင့် အရေးကြီး အဆင့်ထဲကို ရောက်နေတယ်လို့ကို မထင်ဘူး။ နောက်မှ တဖြည်းဖြည်းလုပ်ရမယ့် ကိစ္စ လို့ပဲ ထင်နေကြတယ်။ လုပ်ရကောင်းမှန်း သိရင်တောင် စီးပွားရေးသမားကို မလွန်ဆန်နိုင်လို့ သတ္တိမရှိပြန်ဘူး။ နောက်ပိုင်း ပိုဆိုးမယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ နိုင်ငံရေး သက်တမ်းရင့်လာရင်

စီးပွားရေးသမားနဲ့ နိုင်ငံရေးသမားဟာ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ပင်းစားကြတော့မှာပဲ။ ဒါကို ပြည်သူက မထိန်းနိုင်ရင် လုပ်စားတာ ထပ်ခံရမှာပဲ။

Food Security ဆိုတဲ့ ဟာကို ခင်ဗျား နားလည်သလောက် ရှင်းပြပါဦး။ ကျွန်တော်ရှင်းပြရင် နည်းနည်းရှည်ကောင်းရှည်နေမယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒါကို နောက်နေ့မှ ဆက်ပြောမယ်ဗျာ...

ည ၁၁ း ၁၂

၂၉၊ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၉။

ထားဝယ်မြို့။

❐

pm;aomufypkH(43)

၃၀ ၊ အောက်တိုဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။

မနေ့က မပြောလိုက်တဲ့ Food Seucrity အကြောင်းပြောပါဦး… အစားအသောက်လုံခြုံရေး အကြောင်းပေါ့။

အင်း … ခင်ဗျား ပြောသလို အစားအသောက် လုံခြုံရေးဆိုရင်တော့ အသောက် လုံခြုံရေးကို အဓိကပြောရမယ် ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယောကျ်ားတွေ အမြဲတမ်းကြုံနေရတဲ့ အရက်ယမကာတွေတောင် အတုတွေများနေတယ် ဆိုတော့ကား…ဟား….ဟား… ဟား….။ Food Security ကို အစားအစာ လုံခြုံရေးလို့ ပြောင်းပြောလိုက်မယ်ဗျာ။

ကဲ… ခင်ဗျား မနောက်တော့နဲ့ ဖြေတော့…။

Food Security လို့ ခေါ်တဲ့ စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံရေးပညာ လေ့လာမှုဘာသာရပ်မှာ ကျွန်တော် လေ့လာခဲ့ဖူးတယ်။ လူသားတိုင်းဟာ အချိန်တိုင်းမှာ လုံလောက်တဲ့ လုံခြုံတဲ့ အာဟာရပြည့်ဝတဲ့ အစားအစာကို ရရှိနိုင်တဲ့ အခြေအနေဖြစ်ရမယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ၊ လူမှုရေးပိုင်းအရ၊ စီးပွားရေးအရ ကျန်းမာတဲ့ ဘဝရှင်သန်မှု အတွက် အထောက်အကူဖြစ်တဲ့ အစားအစာ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးရမယ်။ ဒါကို Food Security လို့ ယေဘုယျ သတ်မှတ်လို့ရတယ်။ FAO လို့ ခေါ်တဲ့ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ကြီးက ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်လည်း ရှိတယ်။

အစားအစာလုံခြုံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချက် (၄) ချက်ကို ပြောချင်တယ်။ ရနိုင်ရမယ်၊ ယူနိုင်ရမယ်၊ သုံးနိုင်ရမယ်၊ တသတ်မတ်တည်းဖြစ်ရမယ်…ဒီလေးချက် ဖြစ်ပါတယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ နေ့စဉ်အစားအစာကို အလွယ်တကူရနိုင်တဲ့ လက်လှမ်းမီတဲ့ အခြေအနေမှာ ရှိရမယ်။ ဒါက နံပါတ်တစ်အချက်။ နောက်တစ်ချက်က မြင်သာ မြင်ရ မစားရ၍ ဆိုတာ မဖြစ်ရဘူး။ မြင်ရတဲ့ အစားအစာကို ယူနိုင်ခွင့်၊ သုံးနိုင်ခွင့် ရှိရမယ်။ သုံးနိုင်ခွင့်ရနိုင်ခွင့်ကလည်း ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း မဖြစ်ရဘူး။ ပြတ်တစ်လှည့် ငတ်တစ်လှည့် မဖြစ်ရဘူး။ အစဉ်တစိုက် စားသောက်သုံးဆောင်ခွင့် ရရမယ်။ ဒါဟာ လူတိုင်းရဲ့နေ့စဉ်စားသောက်ရေးအတွက် အရေးကြီးတဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ အခြေခံလိုအပ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ အခွင့်အရေးအရ ရပိုင်ခွင့်ဆိုတာ ရှိတယ်။ လူဟာ စားရရုံနဲ့ မလုံလောက်ဘူး။ ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ စားသောက်နေနိုင်ရမယ်။ လူ့အဆင့်အတန်းနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ စားသောက်မှုပုံစံ ရှိရမယ်။ ဒါဟာ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ဆိုတယ်။ အစားအစာ ထုတ်လုပ်သူဟာ စားသုံးသူအတွက် သူ့ထုတ်ကုန်ကို တာဝန်ခံမှု ရှိရှိနဲ့ ထုတ်လုပ်တာဖြစ်ရမယ်။ အစားအစာ ထုတ်လုပ်သူ၊ စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းရှင်ဟာ သူကပ်ထားတဲ့ တံဆိပ်ကို လေးစားမှု ရှိရမယ်။ ထုတ်ချင်တဲ့တံဆိပ်ကို ကပ်ထုတ်ပြီး သူရောင်းတဲ့ အစားအစာရဲ့ နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးကို တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု မရှိတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေကို အရေးယူရမယ်။ ပညာရှင်တွေက ဘယ်လောက်ထိတောင် စဉ်းစားသလဲဆိုတော့ အစားအစာ ထုတ်လုပ်တဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဧရိယာ၊ စက်ရုံဧရိယာ ပိုင်းထိတောင် စဉ်းစားတယ်။ အစားအစာ ထုတ်လုပ်တဲ့အခါမှာ တိရစ္ဆာန်တွေကို အဓမ္မညှဉ်းပန်းပြီး ထုတ်လုပ်တဲ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်တွေကို လက်မခံဘူး။ စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေမှာ လူအများစားသောက်ကုန်အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေတဲ့ အလုပ်သမားတွေအပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်တာ၊ မမျှတတာတွေကို လက်မခံဘူး။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ကမ္ဘာမြေကြီးကို ထိခိုက်စေတဲ့ အစားအစာ ထုတ်လုပ်မှုတွေကို လက်မခံဘူး။ ဒါတွေအထိတောင် စဉ်းစားတယ်။ ဒီကဏ္ဍကတော့ ပြောရင် ပြောသလောက် ကျယ်တယ်။ အစားအစာကို အခြေပြုပြီးတော့ လူတွေရဲ့ ကျန်းမာရေးကိစ္စ၊ လူတွေရဲ့ လူမှုရေးအဆင့်အတန်းနဲ့ စီးပွားရေးအနေအထားတွေအထိ ဆက်သွယ်ပတ်သက်နေတဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ခြုံပြီးပြောရင်တော့ လူတွေရဲ့လူမှုစီးပွားအခြေအနေတွေ နဲ့ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်တယ်။

မြန်မာပြည်ရဲ့စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ခင်ဗျား ပြောစမ်းပါအုံး....

မြန်မာပြည်ရဲ့စိုက်ပျိုးရေးဟာ ပထဝီမြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထားပေါ် မူတည်နေတယ်။ အကြမ်းဖျင်းခွဲရရင် (၃) မျိုးခွဲလို့ ရမယ် ထင်တယ်။ နံပါတ် (၁) ကုန်းမြင့်တောင်တန်းဒေသ။ နံပါတ် (၂) မြစ်ဝှမ်းမြေပြန့်ဒေသ နဲ့ နံပါတ် (၃) မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွေဆိုပြီး ပြောလို့ရမယ်ထင်တယ်။ ဒေသရဲ့မြေမျက်နှာပြင် အနေအထားအလိုက်စိုက်ပျိုးရေးပုံစံတွေ မတူဘူး။ စိုက်ပျိုးတဲ့ သီးနှံအမျိုးအစားတွေ မတူဘူး။ မြေဆီသြဇာခမ်းခြောက်လာတဲ့ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း အညာဒေသတွေမှာ ဓာတ်မြေသြဇာ သုံးစွဲမှုပိုမြင့်မယ်ထင်တယ်။ တောင်ပေါ် တောင်တန်းဒေသ စိုက်ပျိုးရေးတွေ မှာလည်း ဓာတ်မြေသြဇာသုံးစွဲမှုကမရှိဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ သူ့လည်း နည်းတဲ့အတိုင်းအတာတော့ ဖြစ်ဟန် မတူဘူး။ အကြောင်းကတော့ ဒါတွေကို ဝယ်ဖို့က လွယ်ကူတဲ့ အခြေအနေမှာ ရှိနေပြီ။ ဥတုရာသီအခြေအနေကလည်း ဓာတ်မြေသြဇာ မသုံးရင် မရနိုင်တဲ့ အခြေအနေကို ရောက်လာလို့လည်းဖြစ်မယ်။

မြန်မာပြည်ရဲ့ဓာတ်မြေသြဇာသုံးစွဲမှုဟာ နယ်စပ်မျဉ်းတွေကိုဖောက်ပြီး ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းတွေ တွင်ကျယ်လာတဲ့ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်း ပိုများတယ်။ ဟိုးယခင်တုန်းကတော့ဓာတ်မြေသြဇာ ထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံတွေဟာ မြန်မာပြည်တွင်းမှာလည်း သိပ်မရှိဘူး။ လယ်ယာသုံးပစ္စည်းတွေလည်း ပြည်တွင်းက ပြည်ပကနေမှာပြီး သုံးစွဲခွင့်မရဘူး။ သမဝါယမစနစ်နဲ့ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို မောင်းနှင်ခဲ့တဲ့ အချိန်မှာ အဲသည်လိုဖြစ်တာ။ ခုနောက်ပိုင်းတော့ ဓာတ်မြေသြဇာတွေဟာ အမျိုးမျိုးဝင်နေတယ်။ ပြည်တွင်းက ဓာတ်မြေသြဇာကုမ္ပဏီတွေလည်း ရှိလာတယ်။ ပြည်ပက ဓာတ်မြေသြဇာတွေလည်း အလုံးအရင်းဝင်လာတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးမှာ ပိုးသတ်ဆေးတွေ သုံးစွဲတာ၊ ပေါင်းသတ်ဆေးတွေ သုံးစွဲတာ၊ ဓာတ်မြေသြဇာသုံးစွဲတာ စတာတွေ များလာတယ်။ နောက်ဆုံး အသီးအနှံထုပ်ပိုးမှုမှာရေရှည်ခံအောင် လုပ်တဲ့ဆေးတွေ သုံးလာတယ်။ အသီးတွေမှည့်ဖို့ ငှက်ပျောသီးလိုဟာမျိုးတွေမှာ ဆေးစိမ်တာတွေ လုပ်လာတယ်။ တချို့ဆို အရောင်လှအောင်ဆိုပြီး ဆေးထိုးထည့်တာ၊ ဆေးစိမ်တာတွေကိုတောင် လုပ်လာကြတယ်။

စားသုံးမှုမြင့်လာတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြည်တွင်းစိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်တွေ ရှိသလို၊ ပြည်ပက တင်သွင်းလာတဲ့ အသီးအနှံတွေလည်း အများကြီးရှိတယ်။ ဥပမာ တရုတ်နဲ့ထိုင်းက အများဆုံးဝင်တယ်။ ထိုင်းက အသီးအနှံတွေကို စည်သွပ်ထားတဲ့ဟာတွေဝင်တယ်။ တရုတ်ကတော့ ကုန်ကြမ်းသွင်းပြီး ကုန်ချော ပြန်ရောင်းတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ

တရုတ်ကနေ လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွေတောင် ရှိနေပြီ။ ဖရဲ၊ သခွားနဲ့ တစ်ရှူး ငှက်ပျောစိုက်ခင်းတွေကို တရုတ်တွေ ကြီးစိုးထားတယ်။ ဒါဟာ တရား ဥပဒေ စိုးမိုးမှုနည်းတာအပြင် စိုက်ပျိုးရေးမူဝါဒ ညံ့ဖျင်းတာလည်းပါတယ်။ မြန်မာတွေ ညံ့တာလည်းပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ မက်လုံးကို သတ်လိုက်တဲ့ ဖြစ်ရပ်ကြီးရဲ့ နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးတွေလို့ ပြောလို့ရမယ်။ တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှုနိမ့်တာကြောင့် ပြည်သူတွေရဲ့နေ့စဉ် စားသောက်မှုတွေမှာ အန္တရာယ်ရှိတာတွေ ဖြစ်လာတာ အတော်များ တယ်။ ဒါကိုလည်း အသေးစိတ် ထပ်ပြောရမယ်။ အစားအစာ လုံခြုံရေးလို့ ပြောရင် စိုက်ပျိုးရေးတစ်ခုတည်းကို အခြေခံတာ မဟုတ်ဘူး။ တခြားကဏ္ဍတွေလည်း ပါဝင်နေ တယ်။ ဥပမာ- စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံတွေ၊ အစားအစာရောင်းချရေး၊ သိုလှောင်ရေး ကိစ္စတွေ၊ မွေးမြူရေးတွေ၊ စားသောက်ကုန်အတွက် သုံးတဲ့ ဓာတုဆေးဝါး လုပ်ငန်းတွေ၊ သစ်တောကဏ္ဍ၊ ငါးဖမ်းခြင်း၊ တင်ပို့ရောင်းချခြင်း … စတဲ့ ကိစ္စတွေ အားလုံးပါဝင်နေတယ်။

စားသောက်ကုန် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချတဲ့ စက်ရုံတွေကိစ္စကို အကြမ်းဖျင်း ပြောပြ စမ်းပါဦး…

စက်ရုံတွေကိစ္စကို ပြောရရင် သာမန်ပြည်သူလူထုဘက်ကနေကြည့်တဲ့ အမြင်နဲ့ပဲ ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က စားသောက်ရေးကဏ္ဍမှာ စပယ်ရှယ်လစ်လည်း မဟုတ် ဘူးလေ။ ဒီတော့ ပထမဆုံးပြောချင်တာက စက်ရုံတစ်ရုံဟာ ကိုယ်ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ စားသောက်ကုန်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကုန်ပစ္စည်း အမှတ်တံဆိပ်ကို ဘယ်လောက် လေးစားသလဲ၊ တန်ဖိုးထားသလဲ ဆိုတာကို အရင်မေးရမယ် ထင်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဒီနောက်ပိုင်းမှာ ကိုယ့်အမှတ် တံဆိပ်တစ်ခုတည်းနဲ့ ထိုးဖောက်တာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုဟာ အမှတ်တံဆိပ်များစွာနဲ့ စားသောက်ကုန်တွေကို ထုတ်လုပ်လာတယ်။ ဒါဟာ ကျင့်ဝတ် ဖောက်ပြန်ဖို့အတွက် အခွင့်အလမ်းဖြစ်တယ်။ စီးပွားရေးသမားဟာ အမှတ်တံဆိပ်ကို စားသုံးသူ ယုံကြည်မှုရအောင်လုပ်ဖို့ ခက်တယ်။ လူအများက အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုကို ယုံကြည်တယ်ဆိုတာ တော်ရုံမလွယ်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် အရင်းအနှီးနည်းနည်းနဲ့ စားသောက် ကုန်တွေကို ထုတ်လုပ်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ တစ်ဖက်ကလည်း များများရောင်းချနိုင်ရေးအတွက် စဉ်းစား ကြတယ်။ စီးပွားရေးသမားအတွက် နောက်ဆုံးပန်းတိုင်ကတော့ အမြတ်အစွန်း ရရှိရေးပဲဖြစ်တယ်။

အမြတ်အစွန်းအတွက် ဦးစားပေးပြီးတော့ စားသောက်ကုန်တွေကို ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းကနေ တံဆိပ်အမျိုးမျိုးနဲ့တပ်ပြီး ထုတ်ခြင်းရဲ့ ဆိုးကျိုးက ပြည်သူတွေမှာ သက်ရောက်တော့တာပဲ။ ကုမ္ပဏီတစ်ခု တံဆိပ်တစ်မျိုးနဲ့ပဲ ထုတ်လုပ်မယ်ဆိုရင် အဲသည့်တံဆိပ်အပေါ် လူတွေယုံကြည်မှုပျက်သွားရင် ကုမ္ပဏီလည်းပျက်သွားမှာပဲ။ ဒီတော့ တံဆိပ်ကို အပျက်စီးခံနိုင်တယ်၊ ကုမ္ပဏီကို အပျက်စီးမခံနိုင်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် တံဆိပ်တစ်ခုဟာ စားသုံးသူအကြားမှာ နာမည်ပျက်သွားရင် နောက်တံဆိပ်တစ်ခုနဲ့ပဲ ဒီစားသောက်ကုန်ကို ပြန်ထုတ်မှာပဲ။ ဒီလိုနဲ့ တံဆိပ်အမျိုးမျိုးတပ်ပြီး အဆိပ်ပါဝင်မှုမြင့်တဲ့ အစားအစာတွေကို ပြည်သူတွေ စားသောက်ကြရတယ်။

တစ်ဖက်မှာလည်း တိုင်းပြည်ရဲ့ လူမှုစီးပွားအခြေအနေအပေါ် မူတည်တာပေါ့။ တိုင်းပြည်က ဆင်းရဲတဲ့အခါမှာ ပေါပေါပဲပဲပဲ စားသောက်နိုင်တယ်။ ပေါချောင်ကောင်းကို မျှော်ရတယ်။ ဒီတော့ ဈေးပေါပေါနဲ့ ခံတွင်းလိုက်တဲ့ အစားအစာတွေကို ရွေးစားတယ်။ လူထုကတော့ ဈေးပေါတာနဲ့ ခံတွင်း လိုက်တာပဲသိတယ်။ တံဆိပ်တွေ ဘာတွေကိုမသိဘူး။ နားမလည်ဘူး။ စိတ်လည်း မဝင်စားဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့က ဆင်းရဲတယ်လေ။ ဒါက တစ်ချက်။

နောက်တစ်ခုကတော့ စားသောက်ကုန်တွေကို ထုတ်လုပ်တဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုပါဝင်ပစ္စည်းတွေ သုံးသလဲဆိုတဲ့ကိစ္စ။ သိပ်မကြာခင်နှစ်ပိုင်းက ပြည်ထောင်စုအစိုးရက သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်တာ ရှိတယ်။ ကုန်ပစ္စည်းတွေရဲ့ ထုတ်ပိုးမှုပေါ်က အညွှန်းစာတွေကို မြန်မာလိုလုပ်ဖို့။ ဒါကလည်း အနည်းအကျဉ်းပဲ မြင်တွေ့နေရသေးတယ်။ တော်တော်များများက မလိုက်နာဘူး။ လိုက်နာအောင် အရေးယူတာ စစ်ဆေးတာလည်း မရှိဘူး။ အရေးယူတာ စစ်ဆေးတာ ရှိရင်လည်း စီးပွားရေးသမား၊ စက်ရုံပိုင်ရှင်က လာဘ်ထိုးပြီး ဖြေရှင်းလိုက်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာလိုအညွှန်းစာတွေနဲ့ ဖော်ပြထုတ်ပိုးတာတွေကိုတော့ အရင်ကထက်စာရင် များများတွေ့လာရပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒီမှာတင် ရပ်နေလို့ မရသေးဘူး။ ဒီစားသောက်ကုန်တွေကို အရည်အသွေးစစ်ဆေးဖို့ တာဝန်ရှိသေးတယ်။ မြန်မာ ပြည်မှာ အစားအသောက်အရည်အသွေး စိစစ်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ အရင်းအမြစ်မရှိဘူး။ လူ့အရင်းအမြစ်လည်း နည်းတယ်။ ပြည်သူတွေအတွက် အရည်အသွေးပြည့်တဲ့ အစားအစာ စိစစ်ရေးတွေ လုပ်ဖို့အတွက် ဘတ်ဂျက် ချထားတာတွေတော့ ရှိတယ်။ ဒါက နည်းတယ်။ မလုံလောက်ဘူး။ လက်တွေ့မှာ ထိရောက်မှုရှိရှိ ပေါ်လာတာ လုံးဝမတွေ့ရသေးဘူး။

အစိုးရဘက်မှာ စဉ်းစားဆွေးနွေးထားတာ ရှိကောင်းရှိမယ်။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာ ဘာမှ အကောင်အထည်ပေါ်မလာဘူး။

အစားအသောက် အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းတွေကို လွတ်လပ်ပြီး ကျွမ်းကျင်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းအဖြစ်၊ ကော်မတီအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုတယ်။ ပြည်ပကနေဝင်လာတဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေကို စည်းမျဉ်းနဲ့မညီရင် ဘန်း (Ban) တာတွေ လုပ်ရမယ်။ နာမည်ဆိုးစာရင်း ကြေညာပြီး ပြည်သူတွေကို မသုံးစွဲဖို့ တိုက်တွန်း လှုံ့ဆော်တာတွေ လုပ်ရမယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း စီးပွားရေးသမားအချင်းချင်း အင်အားချိန်နဲ့အောင် ကစားကွက် ထွင်တာတွေ မလုပ်အောင်တော့ သတိထားရမယ်။ ကိုယ်မလိုလားတဲ့ ပြိုင်ဘက်ကို တို့မီးရှို့မီးလုပ်တာတွေလည်း ရှိလာနိုင်တာပဲ။ ဒါတွေကိုလည်း သတိထားပြီး လုပ်ရမယ်။ ခေတ်မီစက်ကိရိယာတွေ သုံးပြီး စစ်ဆေးတာတွေ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တွေနဲ့ စစ်တာတွေ၊ တွေ့ရှိရင်လည်း ထိရောက်စွာ အရေးယူတာတွေ၊ တစ်ဖက်ကလည်း နိုင်ငံရေးအရ စီးပွားရေးအရ ဘက်လိုက်တာတွေ ကင်းအောင် လွတ်လပ်တဲ့ အင်စတီကျူးရှင်းအဖြစ် ဖန်တီးထားတွေ လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ ထပ်ပြောရင် ထပ်ကျယ်သွားမယ်....။ ဒီလောက်ပဲ ပြောချင်သေးတယ်။

၃၀ ၊ အောက်တိုဘာ ၊ ၂၀၁၉ ။
ထားဝယ်မြို့။

❐

tjypfqdkwm

၇ ၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀။

အပြစ်ဆိုတာ ဘာလဲ။

❋ မလုပ်သင့်တာကို လုပ်ရင်လည်း အပြစ်ပဲ။

❋ လုပ်သင့်တာကို မလုပ်ဘဲ နေရင်လည်း အပြစ်ပဲ။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတွေဟာ မြန်မာတွေဟာ သီလလို့ ပြောရင်၊ မလုပ်သင့်တာတွေ မလုပ်မိဖို့ပဲ အာရုံစိုက်ကြတာများတယ်။ လူတော်တော်များများကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ မလုပ်သင့်တာကို မလုပ်ဖို့ ရှောင်ကြဉ်ကြပေမယ့် လုပ်သင့်တာကို လုပ်ဖို့လည်း ပျက်ကွက်တာ တွေ့ရတယ်။ ဒါဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ၊ နေသာသပ လေညာကဆိုတဲ့ အကျင့်ဒီဇိုင်းဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါဟာ ကောင်းတဲ့အပြုအမူတော့ မဟုတ်ဘူး။ ရှောင်ရန်/ဆောင်ရန်ဆိုတာ တွဲပြီး ရှိတယ်။ ရှောင်ရန်ကို ဂရုထားကြတာများပေမယ့်၊ ဆောင်ရန်ကျတော့ မေ့နေတတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အားနည်းချက်ဖြစ်လာတယ်။

အားလုံးကို ယေဘုယျခြုံကြည့်ရင်၊ မလုပ်သင့်တာကို ရှောင်ကြဉ်ကြတာထက်၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို မလုပ်ကြတာ ပိုများတယ်။ မသိဘူး၊ မရှိဘူး၊ မလုပ်ဘူးဆိုတာတွေပဲ များနေတယ်။ ဘူးတစ်လုံးဆောင် အိုတောင်မဆင်းရဲလို့ ဆိုရိုးရှိတယ် မဟုတ်လား။ ဒီ စကားပုံကပဲ အသက်ဝင်စွဲမြဲနေသလား မပြောတတ်။ ဘူးတစ်လုံး ဆောင်တော့၊ ဆင်းတော့ မဆင်းရဲဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘယ်တော့မှလည်း ပြောင်ပြောင်ရောင်ရောင် ချမ်းသာလာမှာ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေ အများကြီးရှိနေပါတယ်။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာ

တွေဆိုတာ သေချာမြင်အောင်ကြည့်ပြီး စေတနာထည့်ပြီး၊ ဉာဏ်ပါပါနဲ့ လုပ်ရမယ့် ကိစ္စတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတွေဟာ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နေကြတာများတယ်။ ဘာသိဘာသာနေကြတာများတယ်။ ခပ်ပေါ့ပေါ့နေကြတာ များတယ်။ မသိလိုက်မသိဘာသာနဲ့ အေးဆေးနေကြလွန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေမှာသာ အဲသည်လို ဘာသိဘာသာ နေနေကြတာ၊ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် စကားတင်းဆိုဖို့၊ အပြစ်ဖို့ဖို့၊ လက်ညှိုးထိုး ကဲ့ရဲ့ဖို့၊ ဆီလိုအပေါက်ရှာပြီး ဖောင်းထုဖို့တွေကတော့ လုံ့လရှိကြတယ်။ ဝီရိယထားလွန်းကြတယ်။

မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်တာတွေ မလုပ်ရုံနဲ့ တာဝန်ကျေတယ်လို့ ဆိုလို့မရဘူး။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေ လုပ်ထိုက်တာတွေကို မလုပ်ရင်လည်း အပြစ်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ရှေ့က လူကြီးသူမတွေရဲ့ အပြုအမူနဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ ဘဝမှာ မလုပ်သင့်တာတွေတော့ အထူးတလှယ် ရှောင်ကြဉ်သွားကြတယ်။ ဒါပေမယ့် လူတစ်ယောက် ဘဝမှာသော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်ရဲ့ နိုင်ငံသားကောင်း တစ်ယောက် အနေနဲ့သော်လည်းကောင်း လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့အလုပ်တွေကို မလုပ်ပဲ သေသွားကြတာ များတယ်။ ဒီလိုလူတွေဟာ၊ အပြစ်သား တွေအဖြစ် သေဆုံးကွယ်လွန်သွားကြတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ အပြစ်သား မဟုတ်ပေမယ့်၊ တန်ဖိုးအနဂ္ဃမြင့်မား လွန်းတဲ့ လူသားတွေလည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ဦးချင်းစီဟာ အပြစ်သားဘဝကနေ လွတ်ရုံနေထိုင် လိုက်ရုံနဲ့ တာဝန်ကျေ သွားတယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဟာ ဘဝရဲ့ အလုပ်တစ်ဝက်ပဲ ပြီးသေးတယ်။ လုပ်သင့် လုပ်ထိုက်တာတွေကိုလည်း လုပ်သွားရဦးမယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘိုးဘွားမိဘတွေကို ကြည့်ပါ။ သူတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အပြစ်ကင်းစင်ပြီး ရိုးသားကြတဲ့လူ တွေများပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်ကို မဖြစ်မနေ လက်ဆင့်ကမ်းရမယ့် အလုပ်တွေကိုတော့ ပီပီပြင်ပြင် တာဝန် မကျေကြတာများတယ်။ သူတို့ ဘဝမှာ ကိုယ်တိုင် အပြစ်သားဘဝကနေ မကောင်းမှုတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး မလုပ်သင့်တာတွေ မလုပ်ဖို့ စောင့်ထိန်းသွားကြပေမယ့်၊ ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်အတွက် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေ မလုပ်ဘဲ သေဆုံးကွယ်လွန် သွားကြတဲ့လူတွေဟာ အများကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအယူအဆနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် စဉ်းစားမိပါတယ်။ ဘဝဟာ မလုပ်သင့်တာတွေ မလုပ်ရုံနဲ့ ပြီးစီးမသွားဘူး။ လုပ်သင့်တာတွေကို လုပ်သွားရဦးမယ်။ လုပ်သင့်တာတွေ လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း၊ သေချာလေ့လာပြီး စူးစမ်းပြီး လေ့ကျင့်ပြီး

အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်သွားဖို့ လိုတယ်။ စေတနာထည့်ပြီး လုပ်သွားဖို့ လိုတယ်။ လူတော်တော်များများဟာ အပြစ်ကင်းတဲ့သူတွေတော့ ဖြစ်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးဟာ တာဝန်ကျေတဲ့လူတွေတော့ မဟုတ်ကြဘူး။ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်တယ်ဆိုရင် မှားနိုင်တယ်။ လွဲနိုင်တယ်။ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးနိုင်တယ်။ ဆုံးရှုံးနစ်နာနိုင်တယ်။ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ပြီဆိုရင် ဒီလိုအရာတွေ ကြုံနိုင်လို့ အပြစ်ဆိုတာလည်း တင်ခံရနိုင်တာပဲ။ မြန်မာတွေတော်တော်များများဟာ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ပြီဆိုရင် အပြစ်တင်ခံရမှာ သိပ်ကြောက်တယ်။ မှားမှာလည်း ကြောက်ကြတယ်။ လွဲမှာလည်း ကြောက်ကြတယ်။ ကိုယ့်ကို တစ်ယောက်ယောက်က ကဲ့ရဲ့မှာလည်း ကြောက်တယ်။ ဝေဖန်မှာလည်း ကြောက်တယ်။ လက်ညှိုးထိုးခံရမှာလည်း ကြောက်တယ်။ ဒီတော့ အလုပ်တော်တော်များများကို မလုပ်ကြပဲ၊ လက်ရှောင်နေကြတာ များတယ်။ ဘာတာဝန်ကိုမှ မယူ၊ ဘာအလုပ်ကိုမှ မလုပ်မှတော့ မှားစရာလည်း မရှိတော့ဘူး။ လွဲစရာလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဆုံးရှုံးစရာလည်း မရှိတော့ဘူး။ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဒါတွေ မရှိတော့ဘူးဆိုရင် အပြစ်ဆိုတာလည်း အတင်မခံရတော့ဘူး။ အပြစ်ဖို့လည်း မခံရတော့ဘူး။ ပကတိသန့်စင် သန့်ရှင်းတဲ့လူ၊ ခြောက်ပစ်ကင်းစင် သဲလဲစင်တဲ့လူဖြစ်သွားပြီ။ ဒါဆိုရင် လူဟာ တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ ဒါဟာမှားတယ်။ လုံးဝ မှားတယ်။

အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်လို့၊ တာဝန်တစ်ခုခုကို ယူလို့ အပြစ်တင်ခံရမှာ ကြောက်ပြီး အလုပ်ကိုရှောင်တာ၊ တာဝန်ကို ရှောင်တာဟာ ကောင်းတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ အမှားတွေ မလုပ်မိအောင်၊ ရှောင်တယ်လို့ ဆိုပြီး ဘာမှ မလုပ်ဖြစ်ကြတော့ဘူး။ ဘာမှ မလုပ်ဖြစ်မှတော့၊ ဘာမှလည်းဖြစ်လာစရာ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး။ တစ်ခုခု လုပ်နေမှ ၊ တစ်ခုခု ဖြစ်မှာပေါ့။ လူတွေဟာ မလုပ်သင့်တာတွေ မလုပ်မိအောင် ထိန်းသိမ်းကြရင်း၊ တာဝန်တွေ၊ အလုပ်တွေကို လက်ရှောင်နေကြတာများတယ်။ ဒီလိုနဲ့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘာကိုမှ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မလုပ်နိုင်ကြတော့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာတွေလည်း မလုပ်ဖြစ်တော့ဘူး။ လုပ်သင့်လုပ် ထိုက်တာတွေကို စွန့်စားပြီး မလုပ်မှတော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘာမှ လောကလောက်လားလား ဖြစ်ထွန်း မလာတော့ဘူး။ တော်တော်များများမှာ နောက်မြီးဆွဲဘဝနဲ့ပဲ ဇာတ်သိမ်း နိဂုံးချုပ်သွားကြတာများတယ်။

အလုပ်လုပ်ရင်တော့မှားမှာပဲ။ တာဝန်ယူမှတော့ လွဲတာ၊ မှားတာ၊ ချွတ်ချော်တာ၊ မအောင်မြင်တာ ရှိမှာပဲ။ ဒီလို ဖြစ်ရင် အပြစ်ပြောခံရတာ၊ ကဲ့ရဲ့တွန်းထိုးခံရတာတွေ ရှိမှာပဲ။ ဘယ်လိုပဲ ရှိရှိ၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာ မှန်ရင်တော့ စွန့်စားပြီး လုပ်ရမှာပဲ။

လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကိုလုပ်ရင်း မှားသွားတယ်၊ လွဲသွားတယ်၊ ထင်သလောက် မအောင်မြင်ဘူး၊ မဖြစ်မြောက်ဘူး ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်ရင် ပတ်ဝန်းကျင်က အပြစ်ဖို့တာလည်း ခံရနိုင်တာပဲ။ အပြစ်တင်တာလည်း ခံရနိုင်တာပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာလို့ နားလည်ထားရင် ဒါကို စွန့်စားပြီး လုပ်ရမယ်။ အများရဲ့ အထင်အမြင်ကို ဂရုမထားဘဲလုပ်ရမယ်။ ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်ဟာ စေတနာမှန်မှန်နဲ့ အကောင်းဆုံး လေ့လာအားထုတ်ပြီး ပြင်ဆင်လုပ်ကိုင်တာတော့ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီလိုဖြစ်တယ်ဆိုရင် ဘာကိုမှ ဂရုစိုက်နေစရာ မလိုဘူး။ လူတွေရဲ့ လေသံတွေဟာ လေထဲမှာပဲ ပျောက်ပျက်သွားမှာ။ အပြစ်တင်မှာ ကြောက်ပြီး ဘာကိုမှ မလုပ်ဘဲ မလုပ်ဘဲ၊ မရှုပ်၊ မပြုတ်ဘဲ နေနေတာထက်စာရင် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို စွန့်စွန့်စားစား ရဲရဲဝံ့ဝံ့ လုပ်လိုက်တာ ကောင်းပါတယ်။ ဒီလိုလူဟာ တန်ဖိုးရှိပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာတော့၊ အပြစ်တင်ခံရမှာ ကြောက်ပြီး ဘာလုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကိုမှ မလုပ်ဘဲ၊ နေသာသပ လေညာကဆိုတဲ့ အပြုအမူကို လက်ကိုင်ထားပြီး သေဆုံးသွားကြတဲ့ သူတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိပါတယ်။ လူတော်တော်များများဟာ အမှားတွေ လုပ်ပြီး သေသွားကြတာ ရှားပါတယ်။ မှားမှာကြောက်ပြီး၊ ဘာမှ မလုပ်ဘဲ ဘာသိဘာသာ နေပြီး သေဆုံးသွားကြတဲ့ လူတွေက အများကြီးပါပဲ။ ဒီနေ့ခေတ် လူတွေမှာ ပိုများတယ်လို့တောင် ထင်ရတယ်။ အကြောင်းကတော့၊ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ရင် အေးအေးနေ။ သွား မကူနဲ့၊ မကယ်နဲ့၊ ဝင်မပါနဲ့ ဆိုတဲ့လူတွေကလည်း အများသား။ ကျွန်တော့်ဆိုလိုချက်က၊ နေရာတကာ ဝင်ပါ၊ ဝင်ရှုပ်နေရမယ်လို့ မဆိုလိုဘူး။ လူတွေဟာ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် တစိုက်မတ်မတ်နဲ့ အကောင်းဆုံး လုပ်နေရမယ်။ ဒါပေမယ့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကောင်းအတွက် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့အလုပ်ကို တွေ့ရင်၊ ကိုယ်ကလည်း လက်တစ်ကမ်းမှာ လုပ်ဖို့ အခြေအနေဖြစ်ရင်၊ တတ်နိုင်သရွေ့ ဘာသာဘာသာ မနေဘဲ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အမြင်ကတော့ မြန်မာပြည်မှာ မလုပ်သင့်တာတွေကို လုပ်ပြီး သေသွားတဲ့ လူတွေထက် လုပ်သင့်လုပ် ထိုက်တာကို မလုပ်ဘဲ သေသွားတဲ့လူတွေက ပိုများတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

နံနက် ၀ း ၂၈

၇ ၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❐

tuefYowfudkbdk

၃၀ ၊ မေလ၊ ၂၀၂၀။

အရင်တုန်းက ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ 'အကန့်အသတ်' ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ထပ်ရေးချင်ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော် အရွယ်တစ်ခုရလာလို့ ထင်တယ်။ အကန့်အသတ်အကြောင်းကို ပိုတွေးမိတယ်။ ပိုစဉ်းစားမိတယ်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မှာတုန်းကတော့၊ အကန့်အသတ်ဆိုတာကို မတွေးမိဘူး။ အကန့်အသတ်ဆိုတာကို မစဉ်းစားမိဘူး။ ဒီစကားလုံးကိုလည်း မကြိုက်ဘူး။ ဘာလုပ်လုပ်ဖြစ်ရမယ်၊ လုပ်ရမယ်၊ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ မရအရ ဇွတ်တိုးရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်သာ ပြင်းပြခဲ့တယ်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်မှာ တက်ကျမ်းတွေ ဖတ်တော့ ဒီစိတ်တွေ ပိုရတယ်။ ဒီစိတ်တွေပိုဖြစ်ခဲ့တယ်။ အခုခေတ်မှာ၊ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွရေး စပီကာမင်းသားတွေ များများပြောလာ တာတွေ့ရတော့၊ လူငယ်တော်တော်များများလည်း ကျွန်တော့်လို ဖြစ်ခဲ့လိမ့်မယ် ထင်တယ်။

ဒါကလည်း သဘာဝကျပါတယ်။ လူဟာ အဖြစ်ပဲ တွေးမှ၊ အဖြစ်ပဲ ရှုမြင်မှ ဖြစ်ချင်စိတ်ပေါက်တာ။ လုပ်ချင်စိတ် ပေါက်တာ။ အောင်မြင်ချင်စိတ်၊ ကြီးပွားချင်စိတ် ဖြစ်တာ။ ဘာမှမလုပ်ချင် မကိုင်ချင်ဘဲ ပျင်းပြီး မှိန်းနေတဲ့ လူငယ် မဟုတ်တဟုတ်တွေ လည်း အများကြီးတွေ့လာရပါတယ်။ အိရောအိရော လတ်လျားလတ်လျားနဲ့ ရတဲ့ဟာလေးနဲ့ မှိန်းပြီး မှီးလိုက်နေတဲ့လူတွေထက်စာရင်၊ စိတ်အားတက်ကြွစရာတွေ ဖတ်ပြီး၊ နားထောင်ပြီး လုပ်ဖို့ကိုင်ဖို့ အားမွေးနေတဲ့ လူငယ်တွေက အပုံကြီး သာပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီနေရာမှာ

ကြဲလို့၊ အားပေးချင်တယ်။ လုပ်ချင်စိတ်ကိုင်ချင်စိတ်နဲ့ တက်တက်ကြွကြွ နိုးနိုး ကြားကြား ဖြစ်နေတာ သိပ်ကောင်းတယ်။ ဖြစ်တာ မဖြစ်တာ အပထားဦး၊ အောင်မြင်တာ မအောင်မြင်တာ အပထားဦး ပျင်းပြီး အိပ်နေ၊ ဂိမ်းနှိပ်နေတာထက် စာရင်တော့ အများကြီး သာတယ်လို့ ပြောချင်တယ်။

ဒီနေရာမှာလုပ်နိုင်တာ၊ ဖြစ်နိုင်တာတွေကို ရှေ့ရှုဖို့ အားပေးချင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အကန့်အသတ်နဲ့ပတ် သတ်ပြီးတော့ ထည့်စဉ်းစားဖို့လိုကြောင်း ပြောချင်တယ်။ အကန့်အသတ်ဆိုတာကို စဉ်းစားဖို့ လက်တို့တာဟာ ဝီရိယမှာ ဉာဏ်ထည့်ဖို့ ရည်ရွယ်လိုရင်းဖြစ်တယ်။ ဉာဏ်မပါတဲ့ လုံ့လဟာ အထမြောက်သင့်သလောက် မမြောက်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဉာဏ်နဲ့ဝီရိယကို ယှဉ်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဉာဏ်လို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ၊ တခြားသော ကိုယ်စားပြု အဓိပ္ပာယ်တွေ ရှိနေသေးတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ အကန့်အသတ်အကြောင်းကို ပြောချင်တယ်။

အကန့်အသတ်။ အကန့်အသတ်။ အကန့်အသတ်။

ဘယ်နေရာမဆို အကန့်အသတ် ထားရမယ်။ အကန့်အသတ် ရှိတယ်။ အကန့်အသတ်ဆိုတာ အထိန်းအထေ သဘောလည်းဖြစ်တယ်။ သတိလည်းဖြစ်တယ်။ ဒါကို နားလည်သင့်တယ်။

- ❋ အကန့်အသတ်ကို သိဖို့။
- ❋ အတိုင်းအတာကို သိဖို့။
- ❋ အတိုင်းအဆကို နားလည်ဖို့။

အကန့်အသတ်ထားရမယ်ဆိုတာ အကြောင်းအကျိုးကို ချင့်ချိန်ပြီးတော့၊ ဘယ်နေရာမှာ ငါ ရပ်ရမလဲဆိုတာကို နားလည်ဖို့ ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ငါ ရပ်ရမလဲ။ ဘယ်နေရာမှာ ငါ နောက်ဆုတ်ရမယ်၊ ဘယ်နေရာမှာ ငါ ရပ်လိုက်သင့်တယ် ဆိုတာကို နားလည်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အကန့်အသတ်မထားဘဲ တဇွတ်ထိုး ဇွတ်လုပ်နေတာ မဖြစ်စေရဘူး။ ဘယ်နေရာမဆို အကန့်အသတ်ထားရမယ်။ ဘယ်နေရာထိ ဆက်တိုးရမလဲ ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။

- ❋ ဘယ်နေရာမှာ ရပ်ရမလဲဆိုတာ နားလည်ရမယ်။
- ❋ ဘယ်နေရာမှာ အရှိန်လျှော့ရမလဲဆို တာ နားလည်ရမယ်။
- ❋ ဘယ်နေရာမှာ၊ ဘရိတ်အုပ်ရမယ်ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။
- ❋ ဘယ်အတိုင်းအတာအထိပဲ လုပ်ရမယ်ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။

✻ ဘယ်နေရာအထိပဲ လျှောက်ရမယ်ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။

✻ ဘယ်စည်းကို မကျော်ရဘူးဆိုတာ နားလည်ရမယ်။

အကန့်အသတ်ကို ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်အတိုင်းအတာအထိ ထားရမလဲဆိုတာ နားလည်ဖို့အတွက်၊ အကန့်အသတ်ကို သိရမယ်။ အကန့်အသတ်တွေဟာ အများကြီးရှိနေတယ်။

✻ ဝီရိယမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ ဉာဏ်မှာလည်း အကန့်အသတ် ရှိတယ်။

✻ ခင်မင်မှုမှာလည်း အကန့်အသတ် ရှိတယ်။

✻ ချစ်ခြင်းမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ ခွင့်လွှတ်နားလည်မှုမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ လိုက်လျောခြင်းမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ ယုံကြည်မှုမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ အချိန်အကန့်အသတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။

✻ ငွေကြေးအကန့်အသတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။

✻ လုပ်အားအကန့်အသတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။

✻ အရင်းအမြစ်မှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ ဈေးကွက်အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ အရေအတွက် အကန့်အသတ်ရှိတယ်။

✻ လူ့အကန့်အသတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။

✻ သဘာဝရဲ့ အကန့်အသတ်တွေ ရှိတယ်။

ဥပမာ

ဥပမာ – လူဟာ အသက် ၇၀ ကျော် ၈၀ ကျော်လောက်ထိ နေနိုင်ဖို့ ခက်တယ်။ လူ့သက်တမ်းမှာ အကန့်အသတ်ရှိတယ်။ ဒါကို နားလည်ဖို့ လိုတယ်။ လူဟာ တစ်နေ့မှာ၊ ဟင်းဘယ်နှခွက်နဲ့ စားနိုင်မှာလဲ။ ဟင်းခွက်ပေါင်း ၁၀၀ ရှေ့မှာ ချထားလဲ ဘယ်လောက်စားနိုင်မှာလဲ။ လူမှာ အကန့်အသတ်ရှိတယ်။ သန်း ၅၀ ကျော်လောက်ပဲ ရှိတဲ့ မြန်မာပြည်လိုနိုင်ငံမျိုးမှာ၊ မြန်မာဝတ္ထုစာအုပ် သန်းနဲ့ချီ ရောင်းရဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဈေးကွက်မှာ အကန့်အသတ်ရှိတယ်။ လူဟာ တစ်နေ့မှာ ၂၄ နာရီပဲ အချိန်ရတယ်။ အဲသည့်ထက်ပိုမရဘူး။ ဒါဟာ အကန့်အသတ်ဖြစ်တယ်။

ရင်ဖိုလွယ်တဲ့ အခိုက်အတန့်တွေမှာ လှုပ်လှုပ်ခတ်ခတ် ရင်ခုန်မှုတွေ ဘယ်လောက်ထိ ရှိနေမှာလဲ။ ဒါကလည်း အကန့်အသတ် ရှိတာပဲ။ ချစ်သူရည်းစားဘဝ ချစ်စခင်စ ကြင်နာစမှာ သဲသဲလှုပ်ချစ်ခဲ့ကြတဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေဟာ ဘယ်လောက်ထိ ရှိနေနိုင်လို့လဲ။ မင်္ဂလာဦးစ လက်ထပ်ခြင်း ကနဦးအစမှာ မခွဲနိုင်မခွာရက်တဲ့ချစ်ခြင်းတွေဟာ ဘယ်လောက်အထိ ရှိနေနိုင်မှာလဲ။ ချစ်ခင်မှုမှာ၊ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုမှာ၊ နားလည်ပေးမှုမှာ အရာအားလုံး အကန့်အသတ်နဲ့ ချည်းဖြစ်တယ်။ သိပ်မမျှော်လင့်ဖို့လိုတယ်။ အရာအတိုင်းမှာ အကန့်အသတ် ကိုယ်စီရှိတယ်။

လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေကိုကြည့်မလား၊ စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ကြည့်မလား၊ အဆောက်အအုံတွေကို ကြည့်မလား၊ အားလုံးဟာ အကန့်အသတ်နဲ့ချည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီခေတ်မှာ နည်းပညာတွေမြင့်လာလို့ ပညာမြင့်နှုန်းတက်လာလို့ အကန့်အသတ်တွေကို လျှော့ချဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ အကန့်အသတ်တွေနည်းအောင် ကြိုးစားကြတယ်။ အကန့်အသတ်တွေကို ဖြိုဖျက်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ တချို့သော အရာတွေဟာ အကန့်အသတ်တွေကို လျှော့အောင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ-ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ အသက်ရှည်မှုနှုန်းမြင့်လာတယ်။ ဂျပန်နိုင်ငံကို ကြည့်။ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို မြင့်အောင် လုပ်ထားနိုင်လို့ လူတွေက အစားကောင်းကောင်း စားရတယ်၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း စားရတယ်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကောင်းတယ်။ အပူအအေးမျှတတဲ့ နေရာထိုင်ခင်းနဲ့ နေရတယ်။ အပြုအစုကောင်းတဲ့ သူတွေနံဘေးမှာ ထားနိုင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် နဂိုကထက် အသက်ပိုရှည်လာကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အသက်ဆိုတာ ဘယ်လောက်အထိ ရှည်မှာလဲ။ နှစ်တရာလား၊ နှစ်တစ်ထောင်လား။ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ လူမှာ အကန့်အသတ်ကို ရှိနေတယ်။ သဘာဝမှာ အကန့်အသတ်ကို ရှိနေတယ်။

နားလည်ဖို့

အကန့်အသတ်တွေကို လုံးဝမရှိအောင် လုပ်လို့မရနိုင်ဘူး၊ အရာအားလုံးရဲ့ အကန့်အသတ်တွေကို မဖြိုဖျက်နိုင်ဘူးဆိုတာ နားလည်ထားရမယ်။ ဘယ်ကိစ္စမှာ ဘယ်လိုအကန့်အသတ်မျိုးတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။ အကန့်အသတ်ကို နားလည်အောင်ကြည့်ဖို့ ပြောတာဟာ၊ စိတ်ပျက် တွန့်ဆုတ်မှုတွေဖြစ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါကို နားလည်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ အကြောင်းအကျိုးကို နားလည်အောင်ကြည့်ဖို့ ဖြစ်တယ်။

အကန့်အသတ်တွေရဲ့အကြောင်းကို နားလည်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် ဒီနေရာမှာ လက်တို့ ပြောချင်တာ ရှိပါတယ်။

လုပ်ငန်းခွင်ဘဝ

ကိုယ်ဟာ ဒီအလုပ်ကို ဘယ်အချိန်ထိ လုပ်မှာလဲ၊ ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာထိ လုပ်မှာလဲ၊ ဘယ်အဆင့်ထိ လုပ်မှာလဲဆိုတာ အကန့်အသတ်ထားရမယ်။ ကိုယ့်နေရာကို ကိုယ်သိရမယ်။ ဘယ်အဆင့်၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်ကာလရောက်ရင် ဘယ်လိုအပြောင်းအလဲမျိုးကို လုပ်ရမယ်ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။ ဒီလိုအကန့်အသတ်ကို နားလည်မှသာ ရှင်ကျန်ရစ်မယ်။ လုပ်ငန်းခွင်တွေမှာ ကြုံရတာ ရှိတယ်။ ဒီလူတစ်ယောက်ကို ရှိစေချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလူကို ကြာကြာထိန်း မထားနိုင်တဲ့အကန့်အသတ်တွေ ရှိနေတယ်။ ကိုယ်လိုချင်တဲ့သူက အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ ကြာကြာမနေဘူး၊ ထွက်သွားတယ်။ နောက်တစ်ခုက တချို့သော လူတွေကိုတော့ ဒီအထဲမှာ မရှိစေချင်ဘူး။ ဒီလုပ်ငန်းခွင်ထဲမှာ မရှိစေချင်ဘူး။ သူတို့ မရှိမှကောင်းမယ်။ ဖြုတ်ပစ်ဖို့လည်း ခက်တယ်။ သူတို့ကြောင့် လုပ်ငန်းက တိုးတက်သင့် သလောက် မတိုးတက်ဘူး။ မှီးလိုက်နေတယ်၊ ခိုလိုက်နေတယ်၊ ကပ်လိုက်နေတယ်။ မလုပ်၊ မရှုပ်၊ မပြုတ်ပဲ။ ရှိစေချင်တဲ့လူက မရှိဘဲ၊ မရှိရမယ့်လူတွေက မြဲနေလို့ လုပ်ငန်းက မတိုးတက်သင့်သလောက် မတိုးတက်တာတွေ ရှိတယ်။ ဒါက လုပ်ငန်းခွင်မှာ ကြုံရတဲ့ အကန့်အသတ်တွေ။

လမ်းကြောင်း

ကိုယ်လိုက်ပါတဲ့ခရီးမှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ဘယ်နေရာမှာ ဆင်းနေခဲ့ရ မလဲဆိုတာ သိရမယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ငါ ခုန်ချရမလဲဆိုတာ နားလည်ရမယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ငါ ထပျံရမလဲဆိုတာ သိရမယ်။ ကျီးမိုက်လို မဖြစ်စေရဘူး။ ပင်လယ်ဝရောက်ရင်တော့ ထပျံရမယ်။ ဘယ်နေရာဟာ ပင်လယ်ဝ၊ ဘယ်နေရာဟာ မြစ်ရဲ့အဆုံး ဆိုတာကို သိအောင် လုပ်ရမယ်။

ဘယ်လောက်ထိ လျှောက်ရမလဲဆိုတာ သိဖို့။ ဘယ်လောက်ထိ နားနေရမလဲဆိုတာ သိဖို့။ ဘယ်လောက်နဲ့တင် တော်လိုက်လို့၊ ရပ်လိုက်ဖို့၊ လမ်းကြောင်း ပြောင်းလိုက်ဖို့၊ လမ်းအသစ်ထွင်လိုက်ဖို့ စသည်ဖြင့် နားလည်ရမယ်။

သတိပြုစရာ

ဒီနေရာမှာ သာရာနား၊ မှီးစားပြီး အခက်အခဲတွေ့မှ ထွက်ပြေး၊ ခုန်ဆင်း၊ မျက်နှာလွှဲ ခဲပစ်လုပ်ဖို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ နားလည်ထားပြီး ဖြစ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိရှိနဲ့ ကိုယ်ရောက်နေတဲ့ နေရာမှာ အကောင်းဆုံးလုပ်မယ်၊ အကောင်းဆုံး ပေးခဲ့မယ်။ ဒီစိတ်ထားကို မွေးရမယ်။ ဒါပေမယ့် အကောင်းဆုံးတွေ လုပ်ခဲ့ပြီး၊ ပေးခဲ့ပြီး အောင်မြင်ပေါက်မြောက်တဲ့အခါမှာ၊ အသီးအပွင့်ကို တစ်သက်လုံးထိုင်စား မနေသင့်ဘူး။ ထားခဲ့သင့်တာတွေ ထားခဲ့လိုက်။ နောက်ထပ် လမ်းကြောင်းအသစ်မှာ ထပ်လျှောက်။ ခရီးစဉ်အသစ်တွေ ရေးဆွဲ။ လုပ်ငန်းစဉ်အသစ်တွေ ထပ်ချပြီး ဆက်သွားရမှာ ဖြစ်တယ်။ ပြောင်းလဲသင့်တာကို ပြောင်းလဲ။ နည်းနည်း ပြန်သယ်ယူသင့်တာကို ဆက်သယ်။ ထပ်ပြီး အသစ်အသစ်တွေကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ထပ်လုပ်။ ဒီလိုတွေ လုပ်နေရင်းနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ အသိဉာဏ်တွေလည်း တိုးတက်ပါစေ။ အတွေ့အကြုံတွေလည်း ရင့်ကျက်ပစေ။ ကိုယ့်အရည်အသွေးလည်း တက်လာပစေ။ ကိုယ်လည်း တိုးတက်လာရင်း ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကိုယ့်လူ့အဖွဲ့အစည်းလည်း တိုးတက်။ ပိုကောင်းမွန်တဲ့ အဆင့်အတန်းကိုရောက်။ ဒီလိုပဲဖြစ်သင့်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတွေဟာ ဖင်မြဲမြဲနဲ့ မကြိုးစားချင်ဘူး။ ကြိုးစားပြီးရင်လည်း အဆင်ပြေသွားပြီ၊ လမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်သွားပြီဆိုပြီး ကျောက်ချနေလိုက်ကြတယ်။ အကန့်အသတ်တွေ ထည့်တွက်ပြီး ပြောင်းလဲဖို့၊ ဆက်လက်အားထုတ်ပြီး ပိုကောင်းသထက်ကောင်းအောင်လုပ်နေဖို့ မလုပ်ကြဘူး။

လူတော်တော် များများဟာ မိုးအစဉ် ရွာနေမယ်လို့ ထင်တယ်။ စံပယ်တွေ အမြဲတမ်း ပွင့်နေမယ်လို့ ထင်တယ်။ အဲဒါ မှားတယ်။ မိုးလည်း အစဉ်မရွာဘူး။ စံပယ်တွေလည်း အမြဲတမ်း မပွင့်ဘူး။

အကန့်အသတ်ကို သိဖို့

⬢

မင်းဒေသ

ကိုယ့်အကန့်အသတ်ကို ကိုယ်နားလည်ပါ။
ဘယ်နေရာမှာ ရပ်လိုက်ရမလဲဆိုတာ သိပါ။
ဘယ်အနေအထားမှာ၊ နောက်ဆုတ်ရမလဲဆိုတာ သိပါ။
ဒီခရီးမှာ၊ ဘယ်နေရာမှာ ဆင်းနေခဲ့ရမလဲ
ဘယ်နေရာမှာ အရှိန်သပ်ရမလဲ
ဘယ်နေရာမှာ လမ်းကြောင်းပြောင်းသင့်သလဲ ဆိုတာတွေကို
နားလည်ထားဖို့ လိုတယ်။

အကန့်အသတ်ကို နားလည်ပြီး ထားခဲ့သင့်တာတွေ ထားခဲ့၊ ဆက်လုပ်စရာရှိတာတွေ ဆက်လုပ်၊ ပြောင်းလဲသင့်တာတွေ ပြောင်းလဲပြီး တိုးတက်ရှင်သန်နိုင်ကြပါစေ။

မဆီမဆိုင် စကားချပ်

(စကားချပ် – သမိုင်းကို နည်းနည်းပြန်ကြည့်ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းနဲ့ ဗိုလ်သန်းရွှေတို့ဟာ စစ်အစိုးရစနစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေပဲ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့နိဂုံးတွေဟာ မတူကြဘူး။ ကျွန်တော်ကြားဖူးတာ ရှိတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသေတော့၊ တစ်စုလောက်နဲ့ပဲ ဖျာလိပ်နဲ့ ပတ်ချရတဲ့အဆင့်ကို ရောက်သွားတယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ အခု ဗိုလ်သန်းရွှေရော။ သူကတော့ စစ်အာဏာသက်လည်း ရှည်ခဲ့သလို၊ အာဏာနိဂုံးကလည်း သူ့အတွက် ချောချောမွေ့မွေ့ပဲ။ အခုထိ သူခင်းတဲ့လမ်းကြောင်းပေါ် လျှောက်နေရဆဲလို့တောင် ပြောလို့ရတယ်။ သူ့ နေပြည်တော်မှာ၊ အေးအေးလူလူပဲ မြန်မာပြည်ကြီးကို နောက်ကွယ်ကနေ စောင့်ကြည့်၊ အေးဆေး နေဆဲဖြစ်တယ်။ သူအသက်ကြီးပေမယ့် သူ့ဩဇာမကုန်သေးဘူး။ ဗိုလ်နေဝင်းဟာ အကန့်အသတ်ကို နားမလည်လို့ ၈၈ အရေးအခင်းနဲ့ကြုံပြီး ပလ္လင်ကို စွန့်လိုက်ရတယ်။ ဗိုလ်သန်းရွှေကတော့ သူ့အကန့်အသတ်ကို သူသိတယ်။ စစ်တပ်ရဲ့ အကန့်အသတ်ကိုလည်း သိတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အာဏာထွက်ပေါက်ကို လျောလျောရှူရှူ ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာလည်း ကိုယ်က အသာစီးရတိုင်း အမြဲမဟုတ်ဘူးဆိုတာ နားလည်ပြီး အကျအဆုံးနည်းနည်းနဲ့ အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရတတ်သေးကြောင်း မဆီမဆိုင် စကားချပ် ထည့်သွင်းလိုက်ရခြင်းအပေါ် နားလည်ပေးကြစေချင်ပါကြောင်း..)

နံနက် ၁၀ း ၁၃

၃၀ ၊ မေလ၊ ၂၀၂၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❒

Eiia&;

Politics

tuskpdyGDGkfad;

၂၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀။

မြန်မာပြည်ရဲ့သမိုင်းကို ကြည့်ရင် အကွဲအပြဲသမိုင်းကိုတွေ့ရမှာပါ။ အကွဲအပြဲသမိုင်းရဲ့ အကြောင်းဆက်က ဘာလဲ။ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပဲ တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ပါတယ်။ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခကြောင့် အကွဲအပြဲ ဖြစ်ကြတာ များပါတယ်။ အကြောင်းရင်းကို ဆန်းစစ်လိုက်ရင်၊ ဝါဒရေးရာ မတူညီလို့၊ မူတို့ လမ်းစဉ်တို့ မတူလို့၊ စတဲ့အကြောင်းရပ်တွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအကြောင်းရင်းနဲ့ နောက်ကွယ်က အရင်းအမြစ်ဟာ အကျိုးစီးပွားက လာပါတယ်။ အကျိုးစီးပွားကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မြန်မာ့သမိုင်းကို ကောက်ချက်ချရရင်၊ အကျိုးစီးပွားပဋိပက္ခလို့တောင် ပြောလို့ရပါတယ်။ ဂါးဒီယန်းဦးစိန်ဝင်းက အကွဲအပြဲဇာတ်လမ်းဆိုပြီး ပါလီမန်ခေတ် အကွဲအပြဲအကြောင်းကို စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးခဲ့ဖူးတယ်။ အကွဲအပြဲဇာတ်လမ်းဟာ မြန်မာပြည်သမိုင်းဖြစ်ပြီး၊ အကွဲအပြဲဇာတ်လမ်းဟာ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ် အားလုံးလိုလိုဟာ အကျိုးစီးပွားကြောင့်ပဲ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်နေရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နေရာတိုင်းမှာ အကျိုးစီးပွားဆိုတာ ရှိနေတယ်။ နယ်ပယ်တိုင်းမှာ အကျိုးစီးပွားကြောင့်သာ လှုပ်ရှားနေကြတယ်။ အကွဲအပြဲတိုင်းဟာ အကျိုးစီးပွားအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ဖြစ်ကြတာများတယ်။ ဒါကို သတိချပ်စေချင်တယ်။

- ❃ သမိုင်းကို နားလည်ဖို့ဆိုရင် အကျိုးစီးပွားတွေကို ဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါတယ်။
- ❃ ပဋိပက္ခတွေကို နားလည်ဖို့ ဆိုရင် အကျိုးစီးပွားတွေကို ဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါတယ်။
- ❃ အကွဲအပြဲတွေကို နားလည်ဖို့ ဆိုရင် အကျိုးစီးပွားတွေကို ဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါတယ်။

❋ စစ်ပွဲတွေကို နားလည်ဖို့ ဆိုရင် အကျိုးစီးပွားတွေကို ဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါတယ်။

အဓိကရုဏ်းနဲ့ အရေးအခင်းတွေဟာ အကျိုးစီးပွားတိုက်ပွဲတွေဖြစ်ပါတယ်။ အာဏာသိမ်းမှုတွေဟာ အကျိုး စီးပွားနဲ့ ဆက်စပ်နေပါတယ်။ အကျိုးစီးပွားဟာ နိုင်ငံရေးကို မောင်းနှင်နေပါတယ်။ စီးပွားရေးကို မောင်းနှင်တာကလည်း အကျိုးစီးပွားဖြစ်ပါတယ်။ ကာကွယ်ရေးနဲ့ လုံခြုံရေးကိစ္စတွေဟာလည်း အကျိုးစီးပွားဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။

❋ နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွား

❋ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား

❋ လူမျိုးအကျိုးစီးပွား

❋ လူထုအကျိုးစီးပွား

စတဲ့အကျိုးစီးပွားတွေဟာ ကြီးကျယ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာကတော့ ကျဉ်းမြောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြီးကျယ်တဲ့နယ်ပယ်မှာ၊ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့အရာတွေ ကြီးစိုးနေပါတယ်။ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲတွေမှာ၊ နိုင်ငံအကျိုး စီးပွားလိုလို၊ အများအကျိုးစီးပွားလိုလို၊ လူထုအကျိုးစီးပွားလိုလို၊ ပါတီအကျိုးစီးပွားလိုလို၊ လူတန်းစားအကျိုးစီးပွားလိုလိုနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ချဲ့ထွင်နေတာတွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ **နိုင်ငံရေးနယ်မှာ၊ အများအကျိုးစီးပွားဆိုတာနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာဟာ ရောယှက်နေတယ်။ အများအကျိုးစီးပွားလိုလိုနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ချဲ့ထွင်နေတာတွေကို မြောက်မြားစွာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ သတိထားပြီး ကြည့်ရင်သိနိုင်တယ်။ ဘာသိဘာသာနေရင်တော့၊ ဘာကိုမှ မြင်ရမှာမဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးသမား လိမ်တာ၊ လှည့်တာကိုပဲ ခံရမယ်။ ပြည်သူက အမြင်မကျယ်ရင် တော့ နလပိန်းတုံးက ထပြီး အုပ်ချုပ်သွားမှာပဲ။ အဲသည့်ကျမှ၊ ညည်းညူမနေပါနဲ့။ မြည်တွန်တောက်တီးမနေပါနဲ့။ အကန်းကမ္ဘာမှာ တစ်ဖက်လပ်တွေ ကြီးစိုးတာ ထုံးစံပါပဲ။ ပြည်သူဟာ သူနဲ့တန်တဲ့ အစိုးရကိုရတာ ထုံးစံပါပဲ။**

မြန်မာပြည်မှာ အာရုံစိုက်ကြည့်ရမယ့် အကျိုးစီးပွား ကွင်းပြင်တချို့ရှိတယ်။ စူးစူးစိုက်စိုက် သတိထားကြည့်နိုင်ဖို့၊ လက်တို့ချင်ပါတယ်။

❋ နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွား (တနည်း) အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား

❋ စစ်တပ်အကျိုးစီးပွား

❋ လူထုအကျိုးစီးပွား

❋ ပါတီအကျိုးစီးပွား

❋ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား

နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွား

နိုင်ငံတော်တစ်ခုလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့အခါ၊ 'အမျိုးသား' ဆိုတဲ့စကားလုံးကို သုံးပါတယ်။ ဒီတော့ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွား (National Interest) ဆိုတာ ညွှန်းပါတယ်။ ဆက်စပ်စကားလုံးကတော့၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေး (National Security) ဆိုတဲ့စကားလုံး ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ကို မောင်းနှင်တာက အစိုးရဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရဆိုတာ နိုင်ငံတော်ကို ကိုယ်စားပြုသူသာဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတော်ကိုယ်စား ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားနဲ့ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ပေးရတဲ့သူ၊ ချဲ့ထွင်ပေးရတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အစိုးရလုပ်သူဟာ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားဆိုတဲ့ခေါင်းစဉ်နဲ့ လူထုသဘောမညီတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကိုတောင် ရဲရဲဝံ့ဝံ့လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ အမှန်အမှား ရောထွေးနေတဲ့ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကိုမှ ကံသေကံမပြောလို့ ချက်ချင်း အဖြေထုတ်ဖို့ ခက်တဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံးရလဒ်ကတော့၊ လူထု/ပြည်သူအများရဲ့အကျိုးကို လက်တွေ့အားဖြင့် ဘယ်လောက်အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသလဲဆိုတာနဲ့ တိုင်းတာရမှာဖြစ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ အားဖြင့်၊ ပြည်သူအကျိုးမဖြစ်ထွန်းဘူးဆိုရင် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားလို့ ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး လုပ်တဲ့ကိစ္စတိုင်းဟာ လွဲမှားနိုင်တယ်။ သို့သော် ဒီနေရာမှာ ရေတိုအကျိုးစီးပွားနဲ့ ရေရှည် အကျိုးစီးပွားဆိုတာကိုတော့ ခွဲခြားနားလည်ရမယ်။

ရေတိုမှာလည်း ပြည်သူက ဘာအကျိုးမှမရ။ ရေရှည်မှာလည်း ဘာအကျိုးမှ မဖြစ်ထွန်းဘူး ဆိုရင် အစိုးရ ဆုံးဖြတ်ချက် မှားယွင်းခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် အစိုးရလုပ်ရပ်မှားခြင်းသာဖြစ်တယ်။ လုပ်ရပ်ဟာ သွေးရိုး သားရိုးမှားတာ မဟုတ်ဘူးဆိုရင်၊ အဲဒါဟာ အစိုးရအဖွဲ့တွင်းက အုပ်ချုပ်သူရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကြောင့်ပဲဖြစ်ဖို့ များတယ်။ မြန်မာပြည်သမိုင်းမှာ၊ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်လုပ်ခဲ့သူတွေဟာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ပလ္လင်ခုတုံးလုပ်ပြီး ဘယ်လိုချဲ့ ထွင်ခဲ့သလဲဆိုတာ လေ့လာဖို့ ကောင်းတယ်။ ဒါတွေကို လေ့လာတဲ့သူတွေ နည်းတယ်။ တော်တော်များများက အပေါ်ယံ အလေအလွင့်၊ အတင်းအဖျင်း၊ အဆဲအဆိုတွေနဲ့ပဲ အာသာပြေကြတာများတယ်။ နိုင်ငံတော်အာဏာ ယူခဲ့တဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားချဲ့ထွင်မှုတွေကို ဘက်စုံထောင့်စုံကနေ လေ့လာဆန်းစစ်ပြီး ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ဖို့ ကောင်းတယ်။

အမေရိကန် သမ္မတဟောင်းတစ်ယောက် ပြောဖူးတဲ့စကားရှိတယ်။ သာမန် သူခိုးတစ်ယောက်ဟာ၊ မီးရထားပေါ်က ပစ္စည်းလေးကိုသာ ခိုးနိုင်တယ်။ ဘွဲ့ရတစ်ယောက်ကတော့ ရထားတွဲကြီးတစ်ခုလုံးတောင် ခိုးနိုင်တယ်လို့တောင် ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ဒီတော့ လူတစ်

ယောက်ဟာ အာဏာပိုရလာရင်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုရလာရင် သာမန်လူတစ်ယောက်ထက် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ပိုချဲ့လာနိုင်တယ်။ ပိုလည်း ချဲ့လာကြတာပဲ။ ဒါဟာ သမိုင်းမှာ တွေ့နိုင်တယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ချဲ့ထွင်ရင်းနဲ့ ကိုယ့်အုပ်စုကိုပါ ပေးစားလာကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနဲ့ ကိုယ့်အုပ်စုအကျိုးစီးပွားဟာ ဒွေးရောယှက်တင်ဖြစ်လာတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနဲ့ အုပ်စုအကျိုးစီးပွားဟာ ရောယှက်လာတယ်။ ဒါကို စစ်အစိုးရခေတ်တွေမှာ တွေ့ရတယ်။

စစ်တပ်အကျိုးစီးပွား

အထူးသဖြင့် ၊ နဝတခေတ်နဲ့ နအဖခေတ်တွေမှာ တွေ့နိုင်တယ်။ စစ်မင်းတွေဟာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနဲ့ စစ်တပ်အကျိုးစီးပွားကို ပူးတွဲချုပ်နှောင်ထားကြတယ်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ စစ်တိုင်းတွေမှာလည်း စစ်ဗိုလ်တွေဟာ ကိုယ့်နယ်မှာကိုယ် သူတလူ ငါတမင်းဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနဲ့ စစ်တပ်အကျိုးစီးပွားကို တွဲချည်ရင်း အကျိုးစီးပွားကွင်းပြင်ဟာ ပိုပြီး ကျယ်လာတယ်။ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးသက်တမ်းဟာ ရှည်ကြာခဲ့လို့၊ လက်ရှိအခြေအနေမှာ စစ်တပ်အကျိုးစီးပွားဟာ နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွား အနေနဲ့ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ စစ်တပ်ထဲမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတဲ့ စစ်သားတွေ ကိုယ်တိုင်က စစ်တပ်ရဲ့ အကျိုးစီးပွား၊ နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားနဲ့ စစ်ဗိုလ်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားဆိုတာကို ကောင်းကောင်း ခွဲခြားနားမလည်ဘူး။ အားလုံးဟာ ရောကြိတ်ဝါဒဖြန့်ချိခြင်းကို ခံနေရတယ်။ အကျိုးစီးပွားကိစ္စတွေဟာ ကျယ်ပြန့်သလို၊ နက်နဲတယ်။ ရှုပ်ထွေးတယ်။ ဒီသဘာဝကို အကြောင်းပြုပြီး ရောထွေးဝါဒဖြန့်ချိရေးလုပ်တာ ခံရလို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ ဟုတ်ယောင်ထင်မှုတွေနဲ့ အမှားကို အမှန်ထင်။ အမှန်ကို အမှားထင်ပြီး လူထုထဲမှာ အမှန်တရားဟာ သင်းသတ်ခံထားရတယ်။ ထားတော့။ နောက်တစ်ချက်သွားကြအုံးစို့။

လူထုအကျိုးစီးပွား

တကယ်တော့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားဆိုတာ လူထုရဲ့ အကျိုးစီးပွား ပါပဲ။ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားဆိုတာလည်း လူထုရဲ့အကျိုးစီးပွားပါပဲ။ နိုင်ငံတကာကွင်းပြင်မှာ နားလည်လွယ်အောင် နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားနဲ့ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေကို ဖလှယ်ပြီးသုံးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လို အသုံးအနှုန်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်ဆုံးမှာ လူထုအကျိုးစီးပွားမှာသာ လမ်းဆုံးရတယ်။ လူထုအကျိုးစီးပွားဆိုတာမှာသာ လာဆုံ

ရတယ်။ လူထုအကျိုး စီးပွားကိုပဲ ဇဟိုပြုရတယ်။ လူထုလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာလည်း ကိုယ်စားပြုမှု အမျိုးမျိုး ရှိနိုင်သေးတယ်။ ဒါ့ကြောင့် လူထုဆိုတာမှာ လူအများစုကြီးလည်း ပါဝင်နေတယ်။ လူနည်းစုလည်း ပါဝင်နေတယ်။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီ ဆိုတာဟာ လူအများစုကြီးကို ဦးစားပေးသလို၊ လူအနည်းစုကိုလည်း အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုတဲ့ သဘောဖွင့်တယ်။ လူထုအကျိုးစီးပွားဆိုတာကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်မြင်ဖို့ လိုတယ်။ ရှုထောင့်ကျယ်၊ မြင်ကွင်းကျယ်နဲ့ ကြည့်ဖို့ လိုတယ်။ လူထုအကျိုးစီးပွားဆိုတာကို ကျဉ်းမြောင်းတဲ့အမြင်နဲ့ မမြင်သင့်ဘူး။ လူထုဆိုတာ လူအုပ်စုများရာ ဘက်ကိုသာ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ လူနည်းစုကိုလည်း ညွှန်းတယ်။ လူမျိုးကြီးကိုသာ ညွှန်းတာ မဟုတ်ဘူး။ လူမျိုးစုတွေကိုလည်း ညွှန်းဆိုတယ်။

ဒါ့ကြောင့် လူထုအကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုတဲ့အစိုးရမင်းတွေဟာ တန်းတူညီမျှစွာနဲ့ လူထုအကျိုးကို လုပ် ဆောင်ပေးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ပြည်သူလူထုဆိုတာ အများစုဆိုတာ အပေါ်မှာပဲ ကျောက်ချနေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံတွင်းက လူနည်းစုတွေကိုလည်း ကိုယ်စားပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ သိသလိုလိုနဲ့ မေ့နေတတ်တယ်။

လူတန်းစားခေတ်

သမိုင်းဆိုတာ လူတန်းစားတိုက်ပွဲဖြစ်တယ်။ လူတန်းစားပဋိပက္ခဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ လူတန်းစားမဲ့ကမ္ဘာကို ထူထောင်မယ့် အိုင်ဒီယော်လိုဂျီတစ်ခု ပေါ်ခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းမဲ့ တော်လှန်ရေးဝါဒီတို့ရဲ့ လူတန်းစားမဲ့ကမ္ဘာ၊ ပစ္စည်းမဲ့အာဏာရှင်စနစ်ကို ထူထောင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ အလုပ်သမားနဲ့ လယ်သမားလူတန်းစားဟာ လူ့အဖွဲ့ အစည်းရဲ့ လူအများစုဖြစ်ခဲ့တာမို့၊ အလုပ်သမားနဲ့ လယ်သမားလူတန်းစားအကျိုးစီးပွားကို ထိပ်တင်ရင်း ကွန်မြူနစ်တွေ အာဏာရလာခဲ့ကြတယ်။ အလုပ်သမားနဲ့ လယ်သမားတွေဟာ လူထုရဲ့အများစုဖြစ်လို့၊ လူထုလူထုလို့ ကြွေးကြော်ရင်း ကွန်မြူနစ်စနစ်ကို အသက်သွင်းခဲ့ကြတယ်။ နိဂုံးချုပ်သွားတဲ့ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံတွေကို ကြည့်ပါ။ ကွန်မြူနစ်အာဏာရှင်တွေနဲ့ အကျိုးစီးပွားသာရှိခဲ့ပြီး၊ အလုပ်သမား/ လယ်သမားရဲ့အကျိုးစီးပွား မဖြစ်ထွန်းခဲ့တာကို နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အကျိုးစီးပွားဆိုတာတွေဟာ သကာအုပ်ပြီး အလိမ်ခံကြရတာများပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အာဏာရှင်တွေနဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိမှု ယန္တရားတွေရဲ့ အသိပညာသင်းသတ်ခံရမှုကြောင့်၊ အာဏာရှင်တွေနဲ့ အကျိုးစီးပွားဟာ သက်ဆိုးရှည်ခဲ့ကြတယ်။

ပါတီအကျိုးစီးပွား

နိုင်ငံရေးပါတီဆိုတာ ကွန်မြူနစ်စနစ်မှာလည်း ရှိသလို၊ ဒီမိုကရေစီမှာလည်း ရှိတယ်။ ကွန်မြူနစ်စနစ်မှာတော့၊ တစ်ပါတီစနစ်သာ ရှိတယ်။ ဒီမိုကရေစီမှာတော့ ပါတီစုံ ဖြစ်ထွန်းတယ်။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒဟာ နိဂုံးချုပ်ခဲ့ပြီ။ ဒီမိုကရေစီကတော့ ဖြစ်ထွန်းလာတယ်။ ပိုပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ထွန်းလာတယ်။ အာဏာရပါတီတွေမှာ၊ ပါတီအကျိုး စီးပွားဆိုတာကို ချဲ့ထွင်ခွင့်ရလာကြတယ်။

- ✻ ပါတီသက်တမ်းရှည်ဖို့၊
- ✻ ပါတီရပ်တည်နိုင်ဖို့၊
- ✻ ပါတီကြီးပွားဖို့၊
- ✻ ပါတီရွေးကောက်ပွဲစာရိတ်ရဖို့၊
- ✻ ပါတီအာဏာရဖို့၊
- ✻ ပါတီဥပဓိရုပ်ထွက်ဖို့၊
- ✻ ပါတီသြဇာကြီးဖို့၊
- ✻ ပါတီတိုးတက်ကြီးပွားဖို့ ၊
- ✻ ပါတီပြောင်ရောင်ဖို့၊
- ✻ ပါတီစည်းရုံးရေးကောင်းဖို့၊

ဆိုတဲ့ အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းတွေကြောင့်၊ ပါတီရံပုံငွေတောင့်အောင် လုပ်ကြရတယ်။ ကြိုးစားကြရတယ်။ အာဏာရပါတီတွေဟာ ပါတီကြီးထွားဖို့ အပ့်အပိုးတွေကို ဖန်တီးနိုင်ခွင့် ရကြတယ်။ ပါတီရပ်တည်နိုင်ဖို့ အထောက်အပံ့ကွင်းပြင်တွေ ချဲ့ထွင်ခွင့်ရကြတယ်။ ဒါဟာ အာဏာရနိုင်ငံရေးပါတီ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ပါတီတိုင်းလိုလိုရဲ့ သဘောသဘာဝ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားကို ပါတီအကျိုးစီးပွားအနေနဲ့ အသုံးပြုခဲ့တာ တွေ့ရှိခဲ့တယ်။ သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ပါ။ အာဏာရပါတီတွေဟာ ပါတီပိုင်နေရာဌာနတွေကို ဖန်တီးယူတယ်။ ဘောင်ထဲက လုပ်ကြသလို၊ မသမာတဲ့နည်းတွေနဲ့လည်း လုပ်တာရှိပါတယ်။ ဥပမာ – တော်လှန်ရေးကောင်စီက၊ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ကို ကြေညာပြီး တစ်ပါတီစနစ်နဲ့ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့တဲ့ကာလ။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို နိုင်ငံတော်ပိုင် သိမ်းယူတယ်။ ပါတီကနိုင်ငံတော်ကို အုပ်ချုပ်နေတာဖြစ်လေတော့၊ ပုဂ္ဂလိက ပြည်သူတွေ ပိုင်တဲ့နေရာတွေဟာ ပါတီပိုင်နေရာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ပါတီရုံး

ပိုင်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ပါတီရုံးတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပြည်သူလူထုပိုင်ကို နိုင်ငံတော်ပိုင်လို့ အမည်ခံပြီး ပါတီအကျိုးစီးပွားအတွက် အသုံးချလိုက်တာကို မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ခေတ်မှာ တွေ့နိုင်တယ်။ ဒီသက်ရောက်မှုဟာ စစ်အစိုးရခေတ်တစ်ခေတ်လည်း လိုက်ပါလာတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ အခုအချိန်ထိ နောက်ဆက်တွဲအနေနဲ့ ရှိနေပြီး ဖြစ်တယ်။

ခေတ်တွေပြောင်း၊ စနစ်တွေ ပြောင်းသာပြောင်းတာ အမူအကျင့်တွေက မပြောင်းလဲပါဘူး။ ဖဆပလခေတ်က နိုင်ငံရေးပါတီတွေရဲ့ သဘောသဘာဝကို ဒီနေ့ခေတ်မှာလည်း တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီလုပ်တဲ့ အပြုအမူမျိုးတွေကို ဒီနေ့ အာဏာရပါတီတွေ လုပ်တတ်တာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံရေးကိုယ်တိုင်က ဒီလိုသဘောဖြစ်လေတော့၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေရဲ့ သဘောကလည်း ဒီဘောင်ထဲက မထွက်ကြပါဘူး။ တရုတ်ပြည်မှာလိုဆိုရင် ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ ဩဇာဟာ နိုင်ငံတော်ကို ကျော်လွန်ပြီးတော့တောင် ရှိနေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် နိုင်ငံတော်၊ အစိုးရ၊ စစ်တပ်၊ ပါတီဆိုတာကို အစဉ်လိုက် ဇယားချကြည့်ရင် ပုံသဏ္ဍာန် မမှန်တာတွေ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ဟာ နောက်ဆုံးမှာ ရောက်နေပြီး၊ ပါတီတို့ စစ်တပ်တို့က ထိပ်ဆုံးမှာ ရောက်နေပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့ အစိုးရတွေဟာ ပါတီကို အားပြုပြီး အစိုးရဖြစ်လာတာကြောင့်၊ ပါတီကြီးစိုးတဲ့ အစိုးရဖြစ်အောင် လုပ်တတ်ကြတယ်။ အစိုးရရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေမှာ ပါတီဩဇာလွှမ်းမိုးအောင် လုပ်တတ်ကြတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ ကိုင်မထားကြတဲ့ပါတီခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးတွေအပေါ် ဩဇာညောင်းအောင် လုပ်တတ်ကြတယ်။ ပါတီဩဇာကို ထူထောင်ရင်း၊ အစိုးရပေါ်လစီတွေအပေါ် လွှမ်းမိုးဖို့ ကြိုး

အကျိုးစီးပွားနိုင်ငံရေး

နိုင်ငံရေးရဲ့ အခြေခံဟာ အကျိုးစီးပွားဖြစ်တယ်။
ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ
ပဋိပက္ခအားလုံးရဲ့ အခြေခံဟာလည်း
အကျိုးစီးပွားကြောင့်ပဲဖြစ်တယ်။
အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခကို နားမလည်ရင်၊ နိုင်ငံရေးကို
နားမလည်နိုင်ဘူး။

စားကြတယ်။ ဒါဟာ ပါတီနိုင်ငံ ရေးအခင်းအကျင်းမှာ သဘာဝ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသဘာဝကို ပြည် သူလူထုဟာ ကောင်းကောင်း နားလည်ထားဖို့ လိုပါတယ်။

ပါတီဆိုတာလည်း နိုင်ငံရေးအုပ်စုတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်တပ်ဆိုတာ လက်နက်ကိုင် အုပ်စု ဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်သမိုင်းကို ကြည့်ရင် စစ်ဗိုလ်တွေဟာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနဲ့ စစ်တပ်အကျိုးစီးပွားကို ပူးချည်တုပ်ချည်ရင်း စစ်အာဏာကို သက်ဆိုးရှည်အောင် ထူထောင်ခဲ့တာ တွေ့ရမှာပါ။ အခုက စစ်အစိုးရခေတ် မဟုတ်တော့ပေမယ့်၊ ပါတီနိုင်ငံရေး ခေတ်ကို အပြည့်အဝလည်း မရောက်သေးပါဘူး။ သို့ပေမယ့် အနာဂတ်မှာတော့ ရွေး ကောက်ပွဲ နိုင်ငံရေးအခြေခိုင်လာမှာမို့၊ ပါတီနိုင်ငံရေးလည်း ရှေ့ရောက်လာမှာပါ။ အခု လောလောဆယ်တော့ တစ်စုံတစ်ရာ အရေးပါ အရာရောက်လာပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အတိတ်မှာ စစ်ဗိုလ်တွေ လုပ်ခဲ့သလို အာဏာရနိုင်ငံရေး ပါတီတွေ မလုပ်ဖို့ ကြိုတင် သတိချပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲ မဲနိုင်ပြီး နိုင်ငံရေးအာဏာရဖို့အတွက် ပါတီဟာ အခရာဖြစ်တာမို့၊ ပါတီကို ကြီးပွားပြောင်ရောင်အောင် လုပ်ရေးဟာ အရေးကြီးလာတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါတီဝင် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်က ဝန်ကြီးတွေ၊ ဝန်ကလေးတွေ အပါအဝင်အမတ်တွေဟာ ပါတီဝင် စီးပွားရေးသမားတွေနဲ့ပေါင်းပြီး ပါတီကြီးပွားရေးကို ချိတ်ဆက်လုပ်လာကြတယ်။ ဒါဟာ ဘောင်ထဲက လုပ်တာရှိသလို၊ လက်တစ်လုံးခြား လုပ်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ပါးနပ်တဲ့ ပါတီနိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ လည်လည်ဝယ်ဝယ် လုပ်တတ်ကြတယ်။ ပါတီ ရန်ပုံငွေ ရှာပေးတာ တော်တဲ့ဝန်ကြီး၊ ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ အမတ်တွေဟာ ပါတီမှာ မျက်နှာရတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူတို့ အာဏာသက်အတွက်လည်း စိတ်ချရတယ်။ ပါတီနိုင်ငံရေးကွင်းပြင်ဟာ ဒီလို အညမညပေါင်းဖက်ရင်း ရှင်သန်ကြတာများတယ်။

ပါတီအကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်တယ်ဆိုပြီး ကိုယ်ကျိုးစီးပွားချဲ့ထွင်တာတွေလည်း ရှိတယ်။ ပါတီနိုင်ငံရေးဖြစ် ထွန်းတဲ့နိုင်ငံရေးတိုင်းမှာ၊ ပါတီအကျိုးစီးပွားနဲ့ ကိုယ်ကျိုး စီးပွားဟာ ပူးတုံ့ခွာတုံ။ ကျွန်းကိုင်းမှီ ကိုင်းကျွန်းမှီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါတီအကျိုး စီးပွားအမည်ခံ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားလုပ်နေတာတွေ ရှိလာကြတယ်။ ဒါကို ပြည်သူလူထုက ကြိုတင်နားလည်မထားရင်၊ အတိတ်မှာ စစ်ဗိုလ်တွေ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ထုတ်ခံသလို ပါတီနိုင်ငံရေးခေတ်မှာလည်း အလားတူ ကြုံလာရနိုင်ပါတယ်။ တတ်နိုင်သရွေ့ မျက်စိကို ဖွင့် နားကိုစွင့်ထားရမယ်။ ဒါကို ပြည်သူလူထုဟာ သတိထားရမယ်။ သိထားရမယ်။ နားလည်ရမယ်။ အဲသည့်လိုမှ မဟုတ်ရင် နိုင်ငံရေးသမားရဲ့ အညာခံထိမယ်။

ကိုယ်ကျိုးစီးပွား

ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာက ပုံစံအမျိုးမျိုး၊ အသွင်အမျိုးမျိုးနဲ့ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာ ငွေကြေးနေ ဥစ္စာတစ်ခုတည်းကိုတော့ မဆိုလိုဘူး။ ငွေကြေးအပြင် တခြားသော အကျိုးစီးပွားတွေရှိနိုင်တယ်။ အာဏာရရှိရေး၊ ဩဇာကြီးမားရေးတို့ဟာလည်း ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ဖြစ်နိုင်တယ်။ ရာထူးရာခံရရှိရေးနဲ့ ပလ္လင်အဆင့် မြင့်မားရေးဟာလည်း ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဆွေမျိုးကောင်းစားရေးဟာလည်း ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဖြစ်နိုင်တယ်။ အရင်းအမြစ်တွေ ပိုင်ဆိုင်နိုင်ရေး၊ သယံဇာတတွေ ထုတ်ယူနိုင်ခွင့် ၊ မြေယာတွေ လက်ဝါးကြီး အုပ်နိုင်ရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ပိုင်နိုင်ခွင့် စတာတွေ အားလုံးဟာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဖြစ်နိုင်တယ်။

ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာ လက်နက်ကိုင်ထားတဲ့သူမှာလည်း ရှိတယ်။ အာဏာကိုင်ထားသူမှာလည်း ရှိတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရထားသူမှာလည်း ရှိတယ်။ ရာထူးယူထားသူမှာလည်း ရှိတယ်။ မင်းမြှောင်တွေမှာလည်း ရှိတယ်။ နေဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ထားသူမှာလည်း ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ရှိတာပဲ။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဟာ နယ်ပယ်တိုင်းမှာ၊ ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ လှုပ်ရှားသက်ဝင်နေတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာ အသွင်သာကွဲပြားသွားမယ်၊ အနည်းအများ ပမာဏသာ ကွဲပြားသွားမယ်၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုတာကတော့ မပြောင်းလဲပါဘူး။ လူတွေမှာ ဘယ်လိုကိုယ်ကျိုးစီးပွားတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာကို သတိထားကြည့်ထားရမယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နေတဲ့လူတွေများလို့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်ကြတဲ့ လူအုပ်စုတွေ ကြီးထွားလာကြတာ။ ဒါကို ကြိုတင်သတိထားရမယ်။

ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဟာ မညီမျှမှုကို ဖန်တီးတယ်။ မမျှတမှုကို ဖန်တီးတယ်။ တန်းတူညီမျှမှုကို သတ်ပစ်တယ်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ပဋိပက္ခတွေနဲ့ ပြည့်နှက်စေတယ်။ တိုင်းပြည်ကိုစစ်ပွဲတွေနဲ့ ပြည့်နှက်စေတယ်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှုတွေနဲ့ ပြည့်နှက်စေတယ်။ အဖိနှိပ်ခံရမှုတွေ၊ သိမ်ငယ်ခံရမှုတွေနဲ့ ပြည့်နှက်စေတယ်။

အကျိုးစီးပွားကိစ္စတွေဟာ၊ ကျမ်းတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ ဆန်းစစ်ရေးသားရမယ့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

နေ့လယ် ၂ း ၄၀

၂ ၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀။

❐

Ebfad;eyJ& [dwl^ rwl

၁၃ ၊ ဧပြီ၊ ၂၀၂၀

အထူးသဖြင့် ဒီဆောင်းပါးမှာ၊ ပါတီနိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုထဲမှာ ပါဝင်နေတဲ့ ပြည်သူလူထုရဲ့ နိုင်ငံရေး စိတ်အခံကို ဗဟိုပြုပြီး ရေးသားချင်ပါတယ်။ 'တို့ရဲ့ နိုင်ငံရေး စိတ်အခံ' 'တို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးအမူအကျင့်' 'တို့ဆီမှာတွေ့ရတဲ့ နိုင်ငံရေးဓလေ့နဲ့ လူမှုဓလေ့' ဆိုတာတွေကို အနည်းငယ် တင်ပြချင်ပါတယ်။

နိုင်ငံရေးစိတ် / ပရဟိတစိတ်

လက်ရှိမြန်မာပြည်ရဲ့ လူမှုဓလေ့၊ နိုင်ငံရေးဓလေ့ကို ချဉ်းကပ်ကြည့်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ၊ လူထုမှာ နိုင်ငံရေးစိတ်နဲ့ ပရဟိတစိတ်ဟာ ဒွန်တွဲတည်ရှိနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ အထူးသဖြင့်၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ၊ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေထဲမှာ ပါဝင်နေတဲ့သူတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းနဲ့ တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ဆက်စပ်နေတဲ့ လူအများစုမှာ နိုင်ငံရေးစိတ်နဲ့ ပရဟိတ်စိတ်ဟာ ပူးတွဲကိန်းအောင်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံရေးစိတ်နဲ့ ပရဟိတစိတ်ဟာ အပြန်အလှန်အမှီသဟဲပြုပြီး နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ နိုင်ငံရေးစိတ်ထက်သန်တဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီဝင်လူငယ်၊ လူလတ်၊ လူကြီးပိုင်းတွေကို ကြည့်ရင် သူတို့ဆီမှာ ပရဟိတ အခံစိတ်တွေကို တွေ့ရပါ

လိမ့်မယ်။ ရာခိုင်နှုန်း တော်တော်များများ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ သည်လိုလူအများစုထဲက လူ ရာခိုင်နှုန်းတော်တော်များများဟာ ပရဟိတစိတ်နဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေထဲ လှုပ်ရှားနေကြတာတွေ့ရပါတယ်။ သည်မှာ ထပ်ပြီးတွေ့ရတာက၊ နိုင်ငံရေးစိတ်နဲ့ ပရဟိတစိတ် ဘယ်ဟာ အရင်လဲဆိုတဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။

တော်တော်များများသော ပါတီနိုင်ငံရေးမှာ အောက်ခြေအဆင့်ကနေ ဝင်ရောက်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ကျင်လည်နေကြတဲ့ လူအများစုကတော့၊ သူတို့ဟာ ပရဟိတစိတ်က အရင်။ နိုင်ငံရေးစိတ်က နောက်မှာ လိုက်လာတာ တွေ့ရပါတယ်။ ပရဟိတစိတ်အခံနဲ့ လူထုအကျိုး၊ အများအကျိုး၊ လူထုကိစ္စ၊ အများကိစ္စတွေမှာ ဝင်ရောက်ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြရင်း နိုင်ငံရေးဘက် စိတ်ပါသွားကြတဲ့လူတွေ များပါတယ်။ ဒီတော့ တော်တော်များများမှာ ပရဟိတ်စိတ်အခံ အားကောင်းတာ တွေ့ရပါတယ်။ နိုင်ငံရေးစိတ်က အရင်၊ ပရဟိတစိတ်က နောက်မှ လိုက်တာတဲ့သူကတော့ နည်းပါတယ်။ နဂိုမူလကတည်းက နိုင်ငံရေးအသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ နီးနီးစပ်စပ်ရှိပြီး နိုင်ငံရေးမျိုးရိုးအားဖြင့် ရှိထားရင်တော့ နိုင်ငံရေးစိတ်ကအရင်၊ ပရဟိတစိတ်က နောက်က လိုက်တတ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာလည်း နိုင်ငံရေးအမွေပေးနိုင်တဲ့မိဘတွေဟာ အနည်းစုသာ ဖြစ်တာမို့ ထင်ပါရဲ့။

ဒီတော့ ဘယ်ဟာ အရင်၊ ဘယ်ဟာ နောက်ဆိုတာ အငြင်းပွားရမယ့် ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့် တင်ပြလိုရင်း မူလအချက်က၊ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဓလေ့မှာ ပရဟိတစိတ်နဲ့ နိုင်ငံရေးစိတ်ဟာ ဒွန်တွဲဖြစ်တည်နေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကိုသာ ထောက်ပြလိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

အချိုးအစား

ဒီလို ဒွန်တွဲဖြစ်တည်မှုမှာ အချိုးအစားတွေတော့ ကွဲပြားနိုင်ပါတယ်။ ၅၀ း ၅၀ အချိုး ရှိနိုင်တယ်။ ၄၀ း ၆၀ အချိုး ရှိနိုင်တယ်။ ၇၀ း ၃၀ အချိုး ရှိနိုင်တယ်။ ၈၀ း ၂၀ အချိုး ရှိနိုင်တယ်။ ၉၀ း ၁၀ အချိုး ရှိနိုင်တယ်။ အမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါတယ်။ လက်ရှိမြန်မာပြည်တွင်းက နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကို ကြည့်ပြီး ဒီကောက်ချက်ကို ချတာဖြစ်ပါတယ်။ ၈၈ အရေးတော်ပုံ မတိုင်မီကသော်လည်းကောင်း၊ ကိုလိုနီခေတ်က မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဓလေ့သော်လည်းကောင်း မပြောလိုပါဘူး။ နဝတနဲ့ နအဖခေတ် စစ်အစိုးရလက်ထက်ကတော့ နိုင်ငံရေးဆိုတာ လုပ်ခွင့်မရှိ။ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကန့်သတ် ပိတ်ဆို့ထားပါတယ်။ ပရဟိတ အလုပ်မျိုးတွေကိုလည်း အကျဉ်းအကျပ်ထဲမှာ ကြိုးစား သည်းညည်းခံပြီး လုပ်ကြရပါတယ်။ သာမန်တရားပွဲလေး၊ စာပေဟောပြောပွဲလေး လုပ်တာကအစ။

လူစုလူဝေး ဖြစ်နိုင်တဲ့ အမှုကိစ္စအဆုံး အားလုံးကို ကန့်သတ်ထားလို့ များများစားစား မလုပ်နိုင်ကြပါ။ သို့ပေမယ့် ငုပ်လျှိုးနိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ နည်းမျိုးစုံနဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကို လုပ်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ စစ်အစိုးရခေတ်မှာ တွေ့ရတဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုပုံစံတွေထဲမှာ နိုင်ငံရေးစိတ် ထက်သန်သူတွေဟာ လုပ်ခွင့်ရသလောက် ပရဟိတအလုပ်နဲ့ စာပေလှုပ်ရှားမှုအလုပ်တွေကို တစ်နည်းတစ်ဖုံကြိုးစား အားထုတ်ခဲ့ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ ပရဟိတအလုပ်နဲ့ နိုင်ငံရေးအလုပ်ကို ကြိုးစားပုံဖော်ကြတဲ့ လူအုပ်စုတွေကို နယ်တွေ နယ်တွေ၊ မြို့တွေ မြို့တွေမှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဒီဘက်ခေတ် ၂၀၁၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှာတော့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ မြေပေါ်မှာ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့်၊ လှုပ်ရှားခွင့်တွေ ရလာပြီ။ ဒီတော့ နိုင်ငံရေးစိတ်ထက်သန်သူတွေက ပါတီနိုင်ငံရေးထဲ အလုံးအရင်း ဝင်လာကြတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ပရဟိတစိတ်ထက်သန်တဲ့သူတွေကိုယ်တိုင် နိုင်ငံရေးပါတီတွေထဲ ဝင်လာကြတာ တွေ့ရတယ်။ ပါတီနိုင်ငံရေး မလုပ်တဲ့ ပရဟိတသမားတွေတောင် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်တာ၊ ထိစပ်လှုပ်ရှားနေကြတာကို တွေ့နေရပါတယ်။

ဒီနေရာမှာလည်း သဘောတရားချင်း နီးစပ်တဲ့အရာ တစ်ခုရှိနေတာကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအလုပ်ဟာ အများနဲ့ဆိုင်တဲ့အလုပ်ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စဟာ အများနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ကိစ္စ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးအလုပ်ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ဟာ အများအကျိုးကောင်းဖို့ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆနဲ့ ချိတ်ဆက်နေတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ပရဟိတဆိုတဲ့သဘောကလည်း၊ ပရ-အများ၊ ဟိတ- အကျိုးလို့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဒီတော့ ပရဟိတဆိုတာ အများအကျိုး၊ အများကောင်းကျိုး အလုပ်လို့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပရဟိတအလုပ်နဲ့ နိုင်ငံရေးအလုပ်ဟာ တူတဲ့နေရာမှာ တူသလို၊ မတူတဲ့နေရာမှာလည်း မတူပါဘူး။ တော်တော်များများမှာ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် တူပေမယ့်၊ တော်တော်များများနေရာတွေမှာ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်က သွင်သွင်ကွဲပြားပါတယ်။

ဘယ်လို ကွာခြားသလဲ

နိုင်ငံရေးအလုပ်ဟာ အာဏာကို ကိုင်ပြီး လုပ်ရတဲ့အလုပ်ဖြစ်တယ်။ အာဏာကို မျှော်မှန်းပြီး လုပ်ရတဲ့အလုပ်ဖြစ်တယ်။ အာဏာရှိလာရင်၊ အာဏာကိုင်ထားရင် အများအကျိုးကို ပိုပြီး လုပ်ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆလက်ခံထားတဲ့ လူအုပ်စုရဲ့အလုပ် ဖြစ်ကြတယ်။

ပရဟိတ အလုပ်ကတော့ အာဏာရခြင်း၊ မရခြင်းက အရေးမကြီး။ အများအကျိုး ဖြစ်ထွန်းရေးသာ အဓိကဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အများအကျိုးအတွက်သာ ဖြစ်ရိုးမှန်ရင် အစုံ ပလုံ လိုက်လုပ်ချင်လည်း လုပ်မယ်။ အလှူခံရမှာလည်း စိတ်သန့်သလို လှူပြီး တန်းပြီးရင် လည်း နောင်ကြိုးတန်းလန်းနဲ့ ပတ်ချည်ဖို့ စိတ်ကူးမရှိဘူး။ ပရဟိတသမားတွေကို ကြည့်ရင် အစုံသုပ်တွေလည်း ရှိသလို၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ ကူညီကယ်ဆယ်ရေးတွေမှာ တစိုက်မတ်မတ် ကူညီနေကြတဲ့သူတွေကိုလည်း တွေ့ကြရပါတယ်။ ပရဟိတသမားတွေဟာ အချိန်ပြည့် မဟုတ်ရင်တောင်၊ အရေးရယ် အကြောင်းရယ် ကြုံလာရင် အလျှိုလျှို ထွက်လာကြတဲ့လူတွေ များပါတယ်။ လစဉ်လိုလို၊ အပတ်စဉ်လိုလို၊ သုံးလ တစ်ခါ၊ တစ်နှစ်တစ်ခါ၊ သို့မဟုတ် အရေးကြုံတိုင်း၊ လိုအပ်လာတိုင်း အမြဲတမ်း ရှေ့တန်းက လှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ကြတဲ့ ပုံစံကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအလုပ်တော့၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်ရင် အများရှေ့မှာ ပရဟိတအလုပ်တွေ လုပ်ပြကြရတယ်။ လုပ်ရင်လည်း နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်ကြတယ်။ ပရဟိတသမား တွေကတော့၊ အလွန်ဆုံး လူအသိအမှတ်ပြု ခံရဖို့၊ ကိုယ့်လှုပ်ရှားမှုတွေ လူတွေ အားပေး ချီးမြှောက်ဖို့လောက်သာ ရည်ရွယ်လေ့ ရှိပါတယ်။

နိုင်ငံရေးသမားကတော့ အဲသည်လို မဟုတ်တာများပါတယ်။ ဘယ်လို အလုပ်ကို လုပ်လုပ် နိုင်ငံရေးအာဏာအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေချင်တယ်။ သူမျှော်မှန်းတဲ့ နိုင်ငံရေးအာဏာကို ကျေးဇူးပြုစေချင်တယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ကို လူအများ ရှေ့မှာထင်ပေါ်စေချင်တယ်။ လူသိစေချင်တယ်။ အောက်ခြေသိမ်းအလုပ်တွေကို သိမ်းကြုံး လုပ်နေရရင်တောင် လူထုနဲ့ တစ်သားတည်းစိတ်ရှိကြောင်း လူသိအောင် ကြွားလုံးထုတ်ချင်ကြ တယ်။ ဒီခေတ်မှာတော့ ဓာတ်ပုံနိုင်ငံရေးသက်သက်လုပ်တဲ့ ပရဟိတအလုပ်တွေလည်း ပေါ်လာတယ်။ တကယ်လုပ်နေတာကို သကာမအုပ်ဘဲ လူသိအောင်ပြတဲ့ လူတွေလည်း ရှိတယ်။ တော်တော်များများကတော့ တစိတ်ကို တအိတ်လုပ်ကြတာများတယ်။ ကြမ်းပိုးကို လိပ်ဖြစ်အောင် ထုတ်ဖော်ပြသကြတာများတယ်။

နိုင်ငံရေးသမားအတွက်ကတော့ ပရဟိတအလုပ်လုပ်ပြီး လူထုလက်ခံမှု ရနိုင်တယ်။ လူထုထောက်ခံမှု ရနိုင်တယ်။ လူထုမြင်ကွင်းမှာ ကိုယ့်ပုံရိပ် တက်နိုင်တယ်လေ။ ဒီတော့ နိုင်ငံရေးအလုပ်ဟာ ဘယ်လို ဘယ်ကဲ့သို့အကဲဖြတ်ဖို့၊ စဉ်းစား စရာ ရနိုင်မယ် ထင်ပါ တယ်။

သဘောရိုးအုပ်စု

အဲသည်လို တော်တော်များများ အုပ်စုထဲက အနည်းစု တချို့ကို တွေ့ရပါသေးတယ်။ ဒီအနည်းစုမျိုးကတော့ တော်တော်နည်းပါတယ်။ လူထုရှေ့မှာ ဓာတ်ပုံနိုင်ငံရေးလုပ်ခြင်းဟာ၊ လူတွေကို အသိပေးတာဖြစ်ပြီး ကိုယ့်အလုပ်ကို ဝိုင်းကူကြဖို့ ဆော်ဩတဲ့သဘော၊ စည်းရုံးတဲ့ သဘော၊ ဖိတ်ခေါ်တဲ့သဘော၊ ဝင်ရောက်အားဖြည့်ဖို့ လိုတယ်ဆိုတဲ့ မက်ဆေ့ချ်ကို ပေးချင်တဲ့သဘောအခံနဲ့ လုပ်ကြတဲ့သူတချို့တော့ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီလိုလူမျိုးကတော့ အနည်းစုပါ။ အနည်းစုပါ။

ပရဟိတသမားတွေမှာလည်း ပေါ်ပြူလာဖြစ်ဖို့ စိတ်ကူးမရှိ။ အများအတွက်ဆိုရင် ဖျာလိပ်ထမ်းရထမ်းရ၊ ပန်းကန်ဆေးရ ဆေးရ၊ အမှိုက်လှည်းရလှည်းရ သိုသိုသိပ်သိပ် အောက်ခြေသိမ်း အလုပ်တွေကို ပရဟိတစိတ် ပြည့်ပြည့်နဲ့ လုပ်ကြတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒီလို ပရဟိတသမားစစ်စစ်တွေကတော့ ခပ်များများ ရှိတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီလိုပရဟိတ စိတ်အခံနဲ့ နိုင်ငံရေးထဲ ဝင်လာကြရင်လည်း နိုင်ငံရေးထဲမှာ သိုသိုသိပ်သိပ်နဲ့ အများအကျိုး တွေ ထမ်းဆောင်နေတဲ့သူတွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဖြစ်ပုံ

မြန်မာပြည်မှာ တော်တော်များများ တွေ့နေရတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ကတော့၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ နိုင်ငံရေးပိုဆန်နေတယ်။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေကတော့ လူမှုရေးပိုဆန်နေတယ်။ ဒီလိုဖြစ်တာက ကောင်းသလား ဆိုးသလားဆိုတာတော့ မပြောတတ်ပါ။ စဉ်းစား ချင့်ချိန် လေ့လာဆန်းစစ်ကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ပြန်စဉ်းစားဖို့က နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ နိုင်ငံရေးအရမ်းဆန်နေရင် ဘာကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်တွေ ရှိနိုင်သလဲ။ လူမှုရေးအလုပ်တွေကလည်း လူမှုရေးသဘောသာ ဆန်လွန်းနေရင် ဘယ်လို ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးပြစ်တွေ ရှိနိုင်သလဲ။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ နိုင်ငံရေးသာ ဆန်သင့်သလား။ လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ နိုင်ငံရေးဆန်ရင် ကောင်းသလား။ သို့မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေက လူမှုရေးဆန်လွန်းနေသလား သည်လိုဖြစ်နေရင် ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးပြစ် ဘယ်လို ရှိနိုင်သလဲ။

နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ လူမှုရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးကို အချိုးညီညီ ဒွန်တွဲဖြစ်တည်စေတဲ့ မူဝါဒတွေကို ကျင့်သုံး လှုပ်ရှားနေကြရင် ဘယ်လိုဖြစ်နိုင်သလဲ။ မြန်မာပြည်အတွက် ဘယ်လို အချိုးအစပ်က ပိုသင့်တော်တယ်လို့ ထင်သလဲ·····

ည ၇ း ၁၄
၁၃ ၊ ဧပြီ၊ ၂၀၂၀ ။
မန္တလေးမြို့။

❐

2020 a&,@umuyf@ proxy party b , fgwDJ

၁၃၊ မတ်၊ ၂၀၂၀

ရွေးကောက်ပွဲလည်း နီးလာပြီ။ လူမျိုးစုပါတီတချို့က ပေါင်းစည်းလာပြီး၊ မူဝါဒကွဲလွဲချက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေကတော့ ပါတီသစ်တွေ ထပ်ထောင်တယ်။ ကိုယ်နဲ့တူရာ တူရာ အုပ်စုတွေဖွဲ့ပြီး စုဖွဲ့လွှမ်းမိုးနိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြတာ တွေ့ရတယ်။

အစဉ်အလာရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ နိုင်ငံရေးမူကွဲတွေကို နားလည်လို့ရပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါတီသစ်ထောင်ကြတာ မဆန်းဘူး။ သဘောညီတယ်။ ထူးခြားသော မှတ်ချက် မရှိပါ။ သို့သော် အစဉ်အလာ နိုင်ငံရေးလမ်းကြောင်း မခိုင်မာဘဲ ရာသီပေါ်မှုထပြီး ထောင်တဲ့ ပါတီတွေ ရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် အခင်းအကျင်းသစ်မှာ ရရာဝင်တိုးချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ပါတီဝင်လာသူတွေလည်း ရှိတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း proxy party တွေ ပေါ်လာတာ ရှိတယ်။ ဘယ်ပါတီဟာ proxy party ဆိုတာကိုတော့ ပြည်သူတွေ နားလည်သင့်တယ်။ မဲရဖို့ သေချာတဲ့ပါတီကတော့ မဲကွဲမှာ ကြောက်တယ်။ မဲရဖို့ မသေချာတဲ့ ပါတီကတော့ မဲကွဲစေချင်တယ်။ မဲကို ဖဲ့နိုင်ဖို့ ကြိုးစားသလို၊ မဲကို ပြားသွားအောင်လည်း ကြိုးစားတယ်။ ဒါမှ သူအသာစီးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ proxy party တချို့ပေါ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်တဲ့ ဒီ/ချုပ် ပါတီရဲ့ အားကောင်းချက်အပါအဝင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ ဩဇာကြောင့် proxy party တွေရဲ့လုပ်ရပ်က အရာ မထင်ခဲ့ဘူး။

၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ proxy party တွေရဲ့ လုပ်ရပ်ကို ထည့်တွက်ထားဖို့ လိုတယ်။ အကြောင်းကတော့ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမဲရလဒ်ကို အသေးစိတ်ကြည့်ပြီး ပြန်ဆန်းစစ်ဖို့ ကောင်းတယ်။ တချို့သော မဲဆန္ဒနယ် တော်တော်များများမှာ အနိုင်ရတယ် လို့သာ ပြောတယ်။ မဲက သိပ်မပြတ်လှဘူး။ မဲက မတိမ်းမယိမ်းဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ စာရင်းဇယားတွေကို ပြန်ကြည့်ရင် ပိုသိနိုင်မယ်။ ဒီလိုမျိုး မဲဆန္ဒနယ်တွေမှာ ပိုပြီး သတိထားဖို့ ကောင်းတယ်။ တချို့ မဲဆန္ဒနယ်တွေကတော့ swim ဖြစ်နေတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဘယ်ပါတီရဲ့ အမာခံနယ်မြေဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ပါတီတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုအပေါ်မှာ မူတည်ပြီး မဲရလဒ်ထွက်နိုင်တဲ့ နယ်မြေတွေ။

အမာခံရှိထားတဲ့ မဲဆန္ဒနယ်တွေမှာတော့ စိတ်ပူစရာ လိုချင်မှ လိုမယ်။ သို့ပေမယ့် swim ဖြစ်နေတဲ့ မဲဆန္ဒနယ် တွေမှာတော့ proxy party တွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို ထည့်တွက်ရမယ်။ ထည့်မတွက်ရင် မဲပြားသွားမယ်။ မဲကွဲသွားမယ်။ မဲကို ဖဲ့နိုင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပွတ်ကာသီခါပဲ ရှုံးသွားနိုင်စရာ ရှိတယ်။ ဒီတော့ မဲဆန္ဒနယ်မှာ ကိုယ်စားပြုဝင်ရောက်မယ့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းဟာ ဒါကို ထည့်တွက်ရမယ်။ မိခင်ပါတီဌာနချုပ်မှာတော့ မူဝါဒ ရှိလိမ့်မယ်။ သို့ပေမယ့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းရဲ့ တစ်ဦးချင်း အမြော်အမြင်ဟာ ပိုအရေး ကြီးတယ်။

၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဘယ်ပါတီဟာ proxy party လဲ။

မျက်လုံးကို ပြူးပြဲပြီး ကြည့်မှ တော်ကာကျမယ် ထင်တယ်။ အခုဆိုရင် မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီ အရေအတွက်ဟာ ရာဂဏန်းရှိလာပြီ။ တစ်နိုင်ငံလုံးကို လွှမ်းခြုံနိုင်တဲ့ ပါတီကြီး နှစ်ပါတီရှိတယ်။ အစိုးရဖြစ်နိုင်တဲ့ပါတီအဖြစ် မမျှော်လင့်ပေမယ့် အတိုက်အခံကောင်း ပါတီ ပေါ်ထွက်ရေးအတွက် ဖြစ်တည်လာတဲ့ ပါတီတွေလည်း တွေ့ရတယ်။

နိုင်ငံရေးကွင်းဟာ သိပ်ကျယ်လို့ တကယ့်ကစားသမားတွေ ပြိုင်ပြီး ကစားကြတာ သိပ်ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူအနေနဲ့ ကြိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကွင်းထဲဝင်ဖို့ ပြင်တဲ့သူတိုင်းက တကယ့်ကစားသမားတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဝင်လာကြတယ်။ ဒါကို သတိထားသင့်တယ်။ ပါတီနိုင်ငံရေးသမားတွေက ပိုသတိထားဖို့ လိုတာ မှန်တယ်။ သို့ပေမယ့် ပြည်သူကလည်း သတိချပ်သင့်တယ်။

ဒ့ါကြောင့် proxy party တွေရဲ့ အရေးကို သတိထားဖို့ ပြောချင်တယ်။ တိုက်တွန်းချင်တယ်။ နိုင်ငံရေးသမား တွေဟာ ထည့်တွက်ထားပြီးသား ဖြစ်မှာပါ။ မိကျောင်းမင်းရေကင်းပြတယ်လို့ မထင်စေလိုပါ။ လက်တို့ သတိပေးတယ်လို့ မှတ်ပါ။

တချို့ပါတီတွေဟာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲနိုင်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့စွမ်းရည် မရှိပါ။ သို့သော် ကဖျက်ယဖျက်လုပ်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်တော့ အပြည့်အဝရှိပါတယ်။ ဒါကို သတိထားစေချင်တယ်။ ပါတီစုံစနစ်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ ရွေးကောက်ပွဲနိုင်ငံရေးမှာ ပျော်ပါးမြူးတူးကြတာ ထုံးစံပါပဲ။ သို့သော်လည်း ရည်မှန်းချက်ကြီးတဲ့ပါတီကြီးတွေက သူတို့တကယ်မနိုင်နိုင်တာ သေချာရင် တတ်နိုင်သရွေ့ နိုင်နိုင်တဲ့ ပါတီကို မဲကွဲအောင်၊ မဲပြားအောင်၊ လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လုပ်ရင် မထိရောက်လို့ နောက်ကွယ်ကနေ တို့ပေးမြှောက်ပေးပြီး proxy party တွေ ဖန်တီးတတ်ကြပါတယ်။ အဲသည်လို တို့ပေး မြှောက်ပေးတဲ့ပါတီဟာ ခနဉစ္စာတောင့်တင်းတဲ့ပါတီ ဆိုရင် သေချာတယ်။ ဒါဟာ ဖြစ်နိုင်ချေများတယ်။ ပြီးတော့ နိုင်ငံရေးကစားကွက်မှာ ယခင်က ပါဝါအသာစီးရပေမယ့် လက်ရှိမှာ အရေးလည်းမပါ၊ အရာလည်းရောက်မထားရင် ပိုလွန်တဲ့ မနာလိုဝန်တိုစိတ် ရှိတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ proxy party တွေကို နောက်ကွယ်ကနေ မြှောက်ထိုးပင့်ကော်လုပ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲမှာ ကဖျက်ယဖျက် လုပ်နိုင်ကြောင်း‥ လက်တို့ သတိပေးလိုက်ရပါတယ် ခင်ဗျား။

Proxy party ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကတော့၊ 'ရိုးသားတဲ့နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်မရှိဘဲ နောက်ကွယ်က တခြားသောပါတီတစ်ခုခုရဲ့ လက်ကိုင်တုတ်အဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ' ဖျက်မြင်း' သဘောမျိုး ကဖျက်ယဖျက် လုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ပါတီမျိုး' ကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာမှုပြုလိုက်ရပါတယ် ခင်ဗျား။

ည ၈ း ၀၁
၁၃ ၊ မတ် ၊ ၂၀၂၀
ရန်ကုန်မြို့။

❒

t&if;c'Havbq;EStL½kd&uf, EÅm;

၂၀၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၂၀

အပေါ်ယံရွှေမှုံကြဲအထဲက နောက်ချေးခံ ပြဿနာ

မြန်မာပြည်ရဲ့ အခြေခံရင်းမြစ်အကျဆုံး ပြဿနာဟာ နိုင်ငံရေးပြဿနာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးထက် ပိုပြီး အရင်းကျတဲ့ ပြဿနာရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ အခြေခံလူ့ပြဿနာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူမှုရေးပြဿနာဖြစ်ပါတယ်။ လူမှုရေးပြဿနာနဲ့ လူ့ပြဿနာဟာ နိုင်ငံရေးထက် ပိုပြီး အခြေခံကျတဲ့ပြဿနာတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။

နိုင်ငံရေးပြဿနာဟာ မရှိဘူး၊ မဟုတ်ဘူးလို့ ငြင်းဆိုနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးထက်ပိုပြီး အရင်းခံကျတဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း နိုင်ငံရေးပြဿနာလိုလို၊ အသွင်ဆောင်ယူနေတဲ့ လူ့ပြဿနာတစ်ခု ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမှာ အကြီးမားဆုံးကြုံတွေ့နေရတဲ့ စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့၊ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားထဲမှာ တွေ့နေရတဲ့ လူ့ပြဿနာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူကနေတစ်ဆင့် ဖြစ်လာတဲ့ လူ့ပြဿနာဖြစ်ပါတယ်။ ဗျူရိုကရေစီထဲမှာ နှစ်မြုပ်တိမ်ငုပ်နေတဲ့ စွဲမြဲနေတဲ့လူမှုဓလေ့ဆိုးတွေ ရှိနေပါတယ်။ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း တူးပြီး ကလော်ထုတ်ပစ်ဖို့ ခက်လောက်အောင် စွဲမြဲနေတဲ့ လူမှုအကျင့်စရိုက်တွေ တွေ့နေရပါတယ်။

စနစ်တစ်ခုကို အသက်ဝင်အောင် တည်ဆောက်ဖို့ ခက်တယ်။ စနစ်သစ်ကို တည်ဆောက်ရာမှာ၊ ရှိပြီးသား ကျင့်ထုံးဟောင်းနဲ့ စွဲနေတဲ့ စရိုက်ဟောင်းကို ချေချွတ်ဖို့က သိပ်ခက်ပါတယ်။ အာဏာစက်နဲ့ စနစ်သစ်ကို ပြဋ္ဌာန်း စီရင်နိုင်သော်ငြားလည်း လိုလိုလားလား အသက်ဝင်ပြီး ပြည်သူကို ကောင်းကျိုးပြုတတ်တဲ့ စရိုက်စွဲမြဲဖို့ ခက်ခဲတတ်ပါတယ်။ ဒါဟာ လက်ရှိ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေထက် ပိုပြီး အရင်းခံကျတဲ့ လူမှုစရိုက်ပြဿနာ၊ အခြေခံ လူ့ပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

စက္ကူပြင်ပေါ်မှာ မတွေ့ရ

လူတွေထဲ တိုးဝင်ကြည့်ရင်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲ ပိုပြီး ထဲထဲဝင်ဝင်ဖြစ်လေလေ မြန်မာပြည်မှာ သိပ်ကို ဆိုးရွားတဲ့ လူမှုရေးပြဿနာတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ မြန်မာပြည်မှာ သိပ်အန္တရာယ်ကြီးတဲ့ လူ့ပြဿနာတွေ ကြုံနေတယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကို ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတွေ၊ စာအုပ်တွေပေါ်က ရေးသားချက်တွေကိုပဲ ကြည့်ပြီး မသိနိုင်ပါဘူး။ လုံးဝ မသိနိုင်ပါဘူး။ ဂျာနယ်တွေ၊ မဂ္ဂဇင်းတွေ၊ သတင်းတွေ၊ စာအုပ်တွေ၊ စာတမ်းတွေထဲမှာ ဒါတွေကို နက်နက်နဲနဲ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် များများစားစားတွေ့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

မြန်မာပြည်ရဲ့တကယ့်ပြဿနာတွေကို နားလည်ဖို့ဆိုရင်၊ ပုံနှိပ်စက္ကူနဲ့ စခရင်ထက်က ဖော်ပြချက်တွေနဲ့တင် လမ်းဆုံးနေလို့ မရဘူး။ ဒါတွေက အပေါ်ယံ ဖြစ်စဉ်တွေကိုသာ ပုံဖော်နိုင်တယ်။ တကယ့်မူလ ရင်းမြစ် ပြဿနာကို နားလည်ဖို့ဆိုရင် လူတွေထဲ တိုးဝင်ကြည့်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီနေရာမှာလည်း လူတွေထဲ တိုးဝင်ဖို့ ဆိုရင် ဘယ်လို လူတွေထဲ တိုးဝင်ရမလဲ ဆိုတာပြဿနာဖြစ်ပါတယ်။

ပုံမှားရိုက်

ကျွန်တော်တို့လို သာမန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ အစစ်အမှန်ဖြစ်စဉ်၊ ဖြစ်ရပ်တွေကို နားလည်ဖို့ မိတ်ကပ်မတို့ထားတဲ့ တကယ့်နေရာတွေကို သွားရောက်စူးစမ်းဖို့အတွက် လွယ်ကူပါတယ်။ သို့ပေမယ့် မူဝါဒ ဆုံးဖြတ်မှုအာဏာကို လက်တွေ့ကိုင်ထားနိုင်တဲ့ ထိပ်သီး နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တွေ အတွက်တော့ မလွယ်ကူပါဘူး။ မလွယ်ကူပါဘူး။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးအာဏာနဲ့ ရာထူးထိုင်ခုံ တစ်ခုခုအပေါ် ထိုင်ထားပြီးရင် ပိုပြီး မလွယ်ကူပါဘူး။ အပေါ်ယံ ဖြစ်စဉ်တွေကို နားလည်နေရုံနဲ့ မရဘူး။ အတွင်းပိုင်းမှာ

အတွင်းလှိုက်လို့ ဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကို ထဲထဲဝင်ဝင် နားလည်ဖို့ အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါတယ်။

နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေဟာ အာဏာရလာပြီးရင်၊ သူတို့အသံကိုပဲ သူတို့ ပြန်ကြားနေရတဲ့ နေရာထိုင်ခင်းမှာ နေထိုင်ရပါတော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ တကယ့်ပြဿနာ အရင်းအမြစ်တွေနဲ့ သွေဖည်သွားကြတယ်။ အာဏာရခေါင်းဆောင်နံဘေးမှာလည်း မင်းလိုလိုက်၊ မင်းကြိုက်ဆောင်ပြီး မိတ်ကပ်ရိုက် တို့ဖတ်ပုတ်ပြီးတော့ ပေါက္ခရဝသဝန်းကျင်တွေနဲ့ သိုင်းဝိုင်း ကာရံထားလိုက်ကြတယ်။ ဒါက ရေရှည်မှာ တကယ့်အန္တရာယ် ဖြစ်ပါတယ်။

မှန်ပဲ့ဘုရားသမားများ

တရုတ်က ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တွေ၊ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ အပါအဝင် အနောက်နိုင်ငံတွေ့ ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်တွေဟာ ထိပ်ပိုင်းနေရာကို ရောက်သွားရင် အမြဲတမ်းလိုလို သည်လို ကြုံတွေ့ကြရတယ်။ ဒါကို မငြင်းဖျက်နိုင်ရင် မကောင်းဘူး။ အန္တရာယ်ရှိတယ်။ တကယ့်လက်တွေ့နဲ့ ဝေးသွားပြီး စိတ်ကူးတည့်ရာ ကောင်းနိုးရာရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချပြီး တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ကြတယ်။ အရှိတရားရဲ့ တကယ့်ဖြစ်စဉ်တွေကို နားလည်နိုင်ဖို့ သိပ်ခက်သွားကြတယ်။

ဟိုးရှေးယခင် မင်းကောင်းမင်းမြတ်တွေဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ တကယ့်အခြေအနေတွေကို ထဲထဲဝင်ဝင်နားလည်ဖို့ မူလရုပ်ကို ဖျက်ပြီး 'စနည်းနာ' ထွက်လေ့ရှိပါတယ်။ တိုင်းခမ်းလှည့်လည်တဲ့အခါမှာ မိတ်ကပ်ရိုက်ထားတဲ့ ဝန်းကျင်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ တို့ဖက်ရိုက်ပြီး အပြင်ပန်းလှအောင် ပြင်ထားတဲ့ မြင်ကွင်းကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အပေါ်ယံ ရွှေမှုံကြဲ အထဲက နောက်ချေးခံထားတာကို နားလည်နိုင်ဖို့ ခက်ပါတယ်။

စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ လူကြီးလာမယ်ဆိုမှ ထုံးသုတ် အမှိုက်လှည်း၊ ပန်းရိုးလာထိုးထားတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို အများကြီး တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ ခေါင်းဆောင်ကို လိမ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်လုပ်သူကလည်း ကျေကျေနပ်နပ် အလိမ်ခံတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနည်းနဲ့တော့ တိုင်းပြည် တိုးတက်လာရိုး ထုံးစံမရှိ။

တရုတ် ဥပမာ

တရုတ်ပြည်မှာ သမ္မတကျန်ဇီမင်းလက်ထက်။ ဝန်ကြီးချုပ် ကျူရုံကျီက ဗြူရိုကရက် တစ်ဌာနတွေကို ရှောင်တခင် ဝင်စစ်တာတွေ လုပ်တယ်လို့ ဖတ်ဖူးတယ်။ တရုတ်ပြည်

တိုးတက်လာတာ သာမန်အကြောင်း မဟုတ်ပါဘူး။ ထူးခြားတဲ့အကြောင်းအရင်း ရှိနေပါတယ်။ ဗဟိုဦးစီးချုပ်ကိုင်မှု ပြင်းထန်လွန်းတဲ့ တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ ဗြူရိုကရေစီကို သွက်လက်အောင် လုပ်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကြိုးနီစနစ်များလွန်းတဲ့၊ တစ်သွေးတစ်သံ တစ်မိန့်စွဲမြဲနေတဲ့ ယန္တရားကို ဈေးကွက်နဲ့ လိုက်ဖက်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရတာဖြစ်ပါတယ်။ မလုပ်၊ မရှုပ်၊ မပြုတ်နဲ့ အိပ့်အိပ့်ဖြစ်နေတဲ့ ယန္တရားကို ပြုပြင်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ စားပွဲတွေအဆင့်ဆင့် ဖြတ်နေရာကနေ တစ်စားတစ်လုံးထဲ ဖြတ်ရတဲ့စနစ်ကို အသက်သွင်းရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခြစားမှု၊ လာဘ်စားမှု၊ အဂတိမှုတွေ ပွထနေတဲ့ ယန္တရားကို ပြတ်ပြတ်သားသား ကိုင်တွယ်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်မဖြစ်တဲ့ ယန္တရားကို အလုပ်လုပ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တရုတ်ရဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ တစ်ဆင့်ချင်း တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲတဲ့ စဥ့်ကဲပြောင်းလဲမှုပုံစံဖြစ်ပေမယ့်၊ တော်လှန်သောအပြောင်းအလဲ သေးသေးလေးတွေကို အများကြီးလုပ်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

လက်တွေ့မှာ ဈေးကွက်နဲ့ လိုက်မှီအောင် မပြင်နိုင်ရင် စီးပွားရေးက မတက်ဘူး။ စီးပွားရေးလုပ်လို့ မရဘူး။ နည်းပညာနဲ့လည်း ရင်ဘောင်တန်း မလုပ်နိုင်ဘူး။ တရုတ်ပြည်ဟာ တိုးတက်ချင်ရင် ဈေးကွက်ကို မွေးစားရမယ်ဆိုတာ နားလည်ပါတယ်။ ဒါကို ခေါင်းဆောင်ကြီး တိန့်ရှောင်ဖိန်က စပြီး နားလည်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို ဆက်လက် အသက်သွင်းဖို့အတွက် လုပ်စရာရှိတာတွေ လုပ်ဖို့လိုတယ်။ တိန့်ရှောင်ဖိန်နောက်မှာ ကျန်ဇီမင်း လက်ထဲ ရောက်လာတယ်။ ကျန်ဇီမင်းလက်ထက်မှာ တရုတ်ပြည်ဟာ စီးပွားရေးအရ အရှိန်ရလာပြီ။ ဒါပေမယ့် အရှိန် မသေအောင် လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တင်းခံနေတဲ့ အထုံးတွေကို ခပ်

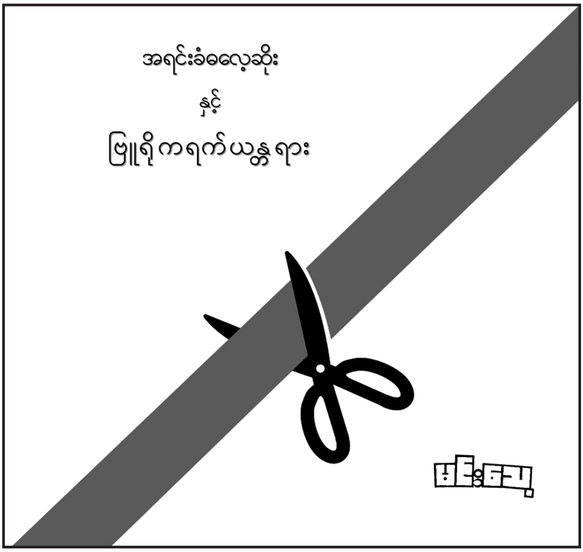

သွက်သွက် ဖြည်ပစ်ရတယ်။ ဒီအလုပ်ကို လုပ်တဲ့သူက ဝန်ကြီးချုပ် ကျူရုံကျီဖြစ်ပါတယ်။ ကျူရုံကျီရဲ့မြူရိုကရေစီ ယန္တရားပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ကိုင်တွယ်တဲ့ပုံစံဟာ သိပ်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်။

တရုတ်ကိုဥပမာယူပြီး ကြည့်လိုက်ရင် တချို့သော အပြောင်းအလဲတွေဟာ ဒီမိုကရေစီနည်းနဲ့ အိပ့်အိပ့် လုပ်နေလို့ မရဘူး။ ပညာရေး ဆွဲဆောင်စည်းရုံးဆိုတဲ့ နည်းနဲ့ သွားလို့မရဘူး။ မြန်မြန်ဆန်ဆန် လုပ်နိုင်မှ၊ သွက်သွက်လက်လက် လုပ်နိုင်မှ ကောင်းလိမ့်မယ်။ လေးဖင့် အီလေးသွားလို့ မရဘူး။ လျှပ်လီလျှပ်လွဲနဲ့ လုပ်နေလို့ မရဘူး။ ကြုံသလို၊ ကြည့်ကျက်လုပ်နေလို့လည်း မရဘူး။

တချို့ကိစ္စတွေကို လက်ရဲဇက်ရဲနဲ့ ထိထိရောက်ရောက် ကိုင်တွယ်မှ ရမယ်။ ပြတ်ပြတ်သားသား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း လုပ်မှရမယ်။ လက်ရှိမြန်မာပြည်အစိုးရရဲ့ 'ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး' ဆိုတဲ့ မူနဲ့တော့ တစ်သက်လုံး အလုပ်ဖြစ်မယ်လို့ လုံးဝ မယူဆပါကြောင်း။

နေ့လယ် ၁၂ း ၀၁

၂၀ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀

မော်လမြိုင်မြို့။

❖

oyWGfjAL eJYw&m;0ifpm;ciG

၁၉၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၂၀။

အုပ်ချုပ်ရေး အလုပ်က မလွယ်ပါ။ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ထိန်းကျောင်းလမ်းညွှန်ရတဲ့ အလုပ်က ပိုပြီး မလွယ်ပါ။ အုပ်ချုပ်ရေးအလုပ်ဆိုတာ သာမန်ဗဟုသုတရရုံ စာတိုပေစ လျှောက်ဖတ်ပြီး လုပ်လို့ရတဲ့ အလုပ်လည်း မဟုတ်ပါ။ စနစ်တကျ လေ့ကျင့်သင်ကြားထားပြီး အတွေ့အကြုံကနေတစ်ဆင့် ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်လာတဲ့အရာ ဖြစ်ပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်ဟာ မြန်မာပြည်ကို ကိုလိုနီပြုခဲ့တယ်။ သို့ပေမယ့် ဗရမ်းဗတာ ကိုလိုနီပြုခဲ့တာ မဟုတ်ပါ။ ကိုလိုနီနယ်အဖြစ်ရောက်လာတဲ့ မြန်မာပြည်ကို နှစ်(၁၀၀) ကျော် ကိုလိုနီပြုနိုင်ခဲ့တာ တော်ရုံ မဟုတ်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်က ဂုတ်သွေးစုပ်တယ် ဆိုရင်တောင်၊ စနစ်တကျ ဂုတ်သွေးစုပ်တတ်တယ်။ နိုင်ငံငယ်တွေဟာ ကိုလိုနီနယ်အပြုခံရမှုကို ငြင်းပယ်လို့ မရနိုင်ဘူးလို့ပဲ ဆိုချင်ဆို။ ကိုလိုနီစနစ် ကမ္ဘာအနှံ့ပျံ့နှံ့ပြီး ဖြန့်ကျက်နိုင်တယ်ဆိုတာ အလကား ပဲတင်း မဟုတ်ပါဘူး။

စနစ်နဲ့ ပညာ မပါရင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျွန်ပြုနိုင်ဖို့၊ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်နိုင်ဖို့ ဆိုတာ လွယ်ကူတဲ့အလုပ် မဟုတ်ပါ။ အထူးသဖြင့် လူတွေအပေါ်မှာ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်တယ်၊ ဂုတ်သွေးစုပ်တယ်ဆိုတာ တော်ရုံဉာဏ်မျိုးနဲ့ မရပါ။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အင်္ဂလိပ်ဆီကနေ အမွေကောင်းတွေကို မလက်ခံနိုင်ခဲ့ဘူး။ မရယူနိုင်ခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးမှာ တစ်ဖက်ပိတ်၊ တယူသန်အစွဲ အားကြီးတယ်။

ယုံကြည်မိရင် အရမ်းကာရော ပစ်ယုံတတ်တယ်။ သံသယရှိပြီး ရန်သူလို့ သဘောထားလိုက်ရင် တစ်သက်လုံး ပြန်မပေါင်းစည်းနိုင်တော့ဘူး။ တရားသေဝါဒ စွဲကိုင်မှု သိပ်အား ကြီးတယ်။ ပစ္စုပ္ပန် ပြဿနာတွေကို လေ့လာပြီး ကောင်းကောင်းနားလည်ရင် အနာဂတ်မှာ ဘာအတွက် ပြင်ဆင်ရမယ်ဆိုတာ သိနိုင်တယ်။ အကြောင်းကတော့၊ အနာဂတ်အတွက် ကြိုပြင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်အတွက်ကတော့ ပြင်ဆင်စရာတွေ အများကြီးဖြစ်ပါတယ်။

အုပ်ချုပ်ရေးအတတ်

အင်္ဂလိပ်က ဗြူရိုကရေစီယန္တရားကို ထူထောင်ပြီး စနစ်တကျ အုပ်ချုပ်နိုင်ခဲ့လို့၊ ကိုလိုနီ သက်ဆိုးရှည်ခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာတွေဟာ အင်္ဂလိပ်ဆီက ဗြူရိုကရက်တစ် အုပ်ချုပ်မှု နည်းနာတွေကို ရခဲ့ပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်က မြန်မာပညာတတ်တွေထဲမှာ ဗြူရိုကရက်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးကို နာကြည်း ခဲ့လို့ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ အင်္ဂလိပ်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် အမွေကောင်းတွေကို ဖျက်ပစ်ခဲ့တယ်။ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး သက်တမ်း ရာစုနှစ်နီးပါး ရှည်ကြာခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်ဟာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဓလေ့နဲ့ အသားသေနေပါတယ်။

ကလကတ္တားတို့၊ လန်ဒန်တို့ကို ပို့ပြီး အိုင်စီအက်စ်၊ ဘီစီအက်စ် အဖြစ် အုပ်ချုပ်ရေး အတတ်ကို စနစ်တကျသင် ကြားခြင်း ခံခဲ့ရတဲ့ ဗြူရိုကရက်တွေမှာ အဆိုးနဲ့ အကောင်း ဒွန်တွဲနေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် လွတ်လပ်ရေးရအပြီး၊ 'ဦးဗိုလ်သခင်' အကွဲအပြဲ အားကြီးလာ တဲ့အခါမှာ ဗြူရိုကရက် (ပညာတတ်) တွေအတွက် နေရာ မရှိတော့ပါ။ နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ လက်နက်ဝါဒီတို့သာ အာဏာအခင်းအကျင်းမှာ ခြေကျင်းလိမ်နေပါတယ်။ သည့်နောက်ပိုင်း၊ လက်နက်ဝါဒီတို့ လက်ထဲ နိုင်ငံရေးအာဏာကို နှစ်ပေါင်းများစွာ စီရင်ခြင်းခံခဲ့ရပြီးတဲ့နောက်၊ မြန်မာပြည်ရဲ့ ဗြူရိုကရေစီ ယန္တရားဟာ ပျက်ခြင်းမလှ ပျက်စီးခဲ့ပါတယ်။

အခု မြန်မာပြည်ရဲ့ အတွင်းပိုင်း ဒုက္ခရှိနေပါတယ်။ ပြည်သူဟာ နေ့စဉ် စားဝတ် နေရေး ကျပ်တည်းတဲ့ကိစ္စကို ခဏ အသာဘေးဖယ် ထားချင်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ အုပ်ချုပ်မှု ပြဿနာကို ပြောချင်ပါတယ်။

ဖောင်ကြီးအဆင့်

စစ်အစိုးလက်ထက်မှာ ဗြူရိုကရက်ဆိုတာကို ဖောင်ကြီးနဲ့ ဖိနပ်ကြီးလောက်နဲ့ မွေးမြူခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ ဗြူရိုကရေစီဆိုတာ သာမန်ရွက်ကြမ်းရေကျို အဆင့်လောက်

သာ ရှိနေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဗြူရိုကရက်တွေဟာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ချဲ့ထွင်တဲ့နေရာမှာတော့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျေလည်ကြတယ်။ စနစ်တစ်ခုကို ကောင်းကောင်းအသက်သွင်းပြီး နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ ဝန်ဆောင်မှုကို လုပ်ဖို့ကျတော့ ဘာသိဘာသာပါပဲ လက်လွှတ်စပယ်ပါပဲ။

ဖောင်ကြီးကို သင်တန်းပို့ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအတတ်နဲ့ ဗြူရိုကရက် မွေးတယ်ဆိုကတည်းက မြန်မာပြည်ရဲ့ အဆင့်အတန်းကို သိနားလည်သင့်ပါတယ်။ ဖောင်ကြီးနဲ့ ဇီးပင်ကြီးတို့မှာ ဘယ်လို လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုတွေ လုပ်သလဲ ဆိုတာကိုတော့ လက်တွေ့ကျောင်းဆင်းခဲ့ဖူးသူတွေ အသိဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဗဟုသုတဆိုတာကို တို့တိတို့တိရစေဖို့၊ စစ်ဓလေ့နဲ့ ယဉ်ပါးအောင် လုပ်ခဲ့တဲ့ သင်ကြားမှုတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ သည့်နောက်ပိုင်းမှာ နိုင်ငံခြားကျောင်းအတုနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ အင်ထုခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေကလည်း ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးထောင်ပါပဲ။

လက်ရှိအစိုးရ အကျပ်

လက်ရှိ အစိုးရဟာ အကျပ်အတည်းပေါင်းများစွာကို ကြုံနေရပါတယ်။ ဘေးကျပ်နံကျပ်ဖြစ်ရတာတွေ ထောင်သောင်းချီ ရှိနေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အတွင်းလိုက်လို့ လောင်နေတဲ့ ကိစ္စရပ်ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ဗြူရိုကရေ စီကိစ္စဖြစ်တယ်။ အုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စဖြစ်တယ်။ မြေပွေးခါးပိုက်ပိုက်သလို ဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေက အတွင်းလှိုက်လို့ လောင်နေတယ်။ ဖွဲမီးလို ဖြစ်နေတယ်။ အတွင်းကြိတ်လောင်နေတဲ့ကိစ္စတွေ၊ ဖြစ်ရပ်တွေ အများကြီး ရှိနေပါတယ်။

လက်ရှိ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်အဆင့်မှာ ဌာနဆိုင်ရာတွေနဲ့ လက်တွေ့ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နေတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေ အသိဆုံး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဌာနဆိုင်ရာတွေရဲ့ လုပ်ထုံးတွေဟာ ပြဿနာရဲ့အကြောင်းရင်း ဖြစ်နေပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း လုပ်ထုံးတွေဟာ သာမန်ကြည့်လိုက်ရင်၊ အကောင်းပကတိ ညီညွတ်မျှတနေ သယောင်ဖြစ်ပေမယ့်၊ တကယ့်လက်တွေ့မှာ ဗြူရိုကရက်တွေရဲ့ စားခွင်ကြီးဖြစ်နေပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အာဏာရထားသူ၊ အာဏာကိုင်ထားသူ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရထားသူတွေအတွက် အကျိုးစီးပွားခွင် ဖြစ်နေပါတယ်။

လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ထုံးလိုချေ၊ ရေလိုနှောက် ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဗြူရိုကရက်ဟာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဘောင်အတွင်းမှာ သူ့အကျိုးစီးပွားကို အခိုင်အမာ တည်ဆောက်ထားနိုင်ပါ

တယ်။ တခြားတစ်ဖက်မှာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဟာ ခြစားတဲ့၊ လာဘ်စားတဲ့ ဗျူရိုကရက်အတွက် အခိုင်အမာ အကာအကွယ် ပေးထားနိုင်တဲ့ တံတိုင်းကြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါဟာ လက်တွေ့ သပွတ်အူပြဿနာ ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီကြားထဲမှာ ပါးစပ်ပါရင် စားတတ်တယ်ဆိုတဲ့ စရိုက်ကြောင့်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရလာတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားဟာ ခြစားတဲ့ဗျူရိုကရက်နဲ့ ပူးတုံခွာတုံရှိနေပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ ပြည်သူ့ အကျိုး စီးပွားရှိသလို၊ တစ်ဖက်မှာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ရှိနေပါတယ်။ တချို့ ပါးရည်နပ်ရည်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားဟာ ပါတီအကျိုးစီးပွားနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို ပူးပြီး တုပ်ချည်ထားပါတယ်။ ဒါဟာ အင်မတန် သိမ်မွေ့တဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။

အကျိုးစီးပွားခွင်

အာဏာအခင်းအကျင်း ပြောင်းလာတာနဲ့အမျှ၊ အကျိုးစီးပွားခွင်တွေရဲ့ ပုံစံဟာ ပြောင်းလဲလာတယ်။ ဒါကို ဗျူရိုကရက်တွေဟာ ကောင်းကောင်း နားလည်ပါတယ်။ ဒါကပဲ နေ့စဉ် အစိုးရယန္တရားရဲ့ ကင်ဆာဆဲလ် ဖြစ်နေပါတယ်။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့ အလုပ်ကို သိပ်လွယ်ကူပါတယ်လို့ ယူဆထားတဲ့သူတွေ၊ အာဏာရမူ ရှည်ကြာလာတာနဲ့အမျှ မြန်မာပြည်ဟာ ဖွတ်သထက် ညစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ပြည်သူက ပညာမတတ်သလို၊ နိုင်ငံရေးသမားကလည်း ပညာမဲ့နေပြန်ရင် ပိုလို့ ဆိုးနိုင်ပါတယ်။

နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်မယ့်သူတွေ၊ တိုင်းပြည်ကို စီမံခန့်ခွဲမယ့်သူတွေ၊ ပြည်သူ့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုမယ့် သူတွေဟာ ပညာနုပ်နည်းလို့ မရဘူး။ လက်ရှိ အသွင်ကူးပြောင်းရေးဟာ အုပ်ချုပ်မှု အသွင်ပြောင်းရေးကာလမှာ ရောက်နေပါတယ်။ ဗဟိုဦးစီး ချုပ်ကိုင်မှုစနစ်မှာ အသားသေနေတဲ့ မြန်မာအုပ်ချုပ်ရေးဓလေ့ဟာ ခိုင်မြဲနေတယ်။ စွဲမြဲနေတယ်။ လက်ရှိ ဒီမိုကရက်တစ် အသွင်ကူးပြောင်းရေးအစိုးရဟာ ဗျူရိုကရေစီရဲ့ ကြိုးနီစနစ်မှာ တုပ်မိနေတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် ကြိုးနီစနစ်ကို တစ်ဖက်က လက်ခံထားသလို၊ တစ်ဖက်မှာလည်း ဗျူရိုကရက်ရဲ့ လုပ်ထုံးတွေမှာ ပိတ်မိနေပါတယ်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနဲ့ စည်းမျဉ်းမူဘောင်တွေမှာ ယုတ္တိအမှားတွေ ရှိနေတယ်။ လိုသလို လက်တစ်လုံးခြား လှည့်ယူလိမ်ညာ လာဘ်စားနိုင်တဲ့ ကျင့်ထုံးထဲမှာ ပိတ်မိနေတယ်။

လက်ရဲဇက်ရဲ မရှိ

လက်ရှိအစိုးရဟာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို တော်လှန်ရေးသဘောဆောင်တဲ့ ပုံစံနဲ့ မဖျက်သိမ်းရဲဘူး။ ဘောင်ထဲမှာပဲ လုပ်နေတယ်။ ဘောင်ဆိုတာကိုက လက်ရှိ မြန်မာပြည်သူကို လည်ပင်းကြိုးကွင်း တင်းနေအောင်လုပ်တဲ့ အနေအထားဖြစ်နေတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အစိုးရလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို မလျှော့ရဲဘူး။ ဗျူရိုကရေစီကို regulator role မှာပဲထားဖို့ မစီမံနိုင်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့်ပဲ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကိုင်ထားတဲ့ ဗျူရိုကရေစီနဲ့ ဘတ်ဂျက် အလုံးအရင်းကိုင်သုံးရတဲ့ ဌာနဆိုင်ရာတွေရဲ့ စားခွင်တွေကို တရားဝင်မှု ပြုပေးသလိုဖြစ်နေတယ်။ ဒါကို လက်ရှိ အာဏာရပါတီ ထိပ်ပိုင်းက ခေါင်းဆောင်တွေ နားမလည်သလို၊ အောက်ခြေ မှာ နားလည်တဲ့ တိုင်းဒေသကြီး နဲ့ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးတွေ၊ ကိုယ်စားလှယ်တွေ ရှိနေရင်တောင် တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ မတတ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကတော့ လက်တွေ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ ဖြစ်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အကယ်၍

အခု သိပ်မကြာခင် ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ လာတော့မယ်။ ပြီးစီးခဲ့တဲ့ အစိုးရ (၅) နှစ်သက်တမ်းအတွင်းမှာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး သင်တန်းတက်ပြီး သကာလ ထူးထွေသော သင်ခန်းစာကို မယူနိုင်ခဲ့ရင်။ မြန်မာပြည်အတွက် နောင်လာမယ့်သက်တမ်းဟာ ပို ကံဆိုး ပါလိမ့်မယ်။ ၂၀၂၀ မှာ အနိုင်ရနိုင်ချေ ရှိနေသေးပါတယ်။ ကျေးလက်ဟာ မဲပေးမှုရာနှုန်း ရဲ့ တကယ့်ပင်မ ဖြစ်ပါတယ်။ အောက်ခြေ၊ ရပ်/ကျေး အဆင့်မှာလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပေါ် ယုံမှတ် ပုံအပ်မှု မြင့်မားနေပါသေးတယ်။

အကယ်၍ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ လက်ရှိ အစိုးရကပဲ မဲရလဒ်ကို အနိုင်သိမ်းနိုင်ချေ များနေပါတယ်။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲပြီးလို့ နောက်ထပ် အစိုးရသက်တမ်းသစ်အတွင်းမှာ

ဗြူရိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို အကြီးအကျယ် မလုပ်နိုင်ရင်တော့ မြန်မာပြည်ဟာ ဒုံရင်းဒုံရင်းအတိုင်းသာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ထူးခြားသော မျှော်လင့်ချက် မထားပါနဲ့။ မဖြစ်နိုင်ပါ။ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ပါ။

လက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာဖြစ်နေတာက အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခဖြစ်ပါတယ်။ နေရာမျိုးစုံ၊ နယ်ပယ်မျိုးစုံမှာ အသွင်သဏ္ဌာန်မျိုးစုံနဲ့ ဖြစ်နေပါတယ်။ အုပ်ချုပ်မှုယန္တရားဖြစ်တဲ့ ဗြူရိုကရေစီ ယန္တရားတစ်ခုလုံးဟာ အထွေထွေသော အကျိုးစီးပွားပဋိပက္ခတွေရဲ့ ဗဟိုဖြစ်နေပါတယ်။ လက်ရှိမှာတော့ နိုင်ငံရေးသမားတွေနဲ့ ဗြူရိုကရက်တွေအကြား အကျိုးစီးပွားပဋိပက္ခဟာ ခြေကျင်းလိမ်နေပါတယ်။ အဲသည့်ကြားထဲမှာ လည်လည်ဝယ်ဝယ်ရှိတဲ့ စီးပွားရေးသမားဟာ အားနည်းချက်ကို ကိုင်ပြီး ခြယ်လှယ်လို့ ရနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလမှာတော့၊ အကျိုးစီးပွားပဋိပက္ခ ပုံစံသစ်ပေါ်လာနေပါတယ်။ ဒါကို နားမလည်ရင်၊ မြန်မာပြည်သူတွေအတွက် ဂယ်ပေါက်ဆိုတာ မရှိတော့ပါ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ပြိုအိဆင်းလာပါလိမ့်မယ်။

တကယ့် ပညာတတ်နိုင်ငံရေးသမားတွေ အာဏာရနိုင်ကြပါစေ။

ကိုယ်ကျင့်တရားမှာ ကိုယ်ခံအားမြင့်ပါစေ။

ည ၉ း ၄၆
၁၉ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
မော်လမြိုင်။

❖

t&m&Sk;epf

ကြိုးနီ ဖျက်ပါ။
သွေးမုန်တိုင်း တိုက်ပါ။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက ဘာနဲ့တူပါသလဲ။ ခပ်ရှင်းရှင်းဖြစ်အောင် ပြောချင်ပါတယ်။ တကယ်တော့ နိုင်ငံတော်ဆိုတာ ကားတစ်စင်းနဲ့တူတယ်။ အစိုးရဆိုတာ ကားကို တက်မောင်းတဲ့ ဒရိုင်ဘာနဲ့တူတယ်။ ဒီသဘောပါပဲ။ ကားတစ်စင်းမှာပါတဲ့ အင်ဂျင်တွေ၊ ဂီယာအုံတွေ၊ လေးတွေ၊ ဖရိန်တွေဟာ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားနဲ့ တူပါတယ်။

မြန်မာပြည်ရဲ့ ဒီမိုကရေစီခရီးလမ်းဟာ ကြမ်းတယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ လမ်းမပေါက်ဘူး။ တချို့နေရာတွေက မတ်စောက်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ချောက်တွေ ရှိတယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ လမ်းကြမ်းတယ်။ ဆူးညှောင့်တွေ ရှိတယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ လမ်းချော်နိုင်တယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ အကွေ့အကောက်များတယ်။ တချို့ နေရာတွေမှာ တစ်ဆစ်ချိုးပြန်ကွေ့ရတာတွေ ရှိတယ်။ အဝေ့အဝိုက်၊ အတက်အဆင်းကြမ်းတဲ့ ဒီမိုကရေစီ ခရီးလမ်း ဖြစ်ပါတယ်။

အခုလိုဖြစ်နေတဲ့ ဒီမိုကရေစီခရီးလမ်းမှာ ပြည်သူဟာ လမ်းမသိလို့မဖြစ်ဘူး။ ရောက်ရမယ့် မြို့ဒေသ ပန်းတိုင် ဆိုတာကို ကောင်းကောင်းနားလည် တတ်သိရမယ်။ **ပြည်သူ့နီတိ သင်ကြားမှု မဖြစ်ထွန်းခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်မှာ၊ မဲပေးခြင်းဓလေ့နဲ့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းဓလေ့ မစွဲမြဲပါ။**

မင်းမှုထမ်းအရေး

နိုင်ငံတော်ဆိုတဲ့ ကားကို မောင်းတဲ့ အစိုးရဟာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဒရိုင်ဘာဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရလုပ်ခြင်းအတတ် ပညာဟာ လွယ်မယောင်နဲ့ ခက်တယ်။ တိမ်မယောင်နဲ့ နက်တယ်။ မင်းစိုးရာဇာရေး ဖြစ်တာကြောင့် ကြက်ဥနှစ်ရောင် တိမ်တောင်သဖွယ် မင်းရေးကျယ်တဲ့ သဘောလည်း ရှိသေးတယ်။ အစိုးရလုပ်ခြင်းအတတ် ဆိုတာကို မြန်မာတွေဟာ ကိုလိုနီခေတ်ကာလကျမှ ကျကျနန သင်ကြားတတ်မြောက်ဖူးတာ။ အထူးသဖြင့် ဗြိုရိုကရက်မွေးမြူရေး ဆိုတာကို အင်္ဂလိပ်က စခဲ့တာ။ မြန်မာမင်းဟာ သူကြီးနဲ့ပဲ အုပ်ချုပ်တတ်တယ်။ ရွာ ဦးဘုန်းကြီးရဲ့ သြဇာနဲ့ ရွာကို ကွပ်ကဲတတ်တဲ့ မြန်မာ့ထုံးတမ်း အုပ်ချုပ်မှုဓလေ့ပဲ ထွန်းကားခဲ့တယ်။ ခေတ်သစ်အုပ်ချုပ်မှုအတတ်ကို မြန်မာမင်းတွေ မတတ်မြောက်ခဲ့ဘူး။ မြို့စားပေးမယ်။ နယ်စားပေးမယ်။ သစ္စာခံခိုင်းမယ်။ အခွန်တော် ဆက်သခိုင်းမယ်။ ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ ပေးရမယ်။ အမှုထမ်း၊ အရာထမ်း ဆိုတဲ့ မင်းမှုထမ်းဆိုတာကို စနစ်တကျ လေ့ကျင့်သင်ကြား မပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။ သစ္စာရှိစွာ အမှုတော်ထမ်းရွက်စေခြင်းကိုပဲ အမှုထမ်းခြင်းလို့ သတ်မှတ်တယ်။ မင်းကို ပြန်ပြီး ပုန်မကန်ဘူး။ မင်းခိုင်းတာလုပ်၊ မင်းအလိုလိုက်၊ မင်းကြိုက်ဆောင်ခြင်း သည်ပင်လျှင် မင်းမှုထမ်းတို့ရဲ့ အလုပ်ကိစ္စလို့ ထင်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ရပ်ရွာသာယာ ရေးဆိုတာထက် ရပ်ရွာက လူထုက ပုန်ကန်ထကြွမှု မရှိရေး၊ နှစ်စဉ်လစဉ် ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ အခွန်အခ ရရှိရေးဆိုတာကိုပဲအာရုံစိုက်တယ်။ မြန်မာမင်းတော်တော်များများဟာ တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်စေရေးဆိုတာထက် အာဏာစက် အပြန့်ကျယ်ခိုင်မာရေးကိုသာ အစဉ်တစိုက် အာရုံစိုက်ခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း မင်းမှုထမ်းဆိုတာ မင်းကိုပဲ အမှုထမ်းတာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူကို အမှုထမ်းတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဝန်ထမ်းလား / ဝန်ထုပ်လား

မြန်မာပြည်ဟာ စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ နှစ်ပေါင်း (၅၀) ကျော်နေထိုင်ခဲ့ရတယ်။ စစ်မှုထမ်းဆိုတာတွေနဲ့ မင်းမှုထမ်းဆိုတာနဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်ခဲ့တယ်။ မင်းမှုထမ်းဆိုတာ စစ်မှုထမ်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်တယ်။ စစ်မှုထမ်း ဆိုတာ မင်းမှုထမ်းဖြစ်တယ်လို့ အပြန်အလှန် မှတ်ယူခဲ့တဲ့ဓလေ့ စွဲမြဲခဲ့တယ်။ အကြောင်းကတော့ စစ်အစိုးရ သက်ဆိုးရှည်ခဲ့လို့ ဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အစိုးရဝန်ထမ်းဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းဖြစ်လာတယ်။ အစိုးရဝန်ထမ်းဆိုတာ အစိုးရရဲ့ ဝန်ထုပ်ကိုသာ ထမ်းခြင်းဖြစ်တယ်။ ပြည်သူရဲ့ဝန်ထုပ်ကို ထမ်းခြင်း မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ပြည်သူက ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ ပိသထက် ပြားလာတယ်။

ယခုထိလည်း ပြားနေဆဲဖြစ်တယ်။ အခုတော့ ပြည်သူ့ဝန်ထုပ်ကို မထမ်းတဲ့အပြင် ပြည်သူကို ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးပေးသူဖြစ်နေတယ် ဆိုတာ ပြောချင်တယ်။

ဒီနေ့ခေတ် အသွင်ကူးပြောင်းရေးအစိုးရ လက်ထက်ကို ကြည့်ပါ။

အသွင်ကူးပြောင်းရေး အနက်

ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က၊ အာဏာရှင်စနစ်မှသည် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အသွင်ကူးပြောင်းခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ လူပေါ်အခြေခံတဲ့စနစ်ကနေ မူပေါ်အခြေခံတဲ့စနစ်ကို ကူးပြောင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ လူနဲ့အုပ်ချုပ်ခြင်းဆီကနေ ဥပဒေနဲ့ အုပ်ချုပ်ခြင်းဆိုတာကို အသွင်ကူးပြောင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ အမိန့်အာဏာ အခရာစနစ်ကနေ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားအခရာစနစ်ကို ကူးပြောင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အင်စတီကျူးရှင်နယ် လိုက်ဖေးရှင်း ဖြစ်စဉ်ဖြစ်တယ်။ ဒီမိုကရေစီအင်စတီကျူးရှင်းတွေကို အသက်ဝင်အောင် အသက်သွင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်မှာ အခက်အခဲက ဘာပါလဲ။ အတိုက်အခံ ပါတီကနေ အာဏာရလာတဲ့ လက်ရှိအာဏာရအစိုးရမှ နိုင်ငံတော်ယန္တရားကို မောင်းနှင်ဖို့ အခက်အခဲရှိတယ်။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလမှာ သဘာဝကျတဲ့ အတွေ့အကြုံမျိုးကို ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပြောချင်တဲ့ ကိစ္စရှိတယ်။ အင်စတီကျူးရှင်းအဟောင်းရဲ့ ပြဿနာ။ ယန္တရားအဟောင်းအပေါ် မောင်းသူအသစ်နဲ့ ပြဿနာဖြစ်တယ်။

အာဏာရသက်တမ်း ၄ နှစ်ကျော်လာခဲ့ပြီ။ နောက်ထပ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုကို ဒီနှစ် ၂၀၂၀ မှာ ထပ်ပြီး ကြုံရတော့မယ်။ မြေစမ်းခရမ်းပျိုးကာလလည်း လွန်ခဲ့ပြီ။ အုပ်ချုပ်ရေးအကြောင်း လေ့လာစူးစမ်းမှုကာလလည်း လွန်ခဲ့ပြီ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အသစ်အတွက်လည်း အချိန်မရှိတော့။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲက ကြိုနေပြီ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ သိသိသာသာ အရာမရောက်ဘူး။ ပြဿနာက အများကြီးရှိနေလိမ့်မယ်။ အကြောင်း တရားများစွာထဲက ယန္တရားအဟောင်းနဲ့ မောင်းသူအသစ်ကိစ္စကို ထောက်ပြချင်တယ်။ မောင်းသူကိစ္စထက် ယန္တရားအဟောင်းကိစ္စကို ပိုပြောချင်တယ်။ ပြောသင့်တယ်လို့လည်း ထင်တယ်။ ပြောဖို့လည်း သင့်တယ်။

ယန္တရားအဟောင်း

ယန္တရားအဟောင်းက ကိုယ်ထည်လှတယ်။ ကိုယ်ထည် မပျက်ဘူး။ ဖွဲ့စည်းပုံအရ အပြည့်ပဲ။ သို့သော် အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ အကြောင်းကတော့ ယန္တရားအဟောင်းမှာ စွဲမြဲနေတဲ့

အမူအကျင့်ကြောင့်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအမူ အကျင့်ဟာ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသလဲ။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ historical legacy လို့ခေါ်တယ်။ အာဏာရှင်အောက်မှာ အသားကျနေခဲ့တဲ့ အမူအကျင့်ဟာ ကျင့်ထုံးတွေ အသွင်ကူးပြောင်းတဲ့ကာလမှာ ကြီးမားတဲ့ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်တယ်။ ဒီပြဿနာဟာ အတွင်းစည်းက လူတွေကလွဲလို့ ပြင်ပမှာ သိမြင်ကြတာ မဟုတ်ဘူး။ အတွင်းစည်းမှာလည်း တကယ်တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် လုပ်သူတချို့ပဲ နားလည်ထားကြတာ။ အပြင်စည်းမှာ မသိသာဘူး။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုတာကို လက်ရှိအာဏာရပါတီ NLD အစိုးရဟာ 'ဂရယ်ဂျူရယ်နည်း' နဲ့သွားတယ်။ စပ်ကို မတင်ဘူး။ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ရှေ့ကို တိုးဖို့ ကြိုးစားတယ်။ 'ရယ်ဒီကယ်နည်း' ကို မသုံးဘူး။ ဒီတော့ မမြန်ဘူး။ မြန်စရာလည်း အကြောင်းမရှိဘူး။ အုပ်ချုပ်ရေးအတတ်မှာ ပြဿနာရှိတယ်။ ပထမအစိုးရသက်တမ်းကို လေ့လာသင်ယူဆဲကာလလို့ ယူဆပြီး လုပ်နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ အချက်တစ်ချက်ရှိတယ်။ 'ဂရယ်ဂျူရယ်နည်း' မှာ 'ရယ်ဒီကယ်' သဘောဖောက်ထွက်မှုတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ နားမလည်ဘူး။ ဒီအချက်ကပဲ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အရာမရောက်အောင် လုပ်လိုက်တာ ဖြစ်တယ်။

ယန္တရားအဟောင်းကို မောင်းဖို့အတွက် တချို့လီဗာတွေကို ခပ်သွက်သွက် နင်းမှရမယ်။ ပြီးတော့ တချို့ကို တည်ဆဲအခြေအနေမှာ ဆက်သုံးလို့ရပေမယ့်၊ တချို့ကို တည်ဆဲ အခြေအနေမှာ သုံးဖို့ မထိုက်ဘူး။ ဒီသရုပ်ခွဲမှုမျိုးကို အာဏာရပါတီက မလုပ်ဘူး။ အစိုးရလက်တံတွေကိုလည်း ဖြေလျှော့ရေး မလုပ်နိုင်ဘူး။ တစ်ဖက်မှာလည်း ယန္တရားအဟောင်းရဲ့ လည်ပတ်မှုဖြစ်စဉ်ထဲမှာ လည်နေတယ်။ တစ်စုံလုံးကို ပြောင်းပစ်ဖို့ မလုပ်ရဲသလို၊ မလုပ်နိုင်ဘူးလို့လည်း ပြောနိုင်တယ်။ အကြောင်းကတော့ ထိုင်နေရင် အကောင်းသား ထသွားမှ အကျိုးမှန်း မသိစေချင်ဘူး။ တတ်နိုင်သရွေ့ မှိန်းထားပြီး ပုံမှန်အတိုင်း ဆက်လိမ့်နေရေးကို အတော်ကြိုးစားယူနေရတဲ့ အခြေအနေဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ယန္တရားအဟောင်းဖြစ်တဲ့ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားမှာ ထူးခြားတဲ့ ကျင့်ထုံးတွေ အသက်မဝင်ဘူး။ ဝိုင်အသစ်ကို ခွက်အဟောင်းနဲ့ ထည့်တယ်။ ဒီသဘောပဲ။

ဥပဒေ လား / ကြိုးနီလား

လွှတ်တော်ရဲ့အလုပ်ဟာ ဥပဒေပြုရေးဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အခုမြန်မာနိုင်ငံလိုနေတာဟာ ဥပဒေပြုရေးထက် ဥပဒေဖျက်ရေးက ပိုလိုနေတယ်။ တည်ဆဲဥပဒေတွေမှာ

လိုသလို လှည့်လို့ရတဲ့ ဥပဒေတွေကို ဖျက်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဒါကို ထဲထဲဝင်ဝင်လေ့လာကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။ ဥပဒေတွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ် နည်းတွေဟာ ခြစားဖို့အတွက် အခွင့်အလမ်းတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အဂတိလိုက်စားဖို့အတွက် ခွင်တွေဖြစ်နေတယ်။ တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှုကို လွှဲချလို့ရတဲ့ မူတွေဖြစ်နေတယ်။ ဘောလီဘောပုတ်လို့ ကောင်းတဲ့စည်းမျဉ်းတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အပြစ်သားကို ပစားပေး၊ ဖာထေးပေးနိုင်မယ့် လုပ်ထုံးတွေဖြစ်နေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားထဲက အရာထမ်းတွေဟာ လည်သလို စားနေတယ်။

ဒါပေမယ့် မောင်းသူအသစ်ဖြစ်လာတဲ့အခါ ခွင်ဟာ မကျယ်တော့ဘူး။ လာဘ်လာဘက နည်းသွားပြီ။ အရင်လို ဆရာ တပည့်ဆက်ဆံရေးဖြစ်ထွန်းနေဆဲဖြစ်ပေမယ့်၊ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် အစေးကပ်လို့ မရတော့ဘူး။ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းတွေဟာ ရှေ့နောက် မညီညွတ်ဘူး။ ဒီတော့ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ ဗျူရိုကရေစီဟာ ပြည်သူကို ဝန်ဆောင်မှု ပေးတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဘယ်တုန်းကမှလည်း မဟုတ်ခဲ့ဘူး။ အခုလည်း ဟုတ်မနေဘူး။

ဗဟိုဦးစီးစနစ်

အစိုးရလက်တံတွေ ကျယ်တဲ့အခါ ဗျူရိုကရေစီရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကလည်း အရာရောက်နေဆဲ ဖြစ်တယ်။ အာဏာရပါတီဟာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဗဟိုဦးစီးစနစ်ကိုသာ ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေဆဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကလည်း သမိုင်းအမွေအတိုင်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်တဲ့ ကိစ္စသာ ဖြစ်တယ်။ ဖောက်ထွက် လုပ်ဆောင်မှုဆိုတာ ထူးထူးခြားခြား မရှိ။

နိုင်ငံရေးမူအရ၊ ဖက်ဒရယ်ကို ကြွေးကြော်ပေမယ့် ဖက်ဒရယ်ရဲ့ အဆင့်အနိမ့်ဆုံး အဆင့်ဖြစ်တဲ့ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရေးဆိုတာကို လက်တွေ့ မလုပ်နိုင်ဘူး။ လုပ်လည်း မလုပ်ရဲဘူး။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး မဖြစ်တာ အပထား၊ လက်ရှိအခြေအနေကနေ တစ်ခုခု ကသောင်းကနင်းဖြစ်မှာကို မလိုလားတဲ့သဘော။ ဒီတော့ ဗျူရိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အရဲကိုးပြီး မလုပ်ရဲဘူး။ ဖွဲ့စည်းပုံအရ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန(ထွေ/အုပ်) ကို ပြည်ထဲရေးအောက်ကနေ သမ္မတရုံးလက်အောက် ထည့်လိုက်ပေမယ့် တည်ဆဲအခြေအနေ အတိုင်းသာ ရှိနေဆဲ။

ဒီတော့ ကြိုးနီစနစ်ဟာ အခုထိ ခိုင်မြဲနေဆဲဖြစ်တယ်။ ဗျူရိုကရေစီရဲ့ လက်တံထဲမှာ အားလုံးဟာ ရှိနေတယ်။ ခြစားမှု ခွင်ကျဉ်းလာပေမယ့် ယခင်အတိုင်း ခြစားမှု၊ လာဘ်စားမှု ရှိနေဆဲဖြစ်တယ်။ ဗျူရိုကရေစီဟာ မသစ်ဘူး။ ဂန်းစတားနဲ့ တူနေတယ်။ ဆရာမွေး

တပည့်မွေး ခလေ့ ထွန်းကားနေဆဲဖြစ်တယ်။ ဝိုင်းကြီးချုပ်ပုံစံနဲ့ အချင်းချင်း ပေါင်းစား၊ ပင်းစားနေဆဲဖြစ်တယ်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ရှုပ်ထွေးခြင်းဟာ ဗြူရိုကရက်တွေအတွက် ခွင်ဖြစ်နေတယ်။ လိုသလို လှည့်နိုင်တဲ့ ခလုတ်တွေဖြစ်နေတယ်။ ကြိုးနီဟာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်းလုပ်တယ်ဆိုတဲ့ အရေခွံကို ခြုံပြီး လိုသလို ချည်တုပ်ထားနေဆဲဖြစ်တယ်။

သူခိုးကြီးယန္တရား၊ လည်သလိုစား၊ ဆရာစား တပည့်စား၊ ဝိုင်းကြီးချုပ် ပင်းစား၊ မလုပ် မရှုပ်မပြုတ် ယန္တရားဟာ နိုင်ငံတော်ရဲ့အနာဂတ်ကို သတ်နေတယ်။ ပြည်သူ့ကို စိတ်ဒုက္ခ ပေးနေခဲ့တယ်။ အစိုးရဗြူရိုကရေစီယန္တရားဟာ နိုင်ငံတော်ကို တည်ဆောက်တဲ့ ယန္တရား မဟုတ်ဘဲ လုပ်ပိုင်ခွင့်နဲ့ စားခွင်ကြီးကို ဖန်တီးပေးထားတဲ့ အဆောက်အအုံကြီး ဖြစ်နေတယ်။ မဆလခေတ်မှာလည်း သူ့နည်းသူ့ဟန်နဲ့ အရေးပါ အရာရောက်တဲ့ ဌာနတွေ ရှိတယ်။ နဝတခေတ်၊ နအဖခေတ်မှာလည်း အရေးပါ အရာရောက်လာတဲ့ ဝန်ကြီးဌာနတွေ၊ ဦးစီးဌာနတွေ မြောက်မြားစွာ ပေါ်လာတယ်။ စားခွင် ကျယ်ကျယ်ရတဲ့ ဦးစီးဌာနတွေဟာ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကို ကန့်လန့်တိုက်နေတယ်။ အကြောင်းကတော့ ယခင် ကလို စားပေါက်မချောင်တော့လို့ ဖြစ်တယ်။

❃ ကြိုးနီ ဖျက်ပါ။

❃ သွေးမုန်တိုင်းတိုက်ပါ။

၈၈၈၈ အရေးအခင်းကို အကြောင်းပြုပြီး နာမည်ကျော်တဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ရှိတယ်။ မင်းကိုနိုင်ရေးတဲ့ ကဗျာကို အခြေခံပြီး ရေးထားတဲ့သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်တယ်။ မွန်းအောင် ဆိုထားတယ်။ လူကြီးပိုင်းတွေတော့ သိကြမယ်။ သွေးမုန်တိုင်း သီချင်း။ သွေးမုန်တိုင်းသီချင်း ရဲ့ ဖော်ညွှန်းချက်လို ဥပမာပြချင်တယ်။

လမ်းမထက်ကျတဲ့ သွေးတွေ ပျောက်ပျက်ပြီ မထင်ပါနဲ့။ ချောင်းထဲကနေ မြစ်ကို စီးမယ်။ မြစ်ကနေ ပင်လယ်ကို စီးမယ်။ ပင်လယ်ကနေ သမုဒ္ဒရာကို စီးမယ်။ သမုဒ္ဒရာထဲ ကနေ နေအပူရှိန်ကြောင့် သွေးမိုးတိမ်တွေဖွဲ့မယ်။ သွေးမိုးတိမ်တွေကနေတစ်ဆင့် သွေး မုန်တိုင်း တိုက်ရမယ်။

သွေးမုန်တိုင်းဟာ ဟောင်းနွမ်းတဲ့ အဆောက်အအုံတွေကို ဖြိုဖျက်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဖောက်ပြန်တဲ့လူတန်းစားတွေကို တိုက်စားပစ်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အသွင်ကူးပြောင်းရေး ကာလမှ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်နဲ့ တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲဖို့ ဆိုတာကို လက်ခံတယ်။ ယုံကြည်တယ်။ ဒါပေမယ့် တော်လှန်ရေးသဘောဆောင်တဲ့ ဖောက်ထွက်မှုတွေနဲ့ လုပ်သင့်

လုပ်ထိုက်တာတွေကို ရဲရဲတင်းတင်း ပြတ်ပြတ်သားသားလုပ်မှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ အရာရောက်မယ်။

အဲဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခတွေအကြားမှာ ပြည်သူဟာ ကြားညှပ်နေဦးမှာပဲ။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးဟာ အိပ့်အိပ့် ဖြစ်နေမှာပဲ။ အိရောအိရော ဖြစ်နေမှာပဲ။ အီလည် လိုက်နေမှာပဲ။

ဒီတော့ ကြိုးနီကို ဖျက်ပါ။

သွေးမုန်တိုင်း တိုက်ပါ။

အကျင့်စရိုက် အဟောင်းတွေကို သွေးမုန်တိုင်းနဲ့ ရှင်းမှရမယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ကဖျက်ယဖျက် လုပ်နေတာတွေကို သွေးမုန်တိုင်းနဲ့ သန့်စင်ပစ်ရမယ်။ ယန္တရားအဟောင်းမှာ အတိတ်ဟောင်းနဲ့ အသားကျမှုတွေကို သွေးမုန်တိုင်းနဲ့ သုတ်သင်ပစ်ရမယ်။ နည်းနာ၊ ပရိစီဂျာဆိုတာ လူက လုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးထပ်ပြီး စောင့်ဆိုင်းဖို့ မသင့်တော့ဘူး။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်မလာရင် တော်လှန်ရေးဖြစ်လာမှပဲ ရမယ်။ ပြည်သူဟာ ဖွတ်ကျော်ပြာစု ဖြစ်နေပြီ။ နူရာ ဝဲဆွဲ လဲရာသူခိုးထောင်းနေပြီ။

ည ၈ း ၄၁
၅ ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၊ ၂၀၂၀
ဘားအံမြို့။

acsmqDxnf&ifrvnfwbJ,E&Å;

၂၉၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် လွယ်ကူတဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ နားလည်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဒါဟာ ဒီအတိုင်းပြီးပြီးရော ပစ်ထားရမယ့်ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ အာဏာရပါတီဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ လုပ်ချင်ပေမယ့် တကယ်မလုပ်နိုင်တဲ့ ပြဿနာရှိတယ်။ အကြောင်းတရားကတော့ ရင်ကြားစေ့ရေးပေါ်လစီကို အသေဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ပြဿနာ ဖြစ်တယ်။

အာဏာရပါတီဟာ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား မလည်ပတ်မှာ ကြောက်ပြီးတော့ ဗျူရိုကရေစီကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်တာ မတွေ့ရဘူး။ ဆန့်ကျင်ဘက် နိုင်ငံရေးအင်အားစုနဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့ဖို့ မကြောက်ပေမယ့်၊ ယန္တရားထဲမှာ ထိုင်ထားတဲ့ ဗျူရိုကရက်တွေကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ဖို့ စိုးရွံ့တယ်။ ပြဿနာက အဲဒီမှာစပါတယ်။ ဗျူရိုကရက်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်မှု မရှိဘူး။ ဗျူရိုကရက်အပေါ်မှာ အာဏာသက်ရောက်မှု မရှိဘူး။ ဗျူရိုကရက်ကလည်း လည်တယ်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ထွေပြားတာတွေကို အကြောင်းပြုပြီး ပါးရည်နပ်ရည် နေထိုင်ကျင်လည်တယ်။

ပြည်သူဟာ အစိုးရအပြောင်းအလဲဖြစ်ပေမယ့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အကျိုးကျေးဇူးကို မခံစားရတာ ဒါ့ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ အာဏာရပါတီဟာ ဗျူရိုကရေစီကို လည်အောင်

လှည့်နိုင်ဖို့ အခက်အခဲရှိပေမယ့်၊ အစိုးရက ဗျူရိုကရေစီနဲ့ တွဲပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ဖက်မှာလည်း အစိုးရရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ ကြီးနေတယ်။ ကြီးနေတဲ့အလျောက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ခပ်သွက်သွက် လုပ်နိုင်ဖို့ခက်တယ်။ ဒီတော့ ကြိုးစား သင်ယူနေရင်း ဗျူရိုကရေစီရဲ့ ပညာပြခြင်းကို ကောင်းကောင်းခံရတော့တာပဲ။

အကြောင်းအရင်းကတော့ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားထဲမှာရှိတဲ့ ဗျူရိုကရက်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားဆိုတာ တာဝန်ယူထားတဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကြီးမားမှုအပေါ်ကို မှီတည်ပြီးတော့ အကျိုးစီးပွားချဲ့ထွင်ခွင့် ရနေပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ကဏ္ဍတိုင်းမှာ ဖြစ်တယ်။ အဆင့်တိုင်းမှာ ဖြစ်တယ်။ ဌာနတိုင်းမှာ ဖြစ်တယ်။ ဝင်ငွေ ရပေါက်ရလမ်းများတဲ့ ဌာနတွေက ပိုပြီးတော့ အကျိုးစီးပွားရှိနေပါတယ်။ ဘယ်လို ဌာနတွေက ဝင်ငွေ ရပေါက်ရလမ်းများသလဲ။

ဆန်းစစ်ကြည့်ရင် အဖြေက လွယ်လွယ်လေး ထွက်ပါတယ်။ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးမှာ အထွေထွေရေးရာ အားလုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ ထွေ/အုပ် (အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန) က ဗျူရိုကရက်တွေက စပါတယ်။ ပြီးတော့ ငွေကို ကိုင်ပြီး ဖြန့်းရသုံးရတဲ့ဌာနတွေ၊ စီမံကိန်းတွေကို ခွင့်ပြုမိန့်တွေပေးရ၊ တင်ဒါတွေပေးရ၊ ဘတ်ဂျက်တွေချပေးရ စတဲ့ အခြေခံအဆောက်အဦးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ကဏ္ဍတွေက ဗျူရိုကရက်တွေဖြစ်တယ်။ နောက် ဘဏ္ဍာရေးနဲ့ ဆက်နွှယ်နေတဲ့ ဗျူရိုကရက်တွေ။ နောက်ပြီးတော့ သယံဇာတ ထုတ်ယူရေး အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို စီမံခန့်ခွဲရတဲ့ ဌာနတွေ။ ဒါတွေကတော့ အားလုံးသိမယ် ထင်ပါတယ်။ မြေစာရင်းတို့၊ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးတို့၊ သတ္တုတွင်းတို့ အစရှိတဲ့ဌာနတွေက ဗျူရိုကရက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားဟာ ဘာဖြစ်နေသလဲဆိုတော့ 'စားခွင်ကြီး' ဖြစ်နေတယ်။ 'ချောဆီ'ထည့်မှ လည်တဲ့ယန္တရားကြီး ဖြစ်နေတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း စီးပွားရေး သမားဟာ လည်သလို လုပ်စားတယ်။ ဗျူရိုကရက်ကို ကောင်းကောင်းပေါင်းတတ်သင်းတတ်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေက များပြားတယ်။ ရှုပ်ထွေးတယ်။ ကြိုးနီစနစ်တွေ အထပ်ထပ်ရှိနေတယ်။

ဒီဘက်ခေတ်မှာ ပိုပြီး မပြတ်တဲ့ကိစ္စတွေ ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကတော့ ပြည်ထောင်စု အဆင့်နဲ့ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အဆင့်တွေအကြားမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် မပြတ်တဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ပြည်ထောင်စုနဲ့ တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်ဟာ အဆင့်ဆင့် 'ဘောလီဘော

ပုတ်တိုင်း’ ကစားနေပါတယ်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဆင့်ဆင့် တာဝန်ယူ အပြီးသပ် လုပ်ဆောင်ရမယ့် ကိစ္စတွေမှာ ပြည်ထောင်စုမှာလည်း မပြတ်ဘူး။ တိုင်းဒေသကြီးမှာလည်း မပြတ်ဘူး။ ဒီကြားထဲမှာ လူ့အရင်းအမြစ် ပြဿနာကလည်း ကြုံတယ်။ ကဏ္ဍတိုင်းမှာ အစိုးရအခန်းကဏ္ဍကို အကြီးကြီးချဲ့ထွင်ထားတာ သိပ်ဆိုးတယ်။

အစိုးရတိုင်းဟာ သူ့ရဲ့အခန်းကဏ္ဍကို လျှော့ချပြီး ပုဂ္ဂလိကကို ပေးတာ မရှိဘူး။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာလည်း သိပ်ကြီးနေတယ်။ နိုင်ငံတော်ဟာ Regulator role မှာ မနေဘူး။ regulatory လုပ်နိုင်စွမ်းလည်း မရှိဘူး။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေဟာ အလုပ်ဖြစ်အောင် ပံ့ပိုးကူညီပေးတာထက်၊ ကြန့်ကြာအောင်လုပ်နေတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေပဲရှိနေတယ်။ ဒီစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးတွေကို ဖြည့်ဖို့အတွက် စီးပွားရေးသမားတွေဟာ ဗျူရိုကရေစီကို ချောဆီထိုးရတယ်။ ချောဆီကိုလည်း ဗျူရိုကရက်တွေ ကိုယ်တိုင် ကြိုက်လာတယ်။ ဗျူရိုကရေစီဟာ ချောဆီထိုးမှ လည်တဲ့ ယန္တရားဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ခြစားမှုမြင့်လာတယ်။ **ခြစားမှု၊ လာဘ်စားမှုမြင့်တဲ့ ဗျူရိုကရေစီယန္တရားကို အာဏာရပါတီက အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေး ပေါ်လစီနဲ့ လုပ်တယ်။ လက်ရှိအနေအထားမှာ ဗျူရိုကရေစီရဲ့ပညာပြခြင်းကို ခံနေရတဲ့ အာဏာရပါတီဟာ အုပ်ချုပ်ရေးအလုပ်တွေကို ရှေ့မတိုးသာ နောက်မဆုတ်သာ ဖြစ်နေတယ်။ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲဖြစ်နေတယ်။ တစ်ဖက်မှာ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကိစ္စကို အာဏာရပါတီက ကိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ခပ်ကြမ်းကြမ်း မဟုတ်ဘူး။ ကြိုကြား ကြိုကြားပဲဖြစ်တယ်။ ကွက်တိ ကွက်ကြားပဲဖြစ်တယ်။ ပြောက်တိပြောက်ကြားပဲ ဖြစ်တယ်။ ယန္တရားတစ်ခုလုံးကို ပိုက်စိပ်တိုက်ပြီး တစ်ခုလုံးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ သတိပေးတဲ့အနေနဲ့၊ ဟန့်တဲ့အနေနဲ့ပဲ လုပ်တာ။ ဒီတော့ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။**

တစ်ဖက်မှာ ချောဆီ မရတဲ့ ဗျူရိုကရေစီဌာနတွေဟာ

အလုပ်မလုပ်ဘူး။ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းတွေကို အကြောင်းပြပြီး အလုပ်တွေကို တန့်အောင် လုပ်နေတယ်။ ဒီတော့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကလည်း ရှေ့မတိုးသာ နောက်မဆုတ်သာ ဖြစ်တယ်။ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ စီးပွားရေးသမားတွေ ညည်းတယ်ဆိုတာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ အရင်လို ချောဆီ ထိုးပြီးလုပ်လို့ မလွယ်လို့ ညည်းတဲ့ စီးပွားရေးသမားတွေလည်း ရှိတယ်။ လုပ်ရကိုင်ရကြပ်ပြီး နောက်ထပ် အလုပ်တစ်မျိုးကို မရွှေ့နိုင်လို့ ညည်းတဲ့စီးပွားရေး သမားတွေလည်း ရှိတယ်။

အာဏာရပါတီဟာ အကျဉ်းအကျပ်ထဲမှာ ရောက်နေတာကြာပြီ။ အခုလည်း ရောက်နေဆဲပဲ။ ဗျူရိုကရေစီကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အကြီးအကျယ် မလုပ်နိုင်လို့ အစိုးရလုပ်ငန်းစဉ်တွေ အကျဘက်ရောက်တယ်။ မအောင်မြင်ဘူး။ တစ်ဖက်မှာလည်း နိုင်ငံတော်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို မလျှော့ချနိုင်ဘူး။ အစိုးရရဲ့အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း မချနိုင်ဘူး။ ဗျူရိုကရေစီကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ဖို့ လက်ရှိအာဏာရအစိုးရမှ စနစ်တကျ ကိုင်တွယ် တတ်တဲ့ ဝန်ကြီးတွေ မရှိဘူး။ ဝန်ကြီးချုပ်တွေ မရှိဘူး။ အားလုံးဟာ ဗျူရိုကရက်တွေ လျှောက်စေချင်တဲ့လမ်း ကြောင်းအတိုင်းသာ လျှောက်နေတာဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေ ကမောက်ကမ ဖြစ်တာ မကြုံ ချင်ဘူး။ ကြုံရင် ပထမသက်တမ်းအတွင်းမှာ 'ဂွမ်း' မယ်လေ။ ဆန့်ကျင်ဘက် နိုင်ငံရေး အင်အားစုရဲ့ ထောက်ကွက်ဖြစ်လာတယ်။ နိုင်ငံရေးပျော့ကွက်တစ်ခု၊ နိုင်ငံရေးထိုးနက်ချက် တစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ အခုဆို ပိုလို့ဆိုးလာတယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဗျူရိုကရေစီကို ကိုင်ပြီးလုပ်ဖို့ အာဏာရပါတီက ပိုပြီး မလုပ်ရဲတော့ဘူး။ အကြောင်းကတော့ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ နီးလာပြီ။ ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စ အဆင်ချောအောင် လုပ်ဖို့အတွက် အခု သမ္မတရုံးလက်အောက် ရောက်လာတဲ့ ထွေ/အုပ်တွေရဲ့ ကဏ္ဍဟာ အရေးကြီးတယ်။ အစိုးရဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားတည်ငြိမ်နေဖို့ လိုတယ်။ ဗျူရိုကရေစီက ကန့်လန့်တိုက်ရင် ရွေးကောက်ပွဲ ကမောက်ကမ ဖြစ်နိုင်လို့ အခုတော့ ရွေးကောက်ပွဲ မပြီးခင်အထိတော့ ဗျူရိုကရေစီကို ချော့ပေါ်င်းနေရမယ့် အနေအထားဖြစ်တယ်။ အာဏာရပါတီဟာ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့ အစိုးရဆိုတော့ မဲရရေးဟာလည်း အရေးကြီးနေပြန်တယ်။ ဒီတော့ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးသည်အထိ လက်ရှိအာဏာရအစိုးရဟာ ၂၀၂၀ ရွေး ကောက်ပွဲ ချောချောမွေ့မွေ့နဲ့ မဲပြန်ရဖို့အတွက် ဗျူရိုကရေစီကို ချော့ပေါင်းနေရမှာ ဖြစ် ကြောင်း။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ဗျူရိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ လက်ရှိအာဏာရ

အစိုးရလက်ထက်မှာ လုံးဝ မျှော်လင့်လို့ မရကြောင်း လက်တို့ သတိပေးပြောကြားလိုက်ရပါတယ်။

ည ၉ း ၂၁
၂၉ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀
ပုသိမ်မြို့။

❖

raJy;jcif;f'avh

၂၄၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၀။

၂၀၂၀ ခုနှစ်ကို ရောက်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ၂၀၂၀ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် အထွေထွေရွေး ကောက်ပွဲတစ်ခုရှိမည်။ အစိုးရ အပြောင်းအလဲ၊ အုပ်ချုပ်သူ အပြောင်းအလဲလုပ်ရန် ပြည်သူများ မဲပေးရွေးချယ်ရမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်သူတို့သည် နှစ်ပေါင်းများစွာ မဲပေးခြင်းဓလေ့နှင့် အဆက်ပြတ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမှစ၍ မြန်မာ ပြည်သူတို့သည် မဲပေးခြင်းဓလေ့နဲ့ ပြန်လည် လက်ဆက်ခွင့် ရလိုက်ကြသည်။ ၂၀၁၅ အထွေထွေရွေး ကောက်ပွဲတွင် ပြည်သူတို့ တစ်ခဲနက် အုံလိုက်ကျင်းလိုက် မဲရုံသို့ သွား၍ မဲပေးကြသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲသည် မျှော်လင့်ချက်ရေချိန် အစွမ်း ကုန်ပြသသည့် ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ခဲ့သည်။

ဒီမိုကရေစီ၌ အခြေခံနှုန်းစံများ ရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ ဒီမိုကရေစီ၏ နှုန်းစံအချို့ကို ဖော်ပြချင်သည်။

ဒီမိုကရက်တစ် ရွေးကောက်ပွဲ မှန်လျှင်၊ ရွေးကောက်ပွဲသည်

(၁) အရွယ်ရောက်သူတိုင်း မဲပေးခွင့်ရှိရမည်၊

(Universal: every person has the right to vote.)

(၂) လူတစ်ကိုယ် မဲတစ်မဲသာ ဖြစ်ရမည် ၊

(Equal: each person's vote has the same value.)

(၃)လျှို့ဝှက်မဲပေးစနစ်ဖြစ်ရမည် ၊

(Secret: it is not possible to find out whom or what a person voted for.)

(၄)ကိုယ်စားလှယ်အား တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်ခွင့်ရှိရမည်၊

(Direct: the voter selects his representative.)

ဤအချက် (၄) ချက်သည်၊ ဒီမိုကရက်တစ်ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ထွန်းမှုအတွက် အခြေခံ (၄) ချက်ဖြစ်သည်။ ပညာရှင် ဒါးဟ် (Dahl, 1970)ရဲ့အလိုအရ ၊ ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်တချို့ကို ဖော်ပြမည်။

၁။ အရွယ်ရောက်သူတိုင်း မဲပေးခွင့်

၂။ ရွေးကောက်ပွဲ၌ လွတ်လပ်စွာ ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်

၃။ လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ

၄။ နိုင်ငံသားတိုင်း နိုင်ငံရေးပါတီများ၌ လွတ်လပ်စွာ ပါဝင်ခွင့်

၅။ နိုင်ငံသားတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်

ဤအချက်များသည် ရွေးကောက်ပွဲ၌ လိုအပ်သောအချက်များဖြစ်သည်။

ဒီမိုကရေစီမှန်လျှင် ရွေးကောက်ပွဲရှိရမည်။ ရွေးကောက်ပွဲ မရှိလျှင် ဒီမိုကရေစီ မမည်။ ဒီမိုကရေစီ၌ ရွေးကောက်ပွဲသာရှိပြီး တခြားသော နှုန်းစံများ မရှိ၍လည်း မဖြစ်။ သို့မဟုတ်ပါက ရွေးကောက်ပွဲဒီမိုကရေစီ (Electoral Democracy) အဆင့်၌သာ ရပ်နေမည်။ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစီသို့ မရောက်။ မတက်လှမ်းနိုင် ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီမှန်လျှင် ရွေးကောက်ပွဲရှိရမည်။ ရွေးကောက်ပွဲမှန်လျှင် လွတ်လပ်၍ တရား မျှတရမည်။ လွတ်လပ်၍ တရားမျှတရုံဖြင့် မပြီးသေး၊ ပြိုင်၍ နိုင်လျှင် အာဏာ အပ်ရမည်။ အာဏာအပ်ရုံဖြင့် မပြီးသေး။ ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲ ရှိရမည်။

❖ ရွေးကောက်ပွဲ ရှိခြင်း။

❖ ရွေးကောက်ပွဲသည် လွတ်လပ်၍ တရားမျှတခြင်း။

❖ ပြိုင်၍ နိုင်သော ပါတီထံ အာဏာလွှဲပြောင်းခြင်းနှင့်

❖ ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲများ ရှိခြင်းသည် အရေးကြီးသောကိစ္စရပ်များဖြစ်သည်။

သမိုင်းကို ကြည့်ပါ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးကို လေ့လာပါ။ ရွေးကောက်ပွဲသာ ရှိ၍ ဒီမိုကရေစီ မရှိသော နိုင်ငံများ ရှိပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများကို electoral democracy

သာ ရှိသောနိုင်ငံများဟု ခေါ်နိုင်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲရှိသော်လည်း မဲလိမ်/ မဲခိုးမှုများဖြင့် ကြုံနေရသော နိုင်ငံများ မြောက်မြားစွာ ရှိသည်။ မဲစာရင်းများ မမှန်ကန်ခြင်း၊ မဲစာရင်းများ၊ မဲရေတွက်ခြင်းများ၊ မဲရုံစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းများ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိလျှင် လူထု ထောက်ခံမှု ရှိသော်လည်း မဲရှုံးနိုင်သည်။ ကြိုတင်မဲများ၊ မဲစာရင်းစိစစ်မှုများ မမှန်ကန်လျှင် ဒီမိုကရက်တစ်ရွေးကောက်ပွဲ မဖြစ်နိုင်။

မြန်မာပြည်၌ ရွေးကောက်ပွဲနိုင်သော်လည်း နိုင်ငံရေးအာဏာမရခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်ရှိခဲ့ ဖူးသည်။ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲကို ကြည့်ပါ။ မဲအနိုင်ရခဲ့သော အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် သည် ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ၌ 'အနိုင်ရပါတီ' (winning party) သာဖြစ်ခဲ့သည်။ 'အာဏာရပါတီ' (ruling party) မဖြစ်ခဲ့။ ဤအချက်သည် သာဓကဖြစ်သည်။ ဂျာမနီ၌ ဟစ်တလာအာဏာရလာခြင်းက ရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အာဏာရှင် ဟစ်တလာသည် 'အုပ်ချုပ်မှုကာလတွင် ရွေးကောက်ပွဲကို ဖျက်ပစ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ပုံမှန်ရွေး ကောက်ပွဲဟူသည် မရှိတော့။ ဤကား သာဓကဖြစ်သည်။ 'သာဓကကို ကြည့်၍ မြင်နိုင်သည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲများကနေ တစ်ဆင့် အာဏာရှင်များ တက်လာနိုင်သေးသည် ဆိုသည့်အချက်ဖြစ်သည်။ အာဏာရှင်တိုင်းသည် 'အာဏာသိမ်း၍' တက်လာသည်က များသော်လည်း၊ ရွေးကောက်ပွဲများ၌လည်း အာဏာရှင်တက်လာနိုင်သည်ကို သတိချပ် သင့်သည်။ ထို့အပြင် နောက်ထပ် စဉ်းစားဖွယ်ရာအချက်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲဖြင့် တက်လာ သော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲကို ဖျက်ပစ်နိုင်သည် ဟူသောအချက် ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရမည့် ကာလတွင် အချိန်မဆိုင်းဘဲ ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးနိုင်ရန် တည်ဆဲအစိုးရတိုင်း၌ တာဝန်ရှိသည်။ ဤအချက်သည် အထူးအရေးကြီး သော အချက်ဖြစ်သည်။

မဲပေးခြင်းဓလေ့၌ ပြည်သူများ မွေ့လျော်ရန် လိုသည်။ ဒီမိုကရေစီခိုင်မာ အမြစ် တွယ်ခြင်းသည် မဲပေးခြင်းဓလေ့ နှင့်ဆက်စပ်နေသည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူများ မဲပေးချင် လာအောင် လှုံ့ဆော်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များလည်း ရှိရန် လိုသည်။

- ❖ ပြည်သူများသည် မဲပေးခြင်းဖြင့် မိမိတို့၏ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်လျှင် မဲပေးချင်ကြမည်။
- ❖ ပြည်သူများသည် မဲပေးခြင်း၏ တန်ဖိုး၊ မဲတစ်မဲ၏ တန်ဖိုးကို နားလည်သည့် အသိရေချိန်မြင့်လျှင်လည်း မဲပေးခြင်းဓလေ့သည် ခိုင်မာနိုင်သည်။

- ❖ မဲပေးခြင်းဖြင့် 'တို့အစိုးရကို ပြုပြင်နိုင်သည်၊ တည့်မတ်နိုင်သည်' ဟု သိမြင်နားလည်ထားလျှင် မဲပေးခြင်းဓလေ့ခိုင်မြဲသည်။
- ❖ ဒီမိုကရေစီတွင် အချုပ်အခြာအာဏာသည် ပြည်သူ့ထံ၌ ဆင်းသက်ခြင်းဟူသည် မဲပေးခြင်း၊ မဲရုံသို့သွားခြင်းဟာ ပြည်သူများ နားလည်နေအပ်သည်။

ပြည်သူများ မဲရုံသို့ ထွက်၍ မဲပေးချင်အောင် အစိုးရများသည် ပြည်သူ့မျှော်လင့်ချက်များ မရိုက်ချိုးသင့်။ အစိုးရအလုပ်ကို ပီပီပြင်ပြင် လုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ လိုလိမ့်မည်။ အစိုးရများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အပေါ် မူတည်၍ ပြည်သူများ၏ မဲပေးမှု ရေချိန် အတက်အကျဖြစ်တတ်သည်။ ဤအချက်ကို သတိချပ်၍ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ၌ ပြည်သူများ မဲပေးမှုမြင့်လာအောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုသည်။ မဲစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးနှင့် မဲပေးသည့်စနစ် လွယ်ကူအောင် စီမံထားနိုင်ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့်ကို ပြုစုခြင်းဖြစ်သည်။

လေ့လာဆန်းစစ်ချက်

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြည်သူ့လုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (PACE, ၂၀၁၉) ၏ စစ်တမ်းအရ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲပေးမှု (၇၇) % ရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၂၀၁၅ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမြင့်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲများ၌ မဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းသွားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၂၀၁၇ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ ၃၇ % ရှိပြီး ၂၀၁၈ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ ၄၂ % သာ ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဤအချက်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်၊ ပြည်သူလူထု၏ မဲပေးချင်စိတ်မှာ အကျဘက်သို့ ပြနေသည်။ မဲပေးခြင်းဓလေ့ မစွဲမြဲသေးမီ အချိန်၌ အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင် ချက်များအပေါ် မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ခြင်းသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာဖြစ်သည်။

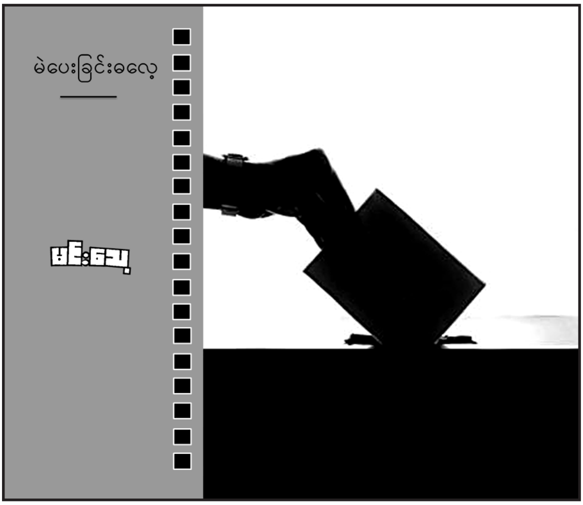

'အဖွဲ့၏နိုင်ငံသားများ၏ နိုင်ငံရေးမျှော်မှန်းချက်စစ်တမ်း (၂၀၁၉ ၊ ဇူလိုင်) အရ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာ ပြည်သူများ၏ မဲပေးလိုစိတ်မှာ ၄၈% သာ

ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၂၀၂၀ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲပေးခွင့်ရှိသူ၏ ဘယ်လောက်ရာခိုင်နှုန်း မဲလာပေးမည်ကိုမူ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီးမှ သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သန္နိဋ္ဌာန်ချုပ်စီမံမှုအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်သည့် သုတေသန အစီအရင်ခံစာ (၂၀၁၉၊ ဇူလိုင်) အရ ၂၀၂၀ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးမည်ဟု ဖြေဆိုသူမှာ (၈၆)% ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ PACE အဖွဲ့က ထုတ်ပြန်သော ပြည်သူများ၏ မဲပေးလိုစိတ် ဖော်ပြချက် ၄၈% နှင့်မူ ကွာဟချက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

သုတေသနစစ်တမ်းများသည် အချက်အလက်အပေါ် အခြေပြု၍ စစ်တမ်းများ ကောက်ယူထားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် လက်တွေ့၌ ကွဲလွဲချက်များ ရှိနေမည့်တိုင် လျစ်လျူမရှုသင့်။ ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲသည် ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးအတွက် အရေးကြီးသည်။ ထို့အပြင် ဒီမိုကရက်တစ် နိုင်ငံရေးအင်အားစု၏ ရင့်ကျက်မှုနှင့် စွမ်းရည်အတွက် အရေးကြီးဖြစ်စဉ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

အချုပ်

မဲပေးခြင်းဓလေ့နှင့် ဒီမိုကရေစီဖြစ်ထွန်းခြင်းသည် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေသည်။ မြန်မာပြည်သည် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလအတွင်းမှာပင် ရှိနေသေးသည်။ စွဲမြဲသော ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့်များ မဖြစ်ထွန်းသေး။ ထို့ကြောင့် ဘူးသီးနုနု အမွေးသပ်သလိုဖြစ်နိုင်သည်ကို သတိချပ်သင့်သည်။ ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့် နုနယ်နေသေးသည့်ကာလ၌ မဲပေးခြင်းဓလေ့ကို စွဲမြဲနားလည်အောင် လုပ်ယူရဦးမည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများတွင် မဟာဗျူဟာချိတ်ဆက်မှုရှိရှိ လုပ်ဆောင်ရန် လိုသလို၊ ပြည်သူများထံ၌လည်း မဲပေးခြင်းဓလေ့ စွဲမြဲအောင် စည်းရုံးမှုများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးမှုများ စနစ်တကျ လိုအပ်နေသည်။

မြန်မာပြည်အတွက် ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲသည် လမ်းဆုံလမ်းခွ တစ်ခုဖြစ်နေသည်။ မဲရလဒ်အပေါ် မူတည်၍ ပြောင်းလဲသွားမည့် နိုင်ငံရေးအချိုးအကွေ့များ ရှိနိုင်မည်။ ပြည်သူများ မဲရုံသို့ သွားခြင်း မသွားခြင်း အပေါ်မူတည်ပြီး ဖြစ်ထွန်းလာမည့် နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းများလည်း ရှိနေသည်။ ဒီမိုကရေစီ၌ ရွေးကောက်ပွဲ ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးကြီးသည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မဲပေးခြင်းဓလေ့ရင့်ကျက်လာအောင် လုပ်ဆောင်ရန်လည်း အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍ၌ ရှိနေကြောင်း သတိချပ်စေသင့်ပါသည်။

ကိုးကား

- ❖ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြည်သူ့လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွက် နိုင်ငံသားများ၏ နိုင်ငံရေးမျှော်မှန်းချက် စစ်တမ်း၊ ၂၀၁၉ ဇူလိုင်
- ❖ သန္နိဋ္ဌာန်အုပ်ချုပ်စီမံမှုအဖွဲ့ ၊ ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် အားကောင်းစေရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အခြေအနေ၊ ၂၀၁၉ ဇူလိုင်
- ❖ Educational initiatives, Election Unit, 2013
- ❖ Wilhelm Hofmeister and Karsten Grabow, Political Parties: Functions and Organization in Democratic Societies, Konrad Adenauer Stiftung, 2011.

ညနေ ၄ း ၁၀
၂၄ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❒

, ifvufu;Dkfeonf

၂၃၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၀။

နိုင်ငံရေးသမားဟာ အာဏာရချင်တယ်။ စီးပွားရေးသမားဟာ ငွေရချင်တယ်။ ပညာတတ်ဟာ ဂုဏ်လိုချင်တယ်။ လက်နက်ကိုင်သူဟာ အနိုင်ရချင်တယ်။ လူဆိုတာ အသိအမှတ်ပြု ခံချင်တယ်။ လိုချင်မှု အာသာချင်ခြင်းတွေဟာ လူတိုင်းမှာ ရှိနေကြတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူနိုင်ပေမယ့် သူတို့မှာ တစ်ခုခုတော့ လိုချင်နေကြတာချည်းပဲ။ ဒါက သဘာဝ။ ဓမ္မတာ။

လူတွေဟာ လူမှုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေတယ်လို့သာ ပြောတယ် သူတို့မှာ လည်း တစ်ခုခုကို လိုချင်နေကြတာချည်းပဲ။ သူဌေးတစ်ယောက်ဟာ ငွေပေါလို့ ငွေကို သုံးဖြုန်းနိုင်တယ်၊ လှူဒါန်းပေးကမ်း စွန့်ကြဲနိုင်တယ်။ သူ့မှာ လိုချင်တာ တစ်ခုခု ရှိနေတာပဲ။ ဘာလိုချင်သလဲ ဆိုတာကိုတော့ တချို့လည်း သိတယ်။ တချို့လည်း ကိုယ်ကိုယ်တိုင်တောင် သိမနေဘူး။ အနုပညာသမားဟာ တစ်ခုခုကို ဖန်တီးတယ်။ ကဗျာသမားဟာ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို သီကုံးမယ်။ သူတို့မှာ တစ်ခုခု လိုချင်တာ ရှိတယ်။ အဲဒါက မြင်သာတာလည်း ရှိမယ်။ မမြင်သာတာ လည်း ရှိမယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ တစ်ခုခု လိုချင်တာတော့ ရှိနေတယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း တစ်ခုခုဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်။ ငွေကြေးဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်။ ဂုဏ်ဒြပ်ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်။ အာဏာဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်။ နောက်ဆုံး

ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်ကျေနပ်အောင် နေနိုင်တာကို လိုချင်တာလည်းဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့် လိုချင်တာ တစ်ခုခု ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာတော့ မကင်းပြတ်နိုင်သေးဘူး။ ဒါဟာ လူ့သဘာဝ။

တဏှာ

ဂေါတမဗုဒ္ဓက ဟောတယ်။ 'ကမ္ဘာကြီးကို တဏှာကမောင်းနှင်တယ်' တဏှာဆိုတဲ့ သဘောက အင်မတန် သိမ်မွေ့တယ်။ အနုစားရှိတယ်။ အကြမ်းစားရှိတယ်။ အကြမ်းစား တဏှာကတော့ မြင်သာတယ်။ ထင်သာတယ်။ မြင်လွယ်တယ်။ သို့ပေမယ့် အနုစားတဏှာ ကျတော့ မထင်သာဘူး။ မမြင်သာဘူး။ လိုချင်မှု၊ တပ်မက်မှု၊ အာသာချင်ခြင်း၊ တွယ်ငြိခြင်း စတာတွေဟာ တဏှာသာဖြစ်တယ်။ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရင် တဏှာနဲ့ မကင်းဘူး။ တဏှာဟာ လူ့ကိုယ်ထဲ၊ လူ့စိတ်ထဲမှာ ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ရှိနေတတ်တယ်။ အသွင်တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ကိန်းနေတတ်တယ်။ ဒါကို သတိထားပြီး ကြည့်ရင် မြင်တယ်။

လူတွေဟာ သူတို့အတ္တကို အခြေပြုပြီးတွေးတယ်၊ ကြည့်တယ်၊ မြင်တယ်၊ ချဉ်းကပ်တယ်၊ ဆုပ်ကိုင်မှတ်ယူ လက်ခံထားကြတယ်။ ဒါဟာ လူ့အတ္တဖြစ်တယ်။ လူ့အတ္တဟာ လူ့တဏှာမှာ အခြေပြုတယ်။ ပညာတတ်ဟာ ပညာနဲ့ လူတွေကို လွှမ်းမိုးဖို့ ကြိုးစားချင်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အာဏာကိုင်ထားသူကို လွှမ်းမိုးချင်တာပဲ။ ဓားမိုးအုပ်ချုပ်တာ မဟုတ်ပေမယ့် ပညာနဲ့အုပ်ချုပ်ချင်စိတ်က ပညာတတ်မှာ ရှိတယ်။ ပညာတတ်ဟာ ပိုပြီး ပညာတတ်လာရင် 'မင်းဆရာ'ဖြစ်ချင်စိတ် ပေါက်လာတယ်။ ဒီဘက်ခေတ်မှာ ပိုတွေ့ရတယ်။

သမ္မတ ယင်လောက်ကြီး

သမ္မတလင်ကွန်းက ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ပြောခဲ့ဖူးတယ်။

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာမှာ လယ်သမားတစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲသည့်လယ်သမားမှာ မြည်းတစ်ကောင်ရှိတယ်။ မြည်းနဲ့နေ့စဉ် သူ့တောကို လှည်းတပ်ပြီး သွားလေ့ရှိတယ်။ လှည်းပေါ်မှာလည်း ဝန်တွေ အများကြီး တင်သွားလေ့ရှိတယ်။ လှည်းပေါ်မှာ ဝန်တွေ အများကြီးပါပေမယ့် မြည်းဟာ ကြိုးစားရုန်းရှာတယ်။ သူဟာ မပျင်းမရိ၊ မငြီးမငွေ့နဲ့ ခိုင်းတာကို ကောင်းကောင်းလုပ်တယ်။ အဲသည့်မြည်းဟာ တော်ရုံအိပ်မနေတတ်ဘူး။ အဲသည့် မြည်းဟာ မပျင်းဘူး။ ဒါပေမယ့် တစ်နေ့မှာ လယ်သမားဟာ မြည်းရဲ့ရင်အုံကြားမှာ

အနာကြီးတစ်ခုကို သွားတွေ့တယ်။ အဲသည့်အနာကြီးမှာလည်း ယင်လောက်ကြီးတစ်ကောင် ကိုက်နေတာတွေ့တယ်။ အဲဒါနဲ့ လယ်သမားဟာ မြည်းကို သနားပြီးတော့ မြည်းမှာကိုက်နေတဲ့ ယင်လောက်ကြီးကို ဖယ်ပေးလိုက်တယ်။ ယင်လောက်ကြီးကို ဖယ်ပြီးတဲ့နေ့က စပြီး မြည်းဟာ လှည်းကို မဆွဲချင်တော့ဘူး။ သူဟာ အလုပ်လည်း သိပ်မလုပ်ချင်တော့သလို၊ အားအားရှိ အိပ်ပဲအိပ်နေချင်တော့တယ်။ ခိုင်းရင်လည်း လေးတိလေးကန် ဖြစ်နေတယ်။ နောက်ဆုံး လယ်သမားက သိလိုက်တယ်။ ဒီမြည်းဟာ ဘာလို့ အလုပ်ကို ကြိုးစားပမ်းစားလုပ် သလဲဆိုတော့ ယင်လောက် ကိုက်တာကို မခံနိုင်လို့ အလုပ်လုပ်နေတာပဲ။ လှည်းကို ဆွဲနေချိန်မှာ ယင်လောက် ကိုက်တာဟာ နည်းနည်း ခံသာနေတယ်။ သက်သာနေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူ မညည်းမညူ လုပ်နေတာပဲ။ ယင်လောက်ကြီးလည်း မရှိတော့ရော သူဟာ အလုပ်မလုပ်တော့ဘူး။

ဒီပုံပြင်ရဲ့ နာမည်က 'သမ္မတ ယင်လောက်ကြီး ကိုက်နေတယ်' တဲ့။

လင်ကွန်းသမ္မတဖြစ်တော့ သူ့ဝန်ကြီးအဖွဲ့ထဲမှာ သမ္မတ အတော်ဖြစ်ချင်နေတဲ့ ဝန်ကြီးတစ်ပါးကို အကြောင်းပြုပြီး အဲသည့်ပုံပြင်ကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ မြည်းကို မောင်းနှင်နေတာက ယင်လောက်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးကို မောင်းနှင်နေတာက သမ္မတ ယင်လောက်ကြီး အကိုက်ခံနေရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံရေးအလုပ်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ဘကြီးနွား အလကားကျောင်းပြီး ကိုယ့်ထမင်း ကိုယ်စား အကုသိုလ်ပွားရတဲ့ ဖြစ်တာတွေ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် လူလေ။ လူပဲ။ ဒီတော့ တဏှာနဲ့ ဘယ်ကင်းနိုင်မလဲ။ ဒီတော့ တဏှာစေရာ မနေသာဖွေရှာ ဆပ်ရသည်ပေါ့။

နံနက် ၁ း ၂၅
၂၃ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်။

❖

toGu,ajymif;a&;ppcuf

၁၃၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀။

အပြောင်းအလဲ ဘယ်လောက်ရွေ့ပြီလဲ

၂၀၂၀ ခုနှစ်သို့ရောက်ပြီ။ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေး စတင်ခဲ့တာ (၁၀) နှစ်တင်းတင်း ပြည့်တော့မယ်။ ဒီမိုကရေစီရဲ့ အနှစ်သာရတချို့ကို မြန်မာပြည်သူတွေ ခံစားသင့်သလောက် ခံစားနေရပြီ။ သို့သော်လည်း လူမှု စီးပွားအခြေအနေမှာ မျှော်လင့်ဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် အားရစရာ မရှိသေး။ အခြေခံ လူတန်းစားတို့ရဲ့ ဘဝအခြေအနေမှာ လက်ရှိဘဝက ရုန်းထွက်နိုင်ဖို့ အခက်အခဲများ ကြုံနေဆဲ။ အခွင့်အလမ်းတွေ ရှားပါးစေဆဲ။

အသွင်ကူးပြောင်းရေး ပုံစံ (၄) ခု

ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးကို ပုံစံ (၄) ခုနဲ့ ခွဲကြည့်နိုင်တယ်။ မြန်မာပြည်ဟာ ဘယ်ပုံစံထဲမှာပါသလဲ။

၁။ အထက်က လာသော အပြောင်းအလဲ

၂။ အောက်က လာသော အပြောင်းအလဲ

၃။ အထက် နှင့် အောက် ပေါင်း၍ လာသော အပြောင်းအလဲ

၄။ ဘေးက လာသော အပြောင်းအလဲ

အထက်ကလာသော အပြောင်းအလဲဆိုတာ၊ တည်ဆဲအာဏာရှင်အစိုးရက ကြီးမှူးပြီး စပွန်ဆာလုပ် ပြောင်းလဲတဲ့ ပုံစံ။ အောက်ကလာတဲ့ အပြောင်းအလဲ ဆိုတာ အောက်ခြေလူထုနဲ့ အတိုက်အခံ အုပ်စုတွေကနေ ပြောင်းလဲတဲ့ အပြောင်းအလဲ။ တော်လှန်သောအပြောင်းအလဲလို့လည်း ခေါ်လို့ရတယ်။ အထက်နဲ့အောက် ပေါင်းပြီးလာတဲ့ အပြောင်းအလဲကတော့ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပြီး ပြောင်းတဲ့အပြောင်းအလဲ။ ပဋိညာဉ်အပြောင်းအလဲလို့လည်း ခေါ်တယ်။ ဘေးကလာတဲ့ အပြောင်းအလဲ ဆိုတာကတော့ နိုင်ငံခြားတစ်နိုင်ငံက အပြောင်းအလဲကို တင်ပို့တဲ့ ပုံစံ။ ယခင် ဂျာမနီနဲ့ ဂျပန်တို့ဟာ ဒီမိုကရေစီကို တင်ပို့ခံရတဲ့ပုံစံနဲ့ အပြောင်းအလဲဖြစ်ကြတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။

မြန်မာပြည်ရဲ့ အပြောင်းအလဲက ဘယ်ပုံစံလဲ

မြန်မာပြည်ရဲ့အပြောင်းအလဲဟာ ပုံစံ(၁)၊ (၂)၊ (၃) ဆိုတဲ့ ပုံစံ သုံးမျိုးစလုံး တွေ့ရတယ်။ ဘေးကလာတဲ့ အပြောင်းအလဲကတော့ မဖြစ်ဘူး။ ၂၁ ရာစုရောက်ကတည်းက ဒီပုံစံက မအောင်မြင်တာကြာပြီ။ အထက်ကလာတဲ့ အပြောင်းအလဲပုံစံကို ဘာ့ကြောင့် ဝင်သလဲလို့ ရှင်းချင်တယ်။

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဟာ စစ်အစိုးရက စပွန်ဆာလုပ်ပြီး ဆွဲတဲ့ ဥပဒေဖြစ်တယ်။ အမျိုးသားညီလာခံ ကနေတစ်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ မူကြမ်းရေးဆွဲပြီး၊ ပြည်လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပွဲနဲ့ အတည်ပြုတဲ့ဖြစ်စဉ်။ အဲဒီကနေ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပတဲ့ဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်ရင် စစ်အစိုးရဟာ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးအစကို ပိုင်ပိုင်စိုးစိုး လုပ်သွားနိုင်တာတွေ့ရတယ်။ ဖြစ်စဉ်အားလုံးကို သူကပဲ ကြီးမှူးတယ်။ ကြီးကြပ်တယ်။ ဒီလိုလုပ်တာလည်း အောင်မြင်တယ်။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ ၂၀၁၁ ကနေ ၂၀၁၅ အထိ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုဟာ အသက်ဝင်ခဲ့လို့ဖြစ်တယ်။ ဒါကို ငြင်းလို့မရဘူး။ အဘက်ဘက်က သပိတ်မှောက် ကန့်ကွက်တာ ရှိပေမယ့်၊ အပြောင်းအလဲဟာ စစ်အစိုးရ စီရင်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာတယ်။

ဖြေလျှော့ရေး

ကြံခိုင်ရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းကို ပါတီပြောင်းပစ်လိုက်တယ်။ ဒီအသင်းကနေ အာဏာရပါတီ ဖြစ်လာတယ်။ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရဟာ ဖြေလျှော့ရေးတွေ လုပ်တယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ လုပ်တယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာ မီဒီယာ

လွှတ်လပ်ခွင့်ပေးတာ၊ လွှတ်လပ်စွာ ပြောဆိုစည်းရုံးခွင့်ပေးတာ၊ လွှတ်လပ်စွာအသင်းအပင်း ဖွဲ့ပိုင်ခွင့်ပေးတာ၊ နာမည်ပျက်စာရင်းတွေ ပယ်ဖျက်တာ၊ နိုင်ငံခြားငွေ သုံးခွင့်ပြုတာ၊ ဆက်သွယ် ရေးကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပေးတာ၊ ပြည်ဝင်ခွင့်တွေကို ဖြေလျှော့ပေးတာ၊ လွှတ်တော် အခင်းအကျင်းပေါ်လာပြီး အစိုးရကို ထိန်းထေတဲ့ ဖြစ်စဉ်ပေါ်လာတာ ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ စားပွဲဝိုင်းနည်းနာ ပေါ်လာတာ၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေ လွှတ်ပေးတာ စတဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက လက်ခုပ်သံပြု သြဘာပေးပြီး ကြိုဆိုတဲ့ ဖြစ်ရပ် ကတော့ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကနေ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်တဲ့ အန်အယ်လ်ဒီ အဖွဲ့ဝင်တချို့ လွှတ်တော်ထဲ ရောက်လာခြင်းပဲဖြစ်တယ်။ ဒီကိစ္စက တရားဝင်မှုကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှာ လုပ်ယူနေရတဲ့ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရအပေါ် ဖြစ်နေတဲ့ သို့လော သို့လော တရားဝင်ဖြစ်မှုကို အတည်ပြုပေးလိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အသွင်ကူးပြောင်းရေးမှာ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရနဲ့ အတိုက်အခံ အင်အားစုတို့ရဲ့ ဒိုင်ယာလော့ခ်တွေ စတင်လာတယ်။

စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေး

ဦးသိန်းစိန်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ရဲ့ တွေ့ဆုံမှု ရှိခဲ့တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း စစ်ဘက်ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတွေနဲ့ တွေ့ဆုံတာတွေ ရှိခဲ့တယ်။ လွှတ်တော်မှာလည်း အတိုက်အခံ အုပ်စုဖြစ်တဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ အာဏာရပါတီဘက်က သူရရွှေမန်းတို့ ရင်းနှီးထိတွေ့မှု နီးစပ်ခဲ့တယ်။ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက် ပွဲ အပြီး အတိုက်အခံအင်အားစု ဘက်က တော်လှန်သော အပြောင်းအလဲဆိုတာထက် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းတဲ့ အပြောင်းအလဲမျိုးကို လိုလားတယ်လို့ ယူဆလို့ရတယ်။ နိုင်ငံရေးလွန်ဆွဲမှုတွေ ရှိပေမယ့် မျှခြေပျက်သွားလောက် အောင်ထိ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးပါတီက ပွဲသိမ်းအနိုင်ရလိုက်တယ်။

လွန်ဆွဲမှု

၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အတိုက်အခံပါတီ NLD က သောင်ပြိုကမ်းပြို အနိုင်ရပေမယ့်၊ ဦးသိန်းစိန် အစိုးရက အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးပါ့မလားဆိုတဲ့ သံသယရှိခဲ့တယ်။ အတိတ်က ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ ဥပမာကို ကြည့်ပြီးတော့ သံသယဖြစ်တာ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အငြင်းပွားမှု တချို့ရှိပေမယ့် အားလုံးကို ယေဘုယျ

ခြုံကြည့်ရင် လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုလို့ရမယ်။ ပြီးတော့ ၂၀၁၆ ထဲမှာ အတိုက်အခံပါတီကို နိုင်ငံတော်အာဏာအလုံးစုံ ပေးအပ်ခဲ့တယ်။ လွှတ်တော်ထဲမှာတော့ တပ်ကိုယ်စားလှယ်တွေ ရှိနေပေမယ့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှာ မျှခြေပျက်သွားအောင်ထိ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။ နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံ ခန့်အပ်ခွင့် ဥပဒေနဲ့ပတ်သက်ပြီး လွှတ်တော်ထဲမှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် လှုပ်လှုပ်ရှရှဖြစ်ပေမယ့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့တယ်။ ၅၉ (စ) ပြင်ဆင်ရေးနဲ့ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံ ခန့်အပ်ခွင့်ဥပဒေ အတည်ပြုရေးဟာ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုဖြစ်ကို ဖြစ်ရမယ်လို့ အတိုက်အခံ အင်အားစုက ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိသာတယ်။

ဇာတ်အစ

၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်တဲ့ NLDအတိုက်အခံပါတီဟာ အာဏာရပါတီ ဖြစ်လာတယ်။ လွှတ်တော်ထဲမှာလည်း စီးမိုးနိုင်ခဲ့တယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှာလည်း အစိုးရဖွဲ့ခွင့်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရလိုက်တယ်။ NLD အစိုးရ တက်လာတော့ အာဏာ လက်လွှတ်သွားတဲ့ ကြံ့/ဖွံ့ဟာ အထင်သေးမှု ကြီးကြီးမားမား ရှိခဲ့တယ်။ ဒေါ်စုအစိုးရဟာ နိုင်ငံတော်ယန္တရားကို လည်အောင်တောင် လှည့်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ အထင်ရှိခဲ့တယ်။ (၆) လတောင် မခံဘူးလို့လည်း ယူဆချက်ရှိခဲ့တယ်။ စစ်အစိုးရလက်အောက်မှာ နှစ်ပေါင်း (၅၀) နီးပါး တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားမှာလည်း ''တို့ပြန်လာခဲ့မယ်' ဆိုတဲ့အကြောင်း ရိုက်သွင်းထားခဲ့တယ်။

အုပ်ချုပ်ရေးမှု

ဒေါ်စုအစိုးရဟာ နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို လိပ်ပတ်လည်အောင် လှည့်ဖို့ အတွက် အတော်ကြိုးစား ယူလိုက်ရတယ်။ အတိုက်အခံ အာဏာရပါတီဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးကို လုပ်ဖို့နေနေသာသာ နိုင်ငံတော်ယန္တရား အပတ်စဉ်အောင် လှည့်လည်နိုင်ရေးကို အတော်ကြီး ကြိုးစားလိုက်ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကိစ္စဟာ အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ အပြောင်း အလဲကို လုပ်မယ်လို့ ယူဆထားတဲ့ အတိုက်အခံ အာဏာရပါတီကို ဗျူရိုကရေစီ အနေနဲ့ အစပိုင်းမှာ အနည်းငယ်ထိတ်လန့်ခဲ့တယ်။ 'တို့ ရာထူးပြုတ်ကျမှာ ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ခေါင်းဆောင်တဲ့အစိုးရဟာ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေး မှုကို ကိုင်တယ်။ မလိုအပ်ရင် တပ်ကို ထိပ်တိုက်တွေ့တာ မလုပ်သလို၊ ကြွင်းကျန်ရစ်တဲ့

ဗြူရိုကရေစီဟောင်းကိုလည်း တော်လှန်သော စစ်ရေးနဲ့ အစားမထိုးဘူး။ နဂိုမူလ ပုံစံအတိုင်းထားတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးအရ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှုပေးပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို လုပ်မယ်လို့ ယူဆထားတယ်။

သို့ပေမယ့် နိုင်ငံပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ အရာမရောက်ခဲ့ဘူး။ ဦးသိန်းစိန်ခေတ်က အလွန်အကျွံဖြေလျှော့ခဲ့တဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်တွေ ပြန်ကျုံ့သွားတယ်။ လေ့လာမှု၊ ပြင်ဆင်မှုနဲ့ အတွေ့အကြုံ အားနည်းခြင်းဆိုတာ ပေးထားချက်ဖြစ်လာတယ်။ ဒေါ်စုအစိုးရသက်တမ်း (၁) နှစ်ကျော်ကြာလာတဲ့အခါ ဗြူရိုကရေစီက NLDရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစွမ်းရည် နိမ့်ပါးမှုကို သတိထားမိလာတယ်။ ပြီးတော့ နဂိုမူလ ပုံစံအတိုင်း နေထိုင်ကျင့်ကြံလာတယ်။ ယန္တရားအဟောင်းနဲ့ မောင်းသူ အသစ်ဖြစ်လာသလိုဖြစ်ခဲ့တယ်။

ကောက်ချက်

၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အတိုက်အခံပါတီ အနိုင်ရလိုက်ခြင်းဟာ နောက်ခံနိုင်ငံရေးအကြောင်းတရားနဲ့ အများကြီး သက်ဆိုင်တယ်။ ၈၈ အရေးအခင်းမှာ လူထုအုံကြွမှုဖြစ်ခဲ့တယ်။ လူထုတော်လှန်ရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ၈၈ အရေးအခင်းဟာ အာဏာရှင်စနစ်ကို တော်လှန်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားပေါင်း မြောက်မြားစွာကို မွေးထုတ်ပေးလိုက်တယ်။ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ လူထုနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ ပေါ်လာတယ်။ လူထုတော်လှန်ရေး အုံကြွမှုဟာ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အတိုက်အခံအုပ်စု ကို အာဏာရပါတီအဖြစ် မပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့ပေမယ့်၊ အာဏာရှင်တစ်ပါတီ အစိုးရကို ဖြုတ်ချနိုင်ခဲ့တယ်။ ၈၈ လူထုတော်လှန်ရေးနဲ့ ၈၈ အပြီး လူထုပုန်ကန်မှုတွေဟာ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ အပေါ်မှာ အများကြီး အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့တယ်။ လူထုဟာ ရွေးကောက်ပွဲနည်းနဲ့ အတိုက်အခံ အင်အားစုကို

နိုင်ငံရေးအာဏာရအောင် လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း အာဏာ အလွှဲအပြောင်း ကိစ္စဟာ သိမ်မွေ့ညင်သာခဲ့တယ်။

ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေး ပုံစံ (၄) မျိုးကို ချုပ်ကြည့်လိုက်ရင် မြန်မာပြည်မှာ အထက်ကလာတဲ့ အပြောင်းအလဲပုံစံလည်း ရှိခဲ့တယ်။ လူထုအားနဲ့ ပြောင်းလဲတဲ့ ပုံစံလည်း ရှိခဲ့တယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ လူထုအင်အားဟာ ၈၈ အရေးအခင်းမှာရော၊ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာရော သိသာထင်ရှားတဲ့ ဖြစ်ရပ်ဖြစ်တယ်။ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကာလ တစ်ဝိုက်မှာ စတင်ခဲ့တဲ့ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေး အပြောင်းအလဲပုံစံကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ဒီမိုကရေစီ အပြောင်းအလဲဟာ ၂၀၁၇ လောက်ထိ ရှေ့နှစ်လှမ်းတိုးခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိ ၂၀၂၀ အဦးအစမှာတော့ နောက်ပြန် တစ်လှမ်းဆုတ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရတယ်။ ရှေ့နှစ်လှမ်းတိုး နောက်တစ်လှမ်းဆုတ် ဖြစ်စဉ်လို့ ဆိုလို့ရမယ်။ သုည(၀) အနေအထားကနေ ကြည့်ရင် မြန်မာပြည်ရဲ့ဒီမိုကရေစီ အပြောင်းအလဲဟာ ရှေ့ကိုတိုးတယ်။ တစ်လှမ်းရွေ့တယ်လို့ ဆိုလို့ရမယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်ပြန်လှိုင်းဒဏ်ကို မခံနိုင်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီ လွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ တန်ဖိုးတချို့ဟာ ပြန်ကျုံ့သွားတာတွေ့ရှိတယ်။ တည်ငြိမ်မှုကိစ္စဟာ အသွင်ကူးပြောင်းရေးအစမှာ ထင်သလောက် ပျက်ယွင်းမှု မရှိခဲ့ဘူး။ သို့သော်လည်း နယ်ခြားမျဉ်းတွေအပေါ် နင်းထားတဲ့ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုတွေအရေးဟာ ပိုလို့ ကြီးထွားတယ်။ နိုင်ငံတကာရဲ့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုကလည်း ကြီးသထက်ကြီးလာတယ်။

အကျိုးစီးပွားနိုင်ငံရေးဟာ ဘူးပေါ်သလို ပေါ်လာတယ်။ နယ်ခြားမျဉ်း ကျိုးပေါက်မှုမှာ အခံဘက်ကချည်း ဖြစ်ခဲ့တယ်။ နယ်မြေအားဖြင့် ဆုံးရှုံးသလို ၊ တည်ငြိမ်ရေးအရလည်း ပျက်ယွင်းတယ်။ နိုင်ငံတကာရဲ့ ငြိုငြင်မှုကိုလည်း ခံရတယ်။ လူမျိုးချင်း အကွဲအပြဲကလည်း သိသိသာသာ ဖြစ်လာတယ်။ ဒါဟာ အနုတ်လက္ခဏာဆောင်တဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဗျူရိုကရေစီယန္တရား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို မလုပ်နိုင်ဘူး။ စီးပွားရေး အရ ကုန်စည်ရောင်းဝယ်ဖလှယ်ရေးတွေက လက်တွေ့မှာ ကျပ်တည်းနေတယ်။ အစီရင်ခံစာ တွေမှာတော့ ကိန်းဂဏန်းအားဖြင့် တက်ရိပ်ပြနေတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။

ဘယ်ဟာကို ယုံရမလဲ။

ည ၉ း ၁၅
၁၃ ၊ ဇန်နဝါရီလ ၊ ၂၀၂၀
မလေးရှား ၊ ကွာလာလန်ပူ

❐

&mZyvifxkwfvkyf

၁၁၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၀။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့အခါမှာ အခြေခံရမယ့် သဘောတရားတချို့ ရှိတယ်။ ဒါက ရိုးရိုးရှင်းရှင်းလေးပဲ။ မမြင်လွယ်စရာ မရှိဘူး။ ကွန်ဖြူးရှပ်ပြောခဲ့ဖူးတဲ့ အခြေခံဒဿန တချို့ကို ကိုးကားပြီး ပြောချင်တယ်။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့အခါမှာ မင်းလုပ်သူရဲ့ပထမဆုံး အလုပ်က 'ပြည်သူကို ဝလင်အောင် ကျွေးမွေးဖို့' ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဒါက ပထမဆုံးအချက်။ ဝလင်အောင် ကျွေးမွေးဖို့ လို့ ပြောတဲ့အခါမှာ မင်းဟာ ပြည်သူ့ကို ထမင်းထုပ်လက်ထဲ ထည့်ပေးဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ပြည်သူလုပ်ကိုင် စားသောက်တတ်အောင် သင်ကြားပေးဖို့ဖြစ်တယ်။ လုပ်ကိုင်စားသောက်တတ်တဲ့ ပြည်သူကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုး၊ ဝန်းကျင်မျိုး ဖန်တီးစီရင်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်တဲ့ ဝန်းကျင်လည်းရှိမယ်၊ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်တဲ့ အတတ်လည်းရှိမယ်ဆိုရင် ပြည်သူက သူ့ဗိုက်ကို သူဝအောင် ဖြည့်တတ်တယ်။ သူ့ဝမ်းကို သူဝအောင် ဖြည့်တတ်တယ်။ သူ့ထမင်း သူ ရှာစားတတ်တယ်။ ဒါက ပထမ အချက်။

စားစရာ ရှိပြီးရင်ရော

ပြည်သူက သူ့ဝမ်းကို သူဝအောင် ကျောင်းနိုင်ပြီဆိုရင် တိုင်းပြည်မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်သူက ဘာကို လုပ်ရမလဲ။ ပြည်သူဝမ်းဝပြီဆိုရင် နောက်ထပ်လုပ်ရမှာက 'ပညာသင်ပေးဖို့' ပဲဖြစ်တယ်။ ပညာတတ်တဲ့ ပြည်သူဟာ အုပ်ချုပ်ရလွယ်တယ်။ မင်းနဲ့ ပြည်သူအကြားမှာ ယုံကြည်မှု၊ နားလည်မှု ခိုင်မာစေလိမ့်မယ်။ မင်းနဲ့ပြည်သူအကြား ဆက်ဆံရေး အဆင်ပြေရင် တိုင်းပြည်ကြီးပွားကြောင်းကို အထောက်အကူပြုတယ်။ တိုင်းပြည်ကြီးပွားခြင်းဟာ တိုင်းပြည် အင်အားတောင့်တင်းခြင်းကို ကျေးဇူးပြုတယ်။ တိုင်းပြည်အင်အားတောင့်တင်းတယ်ဆိုတာ စစ်ရေးသြဇာ ထက်မြက်ကြီးမားတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်တယ်။ ဒီလိုတိုင်းပြည်ကို တခြားသောတိုင်းပြည်တွေက လေးစားတယ်။

မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်သူရဲ့ အခြေခံကျတဲ့ ဒုတိယ လုပ်ငန်းစဉ်ဟာ ပြည်သူကို ပညာတတ်အောင်သင်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ ပညာတတ်တဲ့ ပြည်သူဟာ စည်းကမ်းတကျ အုပ်ချုပ်ဖို့လွယ်သွားတယ်။ စည်းကမ်းကို လေးစား လိုက်နာတဲ့ ပြည်သူတွေ ရှိရင် အဲသည့်တိုင်းပြည်ဟာ ငြိမ်းချမ်းတယ်၊ တည်ငြိမ်တယ်၊ သာယာဝပြောတယ်။ နေချင့်စဖွယ် တိုင်းပြည်ဖြစ်တယ်။ နောက် တတိယအခြေခံ အလုပ်ကတော့ 'ပြည်သူကြွယ်ဝချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးဖို့ဖြစ်တယ်'။ တိုင်းပြည်မှာ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဟာ တိုင်းပြည်ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဖြစ်တယ်။ တိုင်းပြည် ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဆိုတာလည်း ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ ခေနဥစ္စာ ကြွယ်ဝမှုအပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ ဒီဆက်စပ်မှုဟာ ရိုးရှင်းတယ်။ မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်သူဟာ တိုင်းပြည် ကြွယ်ဝခြင်းဆိုတာ ပြည်သူကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းလို့ ယူဆထားရမယ်။ တိုင်းပြည် ချမ်းသာခြင်းနဲ့ ပြည်သူ ချမ်းသာခြင်းကို တွဲပြီးမမြင်တဲ့ မင်းဟာ တိုင်းပြည်ကို ယုတ်ညံ့စေလိမ့်မယ်။

ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဆိုတာ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနဲ့

ရာဇပလ္လင်ပေါ်ထိုင်တဲ့ အလုပ်

မင်းသေ

သိပ်ဆန်းတဲ့ကိစ္စမဟုတ်ပေမယ့် ...

တို့မြန်မာပြည်မှာ သိပ်ဆန်းနေလို့ ပြောလိုက် / ရေးလိုက်ပါတယ် ။

ဆိုင်တယ်။ တိုင်းပြည်မှာ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ဝန်ဆောင်မှု စွမ်းအားသော်လည်းကောင်း များများထုတ်လုပ်နိုင်မှ တိုင်းပြည်ဟာ ကြွယ်ဝချမ်းသာနိုင်တယ်။ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနဲ့ ဝန်ဆောင်မှု စွမ်းအားတစ်ခုခု ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် ပြည်သူမှာ အတတ်ပညာ ရှိရမယ်၊ အသိပညာ ရှိရမယ်။ ပြည်သူဟာ ပညာတတ်ရမယ်။ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီဟာ တန်ဖိုးဖြစ်တယ်။ မိသားစုထဲမှာ ကလေးတစ်ယောက် မွေးဖွားလာခြင်းဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဟုတ်ဘူး။ တန်ဖိုးသာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကို နားလည်ပြီး လူတစ်ဦးချင်းစီကို တန်ဖိုးထား တည်ဆောက်ရင် တိုင်းပြည်ကြီးပွားလာမယ်။

မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်သူဟာ တိုင်းပြည်ကြီးပွားဖို့အတွက် ပြည်သူတွေကိုသာ အမှီပြုရမယ်။ မင်းလုပ်တဲ့သူမှာ လူဆိုတာကို တန်ဖိုးထားပြီး မမြင်ရင် လူကို တန်ဖိုးမဖြည့်ပေးတော့ဘူး။ လူကို ပညာမသင်ပေးတော့ဘူး။ လူကို ပေလျာလကန် ပြုလိုက်တယ်။ လူကို မသိကျေးကျွန် ပြုလိုက်တယ်။ လူကို လျစ်လျူရှုလိုက်တယ်။ လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်ကို ဘယ်သူမှ တန်ဖိုးမထားတော့ဘူးလို့ ယူဆသွားကြရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကို အကျိုးပြုဖို့ထက် ဆိုးကျိုး ပြုဖို့ ပိုလုပ်တယ်။ လူကို တန်ဖိုးထားတတ်ခြင်းဟာ မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်မယ့်သူအတွက် အင်မတန်လိုအပ်တဲ့ စိတ်နေသဘောထားဖြစ်တယ်။ လူကို တန်ဖိုးထားပြီး တည်ဆောက်ပြုပြင်ပေးတဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ ယဉ်ကျေးမှုလည်း ဖြစ်ထွန်းတယ်။ တိုင်းပြည်လည်း ကြီးပွားတယ်။ ပြည်သူလည်း ထမင်းဝတယ်။ အေးချမ်းပြီး နေချင့်စဖွယ်ဖြစ်တဲ့ ဝန်းကျင်ကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်တယ်။

ဒီလို တိုင်းပြည်မျိုးမှာ မင်းနဲ့ပြည်သူအကြား အပြန်အလှန်ဆက်ဆံရေးဟာ ညီညွတ်နေလို့ တိုင်းပြည်အေးချမ်းတယ်။ တိုင်းပြည် သာယာတယ်။ မင်းကို ပုန်ကန်မယ့် ပြည်သူနည်းပါးရာ အကြောင်းလည်းဖြစ်တယ်။ ပုန်ကန် ထကြွမယ့် ပြည်သူဖြစ်ကြောင်းတရားလည်း နည်းပါးတယ်။ တိုင်းပြည်ဟာ ပညာတတ်ပြီး ကြွယ်ဝလို့ စစ်အင် အားကိုလည်း ဖြည့်တင်းကြပ်မတ်နိုင်တယ်ဆိုရင် အဲသည့်တိုင်းပြည်ဟာ ပြောင်ပြောင်ရောင်ရောင်ရှိတယ်။ တခြားသော တိုင်းနိုင်ငံတွေရဲ့လေးစားဦးညွတ်ခြင်းကို ခံရတယ်။ အတုယူဖွယ်ရာလည်းဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ အနှစ်ချုပ် လိုက်ရင်

တိုင်းပြည်မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်သူမှာ ရှိရမယ့် အခြေခံ သဘောထား (၄) ရပ်ရှိတယ်။

နံပါတ် (၁) ပြည်သူကို ဝလင်အောင် ကျွေးမွေးရမယ်။

နံပါတ် (၂) ပြည်သူကို ပညာသင်ပေးရမယ်။

နံပါတ် (၃) ပြည်သူကို ကြွယ်ဝချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးရမယ်။

နံပါတ် (၄) ပြည်သူတစ်ဦးချင်း (လူတစ်ဦးချင်း) စီကို တန်ဖိုးထားတဲ့စိတ်အခံ ရှိရမယ်။

ဒီအချက်တွေဟာ ရိုးရှင်းတယ်။ အခြေခံအချက်တွေလည်းဖြစ်တယ်။ သိပ်ဆန်းတဲ့ ကိစ္စလည်း မဟုတ်ဘူး။ သိပ်မဆန်းပေမယ့် တို့မြန်မာပြည်မှာ ဆန်းနေလို့၊ တကူးတက ပြောရ / ရေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်သူက ဒီလိုရိုးရှင်းတဲ့ အခြေခံအချက်တွေကိုမှ မလုပ်နိုင်ရင် မင်း အဖြစ်နဲ့ မထိုက်တန်ဘူး။ ရာဇပလ္လင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေရတာကို ရှက်သင့်တယ်။

ည ၈ း ၄၅
၁၁ ၊ ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၂၀ ။
ရန်ကုန်မြို့။

❖

ye,f;aygi,f;wpf&myÜGD;

၁၄၊ ဩဂုတ်၊ ၂၀၁၈။

ဆရာကြီးလူထုစိန်ဝင်းကို ကျွန်တော် အတော်ကြည်ညိုတယ်။ သူ့ရဲ့စာတွေလည်း မပြတ်ဖတ်မိတယ်။ ဆရာကြီးရဲ့ စေတနာကို လေးစားမိတယ်။ ဆရာကြီးက စာနယ်ဇင်းသမား စစ်စစ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးလူထုစိန်ဝင်းက ပညာရှင် မဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း စာနယ်ဇင်းသမားပီပီ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်မှု အားကောင်းတယ်။ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုက ခိုင်မာတယ်။ ဆရာကြီးရဲ့ လူထုအပေါ်မှာထားတဲ့ စေတနာကို ကျွန်တော် သံသယမရှိပါဘူး။ သံသယမရှိခြင်းကို သူ့စာနဲ့ သူ့လုပ်ရပ်တွေက သက်သေခံနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဆရာကြီးရဲ့ ဆောင်းပါးတွေထဲမှာ တရုတ်ပြည်ကြီးအကြောင်းလည်း တို့ရေးတတ်တယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီး အကြောင်းလည်း ထုတ်ရေးပြတယ်။ တရုတ်ပြည်ကြီးရဲ့ သမိုင်းကိုကြည့်ပြီး၊ ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးနဲ့ ကြောင်ဖြူကြောင်မည်း အဘိဓမ္မာကို ဆရာကြီးက ထိထိရောက်ရောက်ဝေဖန်၊ စောကြောတယ်။ ကျွန်တော် အခုထိ အမှတ်ရစေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တရုတ်ပြည်ကြီး ဥပမာ

တရုတ်ပြည်ကြီးဟာ ၁၉၄၉ မှာ လွတ်လပ်ရေးရတယ်။ တိုင်းပြည်ထူထောင်မှုအစ ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှာ၊ မော်စီတုန်းက ကွန်မြူနစ်ပါတီတွင်းမှာ အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲရေးကို

စတင်ဆော်ဩတယ်။ ဒီဆော်ဩချက်ကြောင့် ၁၉၅၆–၅၇ မှာ ပန်းပေါင်းတစ်ရာ ကမ်ပိန်း ဖြစ်လာတယ်။

မော်စီတုန်းရဲ့ကြွေးကြော်သံက ဘဝဂ်ညံခဲ့တယ်။ ‘ပန်းပေါင်းတစ်ရာ ပွင့်ကြစေ၊ အတွေးအခေါ်ပေါင်းတစ်ရာ ပြိုင်ကြစေ’ တဲ့။ စကားလုံးက လှတယ်။ ထိမိတယ်။ စေတနာ ဧကြီးမားတယ်လို့ ယုံကြည်ကြတဲ့ နောက်လိုက် ကွန်မြူနစ်တွေက ဥက္ကဋ္ဌကြီးမော် ဝေဖန်ခိုင်းတဲ့ အရေးအရာတွေကို ထုတ်နှုတ်ဆင်ခြင်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ သိမှု၊ တတ်မှုနဲ့ မချင်းမချန် ဖော်ပြခဲ့ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပန်းပေါင်းတစ်ရာမက၊ ပန်းပေါင်း တစ်ထောင် တစ်သောင်းပွင့်ခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ပန်းကောင်း အညွန့်ချိုးခံလိုက်ရတယ်။ ပန်းခုတ် ပွဲကို ဆင်နွှဲလိုက်ကြတယ်။ အလုပ်စခန်းရောက်သူရောက်၊ ဖြုတ်၊ ထုတ်၊ သတ် ခံရသူ တွေက ခံရ။ ဦးနှောက်ဆေးခံရသူတွေလည်း အများအပြား။

ပန်းပေါင်းတစ်ရာပွင့်ပါစေ… လှုပ်ရှားမှုဟာ ‘ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပိုင်းခြင်း’ ကို အားပေး၊ အားမြောက်ပြခဲ့တယ်။ မတူတဲ့ အမြင်သဘောထားတွေကို ကြားနာကြမယ်၊ ဝေဖန်စောကြောခြင်းကို ကမ်းလင့်ကြိုဆိုတဲ့ သဘောဖြစ်ခဲ့တယ်။ ပဒေသာစုံစွာ ဖူးပွင့်ခြင်း ကို လက်ခံတဲ့ ယူဆချက်ဖြစ်တယ်။ အမြင်သဘောထား မတူညီမှုကို နားလည်လက်ခံခြင်း ဖြစ်တယ်။

ပန်းပေါင်းတစ်ရာကမ်ပိန်းက မော်စီတုန်းဦးဆောင်တဲ့ အစိုးရနဲ့ အစိုးရရဲ့ လုပ်ရပ်တွေ ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြဖို့ ခွင့်ပြုတယ်။ အစိုးရကိုယ်တိုင်က ‘အစိုးရအပေါ်ဝေဖန်ခြင်း’ ကို ကမ်းလင့်ကြိုဆိုတဲ့သဘော။ ပန်းများဟာ ပွင့်လာကြတယ်။ သို့ပေမယ့် ယုယစွာ ခူးယူ ပန်ဆင်သူတွေ မရှိခဲ့ဘူး။ ဓားရမ်း၊ တုတ်ရမ်းပြီး အချိုးခံလိုက်ကြရတယ်။

ကွန်မြူနစ်တွေဟာ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုကို ကြိုဆိုခဲ့တယ်။ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုကို မုန်းတီးခဲ့တယ်။

စေတနာ မရှားဖို့လို

ကွန်မြူနစ်တွေမှ မဟုတ်ပါဘူး။ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစား အားလုံးလိုလိုမှာ ဒီလို သဘောတွေ အနည်းနဲ့ အများရှိတယ်။ ဩဇာကို နှံ့တဲ့အရာတွေ ရှိလာရင် ဖယ်ကြဉ်တယ်။ အာဏာကို ငြင်းတဲ့အချက်တွေ ရှိလာရင်၊ ငြင်းဖျက် တယ်။ အစိုးရတစ်ရပ်ဟာ ဝေဖန်သူနဲ့ ထောက်ခံသူတွေ ရှိစမြဲပါ။ ဒါဟာ သဘာဝဖြစ်ပါတယ်။ သဘာဝကို သဘာဝအတိုင်း ထားလိုက်တာ ကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် အရာရာတိုင်းမှာတော့၊ အကြောင်း အကျိုးဆိုတာ

ရှိတယ်။ အကျိုးအမြတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အကန့်အသတ်ဆိုတာ ထားရတယ် မဟုတ်လား။ ဘာပဲ လုပ်လုပ် စေတနာ မရှားဘဲ လုပ်ရင် ကောင်းပါလိမ့်မယ်။

အစိုးရက အစိုးရအလုပ် အစိုးရလုပ်။ ထောက်ခံသူကလည်း အကြောင်းအကျိုးကို ကြည့်ပြီး ထောက်ခံ။ ဝေဖန်သူကလည်း အချက်အလက်၊ အကိုးအကားနဲ့ သက်သေသာဓကနဲ့ ထောက်ပြ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဝေဖန်ခြင်း အလုပ်ကောင်းကောင်း လုပ်တတ်သူကို ကြိုဆိုသင့်တယ်။ လက်ခံသင့်တယ်လို့ မပြောသေးပါဘူး။ လက်ခံခြင်း၊ လက်မခံခြင်းကိစ္စက လေ့လာသုံးသပ်ပြီးမှ လုပ်ရမယ့် အရာပါ။

သို့ပေမယ့် လူတွေတော်တော်များများက လက်ခံခြင်း၊ လက်မခံခြင်းကို လေ့လာဆန်းစစ်ပြီးမှ မဆုံးဖြတ်ကြ။ ဘယ်လို ဝေဖန်တာလဲ၊ ဘာကို ဝေဖန်တာလဲ ဆိုတာထက် ဘယ်သူ ဝေဖန်တာလဲ ဆိုတာကို အရင်ကြည့်တယ်။ မြန်မာ့လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ ဒီကစပြီး နည်းစဉ် စ,မှား လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာက ပြောဖူးတယ်။ 'ဒီမိုကရေစီဆိုတာ မတည့်အတူနေဝါဒ' တဲ့။

ဒီမိုကရေစီနဲ့ဝေးကြဦးမှာလား
ကျွန်တော်တို့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းက
* ဝေဖန်စောကြောခြင်းကို လက်မခံတတ်ရင်
* မတည့်ပေမယ့် အတူမနေနိုင်ရင်
* မတူကွဲပြားတာကို လက်မခံနိုင်ရင်
* ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်မလုပ်ကြရင်
ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဝေးနိုင်ပါသေးတယ်။

မဏ္ဍိုင်သုံးရပ်အကြား ထိန်းမှု၊ ထေမှု၊ လွှတ်တော်တွင်း ထိန်းမှု၊ ထေမှုနဲ့ လွှတ်တော်ပြင်ပထိန်းမှု ထေမှုတွေကို ကောင်းကောင်းနားလည်သဘောပေါက်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ပြည်သူတွေက ဒီမိုကရေစီကို ကြောက်လန့်မသွားဖို့ လိုပါတယ်။ ပြည်သူတွေက ဒီမိုကရေစီအပေါ် အယုံအကြည် မပျက်ဖို့ လိုပါတယ်။

စံပေတံနှစ်ခု

သီအိုရီသဘောအရ၊ ဒီမိုကရေစီကို တိုင်းတာတဲ့ ပေတံတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲက အခြေခံကျတဲ့ အချက်နှစ်ခုကို ပြောချင်ပါတယ်။ အာဏာများကို ပီပီပြင်ပြင်ခွဲထားခြင်းနဲ့

အာဏာအချင်းချင်းထိန်းခြင်း၊ ထေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီမှာ အာဏာခွဲထားမှု မပီပြင်ရင် ဒီမိုကရေစီ အနှစ်သာရ မဲ့တတ်ပါတယ်။ အာဏာခွဲဝေမှု ရှိစေဦးတော့ ထိန်းမှု ထေမှုက အသံတိတ်၊ နှစ်ဦးပေါင်း ကြိတ်လုပ်နေတယ်ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီ ပျက်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီမှာ စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို ထည့်သွားထားပြန်ပါတယ်။ စာနယ်ဇင်းဆိုတာ ကလောင်နဲ့ အုပ်ချုပ်တဲ့ အစိုးရဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရကိုယ်တိုင်က လွှတ်တော်တွင်း ထိန်းထေမှု မပီပြင်ရင် စာနယ်ဇင်းနယ်ကနေ ထိန်းကြထေကြရပါမယ်။ အစိုးရကို ထောက်ပြဝေဖန်ရပါမယ်။ မီဒီယာဆိုတာ အစိုးရကို ထိန်းကျောင်းတဲ့ လွှတ်တော် ပြင်ပ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်လို့ သုံးနှုန်းတာဖြစ်ပါတယ်။ မီဒီယာလိုပဲ ပြင်ပကနေ ထိန်းကျောင်းမှုကို လုပ်တာ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတွေက လုပ်တာပါ။ သုတေသန အဖွဲ့အစည်းတွေက ဝေဖန်ထောက်ပြတာတွေ ရှိတယ်။ သုခမိန်အဖွဲ့လို အစုအဖွဲ့တွေက ဝိုင်းဝန်း သုံးသပ်ကြတယ်။ ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူတွေ၊ ရေးရာအလိုက် လေ့လာသုံးသပ်သူတွေက မှတ်ချက်တွေ ပေးတယ်။ ဟောပြောမှုတွေ၊ ဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်ကြတယ်။ ပညာရှင်တွေကလည်း တစ်ဦးချင်း ဝေဖန်ထောက် ပြမှုတွေ လုပ်ကြတယ်။ ဒီလိုပုံစံမျိုးကိုပဲ ဒီမိုကရေစီဝန်းကျင်လို့ သတ်မှတ်ကြပါတယ်။

တခြား စံပေတံတွေ ရှိပါသေးတယ်။ ဒီနေရာတော့ ဝေဖန်စောကြောခြင်းနဲ့ ထိန်းကျောင်းမောင်းနှင်မှုတို့အကြား သဘောအယူဆကို တင်ပြတာဖြစ်ပါတယ်။

- ✻ ဒီမိုကရေစီ အလေ့မှာ ယဉ်ပါးကြရအောင်
- ✻ ဝေဖန်စောကြောခြင်းကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကနေ ခွာကြည့်ရအောင်
- ✻ အမြင်သဘောမတူညီမှုဟာ ပန်းပေါင်းတစ်ရာပွင့်သလို မြင်ကြည့်ရအောင်
- ✻ ဝေဖန်တာဟာလည်း အလုပ်လို့ မှတ်ယူကြရအောင်
- ✻ ဘယ်သူဝေဖန်တာလဲ ဆိုတာထက် ဘယ်လို ဘယ်ကဲ့သို့ ဝေဖန်သလဲ ဆိုတာကို ပိုပြီးကြည့် ရအောင်။

ည ၉ း၄၀
၁၄၊ ဩဂုတ်၊ ၂၀၁၈။

❐

ppfESifrDa&pDwl&Edf^ r&Edf

၂၃၊ မတ်၊ ၂၀၁၉။

ရှုခင်း (၁)

- ၁၈၀၉ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်။
- အမေရိကန်
- ကင်တပ်ကီပြည်နယ်
- သစ်လုံးအိမ်ကလေးတစ်ခု။

၁၈၀၉ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ မှာ လင်ကွန်းကို ကင်တပ်ကီပြည်နယ်ထဲက သစ်လုံးအိမ်လေး တစ်အိမ်မှာ မွေးဖွားခဲ့သည်။ လင်ကွန်းသည် (၁၆) ယောက်မြောက် အမေရိကန် သမ္မတဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ပွဲတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် သမ္မတဖြစ်သည်။ လူမည်းကျွန်များကို လွတ်မြောက်စေခဲ့သော သမ္မတဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်မှုနှင့် ရပိုင်ခွင့်များအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော သမ္မတဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေးအတွက် စွမ်းနိုင်ခဲ့သောသမ္မတဖြစ်သည်။ ကျွန်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သော သမ္မတဖြစ်သည်။ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံလိုက်ရသောသမ္မတဖြစ်သည်။

ရှုခင်း (၂)

❋ ၁၈၆၃ ခု၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်။

❋ ဂက်တီစဘာ့ဂ်မြို့

❋ စစ်မြေပြင် ၊ စစ်တလင်း

❋ ဂက်တီစဘာ့ဂ် စစ်သင်္ချိုင်း

လင်ကွန်း၏ နာမည်ကျော်မိန့်ခွန်း ရှိသည်။ ၁၈၆၃ ၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉ မှာ ပြောသော ဂက်တီ စဘာ့ဂ် မိန့်ခွန်းဖြစ်သည်။]GOVERNMENT OF THE PEOPLE, BY THE PEOPLE, FOR THE PEOPLE'ဆိုသည့် စကားလုံးကို ကြားဖူးပါလိမ့်မည်။ ပညာရှင်များ၊ စာရေးဆရာများ၊ ဒီမိုကရက်တစ်နိုင်ငံရေးသမားများ အတွင်တွင်သုံးစွဲသော လင်ကွန်းဆီက ကိုးကားချက် ဖြစ်သည်။ လင်ကွန်းသည် ထိုစကားလုံးများကို ဂက်တီစဘာ့ဂ် မိန့်ခွန်းတွင်ပြောခဲ့သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းသည် ကမ္ဘာကျော် မိန့်ခွန်းတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီ၏သရုပ်ကို ထိထိမိမိ လက်တွေ့အနက်ဖွင့်လိုက်သည့် သဘောဖြစ်သည်။

ဂက်တီစဘာ့ဂ် မိန့်ခွန်းမှာ စုစုပေါင်း (၂)မိနစ် ကျော်ရုံကလေးသာ ရှိသည်။ ထိုမိန့်ခွန်းသည် မည်သည့်နေရာတွင် ပြောခဲ့သည် ထင်ပါသနည်း။ ဘာ့ကြောင့် ဂက်တီစဘာ့ဂ် မိန့်ခွန်းဟု အမည်တွင်ပါသနည်း။

ဂက်တီစဘာ့ဂ်မှာ စစ်တလင်းဖြစ်သည်။ ဂက်တီစဘာ့ဂ်မှာ စစ်မြေပြင်ဖြစ်သည်။ ဂက်တီစဘာ့ဂ်တိုက်ပွဲကြီးမှာ ထင်ရှားသည်။ ၁၁ လကြာ ဂက်တီစဘာ့ဂ်တိုက်ပွဲ၌ အသက်ပေးခဲ့ကြသော စစ်သည်တော်များအတွက် ရည်စူးဖန်တီး ထားသည့် ဂက်တီစဘာ့ဂ် စစ်သင်္ချိုင်း ဖွင့်ပွဲမိန့်ခွန်းမှာ ပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။

❋ပြည်သူ၏ အစိုးရ၊ ပြည်သူ့အတွက် အစိုးရ၊ ပြည်သူက ရွေးချယ်သော အစိုးရ' ဆိုသော စကားလုံးသည်၊ ဒီမိုကရေစီကို ပြတ်ပြတ်သားသား အနက်ဖော်နိုင်သော စကားရပ်အဖြစ် သာဓကတင်ကြသည်။ ဒီမိုကရေစီ အနှစ်အသားသည် စစ်မြေပြင်ပေါ် အခြေပြု၍ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ စစ်တလင်းကို အခြေပြု၍ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီနှင့် စစ်မြေပြင်သည် အပ်စပ်ပါသလော။ စဉ်းစားစရာဖြစ်သည်။

ရှုခင်း (၃)

* ၁၈၆၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက် ။
* ကျွန်လွတ်မြောက်ရေး ကြေညာချက်
* တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များ ခွဲထွက်
* ပြည်တွင်းစစ် အစပြု

၁၈၆၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ(၁) ရက်နေ့တွင် လင်ကွန်းက၊ ကျွန်လွတ်မြောက်ရေး ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ လူမည်း ကပ္ပလီ ငွေဝယ်ကျွန်များ လွတ်မြောက်ရေး၊ ကျွန်စနစ်ဖျက်သိမ်းရေးအတွက် ကြေညာလိုက်သော ကြေညာချက်ဖြစ်သည်။

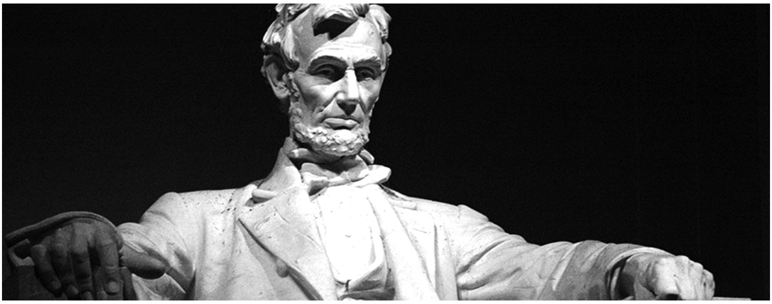

လူမည်းကျွန်များကို မှီခို၍ အကျိုးအမြတ်ရနေသော တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များက မကျေနပ်ကြ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်ကြသည်။ ပြည်ထောင်စုသည် စတင်ပြိုကွဲပြီ။ ပြည်နယ်များ၏အကျိုးစီးပွားနှင့် ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံး၏ အကျိုးစီးပွား ထိပ်တိုက်တိုးကြသည်။ ကျွန်များနှင့်သခင်များအကြား ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားကြသည်။ လူမည်းနှင့် လူဖြူများအကြား တင်းမာမှုများ ပြင်းထန်လာသည်။ ထို့နောက် အမေရိကန် တောင်ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်း ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာသည်။

တောင်ပိုင်းခွဲထွက် ပြည်နယ်များသည် တစ်ပြည်နယ်တည်း မဟုတ်။ (၇) ပြည်နယ်တောင် ရှိသည်။ အယ်ဘားမား၊ အလာစကာ၊ ဖလော်ရီဒါ၊ တောင်ကယ်ရိုလိုင်းနား၊ တင်နက်ဆီ၊ တက္ကဆက်နှင့် ဗာဂျီးနီးယား။ ထိုပြည်နယ်အုပ်စုကို ကွန်ဖက်ဒရိတ် ပြည်နယ်များဟု ခေါ်သည်။ ကွန်ဖယ်ဒရေးရှင်း အယူအဆကို လက်ကိုင်ပြုသော ပြည်နယ်များဟု ယူဆနိုင်သည်။

ကွန်ဖက်ဒရိတ်၊ ကွန်ဖယ်ဒရေးရှင်းဆိုသည်မှာ ပြည်နယ်များက ဗဟိုအစိုးရထက်

အထက်စီးယူသည့် အနေအထား ရှိသည်။ ဗဟိုအစိုးရအလိုကျ လက်မခံတတ်။ ခွဲထွက်ရေးကို လိုလားထက်သန်သည်။ လျော့ရဲသော နိုင်ငံဖွဲ့စည်းမှု ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်။

ဆက်စပ်မှု

ရှုခင်း သုံးခုကို ဆက်စပ်ကြည့်လိုက်ပါ။ ဒီမိုကရေစီသမ္မတ လင်ကွန်း။ ဒီမိုကရေစီ၏ အနှစ်သာရကို ကမ္ဘာကျော် အဆိုအမိန့်အဖြစ် ဖွင့်ဆိုခဲ့သည့် လင်ကွန်း။ ကျွန်စနစ် ဖျက်သိမ်းရေး ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် လင်ကွန်း။ ခွဲထွက်ရေး တိုက်ပွဲများဖြင့် ကြုံခဲ့ရသည့်လင်ကွန်း။ ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း လေသံပစ်ပြီး ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲအောင် လုပ်ခဲ့ကြသည့် တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များ။ ဂက်တီစဘာ့ဂ်မိန့်ခွန်းကို ပြောခဲ့သော လင်ကွန်း။ ဂက်တီစဘာ့ဂ် မိန့်ခွန်းမှာ ကမ္ဘာကျော်ခဲ့သည်။ ဂက်တီစဘာ့ဂ်မှာ စစ်တလင်း စစ်မြေပြင် ဖြစ်သည်။ စစ်သင်္ချိုင်း ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်မှုအတွက်၊ တန်းတူညီမျှမှုအတွက်၊ တရားမျှတမှုအတွက်၊ လူလူချင်းစာနာမှု အတွက် ပြည်တွင်းစစ်ကို ပြုခဲ့သော အခင်း း။ အဖြစ်အပျက်။ အခိုက်အတန့်။

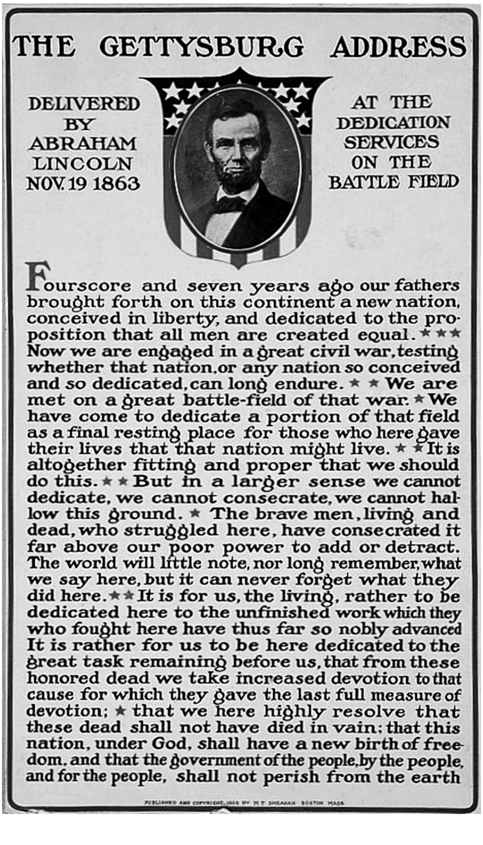
THE GETTYSBURG ADDRESS

DELIVERED BY ABRAHAM LINCOLN NOV. 19 1863

AT THE DEDICATION SERVICES ON THE BATTLE FIELD

Fourscore and seven years ago our fathers brought forth on this continent a new nation, conceived in liberty, and dedicated to the proposition that all men are created equal. * * * Now we are engaged in a great civil war, testing whether that nation, or any nation so conceived and so dedicated, can long endure. * * We are met on a great battle-field of that war. * We have come to dedicate a portion of that field as a final resting place for those who here gave their lives that that nation might live. * * It is altogether fitting and proper that we should do this. * * But in a larger sense we cannot dedicate, we cannot consecrate, we cannot hallow this ground. * The brave men, living and dead, who struggled here, have consecrated it far above our poor power to add or detract. The world will little note, nor long remember, what we say here, but it can never forget what they did here. * * It is for us, the living, rather to be dedicated here to the unfinished work which they who fought here have thus far so nobly advanced It is rather for us to be here dedicated to the great task remaining before us, that from these honored dead we take increased devotion to that cause for which they gave the last full measure of devotion; * that we here highly resolve that these dead shall not have died in vain; that this nation, under God, shall have a new birth of freedom, and that the government of the people, by the people, and for the people, shall not perish from the earth

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆင်နွှဲခဲ့သည့် ပြည်တွင်းစစ်။ လူဖြူ လူမည်း ခွဲခြားမှုကို ဖျက်သိမ်းပစ်ဖို့ ဆင်နွှဲလိုက်သည့်တိုက်ပွဲ။ ပြည်သူ့အတွက်၊ ပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ခုလုံးအတွက် အသက်ပေးခဲ့ကြသော တောင်–မြောက် ပြည်တွင်းစစ်ပွဲကြီးအတွင်းက စစ်သည်တော်များ။ ဒီမိုကရေစီ သမ္မတကိုယ်တိုင်စီမံကွပ်ကဲ၊ အနိုင်တိုက်ယူခဲ့သော ပြည်တွင်းစစ်ကြီး။

ကောက်ချက်

ရလဒ်သည် ယနေ့ အမေရိကန် ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းဆက်များ ဖြစ်သည်။ ယနေ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ကြည့်ပါ။ ကမ္ဘာ့ ထိပ်သီးအင်အားကြီး၊ မဟာ ဆူပါပါဝါ အဆင့် နိုင်ငံကြီးတစ်ခု။ အမေရိကန်ဖြတ်သန်းခဲ့သော သမိုင်းကို ပြန်လှန်ပါ။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု စတင် တည်ထောင်သည့်ကာလကို အမှတ်ရပါ။ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရင်းများကို လေ့လာပါ။

ပြည်ထောင်စုကြီး တစ်ခုလုံးသည် အကျိုးစီးပွားချင်း ပဋိပက္ခများ တန်းစီဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

- ❃ ပြည်နယ်အချင်းချင်း အကြား၊
- ❃ ပြည်နယ်နှင့် ဗဟိုအစိုးရအကြား၊
- ❃ အစိုးရနှင့် ပြည်သူအကြား၊
- ❃ လူမည်းနှင့် လူဖြူအကြား၊
- ❃ တောင်ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်းအကြား၊
- ❃ သခင်နှင့် ကျွန်အကြား၊
- ❃ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ဖိနှိပ်မှု အကြား
- ❃ ခွဲထွက်ရေးနှင့် ပေါင်းစည်းရေးအကြား၊

ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်သည်၊ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် လွတ်လပ်မှုအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရမည်။ ပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ခုလုံး၏ အနာဂတ်အကျိုးစီးပွားအတွက် စစ်ကိုပြုသင့်က ပြုနိုင်သည်။ ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် စစ်ကိုပြုလိုက ပြုနိုင်သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ဆိုသည်မှာ ညီအစ်ကိုချင်းဖြစ်သော စစ်ပွဲဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အကြောင်းအကျိုး ခိုင်လုံလျှင်၊ အနိုင်တိုက်ရမည်။

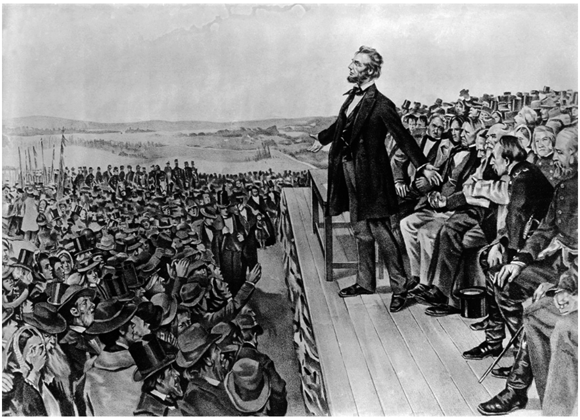

ခွဲထွက်ခြင်းသည် ပြည်ထောင်စုကို ပြိုကွဲအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်ဖက်ဒရေး ရှင်းသည် အစိုးရကို အင်အားချိနဲ့အောင် လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒီမိုကရေစီ ခေါင်းဆောင်သည် အသိဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော စစ်ကို ပြုနိုင်သည်။ ဤနေရာ၌ စစ်နှင့် ဒီမိုကရေစီ အကြောင်းအကျိုး ဆီလျော်စွာ တွဲဖက်တည်ရှိနိုင်သော သာဓကကို တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ရှုခင်း (၄)

❋ ၁၈၆၅ ခု၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်။

❋ အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ် ပြီးဆုံး

❋ အိမ်ဖြူတော် ရှေ့

❋ သမ္မတမိန့်ခွန်း

လင်ကွန်းက အိမ်ဖြူတော်ရှေ့မှာ စုဝေးနေသည့် လူအုပ်ကြီးကို မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ထိုစဉ် ပရိသတ်ထဲက လူတစ်ယောက်က မေးခွန်းတစ်ခုကို အော်ဟစ်မေးသည်။

'သူပုန်တွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ'

လင်ကွန်းနံဘေးမှာ(၁၂)နှစ်အရွယ် သူ့သားလေးရှိနေသည်။ သူ့သားလေး 'တက်ဒ်' က ပရိသတ်၏ မေးခွန်းကို လင်ကွန်းမဖြေခင် ထပြောလိုက်သည်။

'မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ သူတို့ကို ဆက်လက်တွဲထားရမယ်'

တက်ဒ်ဟာ သူ့အဖေ လင်ကွန်းကို ကောင်းကောင်းနားလည် သဘောပေါက်ထားသည်။ လင်ကွန်းသည် လက်စားချေခြင်းကို မလိုလား။ ပြည်ထောင်စုကြီးထဲမှာ တောင်ပိုင်းသားတွေလည်း ပါဝင်သည်ဟု ခံယူသည်။ ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲမှာကို ကာကွယ်ရန် စစ်တိုက်ခဲ့သော်လည်း လင်ကွန်းသည် ရန်သူကို မိတ်ဆွေလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စုကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းများကို မဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့။ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် လူကို ခွဲခြားနားလည်ထားနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

နံနက် ၀ း ၄၈

၂၃ ၊ မတ် ၊ ၂၀၁၉။

❖

Ebkfa&;usifpOfwpfckyf

၁၁၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀။

ကွန်ဖြူးရှပ် ပြောခဲ့ဖူးတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို သတိရပါတယ်။

'ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကြာရှည်မခံစားနိုင်တဲ့သူဟာ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုလည်း ကြာရှည်စွာ ခံစားနိုင်စွမ်းမရှိဘူး' တဲ့။ ဒီအဆိုအမိန့်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် အမျိုးမျိုးတွေးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ ဆက်စပ်ပြီးတော့၊ ပြောချင်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမား စည်းစိမ်ချမ်းသာရဖို့ဆိုတဲ့ ကိစ္စကို ပြောမှာ မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးအလုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးသမား စည်းစိမ်ချမ်းသာဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ထားတော့။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက၊ အောင့်အီးသည်းခံနိုင်မှု။ နိုင်ငံရေးသမားဟာ အောင့်အီးနိုင်ရမယ်။ သည်းခံနိုင်ရမယ်။ အထူးသဖြင့်၊ ကိုယ့်ရဲ့နိုင်ငံရေးအကွက်အကွင်း ကောင်းကောင်း မရသေးတဲ့အခြေအနေမျိုးမှာ၊ ခြေစွမ်း သိပ်ပြချင်လို့ မရဘူး။ အချိန်အခါကို သိရမယ်၊ အချိန်အခါကို နားလည်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာက နိုင်ငံရေးသမားကို ဆရာလုပ်တဲ့စာ ဖြစ်နေဦးမယ်။ မထင်ပါနဲ့။ မဟုတ်ပါဘူး။ မရည်ရွယ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးသမားဟာ သူ့ကိုယ်သူ သိပ်သိ၊ သိပ်တတ်တယ်လို့ ထင်နေတတ်တဲ့အမျိုးမို့၊ တော်ရုံနဲ့ နားဝင်တတ်တဲ့သတ္တဝါလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ နာလွယ်တတ်သူလည်း ဖြစ်လေ့မရှိပါဘူး။ ပြောဆိုဆုံးမရလွယ်သောသူ ဖြစ်ဖို့လည်း ခက်လှပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့

နိုင်ငံရေးသမား တော်တော်များများဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်တစ်လုံးနဲ့ ရှိနေတတ်လို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဆို ကျွန်တော် ဒီစာကို ဘာလို့ ရေးပါသလဲ။ ခပ်ရှင်းရှင်း ဖြေရရင် ရေးချင်လို့ ရေးပါတယ်။ ဖတ်လိုက ဖတ်နိုင်ပါတယ်။

အောင့်အီးနိုင်မှုဟာ နိုင်ငံရေးမှာ သိပ်အရေးပါပါတယ်။ အချိန်အခါကို သိနားလည်ပြီး၊ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လိုသိုသိပ်ရမယ်ဆိုတာ သိနိုင်စွမ်းက ပညာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို သိနားလည်တဲ့အတိုင်း ကျင့်သုံးနိုင်မှုဟာ ရင့်ကျက်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က 'ဒီစကား' ဆိုတဲ့ စာစုတွေထဲမှာ ရေးဖူးတာ ပြန်အမှတ်ရတယ်။

'ရင့်ကျက်သောသူများသည် စောင့်အပ်သော အရာများကို စောင့်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ရင့်ကျက်တဲ့ သူများဟာ၊ သာမညနဲ့ အဓိက၊ ရေတိုအကျိုးနဲ့ ရေရှည်အကျိုး၊ လုပ်ချင်တာ လုပ်သင့်တာလုပ်နိုင်တာ စသည်တို့ကို ခွဲခြားသိတတ်မှုလည်း ရှိတတ်ပါတယ်' လို့ ရေးခဲ့ဖူးတယ်။

ဒီနေရာမှာ၊ **အောင့်အီးသည်းခံနိုင်မှုဟာ ရင့်ကျက်မှုပါပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့် စောင့်နိုင်ခြင်း ပါပဲ။ လောတာဟာ မတည်ငြိမ်တဲ့သဘောဖြစ်ပါတယ်။ သွေးအေးခြင်းဟာ အပြုသဘောဆောင်တဲ့ စကားလုံး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သွေးအေးတယ်ဆိုတာ တစ်ဖက်မှာလည်း တည်ငြိမ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ရင့်ကျက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ သည်းခံနိုင်မှုမြင့်ခြင်း ဖြစ်တယ်။** ဥပေက္ခာပြုနိုင်ခြင်း၊ လျစ်လျူရှုနိုင်ခြင်း တစ်မျိုးလည်းဖြစ်တယ်။ ခေါင်းအေးအေးထား စဉ်းစားနိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်တယ်။ အကန့်အသတ်ကို နားလည်ခြင်းလည်းဖြစ်တယ်။

ဖားတွေဟာ မိုးသံကြားရင် အော်တတ်ပါတယ်။ ရာသီပေါ်သီးနှံတွေဟာ ရာသီပေါ်မှ ပေါ်လာပါတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ အချိန်အခါ သိခြင်းဟာ အရေးကြီးတယ်။ ကိုယ့်နေရာ ကျဉ်းကျဉ်းလေးမှာပဲ ကွက်မမြင်ရဘူး။ တစ်ခုလုံး တစ်စုံလုံးကို ခြုံကြည့်နိုင်ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်ရပ်နေတဲ့နေရာကိုလည်း ကိုယ်ကောင်းကောင်း သိရမယ်။ ကိုယ် ခြေစုံရပ်ထားတဲ့ နေရာဟာ ဘယ်လောက်ခိုင်သလဲ၊ မာသလဲဆိုတဲ့ အနေအထားကို နားလည်ရမယ်။ ကိုယ် ခြေဦးလှည့်ထားတဲ့လမ်းဟာ ဘယ်လောက်ပေါက်ပြီး၊ ဘယ်လောက်ရောက်နိုင်တဲ့ လမ်း ဖြစ်သလဲဆိုတာ နားလည် ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်လျှောက်နေတဲ့ ပလက်ဖောင်းဟာ ဘယ်လောက် ကျယ်သလဲဆိုတာ သိဖို့လိုတယ်။ နိုင်ငံရေးထဲကို အပြိုင်းအရိုင်း ပစ်ဝင်မယ်ဆိုတဲ့ လူငယ်တချို့ အရိုးမစူးအောင် သတိပေးလက်တို့လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့...

❋ ရင့်ကျက်ခြင်း၊

❋ အောင့်နိုင်ခြင်း၊

❋ အချိန်အခါကို သိခြင်း၊

❋ ကာလ ဒေသ ပယောဂကို နားလည်ခြင်း

ဆိုတာတွေက အရေးကြီးတယ်။ တချို့လည်း ကျွံ့ဝင်သွားပြီးမှ၊ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနဲ့ မယောင်မလည် ပြန်လှည့်ထွက်လာကြတာလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဘယ်နေရာရရ အမြတ်ကွာ... ဆိုပြီး ခပ်ပေါ့ပေါ့တွေးပြီး ဝင်ကြတဲ့သူတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီကလည်း တွေ့ခဲ့ရသလို၊ အခု ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ ရာသီမှာလည်း တွေ့လာရပါတယ်။ ဒါကတော့ လူ့စရိုက်ဆိုတော့ နိုင်ငံရေးသဘာဝမှာ ဒီလို တွေ့ရတာ ထုံးစံပါပဲ။ မထူးဆန်းပါဘူး။

အချိန်အခါကို သိတာ ပညာလည်းဖြစ်တယ်။ သတိလည်းဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ Timing လိုတယ်။ အချိန်ကိုက် လှုပ်ရှားနိုင်မှုဟာ မဟာဗျူဟာ ဖြစ်ပါတယ်။ မလိုသေးချိန်မှာ သို့ဂှက်ခြင်းဟာ ပယောဂကို နားလည်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာ ကိုယ့်အလှည့်ရောက်လာမယ်ဆိုတာ နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စဟာ အလှည့်နဲ့ထွက်ရတဲ့ ကစားပွဲတော့ မဟုတ်ဘူး။ သို့ပေမယ့် လူဟာ ကိုယ့်အခြေအနေကို ကိုယ်သိတယ်။ ကိုယ့်အခြေအနေကို ကိုယ် ကောင်းကောင်းနားလည်ပါတယ်။ ဒီအချိန်ကတော့ ငါ ရှေ့ထွက်ရမယ့်အချိန် မဟုတ်သေးဘူးလို့ ကိုယ့်ဘာသာ သိနေပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ်အချိန် မဟုတ်ပေမယ့်၊ ငြိမ်နေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ခွေအိပ်ပြီး တန်းစီစောင့်နေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ ငါ့နေရာဆိုပြီး နေရာဦးထားရမှာလည်း မဟုတ်ဘူး။

'ငါ... လေ့လာမယ်၊ သင်ယူမယ်၊ တစ်နေ့.. ငါ့အလှည့် ရောက်လာလိမ့်မယ်' ဆိုတဲ့

နိုင်ငံရေးအာဏာအတွက်၊ အမြဲတမ်း လူရှေ့လူလုံးထွက်ပြဖို့ မလိုဘူး။
လူစုံစုံရှိလာရင် အခွင့်ရတိုင်း
မဏ္ဍာပ်တိုင် ဖက်တက်ပြဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။
ဘယ်အချိန်မှာ လူ့ရှေ့ကထွက်မယ်။
ဘယ်အချိန်မှာ ကန့်လန့်ကာ နောက်မှာ နေမယ်။
ဘယ်အဆင့်မှာတော့ ဖျာလိပ် ခွေးမောင်း အတွေ့အကြုံမျိုးကို
အောက်သက်ကျေဖို့ အလို့ငှာ ယူထားဖို့ လိုတယ်ဆိုတာ
ဆင်ခြင်သိစွမ်းဖို့ လိုမယ် ထင်ပါတယ်။

မင်းဒေသ

နိုင်ငံရေးအရအောင့်အီးနိုင်မှု

သိစိတ်၊ သတိစိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ခံ အားကို ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် ဖြည့်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအာဏာအတွက် အမြဲတမ်း လူရှေ့ လူလုံး ထွက်ပြဖို့ မလိုဘူး။ လူစုံစုံ ရှိလာရင် အခွင့်ရတိုင်း 'မဏ္ဍာပ်တိုင် ဖက်တက်ပြဖို့' လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်အချိန်မှာ လူ့ရှေ့ထွက်မယ်။ ဘယ်အချိန်မှာ ကန့်လန့်ကာ နောက်မှာနေမယ်။ ဘယ်အဆင့်မှာတော့ ဖျာလိပ် ခွေးမောင်း အတွေ့အကြုံမျိုးကို အောက်သက်ကျေဖို့ အလို့ငှာ ယူထားဖို့လိုတယ်ဆိုတာ ဆင်ခြင်သိစွမ်းဖို့ လိုမယ် ထင်ပါတယ်။ **တကယ့်နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျော်ကြည့်နိုင်ရမယ် မဟုတ်လား။**

သတိနဲ့ သိနားလည်နိုင်ကြပါစေ။

နံနက် ၂ း ၀၈

၁၁ ၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

Ekfjy/bkref

၈၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀။

နိုင်ငံပြု သုခမိန်ဆိုတာ ဘယ်သူ ဖြစ်နိုင်သလဲ။ နိုင်ငံပြု သုခမိန်ဆိုတာ နိုင်ငံရေး အာဏာ ဆွဲကိုင်တဲ့လူသာ ဖြစ်ခွင့်ရှိတာလား။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်နဲ့ ပတ်သက် ဆက်နွှယ်သူသာ ဖြစ်ခွင့်ရှိတာလား။ အနုပညာနယ်၊ စာပေနယ်၊ သိပ္ပံနယ်ပယ်နဲ့ ဒဿန နယ်တို့မှာ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ဒီနေရာမှာ ပြုလုပ်သူ (maker) တွေ ကိစ္စပါလာပါပြီ။ နိုင်ငံနဲ့ချီတဲ့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ချီတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို ပြုပြင်စီရင်နိုင်တဲ့ သူတွေထဲမှာ နိုင်ငံရေးအာဏာ ကိုင်ထားတဲ့သူတွေ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ အတွေးအခေါ် ဒဿနသမားတွေက ထိပ်ဆုံးကပါတယ်လို့ ယူဆထားကြပါတယ်။ တခြားသော ပညာတတ်တွေကလည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ စီရင်နိုင်တဲ့သူတွေ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်း ဘာသာပြန်ထားခဲ့တဲ့ ကျော်စွာ (၁၀၀) စာအုပ်ကို ပြန်ရှာဖတ်စေချင်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ သိပ္ပံနယ်က တီထွင်သူတွေ၊ ဆေးပညာနယ်က အသစ်ရှာဖွေ တွေ့ရှိရေးသမားတွေ၊ နယ်မြေသစ်တွေ ရှာပြီး စွန့်စားသွားလာသူတွေဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြုပြင်လွှမ်းမိုးနိုင်သူတွေ ဖြစ်ကြောင်း မြောက်မြားစွာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံရေးနယ်၊ ဘာသာရေးနယ်နဲ့ အတွေးအခေါ်နယ်က လူတွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြုပြင်စီရင်နိုင်တဲ့သူတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဂူတင်ဘတ်ရဲ့ ပုံနှိပ်စက်တီထွင်မှုကြောင့် အသိပညာဝန်းကျင်ဟာ တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲ

သွားခဲ့တယ်။ ဂျိမ်းဝပ်ရဲ့ ရေနွေးငွေ့ အင်ဂျင်ကြောင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဟာ တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်။ ဂယ်လီလီယိုတို့၊ ချားလ်ဒါဝင်တို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းချက်တွေကြောင့် ဘာသာရေးအမှောင် တိမ်သလ္လာဖုံးမှုတွေကို ကိုင်လှုပ်ပြောင်းလဲစေနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီလို လူတွေဟာ နိုင်ငံတစ်ခုကိုသာမက၊ ကမ္ဘာပြုသုခမိန်တွေလို့ ပြောလို့ ရလောက်အောင် စွမ်းနိုင်ကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

သူချည်းသာလော

ဒီတော့ မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံပြုသုခမိန်ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ပြောလိုက်ရင်၊ နိုင်ငံရေး နယ်က နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ၊ လူထုခေါင်းဆောင်တွေ၊ တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တွေ၊ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တွေကိုပဲ သွားမြင်ကြတာများပါတယ်။ နိုင်ငံရေးနယ်နဲ့လည်း မပတ်သက်၊ လူထုအများနဲ့လည်း မထိစပ်ပေမယ့် အလုပ်တစ်ခုကို ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက် လုပ်နိုင်တဲ့ တခြားသော နယ်ပယ်က လူတွေကို နိုင်ငံပြုသုခမိန်ရယ်လို့ ယောင်လို့တောင် တွေးမိမယ် မထင်ပါ။ ကမ္ဘာကြီးကို လွှမ်းမိုးပြုပြင်နိုင်တဲ့အထဲမှာ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေးနဲ့ ဒဿနနယ်က မဟုတ်တဲ့ လူတွေ မြောက်မြားစွာ ပါဝင်နေပါတယ်။ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေးနဲ့ ဒဿနနယ်က လူတွေကလည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ နိုင်ငံတော်အပေါ်ကို ကြီးစွာသော လွှမ်းမိုးပြုပြင်နိုင်စွမ်းရှိတာကို မငြင်းပယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ‘သူ့ချည်းသာလော’ လို့ မေးခွန်းထုတ်ရင်၊ မဟုတ်ဘူးလို့ ဖြေရပါမယ်။ ကမ္ဘာကြီးကို တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲအောင် လုပ်နိုင်တဲ့သူတွေရဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေကို လေ့လာရင် အထင်အရှား သိနိုင်ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း လက်တစ်ကမ်းမှာ မှီနိုင်မယ့် ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ ကျော်စွာ (၁၀၀) စာအုပ်ကို သတိတရ ပြေးကိုင်လိုက်ဖို့ လက်တို့ လိုက်ရတာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံရေး၌သာ မဟုတ်

ဒီနေရာမှာ ကနဦးအစအဖြစ် ကျွန်တော် ပြောချင်တဲ့ အချက်ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံကို ပြုနိုင်တယ်၊ နိုင်ငံကို ပြင်နိုင်တယ်၊ တိုင်းပြည်ကို တည်ဆောက်နိုင်တယ်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို လွှမ်းမိုး ပြုပြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးနယ်တစ်ခုတည်းမှာတင် လုပ်လို့ရတဲ့ကိစ္စ မဟုတ် ဘူးလို့ ငြင်းချက် ထုတ်ချင်တာဖြစ်ပါတယ်။ တခြားတခြားသော ကဏ္ဍတွေမှာလည်း အစွမ်းရှိရင် ရှိသလောက် ပေါက်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ကျယ်ပြန့်အောင် လုပ် ဆောင်နိုင်ရင် နိုင်ငံကို ပြုနိုင်တယ်၊ တိုင်းပြည်ကို တည်ဆောက်နိုင်တယ်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို

ကျေးဇူးပြုနိုင်တယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်နိုင်တဲ့ ဘယ်သူ့ကို မဆို၊ နိုင်ငံပြုသုခမိန် စာရင်းမှာ ထည့်သွင်းနိုင်ပါတယ်။

သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ယောက်ဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ နိုင်ငံပြုသုခမိန် တစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်ရှိနိုင်တယ်။ သူသာ ထွန်းထွန်းပေါက်ပေါက် ဖြစ်ရင်၊ သိပ္ပံပညာနဲ့ နိုင်ငံကို ချီ,မ နိုင်စွမ်းရှိတဲ့သူ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဆေးပညာသုတေသီတစ်ယောက်ဟာ နိုင်ငံပြုသုခမိန် ဖြစ်နိုင်တယ်။ သူရှာဖွေတွေ့ရှိလိုက်တဲ့ ဆေးပညာ၊ ဆေးကုသရေးနည်းနာနဲ့ တိုင်းပြည်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကြီးစွာသော ကျေးဇူးပြု ထောက်ပံ့မှု ပေးနိုင်လိမ့်မယ်။ အနုပညာနယ်ပယ်ထဲက တေးရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ နိုင်ငံပြုသုခမိန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ သာမန်အားဖြင့်တော့ တေးရေးတစ်ယောက်ပေါ့။ သို့ပေမယ့် သူ့လုပ်ရပ်နဲ့ သူ့အနုပညာတွေဟာ ပိုမို ပြောင်မြောက်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ တိုင်းပြည်အပေါ် ကောင်းသော လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှုကြီး လာရင်၊ သူဟာ ဒဿနစာဆို တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီ။ ဒီလိုနဲ့ သူ့အနုပညာကို ဖြန့်ချိသက်ဝင်စေပြီးတော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြုပြင်စီရင်နိုင်စွမ်းဟာ အနုပညာသမား တစ်ယောက်မှာ ရှိလာနိုင်တယ်။ ဒါဟာ နိုင်ငံပြုသုခမိန် တစ်ယောက် အဖြစ်ရောက်ရှိလာခြင်းပဲပေါ့။

ဗိုလ်ချုပ်ကဲ့သို့သော

စာရေးဆရာကြီး မောင်ထင်က 'နိုင်ငံပြုသုခမိန်' ဆိုတဲ့ စာအုပ်အမည်နဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်းကို ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ စာတစ်အုပ်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို နိုင်ငံပြုသုခမိန်တစ်ယောက်အဖြစ် အတည်ပြု လက်ခံတယ်။ သဘောတူတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလို လူမျိုးကိုသာ နိုင်ငံပြုသုခမိန်လို့ ပညတ်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ– ဆရာ မြို့မငြိမ်း နဲ့ ဆရာဇော်ဂျီ တို့လို လူမျိုးကို ကျွန်တော်က နိုင်ငံပြု သုခမိန်စာရင်းမှာ ထည့်ချင်တယ်။ မြို့မငြိမ်းနဲ့ ဇော်ဂျီတို့ဟာ လက်နက်ကိုင်ခဲ့တဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်၊ တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလို မဟုတ်ပေမယ့် သူတို့ ဖန်တီးတဲ့ စာပေအနုပညာဂီတနဲ့ တိုင်းပြည်ကို ကောင်းကောင်း ကျေးဇူးပြု ထောက်ပံ့နိုင်ခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်။ ပြီးတော့၊ သူတို့ရဲ့ စာပေဂီတ အနုပညာနဲ့ တိုင်းပြည် တည်ဆောက်ရေး၊ နိုင်ငံထူထောင်ရေးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်။ သူတို့ဟာ (ဒီနေ့ခေတ်အသုံးအရ) ပါဝါအပျော့ လို့ခေါ်တဲ့ soft power နဲ့ လူ့ အဖွဲ့အစည်းကို လွှမ်းမိုးပြုပြင်ပြီး တိုင်းပြည်

ပြုပြင်ရေးနဲ့ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးတွေမှာ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြတယ်။ အနုပညာယဉ်ကျေးမှုရဲ့ ဩဇာဟာ ကျွန်တော်တို့ ထင်ထားတာထက် ပိုကျယ်ပြန့် နက်ရှိုင်းပါတယ်။

ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ တက္ကသိုလ်အဝန်းအဝိုင်းမှာ ကျင်လည်ပြီး တိုင်းပြည်ရဲ့ စာပေနဲ့ ပညာရေးပိုင်းမှာ ကျေးဇူးပြုထောက်ပံ့မှု ကြီးမားခဲ့တဲ့ ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်ကိုလည်း ကျွန်တော်က နိုင်ငံပြုသုခမိန် စာရင်းမှာ ထည့်ချင်တယ်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ကွယ်လွန်သွား ပေမယ့်၊ သတင်းစာဆရာအဖြစ်နဲ့ နိုင်ငံပြုအလုပ်တွေကို နောက်ကွယ်ကနေ သိုသိုသိပ်သိပ် စွမ်းဆောင်ပေးခဲ့တဲ့ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်တို့လို သတင်းစာဆရာမျိုးတွေကိုလည်း ကျွန်တော်က နိုင်ငံပြုသုခမိန်စာရင်းမှာ ထည့်ချင်တယ်။ သူတို့တွေထက် ပိုပြီး ဩဇာကြီးခဲ့တဲ့ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းတို့လို ဆရာကြီးကိုလည်း နိုင်ငံပြုသုခမိန် စာရင်းမှာ ထိပ်ဆုံးက ထည့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာက သိပ္ပံနဲ့စက်မှု၊ နည်းပညာရပ်တွေမှာ နောက်ကျကျန်ရစ်ပြီး ရေခံမြေခံ မဖြစ်ထွန်းလို့ သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာနယ်တွေမှာ နိုင်ငံလုံးချီ ကျေးဇူးပြုနိုင်ပြီး အပြောင်းအလဲအားဖြင့် လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှုကြီးကြီးလုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ သိပ္ပံနယ်ပယ်က လူတွေကို နိုင်ငံပြုသုခမိန်စာရင်းမှာ ဥပမာပြ ထည့်သွင်းဖို့ ခက်ခဲပါတယ်။ ဒါက လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အနာဂတ်မှာ နိုင်ငံပြုသုခမိန်စာရင်းမှာ သိပ္ပံနယ်က လူတွေ ပါမလာနိုင်ဘူးလို့ တရားသေ မပြောနိုင်ပါ။

နိုင်ငံရေးသတ္တဝါ (၃) မျိုး

ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံပြုသုခမိန်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရဟာ မြန်မာဝေါဟာရအားဖြင့် ခန့်တယ်။ ထည်တယ်။ လူသုံးများတဲ့ စကားလုံးတစ်လုံး ထပ်ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားပါ။ ကျွန်တော့်သဘောကတော့၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား (Statesman) နဲ့ အနက်သဘောတူတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ မြန်မာစကားလုံးအရ၊ နိုင်ငံပြုသုခမိန်ဆိုတာ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား ဆိုတာထက် ပိုပြီး ခန့်ထည်လို့ သိပ်မသုံးကြတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆက်စပ်ပြောချင်ပါတယ်။

ဆရာနေဝင်းမောင်နဲ့ ဆရာကျော်ဝင်းတို့ ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ ဆောင်းပါးတွေထဲမှာ၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား (Statesman)၊ နိုင်ငံရေးသမား (Politician) နဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ (Activist) ဆိုပြီး အမျိုးအစားခွဲပြတဲ့ နိုင်ငံရေးသတ္တဝါ (၃) မျိုးအကြောင်း ဖတ်ဖူးပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပညာနိုင်ငံရေး ယှဉ်တွဲတဲ့ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေရဲ့ အရေးပါမှု

အခန်းကဏ္ဍကို ပြောချင်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ ဆိုတာကိုတော့ ခွဲခွဲခြားခြားနားလည်ကြမယ်လို့ ယူဆတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာကတော့၊ နိုင်ငံရေးအာဏာတစ်ရပ်ကို မျှော်မှန်းပြီး ပါတီနိုင်ငံရေးအားဖြင့် အာဏာနိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်ကို လိုက်ပြီး တိုင်းပြည်ကို ကျေးဇူးပြုဖို့၊ ဦးဆောင်ပြုပြင်တည်ဆောက်ဖို့ လျှောက်လှမ်းနေသူကို နိုင်ငံရေးသမားလို့ အမည်တပ်လို့ ရပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားဟာ နိုင်ငံရေးကို မဟာဗျူဟာ မြောက်ရှုမြင်ပြီးတော့၊ ချင့်ချိန်နိုင်ငံရေးနည်းနဲ့ အာဏာ ပလက်ဖောင်းကို နင်းလျှောက်နေသူကို ဆိုလိုပါတယ်။ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူဆိုတာကတော့ agitated politics လို့ခေါ်တဲ့ လှုံ့ဆော် နိုင်ငံရေးကို လုပ်တဲ့သူကို ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူဟာ နယ်ပယ်၊ ကဏ္ဍ အသီးသီးမှာ ရှိနိုင်ပါတယ်။ maker oabmxuf shaker အလုပ်ကို လုပ်တဲ့သူလို့ ဆိုလိုရင် ရပါတယ်။ ကိုယ် အထူးပြုရပ်ထားတဲ့နေရာမှာ၊ လှုပ်ဖို့အတွက် အဓိကစွမ်းဆောင် နိုင်တဲ့ အင်အားစုတွေဖြစ်ပါတယ်။ ထားတော့။

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား

ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား (statesman) တစ်ယောက်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍ ကို ပြောချင်ပါတယ်။ တော်လှန်ရေးကာလမှာ ဟောင်းနွမ်းတဲ့ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံတွေနဲ့ ဆွေးမြေ့တဲ့ လူမှုစရိုက်တွေကို ဖြိုဖျက်ဖို့အတွက် တော်လှန်ရေးသမားတွေ လိုပါတယ်။ သူ့ကျွန်လက်အောက်က လွတ်ဖို့၊ လွတ်လပ်ရေးရရှိဖို့၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် ရရှိဖို့ ဆိုတာ တွေကို လုပ်ဖို့၊ တော်လှန်ရေးသမားတွေ လိုပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း တည်ဆောက်ရေး သမားတွေပါဝင်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ၊ တော်လှန်ရေးသမားတွေက ပထမ ဦးစားပေး။ တည်ဆောက်ရေးသမားတွေက ဒုတိယဦးစားပေး။ နှစ်ခုစလုံးက တူတူ အရေးကြီးတာပဲ။ ဦးစားပေး ကွာတာပဲ ရှိတယ်။ ဒီလိုကာလမျိုးမှာ၊ တော်လှန်ရေး သမားတွေထဲမှာ နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေက ထိပ်ပိုင်းမှာ ရှိနေတတ်တယ်။ အမြော်အမြင်ရှိတဲ့ တော်လှန်ရေးနိုင်ငံရေးသမားနဲ့ တည်ဆောက်ရေးသမား ပညာတတ်တွေက ယှဉ်တွဲကပ်ထားဖို့ လိုတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလိုလူဟာ၊ တော်လှန်ရေးသမားလည်း ဖြစ်တယ်၊ နိုင်ငံရေးသမားလည်းဖြစ်တယ်၊ စစ်ခေါင်းဆောင်လည်ဖြစ်တယ်၊ ပညာတတ် တည်ဆောက်ရေးသမားလည်း ဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း လူထုကို ညှို့နိုင်တဲ့ လူထု ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ စိုက်လိုက်မတ်မတ်ရှိမှုနဲ့ ရိုးသားမှု၊ စွမ်းရည်ထက်မြက်မှု၊ အမြော်အမြင်ရှိမှု၊ ပြတ်သားမှုတွေ စုပေါင်းပြီး နောက်ဆုံးမှာ သူဟာ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်

နေရာကို ရောက်လာတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား နေရာမှာတင် ရပ်မထားဘဲ၊ နိုင်ငံပြုသုခမိန်အဖြစ် ကင်ပွန်းတပ်လိုက်တာဟာ သိပ်ကောင်းတယ်။ ဖြစ်လည်း ဖြစ်သင့်တယ်။ ထိုက်လည်း ထိုက်တန်တယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း နိုင်ငံပြုသုခမိန်လို့ ကင်းပွန်းမတပ်ချင်ပေမယ့်၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေဟာ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကာလမှာရော လွတ်လပ်ပြီးခေတ်၊ တိုင်းပြည် ထူထောင်ရေးကာလမှာပါ အရေးကြီးတဲ့အခန်းကဏ္ဍမှာ ရှိခဲ့ပါတယ်။

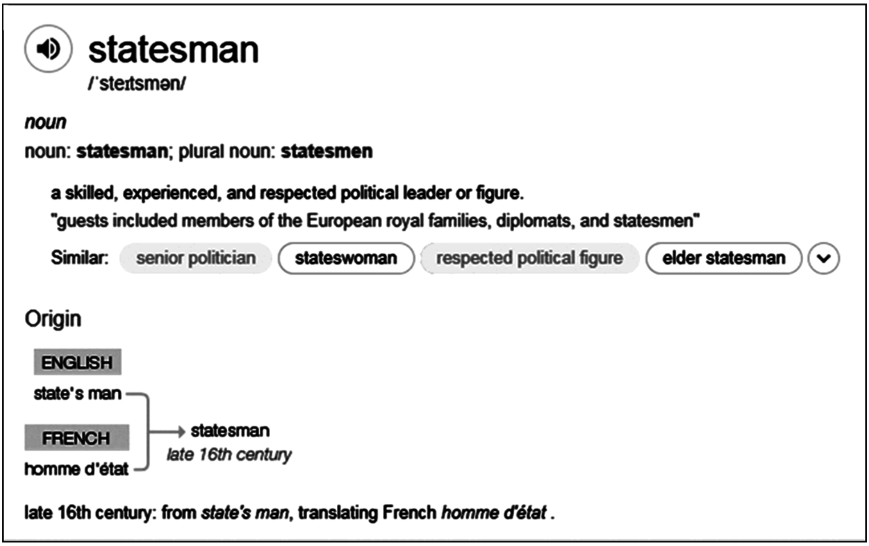
statesman

/ˈsteɪtsmən/

noun

noun: **statesman**; plural noun: **statesmen**

a skilled, experienced, and respected political leader or figure.
"guests included members of the European royal families, diplomats, and statesmen"

Similar: senior politician | stateswoman | respected political figure | elder statesman

Origin

late 16th century: from *state's man*, translating French *homme d'état* .

တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေး မဖြစ်မြောက်ခဲ့

မြန်မာပြည်ဟာ လွတ်လပ်ရေးရတာ နှစ်ပေါင်း(၇၀)ကျော်ပြီ။ ဒါပေမယ့် အိုင်ဒီယော်လိုဂျီအကွဲအပြဲကြောင့်၊ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့်၊ စစ်စရိုက်ကြီးစိုးတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာခြင်းကြောင့် တိုင်းပြည်ဟာ အခုအချိန်အထိ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို ကောင်းကောင်းလုပ်ခွင့် မရသေးပါ။ လွတ်လပ်ရေးရအပြီး ပါလီမန်ခေတ်မှာ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးကို ကောင်းကောင်းလုပ်လို့ မပြီးစီးသေးခင်မှာပဲ၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီ အာဏာသိမ်းမှုနဲ့ တိုးလို့တန်းလန်းဖြစ်ခဲ့တယ်။ စစ်အစိုးရဟာ စစ်ပုံစံနဲ့ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ပြီး စစ်ပုံစံနဲ့ တိုင်းပြည်ကို တည်ဆောက်ပုံဖော်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ နှစ်ပေါင်း (၅၀) နီးပါး သက်ဆိုးရှည်

ခဲ့တဲ့ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကြောင့် တိုင်းပြည်မှာ၊ နိုင်ငံရေးတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွေ မဖြစ်မြောက်ခဲ့ဘူး။ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ လူထုဖိအားနဲ့ ကမ္ဘာ့အခင်းအကျင်းရဲ့ တွန်းအားတွေကြောင့် စစ်အစိုးရဟာ အသွင်ကူးပြောင်းရေးအတွက် မဖြစ်မနေ ထွက်ပေါက် ရှာခဲ့ရတယ်။ ဒီလိုထွက်ပေါက်ရှာတဲ့အခါမှာလည်း စစ်အစိုးရမှာ အကျိုးစီးပွားတန်းလန်းကြီးနဲ့ ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဖြစ်နေဆဲလည်းဖြစ်တယ်။ အခု ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဟာ (၁၀) နှစ်သက်တမ်းကို ရောက်လာခဲ့ပေမယ့်၊ မြန်မာပြည်ဟာ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးနဲ့ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး အလုပ်တွေကို ပူးတွဲပြီးလုပ်နေကြရတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ပျက်ယွင်းနေတဲ့ လူမှုစရိုက်တွေကို ပြုပြင်ဖို့၊ လူမှုပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေကို လုပ်ဆောင် နေရတယ်။ ဒီအချိန်ဟာ အထွေထွေပျက်စီးနေတဲ့ တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ဖို့၊ နိုင်ငံရေးအရ စီးပွားရေးအရ ပညာရေးအရ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြန်လည်တည်ဆောက်နေရတဲ့ကာလဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အခုလိုအချိန်မျိုးမှာ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ တော်လှန်ရေးသမားတွေထက် ဦးစားပေးနေရာမှာ ရှိလာပြီ။ **လက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာ၊ တော်လှန်ရေးသမားတွေထက် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေ ပိုလိုတယ်။ ထပ်ပြီး ပြောရရင်၊ လက်ရှိမြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးသမားလုပ်ချင်တဲ့ လူတွေထက် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမား လုပ်ချင်တဲ့သူတွေ ပိုလိုအပ်တယ်။ (စာရေးဆရာ) ဆရာကျော်ဝင်းက သူ့ရဲ့ ပညာရှင်များခေတ် စာအုပ်အဖွင့် မှာ ဖူကူယားမားရဲ့ ပြောကြားချက်ကို အခုလို ပြန်ရေးခဲ့ဖူးတယ်။ 'မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသည်မှာ ဒီမိုကရေစီ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ မဟုတ်တော့ပါ။ အင်ဒိုနီးရှား အပြောင်းအလဲတွင်၊ အကြံပြုပေးခဲ့ကြသည့် 'ဘာဂလေဂိုဏ်း' လို စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့် ဘောဂဗေဒသမားတွေသာ ဖြစ်ပါသည်' ဆိုပြီး ရေးဖူးတယ်။** ဒီယူဆချက်ကို ဒီမိုကရေစီ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေက ခံတွင်းမတွေ့ကြ ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဒီလိုပြောရင် မနှစ်မြို့ကြဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ လက်ခံတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ လက်ရှိမြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေး သမားတွေထက် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေ ပိုလို့ လိုအပ်နေတယ်လို့ ယူဆလို့ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေ မရှိရဘူးလို့ မဆိုလိုပါ။ အတော်အသင့် ထိုက်သင့်သလောက်ရှိရင် လုံလောက်ပါပြီ။ အခုဟာက လိုတာထက် ပိုနေတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်။ တိုင်းပြည်ကို ပညာတတ်တွေ၊ နိုင်ငံတည် ဆောက်ရေးသမားတွေ၊ နိုင်ငံပြုသုခမိန်လို စွမ်းရည်ရှိသူတွေ မပါဝင်ဘဲ နိုင်ငံရေးသမားတွေချည်း တည်ဆောက်လို့

မရဘူး။ ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍက စကားယူသုံးရရင် ‘သန်လျက် ကိုင်ချင်သူက များနေတယ်၊ အုတ် ကျောက် သဲ သံ ဘိလပ်မြေက အလုံအလောက်မရှိ၊ အပြည့်အစုံ မရှိ၊ စံချိန်မှီမှီ မရှိ’ ။ ဒီလိုပြောရမယ် ထင်တယ်။

ကဏ္ဍတိုင်း / နယ်ပယ်တိုင်း

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားဟာ နယ်ပယ်တိုင်း ကဏ္ဍတိုင်းမှာ ရှိဖို့ လိုပါတယ်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ နယ်ပယ်မှာ၊ တိုင်းပြည်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကျိုးပြုလို့ရပါတယ်။ နိုင်ငံကို အကျိုးပြုဖို့အတွက် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲဝင်ပြီး နိုင်ငံရေးလုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ တရားသေ ယူဆချက် ကျွန်တော့်မှာ မရှိပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံရေးက လိုသည်ထက် ပိုရှုပ်နေတာကြောင့် အလုပ်တွေ မပြီးပြတ်တာ၊ မထိရောက်တာတွေ အများကြီး တွေ့နေရပါတယ်။ တချို့သော ပြဿနာတွေဟာ သူ့ချည်းသက်သက်ဆိုရင် ပြေလည်နိုင်စရာ ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံရေးဝင်ပါ လိုက်လို့၊ ငယ်တဲ့အမှုက ကြီးသွားတာလည်း တစ်ပြုံတစ်ခေါင်းကြီး ရှိပါတယ်။ ဒီတော့ မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးက လိုသည်ထက် ပိုမပါဖို့ လိုပါတယ်။ နိုင်ငံရေးထက် ပိုပါရ မယ့်အရာက ပညာဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားဟာ educated politics ကို လုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ပညာနိုင်ငံရေးကို လုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်ဖို့ လိုတယ်။

ပိုလိုအပ်တယ်

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေဟာ ဘောဂဗေဒနယ်မှာ၊ ဥပဒေနယ်ပယ်မှာ၊ မူဝါဒရေးရာနယ်ပယ်မှာ၊ ကာကွယ်ရေးနဲ့ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာနယ်ပယ်တွေမှာ၊ သမိုင်းနယ်ပယ်မှာ၊ လူမှုသိပ္ပံနယ်ပယ်မှာ၊ စာပေနယ်ပယ်မှာ၊ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ နယ်ပယ်မှာ၊ သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာနယ်ပယ်မှာ၊ ဆေးပညာနယ်ပယ်မှာ၊ စာနယ်ဇင်းနယ်ပယ်မှာ၊ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံနယ်ပယ်မှာ စတဲ့စတဲ့ ကဏ္ဍတွေမှာ အသီးသီးလိုအပ်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်ဟာ နောက်ကျ ကျန်ခဲ့ပြီ။ အရာတော်တော်များများမှာ ပြတ်ကျန်နေခဲ့ပြီ။ နိုင်ငံရေးကို ကြည့်မလား၊ စီးပွားရေးကိုကြည့်မလား၊ ပညာရေးကို ကြည့်မလား၊ လူမှုရေးကို ကြည့်မလား၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုကြည့်မလား၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရေးကို ကြည့်မလား၊ သိပ္ပံနဲ့ စက်မှု၊ အိုင်တီနည်းပညာတွေမှာ ကြည့်မလား၊ စာပေနယ်ပယ်ကို ကြည့်မလား၊ အနုပညာယဉ်ကျေးမှု သဘင်လောကကို ကြည့်မလား၊ အားကစားကဏ္ဍမှာ ကြည့်မလား၊ ကုန်

ထုတ်လုပ်မှုမှာ ကြည့်မလား၊ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုမှာ ကြည့်မလား အားလုံးမှာ လိုက်မှီဖို့ မလွယ် လောက်အောင် ပြတ်ကျန်နေခဲ့ပြီ။ ဒီလိုကဏ္ဍအသီးသီးမှာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ပြုပြင်ရေးတွေ လုပ်နိုင်ဖို့ နိုင်ငံရေးသမားတွေချည်း မလိုပါ။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးသမားတွေ ပိုလိုပါတယ်။

ည ၉ း ၀၄
၈ ၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့ ၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

'Dd&ufwpfau'g

၇၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀။

ဒီမိုကရက်ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ကေဒါဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ပူးတွဲလိုက်လို့ တမျိုးတော့ မထင်စေချင်ပါ။ အထင်အမြင်လွဲနိုင်တဲ့ အကြောင်းကတော့၊ ဒီမိုကရက်ဆိုတာ လစ်ဘရယ်သဘောကို သုံးတဲ့စကားလုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ကေဒါဆိုတာကတော့ လက်ဝဲဘက်က အသုံးဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကွန်မြူနစ်တွေ၊ ဆိုရှယ်လစ်တွေ သုံးတဲ့အသုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် နားလည်သဘောပေါက်ထားတဲ့ ကေဒါဆိုတဲ့ ဝေါဟာရရဲ့ အနက်သဘောကို ရှင်းချင်ပါတယ်။ မှားကောင်းမှားနိုင်ပါတယ်။ လွဲကောင်း လွဲနိုင်ပါတယ်။ ကွန်မြူနစ် ဂုရုကြီးများကတော့ ကျွန်တော့်ထပ်ပိုပြီး ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင် နိုင်ပါတယ်။ ထားတော့။

ကေဒါ

ကေဒါဆိုတာကို ကျွန်တော်က အခုလို နားလည်ထားပါတယ်။

- (ဝါဒအပေါ်) ယုံကြည်သက်ဝင်မှုအရ သံသယရှိစရာ မလိုသောသူ (ယုံကြည်မှု)
- အထူးလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးထားပြီး (ဝါဒကို) နားလည်သဘောပေါက်မှုအရ ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်သောသူ (သိမှု)

❋ (ဝါဒကို) အများနားလည်သဘောပေါက်အောင် ရှင်းပြစည်းရုံးနိုင်စွမ်း ရှိသူ (စည်းရုံးနိုင်မှု)၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆဲလ်တွေကို ပွားအောင် မွေးပေးနိုင်သောသူ။

ဒီသုံးချက်အပေါ်မှာ အခြေခံတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ တခြားသော အနက်သဘောကိုလည်း ထပ်တိုးဆောင်နိုင် ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီသုံးချက်ကို အခြေခံပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ 'ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါ' လို့ ဆိုလိုတဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကတော့၊ ဒီမိုကရေစီ ကျင့်ထုံးနဲ့ အယူအဆ၊ နည်းနာ၊ နှုန်းစံတွေကို ယုံကြည်သက်ဝင်ပြီးတော့၊ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကောင်းကောင်း နားလည်သဘောပေါက်ထားပြီး၊ တခြားသူတွေနားလည်အောင် စည်းရုံးမှု စွမ်းရည်ရှိတဲ့လူတွေကို ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါလို့ ပညတ်ချင်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးမှာ၊ ဒီလို လူတွေ ပေါ်ထွန်းဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ဒီလို ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါတွေဟာ ဘယ်လိုနေရာမျိုးမှာ ပေါ်ထွန်းဖို့ လိုတာလဲ။

ပါတီနိုင်ငံရေးမှာ

ကျွန်တော်ကတော့ ပါတီနိုင်ငံရေးအခြေပြုပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီဖြစ်စဉ်မှာ၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ အရေးကြီးတဲ့ ဇာတ်ကောင်တွေဖြစ်တယ်။ ဒီဇာတ်ကောင်တွေဟာ ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ် အခင်းအကျင်းကို ဖြတ်သန်းပြီး လူထုရဲ့ ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို အစမ်းသပ်ခံရတယ်။ လူထုရဲ့ယုံကြည်မှုကို ပြတ်ပြတ်သားသား ရပြီဆိုရင် အစိုးရအလုပ်ကို လုပ်ခွင့်ရပြီး၊ နိုင်ငံရေးအာဏာကို ဆုပ်ကိုင်ခွင့်ရတယ်။ ဒီလိုဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ နိုင်ငံရေးအာဏာနဲ့ တိုင်းပြည်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကျေးဇူးပြုရတယ်။ လူထုအကျိုးကို ထမ်းရွက်ရတယ်။ ထမ်းဆောင်ရတယ်။ ဒီတော့ ဒီမိုကရေစီအခင်းအကျင်းအတွက်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး အစိုးရဖြစ်လာမယ့် နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ အရေးကြီးတဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာ ရှိတယ်။ ဒီတော့ အနာဂတ် ဒီမိုကရေစီခရီးလမ်းအတွက်၊ ဒီမိုကရက်တစ် နိုင်ငံရေးပါတီတွေ ဖြစ်ထွန်းသန်မာ အားကောင်းရေးဟာ၊ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ ဒီ့အတွက် နိုင်ငံရေးပါတီတွေထဲမှာ၊ ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါတွေ အများကြီး မွေးမြူဖို့လိုတယ်။ ပါတီတွေက မွေးဖွားလာတဲ့ ဒီမိုကရက်တစ် ကေဒါတွေဟာ အနာဂတ် ဒီမိုကရေစီအခင်းအကျင်းအတွက် ဓာတ်ပြု ထောက်ကူမယ့် အဓိက ဒြပ်စင်တွေဖြစ်လာမယ်။ ဒါဟာ အနာဂတ်ဒီမိုကရေစီ ကျင့်စဉ်ကို တည်ဆောက်ခြင်းလည်းဖြစ်တယ်။ ဒီမိုကရက်တစ် လူ့ဘောင်ကို တည်ဆောက်ပံ့ပိုးခြင်း လည်းဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီမိုကရေစီကို ဘာလို့ လိုလားသလဲ။

နှိုင်းယှဉ်ချက်

အကြောင်းရပ်တွေကတော့ အများကြီးရှိပါတယ်။ လူပိန်းနားလည်မှုအရ ပြောရရင်၊ အာဏာရှင်စနစ်ထက်တော့ ဒီမိုကရေစီဟာ ကောင်းကွက်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ လူထုဟာ ကိုယ့်ကြမ္မာကို ကိုယ်ပြဌာန်းခွင့် ရှိတယ်။ ကိုယ့်ကို အုပ်ချုပ်မယ့်အစိုးရကို ရွေးချယ်ခွင့် ရှိတယ်။ လူသားဘဝလွတ်လပ်မှုနဲ့ တစ်ကိုယ်ရည်လွတ်လပ်မှုတွေကို ပိုရပြီး ကိုယ့်ဘဝကို လွတ်လပ်စွာ ရှင်သန်လှုပ်ရှားခွင့်ရတယ်။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တန်းတူညီမှု၊ တရားမျှတမှုနဲ့ ရွေးချယ်ခွင့်၊ ငြင်းပယ်ခွင့်တွေကို လူထုကရတယ်။ လူသား

cadre
/ˈkɑːdə, ˈkɑːdr(ə), ˈkadri/

noun
noun: cadre; plural noun: cadres

1. **a small group of people specially trained for a particular purpose or profession.**
   "a cadre of professional managers"
   Similar: small group | body | team | corps | core | nucleus | key group
2. **a group of activists in a communist or other revolutionary organization.**
   "he was an activist in the cadre"
   - **a member of an activist group.**
     "two young cadres were elected to the politburo"

Origin

LATIN → ITALIAN → FRENCH
quadrus (square) → quadro → cadre (mid 19th century)

mid 19th century: from French, from Italian *quadro*, from Latin *quadrus* 'square'.

တစ်ဦးချင်းစီက ရတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝကို တစ်စု၊ တစ်ဖွဲ့၊ တစ်ဦး၊ တစ်ယောက်က ချုပ်ကိုင် ခြယ်လှယ်တာကနေ ကင်းလွတ်နေတယ်။ အချုပ်ကတော့ လွတ်လပ်မှုနဲ့ ကိုယ့်ကြမ္မာကို ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်မှုပဲ။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အာဏာရှင်စနစ်ကို ငြင်းပယ်တယ်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို လိုလားတောင့်တတယ်။ အသက်သွင်းချင်တယ်။

ဘယ်လိုအရေးပါသလဲ

ဒီမိုကရက်တစ် ကေဒါတွေက ဘယ်လို အရေးပါနိုင်သလဲ။ ဒီမေးခွန်းကို ဖြေချင်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီကျင့်ထုံးတွေ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ အသက်ဝင်ဖို့ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်တဲ့သူတွေ လိုတယ်။ ဒါမှ အာဏာရှင်မဆန်ဘဲ ဒီမိုကရေစီဆန်တဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းအတွက် အဖွဲ့ဝင်တွေ တိုးလာမှာပေါ့။ ဒီလိုဖြစ်ဖို့ အတွက်ဆိုရင် မျက်ကန်းယုံကြည်နေရုံမျှလည်း မရပြန်ဘူး။ အသိပညာခေါင်းပါးတဲ့လူအများစုကြီးဆီကို ဒီမိုကရေစီစနစ် ထည့်ပေးလိုက်ရင် ပရမ်းပတာ ဖြစ်ကြတာများတယ်။ ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးများတယ်။ ဒီတော့ ဒီမို ကရေစီကျင့်ထုံးတွေ၊ နှုန်းစံ တွေကို ကောင်းကောင်းနားလည်သဘောပေါက်ပြီး ခေတ်အမြင် ရှိတဲ့ တတ်ကျွမ်းနားလည်သူတွေ လိုတယ်။ **ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အများစုကြီး သဘောထားအတိုင်း လုပ်ဆောင်တဲ့ စနစ်ပဲဆိုတဲ့ အဆင့်နဲ့မရဘူး။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ အများသဘော၊ အများစုဆန္ဒဆိုတာထက် အများကြီးပိုတယ်။** ဒါက အခြေခံအဆင့်ပဲရှိသေးတယ်။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီဆိုရင် ပိုပြီးကျယ်ပြန့်လာတဲ့ သဘောတောင် ရှိတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေ တိုးပွားဖို့ လိုသေးတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ တည်ဆဲဒီမိုကရေစီ ယုံကြည်သက်ဝင်နေသူတွေနဲ့တင် မလုံလောက်သေးဘူး။ ဒီမိုကရက်တစ်ဆဲလ်တွေ ပွားအောင် မွေးပေးဖို့လည်း လိုသေးတယ်။ ဒီတော့ စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်ဟာ အခရာကျလာပြီ။ အရေးကြီးလာပြီ။ ဒါဟာ ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါတွေ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါတွေဟာ အရေးပါတယ်၊ အရေးကြီးတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။

ပါတီတွင်း အမာခံ အင်အားစု

ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါတွေဟာ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ ဖောချင်းသောချင်း ရှိနေရမယ်လို့ မဆိုလိုပါ။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အားဖြည့်မောင်းနှင်မယ့်၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေမှာ အမာခံဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါတွေကို မွေးထုတ်နိုင်ခြင်းဟာ အရေးကြီးတယ်။ ပါတီတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေဟာ စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်နေရပါတယ်။ နိုင်ငံရေးလုပ်ခွင့် လွတ်လပ်စွာ မရခဲ့တဲ့မြန်မာနိုင်ငံအဖို့၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ ကြံ့ခိုင်သန်မာရေးဟာ လိုအပ်နေသေးတယ်။ အထူးလေ့ကျင့်တည်ဆောက်ထားတဲ့ ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေ များများစားစား၊ ပါတီတွင်းမှာ ရှိနေမှ၊ မြန်မာပြည်ရဲ့ အနာဂတ် ဒီမိုကရေစီလမ်းစဉ်ဟာ အာမခံချက်ရှိပါလိမ့်မယ်။ ပါတီတွင်းမှာ စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်းတွေ ပေးတာအပြင်၊ ခေတ်အမြင် ခေတ်

အတွေးနဲ့ ကမ္ဘာကိုလိုက်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်ပညာထွန်း ကားဖို့ လေ့ကျင့်တဲ့ ကွင်းပြင်တွေလည်း လိုအပ်တယ်။ အနာဂတ်တိုင်းပြည်နဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဦးဆောင် ထမ်းရွက်ချင်ပါတယ်လို့ ဆိုတဲ့ သူတွေက ပေါ့ပေါ့နေပေါ့ပေါ့စားတွေတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။ **သာမန်လူတစ်ယောက်က ခပ်ပေါ့ပေါ့နေတာအကြောင်း မဟုတ်ပေမယ့်၊ အများအကျိုးထမ်းရွက်ချင်ပါတယ်လို့ ပြောပြီး ပါတီနိုင်ငံရေး ဝင်လုပ်နေတဲ့လူတွေက ခပ်ပေါ့ပေါ့ဖြစ်နေရင်တော့ ဒါဟာအပြစ်ပဲ။ ဒါဟာ ပြစ်ချက်ပဲ။ ကိုယ်ကျင့်စရိုက်က ခပ်ပေါ့ပေါ့ဖြစ်နေပြီးတော့ ပါးစပ်က အများအကျိုးဘာညာ ရွှတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်နေရင်တော့၊ ဒါဟာ သေချာတယ်။ နိုင်ငံရေးအပမှီ နေတယ်လို့ပဲ ဆိုနိုင်တယ်။ နိုင်ငံရေးပယောဂ ဝင်နေတယ်။ နိုင်ငံရေးမိစ္ဆာ ဝင်ပူးနေတယ်။ ဒါကို တိုက်ထုတ် ချွာပစ်မှရမယ်။ သို့မဟုတ်ရင် တိုင်းပြည်နာတယ်။**

ပါတီတည်ဆောက်ရေးမှာ၊ ဒီမိုကရက်တစ်ကေဒါကောင်းတွေ လောက်လောက်လားလား မွေးမြူပျိုးထောင် နေရာပေးနိုင်ကြပါစေ။

နံ့နက် ၂ း ၁၀
၇ ၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

Ekfa;avkmrItp

၁၃၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀။

မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးဘာသာရပ်ကို တက္ကသိုလ်အဝန်းအဝိုင်းမှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လေ့လာခွင့်ရတာ သိပ်မကြာသေးပါဘူး။ ဒါတောင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ ယှဉ်ရင် သိပ်များများစားစား မဟုတ်သေးပါဘူး။ စစ်အစိုးရခေတ်မှာ၊ နိုင်ငံရေးကို တက္ကသိုလ်မှာ လေ့လာခွင့် မရှိ။ ရှိတဲ့ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးလို ဘာသာရပ်မျိုးမှာတောင်၊ လေ့လာမှု အကန့်အသတ်၊ ကျမ်းရေးမှု အကန့်အသတ်တွေကြားမှာ ရှင်သန်လာခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆက်သွယ်ခွင့် မရသလို၊ မဆလခေတ်မှာ လူနှင့် အညမညသဘောတရားကိုပဲ နိုင်ငံရေးလုပ်ပြီး အဟုတ်ထင်ခဲ့ရတဲ့ အခြေအနေက ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်ဘောင်နဲ့ အကန့်သတ်ခံခဲ့ရတော့၊ လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားတွေးခေါ် ဝေဖန်ပိုင်းခြားလို့ရတဲ့ လစ်ဘရယ်နိုင်ငံရေးလေ့လာမှု မဖြစ်ထွန်းခဲ့ဘူး။ စာအုပ်စာတမ်းဆိုတာလည်း ပြည်သူက များများစားစား လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဝယ်ယူဖတ်ရှုနိုင်တာမဟုတ်ဘူး။ တချို့သော လူအစုကတော့ အလှမ်းမီကြပေမယ့်၊ တစ်နိုင်ငံလုံးနဲ့ ချိရင် ခေတ်သစ်နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာရပ်နဲ့ ဆက်နွယ်တဲ့ စာအုပ်စာတမ်းတွေဟာ အကန့်အသတ်ခံရလို့၊ ပြည်သူက အလှမ်းမမီဘူး။ ပြည်သူက နေ့စဉ်စားဝတ်နေရေးအတွက် လုံးပန်းနေရလို့ ဒါတွေကို လေ့လာရကောင်းမှန်း မသိသလို၊ လေ့လာဖို့လည်း အခွင့်အရေး

မပေးဘူး။ လေ့လာစရာလည်း အခြေအနေမရှိခဲ့ဘူး။ နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုနဲ့ပတ်သက်ရင် မြန်မာတွေဟာ တက္ကသိုလ်အသိုင်းအဝိုင်းမှာ သိပ်များများစားစား၊ နက်နက်နဲနဲ လေ့လာခွင့် မရကြတာများပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆရာကောင်း သမားကောင်းနဲ့ မှီးပြီးနေနိုင်လို့ သမိုင်းနဲ့ဆက်နွယ်ပြီး နိုင်ငံရေးကို လေ့လာခွင့်ရသူတွေလည်းရှိမယ် ထင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲ ပြောပြော စစ်အစိုးရခေတ်ကို ရာစုနှစ် တစ်ဝက်နီးပါး ရောက်ရှိခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်ဟာ စနစ်တကျ နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုနဲ့ အလှမ်းကွာဝေးခဲ့တယ်။ အခုလည်း အလှမ်းကွာဝေးနေဆဲ ဖြစ်တယ်။ ယခင်ကထက်တော့ တော်သေးတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဖြေလျှော့ရေးဖြစ်စဉ်တွေရဲ့ ကျေးဇူးပြုမှုကြောင့် အခွင့်အလမ်းတွေ ပွင့်လာလို့၊ လုံ့လ ဝီရိယ စိုက်ထုတ်သူတွေ ပြည်တွင်းမှာ အနည်းအကျဉ်း တွေ့လာရတယ်။ ပြည်ပကို ထွက်ပြီး လေ့လာနိုင်တဲ့ မျိုးဆက်ဟောင်း လူလတ်ပိုင်း၊ လူကြီးပိုင်းအုပ်စုလည်း မြန်မာပြည်မှာ လှုပ်ရှားသွားလာခွင့် ရလို့၊ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် မြန်မာပြည်ဟာ အတော်အတန် မျက်စိပွင့်လာကြပြီလို့ ပြောလို့ရမယ်။ အင်တာနက် အွန်လိုင်းကိုလည်း လူထုရဲ့ တစ်ဝက်နီးပါးလောက်က အသုံးမှီလာကြလို့၊ မျက်စိပိတ် နားပိတ်တော့ မဟုတ်တော့ဘူး။ ထားတော့။

ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးကို ကောင်းကောင်း နားလည်သဘောပေါက်ချင်ရင် အခုအချိန်အထိ ကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူမှု (self-study) မလုပ်ဘဲနဲ့ ရကို မရနိုင်ဘူး။ သင်တန်းတွေ၊ ဖိုရမ်တွေ၊ ဘွဲ့လွန်ဒီပလိုမာတွေ၊ ရက်ရှည်ပို့ချချက်တွေ ရှိနေပေမယ့်လို့ နိုင်ငံရေးကို ဂဃနဏနဲ့ ကြေကြေညက်ညက် နားလည်ချင်ရင် ဒါတွေကိုချည်းပဲ အားကိုးလို့ မရဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာ လုပ်မှ ရလိမ့်မယ်။ ဟိုးယခင်ကလည်း မြန်မာတွေဟာ နိုင်ငံရေးကို နားလည်ချင်ရင် ကိုယ့်ဘာသာ စာအုပ်တွေ ရှာကြံဖတ်ပြီး နားလည်အောင် လုပ်ခဲ့ကြရတာချည်းပဲ။ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်ကတော့ သုတေသနနည်းကျကျ၊ စနစ် တကျ လေ့လာချည်းကပ်မှု လုပ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်၊ ကူညီပေးနိုင်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းအနည်းစု ပေါ်လာလို့ ကောင်းသောလက္ခဏာလို့ ပြောလို့ ရမယ်။ ဘယ်လိုပဲ အခြေအနေတွေ ကောင်းကောင်း၊ သတင်းအချက်အလက်တွေ ပွင့်ပွင့်၊ နိုင်ငံရေးကို အခြေခံအားဖြင့် ကြေကြေလည်လည် နားလည်ဖို့ဆိုရင်တော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က ညှစ်အားပေးပြီး အားထုတ်မလေ့လာရင် မသိနိုင်ဘူး။ နားမလည်နိုင်ဘူး။ အစည်းအဝေးတွေ၊ စကားဝိုင်း ဆွေးနွေးပွဲတွေ၊ ဖိုရမ်တွေ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေနဲ့ ရက်တို သင်တန်းတွေတက်ပြီး သူများတွေ မြည်တွန် တောက်တီးသလို လိုက်ပြီး မြည်တတ်၊ တွန်တတ်၊ အာတတ်ဖို့ကတော့ သိပ်မခက်ပါဘူး။ ဒီနေ့ခေတ်မှာ ပိုလို့တောင်

လွယ်ပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြေခံ နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုမှာ ကြေညက်ဖို့ကတော့ လွယ်လွယ်နဲ့ မရနိုင်ဘူး။ အချိန်တိုအတွင်းမှာလည်း မရနိုင်ဘူး။ ဖြတ်လမ်းနည်းသုံးပြီး လုပ်ရင်လည်းရနိုင်ဘူး။ ဘွဲ့ကြီးကြီး ရထားပြီးရင်တောင် အခြေခံသဘောတရားကို ကြေကြေညက်ညက် သဘောပေါက် နားမလည်တာတွေ ရှိနိုင်တယ်။ ရှိလည်း ရှိနေတာပဲ။ ပြည်ပပညာသင်ဆုရလို့ သွားတက်လိုက်ပေမယ့်၊ တကယ့်နိုင်ငံရေးသဘောကို မဆုပ်ကိုင်မိတဲ့လူတွေလည်း ဒီနောက်ပိုင်း တွေ့လာရတာပဲ။ ဒီတော့ ကိုယ်တိုင် ကြေကြေညက်ညက် စိမ်ပြေနပြေ လေ့လာအားထုတ်မှု မနက်နဲခဲ့ရင်၊ အခြေခံနိုင်ငံရေးမှာ မခိုင်ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ အခြေမခိုင်ဘဲ အပေါ်ထပ် အဆင့်တွေ ပိုးပိုးဆောက်တဲ့အခါမှာ၊ အခြေမခိုင်လို့ ယိုင်တာတွေ အများကြီးတွေ့နေရတယ်။ ဒီလို အခြေခံ နိုင်ငံရေး လေ့လာမှု အောက်သက်မကျေခဲ့သူတွေ ထုတ်တဲ့ ထုတ်ကုန်တချို့ကို ကြည့်ရင် အလွယ်တကူ သိနိုင်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ပြောချင်တာက နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်ကို ခြုံငုံ သဘောအပါအဝင် အသေးစိတ်ကြည့်နိုင်မြင်နိုင်ဖို့အတွက်၊ အခြေခံနိုင်ငံရေးလေ့လာချက်ဟာ ကျေမှရလိမ့်မယ်။ သည်လို ဖြစ်ဖို့အတွက်ဆိုရင် တခြားသူအားကိုးလို့ သိပ်မရဘူး။ တခြားသော လူနဲ့ အဖွဲ့ အစည်းတွေ၊ တက္ကသိုလ်တွေက အထောက်အကူပေးတာ၊ လမ်းညွှန်တာ၊ ကူညီတာပဲ လုပ်နိုင်မယ်။ တကယ်တတ်ဖို့က ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လုပ်ရမှာ။ ကိုယ်တိုင်တိုင် လုပ်တဲ့နေရာမှာလည်း အလှမ်းကျယ် အလယ်လပ်လို့ မရဘူး။ မြင့်မြင့်ဆောက်ချင်ရင် နက်နက်တူးဆိုတာ ရှိတယ်။ အခြေခံနိုင်ငံရေး သဘောတရားတွေ လေ့လာမှုမှာ၊ နက်နက်တူးနိုင်လေလေ ကောင်းလေလေပဲလို့ ပြောချင်တယ်။ ဒီ့အတွက် စိတ်ရှည်မှုလိုတယ်။ မလောရဘူး။ စိမ်ပြေနပြေ အေးအေးဆေးဆေး လေ့လာဆည်းပူးဖို့အတွက် အချိန်အတိုင်းအတာ တစ်ခု လိုတယ်။ နိုင်ငံတကာ စာအုပ်တွေကို အရင်မလှမ်းနိုင်ခင် မြန်မာလို ရေးသားပြုစုထားတဲ့ စာအုပ်တော်တော်များများကို ဖတ်ဖို့ လိုတယ်။ ဖတ်တဲ့နေရာမှာလည်း အပေါ်ယံရှုပ်ဖတ်လို့ မရဘူး။ ကြေကြေညက်ညက် ဖတ်ဖို့လိုတယ်။ ဖတ်ရင်လည်း သဘောပေါက်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်။ နားလည်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်။ စာဆိုတာ ဖတ်တိုင်း သဘောပေါက် နားလည်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ဖတ်ရင် ငါ နားလည်ရဲ့လားလို့ မေးမေးပြီး ဖတ်မှရမယ်။ ဖတ်ရင်လည်း ဖတ်တဲ့အရာတိုင်းကို ချက်ချင်း အမှန်လို့ ယူဆပြီး ဆုံးဖြတ်ကောက်ချက် အပြီး ချလို့ မရဘူး။ သံသယစိတ်နဲ့ ဖတ်ရမယ်။ ဖတ်သမျှ အားလုံးကို လိုက်ယုံနေလို့ မရဘူး။ စူးစမ်းတဲ့စိတ်နဲ့ ဖတ်မှကောင်းမယ်။

နိုင်ငံရေးသမိုင်း

နိုင်ငံရေးကိုလေ့လာတဲ့အခါမှာ သမိုင်းကစပြီးလေ့လာတာ ကောင်းတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ချက်ချင်းလက်ငင်း အဘိဓမ္မာတွေ၊ သဘောတရားတွေ၊ ဖီလိုဆော်ဖီတွေကို တက်ပြီး ကိုင်လိုက်ရင် လည်သွားမယ်။ ဒီတော့ သမိုင်းက စဖို့ လိုတယ်။ သမိုင်းက စတဲ့ နေရာမှာလည်း အစ ပထမလေ့လာသူအဖို့တော့၊ သမိုင်းဟာ ပျင်းရိငြီးငွေ့စရာ ကောင်းနိုင်တယ်။ ပြီးတော့ သမိုင်းမှာ လေ့လာမှုအခွဲတွေ ရှိတော့ အပိုင်းအစအလိုက် ဟိုဟာ စပ်စပ်စပ်စပ် ဒီဟာ စပ်စပ်စပ်စပ်နဲ့ ဟိုတစ်ကွက် ဒီတစ်ကွက် ကွက်ကြားကွက်ကြားနဲ့ အစကောက်လို့ မရအောင် လျှောက်ဖတ်နေရင်လည်း သိပ်တော့ ခရီးတွင်လှမယ် မထင်ဘူး။ ဒီတော့ သမိုင်းစစ်စစ်ဆိုတာကို စပြီး မလေ့လာခင်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေက စပြီး လေ့လာမှ ကောင်းမယ်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေတွေဟာ၊ သမိုင်းလေ့လာမှုအတွက် နိဒါန်းအစပဲ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ တစ်ဦးချင်းရေးတာ ရှိတယ်။ လူအများကြီးကို စုရေးထားတာ ရှိတယ်။ ကိုယ်တိုင်ရေးရှိတယ်။ တစ်ပါးသူက ရေးသားပြုစုတာ ရှိတယ်။ အော်တိုဂရပ်ဖီ ဆိုတာကတော့ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ။ ဘိုင်အိုဂရပ်ဖီဆိုတာကတော့ သူများက ရေးထားတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ရဲ့အကြောင်း။ ကမ္ဘာရှိမယ်။ မြန်မာရှိမယ်။ မြန်မာမှာတော့ လူပုဂ္ဂိုလ်ရှိမယ်။ ဘုန်းကြီး ရဟန်းသံဃာတို့ရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိတွေ ရှိတယ်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုတာ လူကို လေ့လာခြင်းပဲ။ သမိုင်းလေ့လာခြင်းမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကနေ စပြီး လေ့လာတာ ပိုလို့ တွင်ကျယ်နိုင်တယ်။ ပိုလို့ အရာရောက်နိုင်တယ်။ ဘယ်လို အတ္ထုပ္ပတ္တိမျိုးကို ဖတ်ရမလဲဆိုတော့၊ နိုင်ငံရေးဆိုတာ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကိစ္စပဲ။ နိုင်ငံရေးဆိုတာ လူ့ကိစ္စပဲ။ လူ့အရေးအရာတွေကို လေ့လာတဲ့ကိစ္စပဲ။ ဒီတော့ နိုင်ငံရေး လေ့လာမှုအတွက် လူသားသမိုင်းကို လေ့လာရတာကအခြေခံပဲ။ လူသားသမိုင်းကို လေ့လာဖို့အတွက် အစပထမမှာ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေနဲ့ စတင်ရတာ အကောင်းဆုံးပဲ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေဆိုတာ လူသားဇာတ်ကြောင်းတွေကို ပြောတာ။ လူသားဇာတ်ကြောင်းဆိုတာမှာလည်း နယ်ပယ်အမျိုးမျိုး၊ အလွှာအသီးသီးက လူတန်းစားပေါင်းစုံ၊ အဆင့်အတန်းပေါင်းစုံ၊ နယ်ပယ်ပေါင်းစုံက လူတွေရဲ့အကြောင်းတွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားတာ။ ဒါတွေကို အစုံစုံဖတ်နိုင်လေလေ ကောင်းလေလေပဲ။ နိုင်ငံရေးလေ့လာမှာပဲဆိုပြီးတော့ နိုင်ငံရေးနယ်နဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့ လူတွေအကြောင်းကို မလေ့လာလို့ မရဘူး။ နိုင်ငံရေးကိစ္စဟာ လူ့အရေးအရာကိစ္စ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းကိစ္စဖြစ်လို့ လူ့အရေးအရာနဲ့ အကြုံးမဝင်တဲ့ လူဆိုပြီး ရှိကို မရှိဘူး။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ အကြောင်းလည်း လေ့လာဖို့ လိုတာပဲ။ ဘုန်းကြီးသံဃာတွေ

အကြောင်းလည်း ဖတ်ဖို့ လိုတာပဲ။ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ၊ တီထွင်ဖန်တီးသူတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ၊ အနုပညာသမားတွေ၊ ပန်းချီဆရာတွေ၊ ပညာရှင်တွေ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေ၊ သူဌေးသူကြွယ်တွေ၊ တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်တွေ...စတဲ့ စတဲ့ လူမျိုးတစ်ရာ့တစ်ပါးအကြောင်းကို အစုံစုံလေ့လာရတာပဲ။ ဒီနေရာမှာလည်း အောင်မြင်ကျော်ကြားပြီး ထိပ်ဆုံးမှာ ရောက်နေတဲ့ သူရဲကောင်းတွေ၊ ခေါင်းဆောင်တွေ၊ သမ္မတတွေ၊ ဝန်ကြီးချုပ်တွေ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ အကြောင်းကိုပဲ လေ့လာလို့မရဘူး။ ဖတ်လို့ မရဘူး။ အောက်ခြေနင်းပြား အညတရ လူသားတွေရဲ့ ဘဝဇာတ်ကြောင်းတွေကို ရေးသားထားတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေရှိသလို၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆန်ဆန် ရေးသားထားတဲ့ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတွေလည်း ရှိတာပဲ။ ဒါတွေကိုလည်း သေချာ ဂရုတစိုက်ဖတ်ဖို့ လိုတယ်။ ဥပမာ- ဆရာကြီး မြသန်းတင့် ရေးခဲ့ဖူးတဲ့ အညတရ ရုပ်ပုံလွှာများဆိုတဲ့ စာအုပ်ဟာ အောက်ခြေလူထု အလွှာစုံက အခြေခံလူတန်းစားတွေရဲ့ဘဝတွေကို ချယ်မှုန်းရေးသားထားတဲ့ လူသားဘဝဇာတ်ကြောင်းစာအုပ်ပဲ။ ဒီလို စာအုပ်မျိုးတွေလည်း ဖတ်ဖို့လိုတာပဲ။ ဒဂုန်တာရာကတော့ ရုပ်ပုံလွှာဆိုပြီးတော့ သူနဲ့ ထိတွေ့ခဲ့ဖူးတဲ့ နိုင်ငံရေးနဲ့စာပေ၊ အနုပညာနယ်အသီးသီးက ထိပ်ပိုင်းပုဂ္ဂိုလ်တွေအကြောင်းကို မှုရင်း အဇ္ဈတ္တပေါ်အောင် တို့ထိ ရေးသွားခဲ့တာပဲ။ ဒဂုန်တာရာရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာတွေဟာ တစ်အုပ်တောင် မဟုတ်ဘူး။ လေးငါးခြောက်အုပ်လောက်အထိ ရေးသားခဲ့ဖူးတယ်။ တော်တော်များများကတော့ ဒဂုန်တာရာရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ စာအုပ်တစ်အုပ်ပဲ ကောင်းကောင်းသိကြတယ်။ ထားတော့။

နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုမှာ သမိုင်းလေ့လာချက်ကို ထည့်ပြီးလေ့လာမှုရမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ သမိုင်းကို လေ့လာတဲ့ အခါမှာလည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကစပြီး လေ့လာမှ ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တယ်။ အခုလို ပြောတာ beginnerတွေအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ပြောတာနော်။ စာသက်ကြေပြီးသား ဂုရုတွေအတွက် မပါဘူး။ အခုပြောနေတဲ့ အကြောင်း

အရာကိုက အခြေခံနိုင်ငံရေး လေ့လာချက်ဆိုတော့၊ အခြေခံက စချင်သူတွေ အတွက်ကို ဦးတည်ပြီး ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေကို ညွှန်းချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကို အဖတ်များလာရင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်တွေ ဖြတ်သန်းကြီးပြင်းလာခဲ့တဲ့ခေတ်၊ စနစ်နဲ့ အချိန်ကာလတွေကို တွေ့လာရမယ်။ ဒီခေတ်ဟာ ဘာခေတ်လဲ။ ဘယ်လို အဖြစ်အပျက်တွေ ကြုံခဲ့သလဲ။ ကမ္ဘာကြီးက ဘယ်လိုဖြစ်နေပြီး ပြည်တွင်းမှာရော ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတာတွေ ကိုယ့်ဘာသာ မေးမိလာမယ်။ ကိုယ့်ဘာသာ မေးမိလာရင်၊ ထပ်ပြီး သိချင်တော့မယ်။ ထပ်ပြီး သိဖို့အတွက်ဆိုရင် ထပ်ပြီး စူးစမ်းလေ့လာ ရတော့မယ်။ ဘယ်ခေတ်မှာ ဘယ်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသလဲ။ အဲသည့်စနစ်ဟာ ဘယ်လို ဘယ်ပုံမျိုးလဲ။ ဒီစနစ် ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ ရေသောက်မြစ် ဝါဒသဘောတရားက ဘာလဲ။ ဘယ်လိုအချိန်မှာ ဘယ်လို အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ အိုင်ဒီရော်လိုဂျီတွေ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သလဲ။ တည်ဆဲအယူဝါဒတွေက ဘာတွေလဲ။ တော်လှန်ရေးအယူဝါဒတွေက ဘာတွေလဲ။ ဒီလိုနဲ့ သမိုင်းကနေ အတွေးအခေါ်၊ ဒဿနကိုပါ အစဆွဲမိလာလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် ထပ်ပြီး လေ့လာဖို့အတွက် အစသစ်တစ်စ ထပ်ရပြန်ပြီ။

နိုင်ငံရေးအဘိဓမ္မာ (ခေါ်) နိုင်ငံရေး အိုင်ဒီယော်လိုဂျီတွေ လေ့လာဖို့လိုကြောင်း နောက်များမှ ထပ်ရေးပါမယ်။

၉ း ၄၃
၁၃ ၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀ ။

❖

Ekdwhnfqmuf&;

၃၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂။

တည်ဆောက်ရေးလို့ ပြောတဲ့နေရာမှာ တွဲပြီး ပြောရမယ့်ကိစ္စရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ဖြိုဖျက်ရေးကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်းလင်းတဲ့မြေပေါ်မှာ အဆောက်အအုံသစ်ကို ဆောက်လုပ်ဖို့ အတွက်ဆိုရင် မြေရှင်းလင်းရေးကို လုပ်ရတယ်။ ဆောက်မယ့်နေရာမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီး အိုမင်းနေတဲ့ အဆောက်အအုံပျက်ရှိနေရင် အဲဒါကို တူးဖြိုဖျက်ပစ်ရတယ်။ အဟောင်းအပေါ်မှာ အသစ်ကိုဆောက်လို့ မရဘူး။ အဟောင်းအပေါ်မှာ အသစ်ထပ်ဆောက်လို့ မရဘူး။ ဆောက်ရင် အဆောက်အအုံသစ်ဟာ မပီပြင်ဘူး။ မခိုင်ခံ့ဘူး။ အရည်အသွေးလည်းမမီဘူး။ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ဆောက်တာပဲဖြစ်မယ်။ စနစ်တကျဆောက်လုပ်တာ မဖြစ်ဘူး။ အဟောင်းကိုဖြိုဖို့ ဖျက်ဖို့ဟာ အသစ်တည်ဆောက်ရေးမလုပ်ရင် အရင်ရှိထားရမယ့် အရာဖြစ်ပါတယ်။

ခေတ်စနစ်အသစ်ကို တည်ဆောက်ပုံဖော်တဲ့အခါမှာလည်း၊ အကျင့်ဆိုး၊ ဓလေ့ဆိုး၊ စရိုက်ဆိုး၊ အမွေဆိုးတွေကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ပစ်ဖို့ လိုသေးတယ်။ ဒါဟာ ကနဦးနိဒါန်းမှာ လုပ်ရမယ့်ကိစ္စ။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ၊ တည်ဆောက်ရေးသဘောတရားနဲ့ ဖြိုဖျက်ရေး သဘောတရားဟာ တွဲပြီးပါလာပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီအသွင် ကူးပြောင်းရေးဆိုတာကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုတဲ့အခါမှာ အင်စတီကျူးရှင်းအဟောင်းနေရာမှာ အင်စတီကျူးရှင်း အသစ်နဲ့ အစားထိုးတယ်ဆိုတဲ့အနက်ထွက်တယ်။ ဒါကို အင်စတီကျူရှင်နယ် လိုက်ဖေး

ရှင်းလို့လည်း ခေါ်တယ်။ ထပ်ပြီး တိတိကျကျပြောရရင် အာဏာရှင်အင်စတီကျူးရှင်းကို ဒီမိုကရက်တစ်အင်စတီကျူးရှင်းနဲ့ အစားထိုး တာကို ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးဖြစ်စဉ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီမိုကရက်တိုက်ဖေးရှင်းလို့လည်း ခေါ်လို့ရတယ်။

အဟောင်း / အသစ်

အင်စတီကျူးရှင်းအဟောင်းမှာ ယန္တရားအဟောင်းအတိုင်း၊ သမားရိုးကျနည်းလမ်းအတိုင်း လေ့ကြီးထိုးရိုးရိုး နှစ်ပါးသွားနေတာတွေ ရှိတယ်။ ၂၀ ရာစုဟာ အိုင်ဒီယော်လိုဂျီခေတ် ဖြစ်ပေမယ့် ၂၁ ရာစုဟာ အိုင်ဒီယာခေတ် ဖြစ်လာပါတယ်။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ၊ မျက်နှာစာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံကို အကျိုးပြုခြင်းဆိုတာ နိုင်ငံရေးနယ်မှာတင် လုပ်လို့ရတာ မဟုတ်ပါ။ နည်းပညာနဲ့လည်း နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို ကူနိုင်တယ်။ ကယ်နိုင်တယ်။ မ,စ နိုင်တယ်။ သိပ္ပံနဲ့လည်း နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို ကူလို့ရတယ်။ ဝိုင်းလို့ရတယ်၊ ဝန်းလို့ရတယ်။ စာပေနဲ့လည်း နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို ကူလို့ရတယ်။ စာပေနဲ့နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို လုပ်တာဟာ ကလောင်ကိုင်ပြီး လုပ်တာလို့ ဆိုတယ်။ ကလောင်မကိုင်ရင်လည်း မြေဖြူကိုင်ပြီး နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို ကျေးဇူးပြုလို့ရတာပဲ။ ပါတီနိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းကသာ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို လုပ်နိုင်တာမှ မဟုတ်တာ။ နိုင်ငံရေးလုပ်ပြီး နိုင်ငံကို ကျေးဇူးပြုတယ်ဆိုတာ ခေတ်နောက်ကျသွားပါပြီ။ နိုင်ငံရေး မလုပ်လည်း၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ လောက်လောက်လားလား ထမ်းနိုင်တဲ့ကိစ္စ ရေးရာတွေ အများကြီး ရှိလာပါပြီ။ နိုင်ငံရေး ဆိုတာကို ပိုပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှုမြင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

တချို့တော့ ပြောတယ်။ ပါတီနိုင်ငံရေးနဲ့ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ဆိုပြီး ခွဲခွဲခြားခြား ပြောသေးတယ်။ အာဏာနိုင်ငံရေးတို့၊ ပညာနိုင်ငံရေးတို့ဆိုပြီး ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလို့လည်း ရနိုင်သေးတယ်။ လက်နက်နိုင်ငံရေး၊ စားပွဲဝိုင်းနိုင်ငံရေး အစရှိသဖြင့် စုံလို့ စီလို့။ တော်လှန်ရေး၊ တည်ဆောက်ရေး။ ဖြိုဖျက်ရေး၊ ကူညီကယ်ဆယ်ရေး။ ကိုယ့်အလုပ်ကို ပီပီပြင်ပြင်လုပ်ရေး။

အများကိစ္စ

တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးဆိုတာ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ တစ်စုတစ်ဖွဲ့တည်းရဲ့ အမှုကိစ္စလည်း မဟုတ်ဘူး။ လူတန်းစားအလွှာတစ်ရပ်ကပဲ ထိုးထွက်

ဦးဆောင်နေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေး၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးဆိုတာ အများကိစ္စဖြစ်တယ်။ အများနဲ့ဆိုင်တဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ လူ့အသိုင်း အဝိုင်းကြီးတစ်ခုလုံးနဲ့ ဆိုင်သလို၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ တစ်ဦးချင်းမှာလည်း တာဝန်ရှိတယ်။ တစ်စုချင်းတစ်ဖွဲ့ချင်းဆီမှာလည်း တာဝန်ရှိတယ်။ ကိုယ်စီကိုယ်စီမှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အသီးသီးအသသ နယ်ပယ်အရပ်ရပ်က ထူးထူးချွန်ချွန် ပေါက်ပေါက်မြောက် မြောက်ဖြစ်အောင် ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စနဲ့ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်လုပ်ပြီး ကြိုးစားကြရမှာဖြစ် ပါတယ်။

ရုပ် / နာမ်

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ ရုပ်ပိုင်းနဲ့ နာမ်ပိုင်းဆိုပြီး ခွဲကြည့်လို့ရတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဟာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီး လူချင်းတူတူသူချင်းမျှမျှ နေထိုင်ရှင်သန်စားသောက်ပြီး ဘဝကို လွတ်လပ်စွာ နေနိုင်ဖို့ဖြစ်တယ်။ နာမ်ပိုင်းကတော့ ကိုယ်ကျင့်ပိုင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာပိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုစရိုက်လက္ခဏာပိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးအတွက်၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးဖို့၊ နိုင်ငံ့ဝင်ငွေတိုးဖို့၊ နည်းပညာမြင့်မြင့်မားမားတွေ သုံးစွဲဖန်တီး ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားဖို့၊ လူ့အခြေခံလိုအပ်ချက်တွေ ပြည့်စုံဖို့၊ လူလူသူသူ နေထိုင်စားသောက်သွားလာနိုင်ဖို့ ဆိုတာတွေ ပါဝင်တယ်။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတည် ဆောက်ရေးမှာတော့၊ သိမ်မွေ့တဲ့ အပိုင်းတွေ အများကြီးပါတယ်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းပြည် အတွင်းက ပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ့်ကျင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတခြင်း၊ တန်းတူ ညီမျှခြင်းတွေ၊ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင် ရှင်သန်နိုင်ရေးတွေ ပါဝင်တယ်။ ကိုယ်သန်ရာသန်ရာ အနုလက်ရာတွေကို တီထွင်ဖန်တီးပြီး လူ့ယဉ်ကျေးမှုအုတ်မြစ်ကို ကျေးဇူးပြုဖို့ဖြစ်တယ်။ လူတစ်ဦးချင်းစီ လွတ်လပ်ခွင့် ရှိပြီး၊ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း ဂုဏ်သိက္ခာ မြင့်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအဝန်းအဝိုင်းကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ ဖြစ်တယ်။

ကူနိုင် ကယ်နိုင်ဖို့

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ လိုတာတွေ ရှိတယ်။ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက်ဖြစ်တဲ့သူတွေ လိုတယ်။ ဒီ့အတွက် ကိုယ့်ဝါသနာမှာ ရှူးသွပ် တဲ့လူတွေ လိုတယ်။ ရှူးမှ ထူးတာ။ ထူးမှ ပေါက်မြောက်တာ။ ပေါက်မြောက်မှ၊ လောက် လောက်လားလား ကူနိုင်ကယ်နိုင်မှာ။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ၊ အာဏာမက်တဲ့

လူတွေချည်းပဲများရင် တိုင်းပြည်ပျက်တာပဲ။ သူရဲကောင်းလုပ်ချင်တဲ့သူတွေများတဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ ကံဆိုးတယ်။ ငါမင်းသားကြီး မလုပ်ရလို့ ပတ်မကြီး ထိုးဖောက်တဲ့သူတွေများနေမှာပဲ။ ဒီတော့ သိပ်အရေးပါ အရာရောက်ချင်လွန်းသူတွေများတာ မကောင်းဘူး။ **ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် အကောင်းဆုံးနဲ့ ပီပီပြင်ပြင်၊ စေတနာထည့်ပြီး လုပ်နေတဲ့လူတွေများမှပဲ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးက အောင်မြင်မယ်။ ပညာတတ်တွေ များများလိုတယ်။ မကျက်တကျက် ပေါင်မုန့်တွေလို၊ တတ်ယောင်ကားတွေ များစရာ မလိုဘူး။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ အနုပညာသမားတွေလည်း လိုတယ်။ ပညာရှင်တွေလည်း လိုတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေနဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေကတော့ အတော်အသင့်ရှိရင်ရပြီ။ သိပ်များများစားစား မလိုဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ နေရာတကာ နိုင်ငံရေးက ဝင်ရှုပ်နေလို့ ပြဿနာတွေက များနေတာ။ နိုင်ငံရေးပယောဂ ဝင်နေတယ်၊ နိုင်ငံရေး အပ,မှီနေတယ်လို့တောင် ပြောလို့ရမယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေများဖို့ထက်၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာမှာ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ကျကျ တတ်ကျွမ်းတဲ့ လူတွေများများလိုတယ်။ သူတို့တွေကသာ နိုင်ငံကို ချီ,မ နိုင်ကြမှာဖြစ်တယ်။**

အကျိုးစီးပွား တိုက်ပွဲ

မြန်မာပြည်မှာ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခ သိပ်ကြီးတယ်။ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခ၊ အကျိုးစီးပွားတိုက်ပွဲတွေကြောင့် နိုင်ငံရေး ဒဏ်ရာတွေ ဆက်ပြီး ဆက်ပြီး ရနေတယ်။ လူမျိုးစုအရေးကိစ္စတွေမှာလည်း၊ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခသံသရာဟာ ဝဲလည်လိုက်နေတယ်။ **လူတွေဟာ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်ပီပီပြင်ပြင် လုပ်သင့်နေပြီ။ ကုန်သည်က ကုန်ကူး။ ကျောင်းဆရာက စာသင်။ လယ်သမားက လယ်စိုက်။ စစ်သားက စစ်တိုက်။ စာရေးဆရာက စာရေး။ ပညာရှင်က သုတေသနလုပ်။ ဘုန်းကြီးသံဃာက ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်လုပ်။ နိုင်ငံရေးသမားက နိုင်ငံရေးလုပ်။ ဝန်ကြီးက ဝန်ကြီးအလုပ်လုပ်။ သမ္မတက သမ္မတ အလုပ်လုပ်။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးအတွက် လောက်လောက်လားလား လူတွေ**

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး

မြန်မာပြည်ဟာ သူ့အရပ်နဲ့ သူ့ဇာတ်တော့ ကိုက်နေတယ်။
အိုးရွဲ့ကို စလောင်းရွဲ့နဲ့ ဖုံးနေကြရတယ်။
ဦးနှင်းပုံ့ထောင်၊ ပုံ့နှင်း ဦးထောင်ဖြစ်နေတယ်။
ပေးကားပေး၏ မရ။ ကျွေးကား ကျွေး၏ မဝ ။

လိုတယ်။ အပေါ်ယံ နှမ်းဖြူးတွေ၊ နောက်မြီးဆွဲတွေ မလိုဘူး။ ယောင်ဝါးတွေ မလိုဘူး။ တတ်ယောင်ကားတွေ မလိုဘူး။ အတို့အထောင်သမားတွေ မလိုဘူး။ လော်ဘီတွေ၊ ဆော်ဘီတွေ မလိုဘူး။

အကျင့်ဆိုး

နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ မြန်မာ့လူမှုစရိုက်တော်လှန်ရေးဟာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လိုအပ်နေပြီ။ ရှေးမြန်မာတွေရဲ့ အကျင့်စရိုက်နဲ့ အမူအကျင့်တွေဟာ နှစ်လိုဖွယ်ရှိသလောက်၊ အခုလက်ရှိမှာ ညစ်ထေးစုတ်ပျက်နေတဲ့ စရိုက်တွေ မြောက်မြားစွာ အမြစ်တွယ်လို့ စွဲနေတယ်။ ဒါကို လူတော်တော်များများဟာ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ပဲ နေနေကြတယ်။ ပညာတတ်တွေဟာ ရေငုံ နှုတ်ပိတ် နေနေကြပြီး၊ အနုပညာသမားတွေဟာ ဖြေဖျော်ရေးလောက်မှာသာ လမ်းဆုံးနေကြတယ်။ စာရေးဆရာတွေကလည်း လက်ခုပ်သံပဲ ချူနေပြီး၊ နိုင်ငံရေးသမား ကတော့ အာဏာကိစ္စပဲ အိပ်မက်မက်နေတယ်။ စီးပွားရေးသမားက ဝွင်ကိုပဲ ရှာနေပြီး၊ စားဖားတွေကတော့ ကပ်မြှောင်ဖို့လောက် သာတွေးနေကြတယ်။ မီဒီယာနဲ့ အင်ဂျီအိုတွေဟာ ဒိုနာဘက်က ဖြစ်ပြီး၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေဟာ လက်ဝေခံ လက်တံတွေဖြစ်နေတယ်။

ဖွတ်သထက် ညစ်

မြန်မာပြည်ဟာ လွတ်လပ်ရေးရတာ နှစ်ပေါင်း(၇၀) ကျော်ပြီ။ သို့ပေမယ့် အခုထိ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို ကောင်းကောင်း မသွားနိုင်သေးဘူး။ ပြည်တွင်းစစ်ဟာ ကြိုကြား စစ်ပုံစံနဲ့ သက်ဆိုးရှည်နေတယ်။ လူမှုစီးပွား ဘဝတွေဟာ နိုင်ရာစား၊ ကြီးနိုင်ငယ်ညှင်း၊ မြေနိမ့်ရာလှံစိုက်၊ ကျောမွဲဟာ မွဲသထက်မွဲ၊ ဖွတ်ကျောပြာစု ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေဖြစ်နေတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ မြေပေါသလောက်၊ အိမ်ပိုင်ယာပိုင်နဲ့ မနေရတဲ့ ဘဝတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ စားနပ်ရိက္ခာရင်းမြစ် ပေါသလောက်၊ ဝဝလင်လင် အာဟာရ ပြည့်ပြည့် မစားရတဲ့ ဘဝတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ သယံဇာတတွေ ထွက်သလောက်၊ ရွှေကျောင်း ပြောင်ပြောင် ဝမ်းခေါင်ခေါင်တွေ မြောက်မြားစွာ ရှိတယ်။ အမြီးကျက် အမြီးစား ခေါင်းကျက်ခေါင်းစားတွေ၊ တနပ်စား ဉာဏ်သမားတွေလည်း မြောက်မြားစွာ ရှိနေတယ်။ စစ်ပွဲတွေဟာ အကျိုးစီးပွားတိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်လာပြီး၊ သယံဇာတ ခွင်လုရာ နယ်မြေတွေဖြစ်လာတယ်။ နယ်စွန်နယ်ဖျား တောင်ပေါ်ဒေသတွေမှာတော့၊

စစ်ပြေးဒုက္ခသည်တွေနဲ့ အပြည့်။ စားကောင်းခြင်း မစားရ။ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရ။ ပါးရိုက် နားရိုက်ခံပြီး ဈေးပေါလွန်းတဲ့ ဘဝတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေတယ်။

ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်မလုပ်ကြ

မြန်မာပြည်မှာ စာရေးဆရာတွေ သိပ်များတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြည်သူတွေ အကြားဆင်ခြင်တုံတရား ပျက်သုဉ်းနေတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ စစ်သားတွေ သိပ်ပေါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြည်သူတွေရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝက မလုံခြုံဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ ဘုန်းကြီးတွေသိပ်များတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်စာရိတ္တမှာ အယုတ်ညံ့ဆုံး အပြုအမူတွေ တွေ့နေရတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ အစိုးရဝန်ထမ်းတွေ သိပ်ပေါတယ်။ ဒါပေမယ့် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ ဝန်ဆောင်မှုက ညစ်စုတ်ပတ်နေတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ရှေ့နေရှေ့ရပ်၊ တရားသူကြီးမင်းတွေလည်း သိပ်ပေါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြည်သူတွေမှာ တရားတွေပျက်သုဉ်းပြီး မတရားတွေ မင်းမူနေတယ်။ အနှစ်မရှိတဲ့ ကြက်ဆူပင်တွေကလည်း အများသား။ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးဟာ မလွယ်ပါ။ ဆရာတော် သံဃာတော်ကြီးတွေက အာဏာစက်၊ ဓမ္မစက် ပေါင်းဖက်ပြီး ဘယ်လို ဘယ်ပုံ သွားကြမယ်လို့ ဘယ်လိုပင်ပြောပြော၊ ဟော ဟော ဟောရင်းသား ပျံလွန်တော်မူသွားကြတယ်။ မြန်မာပြည်ဟာ ဒုံရင်း၊ ဒုံရင်း။ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကိစ္စဟာ ဘယ်တော့မှ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်နိုင်ကြမယ်မှန်း မသိပါ။ မြန်မာပြည်ဟာ သူ့အရပ်နဲ့ သူ့ဇာတ်တော့ ကိုက်နေတယ်။ အိုးရွဲ့ကို စလောင်းရွဲ့နဲ့ ဖုံးနေကြရတယ်။ ဦးနင်း ပဲ့ထောင်၊ ပဲ့နင်း ဦးထောင်ဖြစ်နေတယ်။ ပေးကား ပေး၏ မရ။ ကျွေးကား ကျွေး၏မဝ။ ပြည်သူဟာ ကိုယ်နဲ့တန်တဲ့ အစိုးရကို ရနေကြပါတယ်။

နံနက် ၀ း ၂၂

၃ ၊ ဇူလိုင် ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့။

❖

2020 a&,G;aumuf yGJESifh wpfpkpfpnf; oufif;Gm &EdrS

၂၀ ၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀။

ရွေးကောက်ပွဲ မရှိရင် ဒီမိုကရေစီ မရှိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲ ရှိတိုင်း ဒီမိုကရေစီ ရှိတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲသည့်ရွေးကောက်ပွဲဟာ ဘယ်လောက် ဒီမိုကရေစီနည်း ကျသလဲဆိုတာကို ပြန်တိုင်းတာရမယ်။ အာဏာရှင်တစ်ပိုင်းတစ်စဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ အစိုးရကို ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ရွေးတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲဟာ ဒီမိုကရေစီ အပြည့်အဝမရှိဘူး။ အခြေခံအားဖြင့်တော့ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဖြစ် သလားဆိုတဲ့စံနဲ့ တိုင်းတယ်။

ထပ်ချဲ့ရင် ရွေးကောက်ပွဲစံတွေကိုထပ်တွေ့နိုင်သေးတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အရွယ် ရောက်သူတိုင်း မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသလား၊ လူတစ်ယောက် မဲတစ်မဲဖြစ်သလား။ လျှို့ဝှက်မဲစနစ် ဖြစ်သလား။ ကိုယ်စားလှယ်ကို တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်လို့ ရသလား။ စတဲ့အချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ယေဘုယျအားဖြင့်ကြည့်ရင် မြန်မာပြည်မှာ ဒီအခြေခံနှုန်း စံတွေရှိတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အခု ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဒါကို ပစ်ထားလို့တော့ မရဘူး။ မဲစာရင်းတွေ မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ ထုတ်ပြန်နိုင်ဖို့လည်း လိုတယ်။ လူတွေ မဲပေးချင်လောက်အောင် မျှော်လင့်ချက်ထားနိုင်တဲ့ နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းမျိုးလည်း ရှိဖို့ လိုသေးတယ်။

ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးမှာတော့၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုတာ အရေးပါတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အစိတ်အပိုင်းလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခုတည်းဟာ ဒီမိုကရေစီရှိခြင်း မရှိခြင်းကို အလုံးစုံ ကိုယ်စားပြုတာတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ အဲသည်လို ဖြစ်ရင်တော့ ရွေးကောက်ပွဲ ဒီမိုကရေစီအဆင့်ပဲ ရလိမ့်မယ်။ ရွေးကောက်ပွဲသာရှိပြီး တခြားသော ဒီမိုကရေစီ စံနှုန်းစံတွေ မရှိတဲ့ ပုံစံဖြစ်သွားမယ်။ Competitive Authoritarian လို့ခေါ်တဲ့ ယှဉ်ပြိုင်မှုရှိတဲ့ အာဏာရှင်စနစ်သာဖြစ်မယ်။ ဒီမိုကရေစီ အစစ်မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ရွေးကောက်ပွဲ ဒီမိုကရေစီအဆင့်မှာပဲ ရပ်မနေဖို့ လိုတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ယှဉ်ပြိုင်မှုရှိတဲ့ အာဏာရှင်စနစ်မျိုးမဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။

ကွက်ကြည့်လို့ မရ

ကျွန်တော်တို့က ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်ရင်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပတဲ့ကာလကိုပဲ ကွက်ကြည့်လို့မရဘူး။ ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်ဆိုတာ စက်ဝိုင်းလို ဖြစ်စဉ်အနေနဲ့ ရှိတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနေဆဲ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပအပြီး၊ ရွေးကောက်ပွဲအလွန် ကာလတွေဆိုပြီး အပိုင်းတွေခွဲပြီး တစ်ဆင့်ချင်းစီလုပ်ရမယ့် အရာတွေ ရှိတယ်။ မဲပေးပြီး ပြီးသွားတာ မဟုတ်ဘူး။ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့အစိုးရဟာ ဘယ်လောက်ထိ ဒီမိုကရေစီကို အသက်ဝင်အောင် ကျင့်သုံးသလဲ။ ဒီမိုကရေစီကျင့်ထုံးတွေကို ဘယ်လောက်အထိ အုတ်မြစ်ချနိုင်သလဲ။ အစိုးရကိုယ်တိုင်က ဘယ်လောက်ထိ ဒီမိုကရေစီအပေါ် တိမ်းညွတ်မှုရှိသလဲဆိုတာတွေ အကဲဖြတ်ဖို့လိုသေးတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ရွေးကောက်ပွဲကို အဓိကယှဉ်ပြိုင်တာက နိုင်ငံရေးပါတီတွေ။ အစိုးရဖြစ်လာတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီဟာ ပါတီမူဝါဒအနေနဲ့ရော၊ ပါတီကျင့်ထုံးအနေနဲ့ပါ ဒီမိုကရေစီအပေါ် ဘယ်လောက်ယုံကြည် သက်ဝင်သလဲဆိုတာပါ ကြည့်ရမယ်။

ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲ

၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲဟာ ၁၀ နှစ်သက်တမ်းရှိလာတဲ့ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးခရီးမှာ အရေးကြီးတဲ့ ခြေလှမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်ပွဲဆိုတာမှာ နောက်ထပ်နှုန်းစံတစ်ခု ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရမယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စ။ Regular Election ပေါ့။ သမိုင်းမှာ ပြန်ကြည့်ရင်၊ အစိုးရတစ်ရပ်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့တော့ တက်လာတယ်။ ဒါပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့အစိုးရကပဲ

ရွေးကောက်ပွဲကို ဖျက်ပစ်တာရှိတယ်။ ဂျာမနီမှာ ရွေးကောက်ပွဲကနေ တက်လာတဲ့ ဟစ်တလာ၏အစိုးရဟာ ဥပမာကောင်းပေါ့။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘယ်လို အခြေအနေမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပရမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျင်းပဖြစ်အောင်ကို လုပ်ရမယ်။ ကမ္ဘာစစ်ဖြစ်နေတဲ့အချိန်က လွဲလို့ပေါ့။ အဲသည်လိုမှ မဟုတ်ရင် ဘယ်လိုအကြောင်းပြချက်မှ မပေးနဲ့။ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ချိန်တန်ရင် တည်ဆဲအာဏာရအစိုးရဟာ ရွေးကောက်ပွဲကို မဖြစ်မနေကို ကျင်းပပေးရမယ်။ အဲဒါဟာ guarantee ဖြစ်တယ်။ အာမခံချက်ဖြစ်တယ်။ credit ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ ဟာ ဒီမိုကရေစီအစဉ်ဇယားအတိုင်း လည်တဲ့သဘောဖြစ်တယ်။ ဒါကို ဆက်လှည့်ရမယ်။ ပြည်သူကလည်း ရွေးကောက်ပွဲရဲ့တန်ဖိုးကို သိရမယ်။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေကလည်း ပြည်သူတွေ အိမ်ထဲက အိမ်ပြင်ထွက် မဲပေးချင်စိတ်ရှိအောင် ကိုယ့်ဘက်က လောက်လောက်လားလား ရှိဖို့လိုတယ်။ ပြည်သူဟာ သူနဲ့တန်တဲ့အစိုးရကို ရတယ်ဆိုတဲ့စကား ရှိတယ်။ တချို့ကလည်း ဒီလိုပြောတာ မကြိုက်ဘူး။ မကြိုက်ပေမယ့်၊ ဒါက စဉ်းစားရမယ်။ 'အကန်းကမ္ဘာမှာ တစ်ဖက်လပ်တွေ မင်းမူတာ မဆန်းဘူး' ဆိုတဲ့ စကားလည်း ရှိတယ်။ ဒီတော့ ပြည်သူဟာ အ,လို့ မရဘူး။ လက်ရှိကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ မ,အ ကြတော့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကာယကံမြောက် မ,အ ကြဖို့တော့ လိုနေသေးတယ်။ တော်တော်များများက အ,တော့ မ,အ ဘူး။ လက်တွေ့မှာတော့ အလိမ်ခံနေကြသေးတာ တွေ့ရတယ်။ ဒါကို သတိထားဖို့တော့ လိုတယ်။

ပါတီစနစ် / ရွေးကောက်ပွဲစနစ်

မြန်မာပြည်ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်တာကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် အဓိက ပတ်သက်တာ (၂) ခု။

ပါတီစနစ်နဲ့ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်။ လူတော်တော်များများက ပါတီစနစ်နဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို ခွဲတောင် သိပ်မသိကြဘူး။ ရောနေကြတယ်။ ဒါကလည်း နိုင်ငံရေးရေချိန်နဲ့ ဆိုင်တယ်။ ပါတီစနစ်နဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဆိုတာ ပေါင်းပြီး ပြောရတာ မဟုတ်ဘူး။ ခွဲပြီး ပြောရမယ့်ကိစ္စ။ Political System လို့ ခေါ်တဲ့ပါတီစနစ်ဆိုတာကို မြန်မာပြည် ကျင့်သုံးတာက 'ပါတီစုံစနစ်'။ multiparty စနစ်ပေါ့။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကိုတော့ electoral system လို့ခေါ်တယ်။ အဲသည်မှာ FPTP (First pass the post) လို့ခေါ်တဲ့ နိုင်သူအကုန်ယူစနစ်ကို ကျင့်သုံးတယ်။ ဒီစကားလုံးက မြင်းပွဲက လာတဲ့စကားလုံး ဖြစ်တယ်။ နှာတစ်ဖျားသာတာနဲ့ အကုန်ယူကြေး၊

အကုန်စားကြေးဆိုတဲ့သဘော။ ဒီတော့ ကိုယ်စားပြုမှုမှာ မျှတမှုတော့ နည်းတယ်။ အများစုကို အသားပေးပြီး အနည်းစုကို ဗဟိုပြုတာ မဟုတ်ဘူး။ ပီအာ (PR – Proportional Representative) လို့ခေါ်တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကတော့၊ ကိုယ်စား ပြုမှု မျှတတဲ့သဘော ရှိတယ်။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီမှာ အများစုဆန္ဒကို ဦးစားပေးပြီး အနည်းစုရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကိုလည်း ကာကွယ်ပေးရမယ်ဆိုတဲ့ စံရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက နိုင်သူအကုန်ယူစနစ် (FPTP)ကို သုံးတာဖြစ်ပေမယ့်၊ အနည်းစုကိုယ်စားပြုမှုကိုလည်း အလေးထားစဉ်းစားဖို့ လိုတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ လူမျိုးစုပါတီတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ပြည်မမှာလည်း နိုင်ငံရေးပါတီငယ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်ဟာ မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်လောက် အတိုင်းအတာအထိ ပါတီစုံစနစ် ဖွံ့ဖြိုးသလဲဆိုတဲ့ အဖြေကို ထုတ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်။ သမိုင်းကိုပြန်ကြည့်ရင် မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်တုန်းကမှ ပါတီစုံစနစ် ကောင်းကောင်းဖြစ်ထွန်းခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သာဓက မတွေ့ရဘူး။ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီခေတ်က ပါတီစုံစနစ်ကို ကျင့်သုံးတာပဲ။ တကယ်လက်တွေ့မှာ ဖဆပလသာကြီးစိုးတဲ့ စနစ်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ တခြားသောပါတီတွေ ပါဝင်မှု အားမကောင်းခဲ့ဘူး။ ပြီးတော့ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီကို စစ်အာဏာသိမ်းမှုနဲ့ နိဂုံးချုပ်သွားတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ပါလီမန်နိဂုံးရဲ့ စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ကြည့်ရင် ဗားရှင်းနှစ်မျိုးတောင် ထွက်တယ်။ အိမ်စောင့်အစိုးရ ဗားရှင်းနဲ့ တော်လှန်ရေးကောင်စီဗားရှင်း ဆိုပြီးတော့ ခွဲကြည့်နိုင်တယ်။ အိမ်စောင့်အစိုးရဗားရှင်း အာဏာသိမ်းမှုက စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှုကို တရားဝင်ဗားရှင်းဖြစ်အောင် လုပ်ထားတဲ့ပုံစံ။ ၆၂ မတ်လ၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီ အာဏာသိမ်းမှုကတော့ တရားမဝင်တဲ့ ဗားရှင်းပုံစံ။ ဒီတော့ စစ်အာဏာရှင်က လက်ပြောင်း အသွင်ပြောင်းပြီး အုပ်ချုပ်လာတာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ နီးပါး။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ဆိုတာ ရာစုနှစ်တစ်ဝက်။ ဒီတော့ ရွေးကောက်ပွဲလည်း သေ။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာလည်း မမြင်ရ။ ဒီတော့ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ အဆက်ပြတ်နေတဲ့ မြန်မာလူထုဟာ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြန်လည်းအသားကျဖို့ လုပ်ရအုံးမယ်။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲဟာ ရွေးကောက်ပွဲ အလေ့အကျင့်နဲ့ မဲပေးတဲ့ဓလေ့ကို ပြန်လည် ထူထောင်တဲ့သဘော။ ဒီတော့ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးအတွက် အရေးကြီးတယ်။

ပါတီစုံအသက်ဝင်ပါ့မလား

အခု ၂၀၂၀ အလွန် အခင်းအကျင်းမှာလည်း ဘယ်လောက်ထိ ပါတီစုံအသက်ဝင်မလဲ ဆိုတာက အဖြေဖြစ်တယ်။ ၂၀၂၀ အလွန်အခင်းအကျင်းက တစ်ပါတီကြီးစိုးတဲ့စနစ်

ဖြစ်လာ မလား။ ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်လာမလား။ သမိုင်းမှာတော့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဓလေ့ဟာ ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်ထွန်းခဲ့တဲ့ အခြေအနေရှိကို မရှိခဲ့ဘူး။ လက်ရှိမှာတော့ ပါတီစုံစနစ် ဖြစ်ထွန်းလာမလားဆိုတာ စောင့်ကြည့်ဖို့လိုတယ်။ မျှော်လက်ချက်အနေနဲ့ကတော့ များများစားစား မျှော်လင့်လို့ မရသေးဘူး။ မြန်မာပြည်ဟာ တစ်ပါတီကြီးစိုးတဲ့စနစ်ပဲ ဖြစ်နေလိမ့်ဦးမယ်။ ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်ထွန်း အသက်ဝင်ဖို့ အလားအလာနည်းနေတယ်။ ပါတီစုံ စနစ် ဖြစ်ထွန်းဖို့ ဆိုတာလည်း ကျေးဇူးပြုထောက်ပံ့မှုတွေ အများကြီး လိုတဲ့သဘော ရှိတယ်။ တစ်ခုတည်းနဲ့မရဘူး။ တစ်ချက်တည်းနဲ့မရဘူး။ multifactors သဘောဖြစ်တယ်။

ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်ထွန်းဖို့အတွက်၊ နိုင်ငံရေးဓလေ့နဲ့လည်း ဆိုင်တယ်။ မြန်မာပြည်သူလူထုဟာ အုံလိုက်ကျင်းလိုက် သောင်ပြုကမ်းပြို မဲပေးတတ်တဲ့အလေ့ရှိတယ်။ ပါလီမန်ခေတ် ဖဆပလခေတ်ကိုလည်း ကြည့်လို့ရတယ်။ ၉၀ ရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း ကြည့်လို့ရတယ်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း ကြည့်လို့ရတယ်။ ဒီအခြင်းအရာတွေကို ကောက်ကြည့်ရင် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဓလေ့ဟာ သောင်ပြိုကမ်းပြို အုံလိုက်ကျင်းလိုက်မဲပေးတတ်တဲ့ ဓလေ့ကို မဖြောက်နိုင်သေးဘူး။ ဒါဆိုရင် သေချာတယ်။ ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်ထွန်းဖို့ မလွယ်နိုင်သေးဘူး။ နောက်တစ်ချက်က ရွေးကောက်ပွဲစနစ်။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်မှာ နိုင်သူအကုန်ယူစနစ် (FPTP) ကို ကျင့်သုံးတာကြောင့် ပါတီငယ်တွေ အခွင့်အရေးရဖို့ မသေချာဘူး။ FPTP နဲ့ multiparty ပေါင်းခြင်းရဲ့ ရလဒ်ဟာ one-party dominant system လို့ခေါ်တဲ့ တစ်ပါတီကြီးစိုးတဲ့စနစ်၊ ဒါမှမဟုတ် နှစ်ပါတီကြီးစိုးတဲ့စနစ် (two-party dominant system)ပဲဖြစ်ထွန်းလို့ တကယ်ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်ဖို့ မသေချာဘူး။ မရေရာဘူး။ မြန်မာပြည်ဟာ ပြည်မမှာ လက်ရှိအာဏာရပါတီကိုပဲ အုံလိုက်ကျင်းလိုက်၊ သောင်ပြိုကမ်းပြို မဲပေးဖို့ အလားအလာရှိတယ်။ ပြည်နယ်တွေမှာတော့ လူမျိုးစုပါတီတချို့ မဲယူနိုင်လိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါကလည်း ပြည်နယ်တွေမှာရှိတဲ့ ဒေသခံပါတီတွေ၊ လူမျိုးစုပါတီတွေရဲ့ အားကောင်းချက်နဲ့ ဆိုင်နေသေးတယ်။ ဒေသခံပါတီနဲ့ လူမျိုးစုပါတီတွေရဲ့ ကိုယ်ခံအား၊ သက်လုံနဲ့ စုဖွဲ့မှုကို ဆန်းစစ်ဖို့ လိုနေသေးတယ်။ ရှမ်းနဲ့ မွန်ဘက်ကလွဲရင် တခြားသော လူမျိုးစုပါတီတွေ၊ ဒေသခံပါတီတွေမှာ ကိုယ်ခံအား၊ သက်လုံ၊ စုဖွဲ့မှုနဲ့ စိုက်လိုက်မတ်မတ်ရှိမှုမှာ အားနည်းချက်တွေ အများကြီး တွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ မြန်မာပြည်အတွက် ပါတီစုံစနစ် ဖြစ်ထွန်းဖို့ မရေရာဘူး။ မသေချာဘူး။

သွေးသစ်လောင်း

တစ်ဖက်မှာလည်း ရွေးကောက်ပွဲဟာ အပြောင်းအလဲသစ်ဖြစ်တယ်။ မျှော်လင့်ချက်အသစ်ဖြစ်တယ်။ motivation အသစ်ဖြစ်တယ်။ သွေးသစ်လောင်းခြင်း၊ သွေးဟောင်းလှယ်ခြင်းလို့လည်း ပြောလို့ရတယ်။ ၂၀၂၀ အလွန်နိုင်ငံရေးသစ်က သိပ်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်။ လက်ရှိ သိပ်တက်ကြွပြီး၊ သိပ်ကြွတက်နေတဲ့ပါတီတွေရဲ့ ကိုယ်ခံအားနဲ့ စွဲမြဲမှု သက်လုံကိုလည်း မျက်ဝါးထင်ထက် ထပ်မြင်ရမယ်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဓလေ့ကိုလည်း အကဲဖြတ်လို့ရမယ်။ တည်ဆဲအာဏာရပါတီရဲ့ လုပ်ရပ်နဲ့ စွမ်းဆောင်ချက်အသစ်တွေကိုလည်း ခြေစလက်စ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ခြေဘယ်လောက် ပေါ်သလဲဆိုတာကို တိုင်းတာလို့ ရမယ့် အခင်းအကျင်းဖြစ်လိမ့်မယ်။

နောက်ပြီးတော့ ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ quality of society ကို အဆင့်တစ်ဆင့်အနေနဲ့ ပြဋ္ဌာန်းမယ့်ကိစ္စဖြစ်တယ်။

ည ၇ း ၂၈
၂၀ ၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀။
ရန်ကုန်မြို့။

❐

aus;Zl;wiftvmT

မြန်မာသစ် စာအုပ်ကို ဖတ်၍ ပြီးစီးမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တစ်ပိုင်းတစ်စတော့ မြည်းစမ်းမိပြီးပြီဟု ယူဆပါသည်။ မြန်မာသစ်သည် အနာဂတ် တိုင်းပြည် တည်ဆောက်ရေးအတွက်၊ အတွေးအခေါ် အထောက်အပံ့၊ ယူဆချက်အသိအမြင် အထောက်အပံ့၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားခြင်းဓလေ့အထုံကို အနည်းငယ်မျှ မျိုးစေ့ချ ကျေးဇူးပြုနိုင် လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် ကျွန်တော့်အသိအမြင် တစ်ချက်ချင်းစီ ဖြစ်ထွန်းခဲ့မှုအတွက်၊ ဖော်ပြချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာများကို စိတ်လိုလက်ရ အဖိအစီး မရှိရေးသားနိုင်အောင် ကျေးဇူးပြု ပံ့ပိုးပေးခဲ့သောသူများ ရှိပါသည်။ ချစ်မြတ်နိုးရသော မိဘနှစ်ပါးနှင့် ညီအစ်ကို မောင်နှမများကို ဦးစွာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ကျွန်တော့် ရေးသားချက်များနှင့် ယုံကြည် ချက်လုပ်ရပ်များကို အစဉ်တစိုက် လေးစားယုံကြည်အားပေးခဲ့ကြသော၊ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ များ၊ သူငယ်ချင်းများ၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုးရသူများနှင့် လူကြီးသူမများ အများအပြားအား အလေးအမြတ်ပြု ကျေးဇူးတင်ပါ၏။ အစဉ်အဆက် တစိုက်မတ်မတ် စာအုပ်စာပေများကို ရေးသားပြုစုခဲ့ကြသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စာရေးသူများ၊ စာရေးဆရာများ၊ ပညာတတ်၊ ပညာရှင်များ ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်တော့်အတွက် ရေးသား စရာ အထောက်အပံ့ ကောင်းများဖြစ်ခဲ့သည်ကို ဝန်ခံပါ၏။ ထို့ကြောင့် လေးစားသိမှတ် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသည့် ပရုဖ့်ဖတ်ပေးသည့် သူငယ်ချင်းရဲလွင်မိုး၊ ကွန်ပြူတာ စာစီဒီဇိုင်းပြုလုပ်ပေးသော မသီတာဝင်းနှင့် ဦးအောင်မင်း၊ အဖုံးဒီဇိုင်းအတွက်

ကူညီပေးသည့် ကိုကျော်စွာ၊ ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် ကိုသိန်းအောင်နှင့် မုံရွေးအဖွဲ့သားများ၊ သေသပ်ကျနသော စာအုပ်ချုပ်လုပ်မှုအတွက် ကိုတင်အေး၊ မြန်မာပြည်အနှံ့ စာအုပ်ဖြန့်ချိရေးကို ခွန်စိုက်အားစိုက် လုပ်ပေးသည့် ပန်းဆက်လမ်းစာပေမှ မိတ်ဆွေ ကိုထက်အောင်တို့၏ စေတနာနှင့် အားထုတ်မှုကို အသိအမှတ်ပြု ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

နောက်ဆုံးအနေနှင့် စာဖတ်သူအား ကျေးဇူးတင်ချင်ပါ၏။

ယခု မြန်မာသစ်စာအုပ်သည် ကျွန်တော့်၏(၈) အုပ်မြောက် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ အစဉ်တစိုက် ယုံကြည်စွာ အားပေးခဲ့ကြသော စာဖတ်သူများ ရှိပါ၏။ ဝေဖန်ထောက်ပြ အကြံပြုမှတ်ချက်များဖြင့် ကျွန်တော့်အား သွန်သင်သည့် စာဖတ်သူများ ရှိပါ၏။ စာပေအလုပ်ကို အစဉ်တစိုက် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နိုင်အောင် စိတ်ဓာတ်ခွန်အားပေး၍ ကျွန်တော့်အား ပီတိခွန်အားပေးစွမ်းကြသော စာဖတ်သမားများရှိပါ၏။ ၎င်းတို့၏ မှတ်ချက်တစ်ခု၊ ဆိုစကားတစ်ခွန်းနှင့် အားပေးမှုများသည် ကျွန်တော့်အတွက် ကြီးစွာသော အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါ၏။ တိုင်းပြည်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ကြီးစွာသော လူမှုအပြောင်းအလဲဖြစ်ရန် စာပေအားဖြင့် သွန်းလုပ် ထုဆစ်ရမည်ဟု ယုံကြည်ပြီး စာပေလုပ်သားသစ်တစ်ဦးဖြစ်အောင် ကျွန်တော့်ကို လက်ခံထားခဲ့သည့် စာဖတ်သမားများ ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့၏ စိတ်စေတနာများကို ကျွန်တော် ကောင်းစွာ သိမြင်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူအား ဤကျေးဇူးတင်စကားဖြင့် အလေးအမြတ်ပြု စာလွှာပါးလိုက်ပါသည်။

မင်းသော့

ည ၁၁ း ၃၃

၉ ၊ ၉ ၊ ၂၀၂၀ ။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဘားလမ်းတိုက်ခန်း။

❖

1991 cEp 'Zibv (1) &uae ar;z;/

0;0r;armi a':usioe;w\ ti , q;o; /

2007 cEp rwvwi wuov0iwe;u "waA' *P x;jzi a t ijri/

2012 wi wuov pay t oi;ü t , 'w/

2012 cEpwi a&een;ynb && /

2013 cEpwi Eiiwuquqa&;yn bve'yvr&&/

2019 cEpwi Eiia&;ynav vr r [b&&/

rif;aola&;om;xkwfa0jyD;pmtkyfrsm;

၁။ မင်ခြစ်ကောက်ကြောင်းများ (၂၀၁၇၊ ဇူလိုင်လ၊ ပ-ကြိမ်)
(၂၀၂၀၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ဒု-ကြိမ်)

၂။ နိုင်ငံရေးဖတ်စာများ (၂၀၁၈၊ ဧပြီ၊ ပ-ကြိမ်)
(၂၀၂၀၊ ဇူလိုင်လ၊ ဒု-ကြိမ်)

၃။ ဖတ်ညွှန်းများ (၂၀၁၈ ၊ စက်တင်ဘာ)

၄။ နွယ် (၂၀၁၉ ၊ ဖေဖော်ဝါရီ)

၅။ စာဖတ်သမားသို့ (၂၀၁၉ ၊ စက်တင်ဘာ)

၆။ မြန်မာ့လမ်းပွင့် (၂၀၂၀၊ ဧပြီလ)

၇။ ချိုင်းနားရှိဗျူး (၂၀၂၀၊ စက်တင်ဘာလ)

ယခု

၈။ မြန်မာသစ် (vltztpn;?Eiia&;?)

ဆက်လက်ထွက်ရှိမည့် စာအုပ်

၉။ စာရေးဆရာ

၁၀။ ဗမာ့အမျိုးသားရေးဝါဒနိဒါန်း

၁၁။ တက်ကျမ်း (လူကြီးမဖတ်ရ)

www.minthayt.com

စာရေးသူ၏ website သို့ ဝင်ရောက်၍ စာများဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

Email: aungkokotoe.minthayt@gmail.com